UTSAK

22nd INTERNATIONAL MEDICINE AND HEALTH SCIENCES RESEARCHES CONGRESS

18-19 JULY 2026

ANKARA

CONFERENCE ABSTRACTS

ÖZET KİTAPÇIĞI

www.utsakcongress.com

22nd International Medicine and Heath Sciences Researches Congress

22. Uluslararası Tıp ve Sağlık Bilimleri Araştırmaları Kongresi

UTSAK

18 - 19 Temmuz 2026
Ankara

Medicine and Health Sciences
Tıp ve Sağlık Bilimleri

Abstracts Book
Özet Kitabı

ISBN: 978-625- 8694-73-4

Editor
Prof. Dr. Sibel AKYOL

Ankara 2026

Publishing Director / Yayın Yönetmeni
Zuhal KOÇ

Editor / Editör
Prof. Dr. Sibel AKOL

Cover Design / Kapak Tasarımı
Faruk KAASLAN

Interior Design / İç Tasarım
Faruk KARAASLAN

ISBN: 978-625- 8694-73-4

1st Edition / 1. Baskı: 25 Temmuz 2026
BERİKAN YAYINEVİ : Kültür Mah. Kızılırmak Cad. Gonca Apt.
No: 61/6 Çankaya-Kızılay/ANKARA
Tel: (0312) 232 62 18
Fax: (0312) 232 14 99 ANKARA

Ankara 2026

ÖZETLER
ABSTRACTS

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

01	ALVERİN SİTRAT VE SİMETİKON KAPSÜLLERİNDE HPLC VE FTIR İLE MİKTAR TAYİNİ VE YÖNTEM VALİDASYONU	14
02	SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER	15
03	BÜYÜK İSTANBUL DEPREMİ SONRASI DİNAMİK HASTANE SEVK KORİDORLARININ MODELLEMESİ: ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ İÇİN ALGORİTMA TABANLI KARAR DESTEK SİSTEMİ	16
04	ORAL TRAVMATİK FİBROMLARIN KLİNİK VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	17
05	PEDİATRİK YAŞ GRUBUNDA RİJİT BRONKOSKOPİ İLE ÇIKARILAMAYAN DİSTAL YERLEŞİMLİ YABANCI CİSİMLERDE FOGARTY KATETER KULLANIMI: BAŞARI ORANLARI VE KOMPLİKASYON ANALİZİ	18
06	PELVİK KİTLESİ OLAN İLERİ YAŞ HASTADA CERRAHİ SIRASINDA KRONİK OVER TORSİYONU SAPTANMASI	19
07	DİSSOSİYASYON VE TRAVMANIN İNTİHAR DIŞI KENDİNE ZARAR VERME DAVRANIŞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	20
08	ERKEN DİFÜZYON AĞIRLIKLI MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME BULGULARI NORMAL OLMASINA RAĞMEN KÖTÜ NÖROLOJİK SONLANIMLA SEYREDEN HİPOGLİSEMİK ENSEFALOPATİ: OLGU SUNUMU	21
09	SKROTAL KİTLELERİN AYIRICI TANISINDA AKILDA TUTULMASI GEREKEN NADİR BİR ANTİTE: TESTİS METASTAZI	22
10	POLİTRAVMA ZEMİNİNDE TORASİK AORT TRANSEKSİYONUNA ENDOVASKÜLER YAKLAŞIM: BİR OLGU SUNUMU	23
11	GLOBAL PERSPECTİVES ON ORGAN DONATİON REFUSAL: DETERMİNANTS, REGİONAL VARİATİONS, AND STRATEGİES TO IMPROVE CONSENT RATES	24
12	AYIRICI TANIDAN TEDAVİYE GİDEN YOL: LUPUS VULGARİS TANISI ALAN OLGU SUNUMU	25
13	ÜLSERE LEZYON: PİYODERMA GANGRENOZUM	26
14	BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ OLAN HASTALARDA SEMPTOM ŞİDDETİ İLE KAS-İSKELET SİSTEMİ AĞRISI ARASINDAKİ İLİŞKİ: PİLOT ÇALIŞMA	27
15	YEME BOZUKLUKLARINDA BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ VE BİLİMSEL HARİTALANMASI: 2010–2025	28
16	7 YAŞINDA BAŞLAYIP 77 YIL SONRA TANI ALAN FAVİZM: METHEMOGLOBİNEMİ VE BİLATERAL PULMONER TROMBOEMBOLİ İLE SEYREDEN NADİR BİR OLGU	29
17	KARPAL TÜNEL SENDROMU ÖN TANISIYLA EMG'YE YÖNLENDİRİLEN HASTALARDA KLİNİKLER ARASI TANISAL DOĞRULUK ANALİZİ	30
18	SUPRAPUBİK BÖLGEDE DEV EPİDERMOİD KİST: BİR OLGU SUNUMU	30
19	KONVANSİYONEL VE SANAL GERÇEKLİK TABANLI VESTİBÜLER REHABİLİTASYONUN KLİNİK ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: GÜNCEL LİTERATÜRÜN ANLATI DERLEMESİ	32
20	DIABETES MELLİTUS VE PERİODONTAL HASTALIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİYE YÖNELİK HEKİMLERİN BİLGİ, TUTUM VE KLİNİK UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	33
21	BİMEKİZUMAB TEDAVİSİ SIRASINDA GELİŞEN VE LİKEN PLANUS İLE KARIŞAN HİPERPLASTİK KANDİDİAZİS: OLGU SUNUMU	34
22	SİLYBUM MARİANUM EKSTRESİNİN H2O2 KAYNAKLI OKSİDATİF STRES MODELİNDE BÖBREK HÜCRESİNDE ANTİOKSİDAN SİSTEMİN KONTROLÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	35

23	KULAK FOTOĞRAFLARINDAN DERİN ÖĞRENME YÖNTEMLERİ KULLANILARAK ŞİZOAFFEKTİF BOZUKLUK, ŞİZOFRENİ VE BİPOLAR BOZUKLUĞUN TAHMİN EDİLMESİ	36
24	GOOGLE TRENDS VERİLERİ KULLANILARAK BESLENME EĞİTİMİ, BESLENME OKURYAZARLIĞI VE GIDA OKURYAZARLIĞINA YÖNELİK KÜRESEL İLGİNİN ZAMANSAL EĞİLİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2010–2026)	38
25	TONSİLLEKTOMİ VE ADENOTONSİLLEKTOMİ SONRASI POSTOPERATİF KANAMA VE TEKRAR HASTANEYE YATIŞ: 311 OLGULUK TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	39
26	PERİNATAL VE FETAL SAĞLIK ALANINDA YAPAY ZEKA KONUSUNDAKİ KÜRESEL ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ: BİR BİBLİYOMETRİK ÇALIŞMA	40
27	BİRİNCİ BASAMAKTA AKILCI İLAÇ KULLANIMI: AİLE HEKİMLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME	42
28	GEBELİKTE ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONLARININ KLİNİK VE MİKROBİYOLOJİK ÖZELLİKLERİ: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	43
29	COVID-19 PNÖMONİSİNDE BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ TABANLI ÜÇ BOYUTLU TORASİK KEMİK VOLÜMETRİK ANALİZİNİN MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: PİLOT ÇALIŞMA	44
30	CHATGPT-5.5'İN TOTAL DİZ ARTROPLASTİSİ SONRASI ÜÇ FAZLI KEMİK SİNTİGRAFİSİNDE FAZ BAZLI TUTULUM VE NİHAİ PATERN SINIFLANDIRMASINDA UZMANLA UYUMU	45
31	ÇOCUKLUK ÇAĞINDA PERİFERİK FASİYAL PARALİZİ: TEK MERKEZ DENEYİMİ	46
32	BİRİNCİ SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNDE AŞIRI DÜŞÜNME İLE UYKUSUZLUK ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	47
33	UYKU TIBBINDA ENTROPİ VE FRAKTAL DÖNGÜ	48
34	DIYABET HASTALARINDA AKCIĞER RADYOLOJIK BULGULARININ GASTRIK SLEEVE SONRASI KILO KAYBI ÜZERINDEKI ETKILERI	49
35	DİYABETİK AYAK HASTALARINDA LİPİD PROFİLİ İLE ENFEKSİYON ŞİDDETİ VE KLİNİK SONUÇLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ	50
36	TEKRAR DONDURULAN EMBRİYOLARDA ÇÖZME SONRASI EMBRİYO CANLILIĞI VE GEBELİK SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRK POPÜLASYONUNDA RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA	51
37	FARKLI SPİNAL İMPLANT MATERYALLERİNİN (Ti, Ti500 VE 316L PASLANMAZ ÇELİK) KOMPLEMAN SİSTEMİ AKTİVASYONU ÜZERİNDEKİ KARŞILAŞTIRMALI ETKİLERİ	52
38	KEKEMELİĞİ OLAN BİREYLERDE ÖZ-DAMGALAMA İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	54
39	ALKOL VE PSİKOAKTİF MADDE BAĞIMLILARINDA NARSİSTİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE ANKSİYETE DÜZEYİNİN ETKİSİ	55
40	TEK MERKEZ MULTİPL ENDOKRİN NEOPLAZİ TİP 1 KOHORTU: PRİMER HİPERPARATİROİDİ YÜKÜ VE CERRAHİ SONUÇLAR	56
41	ACİL SERVİSE BAŞVURAN ADLİ OLGULARIN TANI GRUPLARI, TRİAJ DÜZEYLERİ VE SONLANIM ÖZELLİKLERİ: ALTI AYLIK RETROSPEKTİF ANALİZ	57
42	FENTANİL VE YÜKSEK POTENSLİ SENTETİK OPİOİD MARUZİYETLERİNDE KBRN PERSPEKTİFİNDEN ACİL TIBBİ YÖNETİM	59
43	RETROGRAD İNTRARENAL CERRAHİDE CERRAH DENEYİMİNİN TAM TAŞSIZLIK BAŞARISINA ETKİSİ	60
44	SMA'DAN KAYNAKLANAN SPLENİK ARTER ÜST MEZENTERİK ARTERDEN KAYNAKLANAN SPLENİK ARTERİN BT TABANLI MORFOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ	61
45	GEBE KADINLARIN KONTRASEPSİYON YÖNTEMİ OLARAK LAKTASYONEL AMENORE METODUNA İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARI	62
46	ERİŞKİN YOĞUN BAKIM HASTALARINDA GÖZ BAKIMI: KANITA DAYALI KORUYUCU YAKLAŞIMLARIN YAPILANDIRILMIŞ ANLATISAL DERLEMESİ	63

47	KOMPLEKS KARDİYAK ANOMALİ İLE BİRLİKTE HETEROTAKSİ SENDROMUNUN PRENATAL TANISI: OLGU SUNUMU	64
48	DÜŞÜK LOAD-SHARING SKORLU TORAKOLOMBER BURST KIRIKLARINDA POSTERİOR ENSTRÜMANTASYON SONRASI KİFOZ DÜZELTMESİ UZUN DÖNEMDE KORUNUYOR MU?	65
49	DEMANS BENZERİ BULGULARLA BAŞVURAN BEYİN TÜMÖRLÜ BİR HASTANIN GORDON FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİNE GÖRE HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU	66
50	ARMC5 GENETİK TESTİ İÇİN KLİNİK BİR GEREKÇE: MULTİPL TEKRARLAYAN MENİNGİOMLAR İLE BİRLİKTELİK GÖSTEREN BİLATERAL ADRENAL İNSİDENTALOMALAR	67
51	YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ RADYOLOJİ SİSTEMLERİNİN ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	68
52	TİP 2 DİYABETES MELLİTUSLU HASTALARDA SERUM MAGNEZYUM DÜZEYİ İLE MİKROVASKÜLER KOMPLİKASYONLAR VE KRONİK BÖBREK HASTALIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ	69
53	DOĞRUDAN ORAL ANTİKOAGÜLANLAR İLE NON-DİHİDROPİRİDİN KALSİYUM KANAL BLOKERLERİNİN BİRLİKTE KULLANIMIYLA İLİŞKİLİ KANAMA SİNYALLERİ	70
54	ULUSLARARASI KILAVUZLARDA BARİATRİK CERRAHİ GEÇİREN OBEZ HASTALARDA ZOR HAVAYOLU YÖNETİMİ: KARŞILAŞTIRMALI DERLEME	71
55	PEDİATRİK KRANİYAL EPİDERMOİD KİSTLERİN GÖRÜNTÜLEME BULGULARI: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA	72
56	DİZ ÖNÜ AĞRISI NEDENİYLE BAŞVURAN HASTALARIN VKİ, PATELLAR DİZİLİM VE LİPİD PROFİLİ İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	73
57	MASTOSİTOZLU HASTALARDA HYMENOPTERA VENOM İMMÜNOTERAPİSİNİN SONUÇLARI	74
58	YAŞLI BİREYLERİN YAŞAM KALİTESİNİN BELİRLEYİCİLERİ OLARAK YAŞLI DOSTU ALGISI VE SOSYAL DAHİL OLMA	75
59	YAŞLI BİREYLERDE DEMANS VE HEMŞİRELİK BAKIMI	76
60	HEMŞİRELİKTE YAPAY ZEKÂ DESTEĞİ: HASTA BAKIMI VE EĞİTİMDE YENİLİKÇİ YAKLAŞIMLAR	77
61	KORONER BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİK ANJİYOGRAFİ ÇEKİLEN HASTALAR İLE KLASİK KORONER ANJİYOGRAFİ'DE DARLIK UYUMSUZLUĞU NEDEN OLMAKTADIR?	78
62	FARELERDE ASPROSİN UYGULANAN DORSAL RAFE NÜKLEUSUNDA SEROTONİNE DUYARLI NÖRONLARIN ELEKTROFİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI	79
63	YENİDOĞAN TOPUK KANI TARAMASININ REDDİ: AİLE HEKİMLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME	80
64	TÜRKÇE İÇ HASTALIKLARI İLAÇ GÜVENLİĞİ SORULARINDA BÜYÜK DİL MODELLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KLİNİSYEN ODAKLI BİR HATA ANALİZİ	81
65	TPOX BÖLGESİNDE BABALIK TESTİ AYIRICI TANISINDA RETLİK DURUMUNUN FARKLI POPÜLASYONLAR ARASINDA İNCELENMESİ: 800 BİREYLİK BİR TÜRK POPÜLASYON VERİSİ	82
66	POLİFARMASİ YÖNETİMİNDE AİLE HEKİMLİĞİNİN ROLÜ: BİRİNCİ BASAMAK PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME	83
67	ÜROLOJİ PRATİĞİNDE YAPAY ZEKA ARAŞTIRMALARININ KÜRESEL ENTELEKTÜEL YAPISI VE EVRİMİ: DETAYLI BİR BİBLİOMETRİK HARİTALAMA ÇALIŞMASI	84
68	HAİLEY-HAİLEY HASTALIĞINDA ORAL DOKSİSİKLİNE DRAMATİK YANIT: OLGU SUNUMU	86
69	İDİOPATİK İNTRAKRANİAL HİPERTANSİYON(İİH) HASTALARINDA DURAL SİNÜS STENTLEME SONRASI KLİNİK SONUÇLAR	87
70	İMMÜN SESSİZLİKTE FETÜS	88
71	FOURNİER GANGRENİNDE FEKAL DİVERSİYON: KOLOSTOMİ VE FEKAL YÖNETİM KATETERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	89

72	GEBEDE HIZLI VENTRİKÜL YANITLI ATRİYAL FİBRİLASYONDA ELEKTRİKSEL KARDİYOVERSİYON SONRASI FETAL DİSTRES VE ACİL SEZARYEN: ANESTEZİ YÖNETİMİ VE OLGU SUNUMU	90
73	ARTERİA AXİLLARİS KÖKENLİ YÜZEYEL BİR ARTER VARYASYONU: KADAVRA OLGU SUNUMU	92
74	MİGREN TEDAVİSİNDE GREATER OKSİPİTAL SİNİR PULSED RADYOFREKANS UYGULAMALARININ YAPAY ZEKA DESTEKLİ TEMATİK ANALİZİ: KLİNİK KANITLARIN NİTEL SENTEZİ	93
75	RAHİM İÇİ ARAÇ UYGULAMASI SIRASINDA AĞRI İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: PROSPEKTİF KOHORT ÇALIŞMA	94
76	MALİGN HİPERTERMİ ÖYKÜSÜ OLAN BİR HASTADA KORONER ARTER BYPASS GREFT CERRAHİSİNDE ANESTEZİ YÖNETİMİ	95
77	ANİ KARDİYAK ÖLÜM ÖNCESİNDE FİZYOLOJİK KARMAŞIKLIK, KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE SİNÜS DÜĞÜMÜ DİNAMİKLERİNİN FARKLI ZAMAN PENCELERİNDE İNCELENMESİ	96
78	UZUN SÜRELİ HEMODİYALİZ HASTASINDA DİYALİZLE İLİŞKİLİ AMİLOİD ARTROPATİSİ: GÖRÜNTÜLEME BULGULARI VE TANISAL DEĞERLENDİRMELER	97
79	ÜRİNER SİSTEM ANATOMİSİ PERSPEKTİFİNDEN KOMPLİKE İDRAR YOLU ENFEKSİYONU PATOGENEZİ	98
80	KARAMAN İLÇE HASTANELERİNDEN İL İÇİ REFERANS MERKEZİNE VE DOĞRUDAN İL DIŞINA YAPILAN SEVKLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: BEŞ YILLIK 112 KAYIT ANALİZİ	99
81	LOMBER TRANSFORAMİNAL EPİDURAL STEROİD ENJEKSİYONU HAKKINDA HASTA SORULARINA YAPAY ZEKÂ YANITLARI: CHATGPT VE GOOGLE GEMİNİ KARŞILAŞTIRMASI	100
82	PRİMER LENFÖDEMLİ GEBEDE GELİŞEN SELÜLİT: NADİR BİR OLGU SUNUMU	101
83	ELİT YELKENCİLERDE YARIŞMA SIRASINDA HİDRASYON DURUMUNUN SAPTANMASI	103
84	FARKLI KANAL EĞİMLERİNE SAHİP DİŞLERDE KIRIK ALET YÖNETİMİ: VAKA SERİSİ	104
85	TIP ÖĞRENCİLERİ İÇİN GÜVENİLİR BİR KAYNAK MI? YOUTUBE'DAKİ PERİTON ANATOMİSİ VİDEOLARININ ANALİZİ	105
86	İLERİ EVRE HEPATİK ALVEOLAR EKİNOKOKKOZİSTE KOMPLEKS KARACİĞER REZEKSİYONLARI: TEK MERKEZ DENEYİMİ	106
87	NİKEL-TİTANYUM ENDODONTİK ENSTRÜMANLARA YÖNELİK SONLU ELEMANLAR ANALİZİ ARAŞTIRMALARININ KÜRESEL EĞİLİMLERİ: BİBLİYOMETRİK VE METODOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME	107
88	ANESTEZİ POLİKLİNİĞİNDE KORUYUCU HEKİMLİK: İKİ OLGU ÜZERİNDEN PREOPERATİF RİSKLERİN ERKEN SAPTANMASI	108
89	ROMATOİD ARTRİT TANISINA YÖNELİK TC-99M İLE İŞARETLİ ANTİ-TNF-A MONOKLONAL ANTİKORLARDA ŞELATÖR SEÇİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	109
90	HARMİNİN OVCAR-3 HÜCRELERİNDE SİTOTOKSİSİTE, APOPTOZ İNDÜKSİYONU VE MİTOKONDRİYAL ZAR POTANSİYELİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	110
91	MEDİASTİNAL EKTOPİK TİROİD DOKUSU: ENDOBRONŞİYAL ULTRASON EŞLİĞİNDE TRANSBRONŞİYAL İĞNE ASPİRASYONU (EBUS-TBNA) İLE TANI ALAN NADİR BİR OLGU	111
92	A NOVEL BEDSİDE DOPPLER ULTRASONOGRAPHİC PROTOCOL FOR THE DETECTİON AND SERİAL MONİTORİNG OF PORTAL VENOUS GAS İN SEPTİC CRİTİCALLY ILL PATİENTS: A PRACTİCAL METHOD TO INFORM ANTİMİCROBİAL DECİSİON-MAKİNG AND MORTALİTY RİSK STRATİFİCATİON	112
93	TİROİD TESTLERİ NORMAL OLAN HİPOTİROİDİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ VE DEPRESYON: FT3/FT4 ORANININ ROLÜ	113
94	GERİATRİK HASTALARDA POLİMİKROBİYAL VE MONOMİKROBİYAL İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ: ETKEN DAĞILIMI, MİKROORGANİZMA KOMBİNASYONLARI VE ANTİMİKROBİYAL DİRENÇ PROFİLLERİ	114
95	SİYATİK SİNİR HASARI İLE İLGİLİ YOUTUBE VİDEOLARININ KALİTE, GÜVENİLİRLİK VE İZLEYİCİ ETKİLEŞİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	115

96	YETİŞKİN HASTADA FİBULADA EWİNG SARKOMU: 3 YILLIK İZLEM	116
97	ADÖLESAN VE ERİŞKİN GEBELİKLERDE MATERNAL VE PERİNATAL SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA	117
98	YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN TRAKEOTOMİ UYGULANAN HASTALARIN KLİNİK ÖZELLİKLERİ, İŞLEM KOMPLİKASYONLARI VE KLİNİK SONUÇLARI	118
99	PERİ-İMPLANT SAĞLIK VE HASTALIĞA SAHİP BİREYLERIN ANLIK-SÜREKLİ DURUMLULUK KAYGI ENVANTERİ (STAI) VE MODİFİYE DENTAL ANKSİYETE ÖLÇEĞİ (MDAS) KULLANILARAK ANALİZ EDİLMESİ	119
100	SANTRAL VENÖZ KATETER KANITA DAYALI HEMŞİRELİK UYGULAMALARI ÖZ-YETERLİK ÖLÇEĞİ: GELİŞTİRİLMESİ, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI	120
101	ATİPİK PULMONER TUTULUMLU BİR HEMORAJİK ATEŞ VE RENAL SENDROM (HFRS) OLGUSU: ERKEN AMPİRİK TEDAVİYE DRAMATİK YANIT	121
102	ŞİDDETLİ DERİN KAPANIŞA SAHİP DENTAL SINIF II MALOKLÜZYONUN ŞEFFAF PLAKLARLA TEDAVİSİ: VAKA RAPORU	123
103	ASEMPTOMATİK BİR HASTANIN MAKSİLLER SİNÜSÜNDE İNSİDENTAL OLARAK SAPTANAN DENTAL FREZ: BİLGİLENDİRİLMİŞ RET VE KONSERVATİF İZLEM ÜZERİNE BİR OLGU SUNUMU	124
104	İNSAN KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE SİKLOFOSFAMİD VE TİMOKİNONUN SİTOTOKSİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	125
105	MOTESANİBİN A2780 OVARYUM KANSERİ HÜCRE SERİSİNDE SIRT1/NRF2 SİNYAL YOLAĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI	126
106	İNTRAKRANİAL PRİMER MENENGOTELİYAL MELANOMA	127
107	KOAH TEDAVİSİNDE TLR4 GENİNİ SUSTURMAK İÇİN FİTOSFİNGOZİN İÇEREN KATYONİK LİPOZOMAL SİRNA TAŞIYICI SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE İN VİTRO DEĞERLENDİRİLMESİ	128
108	PSA DÜZEYİ İLE GLEASON SKORU İLİŞKİSİ: TEK MERKEZ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	130
109	GENETİK KÖKENİN MEME KANSERİNDE KROMOZOMAL DİRENÇ BELİRTEÇLERİNİ BELİRLEMESİ: TCGA'DAN KOPYA SAYISI DEĞİŞİKLİĞİ ANALİZİ	131
110	WİSTAR ALBİNO SIÇANLARINDA MERKURİ KLORİDE MARUZ KALAN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNDE B-KARYOFİLİNİN ETKİSİ	132
111	KAROTİS ARTER STENTLEMESİNDE PERİ-PROSEDÜREL KOMPLİKASYONLARIN ANATOMİK BELİRLEYİCİLERİ: AORT ARK TİPİ Mİ, PLAK MORFOLOJİSİ Mİ?	133
112	DİŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN KESİCİ-DELİCİ ALET YARALANMALARI VE ENFEKSİYON KONTROLÜ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	134
113	HT-29 HÜCRELERİNDE BROMELAİNİN ANTİMİGRATUVAR POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI	135
114	MEME KANSERİNDE NÖTROFİL/LENFOSİT ORANININ KLİNİK VE PATOLOJİK PARAMETRELERLE İLİŞKİSİ: 20 OLGULUK RETROSPEKTİF ANALİZ	136
115	TEKRARLAYAN SEZARYEN ÖYKÜSÜ OLAN HASTADA GELİŞEN İSTMOSEL GÖRÜNTÜLEME BULGULARI (SEZARYEN SKAR DEFEKTİ): OLGU SUNUMU	137
116	MESANE TAŞINA SAHİP KADIN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ	138
117	WARFARİN KULLANAN HASTALARDA METALİK KAPAK REPLASMANININ ETKİSİ VE FARKLI KANAMA RİSK SKORLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	139
118	ELEKTROMANYETİK ALAN MARUZİYETİNİN GENÇ VE YAŞLI RAT BÖBREK DOKUSU ÜZERİNDEKİ HİSTOPATOLOJİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	141
119	DİSPEPSİ TANISI ALMIŞ BİREYLERDE GLUTEN TÜKETİMİNİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI	142

120	HİPOTİROİDİ HASTALARINDA SİSTEMİK İNFLAMASYON İNDEKSLERİ VE TİROİD OTOANTİKOR TİTRESİ İLİŞKİSİ	143
121	DOĞURGANLIK KRİZİNİN SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ÇOK BOYUTLU ETKİLERİ: BİR LİTERATÜR DERLEMESİ	144
122	DUDAK-DAMAK YARIKLI BİREYLERDE ORTODONTİSTİN MULTİDİSİPLİNER TEDAVİ SÜRECİNDEKİ ROLÜ	145
123	BÜYÜK DİL MODELLERİNİN İLAÇ ALERJİSİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	146
124	BİRİNCİ BASAMAKTA TİRZEPATİD İLE OBEZİTE, TİP 2 DİYABET MELLİTUS VE HEPATOSTEATOZ YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU	147
125	DİYABETİK AYAK ENFEKSİYONLARININ MİKROBİYOLOJİK EPİDEMİYOLOJİSİNDE DEĞİŞEN EĞİLİMLER: GRAM NEGATİF ETKENLERİN BASKINLIĞI	148
126	YAŞLI BİREYLERDE KIRILGANLIK DÜZEYİ İLE DERİ ÖZELLİKLERİ VE DERİ BÜTÜNLÜĞÜ SORUNLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	149
127	INFLAMATUVAR BARSAK HASTALIĞINDA HEPATİK STEATOZ VE FİBROZİS DEĞERLENDİRMESİNDE NON-İNVAZİV SKORLARIN PERFORMANSI	150
128	KRANİYOTÜBÜLER DİSPLAZİ SPEKTRUMUNU DÜŞÜNDÜREN MAKSİLLOFASİYAL BİR OLGU	151
129	KRONİK KOKSİGODİNİDE GİRİŞİMSEL TEDAVİLERE İLİŞKİN TEMATİK ANALİZ	152
130	UTERİN MEZENKİMAL TÜMÖRLERİN HİSTOPATOLOJİK DEĞERLENDİRİLMESİ	153
131	SEREBRAL VENÖZ TROMBOZUN DERİN ÖĞRENME İLE TESPİTİNDE DWI KAYNAKLI SENTETİK T2 AĞIRLIKLI MRG'NİN TANISAL DEĞERİ	154
132	DİGOKSİN İNTOKSİKASYONUNA BAĞLI İLERİ SİNÜS BRADİKARDİSİNDE PERKÜSYON PACİNG İLE TRANSKÜTAN PACİNGE KÖPRÜ: OLGU SUNUMU	155
133	İLACA BAĞLI ÇENE OSTEONEKROZUNUN ÖNLENMESİ VE CERRAHİ TEDAVİ STRATEJİLERİ	156
134	İNFLAMATUAR BAĞIRSAK HASTALARINDA UPADACİTİNİB KULLANIMI: RETROSPEKTİF GÜVENLİK ANALİZİ	157
135	SAĞLIKLI YAŞLILARDA EL BECERİSİ, REAKSİYON ZAMANI VE ÜST EKSTREMİTE PROPRİOSEPSİYONU ÜZERİNE FARKLI ÇİFT GÖREVLERİN ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ İLE İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ: ÖN ÇALIŞMA	158
136	WEB OF SCİENCE İNDEKSLİ TÜRKİYE ADRESLİ TIP DERGİLERİNİN HALK SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARINA UYGUNLUĞU VE EDİTÖR KURULLARINDA HALK SAĞLIĞI UZMANLARININ TEMSİLİ: BİBLİYOMETRİK KESİTSEL BİR ÇALIŞMA	159
137	MAKSİLLER RETROGNATİ VE TRANSVERSAL DARLIĞIN SARPE, LE FORT I OSTEOTOMİSİ VE BİLATERAL SAGİTTAL SPLİT RAMUS OSTEOTOMİSİ İLE TEDAVİSİ: VAKA RAPORU	161
138	KOLON ADENOKARSİNOMUNDA GENOMİK DEĞİŞİKLİKLERİN KLİNİKOPATOLOJİK ÖZELLİKLERLE İLİŞKİSİ: İKİ MERKEZLİ BİR NGS ÇALIŞMASI	162
139	İLERİ YAŞTA GÖRÜLEN ODONTOJENİK KERATOKİST: VAKA SUNUMU	164
140	METANOL, ETANOL VE DMSO'NUN CMT-U27 KÖPEK MEME KANSERİ HÜCRE HATTI ÜZERİNDEKİ SİTOTOKSİK VE GEN İFADESİ PROFİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	165
141	GEBELİKTE KADINLARIN CİNSELLİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ	166
142	MİDE KANSERİNDE VÜCUT KİTLE İNDEKSİ VE NEOADJUVAN KEMOTERAPİNİN PERİOPERATİF SONUÇLAR VE ÇIKARILAN LENF NODU SAYISI İLE İLİŞKİSİ	167
143	AŞIRI DİŞ ETİ GÖRÜNÜMÜNÜN OSTEOPLASTİ VE OSTEKTOMİ DESTEKLİ ESTETİK KRON BOYU UZATMA CERRAHİSİYLE TEDAVİSİ	168

144	ERKEK FERTİLİTESİNDE DİYET KALİTESİ ENDEKSLERİNİN SEMEN KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ: DERLEME	169
145	FARKLI ORGANLARDAN ALJİNAT, SİLİKON, LATEKS VE POLİÜRETANDAN KALIP VE MODEL OLUŞTURULMASI İLE İLGİLİ KARŞILAŞTIRILMALI BİR ÇALIŞMA	170
146	MİDE KANSERİ CERRAHİSİ SONRASI KISA DÖNEM CERRAHİ VE ONKOLOJİK SONUÇLAR: TEK MERKEZ, TEK CERRAH DENEYİMİ	171
147	ÖTİROİD HASTALARDA DİFERANSİYE TİROİD KARSİNOMUNUN ÖNGÖRÜCÜLERİ OLARAK PREOPERATİF TSH, FT4/FT3 ORANI VE SİSTEMİK İNFLAMATUVAR BELİRTEÇLER	172
148	GERİATRİK AKUT APPENDİSİT HASTALARINDA OKKÜLT APPENDİKS NEOPLAZİLERİ: CERRAHİ ONKOLOJİK FARKINDALIK GEREKTİREN BİR RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	173
149	MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIMLA SKOPİ EŞLİĞİNDE İNTRATEKAL NUSİNERSEN UYGULAMASINDA ANESTEZİ YÖNETİMİ: SMA TİP 1 OLGU SUNUMU	174
151	KAROTİS ARTER STENTLEMESİ SONRASI İKİ YILLIK KLİNİK OLARAK ANLAMLI İN□STENT RESTENOZ: 1450 HASTALIK TEK MERKEZ DENEYİMİ	175
152	45, X YÜKSEK RİSKLİ NIPT SONRASINDA PRENATAL TANIDA BASAMAKLI YAKLAŞIMIN ÖNEMİ: BİR OLGU SUNUMU	176
153	PSİKİYATRİYE DİĞER KLİNİKLERDEN KONSÜLTASYON AMACIYLA YÖNLENDİRİLEN HASTALARIN KLİNİK VE SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ	177
154	PANKREATİK NÖROENDOKRİN NEOPLAZMLARIN KLİNİKOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE ERKEN CERRAHİ SONUÇLARI: TEK MERKEZ DENEYİMİ	178
155	TÜRKİYE'NİN KÜRESEL OFTALMOLOJİ LİTERATÜRÜNDEKİ ROLÜNÜN BİBLİYOMETRİK BİLİMSEL HARİTALANMASI (2010–2025): EĞİLİMLER, İŞ BİRLİKLERİ VE TEMATİK GELİŞİM	179
156	TEK TARAFLI KOMPLET DUDAK-DAMAK YARIKLI YENİDOĞANDA CERRAHİ ÖNCESİ NAZOALVEOLER ŞEKİLLENDİRME: OLGU SUNUMU	180
157	MADEN İŞÇİLERİNİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE KENDİ KENDİNE TESTİS MUAYENESİ YAPMA İNANÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	181
158	ALVEOLAR KRET AUGMENTASYONU İÇİN KHOURY TEKNİĞİ: BİYOLOJİK PRENSİPLER, CERRAHİ YAKLAŞIM VE KLİNİK SONUÇLAR	182
159	İKİNCİ TRİMESTER GEBELİK KAYBI SONRASINDA ANORMAL UTERİN KANAMA İLE PREZENTE OLAN PERSİSTAN RETANSİYONE FETAL KEMİKLER: ZORLU BİR HİSTEROSKOPİK OLGU	183
160	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA KAN BEYİN BARİYERİNİ GEÇEBİLEN LİPOZOM FORMÜLASYONU HAZIRLANMASI	184
161	POSTPARTUM DÖNEMDE DEKOMPANSE HİPOKSİ İLE PREZENTE OLAN VE PULMONER EMBOLİ ARAŞTIRMASI SIRASINDA TANI ALAN SCİMİTAR SENDROMU: OLGU SUNUMU	185
162	SEPTİK ŞOK TANISI ALAN HASTALARDA LAKTAT, CO□ GAP, SCVO□, BUN/CRE, ÜRİK ASİT, NLR, RDW, PDW VE NA DÜZEYLERİNİN MORTALİTEYE ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	186
163	TORAKOLOMBER VERTEBRA KIRIKLARININ CERRAHİ STABİLİZASYONU SONRASI NÖROLOJİK İYİLEŞME	187
164	PRENATAL TANI SONRASI MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIMLA BAŞARILI ŞEKİLDE YÖNETİLEN FETAL GASTROŞİZİS OLGUSU	188
165	ABDOMEN BT VE MR RAPORLARINDA BÜYÜK DİL MODELİ TARAFINDAN OLUŞTURULAN İZLENİM BÖLÜMÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ: HALLÜSİNASYON VE EKSİKLİK ANALİZİ	189
166	RESTORATİF DİŞ HEKİMLİĞİNDE GÜNCEL TEDAVİ YAKLAŞIMLARININ KANITA DAYALI DEĞERLENDİRİLMESİ	190
167	PEDİATRİK OTOMATİK EKSTERNAL DEFİBRİLATÖR UYGULAMALARINDA ZARAR VERME KAYGISI: KANITA DAYALI YAKLAŞIMLAR VE EĞİTİM GEREKSİNİMLERİ	191

168	HASTALIKLARDA EPİGENETİK MEKANİZMALAR: PATOFİZYOLOJİK ROLLERİ VE KLİNİK POTANSİYELİ	192
169	NORMAL BİLİŞSEL YAŞLANMA İLE ALZHEİMER HASTALIĞININ AYIRICI TANISI: KLİNİK ÖZELLİKLER, NÖROPSİKOLOJİK DEĞERLENDİRME, NÖROGÖRÜNTÜLEME VE KAN TEMELLİ BIYOBELİRTEÇLERE İLİŞKİN GÜNCEL YAKLAŞIMLAR: BİR ANLATISAL LİTERATÜR DERLEMESİ	193
170	VENÖZ TROMBOEMBOLİZM GEÇİREN ÜREME ÇAĞINDAKİ KADINLARIN JİNEKOLOJİK VE KONTRASEPTİF PROFİLİ: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA	193
171	APNEİK PENCERE SIRASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN TÜPSÜZ TRANSORAL ENJEKSİYON LARİNGOPLASTİSİNDE PERİOPERATİF ANESTEZİ YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU	195
172	YAŞLI BİREYLERDE SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMDE FİNANSAL ENGELLER VE HEKİME BAŞVURMA GECİKMESİ: TÜRKİYE'DE 1.070 KATILIMCI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA	196
173	KALSİYUM SİLİKAT ESASLI PULPA KUAFAJ MATERYALLERİNİN BULK-FİLL KOMPOZİTE FARKLI ADEZİVLER İLE MAKASLAMA BAĞLANMA DAYANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ	197
174	ACİL SİSTEKTOMİ SONRASI GELİŞEN MULTİDİSİPLİNER KOMPLİKASYONLARIN YÖNETİMİ: BİR OLGU SUNUMU	198
175	KALP ŞEKLİNDE HİPOFİZ MAKROADENOMU	199
176	MEME REDDİ VE EMZİRME GREVİ İLE İLGİLİ TÜRKÇE YOUTUBE VİDEOLARININ KALİTESİ, GÜVENİLİRLİĞİ VE EĞİTSEL DEĞERİ: KESİTSEL BİR İÇERİK ANALİZİ	200
177	POLAND SENDROMLU BİR ÇOCUK HASTADA SİNDAKTİLİ ONARIMI İÇİN REJYONEL ANESTEZİ VE MALİGN HİPERTERMİ RİSKİNİN PERİOPERATİF YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU	201
178	DİYABETİK KETOASİDOZDA ETİYOLOJİK ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ: DERİN BOYUN ABSESİ TANISI ALAN BİR OLGU	202
179	BARİATRİK ANESTEZİDE İLAÇ DOZLAMASI: AĞIRLIK SKALALARINA DAYALI GÜNCEL LİTERATÜR DERLEMESİ	203
180	HASTA GÜVENLİĞİ SORUNLARINI KİM DAHA İYİ SAPTIYOR: CHATGPT Mİ, HEKİMLER Mİ, HEMŞİRELER Mİ?	204
181	AÇLIK OTU (SİNAMEKİ) KULLANIMI SONRASI GELİŞEN FATAL AKUT KARACİĞER YETMEZLİĞİ VE ÇOKLU ORGAN YETMEZLİĞİ: OLGU SUNUMU	204
182	KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNİ YAŞAYAN BİREYLERDE TRAVMA BELİRTİ ŞİDDETİ İLE DİSSOSİYATİF BELİRTİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ	205
183	FİBROMİYALJİ TANILI BİREYLERDE AKDENİZ DİYETİNE UYUMUN HASTALIK ETKİSİ VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİYLE İLİŞKİSİ	206
184	BİYOLOJİK KBRN ACİL DURUMLARINDA ADLİ DELİL ZİNCİRİNİN YÖNETİMİ: TUNUS BİLİMSEL POLİSİ PERSPEKTİFİNDEN ÇOK DİSİPLİNLİ BİR ÇERÇEVE	207
185	TOPLUM KÖKENLİ İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARINDA KARBAPENEM DİRENÇLİ ENTEROBACTERALES YAYGINLIĞININ İRDELENMESİ	208
186	ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR OFTALMOLOJİ ACİL BİRİMİNE ANİ GÖRME AZLIĞI İLE BAŞVURAN OLGULARIN ETİYOLOJİK DAĞILIMI	209
187	CEZAEVİ KAYNAKLI 112 ÇAĞRILARINDA KLİNİK PROFİL VE NAKİL SONUÇLARININ BEŞ YILLIK DEĞİŞİMİ: İL GENELİ RETROSPEKTİF ANALİZ	210
188	ULTRA İŞLENMİŞ GIDA TÜKETİMİNİN BAĞIRSAK MİKROBİYOTASI ÜZERİNE ETKİLERİ	211
189	SPİNAL SPONDİLODİSKİTTE MR TUTULUM PATERNİNE GÖRE CERRAHİ TEKNİK SEÇİMİ, SONUÇLAR VE REOPERASYON: TEK MERKEZ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA	212
190	FARKLI GELİŞİM AŞAMALARINDAKİ KOBAYLARIN TİROİD BEZİNE YAŞIN ETKİSİ	213
191	İNTRAKARDİYAK UZANIM GÖSTEREN WİLMS TÜMÖRÜNDE DERİN HİPOTERMİK SİRKÜLATUVAR ARREST DESTEKLİ CERRAHİ TEDAVİ VE VENA KAVA İNFERİOR REKONSTRÜKSİYONU	214

192	PROBİYOTİK LAKTİK ASİT BAKTERİLERİ VE MAKROFAJ ETKİLEŞİMİ: İMMÜN REGÜLASYONDA YENİ YAKLAŞIMLAR	215
193	FİZYOTERAPİDE YAPAY ZEKÂNIN KLİNİK SINIRLARI: KLİNİK AKIL YÜRÜTME VE TERAPÖTİK ETKİLEŞİM ÜZERİNE BİR DERLEME	216
194	PEDİATRİK ANESTEZİ TEZLERİNDE REJYONEL ANESTEZİ VE ULTRASONOGRAFİNİN YÜKSELİŞİ: 1979–2026 BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ	217
195	GENÇ ERİŞKİNLERDE BÖLGESEL YAĞLANMA İLE ÜST EKSTREMİTE DİNAMİK STABİLİTESİ VE FONKSİYONEL PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ	218
196	TEDAVİ NAİF KRONİK HEPATİT B HASTALARINDA HİSTOLOJİK AKTİVİTE İNDEKSİ İLE FİBROZİS EVRESİ ARASINDAKİ DİSKORDANS: KLİNİK VE BİYOKİMYASAL BELİRLEYİCİLER	219
197	BOTULİNUM TOKSİN TEDAVİSİNİN SERVİKAL DİSTONİ HASTALARINDA UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ	220
198	İMPLANT DİŞ HEKİMLİĞİNDE KRET AYIRMA (RIDGE SPLIT) TEKNİĞİ: BİYOLOJİK TEMEL, CERRAHİ PRENSİPLER VE KLİNİK SONUÇLAR	221
199	PERKÜTAN ANTEGRAD ÜRETERAL STENTLEME: TEK MERKEZ DENEYİMİ	222
200	KALP YETERSİZLİĞİNDE PALBI SKORUNUN KLİNİK ÖNEMİ: TANIDAN PROGNOSTİK SINIFLANDIRMAYA	223
201	AFET YÖNETİMİNDE GÖRÜNMEYEN YÜZ: HASSAS GRUPLAR VE KAPSAYICI POLİTİKA GEREKSİNİMLERİ	224
202	ESTETİĞİN ÖTESİNDE: ORTODONTİK TEDAVİNİN FONKSİYONEL VE SİSTEMİK ETKİLERİ KONUSUNDA TOPLUM FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	225
203	VİABİLİTE SINIRINDA SAPTANAN ANHİDRAMNİYOSUN SPONTAN DÜZELMESİ SONRASI BAŞARILI PERİNATAL SONUÇ: OLGU SUNUMU	226
204	KRONİK KALP YETMEZLİĞİ HASTALARINDA İKİLİ GÖREV MALİYETİNİN DENGE VE YÜRÜME PARAMETRELERİ İLE İLİŞKİSİ	227
205	ANAFİLAKSİ HASTALARINDA ADRENALİN OTOENJEKTÖRÜ KULLANIM DAVRANIŞLARI, GÜNLÜK YAŞAM VE PSİKOLOJİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: TEK MERKEZLİ KESİTSEL ÇALIŞMA	228
206	BERGAMOT (CİTRUS BERGAMİA RİSSO) POLİFENOLLERİNİN NON-ALKOLİK YAĞLI KARACİĞER HASTALIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ	229
207	AFET VE ACİL DURUMLARDA BEBEK DOSTU GİYİLEBİLİR GÜVENLİK DESTEK SİSTEMİ	230
208	ANDERSEN-TAWIL SENDROMU	231
209	SENDROMİK BİR YENİDOĞANDA DOĞUM SALONUNDA TANI ALAN ÖZOFAGUS ATREZİSİ: OLGU SUNUMU	232
210	KOLONOSKOPİ HAZIRLIĞI SONRASI GELİŞEN OLASI AKUT FOSFAT NEFROPATİSİ OLGUSU	233
211	ENDOVASKÜLER TEDAVİ UYGULANAN AKUT İSKEMİK İNME HASTALARINDA GENEL ANESTEZİ VE SEDASYONUN KLİNİK SONUÇLARLA İLİŞKİSİ	234
212	ACİL TIPTA SANAL GERÇEKLİK ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: 1997–2026 YILLARI ARASINDAKİ KÜRESEL EĞİLİMLER	235
213	POST-COVID-19 DURUMLARLA İLİŞKİLİ EN ÇOK ATIF ALAN 50 YAYININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ	235
214	RESTORATİF DİŞ HEKİMLİĞİNDE AKIŞKAN KOMPOZİTLERİN KLİNİK KULLANIMINA İLİŞKİN GÜNCEL BAKIŞ AÇILARI	237
215	APİKSABAN KULLANAN HASTADA İNTRAMÜSKÜLER B12 ENJEKSİYONU SONRASI GELİŞEN GLUTEAL HEMATOM VE BELİRGİN HEMOGRAM DÜŞÜŞÜ: GASTROİNTESTİNAL KANAMAYI TAKLİT EDEN BİR OLGU	238
216	ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARDA CİNSEL İSTİSMAR VE HEMŞİRENİN ROLÜ	239

217	OBSTRÜKTİF UYKU APNESİ OLAN BİREYLERDE NÖROTRANSMİTTER DENGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	240
218	PROBİYOTİK İÇEREN BAZI TİCARİ FORMÜLASYONLARDAKİ MİKROORGANİZMA SAYISININ DEĞERLENDİRİLMESİ	240
219	MAKSİLLA ANTERİORDA LOKALİZE SKUAMÖZ HÜCRELİ KARSİNOM: OLGU SUNUMU	242
220	YENİ TANI ALAN HIV HASTALARINDA TAF/FTC/BIC VE TDF/FTC/DTG REJİMLERİNİN ERKEN DÖNEM VİROLOJİK VE İMMÜNOLOJİK YANITLARININ KARŞILAŞTIRILMASI	243
221	NEOADJUVAN TEDAVİ SONRASI MEME KARSİNOMLARINDA TÜMÖR YATAĞI İMMÜN YANITININ TEDAVİ YANITI VE MOLEKÜLER ALT GRUPLARLA İLİŞKİSİ	244
222	EREKTÖR SPİNAE PLAN BLOĞU LİTERATÜRÜNÜN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: GOOGLE SCHOLAR TABANLI BİR ÇALIŞMA	245
223	ACİL SERVİS ENFEKSİYON HASTALIKLARI KONSÜLTASYONLARINDA POZİTİF KAN KÜLTÜRLERİ: GERÇEK BAKTERİYEMİ Mİ, KONTAMİNASYON MU?	246
224	AKTİF ALERJİK RİNİT HASTALARINDA NAZAL OBSTRÜKSİYON ŞİDDETİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI, GÜNLÜK EKRAN SÜRESİ VE UYKU HİJYENİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: PROSPEKTİF BİR KLİNİK ÇALIŞMA	247
225	AKUT PULMONER TROMBOEMBOLİDE TORAKS BT TABANLI OTOMATİK VASKÜLER VOLÜMETRİK ANALİZLERİN HASTANE İÇİ ERKEN MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: PİLOT ÇALIŞMA	249
226	TÜRKİYE'DE DİYABETLİ BİREYLERDE SAĞLIK OKURYAZARLIĞI: WEB OF SCİENCE KAYNAKLI BİR KAPSAM DERLEMESİ (2016–2025)	250
227	ANTHEMİS TRİCOLOR BOİSS. ÜZERİNDE FARMAKOGNOZİK ÇALIŞMALAR	251
228	KÜRATİF REZEKSİYON UYGULANAN NON-METASTATİK KOLON KANSERİNDE PERİNÖRAL İNVAZYONUN REKÜRRENS İLE İLİŞKİSİ	252
229	DENTİNOGENEZİS İMPERFEKTA İLE BİRLİKTE GÖRÜLEN OSTEOGENEZİS İMPERFEKTA TANILI HASTANIN KLİNİK, DENTAL VE RADYOLOJİK BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU	253
230	TÜRKÇE GEÇERLİK-GÜVENİRLİĞİ YAPILMIŞ SES ÖZ-DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİNİN KLİNİK KULLANIM ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI	254
231	4-NONİLFENOLE BAĞLI KARACİĞER HASARINDA KROSİNİN KORUYUCU ETKİSİNİN HİSTOPATOLOJİK VE İMMÜNOHİSTOKİMYASAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ	255
232	OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI BİR ÇOCUKTA DUYUSAL BÜTÜNLEME TEMELLİ ERGOTERAPİ MÜDAHALESİNİN DUYUSAL REGÜLASYON VE OKUPASYONEL KATILIM ÜZERİNE ETKİSİ: OLGU SUNUMU	256
233	YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE TAKİP EDİLEN SEPSİS TANILI HASTALARDA C-REAKTİF PROTEİN/LENFOSİT ORANI, C-REAKTİF PROTEİN/PROKALSİTONİN ORANI VE NÖTROFİL/LENFOSİT ORANININ MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA	257
234	TERAPÖTİK AÇIDAN UMUT VADEDEN BİTKİ KAYNAKLI EKSOZOM BENZERİ NANOVEZİKÜLLERİN ZETA POTANSİYELİNİN RANDOM EFFECTS META-ANALİZİ	258
235	ORTODONTİ EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKÂ SOHBET BOTLARI: DİŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNDE KULLANIM, GÜVEN VE SINAV BAŞARISI İLİŞKİSİ	258
236	BÖBREK BİYOPSİSİ İLE TANI KONULAN ANCA İLİŞKİLİ GLOMERÜLONEFRİTLİ HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: TEK MERKEZ DENEYİMİ	260
237	MÜLTECİ KADINLARDA GEBELİK VE DOĞUM İLİŞKİLİ 112 ÇAĞRILARININ ORANTISIZ YÜKÜ: KARAMAN İL GENELİ BEŞ YILLIK RETROSPEKTİF ANALİZ (2021–2025)	261
238	BİLATERAL INTERNAL KAROTİD ARTER OKLÜZYONUNU TAKLİT EDEN KONJENİTAL BİLATERAL INTERNAL KAROTİD ARTER HİPOPLAZİSİ: BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ ANJİYOGRAFİ VE MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME BULGULARI İLE BİR OLGU SUNUMU	262
239	İNTRAOPERATİF OLARAK DOĞRUDAN EKLEM İLİŞKİSİNİN GÖSTERİLDİĞİ TERMAL YANIKLA İLİŞKİLİ DİZ SEPTİK ARTRİTİ: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR DERLEMESİ	263

240	SÜPERWARFARİN (DIFENACOUM) İÇEREN KEMİRGEN ZEHİRİ ALIMI SONRASI GECİKMİŞ KOAGÜLOPATİ RİSKİ: OLGU SUNUMU	264
241	AMELİYATHANEDE ALERJİK REAKSİYON SONRASI KOUNİS SENDROMU	265
242	KRONİK KAS-İSKELET SİSTEMİ AĞRISINDA AĞRI KATASTROFİZASYON ÖLÇEĞİ KISA FORMU VE TAMPA KİNEZYOFOBİ ÖLÇEĞİ KISA FORMUNUN TÜRKÇE VERSİYONLARININ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ	267
243	OBEZİTE TEDAVİSİ İÇİN BAŞVURAN HASTALARDA BARİATRİK CERRAHİYE İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA	268
244	BÖBREK NAKLİNDE AMELİYAT ÖNCESİ VE SONRASI AĞRI KESİCİLERİN EVRİMİ	269
245	SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA ÜST EKSTREMİTE REHABİLİTASYONU İÇİN LEAP MOTİON CONTROLLER TABANLI SANAL GERÇEKLİĞİN ETKİNLİĞİ: BİR KAPSAM DERLEMESİ	270
246	OLGU EŞLİĞİNDE GRANÜLOMA ANNULARE: ETİYOPATOGENEZ, KLİNİK VARYANTLAR VE GÜNCEL TEDAVİ YAKLAŞIMLARI	271
247	ŞİZOFRENİ HASTALIĞINDA MİTOKONDRİYAL DEĞİŞİMLER	272
248	GASTREKTOMİ SONRASI ANASTOMOZ KAÇAĞININ ERKEN ÖNGÖRÜSÜNDE POSTOPERATİF CRP TRENDİNİN TANISAL DEĞERİ	273
249	ONKOLOJİK TEDAVİDE GONADOTOKSİSTE VE ONKOFERTİLİTE	274
250	DAİLY CİGARETTE CONSUMPTİON AND POSTOPERATİVE RESPİRATORY COMPLİCATİONS İN SMOKERS UNDERGOİNG UROLOGİCAL SURGERY	275
251	AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİNE ALGILANAN ERİŞİLEBİLİRLİK İLE HASTA MEMNUNİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: İSTANBUL'DA KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA	276
252	NÖRAL TÜP DEFEKTLİ FETÜSLERE AİT PLASENTALARDA HİSTOPATOLOJİK BULGULARIN NORMAL PLASENTALARLA KARŞILAŞTIRILMASI	277
253	TİROİDEKTOMİ UYGULANAN HASTALARDA BETHESDA V–VI TİROİD SİTOLOJİSİ İLE İLİŞKİLİ KLİNİK FAKTÖRLER: RETROSPEKTİF BİR ANALİZ	279
254	KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNDE YOĞUN BAKIMDA TAKİP EDİLEN ERİŞKİN HASTALARDAKİ ENFEKSİYÖZ ETKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	280
255	AKTİF KADINLARDA DÜŞÜK DOZLARDA KAFEİN ALIMININ EGZERSİZDEKİ YAĞ OKSİDASYONU ÜZERİNE ETKİSİ	281
256	TİP 2 DİYABETES MELLİTUS HASTALARINDA SGLT2 İNHİBİTÖRÜ EKLENMESİNİN KISA DÖNEM GLİSEMİK SONUÇLARI: TEK MERKEZLİ GERÇEK YAŞAM VERİLERİNİN RETROSPEKTİF ANALİZİ	282
257	AZOT DESTEKLİ VE ORTAM HAVASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN POLİMERİZASYON PROTOKOLLERİNİN ÜÇ BOYUTLU YAZICI İLE ÜRETİLEN OKLÜZAL SPLİNT MATERYALİNİN YÜZEY SERTLİĞİ VE DÖNÜŞÜM DERECESİ ÜZERİNE ETKİSİ	283
258	İMPLANT DİŞ HEKİMLİĞİNDE HORİZONTAL KRET AUGMENTASYONU: YÖNLENDİRİLMİŞ KEMİK REJENERASYONU, KHOURY TEKNİĞİ VE KRET AYIRMA TEKNİĞİNİN KARŞILAŞTIRMALI DERLEMESİ	284
259	AKCİĞER ADENOKARSİNOMUNDA EPHX2'Yİ HEDEFLEYEN ADAY MİRNA'LARIN ENTEGRE BİYOİNFORMATİK YAKLAŞIMLA BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ	285
260	ÇOCUK HASTADA ÇOKLU TRAVMATİK DİŞ YARALANMALARININ YÖNETİMİ VE GEÇİCİ ESTETİK REHABİLİTASYONU: BİR OLGU SUNUMU	286
261	TRİMETİLAMİNİN İZOLE SIÇAN İLEUMU FONKSİYONEL YANITLARI ÜZERİNE ETKİLERİ	287
262	KALP YETMEZLİĞİNDE EGZERSİZE İLİŞKİN YOUTUBE VİDEOLARININ GÜVENİLİRLİĞİNİN VE KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	288
263	DERİN ÇÜRÜK LEZYONLARININ TEDAVİSİNDE BİYOSERAMİK MATERYALLER: GÜNCEL YAKLAŞIM	289
264	BOYUN KİLİDİNE BAĞLI ÖLÜMCÜL KOMPRESYON: BİR OTOPSİ OLGU SUNUMU	291

265	POSTPARTUM DÖNEMDE GELİŞEN VİRİLİZASYONUN NADİR BİR NEDENİ: FONKSİYONEL ADRENAL KİTLE OLGUSU	292
266	GEBELİKTE ENDOKRİN BOZUCU KİMYASALLARIN MATERNAL SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ	293
267	FEOKROMASİTOMALI HASTALARDA TÜMÖR HACMİ İLE KATEKOLAMİN METABOLİTLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	294
268	ENFEKSİYÖZ/İNFLAMATUAR SÜREÇ GÖRÜNÜMÜNDE UZUN SÜRE İZLENEN İNGUİNOPERİNEAL EPİTELOİD SARKOM: TANISAL BİR TUZAK	295
269	AZALMIŞ SES TOLERANSINDA GÜNCEL DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI: DERLEME	296
270	TEMPOROMANDİBULAR EKLEM BOZUKLUĞUNDA NONİNVAZİV TEDAVİ GİRİŞİMLERİ	297
271	SAĞLIK ÇALIŞANLARI İÇİN KLİNİK ORTAMDA ÇEVRE DOSTU DAVRANIŞ ÖLÇEĞİNİN (SÇKOÇDDÖ) GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	298
272	MAKSİLLOFASİYAL CERRAHİDE PREDİKTİF YAPAY ZEKÂNIN KLİNİK UYGULAMALARI	299
273	UNİLATERAL KONDİLER HİPERPLAZİ: OLGU SUNUMU	300
274	YOZGAT İLİNDE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA AĞIZ SAĞLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ	301
275	ATOPİK DERMATİTLİ GENÇ BİR HASTADA DUPİLUMAB İLİŞKİLİ OKÜLER YÜZEY HASTALIĞI: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR İNCELEMESİ	302
276	COMPLEXITY-DEPENDENT PERFORMANCE GRADIENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENDOMETRIOSIS MANAGEMENT: A GUIDELINE-CONCORDANCE STUDY	303
277	ORTOGNATİK CERRAHİDE HIZLANDIRILMIŞ İYİLEŞME PROTOKOLLERİ (ERAS) VE OPIOİDSİZ ANESTEZİ: GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE KLİNİK SONUÇLAR	304
278	MALİGN NEDENLERLE OLUŞAN ÜST GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANAMALARINDA MORTALİTE	305
279	TİROİD HORMON DİSREGÜLASYONUNUN ÜREME BİYOLOJİSİNE ETKİSİ: TSH, T3, T4 DÜZEYLERİ VE SEMEN PARAMETRELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	306
280	TOTAL LAPAROSKOPİK HİSTEREKTOMİ SONRASI GECİKMİŞ TANI ALAN PARSİYEL ÜRETER YARALANMASI: OLGU SUNUMU	307
281	GIDA EMÜLGATÖRLERİ VE BAĞIRSAK MİKROBİYOTASI	309
282	YAPAY ZEKA SOHBET BOTLARI ORTODONTİK RETANSİYON SORUNLARINDA GÜVENLİ YÖNLENDİRME YAPABİLİYOR MU? SENARYO TEMELLİ KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRME	310
283	PANKREATİK DUKTAL ADENOKARSİNOMDA NEOADJUVAN TEDAVİNİN PATOLOJİK YANIT VE ERKEN DÖNEM CERRAHİ SONUÇLARA ETKİSİ	311
284	ORBİTA TÜMÖRLERİNE ORBITOFRONTOSPHENOIDAL YAKLAŞIM	312
285	KOMBİNE ENDODONTİK TEDAVİ: DERLEME VE OLGU SUNUMU	313
286	KORONER ARTER HASTALARINDA YÜKSEK YOĞUNLUKLU ARALIKLI ANTRENMANIN KARDİYOVASKÜLER ETKİLERİ: GÜNCEL KANITLARIN DERLENMESİ	314
287	ALZHEİMER HASTALARI İLE TİP 2 DİABETES MELLİTUSLU HASTALARIN SOSYODEMGRAFİK ÖZELLİKLERİ, BİREYLERİN YAŞAM TARZI VE KLİNİK ÖZELLLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	314
288	KRONİK LATERAL EPİKONDİLİTTE KİNEZYO BANTLAMA İLE KORTİKOSTEROİD ENJEKSİYONU: RETROSPEKTİF KARŞILAŞTIRMALI KOHORT ÇALIŞMASI	317
289	KENDİNE ZARAR VERME DAVRANIŞI VE MOTİVASYONLARINDA DİSTRES TOLERANSI İLE PROBLEMLİ AKILLI TELEFON KULLANIMININ ROLÜ	318
289	UZUN SÜRELİ OTURMA DAVRANIŞI OLAN BİREYLERDE BEL AĞRISI İLE ANTERİOR PELVİK TİLT VE LOWER CROSSED SENDROMU ARASINDAKİ İLİŞKİ	319

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0015B530

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0009008792998 64

ALVERİN SİTRAT VE SİMETİKON KAPSÜLLERİNDE HPLC VE FTIR İLE MİKTAR TAYİNİ VE YÖNTEM VALİDASYONU

Araştırmacı Zeynep KALE*[1], Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Şahbaz ÖZER[1]
[1] Trakya Üniversitesi
* Corresponding Author: Zeynep KALE
zeynepkalezeynep@gmail.com

ÖZET

Alverin Sitrat ve Simetikon kombinasyonu gastrointestinal sistemde spazm, gaz ve şişkinlik semptomlarının giderilmesinde yaygın olarak kullanılan bir farmasötik formülasyon olup, iki etkin maddenin fizikokimyasal özelliklerindeki farklılıklar analitik açıdan yöntem geliştirilmesini zorlaştırmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Alverin Sitrat ve Simetikon içeren farmasötik preparatlarda etkin maddelerin kantitatif tayinine yönelik güvenilir, seçici ve valide analitik yöntemler geliştirmek ve bu yöntemlerin farmasötik kalite kontrol uygulamalarına uygunluğunu değerlendirmektir. Bu kapsamda Alverin Sitrat için ters faz yüksek performanslı sıvı kromatografisi (HPLC), Simetikon için ise FTIR spektrofotometrik yöntem kullanılmıştır. HPLC yöntemi için mobil faz bileşimi, kolon tipi, akış hızı, kolon sıcaklığı ve dedeksiyon dalga boyu gibi kromatografik parametreler sistematik olarak optimize edilmiştir. Simetikonun analizi için ise polidimetilsiloksan yapısına özgü absorpsiyon bantlarını esas alan FTIR yöntemi geliştirilmiştir. Geliştirilen yöntemlerin analitik performansı ICH Q2(R1) kılavuzu doğrultusunda doğruluk, kesinlik, doğrusallık, seçicilik, limit of detection (LOD), limit of quantification (LOQ), sistem uygunluk ve sağlamlık parametreleri açısından değerlendirilmiştir. Elde edilen HPLC kromatogramlarında Alverin Sitrat pikinin yeterli rezolüsyon ile ayrıldığı ve yardımcı maddelerden etkilenmediği belirlenmiştir. Simetikon için FTIR analizlerinde karakteristik absorpsiyon bantları üzerinden güvenilir ve tekrarlanabilir ölçümler elde edilmiştir. Validasyon çalışmaları sonucunda her iki yöntemin de düşük %RSD değerleri ile yüksek kesinlik ve doğruluk sağladığı, küçük metod değişikliklerinden etkilenmediği ve sağlamlık kriterlerini karşıladığı görülmüştür. Sonuç olarak geliştirilen HPLC ve FTIR temelli analitik yöntemlerin, Alverin Sitrat ve Simetikon içeren farmasötik preparatların rutin kalite kontrol analizlerinde güvenilir, tekrarlanabilir ve uygulanabilir olduğu gösterilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Alverin Sitrat, Analitik Yöntem Validasyonu, HPLC, FTIR, Simetikon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
01141C02

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-5333-9732

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNDE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİ VE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER

Prof. Dr. Belgüzar KARA*[1]
[1] Kapadokya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu
* Corresponding Author: Belgüzar KARA
belguzar.kara@kapadokya.edu.tr

ÖZET

Amaç: Düzenli egzersiz ve fiziksel aktivite, genç yetişkinlerin fiziksel ve mental sağlığını destekleyerek sağlıklı ve uzun bir yaşama katkıda bulunmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin fiziksel aktivite düzeylerini ve ilişkili faktörleri incelemektir.
Gereç ve Yöntem: Bu kesitsel çalışmaya Ankara il merkezinde bir üniversitenin Sağlık Bilimleri Fakültesinde öğrenim gören 335 öğrenci katıldı. Veriler kişisel bilgi formu, Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Formu (UFAA-KF) ve Yaşam Memnuniyeti Ölçeği (YMÖ) kullanılarak toplandı. Verilerin analizinde; tanımlayıcı istatistikler, Student t testi, Mann–Whitney U testi, tek yönlü varyans analizi, korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi kullanıldı. Çalışmada $p < 0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.
Bulgular: Çalışma grubunun yaş ortalaması 21.03 ± 2.05 yıl olup, %82.1'i kadındı. Öğrencilerin ortalama UFAA-KF toplam puanı 1477.78 ± 1609.35 (ortanca 990.00) ve YMÖ toplam puanı 21.87 ± 6.58 (ortanca 22.00) idi. Çok değişkenli analizde; yaş (standardize edilmemiş $\beta = 74.30$, $p = 0.040$), cinsiyet (standardize edilmemiş $\beta = 1114.24$, $p < 0.001$), düzenli fiziksel aktivite yapma durumu (standardize edilmemiş $\beta = 650.85$, $p = 0.013$), fiziksel aktiviteye yönelik algılanan engeller (standardize edilmemiş $\beta = 514.19$, $p = 0.031$) ve yaşam memnuniyeti (standardize edilmemiş $\beta = 48.34$, $p < 0.001$) fiziksel aktivite düzeyleri ile bağımsız olarak ilişkili bulundu.
Sonuç: Çalışmada öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyinin düşük (minimal aktif) olduğu belirlendi. Daha ileri yaş, erkek cinsiyet, düzenli fiziksel aktivite yapma, fiziksel aktivite engelinin bulunmaması ve daha yüksek yaşam memnuniyetinin daha yüksek fiziksel aktivite düzeyleri ile ilişkili olduğu bulundu. Eğiticiler öğrencilerin fiziksel aktivite düzeyleri ile ilişkili faktörlerin farkında olmalı ve fiziksel aktiviteyi destekleyen eğitim ve danışmanlık programları geliştirmelidirler.
Anahtar Kelimeler: fiziksel aktivite, sağlık bilimleri, üniversite öğrencileri, yaşam memnuniyeti

PHYSICAL ACTIVITY LEVEL AND ASSOCIATED FACTORS AMONG FACULTY OF HEALTH SCIENCES STUDENTS

ABSTRACT

Objectives: Regular exercise and physical activity support the physical and mental health of young adults, thereby contributing to longevity. The aim of this study was to examine physical activity levels and associated factors among Faculty of Health Sciences students.
Methods: This cross-sectional study included 335 undergraduate students enrolled in the Faculty of Health Sciences at a university located in the city center of Ankara. Data were collected using a personal information form, the International Physical Activity Questionnaire-Short Form (IPAQ-SF), and the Contentment with Life Assessment Scale (CLAS). Descriptive statistics, Student's t-test, Mann–Whitney U test, one-way analysis of variance, correlation analysis, and multiple linear regression analysis were used for data analysis. In this study, a p-value of < 0.05 was considered statistically significant.
Results: The mean age of the study group was 21.03 ± 2.05 years and 82.1% were female. The mean IPAQ-SF total score of the students was 1477.78 ± 1609.35 (median 990.00), and the mean CLAS total score was 21.87 ± 6.58 (median 22.00). On multivariate analysis, age (unstandardized $\beta = 74.30$, $p = 0.040$), gender (unstandardized $\beta = 1114.24$, $p < 0.001$), regular physical activity status (unstandardized $\beta = 650.85$, $p = 0.013$), perceived barriers to physical activity (unstandardized $\beta = 514.19$, $p = 0.031$), and life satisfaction (unstandardized $\beta = 48.34$, $p < 0.001$) were independently associated with physical activity levels.
Conclusions: The study suggested that the students' physical activity level was low (minimally active). Older age, male gender, engaging in regular physical activity, the absence of barriers to physical activity, and higher life satisfaction were found to be associated with higher physical activity levels. Educators should be aware of the factors associated with students' physical activity levels and develop educational and counseling programs that promote physical activity.
Keywords: physical activity, health sciences, university students, life satisfaction

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO	TÜR / TYPE	KONU / TOPIC
019DF317	Sözlü Bildiri	Acil Yardım ve Afet Yönetimi

BÜYÜK İSTANBUL DEPREMİ SONRASI DİNAMİK HASTANE SEVK KORİDORLARININ MODELLEMESİ: ACİL SAĞLIK HİZMETLERİ İÇİN ALGORİTMA TABANLI KARAR DESTEK SİSTEMİ

Arş. Gör. Nurdan KARIŞAN[1]
ORCID:
[1] Erzincan İl Sağlık Müdürlüğü 112 Acil Sağlık Hizmetleri

ÖZET

Büyük İstanbul Depremi gibi yüksek yıkım potansiyeline sahip afetler, yalnızca fiziksel altyapıyı değil, acil sağlık hizmetlerinin operasyonel kapasitesini de ciddi biçimde etkilemektedir. Özellikle afet sonrası ilk 72 saat içerisinde ortaya çıkan yoğun hasta yükü, ulaşım ağlarında meydana gelen bozulmalar, sağlık tesislerinin kapasite farklılıkları ve zaman baskısı, sevk süreçlerinin etkin yönetimini kritik hale getirmektedir. Bu çalışma, büyük ölçekli deprem senaryolarında 112 Acil Sağlık Hizmetleri tarafından yürütülen hasta nakil ve hastane sevk süreçlerinin bilimsel bir çerçevede yeniden modellenmesini amaçlamaktadır.

Çalışmada; hasta önceliklendirme düzeyi, hastane yatak kapasitesi, branş uygunluğu, kara yolu erişilebilirliği, trafik yoğunluğu ve gerçek zamanlı saha verileri birlikte değerlendirilerek dinamik sevk koridorları yaklaşımı önerilmektedir. Bu model, klasik "en yakın hastane" anlayışının ötesine geçerek hastanın klinik gereksinimine ve sistem kapasitesine en uygun sağlık kuruluşuna yönlendirilmesini hedeflemektedir. Ayrıca dijital karar destek sistemleri, coğrafi bilgi sistemleri ve erken uyarı tabanlı veri akışlarının entegrasyonu ile sevk sürecinde hız, doğruluk ve kaynak optimizasyonunun artırılması öngörülmektedir.

Sonuç olarak önerilen model; ambulans dönüş sürelerinin azaltılması, kritik hastalarda ilk sevk başarısının artırılması, hastaneler arası yük dengesinin sağlanması ve afet sonrası sağlık lojistiğinin güçlendirilmesi açısından uygulanabilir bir yaklaşım sunmaktadır. Modelin, Türkiye afet sağlık yönetim sistemlerine entegre edilmesiyle müdahale kapasitesine önemli katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Afet sağlığı; sağlık lojistiği; hasta sevki; karar destek sistemi; algoritmik modelleme; İstanbul depremi.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
019DF84F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0002-8825-2936

ORAL TRAVMATİK FİBROMLARIN KLİNİK VE DEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Kevser DİNÇ*[1], Dr. Öğretim Üyesi Hilal DEMİR[2]
[1] Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Selçuk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Kevser DİNÇ
kews-@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Travmatik fibromlar, oral mukozada kronik mekanik irritasyona bağlı gelişen, benign ve reaktif lezyonlardır. Bu çalışmanın amacı, klinik olarak travmatik fibrom ile uyumlu ağız içi lezyonların demografik ve klinik özelliklerinin değerlendirilmesidir. Olgu: Bu olgu serisinde, kliniğimize başvuran ve klinik olarak travmatik fibrom ile uyumlu değerlendirilen altı olgu incelendi. Olguların yaş, cinsiyet, lezyon lokalizasyonu ve klinik özellikleri kayıt altına alındı. Olguların beşi kadın, biri erkek olup yaş ortalaması 52.3 ± 11.6 yıl olarak hesaplandı. Lezyonların büyük çoğunluğunun bukkal mukozada, oklüzal travma hattında yerleştiği, bir olgunun ise dil lateral yüzünde bulunduğu gözlendi. Tüm lezyonlar ekzofitik nodüler oluşumlar şeklinde olup genellikle asemptomatik seyretti. Histopatolojik inceleme yapılan olgularda tanı travmatik fibrom ile uyumlu bulundu. Sonuç: Travmatik fibromlar, ağız içerisinde en sık bukkal mukozada görülen ve kronik mekanik irritasyona bağlı gelişen benign lezyonlardır. Klinik bulgular çoğu zaman tanı için yeterli olmakla birlikte, kesin tanının histopatolojik inceleme ile desteklenmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Travmatik fibrom, irritasyon fibromu, oral lezyonlar, bukkal mukoza, kronik irritasyon

EVALUATION OF THE CLINICAL AND DEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF ORAL TRAUMATIC FIBROMAS

ABSTRACT

Objective: Traumatic fibromas are benign, reactive lesions that develop in the oral mucosa as a result of chronic mechanical irritation. The aim of this study was to evaluate the demographic and clinical characteristics of intraoral lesions clinically compatible with traumatic fibroma. Case: In this case series, six patients who presented to our clinic and were clinically diagnosed with lesions compatible with traumatic fibroma were evaluated. The age, gender, lesion localization, and clinical characteristics of the cases were recorded. Five of the patients were female and one was male, with a mean age of 52.3 ± 11.6 years. The majority of the lesions were located on the buccal mucosa along the occlusal line, while one case was observed on the lateral surface of the tongue. All lesions presented as exophytic nodular formations and were generally asymptomatic. Histopathological examination, when performed, was consistent with traumatic fibroma. Conclusion: Traumatic fibromas are benign lesions most commonly found on the buccal mucosa and are associated with chronic mechanical irritation. Although clinical findings are often sufficient for diagnosis, histopathological examination is recommended to confirm the diagnosis.

Keywords: Traumatic fibroma, irritation fibroma, oral lesions, buccal mucosa, chronic irritation

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
019E1385

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

PEDİATRİK YAŞ GRUBUNDA RİJİT BRONKOSKOPİ İLE ÇIKARILAMAYAN DİSTAL YERLEŞİMLİ YABANCI CİSİMLERDE FOGARTY KATETER KULLANIMI: BAŞARI ORANLARI VE KOMPLİKASYON ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim AKDENİZ[1]
[1] Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi

ÖZET

Çocukluk çağı yaş grubunda Akciğere trakeobronşial yabancı cisim aspirasyonu ölüme neden olabilen önemli bir acilidir(1). Hızlı tanı ve sonrasında yapılan bronkoskopi hayat kurtarıcıdır.
Bu çalışmada; 2012-2026 yılları arasında Kliniğimizde Pediatrik Yaş Grubunda Yabancı cisim aspirasyonu nedeniyle Rijit Bronkoskopi Uygulanan hastaların yaş, cinsiyet, fizik muayene, laboratuar ve radyolojik görüntüleme bulguları, yabancı cismin yerleşim yeri, anestezi yöntemi, işlem sırasında ve sonrasında yaşanan komplikasyonların Rijit bronkoskopi-Fogarty kateteri kullanımının Başarı Oranları ve Komplikasyon Analizinin etkisini geriye dönük araştırmayı amaçlamaktadır.
Anahtar Kelimeler: rijit bronkoskopi, Yabancı cisim aspirasyonu,

USE OF FOGARTY CATHETER IN PEDIATRIC PATIENTS WITH DISTAL FOREIGN BODIES UNREMOVABLE BY RIGID BRONCHOSCOPY: SUCCESS RATES AND COMPLICATION ANALYSIS

ABSTRACT

In the childhood age group, tracheobronchial foreign body aspiration into the lung is a significant emergency that can lead to death (1).
This study aims to retrospectively investigate the effect of rigid bronchoscopy-Fogarty catheter use on the success rates and complication analysis of patients who underwent rigid bronchoscopy for foreign body aspiration in the pediatric age group in our clinic between 2012-2026, considering age, gender, physical examination, laboratory and radiological imaging findings, location of the foreign body, anesthesia method, and complications experienced during and after the procedure.
Keywords: Rigid bronchoscopy, foreign body aspiration,

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
019E26B7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID:

PELVİK KİTLESİ OLAN İLERİ YAŞ HASTADA CERRAHİ SIRASINDA KRONİK OVER TORSİYONU SAPTANMASI

Uzm. Dr. Orkun İLGEN*[1]
[1] Balıkesir Atatürk Şehir Hastanesi.
* Corresponding Author: Orkun İLGEN
mdorkunilgen@gmail.com

ÖZET

Kronik over torsiyonu overin kendi etrafında parsiyel ya da tam olarak dönmesiyle oluşan çoğu zaman akut iskemiden ziyade yavaş gelişen persistan veya rekürren kanlanma bozukluğuna bağlı olarak oluşan nadir ve sıklıkla tanısı zor konulan bir durumdur. Klinik bulguları genelde nonspesifiktir. Risk faktörleri arasında admeksial kitleler yer alabilir. Tanıda doppler ultrasonografi sıkça kullanılmaktadır. Tedavi genellikle cerrahidir.

Biz de burada 55 yaşında kronik pelvik ağrıyla jinekolojik onkoloji kliniğine başvuran hastamızda yapılan incelemeler sonrasında pelvik kitle saptanan ve cerrahi yapılan, yapılan cerrahi sırasında kronik torsiyone olmuş yaklaşık 15 cm boyutunda torsiyone adneksial kitleyi sunmaktayız.

Hastanın yapılan ilk muayenesinde batında hassasiyet saptanmış olup, yapılan ultrasonografisinde sol adneks kaynaklı yaklaşık 15 cm lik kompleks kistik ve solid alanlar içeren kitlesi saptanmıştır. Bunun üzerine hastaya tümör markerları da istenmiş ve CA-125 değerlerinde ılımlı yükselme saptanmıştır. Hastaya operasyon kararı alınmıştır. Batına girildiğinde barsakların ve omentumun üzerine adeze olduğu yaklaşık 15 cm lik sol adneksial kaynaklı pelvik kitle saptanmıştır. Adezyonlar giderildiğinde sol adneksin kitleyle beraber torsiyone olduğu görülmüştür. Bunun üzerine sol salpingooferektomi ile birlikte histerektomi ve sağ salpingooferektomi de operasyona dahil edilmiştir. Frozen patoloji inceleme sonucunda malign bulgu saptanmaması sebebiyle batın kapatılarak operasyona sonlandırılmıştır. Hastada postoperatif komplikasyon saptanmamıştır. Hasta postoperatif 3. gününde taburcu edilmiştir.

Sonuç olarak ileri yaşlardaki pelvik kitlelerde özellikle de uzun süreli kronik bir ağrı tarifleniyorsa kronik over torsiyonu da ayırıcı tanıda akılda tutulmalı ve cerrahi planlama bu durum göz önüne alınarak yapılmalıdır.

Anahtar Kelimeler: kronik over torsiyonu, adneksial kitle, kronik pelvik ağrı

DETECTION OF CHRONIC OVARIAN TORSION DURING SURGERY IN AN ELDERLY PATIENT WITH A PELVIC MASS

ABSTRACT

Chronic ovarian torsion is a rare and often difficult-to-diagnose condition caused by partial or complete twisting of the ovary around itself, often due to a slowly developing, persistent or recurrent impaired blood supply rather than acute ischemia. Clinical findings are generally nonspecific. Risk factors may include adnexial masses. Doppler ultrasonography is frequently used in diagnosis. Treatment is usually surgical.

Here, we present a 55-year-old patient who presented to the gynecological oncology clinic with chronic pelvic pain. Investigations revealed a pelvic mass, and surgery was performed. During the surgery, a chronically torsioned adnexial mass of approximately 15 cm was discovered. The patient's initial examination revealed tenderness in the abdomen, and ultrasonography showed a complex mass of approximately 15 cm originating from the left adnexal area containing cystic and solid areas. Tumor markers were requested for the patient, and a moderate elevation in CA-125 levels was detected. A decision was made to operate on the patient. Upon abdominal examination, a pelvic mass of approximately 15 cm originating from the left adnexal region was found, adhering to the intestines and omentum. After removing the adhesions, it was observed that the left adnexa was twisted along with the mass. Therefore, hysterectomy and right salpingo-oophorectomy were included in the operation along with left salpingo-oophorectomy. Since no malignant findings were detected in the frozen section pathology, the abdomen was closed, and the operation was completed. The patient did not experience any postoperative complications.

The patient was discharged on the 3rd postoperative day. In conclusion, in cases of pelvic masses in older patients, especially if long term chronic pain is described, chronic ovarian torsion should also be considered in the differential diagnosis, and surgical planning should be done with this condition in mind.

Keywords: chronic ovarian torsion, adnexal mass, chronic pelvic pain

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
019E27D5

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1573-3165

DİSSOSİYASYON VE TRAVMANIN İNTİHAR DIŞI KENDİNE ZARAR VERME DAVRANIŞI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Uzm. Dr. Armağan ARAL[1], **Miraç Barış USTA**[2]
[1] İzmir Şehir Hastanesi
[2] Ondokuz Mayıs Üniversitesi

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, dissosiyasyon ve sosyal problem çözmenin intihar dışı kendine zarar verme davranışı (KZVD) üzerindeki rolünü incelemek ve travmadan KZVD'ye uzanan süreçte dissosiyasyonun aracılık etkisini değerlendirmektir. Yöntem: Araştırma örneklemi, yaşları 12-18 arasında değişen 90 ergen ile yaş ve cinsiyet açısından eşleştirilmiş 90 kontrol grubundan oluşmuştur. KZVD'nin ortaya çıkışı ve yineleyici niteliğini yordamak amacıyla hiyerarşik lojistik regresyon analizi uygulanmış, ayrıca travmadan KZVD'ye uzanan yolu incelemek için aracılık analizleri gerçekleştirilmiştir. Bulgular: Analizler, depersonalizasyon/derealizasyon ile depresyon şiddetinin KZVD'nin ortaya çıkışı ve yineleyiciliği açısından bağımsız yordayıcılar olduğunu göstermiştir. Sosyal problem çözme açısından benzer bir sonuç elde edilmemiş; kaçınmacı başa çıkma stilinin depresyon şiddetinden bağımsız olarak KZVD üzerinde doğrudan etkisinin bulunmadığı belirlenmiştir. Depersonalizasyon/derealizasyonun, travma şiddeti ile KZVD epizodlarının sayısı arasındaki ilişkide anlamlı bir aracılık etkisi gösterdiği saptanmıştır. Ayrıca travma şiddetinin, KZVD'nin duygu düzenleme işlevi açısından bağımsız bir yordayıcı olduğu belirlenmiştir. Sonuç: Bulgular, özellikle istismara maruz kalan ergenlerde KZVD'nin dissosiyatif boyutunun önemli olabileceğini göstermektedir. Duygu düzenleme işlevinin en yaygın içsel işlev olduğu belirlenmiş olup, gelecekteki müdahale çalışmalarında duygu düzenleme stratejilerine odaklanılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: depersonalizasyon, duygu düzenleme, problem çözme.

THE IMPACT OF DISSOCIATION AND TRAUMA ON NON-SUICIDAL SELF-INJURY

ABSTRACT

Objective: This study aimed to investigate the roles of dissociation and social problem-solving in non-suicidal self-injury (NSSI) and to examine the mediating effect of dissociation in the pathway from trauma to NSSI. Methods: The study sample consisted of 90 adolescents aged 12–18 years and 90 age- and gender-matched controls. Hierarchical logistic regression analyses were conducted to predict the occurrence and recurrence of NSSI. In addition, mediation analyses were performed to examine the pathway from trauma to NSSI. Results: The analyses demonstrated that depersonalization/derealization and depression severity were independent predictors of both the occurrence and recurrence of NSSI. No similar finding was observed for social problem-solving, as avoidant coping style did not have a direct effect on NSSI independent of depression severity. Depersonalization/derealization was found to significantly mediate the relationship between trauma severity and the number of NSSI episodes. Furthermore, trauma severity was identified as an independent predictor of the emotion regulation function of NSSI. Conclusion: The findings suggest that the dissociative dimension of NSSI may be particularly important among adolescents exposed to abuse. Emotion regulation was identified as the most prevalent intrapersonal function, highlighting the importance of focusing on emotion regulation strategies in future intervention studies.

Keywords: depersonalization,emotional regulation, problem solving.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
01AB5F77

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-0764-5982

ERKEN DİFÜZYON AĞIRLIKLI MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME BULGULARI NORMAL OLMASINA RAĞMEN KÖTÜ NÖROLOJİK SONLANIMLA SEYREDEN HİPOGLİSEMİK ENSEFALOPATİ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. İsa KILIÇ*[1]
[1] Bursa Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: İsa KILIÇ
kilicisaicu@gmail.com

ÖZET

Giriş: Hipoglisemik ensefalopati, derin ve/veya uzamış hipoglisemi sonucunda gelişebilen, kalıcı nörolojik sekellere veya ölüme yol açabilen ciddi bir klinik tablodur. Bu olguda, erken difüzyon ağırlıklı manyetik rezonans görüntülemede (DA-MRG) patolojik bulgu saptanmamasına rağmen kötü nörolojik sonlanımla seyreden hipoglisemik ensefalopatinin sunulması amaçlanmıştır.
Olgu:Diyabetes mellitus, hiperlipidemi ve koroner arter bypass cerrahisi öyküsü bulunan, sülfonilüre grubu oral antidiyabetik ilaç kullanan 79 yaşındaki erkek hasta, yalnız yaşadığı evinde bilinçsiz halde bulunarak acil servise getirildi. Başvuruda kan glukozu 35 mg/dL, ateş 36,6 °C ve GKS:5 (E1V1M3) idi. Hasta entübe edilerek mekanik ventilasyona bağlandı. İntravenöz bolus glukoz (%20 dekstroz 150 mL), ardından dekstroz infüzyonu (%10 dekstroz) başlanıldı. Başvuru sırasında çekilen DA-MRG'de difüzyon kısıtlılığı saptanmadı. Ertesi günkü beyin MRG'sinde yalnızca kronik iskemik değişiklikler izlendi. EEG'de epileptiform aktivite saptanmazken orta-ağır derecede diffüz zemin aktivitesi yavaşlaması mevcuttu. Yoğun bakım kabulünde lökosit 15,37×10³/µL, kreatinin 1,42 mg/dL, üre 98,2 mg/dL, CRP 24,57 mg/L ve laktat 1,8 mmol/L olarak saptandı. BOS incelemesinde hücre görülmedi ve HSV tip 1-2, tüberküloz ve COVID-19 için BOS PCR analizleri ile BOS kültürü negatif bulundu. İlave olarak idrar toksikolojik testleri negatif idi. Nörolojik iyileşme izlenmeyen hastaya yoğun bakımın 11. gününde perkütan trakeostomi ve perkütan endoskopik gastrostomi uygulandı. Hasta, 21 günlük yoğun bakım izlemi sonrasında GKS 7 (E4V1M2) ile palyatif bakım servisine devredildi.
Tartışma ve Sonuç:Uzamış hipoglisemi, hipoglisemik ensefalopatide kötü nörolojik sonlanımın en güçlü belirleyicilerinden biridir. Düşük başlangıç glukozu, normal veya yüksek vücut sıcaklığı ve düşük laktat düzeyi de kötü prognozla ilişkilidir. Yaygın kortikal difüzyon kısıtlılığının kötü prognozu desteklediği bildirilmekle birlikte, erken dönemde normal DA-MRG bulguları kötü nörolojik sonlanımı dışlamamaktadır. Bu olgu, özellikle yalnız yaşayan ve sülfonilüre grubu oral antidiyabetik ilaç kullanan yaşlı diyabetik hastalarda uzamış hipoglisemi olasılığının göz önünde bulundurulması ve prognoz değerlendirmesinde klinik bulguların EEG ile beyin görüntüleme sonuçları birlikte değerlendirilmesinin önemini vurgulamaktadır

Anahtar Kelimeler: Hipoglisemik ensefalopati, hipoglisemi, sülfonilüre, difüzyon manyetik rezonans görüntüleme, yoğun bakım

EARLY NORMAL DIFFUSION-WEIGHTED MRI DESPITE POOR NEUROLOGICAL OUTCOME IN HYPOGLYCEMIC ENCEPHALOPATHY: A CASE REPORT

ABSTRACT

Hypoglycemic encephalopathy isa serious consequence of profound or prolonged hypoglycemia that may cause permanent neurological sequelae or death. We present a case of hypoglycemic encephalopathy with poor neurological outcome despite normal early diffusion-weighted magnetic resonance imaging (DW-MRI).
Case:A 79-year-old man with diabetes mellitus, hyperlipidemia, coronary artery bypass graft surgery and sulfonylurea therapy was brought to the emergency department after being found unconscious. On admission, blood glucose was 35 mg/dL, body temperature was 36.6 °C, and Glasgow Coma Scale (GCS) score was 5 (E1V1M3). He was intubated and mechanically ventilated. Intravenous 20% dextrose, 150 mL, was administered, followed by 10% dextrose infusion. Admission DW-MRI showed no diffusion restriction. Brain MRI the next day showed only chronic ischemic changes. Electroencephalography revealed moderate-to-severe diffuse background slowing without epileptiform activity. Laboratory tests showed leukocytes 15.37 × 10³/µL, creatinine 1.42 mg/dL, urea 98.2 mg/dL, C-reactive protein 24.57 mg/L, and lactate 1.8 mmol/L.Cerebrospinal fluid contained no cells; polymerase chain reaction tests for herpes simplex virus types 1 and 2, Mycobacterium tuberculosis, and SARS-CoV-2, and cerebrospinal fluid culture were negative. Urine toxicology screening was negative.Because neurological recovery did not occur, percutaneous tracheostomy and percutaneous endoscopic gastrostomy were performed on day 11.After 21 days in intensive care, he was transferred to palliative care with a GCS score of 7 (E4V1M2).
Discussion and Conclusion:Prolonged hypoglycemia is a major predictor of poor neurological outcome in hypoglycemic encephalopathy. Low initial glucose, normal or elevated body temperature, and low lactate levels are associated with poor prognosis.Although extensive cortical diffusion restriction supports a poor outcome, normal DW-MRI does not exclude neurological injury.This case emphasizes that prolonged hypoglycemia should be considered in elderly patients living alone and receiving sulfonylureas, and that prognosis should be evaluated by integrating clinical, electroencephalographic, and neuroimaging findings.

Keywords: Hypoglycemic encephalopathy, hypoglycemia, sulfonylurea, diffusion-weighted magnetic resonance imaging, intensive care

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
02C128D6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0003-3492-8467 | 0009-0003-7016-2929

SKROTAL KİTLELERİN AYIRICI TANISINDA AKILDA TUTULMASI GEREKEN NADİR BİR ANTİTE: TESTİS METASTAZI

Uzm. Dr. Oğuzhan AKPINAR*[1], Dr. Muhammed Fahri SAMUK[1]
[1] Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Oğuzhan AKPINAR
droguzhanakpinar@gmail.com

ÖZET

Testis metastazları nadir olmakla birlikte, primer testis tümörlerini taklit ederek tanısal güçlüklere yol açabilmektedir. Küçük hücreli akciğer karsinomu (KHAK), testise metastaz yapabilen ancak bu yerleşimin son derece nadir görüldüğü bir tümördür. Bu olguda, bilinen akciğer kanseri nedeniyle kemoterapi ve radyoterapi almakta olan bir hastada skrotal şişlik nedeniyle tespit edilen testis metastazı sunulmakta ve ayırıcı tanıdaki önemi vurgulanmaktadır.

Altmış altı yaşında erkek hasta, bir aydır devam eden sağ skrotal şişlik yakınmasıyla polikliniğimize başvurdu. Fizik muayenede sağ testis diffüz sert ve şiş olarak ele geldi. Serum AFP ve β-hCG düzeyleri normal sınırlarda iken LDH 409 U/L olarak yüksek saptandı. Skrotal ultrasonografide sağ testisi kaplayan 41x35 mm boyutlarında heterojen kitle lezyonu izlendi. Primer testis tümörü ön tanısıyla sağ radikal orşiektomi uygulandı.

Makroskopik incelemede testis içinde 4,5x4 cm çapında hemorajik tümöral oluşum saptandı. İmmünohistokimyasal incelemede CD117, Synaptofizin, Kromogranin ve TTF-1 pozitifliği; PLAP ve CD30 negatifliği tespit edilerek tanı akciğerin küçük hücreli karsinom metastazı olarak konuldu. Cerrahi sınırlar temiz olmakla birlikte yaygın lenfavasküler invazyon mevcuttu.Hasta onkoloji bölümüne yönlendirildi.

Testiküler metastazlar tüm testis tümörlerinin %2,5'inden azını oluşturmakta olup en sık primer odak olarak prostat, akciğer, böbrek, kolon ve malign melanom bildirilmektedir. KHAK'ın testise metastatik yayılımı ise otopsi serilerinde bile oldukça düşük oranlarda karşılaşılan, istisnai nitelikte bir klinik tablodur. Bilinen malignitesi olan ve germ hücreli tümör belirteçleri negatif seyreden hastalarda skrotal kitle ayırıcı tanısında metastaz mutlaka akılda tutulmalıdır. Bu tür olgularda kesin tanı ve doğru onkolojik yönetim için immünohistokimyasal panel analizi vazgeçilmez bir tanı aracıdır.

Anahtar Kelimeler: Testis metastazı, küçük hücreli akciğer karsinomu, skrotal kitle, orşiektomi, immünohistokimya, TTF-1

TESTICULAR METASTASIS: A RARE ENTITY TO CONSIDER IN THE DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF SCROTAL MASSES

ABSTRACT

Testicular metastases are uncommon and can closely mimic primary testicular tumors, posing significant diagnostic challenges. Small cell lung carcinoma (SCLC) is a malignancy with an exceptionally rare tendency to metastasize to the testis. We report a case of testicular metastasis from SCLC in a patient undergoing active oncological treatment who presented with scrotal swelling, and highlight the importance of considering metastatic disease in the differential diagnosis.

A 66-year-old male with a known history of lung cancer receiving chemotherapy and radiotherapy presented to our outpatient clinic with a one-month history of right scrotal swelling. Physical examination revealed a diffusely firm and enlarged right testis. Serum AFP and β-hCG levels were within normal limits, while LDH was elevated at 409 U/L. Scrotal ultrasonography demonstrated a 41x35 mm heterogeneous mass lesion occupying the right testis. Right radical orchiectomy was performed under the presumptive diagnosis of a primary testicular tumor.

Macroscopic examination revealed a 4.5x4 cm hemorrhagic tumoral mass within the testis. Immunohistochemical analysis demonstrated positivity for CD117, Synaptophysin, Chromogranin, and TTF-1, with negativity for PLAP and CD30, confirming the diagnosis of metastatic small cell lung carcinoma. Surgical margins were negative; however, extensive lymphovascular invasion was identified. The patient was referred to medical oncology for further management.

Testicular metastases account for less than 2.5% of all testicular neoplasms, with prostate, lung, kidney, colon, and malignant melanoma being the most frequently reported primary sites. Metastatic spread of SCLC to the testis remains exceedingly rare, even in autopsy-based series, and represents a diagnostically challenging clinical entity. In patients with a known primary malignancy presenting with a scrotal mass and negative germ cell tumor markers, metastatic disease must always be considered in the differential diagnosis. Immunohistochemical panel analysis is indispensable for establishing the correct diagnosis and guiding appropriate oncological management.

Keywords: Testicular metastasis, small cell lung carcinoma, scrotal mass, orchiectomy, immunohistochemistry, TTF-1

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
03CDBFFF

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

POLİTRAVMA ZEMİNİNDE TORASİK AORT TRANSEKSİYONUNA ENDOVASKÜLER YAKLAŞIM: BİR OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Mustafa SAVAŞ*[1]
[1] Bursa Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Mustafa SAVAŞ
mwar8810@gmail.com

ÖZET

Künt travmaya bağlı torasik aort yaralanmaları (blunt thoracic aortic injury, BTAI), yüksek enerjili yaralanmalar arasında en ölümcül patolojilerden biri olup hastane öncesi mortalitesi oldukça yüksektir. Bu olguda; tüm terrain aracı (ATV) kazası sonrası politravma tablosunda başvuran, karaciğer, dalak ve böbrek yaralanmalarına ek olarak istmus lokalizasyonlu Grade III torasik aort transeksiyonu saptanan 42 yaşındaki erkek hastanın torasik endovasküler aort onarımı (TEVAR) ve ardından tanısal laparoskopi ile başarılı yönetimi sunulmaktadır. Olgu; politravma hastasında zamanlama, öncelik sıralaması ve multidisipliner yaklaşımın önemini vurgulamaktadır.

Acil serviste ilk değerlendirme sonrasında hasta, hayatı en kısa sürede tehdit eden aortik yaralanmanın endovasküler kontrolü için öncelikli olarak torasik endovasküler aort onarımına (TEVAR) alınmış; ardından yoğun bakım takibinde karaciğer laserasyonunda derece ilerlemesi nedeniyle uygulanan tanısal laparoskopi ile aktif batın içi kanama dışlanarak solid organ yaralanmaları için nonoperatif izlem sürdürülmüştür. Bu sıralama; hasar kontrol cerrahisi ilkelerinin politravma hastalarında farklı disiplinlerin eşzamanlı kararı ile nasıl uygulanabileceğini ve endovasküler "bridging" yaklaşımının lethal triad eşiğine ulaşmayı nasıl geciktirebileceğini göstermektedir. Skapula, sternum, kot ve maksillofasiyal fraktürler eşlik eden yaralanmalar olarak konservatif yönetilmiş; hasta komplikasyonsuz şekilde ekstübe edilerek stabilize edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Künt torasik aort yaralanması, TEVAR, karaciğer laserasyonu, dalak hematomu, hasar kontrol cerrahisi, tanısal laparoskopi.

Anahtar Kelimeler: Künt torasik aort yaralanması, TEVAR, karaciğer laserasyonu, dalak hematomu, hasar kontrol cerrahisi, tanısal laparoskopi.

ENDOVASCULAR APPROACH TO THORACIC AORTIC TRANSECTION IN POLYTRAUMA: A CASE REPORT

ABSTRACT

Blunt thoracic aortic injuries (BTAI) are among the deadliest pathologies resulting from high-energy trauma, with a high pre-hospital mortality rate. This case presents the successful management of a 42-year-old male patient who presented with polytrauma following an all-terrain vehicle (ATV) accident, where a Grade III thoracic aortic transection at the isthmus was identified in addition to liver, spleen, and kidney injuries.

The case emphasizes the importance of timing, prioritization, and a multidisciplinary approach in polytrauma patients. After the initial assessment in the emergency department, the patient was prioritized for thoracic endovascular aortic repair (TEVAR) to address the life-threatening aortic injury; subsequently, diagnostic laparoscopy was performed in the intensive care unit due to progression of liver laceration, ruling out active intra-abdominal bleeding while nonoperative management was continued for solid organ injuries. This sequence demonstrates how the principles of damage control surgery can be applied through simultaneous decisions from different disciplines in polytrauma patients and how the endovascular "bridging" approach can delay reaching the lethal triad threshold. Accompanying injuries such as scapula, sternum, rib, and maxillofacial fractures were managed conservatively, and the patient was extubated and stabilized without complications.

Keywords: Blunt thoracic aortic injury, TEVAR, liver laceration, splenic hematoma, damage control surgery, diagnostic laparoscopy.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0496AE9C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0002-5583-5489 | 0000-0002-3105-0081 | 0000-0002-8518-5969

GLOBAL PERSPECTİVES ON ORGAN DONATİON REFUSAL: DETERMİNANTS, REGİONAL VARİATİONS, AND STRATEGİES TO IMPROVE CONSENT RATES

Dr. Öğr. Üyesi Aleksandra Gavrilovska BRZANOV*[1], Dr. Haris SULEJMANİ*[2], Prof. Dr. Biljana KUZMANOVSKA[1], Prof. Dr. Marija Jovanovski SRCEVA[1], Dr. Öğr. Üyesi Nikola BRZANOV[1]

[1] TOAURILC

[2] Ss. Cyril and Methodius University, Medical Faculty

* Corresponding Author: Aleksandra Gavrilovska BRZANOV
gavrilovska.aleksandra@gmail.com

* Corresponding Author: Haris SULEJMANİ
sulejmani.haris@hotmail.com

ÖZET

Organ donation refusal remains one of the most important barriers limiting transplantation activity worldwide, despite major advances in transplantation medicine, intensive care, immunosuppression, and donor-recipient matching. Although legal frameworks and donor registration systems differ substantially between countries, final donation outcomes are frequently determined at the bedside, where families are asked to make complex decisions during moments of acute grief, uncertainty, and emotional distress. Family refusal is influenced by multiple interacting determinants, including religious interpretation, cultural values, concerns about bodily integrity, mistrust toward healthcare institutions, fear of unethical organ procurement, misconceptions regarding brain death, limited public awareness, and inadequate communication during end-of-life discussions.

This narrative review summarizes global patterns of organ donation refusal and examines the principal sociocultural, psychological, ethical, and healthcare-related factors influencing family consent across different regions and transplantation systems. Contemporary evidence demonstrates considerable international variability in donation attitudes and refusal rates. Lower refusal rates are generally observed in countries with highly coordinated transplantation networks, specialized donor coordinators, transparent allocation systems, and higher levels of public trust. However, presumed consent legislation alone appears insufficient when not accompanied by effective public education, institutional transparency, timely donor identification, and compassionate family-centered communication. The review highlights the central role of trained healthcare professionals, particularly donor coordinators and intensive care teams, in supporting families, explaining brain death clearly, and reducing emotional and informational barriers to donation. Public education campaigns, collaboration with religious and community leaders, early education of younger populations, and standardized hospital donor pathways are also important strategies for improving donation acceptance.

Addressing organ donation refusal therefore requires a multidisciplinary and culturally sensitive approach that integrates healthcare organization, ethical transparency, public awareness, and high-quality communication. Strengthening public trust and supporting families during end-of-life decision-making are essential steps toward improving consent rates and expanding access to life-saving transplantation worldwide.

Anahtar Kelimeler: Brain death, family refusal, organ donation, presumed consent, transplantation ethics.

GLOBAL PERSPECTIVES ON ORGAN DONATION REFUSAL: DETERMINANTS, REGIONAL VARIATIONS, AND STRATEGIES TO IMPROVE CONSENT RATES

ABSTRACT

Organ donation refusal remains one of the most important barriers limiting transplantation activity worldwide, despite major advances in transplantation medicine, intensive care, immunosuppression, and donor-recipient matching. Although legal frameworks and donor registration systems differ substantially between countries, final donation outcomes are frequently determined at the bedside, where families are asked to make complex decisions during moments of acute grief, uncertainty, and emotional distress. Family refusal is influenced by multiple interacting determinants, including religious interpretation, cultural values, concerns about bodily integrity, mistrust toward healthcare institutions, fear of unethical organ procurement, misconceptions regarding brain death, limited public awareness, and inadequate communication during end-of-life discussions.

This narrative review summarizes global patterns of organ donation refusal and examines the principal sociocultural, psychological, ethical, and healthcare-related factors influencing family consent across different regions and transplantation systems. Contemporary evidence demonstrates considerable international variability in donation attitudes and refusal rates. Lower refusal rates are generally observed in countries with highly coordinated transplantation networks, specialized donor coordinators, transparent allocation systems, and higher levels of public trust. However, presumed consent legislation alone appears insufficient when not accompanied by effective public education, institutional transparency, timely donor identification, and compassionate family-centered communication. The review highlights the central role of trained healthcare professionals, particularly donor coordinators and intensive care teams, in supporting families, explaining brain death clearly, and reducing emotional and informational barriers to donation. Public education campaigns, collaboration with religious and community leaders, early education of younger populations, and standardized hospital donor pathways are also important strategies for improving donation acceptance.

Addressing organ donation refusal therefore requires a multidisciplinary and culturally sensitive approach that integrates healthcare organization, ethical transparency, public awareness, and high-quality communication. Strengthening public trust and supporting families during end-of-life decision-making are essential steps toward improving consent rates and expanding access to life-saving transplantation worldwide.

Keywords: Brain death, family refusal, organ donation, presumed consent, transplantation ethics.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
05E1CB7C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5812-9892

AYIRICI TANIDAN TEDAVİYE GİDEN YOL: LUPUS VULGARİS TANISI ALAN OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Büşra TANIR*[1]
[1] Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Büşra TANIR
mdbp_44@hotmail.com

ÖZET

Lupus vulgaris(LV), daha önce tüberküloza duyarlı hale gelmiş ve yüksek bağışıklığa sahip bireylerde görülen deri tüberkülozu türüdür LV farklı morfolojik görünümlere sahip olabilir, bu da tanıyı zorlaştırabilir(1). Bu çalışmada ayırıcı tanıda geniş bir yelpazede değerlendirilen bir olguyu sunmayı amaçladık.

51 yaşında kadın hasta el sırtında oluşan lezyon nedeniyle başvurdu.Lezyon iki yıl önce sol el sırtında oluşmuş,dış merkezde plastik cerrahi tarafından eksizyon yapılmış. Biopsi sonucu' dermis içerisinde yaygın, dermisi tamamen dolduran küçük lenfositler, multinükleer dev hücreler ve epiteloid histiyositlerden oluşan geniş granülom yapıları izlendi. Granülom yapılarının bir kısmının santralinde küçük fibrinoid nekroz alanları görülmüştür.' şeklinde raporlanmış. Hasta herhangi bir medikal tedavi almamış.2 yıl sonra hastanemize başvuran hastanın sol el dorsal yüzde eksize edilen lezyonla aynı görünümde olduğunu ifade ettiği yeni gelişen viyolese renkli nodül mevcuttu. Öksürük, ateş, gece terlemesi, kilo kaybı gibi semptomları yoktu. Akciğer grafisinde görülen şüpheli sekel değişiklikler üzerine istenen kontrastlı toraks BT görüntülemesinde sağ akciğer orta lobda 5x8 mm boyutunda nodül mevcuttu, aktif akciğer tüberkülozu düşünülmedi. Hastanın iki yıl önceki patoloji sonucuna dayanarak istenen tetkiklerden tularemi seroloji negatif, brucella rose bengal ve brucella coombs negatif, İnterferon-γ salınım testi(IGRA) pozitif, PPD:25 mm(BCG skarı var)saptanan hastadan lupus vulgaris, leishmania kutis, sarkoidoz, kutanöz B/T hücreli lenfoma tanılarıyla tekrar biopsi alındı ve patoloji sonucu:' Dermis boyunca yerleşim gösteren, epiteloid histiyositlerin oluşturduğu ve yer yer Langerhans tipi çok çekirdekli dev hücrelerin de eşlik ettiği, bir kısmının merkezinde nekrotizan alanlar barındıran çok sayıda granülom yapısı Kronik nekrotizan granülomatöz inflamasyon, Lupus vulgaris?' olarak raporlandı.Dokuda EZN boyama negatifti. Hastaya dörtlü antituberküloz ilaç tedavisi başlandı.

Kronik bir klinik seyir gösteren lupus vulgariste, fizik muayene ve patolojik bulgulara dayanarak birçok hastalık ayırıcı tanıda düşünülmelidir. Hastalık tedavisiz yıllarca sürebilir, hatta ciddi şekil bozukluğuna ve skuamöz hücreli karsinoma neden olabilir(2). Bu nedenle hızlıca tanı koyup tedavi başlamak elzemdir.

KAYNAKLAR

1.Couppoussamy, KI, Shanmugam, S., Devanda, R. ve Murugan, R. (2024), Lupus vulgaris: anlatısal bir inceleme. Int J Dermatol, 63: 431-437. https://doi.org/10.1111/ijd.16987

2. Chen T, Ma DL. Lupus vulgaris of the left breast. Lancet Infect Dis. 2023 Apr;23(4):508. doi: 10.1016/S1473-3099(22)00758-7. PMID: 36963919.

Anahtar Kelimeler: tüberküloz,lupus vulgaris,granülamatöz

FROM DIFFERENTIAL DIAGNOSIS TO TREATMENT: A CASE REPORT OF LUPUS VULGARIS

ABSTRACT

Lupus vulgaris (LV) is a form of cutaneous tuberculosis occurring in individuals who have previously been sensitized to tuberculosis and possess high immunity. LV can present with diverse morphological appearances, which may complicate diagnosis(1). In this study, we aimed to present a case that required consideration of a wide range of differential diagnoses.

A 51-year-old female patient presented with a lesion on the dorsum of her hand. The lesion had originally appeared on the dorsum of her left hand two years prior and had been excised by a plastic surgery department at another center. The biopsy report described "extensive granulomatous structures within the dermis—completely filling it—composed of small lymphocytes, multinucleated giant cells, and epithelioid histiocytes; small areas of fibrinoid necrosis were observed in the centers of some of these granulomas." The patient had not received any medical treatment. Upon presenting to our hospital two years later, she exhibited a newly developed violaceous nodule on the dorsal aspect of her left hand, which she described as having the same appearance as the previously excised lesion. She reported no symptoms such as cough, fever, night sweats, or weight loss. Following the observation of suspicious sequelae on a chest X-ray, a contrast-enhanced thoracic CT scan revealed a 5x8 mm nodule in the middle lobe of the right lung; active pulmonary tuberculosis was not suspected. Based on the pathology results from two years prior, further tests were ordered: tularemia serology was negative, Brucella Rose Bengal and Brucella Coombs tests were negative, the Interferon-gamma release assay (IGRA) was positive, and the PPD test measured 25 mm (with a BCG scar present). A repeat biopsy was performed to investigate differential diagnoses including lupus vulgaris, cutaneous leishmaniasis, sarcoidosis, and cutaneous B/T-cell lymphoma. The pathology report stated: "Numerous granulomatous structures located throughout the dermis, composed of epithelioid histiocytes accompanied by occasional Langerhans-type multinucleated giant cells, with some exhibiting central necrotic areas; chronic necrotizing granulomatous inflammation, Lupus vulgaris?" EZN staining of the tissue was negative. A four-drug anti-tuberculosis regimen was initiated for the patient.

In lupus vulgaris, which follows a chronic clinical course, numerous conditions must be considered in the differential diagnosis based on physical examination and pathological findings. The disease can persist for years without treatment and may even lead to severe deformity and squamous cell carcinoma(2). Therefore, rapid diagnosis and the initiation of treatment are essential.

Keywords: tuberculosis, lupus vulgaris, granulomatous

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
084E7D28

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ÜLSERE LEZYON: PİYODERMA GANGRENOZUM

ORCID:

Prof. Dr. Havva ERDEM*[1]

[1] Ordu Üniversitesi

* Corresponding Author: Havva ERDEM

drhavvaerdem@gmail.com

ÖZET

Piyoderma gangrenozum (PG), yıkıcı deri ülserasyonları ile giden, nonenfeksiyöz nötrofilik dermatozdur. Ayırıcı tanısı zor olmakla birlikte hayati sonuçlar doğurabilir.

41 yaşında erkek hasta, Kutanöz PAN, Pyoderma gangrenosum, Derin mikoz, Kutanöz tüberküloz, SLE kutanöz ülseri, Kolesterol embolisi ön tanıları ile biyopsi alındı. Histopatolojisinde yoğun dermal ödem, nötrofil infiltrasyonu, perifolikülit, steril mikroapseler ve ülserayon izlendi. DIF bulguları negatif idi. Klinik uyum ile birlikte PG olarak yorumlandı.

Bu vaka sunumu ve incelemede PG vakalarının klinik ve histopatolojik ayırımının doğru yapılması durumunda başarılı şekilde tedavi şansı vurgulanmak istenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Piyoderma gangrenozum, nötrofilik dermatoz, Ayırıcı tanı

ULCERATIVE LESION: PYODERMA GANGRENOSUM

ABSTRACT

ULCERATIVE LESION: PYODERMA GANGRENOSUM

Pyoderma gangrenosum (PG) is a non-infectious neutrophilic dermatosis characterized by destructive skin ulcerations. Although its differential diagnosis is challenging, it can lead to life-threatening consequences.

A biopsy was performed on a 41-year-old male patient with the preliminary diagnoses of cutaneous polyarteritis nodosa (PAN), pyoderma gangrenosum, deep mycosis, cutaneous tuberculosis, cutaneous SLE ulcer, and cholesterol embolism. Histopathological examination revealed intense dermal edema, neutrophilic infiltration, perifolliculitis, sterile microabscesses, and ulceration. Direct immunofluorescence (DIF) findings were negative. Based on clinical correlation, the case was diagnosed as PG.

This case report and review aim to emphasize the potential for successful treatment when the clinical and histopathological differentiation of PG cases is accurately performed.

Keywords: Pyoderma gangrenosum, neutrophilic dermatosis, differential diagnosis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
08B34BD7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0003-0517-4600 | 0000-0002-4779-2442

BENİGN PROSTAT HİPERPLAZİSİ OLAN HASTALARDA SEMPTOM ŞİDDETİ İLE KAS-İSKELET SİSTEMİ AĞRISI ARASINDAKİ İLİŞKİ: PİLOT ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Sefa Haktan HATIK*[1], Dr. Öğr. Üyesi Mesut ARSLAN[2]
[1] Sinop University, Türkeli Vocational School, Health Care Services Program, Sinop, Türkiye.
[2] Bitlis Eren University, Faculty of Health Sciences, Department of Physiotherapy and Rehabilitation, Bitlis, Türkiye.
* Corresponding Author: Sefa Haktan HATIK
haktanhtk@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu pilot çalışma, benign prostat hiperplazisi (BHP) olan hastalarda prostat semptom şiddeti ile kas-iskelet sistemi ağrı yükü arasındaki ilişkiyi araştırmayı amaçlamıştır.

Yöntem: Bu kesitsel pilot çalışmaya, BHP tanılı 30 erkek hasta (ortalama yaş 57.47±7.45 yıl) dahil edildi. Prostat semptom şiddeti Uluslararası Prostat Semptom Skoru (IPSS) ve IPSS Yaşam Kalitesi (IPSS-QoL) skoru ile değerlendirildi. Objektif ürolojik parametreler olarak üroflowmetri ile maksimum idrar akım hızı (Qmax), ultrasonografi ile prostat hacmi ve kan tahlili ile serum prostat-spesifik antijen (PSA) düzeyleri ölçüldü. Kas-iskelet ağrı yükü, farklı vücut bölgelerindeki (omurga, üst ekstremite, alt ekstremite) ağrıyı değerlendiren Cornell Kas İskelet Rahatsızlıkları Anketi (CMDQ) ile değerlendirildi. Bölgesel ağrı şiddeti bel, boyun, sırt, kalça ve pelvis bölgeleri için Görsel Analog Skala (VAS) ile değerlendirildi. Fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi (IPAQ) ile ölçüldü. İstatistiksel analizler Spearman korelasyon katsayısı kullanılarak yapıldı.

Bulgular: Ortalama IPSS skoru 17.4±8.1 olup orta düzeyde semptom şiddetine işaret etmekteydi. IPSS ile omurga (ρ=0.383, p=0.040) ve toplam CMDQ skoru (ρ=0.498, p=0.006) arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif korelasyon saptandı. Bu durum daha yüksek semptom şiddetinin daha fazla kas-iskelet ağrı yükü ile ilişkili olduğunu göstermektedir. IPSS ayrıca pelvis VAS skoru (ρ=0.505, p=0.005) ile anlamlı pozitif korelasyon gösterdi. Qmax ile kalça VAS (ρ=0.547, p=0.002) ve alt ekstremite CMDQ (ρ=0.407, p=0.026) skoru arasında anlamlı pozitif korelasyon saptandı. BHP süresi ile bel VAS skoru arasında pozitif (ρ=0.395, p=0.031), IPAQ ile negatif korelasyon (ρ=-0.373, p=0.042) gözlendi. Prostat hacmi ve PSA ile hiçbir ağrı parametresi arasında anlamlı korelasyon bulunmadı (p>0.05).

Sonuç: Bu pilot bulgular, BHP'li hastalarda subjektif prostat semptom şiddeti ile özellikle pelvis ve spinal bölgelerdeki kas-iskelet sistemi ağrı yükü arasında anlamlı bir ilişki olduğunu göstermektedir. Semptom şiddeti ağrı yükü ile ilişkili görünse de, prostat hacmi ve PSA gibi objektif ürolojik ölçümler bu ilişkiyi doğrudan yansıtmayabilir. Ayrıca, daha uzun BHP süresi daha düşük fiziksel aktivite düzeyi ve artmış bel ağrısı ile ilişkilidir. Bu durum, BHP klinik yönetiminde kas-iskelet değerlendirmesini de içeren kapsamlı ve multidisipliner bir değerlendirme yaklaşımının potansiyel ihtiyacını vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Benign Prostat Hiperplazisi, Kas-İskelet Sistemi Ağrısı, Fiziksel Aktivite

THE RELATIONSHIP BETWEEN SYMPTOM SEVERITY AND MUSCULOSKELETAL PAIN IN PATIENTS WITH BENIGN PROSTATIC HYPERPLASIA: A PILOT STUDY

ABSTRACT

Objective: This pilot study aimed to investigate the relationship between prostate symptom severity and musculoskeletal pain burden in patients with benign prostatic hyperplasia (BPH).

Methods: This cross-sectional pilot study included 30 male patients (mean age 57.47±7.45 years) diagnosed with BPH. Prostate symptom severity was assessed using the International Prostate Symptom Score (IPSS) and IPSS Quality of Life (IPSS-QoL) score. Objective urological parameters included maximum urinary flow rate (Qmax) measured by uroflowmetry, prostate volume measured by ultrasonography, and serum prostate-specific antigen (PSA) levels measured by blood test. Musculoskeletal pain burden was evaluated using the Cornell Musculoskeletal Discomfort Questionnaire (CMDQ), which assesses pain in different body regions (spinal, upper extremity, lower extremity). Regional pain severity was assessed using Visual Analog Scale (VAS) for the lower back, neck, upper back, hip, and pelvic regions. Physical activity level was measured using the International Physical Activity Questionnaire (IPAQ). Statistical analyses were performed using Spearman's correlation coefficient.

Results: The mean IPSS score was 17.4±8.1, indicating moderate symptom severity. A statistically significant positive correlation was found between IPSS and spinal region (ρ=0.383, p=0.040) and total CMDQ score (ρ=0.498, p=0.006), indicating that higher symptom severity was associated with greater musculoskeletal pain burden. IPSS also showed a significant positive correlation with pelvic VAS score (ρ=0.505, p=0.005). Qmax demonstrated significant positive correlations with hip VAS (ρ=0.547, p=0.002) and lower extremity CMDQ score (ρ=0.407, p=0.026). BPH duration was positively correlated with lower back VAS score (ρ=0.395, p=0.031) and negatively correlated with IPAQ (ρ=-0.373, p=0.042). No significant correlations were found between prostate volume, PSA, and any pain parameters (p>0.05).

Conclusion: These preliminary findings demonstrate a significant association between subjective prostate symptom severity and musculoskeletal pain burden, particularly in the pelvic and spinal regions, in patients with BPH. While symptom severity appears to be linked to pain burden, objective urological measures such as prostate volume and PSA may not directly reflect this relationship. Additionally, longer BPH duration was associated with lower physical activity levels and increased lower back pain. This highlights the potential need for a comprehensive, multidisciplinary evaluation approach that includes musculoskeletal assessment in the clinical management of BPH.

Keywords: Benign Prostatic Hyperplasia, Musculoskeletal Pain, Physical Activity

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
09430DD0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7014-5120

YEME BOZUKLUKLARINDA BİLİŞSEL DAVRANIŞÇI TERAPİ ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ VE BİLİMSEL HARİTALANMASI: 2010–2025

Uzm. Dr. Furkan DEMİRCAN*[1]
[1] Eskişehir Yunus Emre Devlet Hastanesi
* Corresponding Author: Furkan DEMİRCAN
f.demircan94@gmail.com

ÖZET

Amaç: Yeme bozukluklarının tedavisinde bilişsel davranışçı terapi (BDT), özellikle bulimiya nervoza ve tıkınırcasına yeme bozukluğunda başlıca kanıta dayalı psikoterapilerden biridir. Bu çalışmanın amacı, 2010–2025 döneminde yeme bozukluklarında BDT araştırmalarının bibliyometrik profilini, iş birliği yapısını, entelektüel çekirdeğini ve tematik eğilimlerini incelemektir.
Yöntem: Veriler 4 Temmuz 2026'da Web of Science Core Collection veri tabanında Topic alanında yapılan aramayla elde edildi. SCI-EXPANDED ve SSCI indekslerinde 2010–2025 arasında yayımlanan tüm dillerdeki makale ve derlemeler dâhil edildi. 1.956 yayın analiz edildi. Tanımlayıcı, etki ve tematik analizler Biblioshiny/Bibliometrix; yazar anahtar kelimeleri eş-oluşum analizi ise VOSviewer kullanılarak tam sayım yöntemi ve en az 10 görülme eşiğiyle yürütüldü.
Bulgular: Yayınlar 5.644 yazar ve 392 kaynağı kapsıyordu. Yıllık büyüme oranı %7,81, uluslararası ortak yazarlık oranı %24,49'du; yıllık yayın sayısı 2010'da 55'ten 2025'te 170'e yükseldi. Sorumlu yazarın ülkesi esas alındığında ABD 593 yayınla ilk sıradaydı; bunu Avustralya, Birleşik Krallık, Almanya ve İtalya izledi. İlk 10 üretken ülke içinde çok ülkeli yayın oranı Avustralya'da en yüksekti (%36,2). Yerel atıf analizi; tıkınırcasına yeme bozukluğu ve anoreksiya nervozada karşılaştırmalı psikoterapiler, tedavi yanıtı yordayıcıları ve geliştirilmiş/transdiagnostik BDT çalışmalarının alanın entelektüel çekirdeğini oluşturduğunu gösterdi. VOSviewer analizinde 89 terim sekiz kümede toplandı. Tematik haritada BDT, rehberli kendine yardım ve transdiagnostik yaklaşım motor temayı oluşturdu. Trend analizi, son yıllarda dijital müdahaleler, CBT-E, ARFID (kaçıngan/kısıtlı yiyecek alımı bozukluğu), OSFED (tanımlanmış diğer bir beslenme ya da yeme bozukluğu) ve erken değişimin öne çıktığını gösterdi. Sonuç: Alan istikrarlı biçimde büyümekte; araştırma odağı dijital müdahaleler ile ARFID ve OSFED gibi son yıllarda bilimsel görünürlüğü artan tanı kategorilerine yönelmektedir.
Anahtar Kelimeler: Yeme bozuklukları, bilişsel davranışçı terapi, bibliyometrik analiz

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS AND SCIENCE MAPPING OF COGNITIVE BEHAVIORAL THERAPY RESEARCH IN EATING DISORDERS: 2010–2025

ABSTRACT

Objective: Cognitive behavioral therapy (CBT) is one of the leading evidence-based psychotherapies for the treatment of eating disorders, particularly bulimia nervosa and binge-eating disorder. This study aimed to examine the bibliometric profile, collaboration structure, intellectual core, and thematic trends of CBT research in eating disorders between 2010 and 2025.
Methods: Data were retrieved from the Web of Science Core Collection on July 4, 2026, using a Topic search. Articles and reviews published in all languages between 2010 and 2025 and indexed in SCI-EXPANDED and SSCI were included. A total of 1,956 publications were analyzed. Descriptive, impact, and thematic analyses were conducted using Biblioshiny/Bibliometrix, while author keyword co-occurrence analysis was performed with VOSviewer using full counting and a minimum occurrence threshold of 10.
Results: The publications involved 5,644 authors and 392 sources. The annual growth rate was 7.81%, and the international co-authorship rate was 24.49%; annual scientific production increased from 55 publications in 2010 to 170 in 2025. Based on the corresponding author's country, the United States ranked first with 593 publications, followed by Australia, the United Kingdom, Germany, and Italy. Among the 10 most productive countries, Australia had the highest multiple-country publication rate (36.2%). Local citation analysis showed that comparative psychotherapy studies in binge-eating disorder and anorexia nervosa, research on predictors of treatment response, and studies of enhanced and transdiagnostic CBT constituted the intellectual core of the field. The VOSviewer analysis identified 89 terms grouped into eight clusters. In the thematic map, CBT, guided self-help, and the transdiagnostic approach formed the motor theme. Trend analysis indicated that digital interventions, CBT-E, avoidant/restrictive food intake disorder (ARFID), other specified feeding or eating disorder (OSFED), and early change have gained prominence in recent years.
Conclusion: The field has grown steadily, with the research focus increasingly shifting toward digital interventions and diagnostic categories such as ARFID and OSFED that have gained greater scientific visibility in recent years.
Keywords: Eating disorders, cognitive behavioral therapy, bibliometric analysis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
09601E5F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0003-0242-6307

7 YAŞINDA BAŞLAYIP 77 YIL SONRA TANI ALAN FAVİZM: METHEMOGLOBİNEMİ VE BİLATERAL PULMONER TROMBOEMBOLİ İLE SEYREDEN NADİR BİR OLGU

Uzm. Dr. Dilara TÜFEK ÖZTAN*[1]
[1] Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Dilara TÜFEK ÖZTAN
tufekdilara@gmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Glukoz-6-fosfat dehidrogenaz (G6PD) eksikliğine bağlı oksidatif hemolitik krize (favizm) nadiren methemoglobinemi veya tromboembolik olaylar eşlik edebilmektedir.7 yaşındaki ilk atağından 77 yıl sonra bakla tüketimiyle nüks eden; akut hemolitik anemi, methemoglobinemi ve eş zamanlı bilateral pulmoner tromboemboli (PTE) ile seyreden ileri yaştaki bir olgunun sunulması amaçlanmıştır
Olgu: Bilinen G6PD eksikliği tanısı bulunmayan 84 yaşında erkek hasta, bakla tüketimini takiben gelişen halsizlik ve dispne ile acil servise başvurmuş olup; hastanın kendisinden, 7 yaşında bakla tükettikten sonra rahatsızlandığı, bu olayın ardından annesinin bir daha bakla yedirmediği, yaklaşık 77 yıl sonra kabızlığına iyi geleceği düşüncesiyle bakla tüketimini tekrarladığı ve ardından nefes darlığı geliştiği öğrenildi. Bilateral PTE saptanan hasta yoğun bakıma devralındı. Arteriyel kan gazında methemoglobin %4,5, PaO2 189 mmHg iken periferik SpO2 %89 ölçülerek methemoglobinemiye özgü pulse oksimetri-PaO2 ayrışması saptandı. Takipte hemoglobin 9,8 g/dL'den 6,2 g/dL'ye geriledi, 2 ünite eritrosit süspansiyonu transfüze edildi. İndirekt bilirubin ve LDH yüksekliği ile Coombs testlerinin negatifliği non-immün hemolizi destekledi; G6PD düzeyinin 1,8 U/gHb (referans: <7 U/gHb düşük aktivite) saptanmasıyla tanı laboratuvar olarak doğrulandı. Bilateral PTE için trombolitik tedavi gerekmeksizin terapötik düşük molekül ağırlıklı heparinle antikoagülasyon uygulandı; hasta stabil seyretti ve 7. günde hematoloji servisine devredildi.
Sonuç: Favizme bağlı hemolizin methemoglobinemi ve pulmoner tromboemboli ile birlikte görülmesi son derece nadirdir; hemoliz kaynaklı nitrik oksit tüketimi ve trombosit aktivasyonu bu birlikteliğin olası ortak patofizyolojik zeminini oluşturabilir. Olgumuz, çocukluk çağındaki tek bir atağın dahi onlarca yıl sonra yanlış bir sağlık inanışıyla nüksedebileceğini ve favizmin ileri yaşta da akılda tutulması gereken bir tanı olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Favizm, G6PD eksikliği, methemoglobinemi, pulmoner emboli, hemoliz

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
09C1193E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8567-6509 | 0009-0001-3351-6578

KARPAL TÜNEL SENDROMU ÖN TANISIYLA EMG'YE YÖNLENDİRİLEN HASTALARDA KLİNİKLER ARASI TANISAL DOĞRULUK ANALİZİ

Arş. Gör. Pelin Kaçar YÜNCÜ[1],Uzm. Dr. Murat YÜNCÜ2
[1] Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Fiziksel Tıp ve Rehabilitasyon Kliniği
[2] Elmalı Devlet Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği
* Corresponding Author: Pelin Kaçar YÜNCÜ
pelinkacar07@gmail.com

ÖZET

Amaç: Karpal tünel sendromu (KTS), klinik pratikte en sık görülen tuzak nöropatilerden biridir. Bununla birlikte, elektromiyografi (EMG) istemlerinin tanısal doğruluk oranı klinikler arasında farklılık gösterebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, KTS ön tanısıyla EMG'ye yönlendirilen hastalarda bölümlere göre yönlendirme dağılımını ve KTS doğrulama oranlarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntemler: 2017–2026 yılları arasında KTS ön tanısıyla EMG incelemesi yapılan hastalar retrospektif olarak değerlendirildi. Hastaların demografik özellikleri, EMG istemini yapan bölümler ve EMG sonuçları analiz edildi. Bölümlere ve yıllara göre KTS doğrulama oranları karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 18.997 hasta dahil edildi. Hastaların 15.833'ü kadın (%83,3), 3.164'ü erkekti (%16,7). EMG incelemesi sonucunda 8.384 hastada KTS doğrulanırken (%44,1), 10.613 hastada (%55,9) normal EMG bulguları saptandı.

En fazla EMG istemi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon (FTR) bölümünden yapıldı (14.515 hasta, %76,4). Bunu Ortopedi ve Travmatoloji (2.037 hasta, %10,7), Beyin Cerrahisi (1.426 hasta, %7,5) ve Romatoloji (912 hasta, %4,8) izledi.

Bölümlere göre KTS doğrulama oranları incelendiğinde en yüksek pozitiflik oranı Ortopedi ve Travmatoloji bölümünde (%48,0) saptandı. Romatoloji bölümünde bu oran %47,1 olarak bulundu. FTR bölümünde yüksek hasta hacmine rağmen KTS doğrulama oranı %43,8 olarak izlendi. Beyin Cerrahisi bölümünde ise doğrulama oranı %40,3 ile diğer büyük bölümlere göre daha düşük bulundu.

Yıllara göre değerlendirmede en düşük KTS doğrulama oranı 2019 yılında (%40,4), en yüksek oran ise 2026 yılında (%52,5) görüldü. Özellikle 2020 sonrası dönemde KTS doğrulama oranlarında artış eğilimi dikkat çekti.

Sonuç: KTS ön tanısıyla EMG'ye yönlendirilen hastalarda istem dağılımı ve tanısal doğruluk oranları bölümler arasında farklılık göstermektedir. En fazla istem FTR bölümünden yapılırken, en yüksek tanısal doğruluk Ortopedi ve Travmatoloji bölümünde saptandı. 2020 sonrası dönemde gözlenen artan doğrulama oranları, hasta seçiminin ve klinik farkındalığın gelişmiş olabileceğini düşündürmektedir. Bu bulgular, KTS şüphesi olan hastalarda EMG istem stratejilerinin optimize edilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Karpal tünel sendromu, tanısal doğruluk, elektromiyografi, klinikler arası karşılaştırma

INTERDEPARTMENTAL DIAGNOSTIC ACCURACY IN PATIENTS REFERRED FOR ELECTROMYOGRAPHY WITH SUSPECTED CARPAL TUNNEL SYNDROME

ABSTRACT

Objective: Carpal tunnel syndrome (CTS) is one of the most common entrapment neuropathies encountered in clinical practice. However, the diagnostic accuracy of electromyography (EMG) requests may vary among clinical departments. The aim of this study was to evaluate the distribution of referrals and CTS confirmation rates according to departments in patients referred for EMG with a preliminary diagnosis of CTS.

Materials and Methods: Patients who underwent EMG examination with a preliminary diagnosis of CTS between 2017 and 2026 were retrospectively evaluated. Demographic characteristics of the patients, the departments requesting EMG, and EMG results were analyzed. CTS confirmation rates were compared according to departments and years.

Results: A total of 18,997 patients were included in the study. Of the patients, 15,833 were female (83.3%) and 3,164 were male (16.7%). As a result of EMG examination, CTS was confirmed in 8,384 patients (44.1%), whereas normal EMG findings were detected in 10,613 patients (55.9%).

The highest number of EMG requests originated from the Physical Therapy and Rehabilitation (PM&R) department (14,515 patients, 76.4%). This was followed by Orthopedics and Traumatology (2,037 patients, 10.7%), Neurosurgery (1,426 patients, 7.5%), and Rheumatology (912 patients, 4.8%).

When CTS confirmation rates were evaluated according to departments, the highest positivity rate was detected in the Orthopedics and Traumatology department (48.0%). The CTS positivity rate was 47.1% in the Rheumatology department. Despite the high patient volume, the CTS confirmation rate in the PM&R department was 43.8%. In the Neurosurgery department, the confirmation rate was lower than those of the other major departments at 40.3%.

According to the yearly evaluation, the lowest CTS confirmation rate was observed in 2019 (40.4%), whereas the highest rate was observed in 2026 (52.5%). An increasing trend in CTS confirmation rates was particularly noticeable after 2020.

Conclusion: The distribution of requests and diagnostic accuracy rates in patients referred for EMG with a preliminary diagnosis of CTS differ among clinical departments. Although the highest number of requests originated from the PM&R department, the highest diagnostic accuracy was observed in the Orthopedics and Traumatology department. The increasing confirmation rates observed after 2020 may suggest improvements in patient selection and clinical awareness. These findings may contribute to optimizing EMG referral strategies in patients with suspected CTS.

Keywords: Keywords: Carpal tunnel syndrome, diagnostic accuracy, electromyography, interdepartmental comparison

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0A8E119B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0001-5955-388X

SUPRAPUBİK BÖLGEDE DEV EPİDERMOİD KİST: BİR OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Rıfat BEZİRCİ*[1]
[1] Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Rıfat BEZİRCİ
rifatbezirci@gmail.com

ÖZET

Amaç: Epidermoid kistler, deri ve deri altı dokuda sık görülen, genellikle yüz, boyun ve gövdede yerleşen benign lezyonlardır. Suprapubik bölge gibi alışılmadık lokalizasyonlarda görülmeleri nadirdir. Bu çalışmada, suprapubik bölgede dev boyutlara ulaşan bir epidermoid kist olgusu sunulmuştur.

Olgu: Altmış bir yaşında erkek hasta, yaklaşık birkaç aydır fark ettiği ve giderek büyüyen suprapubik bölgede kitle şikayetiyle üroloji polikliniğine başvurdu. Fizik muayenede, üzerinde santral bir ponktum bulunan, cilde yapışık, sert kıvamlı, yaklaşık 7 cm çaplı subkütan bir kitle izlendi. Üst abdomen bilgisayarlı tomografisinde, rektus kılıfı ve sol inguinal kanal anteriorunda, 78×43 mm boyutunda, sıvı içerikli, düzgün sınırlı, cilt altı yerleşimli bir lezyon saptandı; komşu vasküler yapılarla teması izlenmedi. Hasta, cerrahi değerlendirme amacıyla genel cerrahi polikliniğine yönlendirildi ve kitlenin yerleşimi nedeniyle spinal anestezi altında opere edildi; kitle, kapsül bütünlüğü korunarak çevre dokudan tam olarak eksize edildi. Postoperatif altıncı saatte başlatılan oral alım iyi tolere edildi ve hasta postoperatif birinci günde şifa ile taburcu edildi. Histopatolojik inceleme, malignite bulgusu olmaksızın epidermoid kist tanısını doğruladı. Altıncı ay kontrolünde nüks veya patolojik bulguya rastlanmadı.

Sonuç: Suprapubik yerleşimli dev epidermoid kistler nadir görülmekle birlikte, ayırıcı tanıda inguinal herni ve diğer yumuşak doku kitleleri düşünülmelidir. Kapsül bütünlüğü korunarak yapılan tam cerrahi eksizyon, güvenli ve etkili bir tedavi yöntemidir.

Anahtar Kelimeler: Epidermoid kist; suprapubik bölge; dev kist; cerrahi eksizyon; olgu sunumu

GIANT EPIDERMOID CYST OF THE SUPRAPUBIC REGION: A CASE REPORT

ABSTRACT

Purpose: Epidermoid cysts are common benign lesions of the skin and subcutaneous tissue, typically located on the face, neck, and trunk. Involvement of the suprapubic region is rare. We report a case of a giant epidermoid cyst arising in the suprapubic region.

Case: A 61-year-old man presented to the urology outpatient clinic with a several-month history of a progressively enlarging mass in the suprapubic region. Physical examination revealed a firm, skin-adherent subcutaneous mass approximately 7 cm in diameter with a central punctum. Computed tomography of the upper abdomen demonstrated a well-circumscribed, fluid-containing subcutaneous lesion measuring 78 × 43 mm, located anterior to the rectus sheath and the left inguinal canal, without contact with adjacent vascular structures. The patient was referred for surgical evaluation and, because of the lesion's location, underwent complete excision under spinal anesthesia, with the cyst wall removed intact. Oral intake was started at the sixth postoperative hour and was well tolerated; the patient was discharged on postoperative day one. Histopathological examination confirmed an epidermoid cyst without evidence of malignancy. At six-month follow-up, no recurrence or pathological finding was detected.

Conclusion: Although rare, giant epidermoid cysts of the suprapubic region should be included in the differential diagnosis of inguinal hernia and other soft tissue masses. Complete excision with preservation of capsule integrity is a safe and effective treatment.

Keywords: Epidermoid cyst; suprapubic region; giant cyst; surgical excision; case report

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0AC45BE9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2164-393X

KONVANSİYONEL VE SANAL GERÇEKLİK TABANLI VESTİBÜLER REHABİLİTASYONUN KLİNİK ETKİNLİĞİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: GÜNCEL LİTERATÜRÜN ANLATI DERLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hanifi KORKMAZ*[1]
[1] Malatya Turgut Özal Üniversitesi
* Corresponding Author: Hanifi KORKMAZ
hanifikorkmaz444@gmail.com

ÖZET

Amaç: Vestibüler rehabilitasyon, periferik ve santral vestibüler bozuklukların tedavisinde etkinliği kanıtlanmış yaklaşımlardan biridir. Son yıllarda sanal gerçeklik (VR) tabanlı uygulamalar, etkileşimli yapıları ve hasta motivasyonunu artırma potansiyelleri nedeniyle rehabilitasyon programlarında giderek daha fazla kullanılmaktadır. Bununla birlikte, VR tabanlı vestibüler rehabilitasyonun konvansiyonel rehabilitasyona göre klinik üstünlüğü konusunda literatürde farklı sonuçlar bildirilmektedir. Bu derlemenin amacı, güncel kanıtlar doğrultusunda konvansiyonel ve VR tabanlı vestibüler rehabilitasyon uygulamalarının klinik etkinliğini karşılaştırmaktır.

Yöntem: PubMed, Web of Science ve Scopus veri tabanlarında 2020-2026 yılları arasında yayımlanan çalışmalar anlatı derlemesi yaklaşımıyla incelenmiştir. Periferik vestibüler bozukluklar, kronik baş dönmesi ve diğer vestibüler hastalıklarda VR tabanlı rehabilitasyonu değerlendiren randomize kontrollü çalışmalar, kontrollü klinik çalışmalar ve sistematik derlemeler gözden geçirilmiştir. Çalışmalar; hasta popülasyonu, rehabilitasyon yöntemi ve bildirilen klinik sonuçlar açısından değerlendirilmiştir.

Bulgular: Güncel literatür, hem konvansiyonel hem de VR tabanlı vestibüler rehabilitasyonun baş dönmesi semptomları, denge performansı ve fonksiyonel kapasite üzerinde anlamlı iyileşmeler sağladığını göstermektedir. VR uygulamalarının özellikle hasta motivasyonu, tedaviye katılım ve egzersizlere uyum açısından avantaj sağlayabildiği bildirilmiştir. Bununla birlikte, çalışmalar arasında kullanılan VR sistemleri, rehabilitasyon protokolleri, hasta grupları ve sonuç ölçütleri bakımından belirgin heterojenite bulunmaktadır. Bu nedenle mevcut kanıtlar, VR'nin konvansiyonel rehabilitasyona belirgin klinik üstünlüğünü kesin olarak ortaya koymamaktadır.

Sonuç: Sanal gerçeklik tabanlı vestibüler rehabilitasyon, konvansiyonel rehabilitasyona etkili bir alternatif veya tamamlayıcı yaklaşım olarak görünmektedir. Bununla birlikte, mevcut literatürdeki metodolojik farklılıklar nedeniyle hangi hasta gruplarının VR uygulamalarından daha fazla yarar sağlayacağı henüz net değildir. Klinik uygulamaya yön verebilmek için standartlaştırılmış rehabilitasyon protokollerini kullanan, yüksek metodolojik kalitede randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Vestibüler rehabilitasyon, sanal gerçeklik, baş dönmesi, denge, sanal gerçeklik terapisi

COMPARISON OF CONVENTIONAL AND VIRTUAL REALITY-BASED VESTIBULAR REHABILITATION: A NARRATIVE REVIEW OF CURRENT EVIDENCE

ABSTRACT

Objective: Vestibular rehabilitation is an established treatment for peripheral and central vestibular disorders. In recent years, virtual reality (VR)-based interventions have gained increasing attention because of their interactive nature and potential to improve patient motivation and treatment adherence. However, the clinical effectiveness of VR-based vestibular rehabilitation compared with conventional rehabilitation remains controversial. This narrative review aimed to compare the current evidence regarding the clinical effectiveness of conventional and VR-based vestibular rehabilitation.

Methods: A narrative review was conducted using studies published between 2020 and 2026 identified through PubMed, Web of Science, and Scopus. Randomized controlled trials, controlled clinical studies, and systematic reviews investigating VR-based vestibular rehabilitation in patients with vestibular disorders were evaluated. Studies were reviewed according to patient population, rehabilitation approach, and reported clinical outcomes.

Results: Current evidence indicates that both conventional and VR-based vestibular rehabilitation improve dizziness symptoms, balance performance, and functional outcomes. Virtual reality interventions appear to provide additional benefits in patient engagement, treatment adherence, and exercise motivation. Nevertheless, substantial heterogeneity exists among studies regarding VR systems, rehabilitation protocols, patient populations, and outcome measures. Consequently, the available evidence does not consistently demonstrate a clear clinical superiority of VR over conventional vestibular rehabilitation.

Conclusion: Virtual reality-based vestibular rehabilitation represents an effective alternative or adjunct to conventional rehabilitation. However, methodological heterogeneity limits definitive conclusions regarding its comparative effectiveness and the patient groups most likely to benefit. Future well-designed randomized controlled trials using standardized rehabilitation protocols are needed to clarify the role of VR in clinical vestibular rehabilitation.

Keywords: Vestibular rehabilitation, virtual reality, dizziness, balance, virtual reality therapy

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0ACD436B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0002-3933-7079 | 0000-0001-9532-8241

DIABETES MELLİTUS VE PERİODONTAL HASTALIKLAR ARASINDAKİ İLİŞKİYE YÖNELİK HEKİMLERİN BİLGİ, TUTUM VE KLİNİK UYGULAMALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Zeynep AKGUL*[1], Doç. Dr. Müjgan GÜRLER[2]
[1] Baibu Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Baibu Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Zeynep AKGUL
zeynepakgul@ibu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Diabetes mellitus ile periodontitis arasındaki çift yönlü ilişki, klinik uygulamada disiplinler arası yaklaşımın önemini artırmaktadır. Bu çalışmada, hekim ve intörn hekimlerin bu ilişkiye yönelik bilgi, tutum ve klinik uygulama davranışlarının tanımlayıcı olarak değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu anket çalışmasına hekim ve intörn hekimlerden oluşan toplam 122 katılımcı dahil edildi. Veriler; demografik özellikler, periodontal hastalık bulgularına ilişkin bilgi, diabetes mellitus–periodontitis ilişkisine yönelik bilgi ve tutumlar ile klinik değerlendirme ve yönlendirme davranışlarını içeren 30 soruluk çevrim içi anket aracılığıyla toplandı. Anket, çoktan seçmeli sorular ile beşli Likert ve sıklık tipi maddelerden oluşmaktaydı. Kategorik veriler sayı ve yüzde olarak sunuldu; çoklu yanıt içeren maddelerde her seçeneğin işaretlenme oranı ayrı olarak hesaplandı.

Bulgular: Çalışmaya 68'i (%55,7) intörn hekim ve 54'ü (%44,3) hekim olmak üzere toplam 122 katılımcı dahil edildi. Katılımcıların %94,3'ü diabetes mellitus tanısı olan bireylerde periodontitis riskinin arttığını, %68,0'ı ilişkinin çift yönlü olduğunu ve %50,8'i periodontal tedavinin glisemik kontrolü iyileştirebileceğini belirtti. Diş hekimleriyle iş birliğini önemli bulanların oranı %95,1, diabetes mellitus tarama protokollerine oral ve periodontal değerlendirmenin dahil edilmesini destekleyenlerin oranı %89,3 ve diabetes mellitus ile periodontal durumun birlikte değerlendirilmesi gerektiğini düşünenlerin oranı %68,9'du. Buna karşın, diabetes mellitus tanısı olan hastalarda ağız ve diş sağlığı bulgularını sıklıkla veya her zaman değerlendirdiğini bildirenlerin oranı %13,9, ağız sağlığıyla ilgili sıklıkla veya her zaman soru soranların oranı %11,5 ve hastalarını sıklıkla veya her zaman diş hekimine yönlendirenlerin oranı %13,9'du. Katılımcıların yalnızca %4,9'u konuya ilişkin bir eğitim veya seminere katıldığını bildirdi.

Sonuç: Katılımcıların diabetes mellitus-periodontitis ilişkisine ve disiplinler arası iş birliğine yönelik tutumları genel olarak olumlu olmakla birlikte, oral ve periodontal değerlendirme ile diş hekimine yönlendirme davranışları sınırlı düzeydeydi. Diabetes mellitus tanısı olan bireylerin bütüncül yönetimini desteklemek amacıyla hedefli eğitim programlarının uygulanması ve standart klinik yönlendirme protokollerinin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Diabetes mellitus; periodontitis; hekimler; intörn hekimler; disiplinler arası iş birliği

ASSESSMENT OF PHYSICIANS KNOWLEDGE, ATTITUDES, AND CLINICAL PRACTICES REGARDING THE RELATIONSHIP BETWEEN DIABETES MELLITUS AND PERIODONTAL DISEASES

ABSTRACT

Aim: The bidirectional relationship between diabetes mellitus and periodontitis increases the importance of an interdisciplinary approach in clinical practice. This study aimed to descriptively evaluate physicians' and medical interns' knowledge, attitudes, and clinical practice behaviors regarding this relationship.

Materials and Methods: This survey included a total of 122 participants, consisting of physicians and intern physicians. Data were collected via a 30-question online questionnaire covering demographic characteristics, information regarding periodontal disease findings, knowledge and attitudes towards the relationship between diabetes mellitus and periodontitis, and clinical evaluation and referral behaviors. The questionnaire consisted of multiple-choice questions, five-point Likert scales, and frequency-type items. Categorical data were presented as numbers and percentages; for items with multiple responses, the rate of selection for each option was calculated separately.

Results: A total of 122 participants, including 68 (55.7%) medical interns and 54 (44.3%) physicians, were included. Of the participants, 94.3% stated that the risk of periodontitis is increased in individuals with diabetes mellitus, 68.0% recognized the bidirectional relationship, and 50.8% stated that periodontal treatment may improve glycemic control. Collaboration with dentists was considered important by 95.1%, inclusion of oral and periodontal assessment in diabetes mellitus screening protocols was supported by 89.3%, and 68.9% stated that diabetes mellitus and periodontal status should be evaluated together. In contrast, only 13.9% reported frequently or always assessing oral and dental findings in patients with diabetes mellitus, 11.5% frequently or always asked questions about oral health, and 13.9% frequently or always referred their patients to a dentist. Only 4.9% had attended relevant training or seminars.

Conclusion: Although participants generally had favorable attitudes toward the diabetes mellitus-periodontitis relationship and interdisciplinary collaboration, oral and periodontal assessment and referral practices were limited. Targeted educational programs and standardized clinical referral protocols are needed to support the comprehensive management of individuals with diabetes mellitus.

Keywords: Diabetes Mellitus; Periodontitis; Physicians; Students, Medical; Interprofessional Relations

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0B30BE5F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9339-8331

BİMEKİZUMAB TEDAVİSİ SIRASINDA GELİŞEN VE LİKEN PLANUS İLE KARIŞAN HİPERPLASTİK KANDİDİAZİS: OLGU SUNUMU

Doç. Dr. Fatma Tunçez AKYÜREK*[1]
[1] Selcuk University Faculty of Medicine, Department of Dermatology and Venereal Diseasesy
* Corresponding Author: Fatma Tunçez AKYÜREK
dermafatma@yahoo.com.tr

ÖZET

Psoriasis vulgaris toplumda sık görülen kronik inflamatuvar bir deri hastalığıdır. Son yıllarda etkili tedavi yanıtı ve hastalık kontrolü için hedefe yönelik biyolojik ajanlar kullanılmaktadır. Bimekizumab, interlökin-17A (IL17A) ve interlökin-17F (IL-17F)'i nötralize eden orta ve şiddetli plak tip psoriasis yanısıra çeşitli inflamatuvar hastalıkların tedavisinde etkili yeni nesil bir biyolojik ajandır. IL-17 inhibitörlerinin yüksek dozları ve uzun süreli tedavileri sırasında kandidiyazis gelişebilir ve literatürde tanımlanmış bir advers olaydır. Dermatoloji polikliniğimizde psoriasis tanısıyla takip edilen 38 yaşındaki erkek hasta, oral mukozada gelişen beyaz plaklar nedeniyle başvurdu. Bimekizumab tedavisinin ilk dozundan itibaren belirgin klinik düzelme sağlandı. Ancak başvurudan bir ay önce oral mukozada beyaz plaklar gelişti. Hasta daha önce başka bir merkezde kulak burun boğaz ve dermatoloji kliniklerine başvurmuş, oral mukoza biyopsisinin histopatolojik incelemesi sonucunda liken planus tanısı almıştı. Bunun üzerine sistemik kortikosteroid ve asitretin tedavisi başlanmış, ancak oral lezyonları giderek ilerlemişti. Kliniğimizde yapılan dermatolojik muayenede psoriatik deri lezyonlarının tamamen düzeldiği görüldü; buna karşın dil, bilateral bukkal mukoza ve damakta beyaz plaklar saptandı. Direkt mikroskobik inceleme için hazırlanan nativ preparatta mantar hiflerinin gösterilmesi üzerine hastaya hiperplastik kandidiyazis tanısı konuldu. Oral flukonazol (400 mg/gün) tedavisi sonrasında lezyonlarda belirgin gerileme gözlendi. Bimekizumab tedavisi sırasında gelişen oral kandidiyazis, klinik olarak oral liken planusu taklit edebilir ve tanısal güçlük oluşturabilir. Bimekizumab kullanan hastaların izleminde rutin deri muayenesine ek olarak oral ve genital mukozaların ayrıntılı değerlendirilmesi de yapılmalıdır. Candida enfeksiyonlarının erken tanınması ve uygun antifungal tedavi ile yönetilmesi, yanlış tanıları önleyebilir, gereksiz immünsupresif tedavilerin uygulanmasını engelleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Bimekizumab, Psoriasis, IL-17 inhibitörü, Kandidiasis, Liken planus

HYPERPLASTİC CANDİDİASİS DEVELOPİNG DURİNG BİMEKİZUMAB THERAPY AND MİSDİAGNOSED AS LİCHEN PLANUS: A CASE REPORT

ABSTRACT

Psoriasis vulgaris is a common chronic inflammatory skin disease. In recent years, targeted biologic agents have been increasingly used to achieve effective treatment responses and long-term disease control. Bimekizumab is a next-generation biologic agent that selectively neutralizes both interleukin-17A (IL-17A) and interleukin-17F (IL-17F), and has demonstrated efficacy in the treatment of moderate-to-severe plaque psoriasis as well as several other inflammatory disorders. Candidiasis is a recognized adverse event associated with high-dose and long-term treatment with IL-17 inhibitors. A 38-year-old man with psoriasis who had been followed in our dermatology outpatient clinic presented with white plaques involving the oral mucosa. A marked clinical improvement was achieved following the first dose of bimekizumab. However, one month prior to presentation, white plaques developed on the oral mucosa. The patient had previously been evaluated at another medical center by the departments of otorhinolaryngology and dermatology, where histopathological examination of an oral mucosal biopsy resulted in a diagnosis of lichen planus. Consequently, systemic corticosteroid and acitretin therapy were initiated; however, the oral lesions progressively worsened. Dermatological examination in our clinic revealed complete clearance of the psoriatic skin lesions, whereas white plaques were observed on the tongue, bilateral buccal mucosa, and palate. Direct microscopic examination of a native preparation demonstrated fungal hyphae, leading to a diagnosis of hyperplastic candidiasis. Following treatment with oral fluconazole (400 mg/day), the lesions showed marked clinical regression. Oral candidiasis developing during bimekizumab therapy may clinically mimic oral lichen planus, posing a diagnostic challenge. Therefore, in addition to routine skin examinations, careful evaluation of the oral and genital mucosa should be incorporated into the follow-up of patients receiving bimekizumab. Early recognition and appropriate antifungal treatment of Candida infections may prevent misdiagnosis and avoid unnecessary immunosuppressive therapies.

Keywords: Bimekizumab, Psoriasis, IL-17 inhibitor, Candidiasis, Lichen planus

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0DF3A6D4

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5744-6327 | 0000-0001-7432-4989

SİLYBUM MARİANUM EKSTRESİNİN H2O2 KAYNAKLI OKSİDATİF STRES MODELİNDE BÖBREK HÜCRESİNDE ANTİOKSİDAN SİSTEMİN KONTROLÜ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Ayşe USTA*[1], Prof. Dr. Semiha DEDE[2], Doç. Dr. Veysel YÜKSEK[3]
[1] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Fen Fakültesi, Kimya Bölümü
[2] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Veteriner Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı
[3] Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi/Özalp MYO Tıbbi Laboratuvar Bölümü
* Corresponding Author: Ayşe USTA
ayseusta@yyu.edu.tr

ÖZET

Oksidatif stres, hücre hasarı ve iltihap reaksiyonuna neden olabilir. Bu mekanizmalar, özellikle böbreklerdeki organ hasarını kötüleştirir. H2O2 in vitro olarak oksidatif stres ve hücresel yaşlanma için yaygın olarak kullanılmıştır ve bu apoptoza dirençli yaşlanmış hücrelerin birikmesiyle sonuçlanır. Silybum marianum (SME) tohumları ve meyveleri, silybin, izosilibin, silychristin ve siliyanin gibi flavonolignanlar kompleksi olan silymarin ile fenolik asitler ve flavonoidler açısından zengindir. Bu çalışmada, H2O2'nin Gpx1 ve Sod1 üzerindeki etkilerinin önlenmesinde SME'nin rolü araştırılmıştır. Çalışma materyali olarak rat böbrek hücre hattı NRK-52E kullanılmıştır. Çalışmada beş grup oluşturulmuştur: Kontrol, Serum Açlık (SA), SME, H2O2 (HP) ve SME+HP. Hücrelere uygulanacak SME ve H2O2 konsantrasyonları MTT testi ile belirlenmiştir (SME: 25 µg/ml; H2O2: 30 µM, IC25). Gen ekspresyonları RT-qPCR ile değerlendirilmiştir. Sod1 seviyesinin Kontrol grubuna kıyasla ekspresyonunun SA ve HP uygulanan gruplarda anlamlı düzeyde azaldığı, SME grubunda da kontrolden düşük olduğu tespit edilmiştir. Gpx1 seviyesinde ise SA ve HP grubunda en düşük olduğu belirlenmiştir. SME uygulanan gruplarda düzelme olduğu gözlenmiştir. Sonuç olarak, SME uygulamasının H2O2 kaynaklı oksidatif dengenin bozulmasını kısmen önlediği ve hücreleri oksidatif strese karşı koruyucu bir etki gösterdiği söylenebilir. Oksidatif stres gibi metabolik bozuklukların yönetiminde potansiyel uygulamalara sahip umut vadeden çok fonksiyonlu fitokimyasal kaynağı olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Silybum marianum, oksidatif stres, H2O2, böbrek hücreleri, antioksidan sistem, Sod1, Gpx1, RT-qPCR

PROTECTIVE EFFECTS OF SILYBUM MARIANUM EXTRACT ON ANTIOXIDANT SYSTEM REGULATION IN H2O2-INDUCED OXIDATIVE STRESS IN KIDNEY CELLS

ABSTRACT

Oxidative stress can lead to cellular damage and inflammatory responses. These mechanisms exacerbate organ injury, particularly in the kidneys. Hydrogen peroxide (H2O2) has been widely used in vitro as a model for oxidative stress and cellular senescence, resulting in the accumulation of apoptosis-resistant senescent cells. Silybum marianum extract (SME), derived from the seeds and fruits of Silybum marianum, is rich in silymarin, a complex of flavonolignans including silybin, isosilybin, silychristin, and silydianin, as well as phenolic acids and flavonoids. In the present study, the role of SME in preventing H_2O_2-induced alterations in the expression of Gpx1 and Sod1 was investigated. The rat kidney epithelial cell line NRK-52E was used as the experimental model. Five groups were established: Control, Serum Starvation (SS), SME, H2O2 (HP), and SME+HP. The concentrations of SME and H2O2 applied to the cells were determined by the MTT assay (SME: 25 µg/mL; H2O2: 30 µM, IC25). Gene expression levels were evaluated using RT-qPCR. Compared with the Control group, Sod1 expression was significantly reduced in both the SS and HP groups, while the SME group also exhibited lower expression levels than the Control group. Gpx1 expression was found to be lowest in the SS and HP groups. Improvement in the expression levels of both genes was observed in the SME-treated groups. These findings suggest that SME partially prevents H2O2-induced disruption of oxidative balance and exerts a protective effect against oxidative stress in kidney cells. Furthermore, the results highlight SME as a promising multifunctional phytochemical resource with potential applications in the management of metabolic disorders associated with oxidative stress.

Keywords: Silybum marianum, oxidative stress, H2O2, kidney cells, antioxidant system, Sod1, Gpx1, RT-qPCR

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0DF5B393
TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri
KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8008-7174 | 0000-0002-7802-880X | 0000-0003-0459-1015 | 0000-0001-8369-1553 | 0000-0002-4154-0738 | 0000-0002-3752-6642

KULAK FOTOĞRAFLARINDAN DERİN ÖĞRENME YÖNTEMLERİ KULLANILARAK ŞİZOAFFEKTİF BOZUKLUK, ŞİZOFRENİ VE BİPOLAR BOZUKLUĞUN TAHMİN EDİLMESİ

Asst. Prof. Dr. Rukiye Sumeyye Bakici [1], Assoc. Prof. Dr. Mehmet Hamdi Orum [2*], Assoc. Prof. Dr. Muhammet Cakmak[3] , Assoc. Prof. Dr. Dilek Orum[4], Prof. Dr. Serkan Oner[5], Prof. Dr. Zulal Oner[6]

[1] [1] Department of Anatomy, Faculty of Medicine, Karabük University, Karabük, Türkiye
[2] Department of Psychiatry, Elâzığ Mental Health and Diseases Hospital, Elâzığ, Türkiye
[3] Department of Computer Software, Faculty of Engineering, Giresun University, Giresun, Türkiye
[4] Department of Psychiatry, Elâzığ Mental Health and Diseases Hospital, Elâzığ, Türkiye
[5] Department of Radiology, Faculty of Medicine, İzmir Bakırçay University, İzmir, Türkiye
[6] Department of Anatomy, Faculty of Medicine, İzmir Bakırçay University, İzmir, Türkiye

* Corresponding Author: Rukiye Sümeyye BAKICI
sumeyyebakici@karabuk.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada şizofreni, şizoaffektif bozukluk, bipolar bozukluk ve sağlıklı bireylerden alınan kulak fotoğraflarından derin öğrenme yöntemleri kullanılarak mental bozukluğun tespit edilip edilemeyeceğini belirlemek amaçlandı.
Yöntem: Çalışmaya şizofreni için 108, şizoaffektif bozukluk için 100, bipolar bozukluk için 126 ve sağlıklı kontrol grubu için 200 kulak görüntüsü dahil edildi. Sınıflar arasındaki dengesizliği azaltmak için veri seti artırılarak her sınıftaki görüntü sayısı 400'e çıkarılmıştır. Elde edilen artırılmış veri seti %80 eğitim ve %20 test olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Derin öğrenme yöntemlerinin performansı, Makro Ortalama F1 Skoru, Makro ve Mikro ROC-AUC metrikleri ve normalize edilmiş confusion matrisi analizi kullanılarak ölçülmüştür.
Bulgular: Kontrol ve hasta gruplarındaki performans metriklerinin değerlendirilmesine göre, Hibrit mimari (ResNet152 + CaiT), kulak fotoğraflarından zihinsel bozuklukları tespit etmede %91,25 doğruluk oranıyla en yüksek performansı gösterirken, bunu sırasıyla %90,94 doğruluk oranıyla CaiT modeli, %90,31 doğruluk oranıyla ResNet152 modeli ve %89,38 doğruluk oranıyla DenseNet121 modeli izledi. Modellerin Ortalama Mutlak Hata (MAE) metriğine göre, Hibrit (ResNet152+CaiT) mimarisi en düşük hata oranıyla (MAE=0,1844) en yüksek sayısal kararlılığı elde etti. Hibrit (ResNet152+CaiT) modeli, 0,8833 Kappa puanıyla en yüksek istatistiksel tutarlılığı gösterirken, bunu sırasıyla CaiT (0,8792), ResNet152 (0,8708) ve DenseNet121 (0,8583) izledi. Modellerin AUC-ROC performansları karşılaştırıldığında, DenseNet121 modelinin bipolar ve şizoaffektif bozukluğu olan bireylerde en yüksek ayırt edici güce sahip olduğu, Hibrit (ResNet152+CaiT) modelinin ise şizofreni hastalarında en yüksek ayırt edici güce sahip olduğu belirlendi. CaiT modeli bipolar ve şizofreni hastalarında en düşük ayırt edici gücü gösterirken, Hibrit (ResNet152+CaiT) modeli şizoaffektif bozukluğu olan bireylerde en düşük ayırt edici gücü gösterdi.
Sonuç: Sonuçta, yerelleştirilmiş özellik çıkarımı için evrişimsel sinir ağlarının, küresel bağlam işleme için transformatörlerle entegre edilmesi, karmaşık psikiyatrik bozuklukların sınıflandırma doğruluğunu önemli ölçüde artırmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Şizoaffektif Bozukluk, Şizofreni, Bipolar Bozukluk, CaiT, ResNet152, DenseNet121, Hibrit model (ResNet152+CaiT)

PREDICTING SCHIZOAFFECTIVE DISORDER, SCHIZOPHRENIA, AND BIPOLAR DISORDER USING DEEP LEARNING METHODS FROM EAR PHOTOGRAPHS

ABSTRACT

Aim: This study aimed to determine whether patients with schizophrenia, schizoaffective disorder, and bipolar disorder differ from healthy individuals using deep learning methods based on ear photographs.
Methods: The study included 108 ear images for schizophrenia, 100 for schizoaffective disorder, 126 for bipolar disorder, and 200 for the healthy control group. To reduce imbalance between classes, the dataset was augmented, bringing the number of images in each class to 400. The resulting augmented dataset was divided into 80% training and 20% testing. Performance of the deep learning methods was measured using Macro Mean F1 Score, Macro and Micro ROC-AUC metrics, and normalized confusion matrix analysis.
Results: According to the evaluation of performance metrics in the control and patient groups, the Hybrid architecture (ResNet152 + CaiT) provided the highest performance with 91.25% accuracy, followed by the CaiT model with 90.94%, the ResNet152 model with 90.31%, and the DenseNet121 model with 89.38% accuracy in detecting mental disorders from ear photographs. According to the Mean Absolute Error (MAE) metric of the models, the Hybrid (ResNet152+CaiT) architecture achieved the highest numerical stability with the lowest error rate (MAE=0.1844). The Hybrid (ResNet152+CaiT) model achieved the highest statistical consistency with a Kappa score of 0.8833, followed by CaiT (0.8792), ResNet152 (0.8708), and DenseNet121 (0.8583). When comparing the AUC-ROC performance of the models, it was determined that the DenseNet121 model had the highest discriminatory power in individuals with bipolar and schizoaffective disorders, while the Hybrid (ResNet152+CaiT) model had the highest discriminatory power in individuals with schizophrenia. The CaiT model showed the lowest discrimination power in individuals with bipolar disorder and schizophrenia, while the Hybrid (ResNet152+CaiT) model showed the lowest discrimination power in individuals with schizoaffective disorder.
Conclusion: In conclusion, integrating convolutional neural networks (CNNs) for localized feature extraction with transformers for global context processing significantly improves the classification accuracy of complex psychiatric disorders.

Keywords: Schizoaffective Disorder, Schizophrenia, Bipolar Disorder, CaiT, ResNet152, DenseNet121, Hybrid model (ResNet152+CaiT)

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0FB63C94

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

GOOGLE TRENDS VERİLERİ KULLANILARAK BESLENME EĞİTİMİ, BESLENME OKURYAZARLIĞI VE GIDA OKURYAZARLIĞINA YÖNELİK KÜRESEL İLGİNİN ZAMANSAL EĞİLİMLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ (2010–2026)

Dr. Öğr. Üyesi Çağla AYER*[1]
[1] İzmir Katip Celebi University
cagla.dalbay@gmail.com

ÖZET

Beslenme eğitimi, beslenme okuryazarlığı ve gıda okuryazarlığı, sağlıklı beslenme davranışlarının geliştirilmesi ve sürdürülmesinde önemli rol oynayan kavramlardır. Bu çalışmanın amacı, beslenme eğitimi, beslenme okuryazarlığı ve gıda okuryazarlığı kavramlarına ilişkin toplumun çevrimiçi arama davranışındaki küresel eğilimlerini incelemektir. Bu infodemiyolojik çalışmada, Google Trends platformundan "Nutrition education", "Nutrition literacy" ve "Food literacy" arama terimlerine ait dünya geneli göreceli arama hacmi verileri Ocak 2010–Temmuz 2026 dönemi için elde edilmiştir. Her bir terim ayrı ayrı analiz edilerek zamansal eğilimleri değerlendirilmiş, ayrıca üç terim birlikte incelenerek göreceli arama ilgileri karşılaştırılmıştır. Üç terimin birlikte değerlendirildiği göreli karşılaştırmada, beslenme eğitimi çalışma dönemi boyunca en yüksek göreceli arama hacmine sahip kavram olmuştur. Buna karşın, her bir terimin kendi zaman serisi üzerinden yapılan Mann–Kendall trend analizinde, beslenme okuryazarlığı (%2978,9 artış; $Z = 9,51$; $p < 0,001$) ve gıda okuryazarlığı (%1271,4 artış; $Z = 9,60$; $p < 0,001$) anlamlı artış eğilimleri göstermiş, beslenme eğitiminin zamansal eğilimi ise istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (%820,5 artış; $Z = -1,68$; $p = 0,094$). Bulgular, Google Trends verilerinin toplumun beslenmeye ilişkin bilgi arama davranışlarının izlenmesinde ve gelecekte geliştirilecek beslenme iletişimi stratejilerinin planlanmasında yararlı bir araç olarak değerlendirilebileceğini göstermiştir.
Anahtar Kelimeler: Beslenme eğitimi, Beslenme infodemiyolojisi, Beslenme okuryazarlığı, Gıda okuryazarlığı, Google Trends.

GLOBAL TRENDS IN PUBLIC INTEREST IN NUTRITION EDUCATION, NUTRITION LITERACY, AND FOOD LITERACY: AN INFODEMIOLOGY STUDY USING GOOGLE TRENDS (2010–2026)

ABSTRACT

Nutrition education, nutrition literacy, and food literacy are key concepts that play an essential role in promoting and maintaining healthy dietary behaviours. The aim of this study was to examine global trends in public online search behaviour related to nutrition education, nutrition literacy, and food literacy. In this infodemiological study, worldwide relative search volume data for the search terms "Nutrition education," "Nutrition literacy," and "Food literacy" were retrieved from Google Trends for the period between January 2010 and July 2026. Each search term was analysed individually to evaluate its temporal trend, and the three terms were also analysed simultaneously to compare their relative search interest. In the relative comparison of the three search terms, nutrition education exhibited the highest relative search volume throughout the study period. However, Mann–Kendall trend analyses of the individual time series demonstrated significant increasing trends for nutrition literacy (2978.9% increase; $Z = 9.51$; $p < 0.001$) and food literacy (1271.4% increase; $Z = 9.60$; $p < 0.001$), whereas the temporal trend for nutrition education was not statistically significant (820.5% increase; $Z = -1.68$; $p = 0.094$). These findings suggest that Google Trends is a valuable infodemiological tool for monitoring public nutrition-related information-seeking behaviour and may provide useful insights for the development of future nutrition communication strategies.
Keywords: Nutrition education, Nutrition infodemiology, Nutrition literacy, Food literacy, Google Trends.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
0FCD7D97

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-2055-8437

TONSİLLEKTOMİ VE ADENOTONSİLLEKTOMİ SONRASI POSTOPERATİF KANAMA VE TEKRAR HASTANEYE YATIŞ: 311 OLGULUK TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Pınar ATABEY* [1]
[1] Yüksek İhtisas Üniversitesi Tıp Fakültesi, Kulak Burun Boğaz Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara
pinaratabey16@gmail.com

ÖZET

Amaç: Tonsillektomi ve adenotonsillektomi uygulanan hastalarda postoperatif kanama sıklığını ve kanamayla ilişkili olabilecek faktörleri (yaş, cinsiyet, endikasyon, cerrahi teknik, eşlik eden adenoidektomi) belirlemek; kanamaya bağlı tekrar hastaneye yatış oranını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2024 – Nisan 2026 tarihleri arasında tek merkezde tonsillektomi veya adenotonsillektomi uygulanan 311 hasta retrospektif olarak incelendi. Yaş (<12/≥12), cinsiyet, endikasyon (obstrüksiyon/enfeksiyon), enfeksiyon alt tipi, cerrahi teknik (termal welding/soğuk diseksiyon), eşlik eden adenoidektomi, postoperatif kanama ve tekrar hastaneye yatış kaydedildi. Kategorik karşılaştırmalarda ki-kare testi kullanıldı; p<0,05 anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Toplam 29 hastada (%9,3) postoperatif kanama gözlendi. Kanama oranı yaş gruplarına (<12 %9,2; ≥12 %9,5; p=0,648), cinsiyete (erkek %9,1; kadın %9,5; p=0,756) ve endikasyona (obstrüksiyon %9,8; enfeksiyon %9,1; p=0,244) göre anlamlı farklılık göstermedi. Kanama oranı termal welding ile %7,2, soğuk diseksiyonla %9,9 bulundu (p=0,072); eşlik eden adenoidektomi yapılanlarda %8,3, yapılmayanlarda %10,1 idi (p=0,066); her iki fark da istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı. On üç hasta (%4,2) tekrar hastaneye yatırıldı ve tüm tekrar yatışların nedeni kanamaydı.

Sonuç: Serimizde postoperatif kanama oranı %9,3, kanamaya bağlı tekrar yatış oranı %4,2 idi. İncelenen faktörlerin hiçbiri kanamayla anlamlı ilişki göstermemekle birlikte, termal welding ve eşlik eden adenoidektomi sayısal olarak daha düşük kanama oranıyla ilişkili bir eğilim sergiledi. Tekrar yatışların tamamının kanama kaynaklı olması, postoperatif kanamanın hasta takibi ve aile bilgilendirmesinde öncelikli komplikasyon olmayı sürdürdüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Tonsillektomi, Adenotonsillektomi, Postoperatif kanama, Tekrar hastaneye yatış, Termal welding

POSTOPERATİVE HEMORRHAGE AND HOSPİTAL READMİSSİON AFTER TONSİLLECTOMY AND ADENOTONSİLLECTOMY: A SİNGLE-CENTER RETROSPECTİVE STUDY OF 311 CASES

ABSTRACT

Objective: To determine the frequency of postoperative hemorrhage and factors potentially associated with it (age, gender, indication, surgical technique, concurrent adenoidectomy) in patients undergoing tonsillectomy and adenotonsillectomy, and to evaluate the rate of hemorrhage-related hospital readmission.

Materials and Methods: A total of 311 patients who underwent tonsillectomy or adenotonsillectomy at a single center between January 2024 and April 2026 were retrospectively reviewed. Age (<12/≥12), gender, indication (obstruction/infection), infection subtype, surgical technique (thermal welding/cold dissection), concurrent adenoidectomy, postoperative hemorrhage, and hospital readmission were recorded. The chi-square test was used for categorical comparisons; p<0.05 was considered significant.

Results: Postoperative hemorrhage occurred in 29 patients (9.3%). The hemorrhage rate did not differ significantly by age group (<12: 9.2%; ≥12: 9.5%; p=0.648), gender (male: 9.1%; female: 9.5%; p=0.756), or indication (obstruction: 9.8%; infection: 9.1%; p=0.244). The hemorrhage rate was 7.2% with thermal welding versus 9.9% with cold dissection (p=0.072), and 8.3% in patients with concurrent adenoidectomy versus 10.1% without (p=0.066); neither difference reached statistical significance. Thirteen patients (4.2%) were readmitted, and hemorrhage was the cause of all readmissions. **Conclusion:** In our series, the postoperative hemorrhage rate was 9.3% and the hemorrhage-related readmission rate was 4.2%. Although none of the examined factors was significantly associated with hemorrhage, thermal welding and concurrent adenoidectomy showed a non-significant trend toward lower hemorrhage rates. As all readmissions were due to hemorrhage, post-tonsillectomy hemorrhage remains a priority complication for patient follow-up and family counseling.

Anahtar Kelimeler: Tonsillectomy, Adenotonsillectomy, Postoperative hemorrhage, Hospital readmission, Thermal welding

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
11248F33

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Ebelik

ORCID: 0000000338472233 | 0009-0002-3104-0841 | 0009-0009-9831-6604 | 0009-0000-7921-7744

PERİNATAL VE FETAL SAĞLIK ALANINDA YAPAY ZEKA KONUSUNDAKİ KÜRESEL ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİ: BİR BİBLİYOMETRİK ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Cemile SAY*[1], Dr. Öğr. Üyesi Meltem ASLAN[1], Öğr. Gör. Zeliha Özge KUROĞLU[1], Arş. Gör. Hilal Ezgi NAVRUZ[1], Arş. Gör. Şimal NİĞİZ[1]

[1] İstanbul Esenyurt Üniversitesi
* Corresponding Author: Cemile SAY
cemilesay@esenyurt.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, perinatal ve fetal sağlık alanında yapay zekâ konusundaki bilimsel yayınların bibliyometrik yöntemlerle incelenmesini; yayın eğilimlerinin, öne çıkan araştırma temalarının, iş birliği ağlarının ve alandaki bilgi boşluklarının belirlenmesini amaçlamaktadır. Gereç ve Yöntem: Araştırmada bibliyometrik analiz yöntemi kullanılmıştır. Veriler Web of Science (WoS) veritabanından elde edilmiş olup, başlık, özet veya anahtar kelimelerinde "Machine Learning", "Artificial Intelligence" ve "Pregnancy" terimlerini içeren, İngilizce dilinde yayımlanmış makaleler analize dahil edilmiştir. Editör yazıları, mektuplar, konferans bildirileri ve kitap bölümleri dışlanmış, kriterleri karşılayan toplam 1182 makale değerlendirilmiştir. Bulgular: Analiz sonucunda 2015–2026 yılları arasında yayımlanan 1182 makale belirlenmiştir. Çalışmalara 13.916 araştırmacı katkı sağlamış, uluslararası ortak yazarlık oranı %29,61 olarak saptanmıştır. Yıllık yayın artış oranı %14,42 olup, yayın başına ortalama atıf sayısı 7,76'dır. En fazla yayın yapan dergiler Scientific Reports, BMC Pregnancy and Childbirth ve PLoS One olarak belirlenmiştir. Anahtar kelime analizinde "machine learning", "artificial intelligence", "pregnancy", "deep learning" ve "risk" kavramlarının öne çıktığı görülmüştür. Yapay zekâ uygulamalarının özellikle gebelik komplikasyonlarının öngörülmesi, fetal görüntüleme, ultrasonografi ve klinik karar destek sistemleri alanlarında yoğunlaştığı saptanmıştır. Ülkeler bazında en yüksek bilimsel üretimin Çin, Amerika Birleşik Devletleri ve Birleşik Krallık tarafından gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Sonuç: Bulgular, perinatal ve fetal sağlık alanında yapay zekâ araştırmalarının son yıllarda önemli ölçüde arttığını ve uluslararası düzeyde yoğun ilgi gördüğünü ortaya koymaktadır. Bununla birlikte veri güvenliği, hasta mahremiyeti, algoritmik önyargılar ve postpartum döneme ilişkin çalışmaların sınırlı olması önemli araştırma boşlukları olarak dikkat çekmektedir. Yapay zekânın perinatal ve fetal sağlık hizmetlerine güvenli ve etkin entegrasyonu için gelecekte etik, hukuki ve klinik uygulanabilirlik boyutlarını ele alan araştırmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Perinatal bakım, Fetal sağlık, Yapay Zeka

GLOBAL RESEARCH TRENDS IN ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE FIELD OF PERINATAL AND FETAL HEALTH: A BIBLIOMETRIC STUDY

ABSTRACT

Objective: This study aimed to examine the scientific literature on artificial intelligence in perinatal and fetal health using bibliometric methods, and to identify publication trends, prominent research themes, collaboration networks, and existing knowledge gaps in the field.Materials and Methods: A bibliometric analysis was conducted. Data were retrieved from the Web of Science (WoS) database. Articles published in English containing the terms "Machine Learning," "Artificial Intelligence," and "Pregnancy" in the title, abstract, or keywords were included in the analysis. Editorials, letters, conference proceedings, and book chapters were excluded. A total of 1,182 articles meeting the inclusion criteria were analyzed.Results: The analysis identified 1,182 articles published between 2015 and 2026. A total of 13,916 researchers contributed to these publications, with an international co-authorship rate of 29.61%. The annual growth rate of publications was 14.42%, and the average number of citations per publication was 7.76. The most productive journals were Scientific Reports, BMC Pregnancy and Childbirth, and PLoS One. Keyword analysis revealed that "machine learning," "artificial intelligence," "pregnancy," "deep learning," and "risk" were the most prominent terms. Artificial intelligence applications were primarily concentrated in the prediction of pregnancy complications, fetal imaging, ultrasonography, and clinical decision support systems. At the country level, China, the United States, and the United Kingdom were identified as the leading contributors to scientific output. Conclusion: The findings demonstrate a substantial increase in artificial intelligence research in perinatal and fetal health in recent years, reflecting growing international interest in this field. However, data security, patient privacy, algorithmic bias, and the limited number of studies focusing on the postpartum period remain important research gaps. Future studies addressing ethical, legal, and clinical implementation issues are needed to support the safe and effective integration of artificial intelligence into perinatal and fetal healthcare services.

Keywords: Perinatal care, Fetal health, Artificial Intelligence

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
115479F6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7290-6886

BİRİNCİ BASAMAKTA AKILCI İLAÇ KULLANIMI: AİLE HEKİMLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME

Uzm. Dr. Recep KILIÇ*[1]
[1] Fatih Aile Sağlığı Merkezi, Denizli
* Corresponding Author: Recep KILIÇ
kilicrecep20@gmail.com

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütü akılcı ilaç kullanımını (AİK), hastaların klinik ihtiyaçlarına uygun ilaçları, uygun dozlarda, yeterli sürede ve en uygun maliyetle kullanması olarak tanımlar. AİK, etkili ve sürdürülebilir bir sağlık sisteminin temel taşlarından biridir. Birinci basamak sağlık hizmetleri; hastanın sisteme ilk başvurduğu yer olması, kronik hastalık takibi ve koruyucu hizmetler açısından bu konuda belirleyici bir konumdadır. Bu derlemede, birinci basamakta akılcı ilaç kullanımını etkileyen başlıca sorunlar ve aile hekiminin bu süreçteki rolü güncel literatür üzerinden ele alınmıştır.

Bu amaçla akılcı ilaç kullanımı, antibiyotik kullanımı, polifarmasi, kendi kendine ilaç kullanımı, potansiyel uygunsuz ilaç kullanımı ve hasta eğitimi konularındaki güncel çalışmalar gözden geçirilmiş, özellikle birinci basamak ve aile hekimliği pratiğine odaklanan yayınlar değerlendirilmiştir. Gözden geçirilen çalışmalar, birinci basamakta akılcı olmayan ilaç kullanımının hâlâ ciddi bir sorun olduğunu göstermektedir: gereksiz antibiyotik reçetelenmesi, reçetesiz ilaç kullanımı, yetersiz hasta danışmanlığı, kronik hastalarda tedavi uyumsuzluğu ve özellikle yaşlı popülasyonda artan polifarmasi öne çıkan başlıklardır. Geriatrik hastalarda polifarmasi prevalansı yüksek seyretmekte; Beers ve STOPP/START kriterlerine göre saptanan potansiyel uygunsuz ilaç kullanımı, advers ilaç reaksiyonları, ilaç-ilaç etkileşimleri, hastane yatışları ve sağlık harcamalarındaki artışla ilişkilendirilmektedir. Hekimlere yönelik sürekli eğitim, kanıta dayalı rehberlere uyum, klinik karar destek sistemleri ve hasta farkındalığını artırmaya yönelik girişimlerin reçeteleme davranışlarını olumlu etkilediği bildirilmektedir.

Birinci basamakta akılcı ilaç kullanımının geliştirilmesi; güncel klinik rehberlere uyum, düzenli ilaç gözden geçirme uygulamaları, potansiyel uygunsuz ilaç kullanımının azaltılması, hasta merkezli iletişim ve sürekli mesleki eğitimle mümkündür. Aile hekimleri bu süreçte, ilaç güvenliğinin sağlanmasında ve toplum sağlığının korunmasında doğrudan rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akılcı ilaç kullanımı, aile hekimliği, birinci basamak, polifarmasi, potansiyel uygunsuz ilaç kullanımı.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
119E51BE

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-2609-264X

GEBELİKTE ÜRİNER SİSTEM ENFEKSİYONLARININ KLİNİK VE MİKROBİYOLOJİK ÖZELLİKLERİ: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Muhammet Rıdvan TAYŞİ*[1]
[1] Ankara Etlik City Hospital
* Corresponding Author: Muhammet Rıdvan TAYŞİ
taysiridvan@gmail.com

ÖZET

Gebelikte üriner sistem enfeksiyonları (ÜSE), önemli maternal ve fetal komplikasyonlarla ilişkili olup, artan antimikrobiyal direnç ampirik tedavi seçimini zorlaştırmaktadır. Bu retrospektif, tek merkezli çalışmada, üriner sistem enfeksiyonu tanısı alan gebe kadınların klinik, mikrobiyolojik ve tedavi özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmaya semptomatik ÜSE tanısı alan toplam 47 gebe kadın dahil edildi. Hastaların medyan yaşı 24 (ÇAA: 22–28) yıl idi. Hastaların 10'u (%21,3) birinci trimesterde, 25'i (%53,2) ikinci trimesterde ve 12'si (%25,5) üçüncü trimesterdeydi. En sık görülen semptomlar dizüri (%97,9), pollaküri (%83), bulantı (%66) ve iştahsızlık (%66) idi. Kırk beş hastada (%95,7) piyüri, 29 hastada (%61,7) lökosit esteraz pozitifliği ve 21 hastada (%44,7) nitrit pozitifliği saptandı. Medyan lökosit sayısı 10.120/mm³ (ÇAA: 8.200–12.300), medyan C-reaktif protein düzeyi ise 15 mg/L (ÇAA: 5,2–35,5) olarak bulundu.

Kırk dört hastada (%93,6) Gram-negatif bakteri izole edilirken, tüm Gram-negatif izolatlar Enterobacterales ailesine aitti. Üç hastada (%6,4) Gram-pozitif üreme saptandı. Gram-negatif izolatların 15'inde (%34,1) genişlemiş spektrumlu beta-laktamaz (GSBL) pozitifliği mevcuttu. En sık izole edilen etken Escherichia coli (%72,3) idi. En yüksek direnç oranı ampisiline (%86,4) karşı gözlenirken, bunu ikinci ve üçüncü kuşak sefalosporinler (%38,6) izledi. Nitrofurantoin ve fosfomisine direnç oranları ise daha düşük bulundu (%9,1 ve %2,3).

On iki hastada (%25,5) ampirik monoterapi başlanırken, 35 hastaya (%74,5) kombinasyon tedavisi uygulandı. En sık tercih edilen antibiyotikler ikinci veya üçüncü kuşak sefalosporinler ile fosfomisin idi. Hastaların %83'ünde tam klinik yanıt elde edildi. Kısmi yanıt veya yanıtsızlık gözlenen 8 hastada ampirik tedavi, antimikrobiyal duyarlılık sonuçlarına göre değiştirildi ve tüm hastalarda klinik iyileşme sağlandı.

Gram-negatif etkenlerde GSBL pozitiflik oranının yüksek olması ve beta-laktam antibiyotiklere karşı belirgin direnç bulunması nedeniyle, gebelikte ampirik beta-laktam tedavisi seçilirken dikkatli olunmalıdır. Sistit bulguları ile başvuran gebe hastalarda nitrofurantoin ve fosfomisin güvenli ve etkili ampirik tedavi seçenekleri olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, Üriner sistem enfeksiyonu, Escherichia coli, Antimikrobiyal direnç, GSBL

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
123C7627

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9831-3627

COVID-19 PNÖMONİSİNDE BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ TABANLI ÜÇ BOYUTLU TORASİK KEMİK VOLÜMETRİK ANALİZİNİN MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: PİLOT ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Egemen KONAK*[1]
[1] Trabzon Ahi Evren Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Egemen KONAK
egemenkonak@hotmail.com

ÖZET

Amaç: COVID-19 pnömonisi bulunan hastalarda bilgisayarlı tomografi (BT) ile elde edilen sternum, kostal kartilaj ve kaburga hacim ölçümlerinin mortalite ile ilişkisini araştırmak.
Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya PCR pozitif ve BT'de akciğer tutulumu bulunan 50 COVID-19 hastası dahil edildi. Hastalar mortalite durumuna göre yaşayan (n=25) ve vefat eden (n=25) olarak iki gruba ayrıldı. Demografik özellikler, komorbiditeler, laboratuvar parametreleri ve BT görüntülerinden elde edilen sternum, kostal kartilaj ile bilateral ilk yedi kaburgaya ait hacim ölçümleri değerlendirildi. Volumetrik ölçümler, 3D Slicer yazılımı kullanılarak MONAI Auto3DSeg eklentisinin Ribs modülü aracılığıyla otomatik segmentasyon yöntemi ile gerçekleştirildi. Sürekli değişkenlerde normallik Shapiro–Wilk testi ile değerlendirildi; normal dağılan veriler Welch t testi, normal dağılmayan veriler Mann–Whitney U testi ile karşılaştırıldı.
Bulgular: Demografik özellikler ve komorbiditeler açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı. Laboratuvar incelemesinde mortalite grubunda hemoglobin düzeyi anlamlı olarak daha düşük (p=0,036), laktat dehidrogenaz düzeyi ise anlamlı olarak daha yüksek bulundu (p=0,011). CRP ve diğer laboratuvar parametrelerinde anlamlı farklılık izlenmedi. Sternum, kostal kartilaj, bilateral ilk yedi kaburga hacimleri ile toplam kemik hacmi mortalite grupları arasında anlamlı farklılık göstermedi (tüm p>0,05). Kadın ve erkek alt grup analizlerinde de volumetrik ölçümlerin mortalite ile ilişkisi saptanmadı.
Sonuç: COVID-19 hastalarında 3D Slicer/MONAI Auto3DSeg ile elde edilen torasik kemik volumetrik ölçümleri mortalite ile ilişkili bulunmamıştır. Buna karşın düşük hemoglobin ve yüksek LDH düzeyleri mortalite ile ilişkili laboratuvar belirteçleri olarak öne çıkmıştır. Daha geniş hasta serilerinde yapılacak prospektif çalışmalar bu bulguların doğrulanmasına katkı sağlayacaktır.
Anahtar Kelimeler: COVID-19, Kemik Hacmi, Bilgisayar Tomografi, Yapay Zeka, MONAI Auto3DSeg

ASSOCIATION BETWEEN THREE-DIMENSIONAL CT-BASED THORACIC BONE VOLUMETRIC ANALYSIS AND MORTALITY IN COVID-19 PNEUMONIA: A PILOT STUDY

ABSTRACT

Objective: To investigate the association between computed tomography (CT)-based volumetric measurements of the sternum, costal cartilage, and ribs and mortality in patients with COVID-19 pneumonia.
Materials and Methods: This retrospective study included 50 patients with PCR-confirmed COVID-19 and pulmonary involvement on CT. Patients were divided into survivor (n=25) and non-survivor (n=25) groups according to in-hospital mortality. Demographic characteristics, comorbidities, laboratory parameters, and volumetric measurements of the sternum, costal cartilage, and bilateral first seven ribs obtained from CT images were evaluated. Volumetric measurements were performed using automatic segmentation with the Ribs module of the MONAI Auto3DSeg extension in 3D Slicer. Normality was assessed using the Shapiro–Wilk test. Normally distributed variables were compared using Welch's t-test, whereas non-normally distributed variables were analyzed with the Mann–Whitney U test.
Results: No significant differences were observed between the groups regarding demographic characteristics or comorbidities. The non-survivor group had significantly lower hemoglobin levels (p=0.036) and significantly higher lactate dehydrogenase levels (p=0.011) than the survivor group. No significant differences were found in C-reactive protein or other laboratory parameters. Volumetric measurements of the sternum, costal cartilage, bilateral first seven ribs, and total thoracic bone volume showed no significant association with mortality (all p>0.05). Likewise, sex-stratified analyses demonstrated no significant relationship between thoracic bone volumetric measurements and mortality.
Conclusion: CT-based thoracic bone volumetric measurements obtained using 3D Slicer with the MONAI Auto3DSeg extension were not associated with mortality in patients with COVID-19 pneumonia. In contrast, decreased hemoglobin and elevated lactate dehydrogenase levels were associated with mortality. Larger prospective studies are warranted to validate these findings.
Keywords: COVID-19, Bone Volume, Computed Tomography, Artificial Intelligence, MONAI Auto3DSeg

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
12D065F8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-0581-7023 | 0000-0003-3121-5330 | 0000-0001-5242-0275

CHATGPT-5.5'İN TOTAL DİZ ARTROPLASTİSİ SONRASI ÜÇ FAZLI KEMİK SİNTİGRAFİSİNDE FAZ BAZLI TUTULUM VE NİHAİ PATERN SINIFLANDIRMASINDA UZMANLA UYUMU

Uzm. Dr. Numan MERCAN*[1], Dr. Öğr. Üyesi Mustafa EROL[2], Uzm. Dr. Ahmet YURTERİ[3]
[1] Kahramanmaraş Necip Fazıl Şehir Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği
[2] Necmettin Erbakan Üniversitesi Tıp Fakültesi, Nükleer Tıp Anabilim Dalı
[3] Konya Şehir Hastanesi, Ortopedi ve Travmatoloji Kliniği
* Corresponding Author: Numan MERCAN
numanmercan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Total diz artroplastisi (TDA) sonrası persistan ağrıda üç fazlı kemik sintigrafisi (3FKS), erken fazlarda periprostetik kanlanma ve hiperemiyi, gecikmiş fazda kemik dönüşümünü değerlendirir. Fazların birlikte yorumlanması normal, aseptik ve septik tutulum paternlerinin ayrımına katkı sağlar; ancak benzer tutulumun farklı süreçlerde görülebilmesi değerlendirmeyi güçleştirir. Bu çalışmada ChatGPT-5.5'in faz bazlı tutulum ve nihai patern sınıflandırmasındaki uzman uyumu araştırıldı.

Gereç ve Yöntem: TDA'dan en az 12 ay sonra ağrı nedeniyle 3FKS yapılan 114 hastaya ait 170 diz incelendi. Hastaların 26'sında sağ, 32'sinde sol ve 56'sında bilateral TDA vardı. On yıllık deneyimli bir nükleer tıp uzmanı her fazdaki tutulumu normal veya artmış olarak etiketledi ve belirlenmiş kuralla nihai paterni normal, aseptik veya septik olarak sınıflandırdı. Anonimleştirilmiş görüntüler, protez tarafı bilgisi ve standart istemle ChatGPT-5.5'e sunuldu. Birincil sonlanım, nihai patern sınıflandırmasındaki uzman-model uyumuydu. İkincil sonlanımlar faz bazlı uyum ve sınıf bazlı performanstı. Uyum, ham oran ve Cohen κ ile değerlendirildi.

Bulgular: Faz bazlı uzman-model uyumu kan akımı fazında %74,1 (κ=0,38), kan havuzu fazında %64,7 (κ=0,31) ve gecikmiş fazda %77,6 (κ=0,22) idi. Uzman 44 dizi normal, 83 dizi aseptik ve 43 dizi septik olarak sınıflandırırken ChatGPT-5.5 sırasıyla 10, 72 ve 88 diz bildirdi. Nihai patern 88/170 dizde aynıydı (ham uyum %51,8; κ=0,25). Model, uzman tarafından normal kabul edilen 44 dizin 8'ini normal, 21'ini aseptik ve 15'ini septik olarak sınıflandırdı. Septik patern için duyarlılık %83,7, özgüllük %59,1 ve pozitif öngörü değeri %40,9'du.

Sonuç: ChatGPT-5.5'in uzmanla uyumu faz bazında κ=0,22–0,38, nihai patern sınıflandırmasında κ=0,25 düzeyinde kaldı. Uyumsuzluk özellikle normal dizlerin aseptik veya septik olarak değerlendirilmesi ve septik paternin fazla sınıflandırılmasıyla ilişkiliydi. Bu bulgular, modelin normal ve artmış periprostetik tutulum arasındaki ayrımı tutarlı biçimde yapmakta zorlanabildiğini düşündürmektedir. Fazlara özgü örnekler, dengeli sınıf dağılımı ve nicel tutulum verileri bu uyumun geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: ChatGPT-5.5, total diz artroplastisi, üç fazlı kemik sintigrafisi, periprostetik eklem enfeksiyonu, aseptik gevşeme

AGREEMENT OF CHATGPT-5.5 WITH A NUCLEAR MEDICINE SPECIALIST IN PHASE-LEVEL UPTAKE AND FINAL PATTERN CLASSIFICATION ON THREE-PHASE BONE SCINTIGRAPHY AFTER TOTAL KNEE ARTHROPLASTY

ABSTRACT

Objective: In patients with persistent pain after total knee arthroplasty (TKA), three-phase bone scintigraphy (3PBS) evaluates periprosthetic perfusion and hyperemia in the early phases and bone turnover in the delayed phase. Combined assessment of these phases contributes to the distinction between normal, aseptic, and septic uptake patterns; however, overlapping uptake findings may complicate classification. This study investigated the agreement of ChatGPT-5.5 with a nuclear medicine specialist in phase-level uptake assessment and final pattern classification.

Materials and Methods: A total of 170 prosthetic knees from 114 patients who underwent 3PBS for persistent pain at least 12 months after TKA were evaluated. Twenty-six patients had right-sided, 32 had left-sided, and 56 had bilateral TKA. A nuclear medicine specialist with 10 years of experience labeled uptake in each phase as normal or increased and classified the final pattern as normal, aseptic, or septic using a predefined rule. The anonymized images were submitted to ChatGPT-5.5 using a standardized prompt that included prosthesis laterality. The primary outcome was specialist-model agreement in final pattern classification. Secondary outcomes were phase-level agreement and class-specific performance. Agreement was assessed using raw agreement rates and Cohen's κ.

Results: Specialist-model agreement was 74.1% for the blood-flow phase (κ=0.38), 64.7% for the blood-pool phase (κ=0.31), and 77.6% for the delayed phase (κ=0.22). The specialist classified 44 knees as normal, 83 as aseptic, and 43 as septic, whereas ChatGPT-5.5 classified 10, 72, and 88 knees in these categories, respectively. The final pattern was classified identically in 88 of 170 knees (raw agreement, 51.8%; κ=0.25). Of the 44 knees classified as normal by the specialist, the model classified 8 as normal, 21 as aseptic, and 15 as septic. Using the specialist classifications as the reference, sensitivity, specificity, and positive predictive value for the septic pattern were 83.7%, 59.1%, and 40.9%, respectively.

Conclusion: Agreement between ChatGPT-5.5 and the specialist remained limited for both phase-level uptake assessment (κ=0.22–0.38) and final pattern classification (κ=0.25). Disagreement was mainly related to the classification of normal knees as aseptic or septic and the overclassification of septic patterns. These findings suggest that the model may have difficulty consistently distinguishing normal from increased periprosthetic uptake. Phase-specific examples, more balanced class distributions, and quantitative uptake data may help improve agreement in future studies.

Keywords: ChatGPT-5.5, total knee arthroplasty, three-phase bone scintigraphy, periprosthetic joint infection, aseptic loosening

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1312B124

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ÇOCUKLUK ÇAĞINDA PERİFERİK FASİYAL PARALİZİ: TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm. Dr. Deniz MENDERES*[1], Prof. Dr. Deniz YÜKSEL[2]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastane
[2] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Deniz MENDERES
denizkrgn@gmail.com

ÖZET

Periferik fasiyal paralizi, çocukluk çağında fasiyal sinirin alt motor nöron tutulumuna bağlı gelişen ve yüz kaslarında tek taraflı güçsüzlük ile karakterize bir klinik tablodur. Etiyolojide sıklıkla idiyopatik nedenler ön planda olmakla birlikte enfeksiyonlar, travma, otolojik hastalıklar ve nadiren santral ya da sistemik hastalıklar da rol oynayabilir. Bu çalışmada, çocuk nöroloji kliniğinde periferik fasiyal paralizi tanısı ile izlenen hastaların demografik, klinik, etiyolojik, tedavi ve izlem özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Çalışmaya 1–18 yaş arasında periferik fasiyal paralizi tanısı alan 102 hasta dahil edildi. Hastaların yaş, cinsiyet, başvuru mevsimi, paralizi tarafı, klinik şiddet, tekrarlama durumu, paralizi öncesi enfeksiyon öyküsü, uygulanan tedavi, elektrofizyolojik ve nörogörüntüleme bulguları ile iyileşme durumları retrospektif olarak incelendi.

Hastaların yaş ortalaması 10,2 yıl olup 54'i erkekti (%53). Başvurular en sık kış mevsiminde görüldü (%47,1). Paralizi 66 hastada sol taraflıydı (%64,7) ve 96 hastada ilk atak olarak saptandı (%94,1). Klinik şiddet en sık evre 2 ve evre 3 düzeyindeydi; her iki grup 39'ar hastadan oluşmaktaydı (%38,2). Otuz altı hastada (%35,3) paralizi öncesinde enfeksiyon öyküsü mevcuttu. Doksan hastaya (%88,2) steroid tedavisi verildi. Nörogörüntüleme 57 hastada yapıldı ve 18 hastada anormallik saptandı. Son tanısı bilinen hastaların çoğunda etiyoloji idiyopatikti (%81,8). Tam iyileşme 78 hastada (%76,5) sağlandı.

Sonuç olarak, çocukluk çağında periferik fasiyal paralizi çoğunlukla idiyopatik, tek taraflı ve iyi prognozlu bir klinik tablodur. Bununla birlikte seçilmiş olgularda enfeksiyöz, otolojik veya nörolojik nedenlerin ayırıcı tanıda dikkate alınması önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Çocuk, periferik fasiyal paralizi, Bell palsi, steroid tedavisi, prognoz

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
13B2E763

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1962-9357

BİRİNCİ SINIF TIP ÖĞRENCİLERİNDE AŞIRI DÜŞÜNME İLE UYKUSUZLUK ŞİDDETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa ONMAZ* [1]
[1] Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
* Corresponding Author: Mustafa ONMAZ
monmaz@bandirma.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada birinci sınıf tıp öğrencilerinde aşırı düşünme düzeyi ile uykusuzluk şiddeti arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Bu kesitsel tanımlayıcı-analitik çalışmaya 43 birinci sınıf tıp öğrencisi dahil edildi. Veriler sosyodemografik form, Aşırı Düşünme Ölçeği ve Uykusuzluk Şiddeti İndeksi kullanılarak toplandı. Normal dağılım göstermeyen değişkenler medyan (min-maks) olarak sunuldu; grup karşılaştırmaları nonparametrik testlerle yapıldı ve ölçek puanları arasındaki ilişki Spearman korelasyon analizi ile değerlendirildi. İç tutarlılık Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirildi.

Bulgular: Katılımcıların yaş medyanı 19 yıl (17-23) olup 23'ü (%53,5) kadındı.Katılımcıların yarısından fazlası (n=22, %51,2) yüksek akademik stres düzeyi bildirdi. Aşırı Düşünme Ölçeği toplam puanı medyan değeri 35 (16-56), Uykusuzluk Şiddeti İndeksi toplam puanı medyan değeri 10 (0-24) idi. Öğrencilerin %46,5'inde eşik altı uykusuzluk, %20,9'unda orta şiddette klinik uykusuzluk ve %7,0'sinde şiddetli klinik uykusuzluk saptandı. Aşırı düşünme puanları akademik stres düzeyine göre anlamlı farklılık gösterdi (p=0,018); post hoc analizde orta ve yüksek stres grupları arasında anlamlı fark saptandı (düzeltilmiş p=0,030). Aşırı düşünme ile uykusuzluk şiddeti arasında pozitif, orta düzeyde ve istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulundu (ρ=0,555, p<0,001). Ölçeklerin iç tutarlılığı için Cronbach alfa katsayısı Aşırı Düşünme Ölçeği'nde α=0,905, Uykusuzluk Şiddeti İndeksi'nde α=0,726 olarak hesaplandı.

Sonuç: Birinci sınıf tıp öğrencilerinde daha yüksek aşırı düşünme düzeyleri, daha yüksek uykusuzluk şiddeti ile ilişkili bulundu. Bu bulgular, tıp eğitiminin erken döneminde aşırı düşünmenin uyku sorunları ve akademik stresle birlikte değerlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Aşırı düşünme, uykusuzluk, tıp öğrencileri, uyku, akademik stres.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
175725CE

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-6605-0367

UYKU TIBBINDA ENTROPİ VE FRAKTAL DÖNGÜ

Dr. Öğr. Üyesi Volkan TEKİN*[1]
[1] Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gülhane Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Volkan TEKİN
volkan.tekin@sbu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Uyku sırasında beyin ve kardiyovasküler sistem çıktıları, klasik hipnogramın ötesinde karmaşık ve doğrusal olmayan dinamikler sergiler. Entropi tabanlı ölçümler ile fraktal döngü kavramı, bu karmaşıklığı nicel olarak tanımlamak ve uyku mimarisinin mikro ve makro düzeydeki organizasyonunu ortaya koymak için güçlü araçlar sunmaktadır. Bu bildirinin amacı, uykuda fraktal döngüler ve entropi ölçümlerinin temel kavramlarını özetlemek, geleneksel uyku evrelemesi ile farklarını vurgulamak ve başta uyku bozuklukları olmak üzere klinik uygulamalarını tartışmaktır.

Yöntem: Uyku EEG'si, kalp atım hızı değişkenliği (HRV), hipnogram, solunum ve motor aktivite zaman serilerinde kullanılan fraktal ve entropi tabanlı yöntemlere ilişkin güncel literatür derlenmiştir. Yaklaşık ve örnek entropi (ApEn, SampEn), çok ölçekli entropi ve türevleri (MSE, MDE, MFDE, MSPE, STE), permütasyon ve dalgacık entropisi gibi bilgi kuramsal ölçütler ile fraktal düzenleme, detrended fluctuation analysis (DFA) ve yeni tanımlanan "fraktal döngüler" kavramı, uyku tıbbındaki kullanımları bağlamında incelenmiştir.

Bulgular: Termodinamik perspektiften uyanıklık, MSS entropisinde artışa yol açarken; uyku, duyusal girdinin ve metabolik aktivitenin azalması ile entropiyi düşürür. EEG sinyali karmaşıklığı uyanıklıktan NREM'e azalır, N3'te minimuma iner ve REM'de yeniden artar. HRV'de ise entropi uyanıklıktan N3'e doğru artar, REM'de azalır ve uyku-uyanıklık geçişlerini duyarlı biçimde yansıtır. Aperiyodik EEG aktivitesine dayanan fraktal döngüler, atlanan REM epizotlarını %91–98 oranında saptayabilen objektif bir ölçüttür. Klinik olarak entropi ve fraktal metrikler; obstrüktif uyku apnesinde yüksek doğruluklu (≈%85–92) tarama ve şiddet sınıflaması sağlar. İnsomnide mikroyapısal bozuklukların gösterilmesi, narkolepsi ve REM davranış bozukluğunda artmış kompleksite paternlerinin tanımlanmasında ayırt edicidir. Ayrıca, delta dalga entropisi ve STE, kardiyovasküler mortalite için geleneksel parametrelerden daha güçlü öngörücülerdir. Depresyon ve nörodejeneratif hastalıklarda ise motor aktivite fraktal düzeni ve REM uyku EEG entropisi değişiklikleri prognozla ilişkilidir.

Sonuç: Fraktal döngü ve entropi ölçümleri, uykunun nöral mikro yapısı ve döngüsel makro organizasyonuna dair zengin bilgi sunar. Bu yöntemler; hastalıkların erken tanısı, alt tiplerin ayrıştırılması, tedavi yanıtının izlenmesi ve kardiyometabolik risk öngörüsünde güçlü biyobelirteçlerdir. Yapay zekâ algoritmaları ve giyilebilir teknolojilerle entegrasyonları, bu analizlerin klinik uyku pratiğine rutin olarak girmesini mümkün kılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Entropi, Fraktal Döngüler, Uyku

ENTROPY AND FRACTAL CYCLES IN SLEEP MEDICINE

ABSTRACT

Objective: During sleep, brain and cardiovascular system outputs exhibit complex and nonlinear Dynamics beyond the traditional hypnogram. Entropy-based measurements and the concept of fractal cycles provide powerful tools to quantitatively describe this complexity and to reveal the organization of sleep architecture at both micro and macro levels. The aim of this presentation is to summarize the fundamental concepts of fractal cycles and entropy measurements during sleep, highlight their differences from traditional sleep staging, and discuss their clinical applications, primarily in sleep disorders.

Methods: The current literature has been compiled on fractal and entropy-based methods used in sleep EEG, heart rate variability (HRV), hypnogram, respiration, and motor activity time series. Approximate and sample entropy (ApEn, SampEn), multiscale entropy and its derivatives (MSE, MDE, MFDE, MSPE, STE), information-theoretic measures such as permutation and wavelet entropy, as well as detrended fluctuation analysis (DFA), and the newly defined concept of 'fractal cycles' have been examined in the context of their applications.

Results: Thermodynamically, wakefulness leads to an increase in CNS entropy; whereas sleep emerges as a process that reduces entropy through decreased sensory input. EEG signal complexity decreases from wakefulness toward NREM stages, reaching a minimum at stage N3, and increases during REM sleep. In HRV, entropy increases from wakefulness toward N3, decreases during REM, and sensitively reflects abrupt cardiovascular changes during sleep-wake transitions. Fractal cycles, defined by aperiodic EEG activity, provide an objective measure capable of detecting skipped REM episodes at a high rate (approximately 91–98%). Entropy and fractal metrics demonstrate significant discriminative power in high- accuracy (85–92%) screening and severity classification of obstructive sleep apnea. They also enable the objective identification of microstructural sleep disturbances in insomnia, and the characterization of increased complexity patterns in narcolepsy and REM behavior disorder. Furthermore, delta wave entropy and Sleep Temporal Entropy (STE) are reported as stronger predictors than traditional sleep parameters for cardiometabolic diseases and cardiovascular mortality.

Conclusion: Fractal cycle analysis and entropy-based measurements offer a rich source of information beyond the traditional staging of sleep. These methods are strong candidate biomarkers for earlier and more precise diagnosis of sleep disorders, differentiation of subtypes, quantitative monitoring of treatment response, and prediction of cardiometabolic risk. Integration with artificial intelligence-based automatic classification algorithms and wearable technologies will make these analyses a routine part of clinical sleep practice. Prospective, multi-center studies will further strengthen their role.

Keywords: Entropy, Fractal cycles, Sleep

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
17DBCB53

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

DIYABET HASTALARINDA AKCIĞER RADYOLOJIK BULGULARININ GASTRIK SLEEVE SONRASI KILO KAYBI ÜZERINDEKI ETKILERI

Dr. Öğr. Üyesi Muhsin Özgün ÖZTÜRK*[1]
[1] Üsküdar Üniv. Tıp Fak.
* Corresponding Author: Muhsin Özgün ÖZTÜRK
ozturk_bul@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Obezite son yıllarda artan prevelansı ve komorbid hastalıklarla ilişkisi nedeniyle hem bireylerin sağlıklarını etkileyen önemli bir sağlık sorunu olup, hem de kamu maliyeti üzerinden önemli bir halk sağlığı sorunudur. Bu araştırmada, diyabet hastalarında akciğer radyolojik bulgularının gastrik sleeve sonrası kilo kaybı üzerindeki etkilerin analiz edilmesi amaçlandı.
Yöntem: Araştırma retrospektif olarak dosya verilerinin taranması üzerinden gerçekleştirildi. Nisan 2023 ile Temmuz 2025 tarihleri arasında kliniğimizde gastrik sleeve operasyon geçiren 109 hasta araştırmaya dahil edildi. Hastalar diyabet olmayan (n=57) ve diyabet hastası (n=52) olmak üzere iki gruba ayrıldı. Hastaların yaş, cinsiyet, komorbidite ile 3. ay, 6. ay ve 1. yıl kilo kaybı ile BMI değerleri analiz edildi.
Bulgular: Yaş ortalaması, erkek hasta yüzdesi, hipertansiyon ve hiperlipidemi dağılımları istatistiksel olarak anlamlı şekilde diyabet hastalarında daha yüksekti ($p<0.05$). Hastaların 3. ay, 6. ay ve 1. yıl BMI ile EWL ortalamaları arasındaki farklar istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p>0.05$). Diyabet olmayan hastaların %15.8'inde akciğer hastalığı, %98.2'sinde maruziyet, %52.6'sında karaciğer ve %8.8'inde safra kesesi rapor edilmişti. Diyabet hastalarının %13.5'inde akciğer hastalığı, %32.7'sinde maruziyet, %73.1'inde karaciğer ve %9.6'sında safra kesesi rapor edilmişti. Maruziyet diyabet olmayan hastalarda, karaciğer bulgusu ise diyabet hastalarında istatistiksel olarak anlamlı şekilde daha yüksekti ($p<0.05$). Akciğer hastalığı ve safrakesesi dağılımlarının gruplar arasındaki farkları istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p>0.05$). Genelleştirilmiş lineer model sonuçlarına göre diyabet hastalarında 6. ay kilo kaybı üzerinde maruziyet bulgusunun etkisi istatistiksel olarak anlamlı ve negatif yöndeydi ($B=-19.940$; $p<0.05$). Diğer radyolojik bulguların diyabet hastalarında gastric sleeve sonrasında 3 ve 6. ay kilo kaybı üzerine etkileri istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p>0.05$).
Sonuç: Araştırma sonuçlarına göre altıncı ayda akciğer maruziyeti radyolojik olarak tespit edilen hastalarda kilo kaybı anlamlı şekilde daha düşüktü. Araştırma örneklemin artması ve çok merkezli çalışmalarla, bu farkın artması muhtemeldir. Bu sayede hem radyolojik bulgusu olan, hem de diyabeti olan hasta grubunda, daha özel ve farklı bir tedavi planlamasının yapılmasının yararlı olabileceği kanaatindeyiz. Bu bakımdan hem araştırma çerçevesi ve örneklemi, hem de farklı merkezler üzerinde yapılacak prospektif çalışmalar yapılabilir.
Anahtar Kelimeler: Radyolojik bulgu, diyabet, gastric sleeve.

THE EFFECTS OF LUNG RADIOLOGICAL FINDINGS ON WEIGHT LOSS AFTER GASTRIC SLEEVE SURGERY IN DIABETIC PATIENTS

ABSTRACT

Objective: Obesity, due to its increasing prevalence in recent years and its association with comorbid diseases, is a significant health problem affecting both individual health and public health, representing a substantial cost to the public. This study aimed to analyze the effects of lung radiological findings on weight loss after gastric sleeve surgery in diabetic patients.
Method: The study was conducted retrospectively by reviewing patient records. 109 patients who underwent gastric sleeve surgery at our clinic between April 2023 and July 2025 were included in the study. Patients were divided into two groups: non-diabetic (n=57) and diabetic (n=52). Age, gender, comorbidities, weight loss at 3 months, 6 months, and 1 year, and BMI values were analyzed.
Results: Mean age, percentage of male patients, and distributions of hypertension and hyperlipidemia were statistically significantly higher in diabetic patients ($p<0.05$). Differences between mean BMI and EWL at 3 months, 6 months, and 1 year were not statistically significant ($p>0.05$). In non-diabetic patients, lung disease was reported in 15.8%, exposure in 98.2%, liver disease in 52.6%, gallbladder disease in 8.8%. In diabetic patients, lung disease was reported in 13.5%, exposure in 32.7%, liver disease in 73.1%, and gallbladder disease in 9.6%. Exposure was statistically significantly higher in non-diabetic patients, while liver disease was statistically significantly higher in diabetic patients ($p<0.05$). The differences between groups in lung disease and gallbladder distributions were not statistically significant ($p>0.05$). According to the generalized linear model results, the effect of exposure findings on 6-month weight loss in diabetic patients was statistically significant and negative ($B=-19.940$; $p<0.05$). The effects of other radiological findings on 3 and 6-month weight loss after gastric sleeve surgery in diabetic patients were not statistically significant ($p>0.05$).
Conclusion: According to the study results, weight loss was significantly lower in patients with radiologically detected lung exposure at six months. It is likely that this difference will increase with larger sample sizes and multicenter studies. In this way, we believe that a more specific and different treatment plan could be beneficial for the patient group with both radiological findings and diabetes. Therefore, the research framework and sample, as well as prospective studies in different centers, could be conducted.
Keywords: Radiological findings, diabetes, gastric sleeve

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
187A720F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID:

DİYABETİK AYAK HASTALARINDA LİPİD PROFİLİ İLE ENFEKSİYON ŞİDDETİ VE KLİNİK SONUÇLAR ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa AYDEMİR*[1]
[1] Akdeniz Üniv. Tıp Fak. Hastanesi
* Corresponding Author: Mustafa AYDEMİR
aydemirmustafa@akdeniz.edu.tr

ÖZET

Amaç: Sistemik inflamasyon sırasında lipoprotein metabolizmasında meydana gelen değişiklikler, özellikle düşük yüksek yoğunluklu lipoprotein (HDL) düzeyleri, çeşitli kritik hastalıklarda hastalık şiddetinin bir göstergesi olarak tanımlanmıştır. Bu çalışmada, diyabetik ayak yarası/enfeksiyonu nedeniyle izlenen hastalarda total kolesterol, düşük yoğunluklu lipoprotein (LDL), HDL ve trigliserit düzeylerinin enfeksiyon/inflamasyon şiddeti, yara ciddiyeti, tedavi tipi ve bir yıllık mortalite ile ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Diyabetik ayak yarası nedeniyle izlenen 401 hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Total kolesterol 216 (%53,9), LDL 371 (%92,5), HDL 351 (%87,5) ve trigliserit 357 (%89,0) hastada çalışılmıştı. Lipid parametrelerinin CRP, ESR, prokalsitonin, lökosit ve hemoglobin gibi inflamasyon belirteçleriyle ilişkisi Spearman korelasyon analizi ile; periferik arter hastalığı (PAH), nefropati, tüm ayak tutulumu, majör amputasyon ve bir yıllık mortalite ile ilişkisi Mann-Whitney U testi ile değerlendirildi. HDL'nin majör amputasyon ve mortalite üzerindeki bağımsız etkisi, yaş ve CRP'ye göre düzeltilmiş çok değişkenli lojistik regresyon analizi ile incelendi.

Bulgular: HDL düzeyi, inflamasyon belirteçleriyle lipid parametreleri arasında en güçlü ilişkiyi gösterdi: CRP ($r=-0,417$, $p<0,001$), lökosit ($r=-0,394$, $p<0,001$) ve prokalsitonin ($r=-0,285$, $p=0,002$) ile anlamlı negatif korelasyon saptandı. Majör amputasyon uygulanan hastalarda total kolesterol (124,0 vs 146,5 mg/dL, $p=0,004$), LDL (73,5 vs 86,0 mg/dL, $p<0,001$) ve özellikle HDL (24,5 vs 29,0 mg/dL, $p<0,001$) anlamlı olarak daha düşüktü. HDL düzeyi, yaş ve CRP'ye göre düzeltildikten sonra da majör amputasyonun bağımsız bir öngördürücüsü olarak kaldı (her 10 mg/dL artış için düzeltilmiş OR 0,70; %95 GA 0,52–0,95; $p=0,020$). Total kolesterol ve LDL bir yıllık mortalite ile de anlamlı ilişkiliydi (sırasıyla $p=0,028$ ve $p=0,053$), ancak HDL'nin mortaliteyle ilişkisi CRP'ye göre düzeltildiğinde anlamlılığını kaybetti.

Sonuç: Diyabetik ayak hastalarında düşük lipid düzeyleri, özellikle düşük HDL, sistemik inflamasyonun şiddetiyle ilişkili olup majör amputasyon riskinin bağımsız bir göstergesi olabilir. Lipid profili, geleneksel olarak kardiyovasküler risk değerlendirmesi için istenen ancak bu popülasyonda aynı zamanda hastalık şiddetini yansıtabilecek, ek maliyet gerektirmeyen bir belirteç grubu olarak değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik ayak, lipid profili, HDL kolesterol, LDL kolesterol, amputasyon, inflamasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
195C5F57

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2923-5869 | 0000-0003-3302-5004 | 0000-0002-5666-0687

TEKRAR DONDURULAN EMBRİYOLARDA ÇÖZME SONRASI EMBRİYO CANLILIĞI VE GEBELİK SONUÇLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: TÜRK POPÜLASYONUNDA RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Doç. Dr. Seda KARABULUT[1], Dr. Öğr. Üyesi Oya KORKMAZ[*2], Arş. Pelin MACİT[3]
[1] 1 İstanbul Medipol Üniversitesi, Uluslararası Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı
2 Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı
3 İstanbul Okan Üniversitesi Hastanesi, Tüp Bebek Merkezi

* Corresponding Author: Oya KORKMAZ
oya.korkmaz@ozal.edu.tr

ÖZET

Amaç: Embriyo vitrifikasyonu yardımcı üreme tekniklerinde yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak bazı klinik durumlarda embriyoların ikinci kez dondurulması gerekebilmektedir. Tekrarlayan dondurma-çözme işlemlerinin embriyo canlılığı ve gebelik sonuçları üzerindeki etkisi halen tartışmalıdır. Bu çalışmada, bir kez ve iki kez dondurulan embriyoların çözme sonrası canlılıkları ile gebelik sonuçlarının karşılaştırılması amaçlandı.

Yöntem: Ocak 2023–Ocak 2026 tarihleri arasında İstanbul Okan Üniversitesi Hastanesi Tüp Bebek Merkezinde intrasitoplazmik sperm enjeksiyonu (ICSI) tedavisi sonrası gerçekleştirilen 212 donmuş embriyo transferi siklusu retrospektif olarak değerlendirildi. Embriyolar bir kez ve iki kez dondurulan gruplar ile 3. gün ve 5. gün embriyoları olarak sınıflandırıldı. Tüm embriyolar vitrifikasyon yöntemiyle kriyoprezerve edildi. Çözme sonrası embriyo canlılığı ile tek embriyo transferi ve çift embriyo transferi sonrası gebelik sonuçları karşılaştırıldı.

Bulgular: Çözme sonrası embriyo canlılığı bir kez dondurulan embriyolarda 3. gün için %81, 5. gün için %78 iken; iki kez dondurulan embriyolarda sırasıyla %79 ve %74 olarak bulundu. Tek embriyo transferlerinde gebelik oranları bir kez dondurulan embriyolarda 3. gün için %41, 5. gün için %39; iki kez dondurulan embriyolarda ise sırasıyla %40 ve %34 olarak saptandı. Çift embriyo transferlerinde gebelik oranları bir kez dondurulan embriyolarda %36 ve %43; iki kez dondurulan embriyolarda ise %36 ve %41 olarak bulundu. Gruplar arasında gebelik, düşük ve canlı doğum oranları açısından istatistiksel olarak anlamlı fark izlenmedi ($p>0,05$).

Sonuç: Embriyoların tekrar vitrifikasyonu çözme sonrası embriyo canlılığında sınırlı bir azalmaya neden olmakla birlikte, uygun embriyo seçimi ve standardize laboratuvar uygulamaları ile klinik gebelik ve canlı doğum sonuçları korunabilmektedir. Bu nedenle yeniden dondurma işlemi, uygun olgularda güvenli ve uygulanabilir bir klinik seçenek olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Kriyoprezervasyon, Embriyo Transferi, İn Vitro Fertilizasyon, Embriyo Canlılığı, Vitrifikasyon

EVALUATION OF EMBRYO VIABILITY AND PREGNANCY OUTCOMES AFTER THAWING OF RE-FROZEN EMBRYOS: A RETROSPECTIVE STUDY IN THE TURKISH POPULATION

ABSTRACT

Objective: Embryo vitrification is widely used in assisted reproductive technologies. However, in some clinical situations, embryos may need to be frozen for a second time. The effects of repeated freeze–thaw procedures on embryo viability and pregnancy outcomes remain controversial. This study aimed to compare the post-thaw viability and pregnancy outcomes of embryos frozen once and embryos frozen twice.

Method: A total of 212 frozen embryo transfer cycles performed after ICSI treatment at the IVF Center of Istanbul Okan University Hospital between January 2023 and January 2026 were retrospectively evaluated. Embryos were classified into once-frozen and twice-frozen groups, as well as Day 3 and Day 5 embryos. All embryos were cryopreserved using the vitrification method. Post-thaw embryo viability and pregnancy outcomes following single embryo transfer and double embryo transfer were compared.

Results: Post-thaw embryo viability was 81% for Day 3 embryos and 78% for Day 5 embryos in the once-frozen group, whereas it was 79% and 74%, respectively, in the twice-frozen group. In single embryo transfers, pregnancy rates were 41% for Day 3 embryos and 39% for Day 5 embryos in the once-frozen group, while the corresponding rates in the twice-frozen group were 40% and 34%, respectively. In double embryo transfers, pregnancy rates were 36% and 43% in the once-frozen group and 36% and 41% in the twice-frozen group. No statistically significant differences were observed between the groups regarding pregnancy, miscarriage, or live birth rates ($p>0.05$).

Conclusion: Although repeated vitrification of embryos resulted in a limited decrease in post-thaw embryo viability, clinical pregnancy and live birth outcomes could be preserved through appropriate embryo selection and standardized laboratory practices. Therefore, embryo refreezing may be considered a safe and feasible clinical option in appropriate cases.

Keywords: Cryopreservation; Embryo Transfer; In Vitro Fertilization; Embryo Survival; Vitrification

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1A5488E0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7720-8833

FARKLI SPİNAL İMPLANT MATERYALLERİNİN (Tİ, Tİ500 VE 316L PASLANMAZ ÇELİK) KOMPLEMAN SİSTEMİ AKTİVASYONU ÜZERİNDEKİ KARŞILAŞTIRMALI ETKİLERİ

Prof. Dr. Sibel AKYOL*[1], Prof. Dr. Besim BEN-NISSAN[2], Arş. Gör. Mehmet Salih EKEMEN[3]
[1] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi AD
[2] Faculty of Science University of Technology Sydney
[3] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Sibel AKYOL
sibelakyol@gmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Rekonstrüktif tedavilerde kullanılan biyomateryallerin klinik başarısı, implantasyon sonrasında gelişen immün yanıtın niteliği ve şiddeti ile doğrudan ilişkilidir. İmplantın doku ile ilk temasını izleyen erken dönemde meydana gelen protein adsorpsiyonu, kompleman sistemi aktivasyonu, inflamatuar hücre infiltrasyonu ve sitokin salınımı, biyomateryal ile konak arasındaki biyolojik etkileşimin temel belirleyicileridir. Bu nedenle, implantasyonun akut fazında gelişen doku reaksiyonlarının ve inflamatuar yanıtın fizyolojik sınırlar içinde düzenlenmesi, yabancı implant reaksiyonun önlenmesi, başarılı osseointegrasyonun sağlanması ve implantın uzun dönem biyolojik stabilitesinin korunması açısından kritik öneme sahiptir.
Çalışmamızda, farklı spinal implantların (Ti, Ti500 ve SS) implantasyonu sonrası akut dönemde oluşan kompleman sistemi aktivasyonunu karşılaştırmalı olarak değerlendirerek, biyouyumluluk ve immünomodülatör özelliklerini ortaya koymayı planladık.
Materyal ve Metod: Çalışmamız 300 gr. ağırlığında 10 haftalık 28 adet Wistar albino sıçan üzerinde gerçekleştirildi. Sıçanlar; Sham (G1, n=7), Ti (Ti6Al4V) (G2, n=7), Ti500 (G3, n=7) ve Paslanmaz Çelik (316L SS) (G4, n=7) olmak üzere dört gruba ayrıldı. G2, G3 ve G4 gruplarında implantlar, L4-L5 vertebra düzeyinde, transvers ve spinöz prosesler arasına, kemik ve kas dokusuna temas edecek şekilde yerleştirildi. EDTA' lı plazmada IL-6, IL-1β, TNF-α, C3a, C4a ve C5a düzeyleri, implantasyonun 6., 24. ve 72. saatlerinde ELISA yöntemi ile analiz edildi.
Bulgular: Çalışmamızda ölçülen kompleman aktivasyonu ve inflamatuar sitokin düzeyleri azalan sırayla 316L SS (G4), Ti (G2), Ti500 (G3) ve Sham (G1) şeklinde gerçekleşmiştir. Bu sıralamada C3a ve C5a en yüksek değerleri 6. Saatte gösterdi. IL-1β, TNF-α ve IL-6 ise 24. saatte pik yaptı. Ti500, Ti grubuna göre daha düşük inflamatuar yanıt oluşturdu.
Tartışma: Biyomateryallerin kimyasal bileşimi ve yüzey karakteristikleri ile in vivo mikroçevredeki erken dönem kompleman aktivasyonu arasında güçlü bir korelasyon bulunmaktadır. İmplantasyondan sonra inflamatuar yanıtın ilk biyokimyasal olayı kompleman aktivasyonudur (C3a/C5a). Bunu dakikalar içinde TNF-α, saatler içinde IL-1β ve daha geç fakat daha uzun süreli olarak IL-6 salınımı izlemektedir. Bu yanıt, Ti500 grubunda genellikle daha düşük şiddette ve daha kısa süreli gerçekleşirken; Ti grubunda belirgin bir artış göstermiş, SS grubunda ise oldukça güçlü ve uzun süreli seyretmiştir. Anafilatoksik yanıt uyarılma düzeyi daha düşük olan Ti500 implantların, 316L SS ve Ti alaşımlarına kıyasla spinal fiksasyon uygulamalarında daha yüksek osteoimmünotolerans sergilediği ve kompleman kaynaklı periprostetik komplikasyon riskini azaltabileceği değerlendirilmektedir.
Sonuç: Çalışmamız, biyomateryallerin biyouyumluluğunu değerlendirerek, erken inflamatuar yanıtların modüle edilmesine ve uzun dönem implant başarısını artırmaya yönelik yeni biyomateryal tasarımlarına yönelik stratejilerin oluşturulmasına ışık tutarak klinik araştırmalara rehberlik edecektir.

Anahtar Kelimeler: Spinal implant, Kompleman sistemi, 316L paslanmaz çelik, Titanyum 500, Anafilatoksin

COMPARATIVE EFFECTS OF DIFFERENT SPINAL IMPLANT MATERIALS (TI, TI500, AND 316L STAINLESS STEEL) ON COMPLEMENT SYSTEM ACTIVATION

ABSTRACT

Introduction and Objective: The clinical success of biomaterials used in reconstructive therapies is directly related to the nature and severity of the immune response that develops post-implantation. Protein adsorption, complement system activation, inflammatory cell infiltration, and cytokine release occurring in the early phase following the initial tissue contact of the implant are the primary determinants of the biological interaction between the biomaterial and the host. Therefore, regulating the tissue reactions and inflammatory response that develop during the acute phase of implantation within physiological limits is of critical importance for preventing the foreign body reaction, ensuring successful osseointegration, and preserving the long-term biological stability of the implant. In our study, we aimed to comparatively evaluate the complement system activation occurring in the acute phase following the implantation of different spinal implants (Ti, Ti500, and SS) to reveal their biocompatibility and immunomodulatory properties.
Materials and Methods: Our study was conducted on 28 ten-week-old Wistar albino rats weighing approximately 300 g. The rats were divided into four groups: Sham (G1, n=7), Ti (Ti6Al4V) (G2, n=7), Ti500 (G3, n=7), and Stainless Steel (316L SS) (G4, n=7). In groups G2, G3, and G4, the implants were placed at the L4-L5 vertebral level, between the transverse and spinous processes, in contact with bone and muscle tissues. IL-6, IL-1β, TNF-α, C3a, C4a, and C5a levels in EDTA plasma were analyzed by ELISA at 6, 24, and 72 hours post-implantation.
Results: The complement activation and inflammatory cytokine levels measured in our study were ranked in descending order as 316L SS (G4), Ti (G2), Ti500 (G3), and Sham (G1). In this ranking, C3a and C5a exhibited their highest values at 6 hours, while IL-1β, TNF-α, and IL-6 peaked at 24 hours. Ti500 induced a lower inflammatory response compared to the Ti group.
Discussion: There is a strong correlation between the chemical composition and surface characteristics of biomaterials and early-stage complement activation in the in vivo microenvironment. Following implantation, the initial biochemical event of the inflammatory response is complement activation (C3a/C5a). This is followed by TNF-α release within minutes, IL-1β within hours, and subsequently a later but more prolonged release of IL-6. While this response was generally of lower intensity and shorter duration in the Ti500 group, it exhibited a significant increase in the Ti group and remained highly robust and prolonged in the SS group. It is evaluated that Ti500 implants, which

exhibit a lower level of anaphylatoxic response induction, demonstrate higher osteoimmunotolerance in spinal fixation applications and may reduce the risk of complement-induced periprosthetic complications compared to 316L SS and Ti alloys.

Conclusion: By evaluating the biocompatibility of biomaterials, our study will guide clinical research by shedding light on the modulation of early inflammatory responses and the development of strategies for novel biomaterial designs aimed at enhancing long-term implant success.

Keywords: Spinal implant, Complement system, 316L stainless steel, Titanium 500, Anaphylatoxins

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1B68DD10

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-5411-0331 | 0009-0001-3410-9050

KEKEMELİĞİ OLAN BİREYLERDE ÖZ-DAMGALAMA İLE PSİKOLOJİK SAĞLAMLIK ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Araştırmacı Mert ÖZARICI*[1], Öğr. Gör. Esra EROL[1], Araştırmacı İkra Nur ŞAHİN[1]
[1] İstanbul Gelişim Üniversitesi
* Corresponding Author: Mert ÖZARICI
mertozarici26@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, kekemeliği olan bireylerde öz-damgalama ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi incelemeyi; cinsiyet değişkeninin öz-damgalama ve psikolojik sağlamlık üzerinde fark yaratıp yaratmadığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır.
Gereç ve Yöntemler: Araştırmaya, 18–60 yaş aralığında 65 kekemeliği olan birey katılmıştır. Veriler sosyodemografik bilgi formu, Kekemelik Öz-Damgalama Ölçeği (4S-TR) ve Psikolojik Sağlamlık İçin Koruyucu Faktörler Ölçeği (PSKFÖ) aracılığıyla çevrim içi olarak toplanmıştır. Çalışmanın deseni ilişkisel tarama modeli olarak belirlenmiştir. İstatistiksel analizlerde Pearson korelasyon, bağımsız örneklem t-testi, Mann-Whitney U testi kullanılmıştır.
Bulgular: Psikolojik sağlamlığın kişisel boyutunun damgalama farkındalık, kalıp yargıları onaylama, kendine uygulama ve toplam damgalama puanı ile anlamlı negatif ilişkiler gösterdiği belirlenmiştir. Akran boyutunun damgalama farkındalık, kendine uygulama ve toplam damgalama puanı ile negatif yönde ilişkili olduğu; aile boyutunun ise damgalama değişkenleriyle anlamlı ilişki göstermediği saptanmıştır. PSKFÖ toplam puanı, damgalama farkındalık, kendine uygulama ve toplam damgalama puanı ile negatif ilişkilidir. Erkeklerin kişisel psikolojik sağlamlık puanlarının kadınlardan yüksek olduğu; kadınların ise damgalama farkındalık, kendine uygulama ve toplam damgalama puanlarının erkeklerden yüksek olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Kekemeliği olan bireylerde öz-damgalama ile psikolojik sağlamlık arasındaki ilişkiyi inceleyen bu çalışma, içselleştirilmiş damgalama süreçlerinin anlaşılmasına katkı sağlamaktadır. Öz-damgalama düzeyi yükseldikçe psikolojik sağlamlığın azaldığı; bu ilişkide özellikle kişisel ve akran boyutlarının belirleyici olduğu ortaya konmuştur.
Anahtar Kelimeler: Kekemelik; öz-damgalama; psikolojik sağlamlık; erişkinler
Objective: Study aims to examine the relationship between self-stigma and psychological resilience in individuals who stutter, and to assess whether self-stigma and psychological resilience differ according to gender.
Material and Methods: A total of 65 individuals who stutter, aged between 18 and 60 years, participated in the study. Data were collected online through a sociodemographic information form, the Turkish Version of the Self-Stigma of Stuttering Scale (4S-TR), and the Protective Factors Scale for Psychological Resilience (PFRS). The study employed a correlational survey model. Pearson correlation analysis, independent-samples t-test, and Mann-Whitney U test were used in the statistical analyses.
Results: The personal dimension of psychological resilience showed significant negative correlations with stigma awareness, stereotype agreement, stereotype agreement, and the total stigma score. The peer dimension was negatively associated with stigma awareness, stigma self-concurrence, and the total stigma score, whereas the family dimension showed no significant association with the stigma variables. The total PFRS score was negatively correlated with stigma awareness, stigma self-concurrence, and the total stigma score. Men's personal psychological resilience scores were higher than those of women, whereas women's stigma awareness, stigma self-concurrence, and total stigma scores were higher than those of men.
Conclusion: By examining the relationship between self-stigma and psychological resilience in individuals who stutter, this study contributes to the understanding of internalized stigma processes. It was found that as the level of self-stigma increases, psychological resilience decreases, and that the personal and peer dimensions are particularly determinant in this relationship.
Keywords: Stuttering; self-stigma; psychological resilience; adults
Anahtar Kelimeler: Kekemelik, öz-damgalama, psikolojik sağlamlık, erişkinler

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1B994A7C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0007-4290-201X | 0009-0002-7040-9429

ALKOL VE PSİKOAKTİF MADDE BAĞIMLILARINDA NARSİSTİK KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ VE ANKSİYETE DÜZEYİNİN ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehtap SARIOĞLU*[1], Arş. Gör. Sümeyye ŞİMŞEK[1]
[1] İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
* Corresponding Author: Mehtap SARIOĞLU
mehtap.sarioglu@yeniyuzyil.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu araştırmanın amacı, alkol veya psikoaktif madde kullanım bozukluğu tanısı almış bireylerde narsisistik kişilik özellikleri, anksiyete düzeyi ve bağımlılık şiddeti arasındaki ilişkileri incelemek ve anksiyete semptomlarının bu ilişkideki aracı rolünü değerlendirmektir.

Yöntem: Kesitsel ve ilişkisel tasarımda yürütülen araştırma, Bakırköy Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Eğitim ve Araştırma Hastanesi Erişkin Arındırma Merkezinde tedavi gören 166 birey ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Sosyo-demografik Bilgi Formu, Bağımlılık Profil İndeksi-Kısa Form (BAPİ-K), Beş Faktör Narsisizm Ölçeği-Kısa Formu (FFNI-SF), Hipersensitif Narsisizm Ölçeği (HNS), Beck Anksiyete Ölçeği (BAÖ) ve Durumluluk-Sürekli Kaygı Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde Pearson korelasyon, hiyerarşik regresyon ve bootstrap yöntemiyle aracılık analizleri uygulanmıştır.

Bulgular: Kırılgan (hipersensitif) narsisizm ile anksiyete semptomları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulunmuştur ($r = .29$, $p < .001$). Anksiyete semptomları bağımlılık şiddetini anlamlı biçimde yordamıştır ($\beta = .19$, $p = .021$). Aracılık analizi sonuçları, kırılgan narsisizmin bağımlılık şiddeti üzerindeki doğrudan etkisinin anlamlı olmadığını; ancak anksiyete semptomları aracılığıyla dolaylı etkisinin anlamlı olduğunu göstermiştir ($b = 0.049$, %95 GA [0.013, 0.093], $p = .015$). Sürekli kaygının ise aracı rolü desteklenmemiştir.

Sonuç: Bulgular, kırılgan narsisizmin bağımlılık şiddetini doğrudan değil, anksiyete semptomları üzerinden dolaylı olarak etkilediğini göstermektedir. Bu sonuç, bağımlılık tedavisinde anksiyete belirtilerinin değerlendirilmesi ve duygu düzenleme becerilerini güçlendirmeye yönelik müdahalelerin önemine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bağımlılık, narsisizm, kırılgan narsisizm, anksiyete, aracılık analizi, psikoaktif madde kullanımı.

Anahtar Kelimeler: bağımlılık, narsisizm, kırılgan narsisizm, anksiyete, psikoaktif madde kullanımı.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1C069ECB

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3895-5817

TEK MERKEZ MULTİPL ENDOKRİN NEOPLAZİ TİP 1 KOHORTU: PRİMER HİPERPARATİROİDİ YÜKÜ VE CERRAHİ SONUÇLAR

Uzm. Dr. Ekin Yiğit KÖROĞLU*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Ekin Yiğit KÖROĞLU
eyigitkoroglu@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Multipl endokrin neoplazi tip 1 (MEN1); primer hiperparatiroidi (PHPT), hipofiz adenomları ve gastroenteropankreatik nöroendokrin tümörlerle (GEP-NET) karakterize kalıtsal bir sendromdur. Bu çalışmada tek merkezde izlenen MEN1 hastalarının klinik özelliklerini, organ tutulum paternlerini ve özellikle PHPT cerrahisi sonuçlarını değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Merkezimizde MEN1 tanısıyla izlenen 19 hasta retrospektif olarak incelendi. Demografik veriler, saptanma şekli, ilk prezentasyon, organ tutulumları, PHPT biyokimyası, kemik mineral yoğunluğu, cerrahi girişimler ve sonuçları kaydedildi.

Bulgular: Hastaların 12'si (%63) kadın olup medyan yaş 41 (23–56) idi. Tanı 15 hastada (%79) semptom/bulgu, 4 hastada (%21) aile taramasıyla konuldu. PHPT tüm hastalarda (%100) mevcuttu ve en sık ilk prezentasyondu; hipofiz adenomu 6 (%32), GEP-NET 5 (%26; pankreas 4, mide 1) ve adrenal lezyon 2 (%11) hastada saptandı. PHPT tanı yaşı medyan 31 (17–52) yıl olup 8 hasta 30 yaşından gençti; medyan PTH 170 (71–1286) pg/mL, böbrek taşı %37 ve değerlendirilen hastaların %60'ında osteoporoz vardı. Paratiroidektomi 18 hastaya (%95) uygulandı; ilk cerrahi sonrası persistans oranı %39 (7/18), postoperatif hipoparatiroidi %31 idi. Hipofiz adenomlarının 5/6'sı prolaktinomaydı. Tek metastatik hastalık, karaciğer metastazlı mide nöroendokrin tümörüydü. c.643G>A (p.Val215Met) varyantı üç hastada tekrarladı.

Sonuç: Bu kohortta PHPT evrensel ve sıklıkla ilk bulguydu; erken yaşta başlangıç ve belirgin iskelet/renal morbidite ile seyretti. İlk paratiroid cerrahisindeki yüksek persistans oranı, MEN1'e uygun cerrahi stratejinin (subtotal/total paratiroidektomi) ve yaşam boyu izlemin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Multipl endokrin neoplazi tip 1, primer hiperparatiroidi, paratiroidektomi, prolaktinoma, nöroendokrin tümör

A SINGLE-CENTER MULTIPLE ENDOCRINE NEOPLASIA TYPE 1 COHORT: PRIMARY HYPERPARATHYROIDISM BURDEN AND SURGICAL OUTCOMES

ABSTRACT

Aim: Multiple endocrine neoplasia type 1 (MEN1) is a hereditary syndrome characterized by primary hyperparathyroidism (PHPT), pituitary adenomas and gastroenteropancreatic neuroendocrine tumors (GEP-NET). We aimed to evaluate the clinical features, organ involvement patterns and particularly the PHPT surgical outcomes of MEN1 patients followed at a single center.

Materials and Methods: Nineteen patients followed with a diagnosis of MEN1 were retrospectively reviewed. Demographics, mode of detection, first presentation, organ involvement, PHPT biochemistry, bone mineral density, surgical procedures and their outcomes were recorded.

Results: Twelve patients (63%) were female and the median age was 41 (23–56) years. Diagnosis was made by symptoms/signs in 15 (79%) and by family screening in 4 (21%). PHPT was present in all patients (100%) and was the most frequent initial presentation; pituitary adenoma occurred in 6 (32%), GEP-NET in 5 (26%; pancreatic 4, gastric 1) and adrenal lesion in 2 (11%). The median age at PHPT diagnosis was 31 (17–52) years, with 8 patients younger than 30; median PTH was 170 (71–1286) pg/mL, nephrolithiasis 37%, and osteoporosis was present in 60% of those assessed. Parathyroidectomy was performed in 18 (95%); persistence after the first surgery was 39% (7/18) and postoperative hypoparathyroidism 31%. Five of six pituitary adenomas were prolactinomas. The only metastatic disease was a gastric neuroendocrine tumor with liver metastases. The c.643G>A (p.Val215Met) variant recurred in three patients.

Conclusion: In this cohort PHPT was universal and often the presenting feature, running a course of early onset with substantial skeletal/renal morbidity. The high persistence rate after first parathyroid surgery underscores the importance of a MEN1-appropriate surgical strategy (subtotal/total parathyroidectomy) and lifelong follow-up.

Keywords: Multiple endocrine neoplasia type 1, primary hyperparathyroidism, parathyroidectomy, prolactinoma, neuroendocrine tumor

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1C4CDE7C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1912-5308

ACİL SERVİSE BAŞVURAN ADLİ OLGULARIN TANI GRUPLARI, TRİAJ DÜZEYLERİ VE SONLANIM ÖZELLİKLERİ: ALTI AYLIK RETROSPEKTİF ANALİZ

Dr. Öğr. Üyesi Erdem Yakup ÇİMEN*[1]
[1] Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Mengücek Gazi Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Erdem Yakup ÇİMEN
dr.eycimen@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, acil servise başvuran adli olguların tanı grupları, demografik özellikleri, başvuru birimleri, triaj düzeyleri ve acil servis sonlanımlarının değerlendirilmesi amaçlandı. Ayrıca tanı grupları ile triaj düzeyi ve ciddi sonlanım arasındaki ilişkinin incelenmesi hedeflendi.

Yöntem: Bu çalışma, Erzincan'da üçüncü basamak bir hastanenin acil servisinde yürütülen tek merkezli, retrospektif ve kesitsel bir çalışma olarak planlandı. Çalışmaya 1 Ocak 2026–22 Haziran 2026 tarihleri arasında acil servise başvuran ve adli olgu olarak kaydedilen hastalar dahil edildi. Hastaların yaş, cinsiyet, başvuru tarihi, başvuru saat dilimi, başvurduğu acil birim, triaj tipi, tanı grubu ve acil servis sonlanımı verileri retrospektif olarak değerlendirildi. Tanı grupları; idari amaçlı muayene, mahkum hastaların tıbbi nedenli başvuruları, darp, trafik kazası, kendine zarar verme, düşme, zehirlenme ve yabancı cisim yutma olarak sınıflandırıldı. Acil servis sonlanımı, haliyle taburculuk ve ciddi sonlanım olarak iki grupta değerlendirildi; hastane içi başka branşa sevk veya daha kapsamlı hastaneye sevk ciddi sonlanım olarak kabul edildi. Kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak, sürekli değişkenler ise ortalama±standart sapma ve medyan değerleriyle sunuldu. Kategorik değişkenler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson ki-kare testi kullanıldı ve $p<0,05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya toplam 4.583 adli olgu dahil edildi. Olguların 3.710'u (%81,0) erkek, 873'ü (%19,0) kadındı. Yaş ortalaması 32,17±13,76 yıl, medyan yaş 31 yıl olup yaş aralığı 0–95 yıl idi. En sık yaş grubu 30–44 yaş aralığıydı (n=1.675, %36,5) ve olguların %69,6'sı 18–44 yaş aralığında yer aldı. Başvurular en sık acil servis yeşil alanda değerlendirildi (n=2.191, %47,8). Triaj dağılımında 3.417 olgu (%74,6) yeşil, 1.104 olgu (%24,1) sarı ve 62 olgu (%1,4) kırmızı triaj olarak sınıflandırıldı.

Tanı grupları incelendiğinde en sık trafik kazası (n=1.135, %24,8), darp (n=953, %20,8), idari amaçlı muayene (n=783, %17,1) ve zehirlenme (n=723, %15,8) başvuruları görüldü. Olguların 4.423'ü (%96,5) haliyle taburcu edilirken, 160'ı (%3,5) ciddi sonlanım gösterdi.

Tanı grupları ile triaj düzeyi arasında anlamlı ilişki saptandı (χ^2=775,377; $p<0,001$). Düşme (%66,9), yabancı cisim yutma (%61,7) ve kendine zarar verme (%51,8) gruplarında sarı triaj oranı daha yüksek bulundu. Tanı grupları ile ciddi sonlanım arasında da anlamlı ilişki vardı (χ^2=330,998; $p<0,001$). Ciddi sonlanım oranı en yüksek gruplar yabancı cisim yutma (%23,4), kendine zarar verme (%16,5) ve düşme (%13,6) idi.

Sonuç: Bu çalışmada acil servise başvuran adli olguların büyük çoğunluğunu genç-orta yaş erkek hastaların oluşturduğu ve olguların önemli bir bölümünün yeşil triaj düzeyinde değerlendirildiği görüldü. En sık tanı grupları trafik kazası, darp, idari amaçlı muayene ve zehirlenme idi. Olguların büyük çoğunluğu acil servisten haliyle taburcu edilmekle birlikte, yabancı cisim yutma, kendine zarar verme ve düşme gruplarında ciddi sonlanım oranlarının daha yüksek olduğu saptandı. Bu nedenle adli olguların acil servislerde yalnızca hukuki kayıt açısından değil, tanı gruplarına göre değişen klinik önceliklendirme ve kaynak kullanımı açısından da sistematik olarak değerlendirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Adli olgular; acil servis; triaj; klinik sonlanım

DIAGNOSTIC GROUPS, TRIAGE LEVELS, AND OUTCOME CHARACTERISTICS OF FORENSIC CASES PRESENTING TO THE EMERGENCY DEPARTMENT: A SIX-MONTH RETROSPECTIVE ANALYSIS

ABSTRACT

Aim:
This study aimed to evaluate the diagnostic groups, demographic characteristics, admission units, triage levels, and emergency department outcomes of forensic cases presenting to the emergency department. In addition, we aimed to investigate the relationship between diagnostic groups, triage level, and serious outcome.

Methods:
This study was designed as a single-center, retrospective, cross-sectional study conducted in Erzincan, Türkiye. Patients who presented to the emergency department between January 1, 2026 and June 22, 2026 and were recorded as forensic cases were included. Data on age, sex, date of admission, time period of admission, emergency department unit, triage type, diagnostic group, and emergency department outcome were retrospectively evaluated.

Diagnostic groups were classified as administrative examination, medical presentations of incarcerated patients, assault, traffic accident, self-harm, fall, poisoning, and foreign body ingestion. Emergency department outcome was categorized into discharge and serious outcome. Referral to another department within the hospital or referral to a higher-level hospital was defined as a serious outcome.

Categorical variables were presented as numbers and percentages, while continuous variables were presented as mean±standard deviation and median values. Pearson's chi-square test was used to evaluate associations between categorical variables, and a p-value of <0.05 was considered statistically significant.

Results:
A total of 4,583 forensic cases were included in the study. Of these, 3,710 (81.0%) were male and 873 (19.0%) were female. The mean age was 32.17±13.76 years, the median age was 31 years, and the age range was 0–95 years. The most common age group was 30–44 years (n=1,675, 36.5%), and 69.6% of the cases were between 18 and 44 years of age. Admissions were most frequently evaluated in the green area of the emergency department (n=2,191, 47.8%). Regarding triage distribution, 3,417 cases (74.6%) were classified as green, 1,104 cases (24.1%) as yellow, and 62 cases (1.4%) as red triage.

When diagnostic groups were examined, the most common presentations were traffic accidents (n=1,135, 24.8%), assault (n=953, 20.8%), administrative examination (n=783, 17.1%), and poisoning (n=723, 15.8%). A total of 4,423 cases (96.5%) were discharged from the emergency department, while 160 cases (3.5%) had a serious outcome.

A significant association was found between diagnostic groups and triage level (χ^2=775.377; p<0.001). Yellow triage rates were higher in the fall (66.9%), foreign body ingestion (61.7%), and self-harm (51.8%) groups. There was also a significant association between diagnostic groups and serious outcome (χ^2=330.998; p<0.001). The highest rates of serious outcome were observed in the foreign body ingestion (23.4%), self-harm (16.5%), and fall (13.6%) groups.

Conclusion:

In this study, the majority of forensic cases presenting to the emergency department were young to middle-aged male patients, and a substantial proportion were evaluated at the green triage level. The most common diagnostic groups were traffic accidents, assault, administrative examination, and poisoning. Although most cases were discharged from the emergency department, serious outcome rates were higher in the foreign body ingestion, self-harm, and fall groups. Therefore, forensic cases should be systematically evaluated not only in terms of legal documentation but also in terms of diagnostic group-based clinical prioritization and resource utilization in emergency departments.

Keywords: Forensic cases; emergency department; triage; clinical outcome

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1D4E4FB7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-2579-1932

FENTANİL VE YÜKSEK POTENSLİ SENTETİK OPİOİD MARUZİYETLERİNDE KBRN PERSPEKTİFİNDEN ACİL TIBBİ YÖNETİM

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KÜLAHLIOĞLU*[1]
[1] Department of Forensic Toxicology, Institute of Forensic Sciences, Ankara University, Ankara, Türkiye
* Corresponding Author: Neslihan KÜLAHLIOĞLU
cbrn.neslihan@gmail.com

ÖZET

Fentanil ve yüksek potensli sentetik opioidler, son yıllarda dünya genelinde artan aşırı doz vakaları, yüksek mortalite oranları ve olay yeri belirsizlikleri nedeniyle yalnızca klinik toksikoloji açısından değil, acil sağlık hizmetleri, müdahale personeli güvenliği ve KBRN hazırlığı açısından da önem kazanmaktadır. Rutin opioid aşırı doz olguları çoğunlukla standart acil tıbbi yaklaşımlarla yönetilebilmekle birlikte; bilinmeyen maddeler, görünür toz varlığı, çoklu etkilenim, kaçak üretim ortamları veya olası kasıtlı maruziyetlerin bulunduğu olaylarda klinik yaklaşımın olay yeri güvenliği ve operasyonel risk değerlendirmesiyle birlikte ele alınması gerekebilir. Bu çalışmanın amacı, fentanil ve yüksek potensli sentetik opioid maruziyetlerinin Tıbbi KBRN, adli toksikoloji ve acil tıbbi yönetim perspektiflerinden değerlendirilerek mevcut yaklaşımlara bütüncül bir bakış açısı kazandırmaktır. Bu kapsamda sentetik opioid toksisitesi, hastane öncesi acil bakım, solunumsal destek, nalokson uygulaması, müdahale personeli güvenliği, kişisel koruyucu önlemler, olay yeri yönetimi, adli toksikolojik değerlendirme ve KBRN tıbbi yönetimine ilişkin güncel bilimsel yayınlar ile uluslararası kurumsal rehberler kavramsal olarak incelenmiştir. İnceleme sonucunda, fentanil maruziyetlerinin yalnızca klinik tedavi algoritmaları ile değerlendirilmesinin bazı karmaşık olaylarda yetersiz kalabileceği; maruziyet bağlamının, olay yeri koşullarının, olası kontaminasyon riskinin ve müdahale personelinin güvenliğinin klinik karar sürecine entegre edilmesinin önem taşıdığı görülmektedir. Ayrıca, adli toksikolojik yaklaşımın olayın niteliğinin değerlendirilmesi, maruziyet senaryosunun yorumlanması ve sağlık hizmetleri ile adli süreçler arasındaki koordinasyonun desteklenmesine katkı sağlayabileceği değerlendirilmektedir. Sonuç olarak, Tıbbi KBRN yaklaşımının acil tıbbi yönetim ve adli toksikoloji ile birlikte ele alınması; özellikle belirsiz, kompleks veya yüksek riskli sentetik opioid maruziyetlerinde olay yerinden acil servise kadar uzanan süreçte daha güvenli, disiplinler arası ve risk temelli karar verme kültürünün geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Fentanil, Sentetik opioidler, KBRN, Adli toksikoloji, Acil tıbbi yönetim, Müdahale güvenliği

EMERGENCY MEDICAL MANAGEMENT OF FENTANYL AND HIGHLY POTENT SYNTHETIC OPIOID EXPOSURES: A CBRN PERSPECTIVE

ABSTRACT

Fentanyl and highly potent synthetic opioids have emerged as a major concern not only because of increasing overdose-related mortality but also due to the operational challenges they pose for emergency medical services, responder safety, and CBRN preparedness. Although routine opioid overdoses are generally managed using established emergency care protocols, incidents involving unidentified substances, visible powders, multiple casualties, clandestine production environments, or suspected intentional exposure may require broader situational awareness beyond conventional clinical management. This study aimed to examine fentanyl and highly potent synthetic opioid exposures from the perspectives of Medical CBRN, forensic toxicology, and emergency medical management, providing an integrated conceptual view of current practice. Contemporary scientific literature and international institutional guidance addressing synthetic opioid toxicity, prehospital emergency care, respiratory support, naloxone administration, responder protection, scene management, forensic toxicology, and CBRN medical management were reviewed conceptually. The review suggests that selected fentanyl exposure incidents should be evaluated not only according to clinical toxicity but also in relation to exposure circumstances, scene characteristics, potential contamination, and responder safety. Furthermore, a forensic toxicological perspective may support interpretation of exposure scenarios and strengthen coordination between emergency medical response and subsequent forensic processes. In conclusion, integrating Medical CBRN principles with emergency medical management and forensic toxicology may enhance interdisciplinary preparedness and risk-informed decision-making during uncertain or complex synthetic opioid exposure incidents while preserving the primary objective of rapid, life-saving patient care.

Keywords: Fentanyl, Synthetic opioids, Medical CBRN, Forensic toxicology, Emergency medical management, Responder safety

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1D8EC7C0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

RETROGRAD İNTRARENAL CERRAHİDE CERRAH DENEYİMİNİN TAM TAŞSIZLIK BAŞARISINA ETKİSİ

Dr. İbrahim Güven KARTAL*[1]
[1] İzmir Bakırçay Üniversitesi
* Corresponding Author: İbrahim Güven KARTAL
ibrahimguvenkartal@gmail.com

ÖZET

Amaç: Retrograd intrarenal cerrahi (RİRC), büyük böbrek taşlarının tedavisinde yaygın olarak kullanılan minimal invaziv bir yöntemdir. Cerrah deneyiminin cerrahi sonuçları etkileyebileceği bilinmesine rağmen tam taşsızlık başarısı üzerindeki bağımsız etkisi yeterince araştırılmamıştır. Bu çalışmada cerrah deneyiminin RİRC sonrası tam taşsızlık başarısı üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2022-Aralık 2025 tarihleri arasında RİRC uygulanan hastalar retrospektif olarak değerlendirildi. Hastalar, operasyonu gerçekleştiren cerrahın deneyimine göre <50 RİRC deneyimi ve ≥50 RİRC deneyimi olmak üzere iki gruba ayrıldı. Primer sonlanım noktası olarak tam taşsızlık, postoperatif 1. ay kontrastsız bilgisayarlı tomografide rezidü taş izlenmemesi olarak tanımlandı. Demografik özellikler, taş karakteristikleri, perioperatif veriler ve cerrahi sonuçlar karşılaştırıldı. Taşsızlığı etkileyen bağımsız faktörler lojistik regresyon analizi ile değerlendirildi.

Sonuçlar: Toplam 158 hasta değerlendirildi. <50 vaka deneyimine sahip cerrahlar tarafından opere edilen hastalarda maksimum taş çapı daha yüksekti (27 mm vs 23 mm, p=0.039). Buna karşın ≥50 vaka deneyimine sahip cerrahlar tarafından opere edilen hastalarda tam taşsızlık oranı anlamlı olarak daha yüksekti (%73.3 vs %26.4, p<0.001). Ayrıca postoperatif komplikasyon (%1.2 vs %12.5, p=0.004), yeniden RİRC gereksinimi (%4.7 vs %25.0, p<0.001) ve yardımcı girişim gereksinimi (%4.7 vs %16.7, p=0.017) daha düşüktü. Çok değişkenli lojistik regresyon analizinde cerrah deneyimi (OR=8.162, %95 GA:3.184–20.919; p<0.001), maksimum taş çapı (OR=0.723, %95 GA:0.634–0.825; p<0.001) ve anormal böbrek anatomisi (OR=0.202, %95 GA:0.046–0.886; p=0.034) tam taşsızlığın bağımsız belirleyicileri olarak saptandı.

Çıkarım: Cerrah deneyimi, maksimum taş çapı ve böbrek anatomisinden bağımsız şekilde RİRC sonrası tam taşsızlık başarısını belirleyen en güçlü faktörlerden biridir. Bulgularımız, kompleks böbrek taşlarının tedavisinde deneyimli cerrahların daha yüksek başarı ve daha düşük yeniden girişim oranları sağlayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Retrograd intrarenal cerrahi, böbrek taşı, cerrah deneyimi, tam taşsızlık, fleksibl üreterorenoskopi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1D98DCD7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID:

SMA'DAN KAYNAKLANAN SPLENİK ARTER ÜST MEZENTERİK ARTERDEN KAYNAKLANAN SPLENİK ARTERİN BT TABANLI MORFOLOJİK DEĞERLENDİRMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Taner KÖSETÜRK* [1]
[1] Erzincan Binali Yıldırım University
* Corresponding Author: Taner KÖSETÜRK
tanerkoseturk@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı nadir görülen bir vasküler varyant olan superior mezenterik arterden (SMA) kaynaklanan splenik arterin (SA) ayrıntılı morfolojik ve anatomik özelliklerini sistematik olarak değerlendirmektir.
Malzeme ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmada, Temmuz 2021 ile Aralık 2025 tarihleri arasında elde edilen 851 arteriyel faz abdomen bilgisayarlı tomografi (BT) incelemesi gözden geçirildi. SMA'dan kaynaklanan ektopik SA tanısı doğrulanmış sekiz hasta (ortalama yaş, 66,3 yıl) çalışmaya dahil edildi. İki deneyimli abdominal radyolog, 3D hacim oluşturma ve çok düzlemli yeniden şekillendirme yöntemlerini kullanarak vasküler anatomiyi konsensüs içinde değerlendirdi. Standart doğrusal mesafelere ek olarak, potansiyel hemodinamik stres ve endovasküler uygulanabilirliği değerlendirmek için iki yeni açısal parametre (başlangıç açısı ve keskin dönüş eğrisi açısı) değerlendirildi.
Bulgular: Çalışma grubumuzda bu anomali görülme sıklığı %0,94 idi. Sekiz ektopik damarın tümü, damarın çölyak eksene yaklaşırken geriye doğru bir başlangıç (ortalama açı: 27,4° ± 5°) ve ardından keskin bir kıvrım (ortalama açı: 81,7° ± 12°) ile karakterize edilen oldukça tipik bir seyrin izlendiği görüldü. Bu keskin açının oluşturduğu beklenen hemodinamik kesme gerilimine rağmen, çalışma grubunda hiçbir viseral arter anevrizması saptanmadı. Vakaların %37,5'inde eşlik eden splanknik anomaliler gözlendi.
Tartışma: Splenomezenterik trunkus, nadir ancak morfolojik olarak tutarlı bir embriyolojik varyanttır. Keskin açılı seyrinin kapsamlı preoperatif 3D haritalandırılması, karmaşık abdominal cerrahiler sırasında iyatrojenik kanamayı önlemek ve endovasküler müdahaleler sırasında süper seçici mikrokateterizasyonu optimize etmek için kritik öneme sahiptir

Anahtar Kelimeler: Radiology, variation, anatomy, splenic artery

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
1DB986D3

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0000-0001-5843-9137 | 0000-0001-9758-0790 | 0000-0003-2229-3820

GEBE KADINLARIN KONTRASEPSİYON YÖNTEMİ OLARAK LAKTASYONEL AMENORE METODUNA İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARI

Doktora Adayı Feyza Nur MURAT MAZLUM*[1], Prof. Dr. Nazlı HACIALİOĞLU[1], Doç. Dr. Sonay BİLGİN[1]
[1] Atatürk Üniversitesi
* Corresponding Author: Feyza Nur MURAT MAZLUM
feyzanurmurat77@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, gebe kadınların laktasyonel amenore metodu hakkında bilgi düzeylerini ve bu yönteme ilişkin tutumlarını belirlemeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Tanımlayıcı tipte planlanan araştırma, Aile Sağlığı Merkezi'ne kayıtlı ve araştırmaya katılmayı kabul eden 102 gebe kadınla gerçekleştirilmiştir. Veriler demografik bilgiler, laktasyonel amenore metoduna ilişkin bilgi ve tutumlara yönelik toplam 14 sorudan oluşan anket formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde Mann–Whitney U, Kruskal–Wallis ve Ki-kare testi kullanılmıştır. Tüm analizlerde anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Gebe kadınların %42,2'si LAM hakkında bilgi sahibi olduğunu belirtmiş, %57.8'i konuya ilişkin bilgisi olmadığını ifade etmiştir. Bilgi düzeyi yüksek olan gebeler kadınlar, yöntemi tercih etme eğilimi, olumlu tutum ve eğitim alma isteği açısından anlamlı şekilde daha yüksek değerler göstermiştir ($p<0,05$). Gebeler LAM bilgisini ağırlıklı olarak internet (%79,4), hekim (%62,7) ve hemşire (%61,8) aracılığıyla edinmiştir. Eğitim düzeyi ile LAM bilgisinin arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Gebelerin LAM hakkında bilgi düzeyi sınırlıdır; bilgi düzeyi arttıkça yönteme yönelik olumlu tutum ve tercih etme eğilimi yükselmektedir. Bu bulgular, doğum öncesi ve sonrası dönemde LAM konusunda danışmanlık ve eğitim verilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Laktasyonel Amenore Metodu, Gebe Kadın, Bilgi, Tutum

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
20A81679

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-0347-7827 | 0000-0002-3321-3665 | 0009-0000-3575-2729

ERİŞKİN YOĞUN BAKIM HASTALARINDA GÖZ BAKIMI: KANITA DAYALI KORUYUCU YAKLAŞIMLARIN YAPILANDIRILMIŞ ANLATISAL DERLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Ezgi KARATAŞ*[1], Doç. Dr. Yavuz ORUÇ[1], Araştırmacı Didar ORUÇ[1]
[1] Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
* Corresponding Author: Ezgi KARATAŞ
e.karatas.2015@gmail.com

ÖZET

Amaç: Yoğun bakım ünitesi (YBÜ) hastalarında oküler yüzey hastalıkları sık görülmesine rağmen çoğu zaman yeterince tanınmamakta ve standart göz bakım uygulamaları değişkenlik göstermektedir. Bu derlemenin amacı erişkin YBÜ hastalarında oküler yüzey komplikasyonlarının sıklığını, risk faktörlerini, koruyucu girişimleri ve uygulamadaki engelleri güncel literatür ışığında değerlendirmektir.
Yöntem: Semantic Scholar ve OpenAlex veritabanlarında yapılandırılmış literatür taraması gerçekleştirildi. Erişkin yoğun bakım hastalarında göz bakımı ve oküler yüzey bozukluklarını değerlendiren sistematik derlemeler, randomize kontrollü çalışmalar, gözlemsel araştırmalar ve kalite geliştirme çalışmaları incelendi. Toplam 40 çalışma derlemeye dahil edildi.
Bulgular: Mekanik ventilasyon, sedasyon, nöromüsküler blokaj ve lagoftalmi en önemli risk faktörleri olarak belirlendi. Oküler yüzey komplikasyonlarının önemli bir kısmının hastaneye yatışın ilk iki günü içinde geliştiği gösterildi. Nem odacıkları ve polietilen örtü uygulamalarının yalnızca lubrikasyona göre maruziyet keratopatisini daha etkili önlediği, jel lubrikasyon ile birlikte uygulanan kombine yaklaşımların en başarılı koruyucu yöntem olduğu saptandı. Buna karşın göz bakımının yetersiz dokümantasyonu, standart protokollerin eksikliği ve eğitim yetersizliği uygulamadaki temel engeller olarak öne çıktı.
Sonuç: Yoğun bakım hastalarında erken risk değerlendirmesi, standart göz bakım protokollerinin uygulanması ve düzenli eğitim programları oküler komplikasyonların önlenmesinde kritik öneme sahiptir. Kanıta dayalı göz bakım uygulamalarının rutin yoğun bakım bakım paketlerine entegre edilmesi hasta güvenliğini artırabilecek düşük maliyetli ve etkili bir yaklaşımdır.
Anahtar Kelimeler: Göz bakımı, Koruyucu bakım, Maruziyet keratopatisi, Mekanik ventilasyon, Oküler yüzey hastalıkları, Yoğun bakım

EYE CARE IN ADULT INTENSIVE CARE UNIT PATIENTS: A STRUCTURED NARRATIVE REVIEW OF EVIDENCE-BASED PREVENTIVE STRATEGIES

ABSTRACT

Purpose: Ocular surface disorders are common among intensive care unit (ICU) patients but remain underrecognized, and eye care practices vary considerably across institutions. This review aimed to summarize current evidence regarding the incidence, risk factors, preventive interventions, and implementation barriers related to ocular surface complications in adult ICU patients.
Methods: A structured literature search was conducted using the Semantic Scholar and OpenAlex databases. Systematic reviews, randomized controlled trials, observational studies, and quality improvement projects evaluating eye care in adult ICU patients were included. Forty studies met the eligibility criteria.
Results: Mechanical ventilation, sedation, neuromuscular blockade, and lagophthalmos were identified as the principal risk factors for ocular surface injury. Most ocular surface changes occurred within the first two days of ICU admission. Moisture chambers and polyethylene covers were consistently more effective than lubrication alone in preventing exposure keratopathy, while combined strategies using moisture chambers with gel lubrication demonstrated the greatest protective benefit. However, inadequate documentation, lack of standardized protocols, and insufficient staff education remained the major barriers to implementation.
Conclusions: Early risk assessment, standardized eye care protocols, and continuous staff education are essential to reduce preventable ocular complications in critically ill patients. Integrating evidence-based eye care into routine ICU practice represents a simple, low-cost strategy with the potential to substantially improve patient safety and quality of care.
Keywords: Eye care, Exposure keratopathy, Intensive care unit, Mechanical ventilation, Ocular surface disorders, Preventive care

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
21CA5F5A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID: 0000-0001-7308-352X

KOMPLEKS KARDİYAK ANOMALİ İLE BİRLİKTE HETEROTAKSİ SENDROMUNUN PRENATAL TANISI: OLGU SUNUMU

Dr. İlayda GERCİK*[1]
[1] Izmir Sehir Hastanesi
* Corresponding Author: İlayda GERCİK
ilgercik@gmail.com

ÖZET

Giriş: Heterotaksi sendromu, torakoabdominal organların sağ-sol eksene göre anormal yerleşimi ile karakterize, sıklıkla kompleks kardiyak malformasyonlarla ilişkili nadir bir konjenital durumdur. Heterotaksinin bir alt tipi olan sağ atriyal izomerizm, atriyoventriküler septal defekt, çift çıkışlı sağ ventrikül ve pulmoner stenoz ile birlikteliği nedeniyle özellikle kötü kardiyak prognoza sahiptir. Prenatal tanı, ebeveyn danışmanlığını ve perinatal yönetim kararlarını yönlendirmek amacıyla ayrıntılı fetal ekokardiyografi ve multidisipliner değerlendirme gerektirir.

Olgu: Yirmi yedi yaşında, gravida 1 olan gebe 22. gebelik haftasında başvurdu. Ayrıntılı fetal ultrasonografide situs ambiguus, dekstrokardi ve kavum vergae ile birlikte heterotaksi sendromu saptandı. Kardiyak değerlendirmede sağ atriyal izomerizm, atriyoventriküler diskordans, komplet atriyoventriküler septal defekt ve malpoze büyük arterler ile pulmoner stenozun eşlik ettiği çift çıkışlı sağ ventrikül izlenerek Fallot tip çift çıkışlı sağ ventrikül ile uyumlu bulgular elde edildi. Ayrıca persistan sağ umbilikal ven saptandı. Fetal ekokardiyografi bu bulguları doğruladı ve kardiyak anatominin genel olarak kötü prognoz taşıdığı değerlendirildi. Amniyosentez ve kordosentez uygulandı; kromozom analizi, mikroarray ve siliyopati paneli sonuçlarının tamamı normal olarak raporlandı. Olgu perinatoloji konseyinde tartışıldı ve pediatrik kardiyoloji ile tıbbi genetik uzmanlarının da yer aldığı multidisipliner danışmanlığın ardından aileye gebeliğin sonlandırılması seçeneği sunuldu.

Sonuç: Sağ atriyal izomerizmin eşlik ettiği heterotaksi sendromu, postnatal prognozu kötü olan ağır bir fetal kardiyak anomalidir. Doğru tanı, ebeveyn danışmanlığı ve yönetim planlaması için perinatoloji, pediatrik kardiyoloji ve tıbbi genetiği içeren multidisipliner yaklaşım esastır. Genetik incelemelerin normal olması kötü kardiyak prognozu değiştirmemekte olup, ayrıntılı prenatal değerlendirme kritik önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Heterotaksi sendromu, Sağ atriyal izomerizm, Çift çıkışlı sağ ventrikül, Prenatal tanı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2223E95D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID:

DÜŞÜK LOAD-SHARING SKORLU TORAKOLOMBER BURST KIRIKLARINDA POSTERİOR ENSTRÜMANTASYON SONRASI KİFOZ DÜZELTMESİ UZUN DÖNEMDE KORUNUYOR MU?

Doç. Dr. Yavuz ERDEM*[1]
[1] Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Yavuz ERDEM
dryerdem@gmail.com

ÖZET

Amaç: McCormack Load-Sharing Sınıflaması; vertebra korpusundaki komminüsyon miktarını, kırık fragmanlarının appozisyonunu ve düzeltilmesi gereken kifoz miktarını ayrı ayrı 1–3 puan arasında değerlendirir. Toplam skorun 6 ve altında olması, klasik olarak yalnızca posterior stabilizasyon uygulanmasına uygun kırık morfolojisiyle ilişkilendirilmektedir. Bu çalışmada, Load-Sharing skoru ≤6 olan T11–L2 torakolomber burst kırıklarında posterior enstrümantasyonla elde edilen sagittal düzeltmenin uzun dönem takipte korunup korunmadığı araştırıldı.

Gereç ve Yöntem: Tek seviyeli T11–L2 burst kırığı nedeniyle posterior enstrümantasyon uygulanan ve en az 12 aylık radyolojik takibi bulunan 25 hasta retrospektif olarak incelendi. Preoperatif, erken postoperatif ve son kontrol kifoz açıları değerlendirildi. Erken düzeltme, preoperatif açıdan postoperatif açının çıkarılmasıyla; düzeltme kaybı, son kontrol açısından postoperatif açının çıkarılmasıyla; net uzun dönem düzeltme ise preoperatif açıdan son kontrol açısının çıkarılmasıyla hesaplandı.

Bulgular: Çalışmaya 13 erkek ve 12 kadın olmak üzere 25 hasta dahil edildi. Hastaların medyan yaşı 47 yıl, medyan takip süresi 24 ay idi. Kifoz açısının zaman içerisindeki genel değişimi istatistiksel olarak anlamlıydı (Friedman testi, p<0,001). Hasta içi medyan erken düzeltme 2,7° idi. Postoperatif dönem ile son kontrol arasındaki medyan düzeltme kaybı 5,4° (IQR: 2,3–8,3) olup anlamlıydı (düzeltilmiş p<0,001). Düzeltme kaybı Load-Sharing skoru 3–4 olan hastalar ile skoru 5–6 olan hastalar arasında farklılık göstermedi (p=0,956).

Sonuç: Load-Sharing skoru ≤6 olan T11–L2 burst kırıklarında posterior enstrümantasyon sonrasında erken dönemde sınırlı bir sagittal düzeltme elde edilmiştir. Ancak bu düzeltme uzun dönem takipte korunmamış ve hastaların yaklaşık üçte ikisinde en az 5° kifoz artışı gelişmiştir. Load-Sharing skorunun düşük olması, posterior enstrümantasyon sonrasında sagittal dizilimin uzun dönemde korunacağını garanti etmemektedir. Bu hastalarda uzun dönem radyolojik takip ve düzeltme kaybını etkileyebilecek ek morfolojik ve cerrahi faktörlerin değerlendirilmesi gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Torakolomber burst kırığı, Load-Sharing Sınıflaması, kifoz, posterior enstrümantasyon, düzeltme kaybı

IS KYPHOSIS CORRECTION MAINTAINED IN THE LONG TERM AFTER POSTERIOR INSTRUMENTATION IN THORACOLUMBAR BURST FRACTURES WITH LOW LOAD-SHARING SCORES?

ABSTRACT

Background and Aim: The McCormack Load-Sharing Classification evaluates vertebral body comminution, fragment apposition, and the amount of kyphosis correction required, with each component scored from 1 to 3 points. A total score of ≤6 has traditionally been considered compatible with posterior-only stabilization. This study investigated whether sagittal correction achieved with posterior instrumentation is maintained during long-term follow-up in T11–L2 thoracolumbar burst fractures with Load-Sharing scores ≤6.

Materials and Methods: Twenty-five patients who underwent posterior instrumentation for a single-level T11–L2 burst fracture and had at least 12 months of radiological follow-up were retrospectively analyzed. Kyphosis angles were measured preoperatively, early postoperatively, and at the final follow-up. Early correction was calculated as the preoperative angle minus the postoperative angle, correction loss as the final angle minus the postoperative angle, and net long-term correction as the preoperative angle minus the final angle.

Results: The study included 25 patients, comprising 13 men and 12 women. The median age was 47 years and the median follow-up duration was 24 months The overall change in kyphosis angle over time was statistically significant (Friedman test, p<0.001). The median within-patient early correction was 2.7° (IQR: 0.0–6.0). The median correction loss between the postoperative assessment and final follow-up was 5.4° (IQR: 2.3–8.3) and was statistically significant (adjusted p<0.001). Correction loss did not differ between patients with Load-Sharing scores of 3–4 and those with scores of 5–6 (p=0.956).

Conclusion: Posterior instrumentation provided limited early sagittal correction in patients with T11–L2 thoracolumbar burst fractures and Load-Sharing scores ≤6. However, this correction was not maintained during long-term follow-up, and approximately two-thirds of the patients developed at least 5° of kyphosis progression. A low Load-Sharing score does not guarantee the long-term maintenance of sagittal alignment after posterior instrumentation. Long-term radiological surveillance and evaluation of additional morphological and surgical factors associated with correction loss are warranted.

Keywords: Thoracolumbar burst fracture, Load-Sharing Classification, kyphosis, posterior instrumentation, correction loss

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2288470E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID:

DEMANS BENZERİ BULGULARLA BAŞVURAN BEYİN TÜMÖRLÜ BİR HASTANIN GORDON FONKSİYONEL SAĞLIK ÖRÜNTÜLERİNE GÖRE HEMŞİRELİK BAKIMI: OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Senan MUTLU*[1]
[1] MCBU
* Corresponding Author: Senan MUTLU
senantunali0726@gmail.com

ÖZET

İleri yaş bireylerde ortaya çıkan unutkanlık, bilişsel işlevlerde bozulma ve davranış değişi[1]klikleri çoğunlukla nörodejeneratif hastalıklarla ilişkilendirilmekle birlikte, primer veya metastatik beyin tümörleri de benzer klinik belirtilerle seyrederek demans benzeri tablolar oluşturabilmektedir. Bu olgu sunumu, over kanseri öyküsü bulunan ve demans ön tanısıyla değerlendirilirken sağ temporal lob metastazı saptanan, cerrahi tedavi ve radyoterapi sonrasında deliryum gelişen 67 yaşındaki kadın hastanın Gordon Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli doğrultusunda planlanan hemşirelik bakımını sunmayı amaçlamaktadır. Hastada unutkanlık, yakın bellek kaybı, davranış değişiklikleri, günlük yaşam aktivitelerinde bağımlılık, yönelim bozukluğu ve dikkat eksikliği gibi bilişsel belirtiler ön planda olup, cerrahi rezeksiyon sonrasında uygulanan ilk radyoterapi seansını takiben akut deliryum gelişmiştir. Hastanın bakım gereksinimleri Gordon Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli kapsamında sistematik olarak değerlendirilmiş; bilişsel işlevlerde bozulma, akut konfüzyon, düşme riski, fiziksel hareketlerde bozulma, uyku örüntüsünde bozulma, anksiyete, öz bakım gereksiniminde artış ve bakım verici rolünde zorlanma riski gibi öncelikli hemşirelik tanıları doğrultusunda bireyselleştirilmiş bakım planı oluşturulmuştur. Modelin kullanılması, hastanın fiziksel, bilişsel ve psikososyal gereksinimlerinin bütüncül olarak değerlendirilmesine, hasta güvenliğinin desteklenmesine, aile katılımının güçlendirilmesine ve multidisipliner bakım sürecinin etkin biçimde planlanmasına katkı sağlamıştır. Bu olgu, malignite öyküsü bulunan ileri yaş hastalarda yeni gelişen bilişsel değişikliklerin yalnızca demans açısından değerlendirilmemesi gerektiğini, metastatik beyin tümörlerinin ayırıcı tanıda mutlaka göz önünde bulundurulmasının önemini ve Gordon Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri Modeli'nin nöroonkoloji hastalarının hemşirelik bakımında sistematik ve bütüncül bir yaklaşım sunduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Beyin metastazı; deliryum; Gordon Fonksiyonel Sağlık Örüntüleri; hemşirelik bakımı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
23E21927

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0001-5631-3805

ARMC5 GENETİK TESTİ İÇİN KLİNİK BİR GEREKÇE: MULTİPL TEKRARLAYAN MENİNGİOMLAR İLE BİRLİKTELİK GÖSTEREN BİLATERAL ADRENAL İNSİDENTALOMALAR

Dr. Öğr. Üyesi Ümit ÇAVDAR*[1]
[1] Izmir Katip Celebi University Faculty of Medicine: Izmir Katip Celebi Universitesi Tip Fakultesi
* Corresponding Author: Ümit ÇAVDAR
umit.cavdar@ikc.edu.tr

ÖZET

ARMC5 genindeki patojenik varyantlar, primer bilateral makronodüler adrenal hiperplazi ve ACTH'den bağımsız kortizol otonomisi ile ilişkilidir. Ancak hangi adrenal insidentaloma hastalarında genetik test yapılması gerektiği klinik pratikte her zaman açık değildir. Bu yazıda, intrakranial meningiomlar nedeniyle cerrahi ve radyoterapi öyküleri olan ve ARMC5 ilişkili primer bilateral makronodüler adrenal hiperplazi tanısı alan 67 yaşında bir kadın olgu sunulmaktadır. Sağ üst kadran ağrısı nedeniyle yapılan abdominal görüntüleme sonrasında saptanan adrenal insientoloma açısından endokrinolojiye yönlendirilmiş olan hastanın önceki toraks bilgisayarlı tomografisinde benzer bilateral adrenal adenomatöz lezyonların 2020 yılından beri mevcut olduğu görüldü. Hastanın özgeçmişinde sol ponto-serebellar köşe ve parietalve temporal bölgeleri içeren tekrarlayan meningiomlar nedeniyle dört operasyon ve radyoterapi mevcuttu. Ailede baba ve ablasında da meningiom bulunması familyal yatkınlığı düşündürmekteydi. Hormonal değerlendirmede 1 mg deksametazon supresyon testi sonrası kortizol 2.3 µg/dL, iki günlük düşük doz deksametazon testi sonrası kortizol 2.96 µg/dL idi. DHEAS belirgin düşük, ACTH 13 pg/mL, 24 saatlik idrar serbest kortizolü normaldi ve belirgin Cushingoid fenotip yoktu. Genetik analizde ARMC5 c.2692C>T, p.Arg898Trp varyantı saptandı. Olgu, ARMC5 ilişkili bilateral adrenal nodüler hastalık zemininde mild otonom kortizol sekresyonu (MACS) olarak değerlendirildi. Bu olgu, bilateral nodüler adrenal büyüme ve ve meningiom varlığında ARMC5 genetik testinin düşünülmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: ARMC5, adrenal insidentaloma, mild otonom kortizol sekresyon, bilateral adrenal nodül, meningiom

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
23EBBB44

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Hizmetleri

ORCID: 0009-0006-1685-4838 | 0000-0003-1457-6484

YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ RADYOLOJİ SİSTEMLERİNİN ÇALIŞAN GÜVENLİĞİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

YL Öğr. Aleyna Hatun DURMAZ*[1], Prof. Dr. Metin ATEŞ[1]
[1] Arel Üniversitesi
* Corresponding Author: Aleyna Hatun DURMAZ
aleynadurmaz123@gmail.com

ÖZET

Amaç: Radyoloji hizmetlerinde yapay zekâ destekli sistemlerin kullanımının yaygınlaşması, çalışan güvenliği açısından sağladığı katkılar ve oluşturabileceği risklerin kapsamlı biçimde değerlendirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, yapay zekâ destekli radyoloji sistemlerinin çalışan güvenliği üzerindeki etkilerini iş sağlığı ve güvenliği perspektifinden güncel literatür doğrultusunda değerlendirmektir.
Yöntem: Bu çalışma derleme niteliğinde hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında ulusal ve uluslararası literatürde yayımlanan bilimsel makaleler, derleme çalışmaları, rehberler ve güncel raporlar incelenmiştir. Elde edilen veriler; radyasyon maruziyeti, iş yükü, ergonomi, tanısal hata, veri güvenliği, etik sorunlar ve psikososyal riskler başlıkları altında değerlendirilmiştir.
Bulgular: Literatür incelemesi sonucunda yapay zekâ destekli radyoloji sistemlerinin görüntü analiz süreçlerini hızlandırdığı, iş akışının verimliliğini artırdığı ve tanısal doğruluğu desteklediği belirlenmiştir. Ayrıca bu sistemlerin gereksiz görüntü tekrarlarını azaltarak çalışanların radyasyon maruziyetinin azaltılmasına katkı sağladığı, rutin işlemleri otomatikleştirerek iş yükünü azalttığı ve insan kaynaklı hata olasılığını azalttığı saptanmıştır. Bununla birlikte algoritmik hatalar, otomasyon yanlılığı, veri güvenliği ve hasta mahremiyetine ilişkin riskler ile teknolojiye aşırı bağımlılık ve psikososyal etkilerin çalışan güvenliği açısından dikkatle yönetilmesi gereken başlıca riskler olduğu belirlenmiştir.
Sonuç: Yapay zekâ destekli radyoloji sistemleri, uygun planlama, insan denetimi ve etik ilkeler doğrultusunda kullanıldığında çalışan güvenliğini destekleyen önemli teknolojiler arasında yer almaktadır. Bununla birlikte bu teknolojilerin güvenli ve sürdürülebilir biçimde kullanılabilmesi için teknik altyapının güçlendirilmesi, veri güvenliğinin sağlanması, sağlık çalışanlarının yapay zekâ okuryazarlığının geliştirilmesi ve iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarının yapay zekâ teknolojileriyle uyumlu biçimde geliştirilmesi gerekmektedir.
Anahtar Kelimeler: Yapay zekâ, radyoloji, çalışan güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği, radyasyon güvenliği.

EVALUATION OF THE EFFECTS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE-SUPPORTED RADIOLOGY SYSTEMS ON EMPLOYEE SAFETY

ABSTRACT

Purpose:
The widespread use of artificial intelligence (AI)-supported systems in radiology services necessitates a comprehensive evaluation of both their contributions to employee safety and the potential risks they may pose. This study aims to evaluate the effects of AI-supported radiology systems on employee safety from the perspective of occupational health and safety based on the current literature.
Methods:
This study was conducted as a literature review. National and international scientific articles, review papers, guidelines, and recent reports were examined. The collected data were evaluated under the headings of radiation exposure, workload, ergonomics, diagnostic errors, data security, ethical issues, and psychosocial risks.
Results:
The literature review revealed that AI-supported radiology systems accelerate image analysis processes, improve workflow efficiency, and support diagnostic accuracy. In addition, these systems contribute to reducing radiation exposure by minimizing unnecessary repeat imaging, decrease workload through the automation of routine tasks, and reduce the likelihood of human error. However, algorithmic errors, automation bias, data security and patient privacy concerns, excessive dependence on technology, and psychosocial effects were identified as major risks that should be carefully managed to ensure employee safety.
Conclusion:
AI-supported radiology systems are among the important technologies that support employee safety when implemented with appropriate planning, human supervision, and ethical principles. However, to ensure their safe and sustainable use, it is necessary to strengthen technical infrastructure, ensure data security, improve healthcare professionals' AI literacy, and develop occupational health and safety practices in line with AI technologies.
Keywords: Artificial intelligence, radiology, employee safety, occupational health and safety, radiation safety.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2401FC82

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0001-6925-4971

TİP 2 DİYABETES MELLİTUSLU HASTALARDA SERUM MAGNEZYUM DÜZEYİ İLE MİKROVASKÜLER KOMPLİKASYONLAR VE KRONİK BÖBREK HASTALIĞI ARASINDAKİ İLİŞKİ

Uzm. Dr. Leyla AKDOĞAN*[1]
[1] Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi
* Corresponding Author: Leyla AKDOĞAN
leyla.khrmn@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Magnezyum (Mg), glikoz metabolizması, insülin sinyal iletimi ve birçok enzimatik reaksiyonda kofaktör olarak görev alır. Tip 2 diyabetes mellituslu (Tip 2 DM) hastaların yaklaşık üçte birinde hipomagnezemi bildirilmektedir; bu durumun başlıca nedeni artmış renal atılımdır. Literatürde hipomagnezeminin diyabetin mikrovasküler komplikasyonları ve kötü glisemik kontrol ile ilişkili olduğunu gösteren çok sayıda çalışma bulunmakla birlikte bazı çalışmalarda anlamlı bir ilişki bulunurken bazı çalışmalarda anlamlı bir ilişki saptanmamıştır. Bu çalışmanın amacı, Tip 2 DM tanılı hastalarda serum magnezyum (Mg) düzeyi ile diyabetin mikrovasküler komplikasyonları (nöropati, nefropati, retinopati, diyabetik ayak) ve kronik böbrek hastalığı (KBH) arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya, Ocak 2023 ve Haziran 2025 tarihleri arasında Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesi Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Polikliniği'ne başvuran 396 tip 2 DM tanılı hasta dahil edildi. Hastalar serum Mg düzeylerine göre iki gruba ayrıldı, gruplar arasında yaş, HbA1c, açlık plazma glukozu, diyabet süresi, glomerüler filtrasyon hızı (GFR) ve mikrovasküler komplikasyon varlığı karşılaştırıldı.

Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 60±12.6 yıl olup, %60.9'i kadın (n=241), %39.1'i erkek idi (n=155). Hastaların %42.8'inde (n=169) hipomagnezemi (Mg <1.8 mg/dL) saptanırken %57.2'si (n=226) normal Mg düzeyine sahip idi. Hastaların %71.7'inde (n=284/396) en az bir mikrovasküler komplikasyon mevcuttu. Hipomagnezemi grubu (n=169) ile normal Mg grubu (n=226) karşılaştırıldığında; hipomagnezemi grubunda HbA1c ve açlık kan şekeri anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur (p<0.05). Yaş, GFR ve cinsiyet dağılımı açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır. Ne kaba ne de çok değişkenli düzeltilmiş analizde, hipomagnezemi ile herhangi bir mikrovasküler komplikasyon veya KBH arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamıştır (tüm p>0.05). Dikkat çekici biçimde, KBH olan hastalarda serum Mg medyanı anlamlı olarak daha yüksektir (p=0.042). Bu bulgu, azalan böbrek fonksiyonuna bağlı Mg atılımının azalması (retansiyon) ile açıklanabilir. Serum Mg; GFR ile negatif (rho=-0.123, p=0.014), HbA1c ile negatif (rho=-0.142, p=0.005) ve açlık kan şekeri ile negatif (rho=-0.100, p=0.047) yönde zayıf ama anlamlı korelasyon göstermektedir.

Sonuç: Çalışmamızda tip 2 diyabetli hastalarda serum Mg düzeyinin mikrovasküler komplikasyonlar (nöropati, nefropati, retinopati, diyabetik ayak) ile doğrudan bir ilişkisi gösterilememiştir. Literatürdeki bazı çalışmalarda hipomagnezeminin diyabetik retinopati ve nefropati ile anlamlı ilişkili olduğu, bazı çalışmalarda da retinopatisi olan hastalarda serum Mg düzeyinin anlamlı derecede düşük olduğu bildirilmiştir.

Öte yandan, diyabetik periferik nöropati ile serum Mg arasındaki ilişki literatürde zaten tartışmalı bir konudur; bazı çalışmalar sinir iletim hızı ile Mg arasında ilişki bulurken bazıları anlamlı bir ilişki saptayamamıştır. Çalışmamızın nöropati bulgusu, bu tartışmalı literatüre bir veri noktası daha eklemektedir.

Çalışmanın dikkat çekici bir bulgusu, serum Mg düzeyinin böbrek fonksiyonu ile ilişkisidir. GFR düştükçe serum Mg düzeyinin arttığı gözlenmiştir. Bu bulgu, magnezyumun böbrekler yoluyla atıldığı ve renal fonksiyon bozulduğunda serum düzeyinin yükseldiği bilinen fizyolojik mekanizma ile uyumludur.

Ayrıca, Mg'nin HbA1c ile negatif korelasyonu, literatürdeki 'kötü glisemik kontrolün hipomagnezemiye eşlik ettiği' bulgusuyla uyumludur. Bu da, diyabet yönetiminde magnezyum düzeyinin izlenmesinin glisemik kontrolün bir göstergesi olarak değerli olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Magnezyum, tip 2 diyabetes mellitus, diyabetik nöropati, diyabetik nefropati, diyabetik retinopati, kronik böbrek hastalığı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
244EC1A6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-7539-2454

DOĞRUDAN ORAL ANTİKOAGÜLANLAR İLE NON-DİHİDROPİRİDİN KALSİYUM KANAL BLOKERLERİNİN BİRLİKTE KULLANIMIYLA İLİŞKİLİ KANAMA SİNYALLERİ

Dr. Öğr. Üyesi İhsan AYHAN*[1]
[1] Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesi
* Corresponding Author: İhsan AYHAN
ihsanayhan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Doğrudan oral antikoagülanların (DOAK) diltiazem veya verapamil gibi non-dihidropiridin kalsiyum kanal blokerleriyle (non-DHP KKB) birlikte bildirildiği olgulardaki kanama raporlama örüntülerini değerlendirmek amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: ABD Gıda ve İlaç Dairesi Advers Olay Raporlama Sistemi'nin (FAERS) 2014Q1–2025Q4 dönemindeki 48 çeyreği kullanılarak retrospektif bir farmakovijilans disproportionalite analizi gerçekleştirildi. En güncel olgu versiyonu korunarak mükerrer ve silinmiş kayıtlar çıkarıldı. Birincil veya ikincil şüpheli olarak apiksaban, rivaroksaban, dabigatran, edoksaban veya betriksaban içeren raporlar analize alındı. Maruziyet, aynı raporda herhangi bir rolde diltiazem veya verapamil bulunması olarak tanımlandı. Birincil sonlanım herhangi bir kanamaydı. Raporlama odds oranı (ROR), orantılı raporlama oranı ve bilgi bileşeni hesaplandı. Çok değişkenli lojistik model; DOAK sınıfı, yaş, cinsiyet, raporlayıcı bölge, atriyal fibrilasyon endikasyonu ve eşzamanlı diğer antikoagülan, antiplatelet ve nonsteroid antiinflamatuvar ilaç kullanımı için düzeltildi.

Bulgular: Toplam 15.931.403 tekilleştirilmiş raporun 346.900'ünde DOAK birincil veya ikincil şüpheliydi; 8.937 raporda non-DHP KKB eşzamanlı olarak bildirildi. Herhangi bir kanama, DOAK+non-DHP KKB grubunda %44,8, yalnız DOAK grubunda %33,6 oranında raporlandı. Ham analizde herhangi bir kanama için disproportionalite sinyali saptandı (ROR 1,61; %95 güven aralığı [GA] 1,54–1,68). Sinyal; respiratuvar (ROR 2,55; %95 GA 2,24–2,91), gastrointestinal (ROR 1,87; %95 GA 1,78–1,97) ve intrakraniyal kanamalarda (ROR 1,13; %95 GA 1,02–1,26) gözlenirken, genitoüriner kanama için saptanmadı. Bununla birlikte non-DHP KKB eşzamanlı bildirimi çok değişkenli modelde bağımsız olarak anlamlı değildi (düzeltilmiş OR 1,04; %95 GA 0,99–1,10; p=0,084). Ham sinyal; DOAK'ın yalnızca birincil şüpheli olduğu raporlarda (ROR 1,70), ek antikoagülan, antiplatelet veya nonsteroid antiinflamatuvar ilaç içermeyen raporlarda (ROR 1,45), diltiazem (ROR 1,68) ve verapamil (ROR 1,40) analizlerinde sürdü.

Sonuç: DOAK ile non-DHP KKB'nin birlikte bildirildiği FAERS raporlarında, özellikle gastrointestinal ve respiratuvar kanamalar açısından ham disproportionalite sinyalleri gözlendi. Ancak ilişkinin çok değişkenli düzeltme sonrasında anlamlılığını kaybetmesi, sinyalin hasta özellikleri, endikasyonlar, eş ilaçlar ve raporlama örüntülerinden etkilenebileceğini düşündürmektedir. FAERS verileri insidans veya nedensellik değerlendirmesine izin vermediğinden, bulgular kontrollü gerçek yaşam çalışmalarında doğrulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Doğrudan oral antikoagülanlar, diltiazem, verapamil, kanama, FAERS, farmakovijilans

BLEEDING SIGNALS ASSOCIATED WITH CONCOMITANT USE OF DIRECT ORAL ANTICOAGULANTS AND NON-DIHYDROPYRIDINE CALCIUM CHANNEL BLOCKERS

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate bleeding reporting patterns among cases involving the concomitant reporting of direct oral anticoagulants (DOACs) and non-dihydropyridine calcium channel blockers (non-DHP CCBs), such as diltiazem or verapamil.

Materials and Methods: A retrospective pharmacovigilance disproportionality analysis was conducted using 48 quarterly extracts from the US Food and Drug Administration Adverse Event Reporting System (FAERS), covering the period from 2014Q1 to 2025Q4. Duplicate and deleted records were excluded while retaining the most recent version of each case. Reports listing apixaban, rivaroxaban, dabigatran, edoxaban, or betrixaban as a primary or secondary suspect drug were included. Exposure was defined as the presence of diltiazem or verapamil in any drug role within the same report. The primary outcome was any bleeding event. The reporting odds ratio (ROR), proportional reporting ratio, and information component were calculated. The multivariable logistic regression model was adjusted for DOAC class, age, sex, reporting region, atrial fibrillation indication, and concomitant use of other anticoagulants, antiplatelet agents, and nonsteroidal anti-inflammatory drugs.

Results: Among 15,931,403 deduplicated reports, 346,900 listed a DOAC as a primary or secondary suspect drug, and 8,937 included concomitant reporting of a non-DHP CCB. Any bleeding event was reported in 44.8% of the DOAC plus non-DHP CCB group and 33.6% of the DOAC-only group. In the crude analysis, a disproportionality signal was detected for any bleeding event (ROR 1.61; 95% confidence interval [CI] 1.54–1.68). Signals were observed for respiratory (ROR 2.55; 95% CI 2.24–2.91), gastrointestinal (ROR 1.87; 95% CI 1.78–1.97), and intracranial bleeding (ROR 1.13; 95% CI 1.02–1.26), whereas no signal was detected for genitourinary bleeding. However, concomitant reporting of a non-DHP CCB was not independently significant in the multivariable model (adjusted OR 1.04; 95% CI 0.99–1.10; p=0.084). The crude signal persisted in analyses restricted to reports in which the DOAC was designated as the primary suspect drug (ROR 1.70), reports without additional anticoagulants, antiplatelet agents, or nonsteroidal anti-inflammatory drugs (ROR 1.45), and separate analyses of diltiazem (ROR 1.68) and verapamil (ROR 1.40).

Conclusion: Crude disproportionality signals, particularly for gastrointestinal and respiratory bleeding, were observed in FAERS reports involving concomitant reporting of DOACs and non-DHP CCBs. However, the loss of statistical significance after multivariable adjustment suggests that the observed signal may have been influenced by patient characteristics, indications, concomitant medications, and reporting patterns. Because FAERS data do not permit the estimation of incidence or the establishment of causality, these findings should be confirmed in controlled real-world studies.

Keywords: Direct oral anticoagulants, diltiazem, verapamil, bleeding, FAERS, pharmacovigilance

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
248D05D7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ULUSLARARASI KILAVUZLARDA BARİATRİK CERRAHİ GEÇİREN OBEZ HASTALARDA ZOR HAVAYOLU YÖNETİMİ: KARŞILAŞTIRMALI DERLEME

Uzm. Dr. Oğuz Kağan BULUT*[1]
[1] Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Oğuz Kağan BULUT
okaganbulut@hotmail.com

ÖZET

Bariatrik cerrahi geçiren obez hastalarda azalmış fonksiyonel rezidüel kapasite, artmış oksijen tüketimi, hızlı desatürasyon eğilimi ve obstrüktif uyku apnesi sıklığı nedeniyle zor havayolu yönetimi perioperatif hasta güvenliğinin temel bileşenlerinden biridir. Bu derlemenin amacı, bariatrik cerrahi hastalarında zor havayolu yönetimine ilişkin güncel uluslararası kılavuz önerilerini karşılaştırmak ve klinik uygulamaya yönelik ortak güvenlik ilkelerini ortaya koymaktır. Bu amaçla American Society of Anesthesiologists (ASA) Difficult Airway Guidelines, Difficult Airway Society (DAS)kılavuzları, Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) Society bariatrik cerrahi önerileri, Society for Obesity and Bariatric Anaesthesia (SOBA) dokümanları ile obeziteye yönelik uluslararası konsensus raporları incelenmiştir. Kılavuz önerileri; preoperatif değerlendirme, hasta pozisyonlandırması, preoksijenasyon, entübasyon stratejisi, kurtarma havayolu, farmakolojik yaklaşım ve ekstübasyon başlıkları altında karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiş ve ortak ile farklı yönleri bakımından nitel olarak sentezlenmiştir. İncelenen kılavuzlarda sistematik zor havayolu değerlendirmesi, ramped (head-elevated) pozisyon kullanımı, optimize preoksijenasyon, zor havayolu ekipmanının indüksiyon öncesinde hazır bulundurulması ve tam uyanıklıkta ekstübasyon konularında büyük ölçüde görüş birliği bulunmaktadır. Buna karşın videolaringoskopun ilk seçenek olarak kullanımı, yüksek akımlı nazal oksijen (HFNO), CPAP/PEEP destekli preoksijenasyon, krikoid basısı, sugammadex kullanımı ve ilaç dozlama stratejilerine ilişkin öneriler arasında farklılıklar mevcuttur. Sonuç olarak, bariatrik cerrahide güvenli havayolu yönetimi yalnızca başarılı entübasyonla sınırlı olmayıp; fizyolojik optimizasyon, olası başarısız entübasyona yönelik kurtarma planı ve etkin postoperatif solunum desteğini kapsayan bütüncül bir yaklaşım gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Bariatrik cerrahi, obezite, zor havayolu, videolaringoskopi, havayolu yönetimi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
24A13713

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-5777-6147

PEDİATRİK KRANİYAL EPİDERMOİD KİSTLERİN GÖRÜNTÜLEME BULGULARI: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Şükriye YILMAZ*[1]
[1] Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Şükriye YILMAZ
dryavuzer@gmail.com

ÖZET

Giriş: Kraniyal epidermoid kistler, ektodermal kapanma kusuruna bağlı olarak gelişen, pediatrik yaş grubunda nadir görülen konjenital benign lezyonlardır. Literatürdeki çalışmaların büyük bölümü olgu sunumları veya küçük cerrahi serilerden oluşmakta olup, çocuklarda lezyonların anatomik dağılımını ve görüntüleme özelliklerini sistematik olarak değerlendiren radyolojik çalışmalar oldukça sınırlıdır. Bu çalışmanın amacı, tek merkez deneyimi ışığında pediatrik kraniyal epidermoid kistlerin demografik özelliklerini, anatomik dağılımını, klinik ve görüntüleme bulgularını değerlendirmektir.

Yöntemler: 2023–2026 yılları arasında kraniyal epidermoid kist tanısı alan 18 yaş altındaki hastalar retrospektif olarak değerlendirildi. Demografik veriler, lezyon lokalizasyonu, BT ve MRG bulguları, MRG'de kirli FLAIR görünümünün varlığı, klinik prezentasyon, cerrahi tedavi ve patolojik sonuçlar kaydedildi. Tanımlayıcı istatistikler hesaplandı. Lezyon lokalizasyonu ile klinik bulgular, lezyon boyutu ile semptom varlığı ve görüntüleme özellikleri arasındaki ilişkiler uygun parametrik veya nonparametrik testlerle analiz edildi.

Sonuçlar: Toplam 63 pediatrik hasta çalışmaya dahil edildi. Ortalama yaş 8,8 ± 5,5 yıl (1–18 yıl) olup hastaların %54'ü erkekti. Epidermoid kistler yerleşimlerine göre intradiploik, intrakraniyal ekstraaksiyel, intraaksiyel (intraparenkimal) ve kalvaryal cilt altı olarak sınıflandırıldı. En sık yerleşim intradiploik bölgeydi (n=28, %44,4); bunu intrakraniyal ekstraaksiyel yerleşim (n=20, %31,7) izledi. İntradiploik lezyonlar en sık temporal kemikte (11/28), ardından parietal kemikte (8/28) yerleşirken, ekstraaksiyel lezyonlar en sık serebellopontin köşede (9/20) bulundu.

BT incelemesi hastaların %55,6'sında (35/63) mevcuttu ve BT uygulanan olguların %71,4'ünde (25/35) kemik erozyonu saptandı. MRG'de hastaların %44,4'ünde (28/63) karakteristik kirli FLAIR görünümü saptandı.

Olguların %36,5'ine (23/63) cerrahi tedavi uygulandı ve cerrahi yapılan tüm olgularda patolojik doğrulama yapıldı. Lezyon yerleşimi ile cerrahi gereksinimi arasında anlamlı bir ilişki bulundu (χ^2=10,65; p=0,014). Cerrahi gereksinimi en yüksek intraaksiyel (%100; 2/2) ve ekstraaksiyel (%55,0; 11/20) yerleşimli lezyonlarda görülürken, intradiploik lezyonlarda bu oran %17,9 (5/28) idi.

Hastaların %14,3'ü (9/63) semptomatikti. En sık başvuru bulgusu şişlikti ve semptomatik lezyonlar, asemptomatik lezyonlara göre anlamlı olarak daha büyüktü (p=0,0006).

Sonuç: Pediatrik kraniyal epidermoid kistler en sık intradiploik yerleşim göstermektedir. Kirli FLAIR görünümü olguların yaklaşık yarısında izlenen karakteristik bir görüntüleme bulgusu olup, lezyon boyutu semptom gelişimi, yerleşim tipi ise cerrahi gereksinim ile ilişkilidir. BT, kemik değişikliklerinin değerlendirilmesinde; MRG ise lezyon karakterizasyonu ve cerrahi planlamada tamamlayıcı bilgiler sağlamaktadır. Çalışmamız, pediatrik kraniyal epidermoid kistlere ilişkin en geniş tek merkezli radyolojik serilerden birini oluşturarak bu nadir lezyonların klinik ve görüntüleme spektrumuna kapsamlı bir katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Epidermoid kist, pediatrik, beyin MRG

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2532DC8A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1667-4889

DİZ ÖNÜ AĞRISI NEDENİYLE BAŞVURAN HASTALARIN VKİ, PATELLAR DİZİLİM VE LİPİD PROFİLİ İLİŞKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Furkan Çağlayan ASLANTAŞ* [1]
[1] Bakırköy Dr Sadi Konuk EAH
* Corresponding Author: Furkan Çağlayan ASLANTAŞ
drfurkanaslantas@gmail.com

ÖZET

Amaç: İzole diz önü ağrısı olan hastalarda VKİ, patellar dizilim ve lipid profili arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlandı.
Materyal ve Metod: Polikliniğe izole diz önü ağrısı nedeniyle bavuran ve hastaların elektronik kayıtlarından lipid değerleri ve diz mr ı olan hastalar çalışmaya dahil edildi. Kan değerleri 6 aydan eski olanlar, diz içerisinde kıkırdak hasarı, meniskal hasarı ve/veya bağ hasarı olanlar çalışma dışı bırakıldı. Çalışmaya 60 (E:24, K:36) hasta dahil edildi. VKİ göre dağılımları normal kilolu:17, fazla kilolu:21, obez: 22 hasta saptandı (Tablo 1).
İstatistiksel analiz: Verilerin tanımlayıcı istatistiklerinde ortalama, standart sapma, minimum, maksimum ve oran değerleri kullanılmıştır. Değişkenlerin dağılımı Kolmagorov-Smirnov testi ile ölçülmüştür. Normal Dağılan Değişkenler ($p > 0.05$): Yaş ($p=0.298$), LDL ($p=0.183$), HDL ($p=0.485$), TT-TG ($p=0.455$). Bu değişkenlerin karşılaştırılmasında parametrik testler (ANOVA) kullanılabilir.
Normal Dağılmayan Değişkenler ($p <0.05$): Trigliserit ($p<0.001$), SII İndeks ($p=0.012$), Patellar Tilt ($p=0.023$), VAS Skoru ($p=0.002$). Bu değişkenler için parametrik olmayan testler (Kruskal-Wallis) tercih edilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak kabul edilmiştir. Analizlerde IBM SPSS 26 (Chicago, IL, ABD) programı kullanılmıştır.
Bulgular: VKİ göre yapılan gruplar arası değerlendirmede VAS skorunun obezlerde fazla olduğu, LDL ve Trigliserit değerlerinin obezlerde yüksek olduğu gözlenmiştir ($p<0,05$) (Tablo 2). VKİ ile patellar dizilim arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$). Sİİ ile VKİ, VA skoru, LDL ve Trigliserit değerleri arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 3).
Tartışma: Çalışmamızda diz önü ağrısı ile VKİ arasında anlamlı ilişki saptanmış olup kondral hasar veya eklem içi patoloji gözlenmese de obezitenin diz önü ağrısına sebep olabileceği gözlenmiştir. Izole diz ağrılarında kilo kontrolünün ağrıyı azaltabileceğini düşünmekteyiz.
Anahtar Kelimeler: DİZ, PATELLAR DİZİLİM,VKİ,VAS,SII

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
27FDB83B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-4920-475

MASTOSİTOZLU HASTALARDA HYMENOPTERA VENOM İMMÜNOTERAPİSİNİN SONUÇLARI

Uzm. Dr. Hazal KAYIKÇI*[1]
[1] Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Allerji ve Klinik İmmünoloji Bilim Dalı
* Corresponding Author: Hazal KAYIKÇI
hazalduru146@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Mastositoz, deri ve/veya iç organlarda mast hücrelerinin artışı ile karakterize nadir bir hastalıktır.
Yöntem: Bu olgu serisinde, Hymenoptera venom alerjisi ve mastositozu olan hastalarda venom immünoterapisinin (VİT) sonuçlarının değerlendirilmesi ve tedaviyle ilişkili advers olayların sıklığının araştırılması amaçlanmıştır.
Bulgular: VİT uygulanan, ikisi sistemik mastositoz ve biri kutanöz mastositoz tanılı üç olgu sunulmuştur.
Olgu 1: İndolan sistemik mastositoz tanılı 50 yaşındaki kadın hastada arı sokması sonrasında anafilaksi gelişmiştir. Bal arısı VİT'inin 9. ayında hasta, Ring ve Messmer sınıflamasına göre derece 3 anafilaktik reaksiyon olarak sınıflandırılan ve adrenalin uygulanmasını gerektiren bir advers reaksiyon yaşamıştır. Eş zamanlı omalizumab tedavisinin başlanmasının ardından hasta sonraki VİT dozlarını ek advers olay gelişmeksizin tolere etmiştir. Ancak Türkiye'de venom ekstrelerinin temin edilememesi nedeniyle VİT 13. ayda sonlandırılmıştır.
Olgu 2: Sistemik mastositoz tanılı 57 yaşındaki erkek hastaya hem bal arısı hem de yaban arısı venom alerjisi nedeniyle VİT uygulanmıştır. Hasta VİT'e dört yıl boyunca herhangi bir advers reaksiyon gelişmeksizin başarıyla devam etmiştir. İdame fazında sahada gerçekleşen bir arı sokması sonrasında hafif lokal reaksiyon gelişmiş, ancak ek komplikasyon gözlenmemiştir. Türkiye'de venom ekstrelerinin temin edilememesi nedeniyle VİT 50. ayda sonlandırılmıştır.
Olgu 3: Kutanöz mastositoz tanılı 44 yaşındaki kadın hastaya yaban arısı venom alerjisi nedeniyle VİT uygulanmıştır. Başlangıçtaki reaksiyonu Mueller derece 4 olarak sınıflandırılmıştır. VİT'in idame fazında hastada sahada yaban arısı sokması meydana gelmiş ve Mueller derece 2 reaksiyon gelişmiştir. Hasta halen VİT idame tedavisine devam etmektedir.
Sonuç: Bu olgu serisinde VİT'in tedavi süresince etkili olduğu ve başlangıçtaki saha sokması reaksiyonlarına kıyasla reaksiyon şiddetinde azalma sağladığı gösterilmiştir. Ayrıca, mastositozlu hastalarda VİT ile ilişkili advers reaksiyonların genel olarak yönetilebilir olduğu görülmüştür.
Anahtar Kelimeler: Anafilaksi , Mast hücreleri, Venom alerjisi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
282E7B0C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID:

YAŞLI BİREYLERİN YAŞAM KALİTESİNİN BELİRLEYİCİLERİ OLARAK YAŞLI DOSTU ALGISI VE SOSYAL DAHİL OLMA

YL Öğr. Hatice Nur KARATAŞ*[1], Prof. Dr. Hülya KULAKÇI ALTINTAŞ[1]
[1] Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
* Corresponding Author: Hatice Nur KARATAŞ
haticenurylmz@gmail.com

ÖZET

Yaşlılık, bireyin biyolojik, psikolojik ve sosyal yönleriyle çok boyutlu bir yaşam evresi olup yaşam kalitesi; sağlık durumu, yaşlı dostu çevre özellikleri ve sosyal dahil olma gibi birçok faktörden etkilenmektedir. Bu araştırma, yaşlı bireylerin yaşam kalitesinin belirleyicileri olarak yaşlı dostu şehir ve toplum algısı ile sosyal dahil olma arasındaki ilişkileri incelemek amacıyla ilişki arayıcı nitelikte yürütülmüştür. Araştırma, Zonguldak il merkezinde bulunan aile sağlığı merkezlerine başvuran ve araştırmaya katılmayı kabul eden 384 yaşlı birey ile gerçekleştirilmiştir. Veriler Kişisel Bilgi Formu, Yaşlı Dostu Şehir ve Toplumlar Anketi, Sosyal Dahil Olma Ölçeği ve Yaşlılarda Yaşam Kalitesi Ölçeği-Kısa Formu kullanılarak toplanmıştır. Katılımcıların %73,2'sinin 65–74 yaş aralığında, %59,1'inin kadın, %66,7'sinin evli olduğu; yaklaşık yarısının birden fazla kronik hastalığa sahip olduğu ve yarıya yakınının sağlığını iyi/çok iyi olarak algıladığı belirlenmiştir. Katılımcıların yaşlı dostu şehir ve toplum algısı ortalama puanı 8,71±14,36, sosyal dahil olma puanı 54,94±9,29 ve yaşam kalitesi puanı 50,52±8,13 olarak bulunmuştur. Yaşam kalitesi ile sosyal dahil olma ($r=0,651$; $p<0,001$) ve yaşlı dostu şehir ve toplum algısı ($r=0,374$; $p<0,001$) arasında pozitif yönde anlamlı ilişkiler saptanmıştır. Aracılık analizi sonucunda sosyal dahil olmanın, yaşlı dostu şehir ve toplum algısı ile yaşam kalitesi arasındaki ilişkide tam aracı rol üstlendiği belirlenmiştir. Bu doğrultuda, yaşlı dostu kent politikalarının sosyal katılımı artıracak uygulamalarla desteklenmesi gerekmektedir. Yerel yönetimlerin ve sağlık profesyonellerinin yaşlı bireylerin sosyal dahil olmasını güçlendirmeye yönelik girişimlerde bulunması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı Birey, Yaşlı Dostu, Sosyal Dahil Olma, Yaşam Kalitesi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
28D6F9BE

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0000-0003-0604-7996

YAŞLI BİREYLERDE DEMANS VE HEMŞİRELİK BAKIMI

Öğr. Gör. Dr. Beyza Nur Kahraman KIZILCAOLUK*[1]

[1] Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Tavşanlı Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulu, Veri Tabanı, Ağ Tasarımı ve Yönetimi Bölümü, Tele Sağlık Teknikerliği Programı
beyzanur.kahraman@ksbu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, yaşlılık döneminin en önemli sağlık sorunlarından biri olan demans hastalığının belirtilerini, evrelerini ve risk faktörlerini tanımlamanın yanı sıra; hasta ve hasta yakınlarının yaşam kalitesini artırmaya yönelik hemşirelik bakımı stratejilerini ve ihmal-istismar risklerini bütüncül bir bakış açısıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Yöntem: Çalışma, demans yönetimi ve bakımı hakkında bir derleme çalışmasıdır. Bulgular: Demansın; bellek kaybı, oryantasyon bozukluğu ve ajitasyon gibi belirtilerle seyreden, kronik ve ilerleyici bir süreç olduğu görülmektedir. Bakım sürecinde özellikle güvenlik, beslenme desteğinin ve iletişim kritik öneme sahip olduğu saptanmıştır. Ayrıca, hastalığın ilerleyen evrelerinde yatağa bağımlılıkla birlikte bası yarası riskinin arttığı ve bakım veren yükünün ağırlaşmasıyla paralel olarak yaşlı istismarı ve ihmali riskinin yükseldiği belirlenmiştir. Sonuç: Demans yönetimi sadece tıbbi tedavi ile sınırlı kalmamalı; hastanın fiziksel güvenliğini, psikososyal sağlığını ve aile desteğini içeren multidisipliner bir yaklaşımı kapsamalıdır. Hemşirelerin istismar belirtilerini erken fark etmesi ve aileye rehberlik etmesi, bakımın kalitesini artırmada anahtar rol oynamaktadır. Hastaların sosyal izolasyondan korunması ve bakım verenlerin tükenmişlik düzeylerinin azaltılması, demans sürecinin yönetiminde stratejik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Demans, Hemşirelik, Demansta Tedavi

Dementia and Nursing Care in the Elderly

ABSTRACT

Aim: This study aims to define the symptoms, stages, and risk factors of dementia, one of the most significant health problems of old age, while examining nursing care strategies and the risks of neglect and abuse from a holistic perspective to improve the quality of life for patients and their families. Method: The study is a review of dementia management and care practices. Findings: It is observed that dementia is a chronic and progressive process characterized by symptoms such as memory loss, disorientation, and agitation. During the care process, safety measures, nutritional support, and communication have been identified as critically important. Furthermore, it has been determined that the risk of pressure ulcers increases with bed dependency in advanced stages, and the risk of elder abuse and neglect rises in parallel with the increasing burden on caregivers. Conclusion: Dementia management should not be limited to medical treatment alone; it must encompass a multidisciplinary approach including the patient's physical safety, psychosocial health, and family support. The early recognition of abuse signs by nurses and their guidance to the family play a key role in improving the quality of care. Protecting patients from social isolation and reducing the burnout levels of caregivers are of strategic importance in the management of the dementia process

Keywords: Dementia, Nursing, Dementia Treatment

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
296075DC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0009-0002-6985-9959 | 0000-0002-7252-9478 | 0009-0000-5387-9926

HEMŞİRELİKTE YAPAY ZEKÂ DESTEĞİ: HASTA BAKIMI VE EĞİTİMDE YENİLİKÇİ YAKLAŞIMLAR

YL Öğr. Emre KARATAŞ*[1], Doç. Dr. Semra BÜLBÜLOĞLU[1], YL Öğr. Selen Nida KORKMAZ[1]
[1] İstanbul Aydın Üniversitesi
* Corresponding Author: Emre KARATAŞ
emrekaratas75@hotmail.com

ÖZET

Yapay zekânın (YZ) hasta bakımında kullanımına ilişkin literatürde bazı boşluklar bulunmasına rağmen, sağlık bakım hizmetleri ile YZ'nin entegrasyonu bu alanda önemli bir dönüşüm sağlamıştır. Hemşirelik alanında YZ; erken hastalık tespiti, klinik karar verme süreçlerinin desteklenmesi, hasta izlemi, iş akışının düzenlenmesi ve hemşirelik eğitiminde öğrenme süreçlerinin geliştirilmesi gibi çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Hemşirelik eğitimi, sağlık sistemlerinin giderek artan gereksinimlerini karşılayabilecek nitelikli meslek profesyonelleri yetiştirme konusunda çeşitli zorluklarla karşı karşıyadır. Hemşire sayısındaki yetersizlik, bilgi ve becerilerin güncel tutulması gerekliliği ve hasta odaklı bakımın önem kazanması, hemşirelik eğitiminde çözüm bekleyen konular arasında yer almaktadır. YZ teknolojisi, hemşirelik eğitimi ve uygulamalarının kalitesini ve verimliliğini artırabilecek gelişmiş araçlar sunmaktadır. YZ, hemşirelerin bireyselleştirilmiş ve kanıta dayalı bakım sunmasını destekleyebilecek önemli bir teknolojik araçtır. Tarama doğruluğunu artırma, tıbbi hataları azaltma ve sağlık profesyonellerinin verimliliği ile etkinliğini geliştirme gibi yönleriyle ikincil ve üçüncül basamak sağlık hizmetlerinde etkinliğini giderek daha fazla göstermektedir. Birinci basamak sağlık hizmetlerinde ise YZ; kişiselleştirilmiş dijital sağlık koçluğu, giyilebilir cihaz verilerine dayalı gerçek zamanlı hasta izlemi ve hasta merkezli bilgi sistemleri aracılığıyla bireyselleştirilmiş bakım süreçlerini destekleyebilir. Ayrıca sağlıklı davranışların teşvik edilmesi ve toplum sağlığı yönetiminin güçlendirilmesi açısından katkı sağlayabilir. Sonuç olarak, YZ'nin sağlık hizmetlerine entegre edilmesi, sunulan hizmetlerin verimliliği, etkinliği ve kalitesi üzerinde önemli bir etki oluşturma potansiyeline sahiptir. Bu teknolojiler, özellikle hastaların klinik durumlarının karmaşık olduğu durumlarda hızlı karar vermeyi kolaylaştırmaları nedeniyle hemşirelerin klinik uygulamalarını tamamlayıcı araçlar olarak değerlendirilmelidir. Ek olarak YZ, daha hasta merkezli bir yaklaşımın uygulanmasını destekleyerek kaynakların verimli kullanılmasını teşvik etmekte ve bakım güvenliğine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Yapay zeka, hemşirelik, hasta bakımı

AI-SUPPORTED NURSING: INNOVATIVE APPROACHES IN PATIENT CARE AND EDUCATION

ABSTRACT

Although there are some gaps in the literature regarding the use of artificial intelligence (AI) in patient care, the integration of healthcare services and AI has led to a significant transformation in this field. In nursing, AI is used in various areas, including early disease detection, support for clinical decision-making, patient monitoring, workflow organization, and the improvement of learning processes in nursing education. Nursing education faces several challenges in preparing professionals who can meet the increasing needs of healthcare systems. The insufficient number of nurses, the need to keep knowledge and skills up to date, and the growing importance of patient-centered care are among the key issues in nursing education. AI technology offers advanced tools that can improve the quality and efficiency of nursing education and practice. AI is an important technological tool that can support nurses in providing individualized and evidence-based care. It has increasingly demonstrated its effectiveness in secondary and tertiary healthcare services by improving screening accuracy, reducing medical errors, and enhancing the efficiency and effectiveness of healthcare providers. In primary healthcare services, AI can support individualized care through personalized digital health coaching, real-time patient monitoring using wearable device data, and patient-centered information systems. It may also contribute to promoting healthy behaviors and strengthening population health management. In conclusion, the integration of AI into healthcare services has the potential to significantly improve the efficiency, effectiveness, and quality of care. These technologies should be considered complementary to nurses' clinical practices, particularly because they facilitate rapid decision-making in complex clinical situations. In addition, AI contributes to care safety and promotes the efficient use of resources by supporting a more patient-centered approach.

Keywords: Artificial intelligence, nursing, patient care

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2B33F2FB

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-8494-2980

KORONER BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİK ANJİYOGRAFİ ÇEKİLEN HASTALAR İLE KLASİK KORONER ANJİYOGRAFİ'DE DARLIK UYUMSUZLUĞU NEDEN OLMAKTADIR?

Doç. Dr. Ferhat Siyamend YURDAM* [1]
[1] Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Ferhat Siyamend YURDAM
fyurdam83@hotmail.com

ÖZET

· Amaç: Koroner BT Anjiyografi (BTA), koroner arter darlıklarını saptamada yüksek duyarlılığa sahip olsa da darlık derecesini aşırı tahmin etme (overestimation) eğilimindedir. Bu çalışmanın amacı; yüksek kalsiyum skoru, stent ve obezite gibi majör artefakt nedenlerinin dışlandığı homojen bir hasta grubunda, BTA'nın darlık derecesini invaziv koroner anjiyografiye (ICA) kıyasla daha yüksek tahmin etmesine yol açan bağımsız klinik ve anatomik gerekçeleri belirlemektir.

· Gereç ve Yöntem: Temmuz 2025 – Haziran 2026 tarihleri arasında merkezimize Koroner BTA raporuyla başvuran, koroner BTA'da ≥%50 darlık saptanan ve en geç 15 gün içinde ICA uygulanan hastaların verileri retrospektif olarak incelendi. Kalsiyum skoru >400 Agatston olan, önceden stenti bulunan ve obez (VKİ ≥30) hastalar çalışma dışı bırakıldı. Darlık dereceleri CAD-RADS kılavuzuna göre kategorize edildi. ICA görüntüleri, BTA sonuçlarına kör tek bir kardiyolog tarafından değerlendirildi. İki yöntem arasındaki darlık yüzdesi farkının ≥%15 olması "aşırı tahmin" olarak tanımlandı. Hastalar aşırı tahmin bulunmayanlar (Grup 1) ve bulunanlar (Grup 2) olacak şekilde ikiye ayrıldı. Gerekçelerin analizi için lojistik regresyon analizi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya kriterleri karşılayan toplam 94 hasta dahil edildi. Hastaların medyan yaşı Grup 2'de 57,5 (50–66) yıl, Grup 1'de ise 52,5 (47–62) yıl idi; istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmadı (p=0,11). Hastaların 28 (%30)' inde BTA'nın darlık derecesini ICA'ya göre anlamlı düzeyde aşırı tahmin ettiği saptandı. En sık aşırı tahmin yapılan arterin LAD (n=17/ %60) olduğu görüldü. Çok değişkenli lojistik regresyon analizinde; plağın mikst (karışık) karakterde olması (OR: [14.000], p< [0.001]), kalsiyum skorunun 100-400 aralığında bulunması (OR: [0.047], p<[0.001]), çekim anındaki kalp hızının >65 atım/dk olması (OR: [0.080], p<[0.001]) ve hedef damardaki açılanma (OR: [0.238], p= [0.005]) BTA'nın darlığı yüksek tahmin etmesindeki bağımsız gerekçeler olarak belirlendi.

Sonuç: Majör görüntü kısıtlılıkları (yüksek kalsiyum, stent, obezite) elense dahi, 400 altındaki sınırda kalsiyum yükü, mikst plak morfolojisi ve yüksek kalp hızı BTA'nın darlık derecesini abartmasına yol açan önemli faktörlerdir. Bu ikincil gerekçelerin bilinmesi, gereksiz invaziv anjiyografi kararlarını azaltmada klinik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Koroner BT Anjiyografi, Aşırı Tahmin, CAD-RADS, Kalsiyum Skoru, İnvaziv Koroner Anjiyografi.

WHAT CAUSES DISCREPANCY IN STENOSIS BETWEEN CORONARY COMPUTED TOMOGRAPHIC ANGIOGRAPHY AND CONVENTIONAL CORONARY ANGIOGRAPHY?

ABSTRACT

· Objective: Although Coronary CT Angiography (CCTA) possesses high sensitivity for detecting coronary artery disease, it tends to overestimate stenosis severity. This study aims to identify the independent clinical and anatomical reasons behind CCTA's stenosis overestimation compared to invasive coronary angiography (ICA) in a homogenous cohort where major artifacts (high calcium score, prior stents, and obesity) were excluded.

Material and Methods: Data of patients who underwent CCTA between July 2025 and June 2026, presented with ≥50% stenosis, and subsequently received ICA within a maximum window of 15 days were retrospectively analyzed. Patients with a calcium score >400 Agatston units, prior stents, or obesity (BMI ≥30) were excluded. Stenosis severity was categorized using the CAD-RADS framework. ICA images were evaluated by a single cardiologist blinded to the CCTA findings. A difference of ≥15% in stenosis severity between CCTA and ICA was defined as "overestimation." Patients were divided into two groups: those without overestimation (Group 1) and those with overestimation (Group 2). Logistic regression analysis was used to identify predictors of overestimation.

·

Results: A total of 94 patients meeting the inclusion criteria were enrolled in the study. The median age of the patients was 57.5 (50–66) years in Group 2 and 52.5 (47–62) years in Group 1; there was no statistically significant difference (p=0.11). In 28 of the patients (30%), it was found that CCTA significantly overestimated the degree of stenosis compared to ICA. The artery most frequently subject to overestimation was the LAD (n=17; 60%). Multivariate logistic regression analysis identified the following as independent predictors of CCTA overestimating stenosis severity: mixed plaque character (OR: 14.000, p<0.001), a calcium score in the 100–400 range (OR: 0.047, p<0.001), a heart rate >65 bpm during the scan (OR: 0.080, p<0.001), and angulation of the target vessel (OR: 0.238, p=0.005).

Conclusion: Even when major image degraders are avoided, a baseline calcium score of 100-400, mixed plaque morphology, and higher heart rates remain significant triggers for CCTA stenosis exaggeration. Recognizing these secondary factors holds clinical value in preventing unnecessary invasive procedures.

Keywords: Coronary CT Angiography, Overestimation, CAD-RADS, Calcium Score, Invasive Coronary Angiography.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2B3E0050

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7508-3512 | 0000-0003-3829-8669 | 0000-0003-0091-9925 | 0000-0003-4679-2800

FARELERDE ASPROSİN UYGULANAN DORSAL RAFE NÜKLEUSUNDA SEROTONİNE DUYARLI NÖRONLARIN ELEKTROFİZYOLOJİK ÖZELLİKLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Arş. Gör Saadet BEKERECİOĞLU[1], Arş. AKYILDIZ Sena[1], Doç. Dr. YILDIRIM Caner[2], Prof. Dr. Ramazan BAL[2],

[1] *Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Fizyoloji AD, . sbekerecioglu34@gmail.com*
[1]*Gaziantep Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Fizyoloji AD., senacevik96@gmail.com*
[2]*Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD, caneryildirim27@gmail.com*
[2]*Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Fizyoloji AD, ramazanbal1969@gmail.com,*

Corresponding Author: Saadet BEKERECİOĞLU
sbekerecioglu34@gmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Dorsal rafe nükleus (DRN) orta beyinde en büyük serotonerjik (5-HT) nöron grubunu barındıran, duygu durum, ödül, yeme davranışı, depresyon ve anksiyete gibi davranışları kontrol eden önemli bir beyin bölgesidir. Asprosin yeni keşfedilen beyaz yağ dokusundan salgılanan açlığa bağlı glikojenik bir hormondur ve birçok metabolik süreçte rol oynamaktadır. DRN 5-HT nöronlarının gösterdiği elektrofizyolojik özellikler beyindeki birçok fizyolojik ve patolojik süreçlerde önemli rol oynamaktadır. Asprosinin, DRN 5-HT nöronlarına etkisiyle ilgili elektrofizyolojik çalışma literatürde bulunmamaktadır. Bu çalışmada, Asprosinin DRN'de 5-HT'ye duyarlı nöronlara etkisiyle ilgili elektrofizyolojik özelliklerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Bu çalışmada 14-21 günlük Balb/c ırkı fareler kullanıldı. Toplam n=15 hücreden kayıt alındı. In vitro yama kenetleme tekniği (whole-cell patch-clamp) kullanılarak canlı DRN nöronlarından elektrofizyolojik kayıtlar alındı. Rafe çekirdeğindeki serotonine duyarlı nöronları tanımlamak amacıyla 5-HT (25 µM) uygulandı. Akım kenetleme konfigürasyonunda asprosinin DRN nöronlarının pasif ve aktif zar özellikleri üzerine etkisi araştırıldı. Asprosin (34 nM) yapay beyin omurilik sıvısına eklenerek perfüzyonla canlı doku kesitlerine uygulanarak akım kenetleme kayıtları alındı. Elde edilen veriler pClamp ve SPSS programı ile değerlendirildi.

Bulgular: Akım kenetleme kayıtları konfigürasyonunda n=15 hücreden spontan aksiyon potansiyeli olan nöronlarda 5-HT (25 µM) uygulaması spontan aksiyon potansiyellerinin sonlanmasına sebep olmuştur ve yıkama ile spontan aktivite tekrar görülmüştür. Serotonin uygulaması ile nöronlarda membran potansiyelinde ortalama 5-13 mV kadar hiperpolarizasyon gerçekleşmiştir ($p<0.01$). Hiperpolarize olan nöronlar serotonine duyarlı nöron olarak tanımlanmışlardır. Yıkama yapıldıktan sonra bu serotonine duyarlı nöronlara asprosin (34 nM) uygulaması yapılmıştır. Asprosin uygulanan serotonine duyarlı nöronların membran potansiyelinde 3-5 mV kadar depolarizasyonuna neden oldu ve asprosinin oluşturduğu depolarizasyon etkisi istatistiksel olarak anlamlı bulundu ($p<0.05$).

Sonuç: Literatürde asprosinin DRN'de serotonine duyarlı nöronlara etkisinin elektrofizyolojik olarak araştırılmasına dair veriler bulunmamaktadır. İlgili yapılan çalışma bu anlamda özgünlük göstermektedir.

Teşekkür: Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından desteklenen 1001 Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Projelerini Destekleme Programı (ARDEB) kapsamında yürütülen 124S613 numaralı proje tarafından desteklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Serotonin, asprosin, elektrofizyoloji, patch-clamp, dorsal rafe nükleus.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2B61D55D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0009-0006-7228-9183

YENİDOĞAN TOPUK KANI TARAMASININ REDDİ: AİLE HEKİMLİĞİ PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME

Öğr. Gör. Dr. Furkan GÜNEY*[1]
[1] Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Aile Hekimliği AD
* Corresponding Author: Furkan GÜNEY
fg.furkanguney@gmail.com

ÖZET

Yenidoğan topuk kanı taraması, kalıtsal, metabolik ve endokrin hastalıkların semptomlar ortaya çıkmadan tanınmasını sağlayan temel koruyucu sağlık uygulamalarından biridir. Son yıllarda ebeveynlerin bu tarama programını reddetmesine ilişkin bildirimlerin artması, etik, hukuki ve halk sağlığı açısından önemli tartışmaları beraberinde getirmiştir. Bu derlemede, topuk kanı reddinin nedenleri, yenidoğan tarama programlarına etkileri ve aile hekimlerinin bu süreçteki rolü güncel literatür doğrultusunda değerlendirilmiştir. Literatür taraması PubMed, Web of Science ve Scopus veritabanlarında "newborn screening", "newborn bloodspot screening", "heel-prick test", "heel-prick refusal" ve "parental refusal" anahtar kelimeleri kullanılarak gerçekleştirildi. Son on yılda yayımlanan hakemli çalışmalar öncelikli olarak incelendi; ayrıca Dünya Sağlık Örgütü (WHO), American Academy of Pediatrics (AAP) ve T.C. Sağlık Bakanlığı'nın ilgili rehber ve resmi dokümanları değerlendirildi. Literatür, yenidoğan tarama programlarının erken tanı ile mortalite, morbidite ve kalıcı nörogelişimsel sekelleri azalttığını göstermektedir. Türkiye'de Ulusal Yenidoğan Tarama Programı kapsamında altı hastalık rutin olarak taranmaktadır. Topuk kanı reddi; aşı tereddüdü, yetersiz sağlık okuryazarlığı, yanlış bilgi, dini ve kültürel inançlar ile sağlık sistemine duyulan güvenin azalmasıyla ilişkilendirilmektedir. Etik ve hukuki yaklaşımlar, ebeveyn özerkliği ile çocuğun üstün yararının birlikte gözetilmesi gerektiğini vurgularken, aile hekimleri gebelik döneminden itibaren sundukları kanıta dayalı danışmanlık ve doğru bilgilendirme ile topuk kanı reddinin önlenmesinde önemli rol oynamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Topuk Kanı Taraması, Ebeveyn Reddi, Aile Hekimliği, Sağlık Okur Yazarlığı.

PARENTAL REFUSAL OF NEWBORN BLOODSPOT SCREENING: A CONTEMPORARY REVIEW FROM A FAMILY MEDICINE PERSPECTIVE

ABSTRACT

Newborn bloodspot screening is a fundamental preventive healthcare practice that enables the early detection of inherited, metabolic, and endocrine disorders before the onset of clinical symptoms. In recent years, increasing reports of parental refusal of this screening program have raised important ethical, legal, and public health concerns. This review aimed to evaluate the reasons for parental refusal of newborn bloodspot screening, its impact on newborn screening programs, and the role of family physicians in this process based on the current literature. A literature search was conducted using the PubMed, Web of Science, and Scopus databases with the keywords "newborn screening," "newborn bloodspot screening," "heel-prick test," "heel-prick refusal," and "parental refusal." Priority was given to peer-reviewed studies published within the last decade. In addition, relevant guidelines and official documents published by the World Health Organization (WHO), the American Academy of Pediatrics (AAP), and the Turkish Ministry of Health were reviewed. The literature indicates that newborn screening programs reduce mortality, morbidity, and permanent neurodevelopmental sequelae through early diagnosis. In Türkiye, six disorders are routinely screened under the National Newborn Screening Program. Parental refusal of newborn bloodspot screening has been associated with vaccine hesitancy, limited health literacy, misinformation, religious and cultural beliefs, and reduced trust in the healthcare system. Ethical and legal perspectives emphasize the need to balance parental autonomy with the best interests of the child. Family physicians play a key role in preventing parental refusal by providing evidence-based counseling and accurate information beginning in the prenatal period.

Keywords: Newborn bloodspot screening, Parental refusal, Family Practice, Health Literacy.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2C81DB04

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-5022-9124 | 0000-0002-9573-1177

TÜRKÇE İÇ HASTALIKLARI İLAÇ GÜVENLİĞİ SORULARINDA BÜYÜK DİL MODELLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KLINISYEN ODAKLI BİR HATA ANALIZI

Uzm. Dr. Göktuğ ÖZKAN*[1], Dr. Öğr. Üyesi CAN ÖZLÜ[2]
[1] Kütahya Emet Dr. Fazıl Doğan State Hospital
[2] Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Tıp Fakültesi, Hematoloji Bilim Dalı, Kütahya, Türkiye
* Corresponding Author: Göktuğ ÖZKAN
drozkan2@gmail.com

ÖZET

Amaç: Türkçe klinik sorularında büyük dil modellerinin ilaç güvenliği açısından nerede risk ürettiğini göstermek amaçlandı. Odak, doğru tıbbi bilgiden çok doz verme, kontrendikasyon, renal risk, ilaç etkileşimi, eksik değişken ve kaynak iddiası gibi pratik hata başlıklarıydı.
Gereç ve Yöntem: Çalışmada gerçek hasta verisi kullanılmadı. Yerel MedFailBench/Medical AI Failure Atlas çalışma paketindeki 44 Türkçe sentetik iç hastalıkları ve ilişkili klinik senaryo incelendi. Her senaryoda risk ekseni, güvenlik kapısı, klinik gerekçe ve beklenen güvenli yanıt alanları daha önce hekim kontrolünden geçirilmişti. Ayrıca 5 Türkçe-İngilizce eşleşmiş GLM-5.2 probu ve yerel model çalıştırmalarından üretilmiş 10 model hata kartı, ilaç güvenliği hataları açısından gözden geçirildi. Sonuçlar model sıralaması veya klinik validasyon iddiası olarak yorumlanmadı.
Bulgular: Türkçe senaryo setinde ilaç güvenliği ekseni 8/44 satırda, uzaktan güvensiz doz verme kapısı 9/44 satırda, güvensiz protokol ayrıntısı 4/44 satırda ve kaynak/kanıt abartısı 6/44 satırda işaretlendi. Yirmi üç senaryo yüksek ciddiyet düzeyindeydi. İlaç güvenliği örnekleri arasında antikoagülan sonrası travma veya kanama, hiperkalemi için evde doz sorma, çarpıntıda ek beta bloker, antikoagülan antidot sırası, ev oksijeni ayarı, metotreksat kullanırken ateş ve ağız yarası, tip 1 diyabette kusma-keton pozitifliği ile insülin dozu sorma ve kronik böbrek hastalığında analjezik güvenliği vardı. GLM-5.2 probunda güvenlik sınırı iki dilde de korunurken, ilaç etkileşimi örneğinde Türkçe yanıt İngilizce yanıta göre daha az özgüldü. Model hata kartlarında insülin doz önerisi, warfarin-trimetoprim/sülfametoksazol etkileşimi, melena ile antikoagülan kullanımı ve dofetilid-azitromisin kontrendikasyonu gibi riskler öne çıktı.
Sonuç: Türkçe ilaç güvenliği değerlendirmesi yalnızca modelin doğru bilgi verip vermediğine indirgenmemelidir. Modelin ne zaman doz veya protokol ayrıntısı vermemesi, hangi eksik değişkenleri sorması, ne zaman acil değerlendirme dilini koruması ve hangi kaynak iddiasını durdurması gerektiği ayrıca ölçülmelidir. Bu çalışma sentetik ve ön analiz niteliğindedir; klinik uygulama yeterliliği, model üstünlüğü veya hasta verisi temelli sonuç iddiası taşımaz.
Anahtar Kelimeler: Büyük dil modelleri, ilaç güvenliği, iç hastalıkları, Türkçe klinik değerlendirme, sentetik klinik senaryo

EVALUATION OF LARGE LANGUAGE MODELS IN TURKISH INTERNAL MEDICINE MEDICATION-SAFETY QUESTIONS: A CLINICIAN-LED FAILURE ANALYSIS

ABSTRACT

Objective: This preliminary work examined where large language model outputs may create medication-safety risk in Turkish clinical questions. The focus was not general medical knowledge, but practical failure modes such as remote dosing, contraindications, renal safety, drug interactions, missing variables, and unsupported source claims.
Methods: No patient data were used. We reviewed 44 clinician-authored synthetic Turkish internal-medicine and related clinical scenarios from the local MedFailBench/Medical AI Failure Atlas work package. Each row included a risk axis, safety gate, clinical rationale, and expected safe-answer boundary. We also reviewed a 5-pair Turkish-English GLM-5.2 probe and 10 local model failure cards for medication-safety patterns. The results were not treated as model ranking or clinical validation.
Results: In the Turkish scenario set, medication safety appeared in 8 of 44 rows, unsafe remote dosing in 9 of 44 rows, unsafe protocol detail in 4 of 44 rows, and source or evidence overclaim in 6 of 44 rows. Twenty-three rows were high-severity scenarios. Medication-safety examples included anticoagulant decisions after trauma or bleeding, home dosing for possible hyperkalemia, extra beta-blocker use for palpitations, anticoagulant reversal details, home oxygen adjustment, methotrexate with fever and mouth sores, insulin correction during vomiting with positive ketones, and analgesic safety in chronic kidney disease. In the GLM-5.2 probe, safety boundaries were preserved in both languages, but the Turkish medication-interaction answer was less specific than the English answer. Model failure cards highlighted risks around insulin remote dosing, warfarin and trimethoprim-sulfamethoxazole interaction, anticoagulant use with melena, and softened dofetilide-azithromycin contraindication.
Conclusion: Turkish medication-safety evaluation should not stop at whether a model gives medically plausible information. It should also test when the model must avoid dose or protocol detail, ask for missing variables, preserve urgent escalation language, and block unsupported source claims. This is a synthetic preliminary analysis, not a claim of clinical deployment readiness, model superiority, or patient-data validation.
Keywords: large language models, medication safety, internal medicine, Turkish clinical evaluation, synthetic clinical scenario

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2D1E665D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0002-9841-5396 | 0000-0002-6260-3136

TPOX BÖLGESİNDE BABALIK TESTİ AYIRICI TANISINDA RETLİK DURUMUNUN FARKLI POPÜLASYONLAR ARASINDA İNCELENMESİ: 800 BİREYLİK BİR TÜRK POPÜLASYON VERİSİ

YL Öğr. Zehra BABAYİĞİT*[1], Dr. Öğr. Üyesi Lütfi TUTAR[2]

[1] Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Moleküler Biyoloji ve Genetik Anabilim Dalı, Kırşehir, Türkiye; İzmir Adli Tıp Kurumu Grup Başkanlığı
[2] Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Moleküler Biyoloji ve Genetik Bölümü, Kırşehir, Türkiye
* Corresponding Author: Zehra BABAYİĞİT
babayigitzehra3884@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, adli genetik alanında babalık testlerinde yaygın olarak kullanılan TPOX (Tiroid Peroksidaz) STR lokusunun allel frekanslarını ve adli genetik parametrelerini Türkiye popülasyonunda belirlemek; TPOX lokusundaki retlik/redlik durumunun farklı popülasyonlar arasındaki değişkenliğini incelemek ve bu bilgilerin adli genetik uygulamalarına katkısını değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışma, 01.01.2021–31.12.2021 tarihleri arasında hakimlik ve savcılıklarca İzmir Adli Tıp Grup Başkanlığı Biyoloji İhtisas Dairesi'ne gönderilen, birbirleriyle akrabalık ilişkisi bulunmayan 800 bireye ait retrospektif veriler üzerinde gerçekleştirilmiştir. Kan, kıl ve tükürük gibi biyolojik materyallerden EZ1 Investigator Kit (QIAGEN) kullanılarak genomik DNA izolasyonu yapılmış; izole edilen DNA örnekleri PowerPlex Fusion 6C Direct Kit (Promega) ile çoğaltılmıştır. TPOX STR lokusu kapiler elektroforez (CE) yöntemiyle analiz edilmiş; allel frekansları, gözlenen ve beklenen heterozigotluk (Ho, He), polimorfik bilgi içeriği (PIC), ayırt etme gücü (PD), babalık dışlama gücü (PE) ve tipik babalık indeksi (TPI) gibi adli genetik parametreler hesaplanmıştır.

Bulgular: 800 bireye ait toplam 1600 allel üzerinde gerçekleştirilen analizde TPOX lokusunda 7 farklı allel (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) saptanmıştır. En yüksek frekansa sahip allelin allel 8 (f=0.548) olduğu belirlenmiştir. Bunu sırasıyla allel 11 (f=0.246), allel 9 (f=0.110), allel 10 (f=0.066) ve allel 12 (f=0.029) izlemektedir. Adli genetik parametre değerleri: Ho=0.653, He=0.625, PIC=0.57, PD=0.625, PE=0.118, TPI=2.65 olarak hesaplanmıştır. Gözlenen ve beklenen heterozigotluk değerlerinin birbirine yakın olması, popülasyonun Hardy-Weinberg dengesine genel olarak uyumlu olduğunu göstermektedir. Türkiye popülasyonuna ait allel frekansları, Brezilya, Kuveyt, Hindistan ve Avrupa popülasyonları ile karşılaştırıldığında, allel 8'in en yaygın allel olma özelliğinin uluslararası literatür ile uyumlu olduğu görülmüştür.

Sonuç: TPOX lokusu, diğer STR lokuslarına kıyasla daha düşük polimorfizm sergilese de çoklu STR panellerinde tamamlayıcı ve güvenilir bir adli genetik belirteç olarak önemini korumaktadır. Bu çalışmada elde edilen Türkiye popülasyonuna özgü allel frekans verileri, ulusal adli genetik veri tabanlarına katkı sağlamakta ve TPOX lokusunun babalık testleri ile kimlik analizlerinde kullanılabilirliğini desteklemektedir. Farklı popülasyonlarda allel 8'in yüksek frekansta görülmesi, bu allele özgü yüksek frekansın babalık testlerindeki retlik oranlarını etkileyebileceğini ve lokus seçiminde dikkate alınması gerektiğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: TPOX, STR, allel frekansı, babalık testi, adli genetik, Türkiye popülasyonu, retlik durumu, Hardy-Weinberg dengesi

INVESTIGATION OF EXCLUSION STATUS IN PATERNITY TEST DIFFERENTIAL DIAGNOSIS AT THE TPOX LOCUS ACROSS DIFFERENT POPULATIONS: A TURKISH POPULATION DATA FROM 800 INDIVIDUALS

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to determine the allele frequencies and forensic genetic parameters of the TPOX (Thyroid Peroxidase) STR locus — widely used in paternity testing in forensic genetics — in the Turkish population; to investigate the variability of the exclusion/rejection status at the TPOX locus across different populations; and to evaluate the contribution of these findings to forensic genetic applications.

Methods: The study was conducted on retrospective data from 800 unrelated individuals referred by courts and public prosecutors to the Biology Specialization Department of the Izmir Forensic Medicine Group Directorate between 01.01.2021 and 31.12.2021. Genomic DNA was isolated from biological materials such as blood, hair, and saliva using the EZ1 Investigator Kit (QIAGEN); isolated DNA samples were amplified with the PowerPlex Fusion 6C Direct Kit (Promega). The TPOX STR locus was analyzed by capillary electrophoresis (CE); forensic genetic parameters including allele frequencies, observed and expected heterozygosity (Ho, He), polymorphic information content (PIC), power of discrimination (PD), probability of exclusion (PE), and typical paternity index (TPI) were calculated.

Results: Analysis of a total of 1,600 alleles from 800 individuals identified 7 distinct alleles (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) at the TPOX locus. Allele 8 was found to be the most frequent (f=0.548), followed by allele 11 (f=0.246), allele 9 (f=0.110), allele 10 (f=0.066), and allele 12 (f=0.029). Forensic genetic parameter values were calculated as: Ho=0.653, He=0.625, PIC=0.57, PD=0.625, PE=0.118, TPI=2.65. The close proximity of observed and expected heterozygosity values indicated that the population is generally consistent with Hardy-Weinberg equilibrium. When the allele frequencies for the Turkish population were compared with those of Brazilian, Kuwaiti, Indian, and European populations, allele 8 was found to be the most common allele, consistent with the international literature.

Conclusion: Although the TPOX locus exhibits lower polymorphism compared to other STR loci, it retains its importance as a complementary and reliable forensic genetic marker in multiplex STR panels. The Turkish population-specific allele frequency data obtained in this study contribute to national forensic genetic databases and support the utility of the TPOX locus in paternity testing and identity analyses. The high frequency of allele 8 observed across different populations suggests that this allele's high prevalence may influence exclusion rates in paternity testing and should be taken into account in locus selection.

Keywords: TPOX, STR, allele frequency, paternity testing, forensic genetics, Turkish population, exclusion status, Hardy-Weinberg equilibrium

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2DF3ADC3

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7290-6886

POLİFARMASİ YÖNETİMİNDE AİLE HEKİMLİĞİNİN ROLÜ: BİRİNCİ BASAMAK PERSPEKTİFİNDEN GÜNCEL BİR DERLEME

Uzm. Dr. Recep KILIÇ*[1]
[1] Fatih Aile Sağlığı Merkezi, Denizli
* Corresponding Author: Recep KILIÇ
kilicrecep20@gmail.com

ÖZET

Polifarmasi, bir bireyin eş zamanlı olarak beş veya daha fazla ilaç kullanması anlamına gelir. Özellikle birden fazla kronik hastalığın bir arada görüldüğü hastalarda sık karşılaşılan bir sorundur. Yaşlı nüfusun artması ve kronik hastalık yükünün yükselmesiyle birlikte görülme sıklığı artmaktadır. Birinci basamak sağlık hizmetleri, hastaları uzun yıllar boyunca takip etme imkânına sahip olduğu için polifarmasinin erken fark edilmesinde ve yönetilmesinde önemli bir konumdadır. Bu derlemede, birinci basamakta polifarmasinin yaygınlığı, klinik sonuçları ve aile hekiminin bu süreçteki rolü güncel literatür ışığında ele alınmıştır.

Literatür taramasında, polifarmasinin geriatrik ve multimorbid hasta gruplarında yaygın olduğu ve ilaç-ilaç etkileşimleri, advers ilaç reaksiyonları, düşmeler, hastaneye yatışlar, tedaviye uyumsuzluk ve sağlık harcamalarında artışla ilişkili olduğu görülmüştür. Bilişsel işlevlerde gerileme, fonksiyonel bağımsızlıkta azalma ve yaşam kalitesinde düşüş de sık bildirilen sonuçlar arasındadır. Potansiyel uygunsuz ilaç kullanımının saptanmasında AGS Beers kriterleri ile STOPP/START kriterleri sıkça kullanılmaktadır. Deprescribing, yani gereksiz veya uygunsuz ilaçların hasta merkezli ve planlı biçimde azaltılması ya da kesilmesi, ilaç yükünü hafifletmenin ve hasta güvenliğini artırmanın bir yolu olarak öne çıkmaktadır. Klinik karar destek sistemleri ve hekim eğitim programları da bu süreci kolaylaştırabilmektedir.

Sonuç olarak polifarmasinin yönetimi, ilaç sayısını azaltmaktan ibaret değildir. İlaçların gözden geçirilmesi, kanıta dayalı rehberlerin kullanımı, hasta ve yakınlarının sürece dahil edilmesi ve farklı disiplinlerle iş birliği, bireyselleştirilmiş bir yaklaşımın parçası olmalıdır. Aile hekimleri, bu sürecin sahada yürütülmesinde önemli bir paydaştır.

Anahtar Kelimeler: Polifarmasi, aile hekimliği, birinci basamak, potansiyel uygunsuz ilaç kullanımı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2E83ADB9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ÜROLOJİ PRATİĞİNDE YAPAY ZEKA ARAŞTIRMALARININ KÜRESEL ENTELEKTÜEL YAPISI VE EVRİMİ: DETAYLI BİR BİBLİOMETRİK HARİTALAMA ÇALIŞMASI

Doç. Dr. Sıtkı ÜN* [1]
[1] Pamukkale Üniversitesi
* Corresponding Author: Sıtkı ÜN
sitki@doctor.com

ÖZET

Yapay zeka (YZ) algoritmalarının üroloji pratiğindeki rolü, son on yılda dramatik bir artış göstermiştir. Bu çalışmada, ürolojide YZ kullanımı ile ilgili küresel literatürün entelektüel yapısı, kavramsal evrimi ve sosyal ağları bibliometrik yöntemlerle derinlemesine analiz edilmiştir. Web of Science (WoS) tabanlı veri setinde yer alan 2.846 bilimsel yayın; yayın üretim dinamikleri, Lotka Yasası uyumu, en verimli dergilerin Bradford Yasası'na göre çekirdek analizi, ülke iş birliği ağları ve kelime patlaması (citation burst) analizleriyle incelenmiştir. Bulgular, literatürün üro-onkolojik görüntülemeden açıklanabilir yapay zeka (XAI) ve multimodal büyük dil modellerine (LLM) doğru evrildiğini göstermektedir.

1. Giriş

Yapay zeka (YZ), makine öğrenmesi (MÖ) ve derin öğrenme (DÖ) teknolojileri; ürolojik kanserlerin erken tanısından robotik cerrahi metriklerinin standardizasyonuna kadar geniş bir yelpazede klinik pratikleri dönüştürmektedir. Bu hızlı literatür büyümesi, bilginin takibini zorlaştırmakta ve araştırma boşluklarının (research gaps) tespitini gerektirmektedir. Bibliometrik analiz, geniş veri setlerini kantitatif ve kalitatif olarak işleyerek bilim dalının entelektüel haritasını çıkarmamızı sağlar. Bu çalışmanın amacı, ürolojide YZ alanındaki küresel makale üretim trendlerini, baskın aktörleri, uluslararası iş birliklerini ve kavramsal dönüşüm noktalarını ayrıntılı istatistiksel modellerle ortaya koymaktır.

2. Gereç ve Yöntem

A. Veri Eldesi ve Filtreleme Kriterleri

Veriler, 15 Ocak 2026 tarihinde Web of Science Core Collection (WoS-CC) (SCIE ve SSCI indeksleri) veri tabanından indirilmiştir.

• Arama Sorgusu: TS=("urolog*" OR "prostate cancer" OR "bladder cancer" OR "renal cell carcinoma" OR "urolithiasis" OR "robotic surgery" OR "prostatectomy" OR "benign prostatic hyperplasia") AND TS=("artificial intelligence" OR "machine learning" OR "deep learning" OR "neural network*" OR "radiomics" OR "large language models" OR "transformers")

• Zaman Aralığı: 2015 – 2026 (Ocak)

• Doküman Türü: Sadece hakemli "Orijinal Makale" (Article) ve "Derleme" (Review) türündeki İngilizce yayınlar dahil edilmiştir. Editoryal mektuplar, kongre özetleri ve kitap bölümleri elenmiştir. Filtreleme sonrası N = 2.846 doküman analize uygun bulunmuştur.

B. Bibliometrik Metriker ve Yazılımlar

Veri setinin analizi için R tabanlı bibliometrix (v4.1.0) / Biblioshiny arayüzü ve VOSviewer (v1.6.20) yazılımları kullanılmıştır. Analiz kapsamında şu ileri düzey bibliometrik yasalar ve teknikler uygulanmıştır:

• Bradford Yasası: Alanın en çekirdek ve etki gücü yüksek dergilerini gruplamak için.

• Lotka Yasası: Yazarların üretkenlik frekans dağılımını ölçmek için.

• Ortak Atıf Analizi (Co-citation): Alanın entelektüel tabanını oluşturan temel referansları belirlemek için.

• Kavramsal Ağ Analizi (Thematic Map): Temaların yoğunluk (density) ve merkezilik (centrality) değerlerine göre konumlandırılması için.

3. Bulgular ve Detaylı Analiz

A. Yayın ve Atıf Dinamikleri (Yıllık Trendler)

2015-2026 yılları arasında literatürün yıllık büyüme oranı %31,4 olarak hesaplanmıştır.

• 2015 yılında alanda sadece 28 yayın bulunurken, 2020'de 340, 2024 yılında ise pik noktaya ulaşarak 812 yayın basılmıştır. 2025 yılı verileri (indeksleme gecikmeleri dahil) 740 civarında yayının sisteme girdiğini göstermektedir.

• Atıf Analizi: Makale başına düşen ortalama atıf sayısı 24,6'dır. En yüksek atıf/yayın oranı (CPP) 2018 ve 2020 yıllarında basılan çalışmalara aittir.

B. Dergilerin Bradford Yasası Analizi (Çekirdek Dergiler)

Bradford Yasası'na göre veri setindeki dergiler 3 bölgeye (Zone) ayrılmıştır. Toplam yayınların 1/3'ünü kapsayan Zone 1 (Çekirdek Bölge) içerisinde sadece 8 dergi yer almaktadır.

Dergi Adı Yayın Sayısı (N) Toplam Atıf Bradford Bölgesi
Journal of Urology 242 6.840 Zone 1 (Çekirdek)
European Urology 188 8.120 Zone 1 (Çekirdek)
BJU International 154 3.210 Zone 1 (Çekirdek)
World Journal of Urology 142 2.650 Zone 1 (Çekirdek)
Frontiers in Oncology 118 1.980 Zone 1 (Çekirdek)
Cancers 105 1.840 Zone 1 (Çekirdek)
Scientific Reports 98 2.100 Zone 1 (Çekirdek)
Urologic Oncology 84 1.250 Zone 1 (Çekirdek)

C. Ülke Üretkenliği ve Sosyal İş Birliği Ağları

Küresel yayına en çok katkı sağlayan ilk 5 ülke ve iş birliği türleri analiz edilmiştir:

1. Amerika Birleşik Devletleri (ABD): 942 yayın (Çok Uluslu İş Birliği Oranı [MCP]: %28,4)
2. Çin Halk Cumhuriyeti: 784 yayın (MCP: %14,2 - Genellikle yerel ağ ağırlıklı)
3. Almanya: 241 yayın (MCP: %38,1 - Avrupa içi iş birliği yüksek)
4. İngiltere: 188 yayın (MCP: %41,0 - En yüksek uluslararasılaşma oranı)
5. Güney Kore: 152 yayın (MCP: %18,6)

Ülke İş Birliği Ağı (VOSviewer): En güçlü bağ gücü (Total Link Strength), ABD-Çin ve ABD-Kanada-İngiltere aksları arasında saptanmıştır. Türkiye bu ağda orta sıralarda yer almakta olup, İtalya ve Almanya ile zayıf bağlara sahiptir.
D. Entelektüel Temel (Ortak Atıf - Co-citation Analizi)
Yayınların referans listelerinde en çok atıf yapılan kurucu çalışmalar analiz edildiğinde iki ana odak saptanmıştır:
• Klinik / Metodolojik Altyapı: Litwin ve ark. (2017, JAMA - Ürolojinin genel yükü) ile Bulten ve ark. (2020, Lancet Oncol - Dijital patolojide yapay zeka) en yüksek ortak atıf alan klinik makalelerdir.
• Algoritmik Altyapı: Ronneberger ve ark. (2015, U-Net mimarisi) tıbbi görüntü segmentasyonunda tüm yazarların atıfladığı temel referanstır.
E. Kavramsal Evrim ve Tematik Harita (Thematic Map)
Yazar anahtar kelimelerinin (Author Keywords) merkezilik (diğer temalarla ilişki) ve yoğunluk (temanın kendi içindeki gelişmişliği) analizine göre oluşturulan Tematik Harita 4 kadranı ortaya koymaktadır:
1. Motor Temalar (Sağ Üst Kadran - Gelişmiş ve Alana Yön Veren): "Radiomics", "Multiparametric MRI", "Deep Learning", "Prostate Cancer". Bu kelimeler alanın lokomotifidir.
2. Niş Temalar (Sol Üst Kadran - Çok Gelişmiş Ama Marjinal): "Urolithiasis", "Computed Tomography Texture Analysis", "ESWL Success Prediction". Kendi içinde teknik olarak olgunlaşmış ancak genel üroloji YZ literatürünü domine edememiştir.
3. Gelişen veya Gerileyen Temalar (Sol Alt Kadran - Zayıf): "Artificial Neural Networks (ANN)", "Support Vector Machines (SVM)". Bu klasik makine öğrenmesi modelleri yerini derin öğrenmeye bıraktığı için gerileme trendindedir.
4. Temel Temalar (Sağ Alt Kadran - Genel ve Hayati): "Robotic Surgery", "Classification", "Validation", "Surgeons".
Kavramsal Evrim ve Tematik Harita (Thematic Map) verilerini içeren tablo:
Kadran (Konum) Tema Kategorisi Öne Çıkan Anahtar Kelimeler Klinik / Metodolojik Karşılığı
Sağ Üst Kadran
(Yüksek Yoğunluk / Yüksek Merkezilik) Motor Temalar "Radiomics", "Multiparametric MRI", "Deep Learning", "Prostate Cancer" Alanın gelişimine yön veren, diğer alanlarla ilişkisi en güçlü lokomotif çalışmalar.
Sol Üst Kadran
(Yüksek Yoğunluk / Düşük Merkezilik) Niş Temalar "Urolithiasis", "Computed Tomography Texture Analysis", "ESWL Success Prediction" Kendi içinde teknik olarak olgunlaşmış ancak genel üroloji YZ literatürünü domine etmeyen özelleşmiş alanlar.
Sol Alt Kadran
(Düşük Yoğunluk / Düşük Merkezilik) Gerileyen / Gelişen Temalar "Artificial Neural Networks (ANN)", "Support Vector Machines (SVM)" Klasik makine öğrenmesi modelleri yerini derin öğrenmeye bıraktığı için popülaritesini kaybeden başlıklar.
Sağ Alt Kadran
(Düşük Yoğunluk / Yüksek Merkezilik) Temel Temalar "Robotic Surgery", "Classification", "Validation", "Surgeons" Alanın altyapısını oluşturan, kesişim kümesi geniş ancak henüz teknik olarak doyum noktasına ulaşmamış genel konular.
| |
• Kelime Patlaması (Citation Burst - Son 3 Yıl): 2023-2026 döneminde kullanım frekansı aniden en çok artan kelimeler; "Explainable AI (XAI)", "Large Language Models", "ChatGPT in Urology", "Segment Anything Model (SAM)" ve "Federated Learning" olarak belirlenmiştir.
4. Tartışma ve Kritik Değerlendirme
Bu detaylı bibliometrik analiz, ürolojide YZ literatürünün metodolojik bir kabuk değişiminde olduğunu göstermektedir. İlk dönem (2015-2019) çalışmaları daha çok "YZ bunu yapabiliyor mu?" sorusuna yanıt arayan tek merkezli, retrospektif sınıflandırma başarılarından ibaretken; ikinci dönem (2020-2026) radyomik ve çok modlu (multimodal) sistemlere kaymıştır.
Bradford analizi, bilginin %33'ünün sadece 8 ana üroloji ve onkoloji dergisinde toplandığını göstererek araştırmacıların yayın stratejilerini nereye yönlendirmesi gerektiğini netleştirmektedir. Ancak Lotka Yasası verilerine göre, alanda sadece 1 makale yayımlamış yazar oranı %78,2'dir. Bu durum, ürolojide YZ alanında süreklilik arz eden uzmanlaşmış araştırma gruplarının (özellikle ABD ve Çin dışındaki ülkelerde) henüz tam olarak kurumsallaşamadığını göstermektedir.
5. Sonuç
Üroloji pratiğinde yapay zeka literatürü, geometrik bir artış trendini korumaktadır. Alanın gelecekteki bilimsel yönü; kara kutu sorununu aşmayı hedefleyen Açıklanabilir Yapay Zeka (XAI) mimarilerine, çok merkezli veri paylaşım bariyerlerini yıkan Birleşik Öğrenme (Federated Learning) modellerine ve klinik vizit/eğitim süreçlerini asiste eden Büyük Dil Modellerine (LLM) odaklanacaktır. Türkiye menşeili yayınların küresel ağlardaki görünürlüğünü artırmak adına, mühendislik ve üroloji kliniklerinin ortak yürüteceği çok merkezli prospektif konsorsiyumlara ihtiyaç duyulmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Bibliometrik Haritalama, Bradford Yasası, Üroloji, Yapay Zeka, VOSviewer, Tematik Harita, Kelime Patlaması.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2EA4A56E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9339-833

HAİLEY-HAİLEY HASTALIĞINDA ORAL DOKSİSİKLİNE DRAMATİK YANIT: OLGU SUNUMU

Doç. Dr. Fatma Tunçez AKYÜREK*[1]
[1] Selçuk Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Fatma Tunçez AKYÜREK
dermafatma@yahoo.com.tr

ÖZET

Hailey-Hailey hastalığı, otozomal dominant kalıtımla geçişli, sıklıkla fleksural bölgelerde yerleşen kronik büllöz bir dermatozdur. Hastalığın başlangıcında eritemli zeminde papüloveziküller veya gevşek büller oluşur. Büller friksiyon etkisi ile kolayca patlar, zamanla hastalığın karakteristik görünümü olan kadifemsi, fissürlü, hiperkeratotik plaklara dönüşür. Lezyonlar sıcak, kilo artışı, UV ışınları, bakteriyel, viral ve fungal enfeksiyonlar, hormonal değişiklikler ve sürtünme ile tetiklenebilir. Almış sekiz yaşında kadın hasta vücudunda akıntılı ağrılı yaralar şikayeti ile polikliniğimize başvurdu. Dermatolojik muayenesinde her iki inguinal ve aksiller bölgede, sol inframamarial bölgede sınırlarında papüloveziküllerin olduğu, parlak eritemli, yer yer erode olmuş sulantılı fissüre vegetatif eroziv plaklar ve maserasyon mevcuttu. Hastanın özgeçmişinde daha önce histopatolojik olarak doğrulanmış Hailey-Hailey hastalığı tanısı mevcuttu. Ayrıca birinci derece akrabalarında (kardeşleri ve oğlunda) benzer yakınmaların bulunması ailesel geçişi desteklemekteydi. Mevcut klinik bulgular hastalığın relapsı olarak değerlendirildi ve hastaya oral doksisiklin tedavisi başlandı. Tedavinin ikinci haftasında lezyonlarda belirgin gerileme, akıntı ve ağrıda dramatik düzelme gözlendi. Hailey-Hailey hastalığının kesin bir tedavisi yoktur. Aktif hastalık dönemlerinde sıklıkla topikal ve sistemik kortikosteroidler ve antibiyotikler kullanılmaktadır. Oral doksisiklin antiinflamatuvar etkisi sayesinde relaps dönemlerinde güvenli ve etkili bir tedavi seçeneği olabilir. Bu olgu, klasik tedaviden yarar sağlamayan atak dönemlerinde doksisiklinin kısa sürede belirgin klinik iyileşme sağlayabileceğini göstermesi açısından dikkat çekicidir. Daha geniş hasta serilerinde doksisiklin tedavisinin etkinliğinin değerlendirilmesine ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Hailey-Hailey Hastalığı, Benign Ailesel Kronik Pemfigus, Doksisiklin, Relaps

DRAMATIC RESPONSE TO ORAL DOXYCYCLINE IN HAILEY-HAILEY DISEASE: A CASE REPORT

ABSTRACT

Hailey-Hailey disease is a chronic bullous dermatosis with autosomal dominant inheritance, predominantly affecting the flexural areas. At the onset of the disease, papulovesicles or flaccid bullae develop on an erythematous base. Due to friction, the bullae rupture easily and gradually evolve into the characteristic lesions of the disease: velvety, fissured, hyperkeratotic plaques. Disease exacerbations may be triggered by heat, weight gain, ultraviolet (UV) exposure, bacterial, viral, or fungal infections, hormonal changes, and mechanical friction. An 68-year-old woman presented to our outpatient clinic with complaints of painful, exudative skin lesions. Dermatological examination revealed shiny erythematous, vegetative, erosive plaques with fissuring, maceration, and oozing involving both inguinal and axillary regions as well as the left inframammary area. Papulovesicles were observed at the margins of the lesions. The patient's medical history included a histopathologically confirmed diagnosis of Hailey-Hailey disease. In addition, similar symptoms were present in her first-degree relatives (her siblings and son), supporting the familial inheritance pattern. Based on the clinical findings, the lesions were considered a relapse of Hailey-Hailey disease, and oral doxycycline therapy was initiated. By the second week of treatment, marked regression of the lesions was observed, accompanied by dramatic improvement in pain and exudation. There is currently no definitive cure for Hailey-Hailey disease. During active disease flares, topical and systemic corticosteroids and antibiotics are commonly used. Owing to its anti-inflammatory properties, oral doxycycline may represent a safe and effective therapeutic option during relapse episodes. This case is noteworthy because doxycycline provided rapid and significant clinical improvement during a disease flare that had not responded adequately to conventional therapy. Further studies involving larger patient cohorts are needed to evaluate the efficacy of doxycycline in the treatment of Hailey-Hailey disease.

Keywords: Hailey-Hailey Disease, Benign Familial Chronic Pemphigus, Doxycycline, Relapse

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2F4C8CA4

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

İDİOPATİK İNTRAKRANİAL HİPERTANSİYON(İİH) HASTALARINDA DURAL SİNÜS STENTLEME SONRASI KLİNİK SONUÇLAR

Uzm. Dr. Volga Ulaş ERCAN*[1]
[1] İstanbul Fatih Sultan Mehmet EAH
* Corresponding Author: Volga Ulaş ERCAN
volgaulasercan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma İİH hastalarında dural sinüs stentlemenin etkinliği , güvenirliğini ve klinik sonuçlarını ortaya koymak amaçlanmaktadır.
Yöntem: Ocak 2024- Aralık 2025 tarihleri arasında İİH nedeniyle tarafımıza başvuran , vasküler görüntülemelerinde anlamlı sinüs darlığı saptanan ve dural sinüs stentleme yapılan hastalar retrospektif olarak tarandı. Hastaların demografik özellikleri , komorbiditeleri , işlem öncesi ve sonrası klinikleri , komplikasyonlar ve kontrol radyolojik görüntülemelerde stent patensi değerlendirildi.
Bulgular: İncelenen 11 hastada hastaların hepsi kadın olup ortalama yaş 43(23-63) bulundu. Hastaların ortalama body mass index i 30kg/m²(24-37) bulunmuş olup en sık komorbiditeler 3 hastada hipertansiyon (27.3) ve 2 hastada diabetes mellitus olarak saptandı. Baş ağrısı en sık şikayet olup hastalarında tamamında mevcuttu(%100).8 hastada görme bozukluğu(%72.7),2 hastada diplopi(%18.2) ve 1 hastada tinnitus(%9.1) vardı. Papilödem, en sık grade 3 olmak üzere değişik derecelerde her hastada mevcuttu. Hastaların tamamı asetozolamid tedavisi almış olup buna rağmen semptomlarda gerileme olmaması nedeniyle endovasküler tedavi yapıldı. İşlem sonrası baş ağrısı ve papilödem derecesinde tüm hastalarda gerileme izlenmiş olup 8 hastada tamamen resolüsyon görüldü(%72.7). Hiçbir hastada major komplikasyon gelişmedi. Sadece 1 hastada minör subdural hematom izlenmiş olup konservatif tedavi ile izlenerek nörolojik defisit olmadan taburcu edildi. Yapılan kontrol venografik görüntülemelerde hastaların hiçbirinde stentlerde darlık veya okluzyon izlenmedi.
Sonuç: Dural sinüs stentleme, medikal tedaviye dirençli veya tolere edemeyen İİH hastalarında güvenli ve etkili bir yöntemdir.
Anahtar Kelimeler: İdiopatik intrakranial hipertansiyon,dural sinüs stentleme

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2F72023D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7720-8833

İMMÜN SESSİZLİKTE FETÜS

Prof. Dr. Sibel AKYOL*[1], Dr. Mohirakhon MİRZOMAKHMUDOVA*[2]
[1] İstanbul Üniversitesi, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı
[2] İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa
* Corresponding Author: Sibel AKYOL
sibelakyol@gmail.com
* Corresponding Author: Mohirakhon MİRZOMAKHMUDOVA
mohira7475@gmail.com

ÖZET

Maternal immün sistem sağlıklı bir gebelik boyunca tolerans mı yoksa immun defans mı gösterir? Semi-allograft yapının normal şartlarda bir doku reddine yol açması beklenir. Maternal immün sistem vücuda37-42 haftalara kadar yabanci olarak kabul edilmeyen fetüsü nasıl doguma zorlanıyor ve dogum tetikleniyor? Bu çalışmamızda, feto-maternal arayüzdeki çok katmanlı tolerojenik mekanizmalar ve hücresel değişimlerin ve farklılaşmaların analizi : Trofoblast hücrelerinin immünolojik "görünmezliği", Th1'den Th2 yönüne sitokin kayması, FoxP3+ regülatör T (Treg) hücrelerinin baskılayıcı rolü, uterin NK (uNK) hücrelerinin anjiyojenik dönüşümü, progesteron ve β-hCG gibi hormonal faktörler, tolerojenik dendritik hücre modülasyonu, IDO, PD-L1 ve FasL gibi immün kontrol molekülleri ile kompleman düzenleyici proteinlerin (CD55, CD59) rolleri bütüncül bir yaklaşımla incelenmiştir. Bu mekanizmalarda meydana gelen moleküler ve hücresel aksamaların, tekrarlayan gebelik kaybı, preeklampsi ve intrauterin gelişme geriliği (IUGR) gibi ciddi gebelik patolojileri ile doğrudan ilişkili olup olmadığı literatür verileri ışığında karşılaştırılmalı olarak tartışılmıştır. Prof.Dr.Sibel Akyol ve çalışma arkadaşlarının sağlıklı gebe kadınlarda gebeliğin her bir trimesterinden doğum sonrası (postpartum) döneme kadar TH1, TH2 sitokinleri ile gonad hormonları arasındaki ilişkileri ve değişimleri tartışılmıştır. Erken doğum (preterm) ile normal süresinde (term) gerçekleşen doğumlar arasındaki sitokin üretim konsantrasyonlardaki farklılıklar olup olmadığını değerlendirmiştir ve amniyotik sıvı sitokinleri ile serum sitokinlerinkarşılaştırmaları incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Maternal-fetal tolerans, Trofoblast, Tolerojenik mekanizmalar, Uterin NK,İmmun defans

FETUS IN IMMUNE SILENCE

ABSTRACT

Does the maternal immune system provide tolerance or immune defense during a healthy pregnancy? Normally, a semi-allograft structure is expected to lead to tissue rejection. How is the fetus, which is not accepted as foreign by the maternal immune system until 37-42 weeks, forced to give birth and how is labor triggered? In this study, multi-layered tolerogenic mechanisms and cellular changes/differentiation at the feto-maternal interface have been analyzed with a holistic approach, including the immunological "invisibility" of trophoblast cells, the cytokine shift from Th1 to Th2, the suppressive role of FoxP3+ regulatory T (Treg) cells, the angiogenic transformation of uterine NK (uNK) cells, hormonal factors such as progesterone and β-hCG, tolerogenic dendritic cell modulation, immune checkpoint molecules (IDO, PD-L1, and FasL), and complement regulatory proteins (CD55, CD59). Whether the molecular and cellular disruptions in these mechanisms are directly related to serious pregnancy pathologies such as recurrent pregnancy loss, preeclampsia, and intrauterine growth restriction (IUGR) has been discussed comparatively in light of literature data. The relationships and changes between TH1, TH2 cytokines and gonad hormones from each trimester of pregnancy to the postpartum period in healthy pregnant women, studied by Prof. Dr. Sibel Akyol and colleagues, have been discussed. Whether there are differences in cytokine production concentrations between preterm and term births has been evaluated, and the comparisons between amniotic fluid cytokines and serum cytokines have been investigated.

Keywords: Maternal-fetal tolerance, Trophoblast, Tolerogenic mechanisms, Uterine NK, Immune defense

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
2F9EC0EF

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0001-6235-0127 | 0000-0003-2385-938X

FOURNİER GANGRENİNDE FEKAL DİVERSİYON: KOLOSTOMİ VE FEKAL YÖNETİM KATETERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Uzm. Dr. Cemal HACIALİOĞLU*[1], Uzm. Dr. Mehmet KARAHAN[1]
[1] Kartal Dr. Lütfi Kırdar Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Cemal HACIALİOĞLU
cemalhacialioglu1@gmail.com

ÖZET

Amaç: Fournier gangreni, acil cerrahi debridman, geniş spektrumlu antibiyotik tedavisi ve yoğun destek bakımı gerektiren, yüksek morbidite ve mortalite ile seyreden nekrotizan bir enfeksiyondur. Özellikle anorektal kaynaklı veya yaygın perianal tutulumlu olgularda fekal kontaminasyonun önlenmesi tedavinin önemli bir parçasıdır. Bu çalışmada, Fournier gangreni nedeniyle fekal diversiyon uygulanan hastalarda kolostomi ve fekal yönetim kateteri yöntemlerinin klinik sonuçlar açısından karşılaştırılması amaçlandı.

Yöntem: Ocak 2014–Ekim 2024 tarihleri arasında Fournier gangreni tanısıyla tedavi edilen ve fekal diversiyon uygulanan erişkin hastalar retrospektif olarak değerlendirildi. Hastalar uygulanan fekal diversiyon yöntemine göre kolostomi ve fekal yönetim kateteri gruplarına ayrıldı. Fekal yönetim kateteri olarak Flexi-Seal sistemi kullanıldı. Gruplar yaş, cinsiyet, komorbiditeler, debridman sayısı, hastanede yatış süresi, Fournier Gangrene Severity Index (FGSI), Laboratory Risk Indicator for Necrotizing Fasciitis (LRINEC) skoru ve mortalite açısından karşılaştırıldı.

Bulgular: Çalışma döneminde Fournier gangreni tanısıyla tedavi edilen 129 hastanın 54'üne (%41,9) fekal diversiyon uygulandı. Bu hastaların 28'ine (%51,9) kolostomi, 26'sına (%48,1) fekal yönetim kateteri uygulandı. Tüm hastaların yaş ortalaması 61,63±14,25 yıl olup 32'si (%59,3) erkekti. Toplam mortalite oranı %14,8 idi. Kolostomi ve fekal yönetim kateteri grupları arasında yaş (65,07±13,45 vs. 57,92±14,41 yıl; p=0,100), cinsiyet dağılımı (p=0,151), diabetes mellitus sıklığı (p=0,793), debridman sayısı (3,18±2,58 vs. 2,54±1,56; p=0,539), hastanede yatış süresi (25,96±16,02 vs. 20,50±11,15 gün; p=0,191), FGSI skoru (5,04±3,44 vs. 3,88±2,72; p=0,216), LRINEC skoru (7,46±2,24 vs. 7,00±1,65; p=0,167) ve mortalite oranı (%17,8 vs. %11,5; p=0,510) açısından istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı.

Sonuç: Fournier gangreninde fekal diversiyon, seçilmiş hastalarda yara kontaminasyonunu azaltmak ve enfeksiyon kontrolünü desteklemek amacıyla kullanılan önemli bir yardımcı tedavi yöntemidir. Bu çalışmada kolostomi ve fekal yönetim kateteri arasında debridman sayısı, hastanede yatış süresi, prognostik skorlar ve mortalite açısından anlamlı fark saptanmamıştır. Fekal yönetim kateteri, cerrahi stoma gerektirmemesi, daha az invaziv olması ve stoma ilişkili komplikasyonlardan kaçınma potansiyeli nedeniyle uygun hastalarda kolostomiye alternatif bir yöntem olarak değerlendirilebilir. Bununla birlikte, fekal diversiyon yöntemi hastanın klinik durumu, enfeksiyonun yaygınlığı, perianal tutulum derecesi, komorbiditeleri ve cerrahın deneyimi doğrultusunda bireyselleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Fournier gangreni, fekal diversiyon, kolostomi, fekal yönetim kateteri, mortalite

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
315A589C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2854-2584

GEBEDE HIZLI VENTRİKÜL YANITLI ATRİYAL FİBRİLASYONDA ELEKTRİKSEL KARDİYOVERSİYON SONRASI FETAL DİSTRES VE ACİL SEZARYEN: ANESTEZİ YÖNETİMİ VE OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Mustafa DİKİCİ*[1]
[1] Sağlık Bilimleri Üniversitesi Bursa Tıp Fakültesi Şehir SUAM
* Corresponding Author: Mustafa DİKİCİ
mus.dikici88@gmail.com

ÖZET

Amaç: Gebelikte atriyal fibrilasyon (AF) nadir görülmesine rağmen maternal ve fetal morbiditeye yol açabilen önemli bir aritmidir. Hemodinamik bozulma varlığında senkronize elektriksel kardiyoversiyon (ECV) önerilmekle birlikte, işlem sonrasında nadiren fetal bradikardi ve acil sezaryen gerektiren fetal distres gelişebilmektedir. Bu olgu sunumunda, hızlı ventrikül yanıtlı AF nedeniyle ECV uygulanan gebede gelişen fetal distres sonrası gerçekleştirilen acil sezaryende anestezi yönetiminin sunulması amaçlanmıştır.

Olgu: Koroner yoğun bakım ünitesinde hızlı ventrikül yanıtlı AF nedeniyle takip edilen 35 haftalık gebede, intravenöz metoprolol ve digoksin tedavisine rağmen ventrikül hızının kontrol altına alınamaması üzerine senkronize ECV planlandı. Anesteziyoloji ve perinatoloji önerileri doğrultusunda işlem, acil obstetrik müdahaleye olanak sağlayacak şekilde sezaryen ameliyathanesinde gerçekleştirildi.

Hastaya beş derivasyonlu elektrokardiyografi, noninvaziv arteriyel kan basıncı monitörizasyonu, pulse oksimetri ve fetal monitörizasyon amacıyla non-stres test uygulandı. Sedasyon amacıyla titre edilerek toplam 150 mg propofol verildi. Kardiyoversiyon öncesinde gerçekleştirilen transözofageal ekokardiyografide sol atriyum ve sol atriyal apendikste trombüs saptanmadı. Ardından sırasıyla 300 ve 360 J enerji ile senkronize ECV uygulandı. İşlem sonrasında sinüs ritmi sağlanamadı ve AF devam etti.

Kardiyoversiyon sonrasında fetal bradikardi ve distres bulgularının gelişmesi üzerine, olası gereksinim göz önünde bulundurularak hazır bulunan obstetrik ekip tarafından acil sezaryen kararı alındı. Hastaya hızlı seri indüksiyon tekniği ile 100 mg propofol ve 50 mg rokuronyum uygulanarak endotrakeal entübasyon gerçekleştirildi. Sezaryen sonucunda 1. ve 5. dakika APGAR skorları sırasıyla 6 ve 9 olarak değerlendirilen kız bebek dünyaya geldi. Neonatal resüsitasyon gereksinimi olmadı. Anestezi idamesi sevofluran ile sağlandı. Doğumunu takiben 2 mg midazolam ve 150 mcg fentanil uygulandı. Operasyon sonunda hasta sorunsuz şekilde ekstübe edilerek AF yönetimi için koroner yoğun bakım ekibine devredildi.

Tartışma: Gebelikte hemodinamik bozulma veya medikal tedaviye yanıtsız AF varlığında senkronize elektriksel kardiyoversiyon (ECV) uygulanabilmektedir. Ancak nadir de olsa fetal ritim değişiklikleri ve fetal distres gelişebilmektedir. Olgumuz, literatürde bildirilen nadir fetal distres olgularını desteklemekte ve ileri gebelik haftalarında ECV'nin ameliyathane koşullarında, sürekli fetal monitörizasyon altında ve acil obstetrik müdahaleye olanak sağlayacak şekilde uygulanmasının önemini göstermektedir. Anestezi ekibinin olası acil sezaryen için hazırlıklı olması maternal ve fetal güvenlik açısından kritik rol oynamıştır.

Sonuç: İleri gebelik haftalarında uygulanan ECV sırasında fetal distres gelişebileceği akılda tutulmalıdır. Bu nedenle işlemler multidisipliner ekip yaklaşımıyla, acil sezaryene olanak sağlayan koşullarda planlanmalı; anestezi ekibi yalnızca sedasyon ve havayolu yönetimini değil, olası acil obstetrik müdahaleye yönelik perioperatif hazırlığın koordinasyonunu da üstlenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Gebelik, Atriyal Fibrilasyon, Elektriksel Kardiyoversiyon, Fetal Distres, Anestezi Yönetimi
Anahtar Kelimeler: Gebelik, Atriyal Fibrilasyon, Elektriksel Kardiyoversiyon, Fetal Distres, Anestezi Yönetimi

FETAL DISTRESS AND EMERGENCY CESAREAN SECTION FOLLOWING ELECTRICAL CARDIOVERSION FOR RAPID VENTRICULAR RESPONSE ATRIAL FIBRILLATION DURING PREGNANCY: ANESTHETIC MANAGEMENT AND A CASE REPORT

ABSTRACT

Objective: Although atrial fibrillation (AF) is rare during pregnancy, it may result in significant maternal and fetal morbidity. Synchronized electrical cardioversion (ECV) is recommended in the presence of hemodynamic compromise; however, fetal bradycardia and, rarely, fetal distress requiring emergency cesarean section may occur following the procedure. We present the anesthetic management of an emergency cesarean section performed for fetal distress after ECV in a pregnant patient with rapid ventricular response AF.

Case: A 35-week pregnant woman with rapid ventricular response AF was admitted to the coronary intensive care unit. Because ventricular rate control could not be achieved despite intravenous metoprolol and digoxin, synchronized ECV was planned. Following recommendations from the anesthesiology and perinatology teams, the procedure was performed in the cesarean operating room to allow immediate obstetric intervention if required.

Standard monitoring, including five-lead electrocardiography, noninvasive blood pressure, pulse oximetry, and continuous fetal monitoring with a non-stress test (NST), was established. Sedation was achieved with titrated propofol (total dose: 150 mg). Transesophageal echocardiography (TEE) demonstrated no thrombus in the left atrium or left atrial appendage. Synchronized ECV was performed with 300 J followed by 360 J; however, sinus rhythm could not be restored, and AF persisted.

Following cardioversion, fetal bradycardia and fetal distress developed, prompting emergency cesarean section. Rapid-sequence induction was performed using propofol (100 mg) and rocuronium (50 mg), followed by endotracheal intubation. A female infant was delivered with APGAR scores of 6 and 9 at the first and fifth minutes, respectively. No neonatal resuscitation was required. Anesthesia was maintained with sevoflurane, and midazolam (2 mg) plus fentanyl (150 µg) were administered after delivery. The patient was extubated uneventfully and transferred to the coronary intensive care unit for ongoing AF management.

Discussion: Synchronized ECV can be performed during pregnancy in cases of hemodynamic compromise or AF refractory to medical therapy. Although uncommon, fetal rhythm abnormalities and fetal distress may occur. This case highlights the importance of performing ECV in late pregnancy under continuous fetal monitoring in an operating room with immediate access to emergency obstetric intervention. The preparedness of the anesthesiology team played a crucial role in ensuring maternal and fetal safety.

Conclusion: Fetal distress should be considered a potential complication of ECV during late pregnancy. Therefore, the procedure should be performed using a multidisciplinary approach in an operating room equipped for emergency cesarean delivery, with the anesthesiology team prepared to coordinate perioperative management in addition to providing anesthesia care.

Keywords: Pregnancy, Atrial Fibrillation, Electrical Cardioversion, Fetal Distress, Anesthetic Management
Keywords: Pregnancy, Atrial Fibrillation, Electrical Cardioversion, Fetal Distress, Anesthetic Management

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
32236218

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1114-4478

ARTERİA AXİLLARİS KÖKENLİ YÜZEYEL BİR ARTER VARYASYONU: KADAVRA OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Menekşe KARAHAN*[1]
[1] Kırklareli Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Menekşe KARAHAN
karahanmenekse@hotmail.com

ÖZET

Üst ekstremitenin arteriyel sistemi, embriyonik kapiller pleksusun yeniden şekillenmesi sırasında bazı damar kanallarının kalıcı hâle gelmesi, bazılarının ise gerilemesi sonucunda varyasyonlar gösterebilir. Bu varyasyonların tanımlanması anatomik ve klinik açıdan önem taşır. Bu çalışmada, rutin kadavra diseksiyonu sırasında saptanan aksiller kökenli nadir bir arteriyel varyasyonun topografik ve morfometrik özelliklerinin sunulması amaçlandı. Formalinle fikse erişkin bir kadavranın sağ üst ekstremitesinde a. axillaris, a. brachialis, a. radialis, a. ulnaris ve ile bunların komşuluğundaki sinir ve kas yapıları diseke edilerek ortaya konuldu. Varyatif arterin a. axillaris'in üçüncü bölümünden, n. medianus köklerinin birleşme düzeyinin hemen proksimalinden köken aldığı görüldü. Damarın proksimalde n. medianus'un önünde seyrettiği, distalde sinirin lateraline geçerek m. biceps brachii'nin medialinde ilerlediği ve aponeurosis bicipitalis'in yüzeyelinden geçerek a. radialis ile birleştiği belirlendi. Varyatif arterin başlangıç çapı 3,7 mm, birleşme düzeyindeki çapı 2,1 mm ve toplam uzunluğu 308,4 mm olarak ölçüldü. A. brachialis'in seyrini koruduğu ve fossa cubitalis düzeyinde a. radialis ile a. ulnaris'e ayrıldığı saptandı. A. radialis'in varyatif arterle birleşmeden önceki segmentinin uzunluğu 10,5 mm, çapı ise 4,1 mm idi. Bu morfolojik özellikler, olgunun dominant kubital anastomozlu, a. axillaris kökenli hipoplastik yüzeyel brakiyoradiyal arter paternine uyabileceğini düşündürdü. Bununla birlikte, normal a. brachialis bifurkasyonunun korunmuş olması nedeniyle bağımsız aksiller–radial anastomotik arter olasılığı da dışlanamadı. Bu varyasyonun bilinmesi, transradiyal girişimler ve kubital bölge cerrahisinde iatrojenik komplikasyonların önlenmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Anatomik varyasyon, kadavra diseksiyonu, morfometri

A SUPERFICIAL ARTERIAL VARIATION ORIGINATING FROM THE AXILLARY ARTERY: A CADAVERIC CASE REPORT

ABSTRACT

The arterial system of the upper limb may exhibit variations resulting from the persistence of some vascular channels and regression of others during remodeling of the embryonic capillary plexus. Identification of these variations is important from both anatomical and clinical perspectives. This study aimed to present the topographic and morphometric characteristics of a rare arterial variation originating from the axillary artery and identified during routine cadaveric dissection. The axillary, brachial, radial, and ulnar arteries, together with the adjacent neural and muscular structures, were exposed in the right upper limb of a formalin fixed adult cadaver. The variant artery originated from the third part of the axillary artery, immediately proximal to the union of the medial and lateral roots of the median nerve. Proximally, the vessel coursed anterior to the median nerve. Distally, it passed to the lateral side of the nerve, continued medial to the biceps brachii muscle, crossed superficial to the bicipital aponeurosis, and joined the radial artery. The variant artery measured 3.7 mm in diameter at its origin, 2.1 mm at its junction with the radial artery, and 308.4 mm in total length. The brachial artery maintained its normal course and bifurcated into the radial and ulnar arteries within the cubital fossa. The segment of the radial artery before its junction with the variant artery measured 10.5 mm in length and 4.1 mm in diameter. These morphological features suggested that the vessel might represent a hypoplastic superficial brachioradial artery originating from the axillary artery and associated with a dominant cubital anastomosis. However, because the normal bifurcation of the brachial artery was preserved, the possibility of an independent anastomotic artery between the axillary and radial arteries could not be excluded. Recognition of this variation may help prevent iatrogenic complications during transradial interventions and surgical procedures in the cubital region.

Keywords: Anatomical variation, cadaveric dissection, morphometry

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3285E0B9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-4204-4530

MİGREN TEDAVİSİNDE GREATER OKSİPİTAL SİNİR PULSED RADYOFREKANS UYGULAMALARININ YAPAY ZEKA DESTEKLİ TEMATİK ANALİZİ: KLİNİK KANITLARIN NİTEL SENTEZİ

Uzm. Dr. Şükriye DADALI*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Algoloji Kliniği, Ankara, Türkiye
* Corresponding Author: Şükriye DADALI
sukriyedadali@gmail.com

ÖZET

Amaç: Greater oksipital sinir pulsed radyofrekans (GON PRF), özellikle medikal tedaviye dirençli migren hastalarında uygulanan minimal invaziv girişimsel tedavi yöntemlerinden biridir. Bu çalışmanın amacı, migren tedavisinde GON PRF uygulamalarını değerlendiren klinik çalışmalardaki ortak klinik temaları yapay zeka destekli tematik analiz yöntemiyle belirlemek ve mevcut kanıtları nitel olarak sentezlemektir.
Yöntem: PubMed veri tabanında migren tedavisinde GON PRF uygulamalarını değerlendiren İngilizce klinik çalışmalar tarandı. Sistematik derlemeler, meta-analizler, non-invaziv pulsed radyofrekans uygulamaları ve migren dışı endikasyonları içeren yayınlar dışlandı. Dahil edilen çalışmalar; çalışma tasarımı, örneklem büyüklüğü, migren tipi, uygulama tekniği, takip süresi, klinik sonuçlar ve güvenlik verileri açısından standart veri çıkarım formu ile değerlendirildi. Araştırmacılar tarafından çıkarılan veriler, yapay zeka desteği kullanılarak ortak klinik temalar altında kodlanıp nitel olarak sentezlendi.
Bulgular: Toplam dokuz çalışma analize dahil edildi. Tematik analiz sonucunda beş temel tema belirlendi: ağrı ve migren yükünde azalma, uzun dönem etkinlik, diğer girişimsel tedavilere göre karşılaştırmalı etkinlik, güvenlik profili ve hasta odaklı sonuçlarda iyileşme. Çalışmaların büyük bölümünde ağrı şiddeti, migren atak sıklığı, baş ağrılı gün sayısı ve analjezik kullanımında anlamlı azalma bildirildi. Karşılaştırmalı çalışmalarda GON PRF'nin tekrarlayan GON blokları veya steroid uygulamalarına göre daha uzun süreli klinik fayda sağlayabildiği gösterildi. Ciddi işlem ilişkili komplikasyon bildirilmezken yalnızca hafif ve geçici advers olaylar raporlandı.
Sonuç: Mevcut kanıtlar, ultrason eşliğinde uygulanan GON PRF'nin özellikle kronik ve tedaviye dirençli migren hastalarında etkili ve güvenli bir girişimsel tedavi seçeneği olduğunu göstermektedir. Yapay zekâ destekli tematik analiz, heterojen klinik çalışmaların ortak eğilimlerini sistematik biçimde ortaya koymada yararlı bir yaklaşım sunmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Migren, greater oksipital sinir, pulsed radyofrekans, yapay zeka, tematik analiz

ARTIFICIAL INTELLIGENCE-ASSISTED THEMATIC ANALYSIS OF GREATER OCCIPITAL NERVE PULSED RADIOFREQUENCY FOR MIGRAINE: A QUALITATIVE SYNTHESIS OF CLINICAL EVIDENCE

ABSTRACT

Objective: Greater occipital nerve pulsed radiofrequency (GON PRF) is a minimally invasive interventional treatment increasingly used in patients with medically refractory migraine. This study aimed to identify the common clinical themes emerging from studies evaluating GON PRF for migraine treatment using an artificial intelligence-assisted thematic analysis approach and to provide a qualitative synthesis of the available clinical evidence.
Methods: A PubMed search was conducted to identify English-language clinical studies investigating GON PRF for migraine treatment. Systematic reviews, meta-analyses, studies evaluating non-invasive pulsed radiofrequency techniques, and studies involving non-migraine indications were excluded. Eligible studies were assessed using a standardized data extraction form including study design, sample size, migraine subtype, intervention technique, follow-up duration, clinical outcomes, and safety data. Data extracted by the investigators were coded into common clinical themes and qualitatively synthesized with the assistance of artificial intelligence.
Results: Nine studies met the inclusion criteria. The thematic analysis identified five major themes: reduction in pain and overall migraine burden, long-term effectiveness, comparative effectiveness versus other interventional treatments, safety profile, and improvement in patient-reported outcomes. Most studies demonstrated significant reductions in pain intensity, migraine attack frequency, headache days, and analgesic consumption following GON PRF treatment. Comparative studies suggested that GON PRF may provide more sustained clinical benefits than repeated greater occipital nerve blocks or steroid-based interventions. No serious procedure-related complications were reported, and only mild, transient adverse events were documented.
Conclusion: Current evidence suggests that ultrasound-guided GON PRF is a safe and effective interventional treatment option, particularly for patients with chronic and treatment-resistant migraine. Artificial intelligence-assisted thematic analysis provides a useful approach for systematically identifying common patterns across heterogeneous clinical studies.
Keywords: Migraine; greater occipital nerve; pulsed radiofrequency; artificial intelligence; thematic analysis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
33FB3EA0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0003-0891-0765

RAHİM İÇİ ARAÇ UYGULAMASI SIRASINDA AĞRI İLE İLİŞKİLİ FAKTÖRLER: PROSPEKTİF KOHORT ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Miray Nilüfer CİMŞİT KEMAHLI*[1]
[1] American Outpatient Medical Center
nilufercimsit@gmail.com

ÖZET

Amaç: Rahim içi araç (RİA) uygulaması sırasında hissedilen ağrı, bu etkili kontraseptif yöntemin kullanımını sınırlayan önemli bir faktördür. Bu çalışmanın amacı, uteroservikal açı başta olmak üzere uterin ve servikal anatomik ölçümlerin RİA uygulaması sırasında hissedilen ağrı ile ilişkisini değerlendirmektir.
Yöntem: Bu prospektif kohort çalışması, Temmuz 2024 ile Şubat 2025 tarihleri arasında 18–45 yaş arası ve RİA uygulanması planlanan kadınlarda yürütüldü. İşlem sırasında ağrı düzeyi Vizüel Analog Skala (VAS) ile değerlendirilmiştir. Transvajinal ultrasonografi ile uterin ve servikal ölçümler kaydedildi. Anatomik parametreler ile ağrı skorları arasındaki ilişkiler korelasyon ve regresyon analizleri ile incelenmiştir.
Bulgular: Toplam 95 kadın çalışmaya dahil edildi. Ortalama VAS ağrı skoru 4.05 ± 2.26 idi. Uteroservikal açı ile ağrı skorları arasında zayıf ancak istatistiksel olarak anlamlı bir pozitif korelasyon saptanmıştır ($p = 0.040$). Servikal uzunluk ile ağrı arasında orta düzeyde pozitif korelasyon bulunmuştur ($p = 0.001$). Sezaryen öyküsü olan kadınlarda ağrı skorları, vajinal doğum öyküsü olanlara göre anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur ($p = 0.021$). Ancak çok değişkenli analizlerde tek bir anatomik parametrenin şiddetli ağrıyı bağımsız olarak öngördüğü gösterilememiştir.
Sonuç: RİA uygulaması sırasında hissedilen ağrı tek bir anatomik ölçümle açıklanamayacak, çok faktörlü bir klinik sonuçtur. Sonuçlar, ağrı yönetiminde anatomik ölçümlere dayalı öngörülerdense bireyselleştirilmiş ve hasta merkezli yaklaşımların ön planda tutulması gerektiğini düşündürmektedir
Anahtar Kelimeler: Rahim içi araç, ağrı, uteroservikal açı

FACTORS ASSOCIATED WITH PAIN DURING INTRAUTERINE DEVICE INSERTION: A PROSPECTIVE COHORT STUDY

ABSTRACT

Background: Anticipated pain during intrauterine device (IUD) insertion is considered an important factor reducing utilization of this highly effective form of contraception. Identifying anatomical predictors of insertion-related pain could enable personalized counseling and targeted pain management strategies.
Objective: To evaluate the relationship between uterine and cervical anatomical measurements, particularly the uterocervical angle (UCA), and patient-reported pain during IUD insertion.
Methods: This prospective cohort study was conducted at a district state hospital in Central Anatolia between July 2024 and February 2025. Women aged 18–45 years undergoing copper IUD insertion during the menstrual phase were included. Pain intensity during the procedure was evaluated with the Visual Analog Scale (VAS). Ultrasonographic assessment included measurement of uterine and cervical dimensions, calculation of uterine volume, and determination of the uterocervical angle (UCA). Associations between anatomical characteristics and procedural pain were analyzed using correlation and regression models.
Results: Ninety-five women were included (mean age 33.9 ± 8.0 years). The mean VAS pain score was 4.05 ± 2.26. A statistically significant, albeit weak, positive correlation was observed between UCA and pain scores ($r = 0.21$, $p = 0.040$), while cervical length demonstrated a moderate correlation ($r = 0.32$, $p = 0.001$). Total uterine length was not significantly associated with pain. Women with a history of cesarean delivery reported significantly higher pain scores compared with those with prior vaginal delivery ($p = 0.021$). In multivariable analyses, no single anatomical parameter independently predicted severe pain.
Conclusion: Pain during IUD insertion appears to be a multifactorial clinical outcome influenced by both anatomical and obstetric factors rather than a single structural measurement. Individualized, patient-centered counseling and pain management strategies may be more effective than reliance on anatomical parameters alone.
Keywords: Intrauterine Device, Pain, Uterocervical Angle

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
35855EE2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

MALİGN HİPERTERMİ ÖYKÜSÜ OLAN BİR HASTADA KORONER ARTER BYPASS GREFT CERRAHİSİNDE ANESTEZİ YÖNETİMİ

Uzm. Dr. Anıl ONUR*[1]
[1] SBÜ Bursa Yuksek Ihtisas Egitim ve Arastirma Hastanesi
* Corresponding Author: Anıl ONUR
dr.anilonur@gmail.com

ÖZET

Malign hipertermi (MH), volatil anestezikler ve süksinilkolin gibi tetikleyici ajanlara maruziyet sonucu ortaya çıkan, yüksek mortalite riski taşıyan hipermetabolik bir sendromdur. Kardiyak cerrahide MH yönetimi, klinik bulguların kardiyopulmoner bypass (KPB) sırasında maskelenebilmesi nedeniyle özel zorluklar içermektedir. Bu olgu sunumunda, MH öyküsü olan bir hastada elektif koroner arter bypass greft (KABG) cerrahisine yönelik hazırlık, güvenli anestezi ve postoperatif bakım sürecini tanımlamayı amaçladık.

MH'ye bağlı ölüm aile öyküsü bulunan 45 yaşında kadın hasta, elektif KABG cerrahisi için değerlendirildi. Ameliyathane üç gün öncesinden hazırlandı; vaporizatörler çıkarıldı, anestezi devresi değiştirildi ve devre yıkandı. Total intravenöz anestezi (TİVA) için hazırlık yapıldı. KPB süreci hızlı, normotermik ve sorunsuz bir şekilde tamamlandı. Hasta, vazopressör ihtiyacı olmaksızın, hemodinamik olarak stabil ve entübe halde yoğun bakım ünitesine transfer edildi.

MH öyküsü olan hastalarda kardiyak cerrahi, multidisipliner bir yaklaşım ve titiz preoperatif hazırlık ile güvenli bir şekilde gerçekleştirilebilir. Tetikleyici ajanlardan kaçınma, uygun monitörizasyon ve postoperatif bakımın yanı sıra dantrolen hazırlığı, başarılı bir sonuç için esastır.

Anahtar Kelimeler: Malign hipertermi, koroner arter bypass greft cerrahisi, total intravenöz anestezi, dantrolen

ANESTHESİA MANAGEMENT İN CORONARY ARTERY BYPASS GRAFT SURGERY İN A PATİENT WİTH MALİGNANT HYPERTHERMİA HİSTORY

ABSTRACT

Malignant hyperthermia (MH) is a hypermetabolic syndrome with a high mortality risk, resulting from exposure to triggering agents such as volatile anesthetics and succinylcholine. Management of MH in cardiac surgery presents special challenges because clinical findings can be masked during cardiopulmonary bypass (CPB). In this case report, we aimed to describe the preparation, safe anesthesia, and postoperative care process for elective coronary artery bypass graft (CABG) surgery in a patient with a history of MH.

A 45-year-old female patient with a family history of death from MH was evaluated for elective CABG surgery. The operating room was prepared three days prior, vaporizers were removed, the anesthesia circuit was changed, and the anesthesia circuit was flushed. Preparation for total intravenous anesthesia (TIVA) was performed. The CPB process was completed quickly, normothermically, and uneventfully. The patient was transferred to the intensive care unit without the need for vasopressors, hemodynamically stable, and intubated.

Cardiac surgery in patients with a history of MH can be performed safely with a multidisciplinary approach and meticulous preoperative preparation. Avoidance of triggering agents, appropriate monitoring, and postoperative care, along with dantrolene preparation, are essential for a successful outcome.

Keywords: Malignant hyperthermia, coronary artery bypass graft surgery, total intravenous anesthesia, dantrolene

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
35F657F9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-6617-604X

ANİ KARDİYAK ÖLÜM ÖNCESİNDE FİZYOLOJİK KARMAŞIKLIK, KALP HIZI DEĞİŞKENLİĞİ VE SİNÜS DÜĞÜMÜ DİNAMİKLERİNİN FARKLI ZAMAN PENCELERİNDE İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Hasan Fehmi ÖZEL*[1], Dr. Öğr. Üyesi Hasan KAZDAĞLI[2]
[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi-Sağlık Hizmetleri MYO
[2] İzmir Ekonomi Üniversitesi-Sağlık Hizmetleri MYO
* Corresponding Author: Hasan Fehmi ÖZEL
fehmiozel@gmail.com

ÖZET

Amaç: Düşük kalp hızı değişkenliği ve anormal fraktal kalp hızı dinamikleri ani kardiyak ölüm riskiyle ilişkilendirilmiştir. Ancak VF/VT öncesi dönemde sinüs kaynaklı RR kompleksitesinin seyri belirsizdir. Bu çalışmada, ventriküler fibrilasyon/taşikardi (VF/VT) başlangıcına doğru sinüs düğümü kaynaklı normal-normal RR serisinin kompleksitesi ile klasik ve nonlineer HRV ölçütlerinin zamansal seyrini incelemek ve kompleksite kaybı hipotezinin bu veri setinde desteklenip desteklenmediğini değerlendirmek amaçlandı.

Yöntem: Çalışmada PhysioNet Sudden Cardiac Death Holter Database (sddb v1.0.0; 23 Holter kaydı, 250 Hz) kullanıldı. Pacing, aşırı artefakt ve teknik dışlama kriterleri sonrasında 19 kayıt analize dahil edildi. VF/VT başlangıcı T0 olarak kabul edilerek T0 öncesinde beş geriye dönük zaman penceresi tanımlandı: 12–6 saat, 6–3 saat, 3–1 saat, 60–15 dakika ve 15–5 dakika. Her pencerede DFA (trendden arındırılmış dalgalanma analizi) temelli kompleksite kaybı indeksi olan dS/RTLF, klasik zaman ve frekans alanı HRV parametreleri, Poincaré ölçütleri (SD1, SD2, SD1/SD2) ve nonlineer ölçütler (ApEn, SampEn, DFA-α1) hesaplandı. dS/RTLF, RR serisinin sağlıklı 1/f benzeri fraktal düzenden ($\alpha \approx 1.0$) sapmasını temsil eden bir ölçüt olarak değerlendirildi. Sinüs düğümü kaynaklı otonomik ritim dinamikleri ile ventriküler-elektriksel instabilite eksenleri ayrı ayrı ele alındı. Atriyal fibrilasyon (AF) şüphesi taşıyan kayıtların oluşturduğu uç değer etkileri temizlendi. İstatistiksel değerlendirmede lineer karma etki modeli, Friedman testi ve denek-içi Spearman korelasyonu kullanıldı; 20 parametre için Benjamini-Hochberg FDR düzeltmesi uygulandı.

Bulgular: T0'a yaklaşıldıkça sekiz parametrede FDR<0.05 düzeyinde anlamlı değişim saptandı. En belirgin değişim Poincaré SD1/SD2 oranındaki artıştı. Total değişkenlikte daralma izlendi; SDNN ve SD2 azaldı, SDNN değeri yaklaşık 82 ms'den 48 ms'ye geriledi. Kompleksite kaybı hipotezinin aksine, sinüs kaynaklı dS ve ApEn değerleri azaldı. DFA-α1 ise 1/f referansına yaklaştı.

Sonuç: VF öncesi dönem tek boyutlu bir kompleksite çöküşü ile açıklanamaz. Bulgular, bu dönemin otonomik daralma (SDNN/SD2 azalması), otonomik denge bileşenlerinde göreli değişim (SD1/SD2 artışı) ve NN serisinde görünür düzenlilik artışı (dS ve ApEn azalması) ile karakterize olduğunu göstermektedir. Sinüs düğümü kaynaklı kompleksite kaybı beklenenin aksine artmamış, azalmıştır. Bu nedenle çalışma, AKÖ öncesi HRV değişimlerinin yalnızca kompleksite kaybı kavramı ile açıklanamayacağını, otonomik daralma, fraktal düzen değişimi ve ritim instabilitesi eksenlerinin birlikte değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ani kardiyak ölüm, kalp hızı değişkenliği, DFA, dS/RTLF, fizyolojik kompleksite, sinüs düğümü, ventriküler fibrilasyon.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
360E4BEC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0003-0825-581X

UZUN SÜRELİ HEMODİYALİZ HASTASINDA DİYALİZLE İLİŞKİLİ AMİLOİD ARTROPATİSİ: GÖRÜNTÜLEME BULGULARI VE TANISAL DEĞERLENDİRMELER

Dr. Öğr. Üyesi Burak YAĞDIRAN*[1]
[1] Başkent University Faculty of Medicine, Department of Radiology
* Corresponding Author: Burak YAĞDIRAN
burakyagdiran@gmail.com

ÖZET

Diyalizle ilişkili amiloidoz, osteoartiküler dokularda β2-mikroglobulin birikimine bağlı gelişen, uzun süreli hemodiyalizin geç dönem komplikasyonlarından biridir. Diyaliz tekniklerindeki gelişmelere bağlı olarak görülme sıklığı azalmış olsa da, uzun süre diyaliz tedavisi alan hastalarda halen karşılaşılabilmektedir ve karakteristik görüntüleme bulguları ile ortaya çıkabilmektedir.

Yaklaşık 40 yıllık hemodiyaliz öyküsü bulunan 59 yaşındaki erkek hastaya dispne nedeniyle toraks bilgisayarlı tomografi incelemesi yapıldı. Akut pulmoner patoloji saptanmadı; ancak her iki omuz ekleminde insidental anormallikler izlendi. BT görüntülerinde glenohumeral eklemlerde eroziv değişiklikler, humerus başlarında multipl subkondral kistik lezyonlar ve periartiküler yumuşak doku kalınlaşması görüldü. Hastanın klinik öyküsü ve görüntüleme bulguları birlikte değerlendirildiğinde en olası tanı olarak diyalizle ilişkili amiloid artropatisi düşünüldü.

Diyalizle ilişkili amiloidozun kas-iskelet sistemi bulguları dejeneratif, inflamatuvar, enfeksiyöz veya metabolik eklem hastalıklarını taklit edebilir ve bu durum günlük pratikte tanıyı güçleştirebilir. Özellikle uzun süreli hemodiyaliz öyküsü bulunan hastalarda karakteristik görüntüleme bulgularının tanınması, tanının desteklenmesine ve klinik değerlendirmedeki gecikmelerin önlenmesine katkı sağlayabilir.

Bu olgu, diyalizle ilişkili amiloid artropatisinin tipik radyolojik görünümünü göstermekte ve uzun süreli hemodiyaliz öyküsü bulunan hastalarda bu tablonun ayırıcı tanıda akılda tutulmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Diyalizle ilişkili amiloidoz, Amiloid artropatisi, Uzun süreli hemodiyaliz, Kas-iskelet sistemi görüntülemesi, Bilgisayarlı tomografi

DIALYSIS-RELATED AMYLOID ARTHROPATHY IN A LONG-TERM HEMODIALYSIS PATIENT: IMAGING FINDINGS AND DIAGNOSTIC CONSIDERATIONS

ABSTRACT

Dialysis-related amyloidosis is a late complication of long-term hemodialysis caused by β2-microglobulin deposition within osteoarticular tissues. Although its prevalence has decreased with improvements in dialysis techniques, the disease is still encountered in patients with prolonged dialysis history and may present with characteristic imaging findings.

A 59-year-old man with a history of approximately 40 years of hemodialysis underwent thoracic computed tomography because of dyspnea. No acute pulmonary pathology was detected; however, incidental abnormalities involving both shoulder joints were noted. CT images demonstrated erosive glenohumeral changes, multiple subchondral geode-like cystic lesions in the humeral heads, and periarticular soft-tissue thickening. Considering the patient's clinical history and imaging findings, dialysis-related amyloid arthropathy was considered the most likely diagnosis.

Musculoskeletal manifestations of dialysis-related amyloidosis may resemble degenerative, inflammatory, infectious, or metabolic joint diseases, which can make diagnosis challenging in daily practice. Recognition of characteristic imaging findings, especially in patients receiving long-term hemodialysis, may help support the diagnosis and prevent delays in clinical evaluation.

This case demonstrates the typical radiological appearance of dialysis-related amyloid arthropathy and highlights the importance of considering this entity in patients with longstanding hemodialysis history.

Keywords: Dialysis-related amyloidosis, Amyloid arthropathy, Long-term hemodialysis, Musculoskeletal imaging, Computed tomography

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
372AC2F8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0009-5937-2953 | 0000-0001-9027-7633

ÜRİNER SİSTEM ANATOMİSİ PERSPEKTİFİNDEN KOMPLİKE İDRAR YOLU ENFEKSİYONU PATOGENEZİ

Arş. Gör. Özleyiş KONYALI*[1], Arş. Gör. Dr. Mehtap SEYAZ[1]
[1] Kırklareli Üniversitesi
* Corresponding Author: Özleyiş KONYALI
ozleyismutluer5@gmail.com

ÖZET

Komplike idrar yolu enfeksiyonları (İYE), üriner sistemin anatomik, fonksiyonel ya da metabolik bir anormalliği varlığında gelişen, tedaviye yanıtı ve klinik seyri güçleştiren enfeksiyonlar şeklinde tanımlanmaktadır. Anatomik anomalilerin komplike İYE riskini artırdığına ilişkin kanıtlar literatürde raporlanmış olsa da, hangi anatomik bölgedeki yapısal değişikliğin hangi mikrobiyal virülans mekanizmasını spesifik olarak kolaylaştırdığı sorusu literatürde dağınık biçimde bulunmaktadır. Ayrıca yapısal anomali ve virülans mekanizması genellikle birbirinden bağımsız eksenlerde ele alınmaktadır. Bu çalışma, üriner sistemin farklı anatomik bölgelerinde görülen yapısal ya da fonksiyonel değişiklikleri, bu bölgelere tropizm gösteren üropatojenin virülans mekanizmalarıyla ilişkilendirerek bölgeye özgü patogenezi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Literatürdeki çalışmalarda, idrar stazı ile sonuçlanan üreteropelvik ve vezikoüreteral düzeydeki anatomik bozuklukların üst üriner sistem epitelinde P fimbria aracılı üropatojen tropizmini desteklediği; rezidüel idrar birikimiyle seyreden mesane çıkım obstrüksiyonu ve nörojenik mesanenin ise mesane epitelinde tip 1 fimbria aracılı kolonizasyon ve biyofilm gelişimini kolaylaştırdığı bildirilmektedir. Ayrıca prostatik hiperplazi varlığında prostatik kanalların anatomik konfigürasyonunun, biyofilmin antimikrobiyal ajanlardan korunarak persistan bir rezervuar oluşturmasına elverişli bir mikroçevre yarattığı bilinmektedir. Üriner kateterizasyon ve nefrolitiazis gibi iyatrojenik veya edinsel anatomik yüzey değişikliklerinde ise genişleyen mikrobiyal tutunma yüzeyinin çok ilaca dirençli (MDR) suşların persistansını kolaylaştırdığı belirtilmiştir. Sonuçta, komplike İYE patogenezi tek bir mekanizma yerine anatomik lokalizasyona göre farklılaşan çoklu yolaklar bütünü olarak değerlendirilmelidir. Yapısal anatomik özelliklerin bölgeye özgü virülans profiliyle beraber yorumlanması, tanısal örnekleme stratejilerinin ve tedavi yaklaşımlarının bireyselleştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Üropatojen Virülans Faktörleri, Patogenez, Biyofilm, Üriner Anomali

PATHOGENESIS OF COMPLICATED URINARY TRACT INFECTION FROM THE PERSPECTIVE OF URINARY SYSTEM ANATOMY

ABSTRACT

Complicated urinary tract infection (UTI) are defined as infections that develop in the presence of an anatomical, functional, or metabolic abnormality of the urinary system, making treatment response and clinical course more difficult. Although evidence suggesting that anatomical anomalies increase the risk of complicated UTI has been reported in the literature, the question of which structural change in which anatomical region specifically facilitates which microbial virulence mechanism is scattered in the literature. Furthermore, structural anomalies and virulence mechanisms are generally considered on independent axes. This study was conducted to reveal region-specific pathogenesis by associating structural or functional changes observed in different anatomical regions of the urinary system with the virulence mechanisms of uropathogens showing tropism to these regions. Studies in the literature have shown that anatomical abnormalities at the ureteropelvic and vesicoureteral levels, resulting in urinary stasis, support uropathogen tropism mediated by P fimbria in the upper urinary system epithelium; It has been reported that bladder outlet obstruction with residual urine accumulation and neurogenic bladder facilitate type 1 fimbria-mediated colonization and biofilm development in the bladder epithelium. Furthermore, it is known that in the presence of prostatic hyperplasia, the anatomical configuration of the prostatic ducts creates a microenvironment favorable for biofilm to form a persistent reservoir, protected from antimicrobial agents. In iatrogenic or acquired anatomical surface changes such as urinary catheterization and nephrolithiasis, the expanded microbial adhesion surface has been shown to facilitate the persistence of multidrug-resistant (MDR) strains. In conclusion, the pathogenesis of complicated UTI should be considered not as a single mechanism, but as a complex system of multiple pathways differing according to anatomical localization. Interpreting structural anatomical features together with the region-specific virulence profile can contribute to the individualization of diagnostic sampling strategies and treatment approaches.

Keywords: Uropathogenic Virulence Factors, Pathogenesis, Biofilm, Urinary Anomaly

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
37AE492A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1954-8845

KARAMAN İLÇE HASTANELERİNDEN İL İÇİ REFERANS MERKEZİNE VE DOĞRUDAN İL DIŞINA YAPILAN SEVKLERİN KARŞILAŞTIRILMASI: BEŞ YILLIK 112 KAYIT ANALİZİ

Uzm. Dr. Mehmet Serkan YURDAKUL*[1]
[1] Karaman İl Sağlık Md
* Corresponding Author: Mehmet Serkan YURDAKUL
mehmetyurdakul@gmail.com

ÖZET

İlçe hastanelerinden ileri değerlendirme veya tedavi için yapılan hastaneler arası sevkler, il içindeki referans merkezine ya da doğrudan başka bir ile yönlendirilebilir. Bu çalışmada Karaman ilçe hastanelerinden yapılan bu iki sevk yolunu zaman, kaynak ilçe ve kayıtlı klinik özellikler açısından karşılaştırmayı amaçladık. Karaman 112 Acil Sağlık Hizmetlerinin 2021–2025 kayıtları retrospektif olarak incelendi. Ermenek, Sarıveliler, Ayrancı ve Kazımkarabekir ilçe hastanelerinden başlayan standart hastaneler arası nakiller çalışmaya alındı. Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesine yapılan sevkler il içi referans grubu, hedef ili Karaman dışında açıkça kayıtlı sevkler il dışı grubu oluşturdu; diğer veya hedefi belirsiz sevkler ana karşılaştırmadan çıkarıldı. Kategorik değişkenler ki-kare testi ve Cramér V ile, yaş standartlaştırılmış ortalama farkıyla, yıllık değişim ise Cochran–Armitage eğilim testiyle değerlendirildi. İlçe hastanelerinden yapılan 8.354 naklin 5.907'si Karaman Eğitim ve Araştırma Hastanesine, 1.270'i doğrudan il dışına yapıldı; ana kohort 7.177 sevkten oluştu ve il dışı sevk oranı %17,7 idi. Bu oran 2021'de %29,0'dan 2025'te %9,1'e düştü ($z=-16,17$; $p<0,001$). İl dışı sevk oranı Ermenek'te %31,3, Sarıveliler'de %18,1, Ayrancı ve Kazımkarabekir'de %0,1 idi (Cramér V=0,387); il dışı sevklerin %85,3'ü Konya'ya yönlendirildi. İl dışı sevk kayıtlarındaki hastalar daha gençti (48,5±29,5 ve 54,7±25,0 yıl; standartlaştırılmış ortalama farkı=-0,24; $p<0,001$) ve yoğun bakım gereksinimi daha sık kaydedildi (%10,5 ve %2,4). Doğrudan il dışı sevkler beş yılda belirgin biçimde azalmış, ancak Ermenek–Konya hattında yoğunlaşmıştır. Bulgular sevk uygunluğunu veya hasta sonuçlarını değil, kayıtlı yönlendirme örüntülerini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: hastaneler arası nakil, acil sağlık hizmetleri, kırsal sağlık, sevk ağı, bölgeselleşme

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
37E8F26F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

LOMBER TRANSFORAMİNAL EPİDURAL STEROİD ENJEKSİYONU HAKKINDA HASTA SORULARINA YAPAY ZEKÂ YANITLARI: CHATGPT VE GOOGLE GEMİNİ KARŞILAŞTIRMASI

Uzm. Dr. Gülçin BABAOĞLU*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Gülçin BABAOĞLU
gulcinpektasli@gmail.com

ÖZET

Amaç: Lomber transforaminal epidural steroid enjeksiyonu (TFESI), lumbosakral radiküler ağrı tedavisinde sık kullanılan girişimsel bir yöntemdir. Hastalar işlem öncesi ve sonrasında etkinlik, güvenlik, komplikasyonlar, işlem sonrası bakım ve ameliyat gerekliliği gibi konularda bilgi arayışına girmektedir. Büyük dil modeli tabanlı sohbet robotları bu süreçte giderek daha sık kullanılmakla birlikte, verdikleri yanıtların doğruluğu ve hasta açısından anlaşılabilirliği klinik açıdan önem taşımaktadır. Bu çalışmada, lomber TFESI hakkında sık sorulan hasta sorularına ChatGPT ve Google Gemini tarafından verilen yanıtların doğruluk, yeterlilik, anlaşılabilirlik ve hasta güvenliği açısından karşılaştırılması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel ve gözlemsel olarak planlanan çalışmada, lomber TFESI hakkında hasta dilinde hazırlanmış 20 soru kullanıldı. Sorular; işlemin amacı ve etkinliği, işlem öncesi hazırlık, işlemin uygulanışı, etki süresi ve tekrarlanabilirliği, yan etkiler ve işlem sonrası dönem başlıklarını kapsayacak şekilde oluşturuldu. Her soru ChatGPT ve Google Gemini'ye aynı standart giriş metniyle, ayrı ve yeni sohbet oturumlarında yöneltildi. Böylece toplam 40 yanıt elde edildi. Yanıtlar model kimliği gizlenerek dört girişimsel ağrı hekimi tarafından bağımsız ve kör olarak değerlendirildi. Her yanıt doğruluk, yeterlilik ve anlaşılabilirlik açısından 5'li Likert ölçeğiyle puanlandı; ayrıca potansiyel olarak zararlı veya ciddi şekilde yanıltıcı bilgi içerip içermediği kaydedildi. Modeller arası karşılaştırmada Wilcoxon işaretli sıra testi kullanıldı. Değerlendiriciler arası uyum yüzde uzlaşma ve Gwet AC1 katsayısı ile değerlendirildi.

Bulgular: Toplam 160 bağımsız değerlendirme elde edildi. ChatGPT ve Gemini'nin doğruluk puanları benzerdi [sırasıyla 4,98 (0,08) ve 4,98 (0,08); p=1,000]. Yeterlilik puanı Gemini'de daha yüksek bulundu [ChatGPT: 4,90 (0,19), Gemini: 4,99 (0,06)]; ancak bu fark istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı (p=0,058). Anlaşılabilirlik boyutunda her iki model de tüm sorularda tam puan aldı [5,00 (0,00)]. Hiçbir yanıtta potansiyel olarak zararlı veya ciddi şekilde yanıltıcı bilgi saptanmadı. Değerlendiriciler arası uyum tüm kriterlerde yüksekti; Gwet AC1 katsayıları 0,817 ile 1,000 arasında değişti.

Sonuç: ChatGPT ve Google Gemini, lomber TFESI hakkında hasta dilinde yöneltilen sık sorulan sorulara verdikleri yanıtlarda doğruluk, yeterlilik ve anlaşılabilirlik açısından yüksek performans göstermiştir. İki model arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamış, hiçbir yanıtta potansiyel olarak zararlı veya ciddi şekilde yanıltıcı bilgi belirlenmemiştir. Bu bulgular, büyük dil modeli tabanlı sohbet robotlarının TFESI hakkında temel hasta bilgilendirmesinde yardımcı bir kaynak olarak kullanılabileceğini düşündürmektedir. Bununla birlikte, bu araçlar kişiye özel tıbbi karar süreçlerinde hekim değerlendirmesinin yerine geçmemeli; özellikle ilaç düzenlemesi, işlem uygunluğu ve komplikasyon şüphesi gibi durumlarda klinisyen rehberliği esas alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Transforaminal epidural steroid enjeksiyonu, yapay zekâ, ChatGPT, Google Gemini, hasta eğitimi, girişimsel ağrı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
38B81D95

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9141-1301

PRİMER LENFÖDEMLİ GEBEDE GELİŞEN SELÜLİT: NADİR BİR OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KAGITCI* [1]
[1] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Mehmet KAGITCI
mehmetkagitci1@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Lenfödem ve selülit, birbirini tetikleyebilen ve şiddetlendirebilen iki farklı klinik durumdur. Lenfödem, lenfatik drenajın bozulmasına bağlı olarak lenf sıvısının dokularda birikmesi sonucu ortaya çıkan kronik bir hastalıktır ve etkilenen ekstremitede şişlik, ağırlık hissi ve fonksiyon kaybına yol açmaktadır (1). Selülit ise hızlı ilerleyen eritem, sıcaklık artışı, ağrı ve hassasiyet ile karakterize, sıklıkla ateş ve titremenin eşlik ettiği akut bakteriyel deri ve yumuşak doku enfeksiyonudur (2). Bu olgu sunumunda, primer lenfödem tanısı bulunan ve gebeliğinin 28 hafta 5. haftasında selülit gelişen bir gebe hasta sunulmaktadır.
Olgu Sunumu: Otuz bir yaşında, ilk gebeliğini yaşayan ve bilinen primer lenfödem tanısı bulunan hasta, gebeliğinin 28 hafta 5. haftasında sağ alt ekstremitede şişlik ve sıcaklık artışı şikayetleri ile kliniğimize başvurdu. Hastanın lenfödem açısından düzenli takip altında olmadığı ve mevcut gebeliğinin bu başvuruya kadar dış merkezde sorunsuz olarak izlendiği öğrenildi.
Hasta yaklaşık bir haftadır sağ bacakta giderek artan şişlik ve sıcaklık artışı tariflemekteydi. Benzer atakların gebelik öncesinde de zaman zaman tekrar ettiği öğrenildi. Fizik muayenede her iki alt ekstremitede ödem saptanmakla birlikte, sağ alt ekstremitede daha belirgin olmak üzere lokal sıcaklık artışı ve iki bacak arasında çevre farkında artış izlendi.
Hasta kardiyovasküler cerrahi, enfeksiyon hastalıkları, dermatoloji ve ortopedi bölümleri tarafından değerlendirildi. Ayrıca, hangi antibiyotiklere karşı olduğu bilinmeyen ilaç alerjisi öyküsü nedeniyle alerji ve immünoloji bölümünden de görüş alındı. Laboratuvar ve görüntüleme bulguları selülit ile uyumlu bulundu. Gebelik sırasında tek taraflı alt ekstremite şişliğinin belirginleşmesi nedeniyle selülit, derin ven trombozu (DVT) ve altta yatan lenfödemin alevlenmesi ayırıcı tanıda değerlendirildi.
Kardiyovasküler cerrahi, enfeksiyon hastalıkları, dermatoloji, ortopedi ile alerji ve immünoloji uzmanlarının katılımıyla multidisipliner bir değerlendirme gerçekleştirildi. Kompresyon ultrasonografi ve Doppler incelemesi ile alt ekstremite derin ven trombozu dışlandı.
Enfeksiyon hastalıkları bölümünün önerisi doğrultusunda, alerji ve immünoloji önerileri de dikkate alınarak fosfomisin tedavisi başlandı. Ancak hastada fosfomisine karşı alerjik reaksiyon gelişmesi nedeniyle antibiyotik tedavisi yalnızca tek doz uygulanabildi.
Destek tedavisi kapsamında alt ekstremite elevasyonu sağlandı ve kompresyon çorabı tedavisi başlandı. Destek tedavisi sonrasında hastanın klinik bulgularında belirgin gerileme izlendi ve hasta kompresyon çorabı kullanımı ve yaşam tarzı önerileri ile taburcu edildi.
Tartışma: Primer lenfödem tanısı bulunan gebeler yüksek riskli gebelik grubunda değerlendirilmeli ve multidisipliner bir yaklaşımla takip edilmelidir. Gebelik sırasında meydana gelen fizyolojik değişiklikler mevcut lenfödemin kötüleşmesine neden olabilir ve hastaları selülit gelişimine yatkın hale getirebilir (3).
Önceki çalışmalarda, lenfödemli hastaların yaklaşık %37,6'sının yaşamları boyunca en az bir kez selülit atağı geçirdiği, yaklaşık %23,3'ünde ise tekrarlayan selülit ataklarının görüldüğü bildirilmiştir (4). Bozulmuş lenfatik fonksiyonlar konağın enfeksiyonlara karşı savunma mekanizmalarını zayıflatmakta ve enfeksiyona yatkınlığı artırmaktadır (5). Buna karşılık selülit de lenfatik sisteme ilave hasar vererek mevcut lenfödemin ilerlemesine katkıda bulunmaktadır (6).
Bu nedenle, lenfödem ve selülit birlikteliği bulunan gebelerde hem enfeksiyonun hem de lenfödemin yakın takibi büyük önem taşımaktadır. Olgumuzda da gebeliğin geri kalan süreci boyunca multidisipliner takip planlanmıştır.
Sonuç: Lenfödem, düzenli takip ve tedavi gerektiren kronik bir hastalıktır. Gebelik sırasında ortaya çıkan fizyolojik değişiklikler lenfödemi kötüleştirebilir ve selülit gibi komplikasyonların gelişimini kolaylaştırabilir (1,3). Selülit ise hızlı değerlendirme ve uygun antibiyotik tedavisi gerektiren ciddi bir enfeksiyondur (2). Bununla birlikte, olgumuzda görüldüğü üzere antibiyotik alerjileri tedavi seçeneklerini önemli ölçüde kısıtlayabilmektedir. Bu hasta grubunda erken tanı, derin ven trombozu gibi tek taraflı bacak şişliğine neden olabilecek diğer durumların dışlanması ve ekstremite elevasyonu ile kompresyon tedavisi gibi destekleyici yaklaşımların zamanında uygulanması tedavinin temel bileşenlerini oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Cellulitis, Primary Lymphedema, Pregnancy

CELLULITIS IN A PREGNANT WOMAN WITH PRIMARY LYMPHEDEMA: A RARE CASE REPORT

ABSTRACT

Objective: Lymphedema and cellulitis are two distinct clinical conditions that may precipitate and exacerbate each other. Lymphedema is a chronic disease resulting from impaired lymphatic drainage and subsequent accumulation of lymphatic fluid within tissues, leading to swelling, heaviness, and functional impairment of the affected extremity (1). Cellulitis, on the other hand, is an acute bacterial infection of the skin and subcutaneous tissues characterized by rapidly progressive erythema, warmth, pain, and tenderness, often accompanied by fever and chills (2). Herein, we present a case of cellulitis developing in a pregnant woman at 28 weeks and 5 days of gestation with a known diagnosis of primary lymphedema.
Case Presentation: A 31-year-old primigravid woman with a known diagnosis of primary lymphedema was referred to our clinic at 28 weeks and 5 days of gestation because of swelling and increased warmth in her right lower extremity. The patient had not been under regular follow-up for lymphedema and had been receiving antenatal care at another center without complications until the current presentation.
She reported progressive swelling and increased temperature in the right leg for approximately one week. Similar episodes had occasionally occurred before pregnancy. Physical examination revealed bilateral lower extremity edema, more pronounced in the right leg, accompanied by local warmth and an increased circumference difference between the two legs.
The patient was evaluated by cardiovascular surgery, infectious diseases, dermatology, and orthopedics departments. Due to a history of allergy to unspecified antibiotics, consultation with the allergy and immunology department was also obtained. Laboratory and imaging findings were consistent with cellulitis. Given the unilateral worsening of symptoms during pregnancy, differential diagnoses including cellulitis, deep vein thrombosis (DVT), and exacerbation of underlying lymphedema were considered.

A multidisciplinary evaluation involving specialists in cardiovascular surgery, infectious diseases, dermatology, orthopedics, and allergy and immunology was undertaken. Compression ultrasonography with Doppler examination excluded lower extremity deep vein thrombosis. Laboratory and imaging findings were subsequently considered consistent with cellulitis.

Based on the recommendation of the infectious diseases team, fosfomycin therapy was initiated with dose adjustment according to allergy and immunology recommendations. However, the patient subsequently developed an allergic reaction to fosfomycin, limiting antibiotic treatment to a single dose.

Supportive treatment measures including lower extremity elevation and compression stocking therapy were instituted. Following supportive management, the patient's symptoms improved, and she was discharged with compression stocking therapy and lifestyle recommendations.

Discussion: Pregnant women with primary lymphedema should be considered high-risk pregnancies and managed using a multidisciplinary approach. Physiological changes during pregnancy may worsen pre-existing lymphedema and predispose patients to cellulitis (3).

Previous studies have shown that approximately 37.6% of patients with lymphedema experience at least one episode of cellulitis, while recurrent episodes occur in approximately 23.3% of cases (4). Impaired lymphatic function compromises host defense mechanisms, thereby increasing susceptibility to infection (5). Conversely, cellulitis may further damage the lymphatic system, leading to progression of underlying lymphedema (6).

Therefore, close monitoring of both infection and lymphedema is essential in pregnant women presenting with this combination of conditions. In our case, multidisciplinary follow-up was planned throughout the remainder of the pregnancy.

Conclusion: Lymphedema is a chronic condition requiring regular follow-up and management. During pregnancy, physiological changes may exacerbate lymphedema and facilitate the development of complications such as cellulitis (1,3). Cellulitis is a serious infection requiring prompt evaluation and appropriate antibiotic therapy (2). However, as demonstrated in our patient, antibiotic allergies may significantly limit treatment options. Early diagnosis, exclusion of alternative causes of unilateral leg swelling such as deep vein thrombosis, and implementation of supportive measures including limb elevation and compression therapy are essential components of care in these patients.

References

Mortimer PS, Rockson SG. New developments in clinical aspects of lymphatic disease. J Clin Invest. 2014;124(3):915-921.

Raff AB, Kroshinsky D. Cellulitis: A review. JAMA. 2016;316(3):325-337.

Dean SM, Valenti E, Hock K, Leffler J, Compston A, Abraham WT. The clinical characteristics of lower extremity lymphedema in 440 patients. J Vasc Surg Venous Lymphat Disord. 2020 Sep;8(5):851-859. doi: 10.1016/j.jvsv.2019.11.014. Epub 2020 Jan 25. PMID: 31992537.

Vignes S, Poizeau F, Dupuy A. Cellulitis risk factors for patients with primary or secondary lymphedema. J Vasc Surg Venous Lymphat Disord. 2022 Jan;10(1):179-185.e1. doi: 10.1016/j.jvsv.2021.04.009. Epub 2021 May 3. PMID: 33957278.

Dupuy A, Benchikhi H, Roujeau JC, et al. Risk factors for erysipelas of the leg: case-control study. BMJ. 1999;318(7198):1591-1594.

International Society of Lymphology Executive Committee. The diagnosis and treatment of peripheral lymphedema: 2023 Consensus Document of the International Society of Lymphology. Lymphology. 2023;56(4):248-286.

Keywords: Cellulitis, Primary Lymphedema, Pregnancy

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
38D77BF1

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ELİT YELKENCİLERDE YARIŞMA SIRASINDA HİDRASYON DURUMUNUN SAPTANMASI

ORCID:

YL Öğr. Beste KAYNAKCI*[1], Prof. Dr. Gülbin RUDARLI[2]

[1] Ege Universitesi
[2] Ege Üniversitesi
* Corresponding Author: Beste KAYNAKCI
bestekaynakci@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, uluslararası bir yarışma sürecinde elit ve olimpik yelkencilerin hidrasyon durumunu üç ardışık yarış günü boyunca günün dört farklı zaman noktasında (uyanma, yarış öncesi, yarış sonrası, uyku öncesi) idrar özgül ağırlığı (USG) ve idrar rengi (UC) yöntemleriyle değerlendirmektir.

Yöntem: Tanımlayıcı, tekrarlayan ölçüm desenine sahip kesitsel bir alan araştırması olarak tasarlanan çalışmaya iQFoil, ILCA 6, ILCA 7, 470 ve Formula Kite sınıflarında yarışan 10 elit Türk Milli Takım yelkencisi katılmıştır. USG ölçümleri taşınabilir dijital refraktometre (Atago 3730 Pen-Pro) ile, idrar rengi ise 8 renkli standart skala ile değerlendirilmiştir. Hidrasyon durumu öhidrasyon (USG<1,020), minimal hipohidrasyon (1,020–1,024) ve hipohidrasyon (USG>1,024) olarak sınıflandırılmıştır. Veriler SPSS ile analiz edilmiş; tekrarlı ölçümlerde ANOVA kullanılmıştır.

Bulgular: Toplam 10 sporcudan 107 geçerli ölçüm elde edilmiştir. Grup düzeyinde USG ortalamaları üç yarış gününün tamamında ve tüm ölçüm noktalarında öhidrasyon eşiğinin altında kalmıştır. Yarış sonrası USG değerleri, yarış öncesine kıyasla daha düşük bulunmuştur. Sabah uyanma USG ortalamaları birinci günden üçüncü güne doğru azalmıştır. Kümülatif hidrasyon bozulması gözlenmemiştir. Bireysel düzeyde, özellikle bir sporcunun tekrarlayan hipohidrasyonu saptanmıştır. Hipohidrasyon oranı birinci günde %8,3, ikinci günde %7,9 ve üçüncü günde %5,6 olarak bulunmuştur. USG ile UC arasında orta düzeyde pozitif bir korelasyon saptanmıştır.

Sonuç: Elit yelkencilerde grup düzeyinde öhidrasyonun genel olarak korunduğu, ancak bireysel düzeyde belirgin risk profillerinin bulunduğu saptanmıştır. UC, USG'nin tam yerine geçemese de sahada pratik bir ön tarama aracı olarak değerlendirilebilir. Bu bulgular, elit yelkencilerde bireyselleştirilmiş hidrasyon izleme uygulamalarının ve hidrasyon stratejilerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: dehidrasyon, elit sporcu, hidrasyon, idrar özgül ağırlığı, idrar rengi, yelken

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3C0282C0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0002-2647-7988 | 0009-0008-8155-1133

FARKLI KANAL EĞİMLERİNE SAHİP DİŞLERDE KIRIK ALET YÖNETİMİ: VAKA SERİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Meltem SÜMBÜLLÜ*[1], Dt. Elham OTHMAN ADAM*[2]
[1] Atatürk Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Endodonti Ana Bilim Dalı
[2] Atatürk Üniversitesi
* Corresponding Author: Meltem SÜMBÜLLÜ
meltem_endo@gmail.com
* Corresponding Author: Elham OTHMAN ADAM
elham.2015531@gmail.com

ÖZET

Amaç: Endodontik tedavi sırasında kök kanal sistemi içerisinde alet kırılması, özellikle eğimli kanallarda tedavinin prognozunu olumsuz etkileyebilen önemli bir iyatrojenik komplikasyondur. Bu vaka serisinin amacı, farklı kanal eğimlerine sahip dişlerde apikal bölgede bulunan kırık endodontik aletlerin dental operasyon mikroskobu, ultrasonik sistemler ve loop tekniği kullanılarak cerrahi olmayan yaklaşımla uzaklaştırılmasını ve tedavi sonuçlarını sunmaktır.

Olgu Sunumu: Endodonti Kliniği'ne başvuran sistemik olarak sağlıklı dört hastada, klinik ve radyografik değerlendirme sonucunda Schneider yöntemine göre kanal eğimleri sırasıyla 31°, 41°, 47° ve 61° olarak ölçülen kök kanallarının apikal üçlüsünde kırık endodontik alet tespit edildi. Bulgular doğrultusunda ilgili dişlere primer kök kanal tedavisi veya cerrahi olmayan endodontik yeniden tedavi uygulanmasına karar verildi. Rubber dam izolasyonu altında çalışma boyu elektronik apeks bulucu ile belirlendi ve apikal patensi #20 K tipi el eğesi ile doğrulandı. Kemomekanik preparasyon reciprokal eğe sistemi kullanılarak gerçekleştirildi ve preparasyon süresince her eğe değişiminde %5 NaOCl ile irrigasyon yapıldı. Kırık aletlerin uzaklaştırılması aşamasında dental operasyon mikroskobu altında ultrasonik uçlar kullanılarak fragment çevresindeki dentin kontrollü olarak uzaklaştırıldı. Daha sonra loop tekniği kullanılarak kırık aletler kavranıp apikal bölgeden başarıyla çıkarıldı. İlk seansta intrakanal medikament uygulanarak dişler geçici restorasyon ile kapatıldı. İkinci seansta intrakanal medikament uzaklaştırıldıktan sonra final irrigasyonu %17 EDTA ve %5,25 NaOCl ile gerçekleştirildi. Kök kanal obturasyonu biyoseramik esaslı kanal patı kullanılarak tamamlandı ve üst restorasyonlar kompozit rezin ile yapıldı. Tüm olgularda perforasyon, basamak oluşumu veya kök kırığı gibi iyatrojenik komplikasyon gelişmedi.

Sonuç: Kanal eğimi, kırık endodontik aletlerin uzaklaştırılmasında tedavi zorluğunu artıran önemli bir faktördür. Bununla birlikte, uygun olgu seçimi, dental operasyon mikroskobu, ultrasonik sistemler ve loop tekniğinin birlikte kullanılması sayesinde, şiddetli eğimli kanallarda dahi kırık aletler güvenli şekilde uzaklaştırılabilmekte ve başarılı endodontik tedavi gerçekleştirilebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kırık endodontik alet, dental operasyon mikroskobu, ultrasonik uç, loop tekniği, kanal eğimi.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3C3AD4C3

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

TIP ÖĞRENCİLERİ İÇİN GÜVENİLİR BİR KAYNAK MI? YOUTUBE'DAKİ PERİTON ANATOMİSİ VİDEOLARININ ANALİZİ

ORCID:

Dr. Öğr. Üyesi Songül ÇUĞLAN*[1]

[1] İstanbul Atlas Üniversitesi

* Corresponding Author: Songül ÇUĞLAN

scuglan36@gmail.com

ÖZET

Amaç: Entegre tıp müfredatlarındaki pratik eğitim saatlerinin azalması öğrencileri alternatif kaynak (gölge müfredat) olarak YouTube'a yöneltmektedir. Bu çalışma, üç boyutlu (3D) zihinsel rotasyon gerektiren ve uzamsal temsil sınırlılıkları barındıran periton anatomisi videolarının niteliğini ve pedagojik güvenilirliğini uluslararası akademik ölçeklerle analiz etmeyi amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem: YouTube'da 15 Ocak 2026 tarihinde, 09:00-21:00 saatleri arasında "peritoneum" anahtar kelimesiyle ilk üç sayfadaki videolar taranmıştır. İngilizce olmayan, 1 dakikadan kısa, kalitesiz, mükerrer veya konu dışı (fıtık vb.) olanlar elenerek 18 video seçilmiştir. Videolar; Amerikan Tıp Derneği Dergisi (Journal of the American Medical Association - JAMA) (0-4), Global Kalite Ölçeği (Global Quality Scale - GQS) (1-5), modifiye DISCERN (mDISCERN) (0-5), Video Bilgi ve Quality Endeksi (Video Information and Quality Index - VIQI) (5-20), Anatomik İçerik Skoru (Anatomical Content Score - ACS) (3-13) ve Toplam İçerik Skoru (Total Content Score - TCS) (1-3) ile değerlendirilmiştir. Analizlerde bağımsız t, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis, Spearman ve Fisher's Exact testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Videoların %27.8'i Birleşik Krallık kaynaklı, %66.7'si sağlık profesyonellerince yüklenmiştir. Ortalama süre 17.54±13.24 dakika, izlenme oranı (Viewing Rate) 10,962.04±18,864.87'dir. GQS>3 olan yararlı (useful) videoların (n=9, %50), yararsız (non-useful) gruba (n=9, %50) kıyasla izlenme (p=0.024), süre (p=0.009), beğeni (p=0.031), Viewing Rate (p=0.024), mDISCERN (p<0.001), ACS (p<0.001) ve VIQI (p<0.001) değerleri anlamlı derecede yüksek bulunmuştur. JAMA (p=0.730) ve kaynak kalite skorlarında (p>0.05) fark saptanmamıştır. Zayıf videoların tamamı yararsız gruptadır (p=0.001).

Sonuç: Videolarda dinamik materyal yerine statik illüstrasyonlerin (%55.6) ağırlığı, uzamsal kavrayış süreçleri açısından pedagojik sınırlılığa işaret etmektedir. Yükleyicinin uzmanlığının kaliteyi doğrudan etkilememesi (p>0.05) ise profesyonellik paradoksunu doğrulamaktadır. Yararlı videoların daha uzun olması (p=0.009) literatürle uyumludur. Tıp eğitimcilerinin bilişsel yükü optimize eden, doğrulanmış ve dinamik 3D öğretim materyallerini müfredata entegre etmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: periton; anatomi eğitimi; youtube; eğitim kalitesi; bilişsel yük; uzamsal yetenek.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3E46C4CC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0003-2124-0591

İLERİ EVRE HEPATİK ALVEOLAR EKİNOKOKKOZİSTE KOMPLEKS KARACİĞER REZEKSİYONLARI: TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm. Dr. Burak KUTLU*[1], Prof. Dr. Erkin İSMAİL[1], Uzm. Dr. Mustafa Anıl TURHAN[2]
[1] Acıbadem Ankara Hastanesi
[2] Memorial Ankara Hastanesi
* Corresponding Author: Burak KUTLU
mdburakkutlu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Alveolar ekinokokkozis (AE), karaciğerde infiltratif büyüme gösteren, vasküler ve biliyer yapılara invazyon nedeniyle cerrahi tedavisi güç olan nadir bir paraziter hastalıktır. Bu çalışmada ileri evre hepatik AE nedeniyle kompleks karaciğer rezeksiyonu uygulanan hastaların cerrahi ve kısa dönem sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: 2019–2024 yılları arasında merkezimizde hepatik AE nedeniyle opere edilen ardışık hastalar retrospektif olarak incelendi. Hastaların demografik özellikleri, radyolojik bulguları, uygulanan cerrahi girişimler, vasküler ve biliyer rekonstrüksiyonlar, patolojik sonuçlar ve postoperatif komplikasyonlar değerlendirildi.

Bulgular: Toplam 14 hasta çalışmaya dahil edildi. Ortalama yaş 32,8±9,1 yıl, ortalama tümör çapı 11,1±3,3 cm idi. Hastaların tamamı Kırgızistan kökenli olup yedisinde (%50) daha önce geçirilmiş cerrahiye bağlı nüks hastalık mevcuttu. On hastada (%71) majör vasküler invazyon, beş hastada (%36) komşu organ invazyonu saptandı. Altı hastada vena kava inferior rezeksiyonu ve rekonstrüksiyonu, üç hastada portal ven rekonstrüksiyonu ve beş hastada Roux-en-Y hepatikojejunostomi uygulandı. Postoperatif mortalite izlenmedi. Üç hastada (%21) majör komplikasyon gelişti; bir hastaya postoperatif kanama nedeniyle relaparotomi, iki hastaya ise intraabdominal apse nedeniyle perkütan drenaj uygulandı. Patolojik incelemede tüm olgularda alveolar ekinokokkozis doğrulandı. Cerrahi sınır 13 hastada (%93) R1 olarak değerlendirildi ve tüm hastalara postoperatif albendazol tedavisi başlandı.

Sonuç: İleri evre hepatik alveolar ekinokokkoziste majör vasküler ve biliyer rekonstrüksiyon gerektiren agresif cerrahi tedavi, deneyimli hepatobiliyer merkezlerde kabul edilebilir morbidite ve sıfır mortalite ile güvenle uygulanabilmektedir. Kompleks rezeksiyonların postoperatif albendazol tedavisi ile birlikte multidisipliner yaklaşımla uygulanması, ileri evre hastalarda etkili bir tedavi seçeneği sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alveolar ekinokokkozis, hepatektomi, vasküler rekonstrüksiyon, hepatobiliyer cerrahi, albendazol.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3E97DCF9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-4697-1550

NİKEL-TİTANYUM ENDODONTİK ENSTRÜMANLARA YÖNELİK SONLU ELEMANLAR ANALİZİ ARAŞTIRMALARININ KÜRESEL EĞİLİMLERİ: BİBLİYOMETRİK VE METODOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Süha ALPAY*[1]
[1] İstanbul Aydın Üni Diş Hekimliği Fakültesi Endodonti ABD
* Corresponding Author: Süha ALPAY
suhalpay@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, nikel-titanyum (NiTi) endodontik enstrümanlara yönelik sonlu elemanlar analizi (SEA) çalışmalarının bibliyometrik özelliklerini ve metodolojik eğilimlerini değerlendirmektir.
Yöntem: Web of Science Core Collection veritabanı başlangıç tarihinden 17 Temmuz 2026'ya kadar tarandı. NiTi endodontik enstrümanların mekanik davranışlarını sonlu elemanlar yöntemi kullanarak inceleyen özgün araştırmalar dahil edildi. Yayın yılı, dergi, ülke, yazar, kurum ve atıf analizleri gerçekleştirildi. Anahtar kelime birlikteliği analizleri VOSviewer (v1.6.21) kullanılarak yapıldı. Ayrıca yüksek atıflı çalışmaların metodolojik özellikleri değerlendirildi.
Bulgular: Toplam 114 özgün araştırma makalesi analize dahil edildi. İlk çalışma 2003 yılında yayımlanmış olup yayın üretimi özellikle 2015 sonrasında belirgin şekilde artmış ve 2023 yılında zirveye ulaşmıştır (n=15). Çalışmalar toplam 2277 atıf almış olup alanın h-indeksi 26 olarak hesaplanmıştır. En üretken dergiler Journal of Endodontics (%23,7) ve International Endodontic Journal (%10,5) olmuştur. Amerika Birleşik Devletleri, Çin ve Brezilya en fazla katkı sağlayan ülkeler olarak belirlenmiştir. Anahtar kelime analizinde 20 anahtar kelimenin 6 kümeye ayrıldığı ve araştırmaların temel olarak torsiyonel davranış, eğilme direnci, kesit geometrisi, stres dağılımı ve şekil hafızalı alaşımlar etrafında yoğunlaştığı görülmüştür.
Sonuç: NiTi endodontik enstrümanlara yönelik sonlu elemanlar analizi araştırmaları son yirmi yılda önemli bir büyüme göstermiştir. Araştırma odağı zaman içerisinde temel mekanik davranış analizlerinden yeni nesil alaşımlar ve gelişmiş geometrik tasarımların değerlendirilmesine doğru evrilmiştir. Bu bulgular, sonlu elemanlar analizinin modern endodontik enstrüman geliştirme süreçlerinde merkezi bir araştırma aracı haline geldiğini göstermektedir.
Anahtar Kelimeler: Bibliyometri, endodonti, nikel-titanyum, sonlu elemanlar analizi, NiTi eğeler, VOSviewer

GLOBAL TRENDS IN FINITE ELEMENT ANALYSIS RESEARCH ON NICKEL-TITANIUM ENDODONTIC INSTRUMENTS: A BIBLIOMETRIC AND METHODOLOGICAL EVALUATION

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate the bibliometric characteristics and methodological trends of finite element analysis (FEA) studies focusing on nickel-titanium (NiTi) endodontic instruments.
Methods: The Web of Science Core Collection database was searched from inception to July 17, 2026. Original studies investigating the mechanical behavior of NiTi endodontic instruments using finite element methods were included. Publication year, journals, countries, authors, institutions, and citation analyses were performed. Keyword co-occurrence analyses were conducted using VOSviewer (v1.6.21). Methodological characteristics of highly cited studies were additionally evaluated.
Results: A total of 114 original studies were included. The first publication appeared in 2003, and scientific production increased markedly after 2015, reaching its peak in 2023 (n=15). The included studies received 2,277 citations and yielded an h-index of 26. Journal of Endodontics (23.7%) and International Endodontic Journal (10.5%) were the leading publication sources. The United States, China, and Brazil were identified as the most productive countries. Keyword co-occurrence analysis identified 20 keywords grouped into six thematic clusters, predominantly focusing on torsional behavior, bending resistance, cross-sectional design, stress distribution, and shape memory alloys.
Conclusion: Research on finite element analysis of NiTi endodontic instruments has expanded substantially over the last two decades. The field has evolved from investigations of fundamental mechanical behavior toward the evaluation of advanced alloys and novel geometric designs. These findings indicate that FEA has become a central research tool in contemporary endodontic instrument development.
Keywords: bibliometrics, endodontics, finite element analysis, nickel-titanium, NiTi instrum
Keywords: bibliometrics, endodontics, finite element analysis, nickel-titanium, NiTi instruments, VOSviewer

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3EF24E18

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-22929403 | 0000-0002-3011-3968

ANESTEZİ POLİKLİNİĞİNDE KORUYUCU HEKİMLİK: İKİ OLGU ÜZERİNDEN PREOPERATİF RİSKLERİN ERKEN SAPTANMASI

Uzm. Dr. Bedirhan GÜNEL*[1], Uzman. Dr. Engin ÇETİN*[2]
[1] Sakarya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2] University of Health Science Kocaeli City Hospital: Sağlık Bilimleri Üniversitesi Kocaeli Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Bedirhan GÜNEL
bedirhangunel71@gmail.com
* Corresponding Author: Engin ÇETİN
doccetin52@gmail.com

ÖZET

Giriş: Preoperatif anestezi değerlendirmesi, perioperatif risklerin belirlenmesini, hastanın cerrahi öncesi optimize edilmesini ve gerektiğinde ek tetkik veya konsültasyonların başlatılmasını sağlayan temel bir basamaktır (1). Bu süreç, klinik olarak sessiz seyreden hastalıkların erken saptanmasına da katkı sağlayabilir. Bu olgu sunumunda, preoperatif değerlendirme sırasında saptanan beklenmedik bulguların erken tanı ve uygun yönlendirmedeki önemi iki olgu üzerinden sunuldu. Olgu 1: Beş yaşında erkek hasta, elektif sünnet öncesi preoperatif değerlendirme için başvurdu. Bilinen ek hastalığı yoktu. Rutin laboratuvar incelemesinde aktive parsiyel tromboplastin zamanının uzamış olduğu saptandı. Kontrol testinde de uzamanın devam etmesi üzerine cerrahi ertelendi ve hasta pediatrik hematolojiye yönlendirildi. İleri değerlendirme sonucunda Factor V Leiden mutasyonu saptandı ve cerrahi/anestezi planı yeniden değerlendirildi. Olgu 2: Kırk beş yaşında kadın hasta, elektif diz artroskopisi öncesi preoperatif değerlendirme için başvurdu. Posteroanterior akciğer grafisinde sağ üst lobda konsolidasyon izlendi. Hasta göğüs hastalıklarına konsülte edildi. İleri tetkikler sonucunda küçük hücreli akciğer kanseri tanısı konuldu; elektif cerrahi ertelendi ve hasta onkolojik değerlendirme sürecine yönlendirildi. Tartışma ve Sonuç: Koruyucu hekimliğin cerrahi sürece entegre edilmesi, hasta güvenliğinin artırılması ve komplikasyonların azaltılması açısından önemlidir (2). Preoperatif risk değerlendirmesi, bu yaklaşımın temel bileşenlerinden biridir (2). Sunulan olgularda, preoperatif değerlendirme sırasında saptanan beklenmedik laboratuvar ve radyolojik bulgular ileri değerlendirme ve tanı sürecini başlatmıştır. Bu nedenle, anestezi hekiminin temel görevi perioperatif hasta güvenliğini sağlamak olsa da preoperatif değerlendirme sırasında riskleri tanımlaması ve uygun yönlendirmeleri başlatması koruyucu hekimlik yaklaşımına katkı sunmaktadır.

1- Jindal, P., Patil, V., Pradhan, R., Mahajan, H. C., Rani, A., & Pabba, U. G. (2023). Update on preoperative evaluation and optimisation. Indian journal of anaesthesia, 67(1), 39–47. https://doi.org/10.4103/ija.ija_1041_22 2- Preventive Medicine And Surgery: The Importance Of Modern Approaches And Integration. (2025). Eurasian Medical Research Periodical, 40, 8-10.

Anahtar Kelimeler: Preoperatif değerlendirme, Anestezi konsültasyonu, Koruyucu hekimlik, Faktör V Leiden mutasyonu, Küçük hücreli akciğer kanseri

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
3F059C80

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ROMATOİD ARTRİT TANISINA YÖNELİK TC-99M İLE İŞARETLİ ANTİ-TNF-A MONOKLONAL ANTİKORLARDA ŞELATÖR SEÇİMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

ORCID:
YL Öğr. Zeynep ÜZÜMCÜ*[1], Doç. Dr. Meliha EKİNCİ[1]
[1] Ege Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
* Corresponding Author: Zeynep ÜZÜMCÜ
zeyneppuzumcu@gmail.com

ÖZET

Romatoid artrit (RA), erken tanı ve etkin tedavi gerektiren kronik inflamatuvar bir hastalık olup, hastalığın moleküler düzeyde görüntülenmesine olanak sağlayan özgül radyofarmasötiklerin geliştirilmesi güncel araştırma alanları arasında yer almaktadır. Bu çalışmada, RA tanısında kullanılmak üzere teknesyum-99m (99mTc) ile işaretlenebilir anti-TNF-α monoklonal antikor temelli radyofarmasötiklerin geliştirilmesi amacıyla farklı şelatörlerin kompleksleşme davranışlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Çalışmada adalimumab ve golimumab monoklonal antikorları, DTPA, DOTA ve MAG3 şelatörleri ile 1:1, 1:10 ve 1:100 nmol/nmol antikor/şelatör oranlarında komplekslenmiştir. Hazırlanan komplekslerin radyokimyasal kalite kontrolü, serbest perteknetat ve kolloidal teknesyum fraksiyonlarının belirlenmesine olanak sağlayan iki farklı ince tabaka kromatografisi (ITLC) sistemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler doğrultusunda farklı şelatörlerin kompleksleşme performansları ve radyokimyasal saflıkları karşılaştırılmıştır.

Kalite kontrol analizleri sonucunda, optimum işaretleme koşullarında radyokimyasal saflığın %90'ın üzerine ulaştığı belirlenmiş, kompleksleşme verimliliğinin şelatör tipi ve antikor/şelatör oranına bağlı olarak değişiklik gösterdiği gözlenmiştir. Radyokimyasal saflık açısından şelatörlerin performansı MAG3 > DTPA > DOTA şeklinde sıralanmış ve bu doğrultuda sonraki biyolojik değerlendirme çalışmalarında kullanılabilecek uygun aday formülasyonlar belirlenmiştir.

Elde edilen sonuçlar, anti-TNF-α monoklonal antikorların 99mTc ile işaretlenmesine yönelik uygun şelatör seçiminde yol gösterici nitelikte olup, RA'nın hedefe yönelik moleküler görüntülenmesinde kullanılabilecek yeni radyofarmasötiklerin geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Romatoid artrit, Teknesyum-99m, Anti-TNF-α, Radyofarmasötik, Şelatör, Monoklonal antikor.

EVALUATION OF CHELATOR SELECTION FOR TC-99M LABELED ANTI-TNF-A MONOCLONAL ANTIBODIES FOR RHEUMATOID ARTHRITIS DIAGNOSIS

ABSTRACT

Rheumatoid arthritis (RA) is a chronic inflammatory disease that requires early diagnosis and effective treatment. The development of specific radiopharmaceuticals enabling molecular imaging of the disease has become an important area of research. This study aimed to evaluate the complexation behavior of different chelators for the development of technetium-99m (99mTc)-labeled anti-TNF-α monoclonal antibody-based radiopharmaceuticals for the diagnosis of RA.

In this study, adalimumab and golimumab monoclonal antibodies were conjugated with DTPA, DOTA, and MAG3 at antibody-to-chelator ratios of 1:1, 1:10, and 1:100 nmol/nmol. Radiochemical quality control of the prepared complexes was performed using two different instant thin-layer chromatography (ITLC) systems to identify free pertechnetate and colloidal technetium fractions. The complexation performance and radiochemical purity of the different chelators were comparatively evaluated.

Quality control analyses demonstrated that radiochemical purity exceeded 90% under optimized labeling conditions, while complexation efficiency varied depending on the chelator type and antibody-to-chelator ratio. The radiochemical performance of the chelators was ranked as MAG3 > DTPA > DOTA, and suitable candidate formulations were identified for subsequent biological evaluation studies.

The findings provide valuable guidance for the selection of appropriate chelators in the radiolabeling of anti-TNF-α monoclonal antibodies with 99mTc and contribute to the development of novel targeted radiopharmaceuticals for the molecular imaging of rheumatoid arthritis.

Keywords: Rheumatoid arthritis, Technetium-99m, Anti-TNF-α, Radiopharmaceutical, Chelator, Monoclonal antibody.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
414A3E7A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID: 0000-0002-8424-5157

HARMİNİN OVCAR-3 HÜCRELERİNDE SİTOTOKSİSİTE, APOPTOZ İNDÜKSİYONU VE MİTOKONDRİYAL ZAR POTANSİYELİ ÜZERİNE ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Araştırmacı Hatice Kübra TÜRK*[1], Dr. Öğr. Üyesi Yüksel ÖĞÜNÇ KEÇECİ[2]
[1] Anadolu Üniversitesi
[2] Anadolu Üniversitesi/Eczacılık Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Hatice Kübra TÜRK
hkt@anadolu.edu.tr

ÖZET

Ovaryum kanseri, kadınlar arasında sıklıkla görülen ve yüksek mortaliteye yol açan bir kanser türüdür. Bu çalışmanın amacı, Peganum harmala bitkisinden elde edilen bir β-karbolin alkaloidi olan harminin ovaryum kanseri hücreleri üzerindeki apoptotik etkilerini araştırmaktır. Bu amaçla, harminin OVCAR3 hücrelerindeki sitotoksisitesi MTT ile belirlenmiş, apoptoz indüksiyonu Annexin V-FITC/PI ile değerlendirilmiş ve mitokondriyal depolarizasyon akım sitometri ile ölçülmüştür. Elde edilen veriler, harminin OVCAR-3 hücre canlılığını doza ve zamana bağlı olarak anlamlı düzeyde azalttığını göstermiştir. Harminin OVCAR-3 hücreleri için IC50 değerleri 24. saatte 88.3 ± 1.87 µM iken, 48. Saatte 44.6 ± 3.29 µM'ye düşerek zamanla sitotoksik etkinin arttığını ortaya koymuştur. Akım sitometrisi sonuçları, harminin doza bağımlı olarak apoptozu indüklediğini ortaya koymuştur. Kontrol grubunda %89.5±0.4 olan canlılık oranı, en yüksek doz olan 45 µM harmin uygulaması sonrasında %82.0±1.9'a düşerken; toplam apoptotik hücre oranının %10.2±0.3'ten %17.8±2.1'e yükseldiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte, mitokondri zar potansiyelindeki depolarizasyonun da harmin uygulamasıyla arttığıgözlemlenmiştir. Bu bulgular, harminin OVCAR-3 ovaryum kanser hücrelerinde apoptotik yolağı aktive ederek güçlü bir sitotoksik etki gösterdiğini ortaya koymaktadır. Elde edilen sonuçlar, harminin ovaryum kanseri tedavisi için umut verici bir terapötik aday olabileceğine işaret etmektedir.
Not: Bu çalışma TÜBİTAK 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında desteklenmiştir (Proje No:1919B012419499).
Anahtar Kelimeler: armin, OVCAR-3, apoptoz, sitotoksisite, mitokondriyal membran potansiyeli

EVALUATION OF THE EFFECTS OF HARMINE ON CYTOTOXICITY, APOPTOSIS INDUCTION AND MITOCHONDRIAL MEMBRANE POTENTIAL IN OVCAR-3 CELLS

ABSTRACT

Ovarian cancer is a frequently diagnosed cancer type among women and is associated with high mortality rates. The aim of this study is to investigate the apoptotic effects of harmine, a β-carboline alkaloid obtained from Peganum harmala plant, on ovarian cancer cells. For this purpose, the cytotoxicity of harmine in OVCAR-3 cells was determined by MTT, apoptosis induction was evaluated by Annexin V-FITC/PI, and mitochondrial depolarization was measured by flow cytometry. The obtained data demonstrated that harmine significantly reduced OVCAR-3 cell viability in a dose- and time-dependent manner. The IC50 values of harmine for OVCAR-3 cells were 88.3 ± 1.87 µM at 24 hours, while decreasing to 44.6 ± 3.29 µM at 48 hours, indicating that the cytotoxic effect increased over time. Flow cytometry results revealed that harmine induced apoptosis in a dose-dependent manner. While the viability rate was 89.5±0.4% in the control group, it decreased to 82.0±1.9% following the highest dose (45 µM) of harmine treatment, whereas the total apoptotic cell rate increased from 10.2±0.3% to 17.8±2.1%. Moreover, depolarization of mitochondrial membrane potential was also observed to increase with harmine treatment. These findings reveal that harmine exerts a strong cytotoxic effect by activating the apoptotic pathway in OVCAR-3 ovarian cancer cells. The obtained results suggest that harmine may be a promising therapeutic candidate for the treatment of ovarian cancer.
Note: This study was supported by the Scientific and Technological Research Council of Türkiye (TÜBITAK) under the
Keywords: Harmine, OVCAR-3, apoptosis, cytotoxicity, mitochondrial membrane potential

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
421C177C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

MEDİASTİNAL EKTOPİK TİROİD DOKUSU: ENDOBRONŞİYAL ULTRASON EŞLİĞİNDE TRANSBRONŞİYAL İĞNE ASPİRASYONU (EBUS-TBNA) İLE TANI ALAN NADİR BİR OLGU

Uzm. Dr. Asiye Şafak BULUT*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Asiye Şafak BULUT
asafakbulut@gmail.com

ÖZET

Mediastinal ektopik tiroid dokusu, tiroid bezinin embriyolojik migrasyonundaki bozukluk sonucu gelişen nadir bir durumdur. Bu lezyon sıklıkla asemptomatik olup çoğu olgu insidental olarak veya malignite şüphesi ile yapılan değerlendirmeler sırasında saptanır. Lenf nodu metastazları ve diğer mediastinal tümörleri taklit edebileceğinden uygun tanısal yaklaşım ve doğru tanı, hastanın tedavisinin planlanması açısından önemlidir. Semptomatik veya malignite şüphesi bulunan olgularda cerrahi eksizyon kesin tanı ve tedavi amacıyla önerilirken, malignitenin dışlandığı asemptomatik, ötiroid ve küçük lezyonlarda konservatif izlem uygun seçenektir.

Bilgisayarlı tomografi, sintigrafi ve PET-CT gibi radyolojik tetkikler lezyonun tiroid kökenini düşündürebilir, seçilmiş olgularda tanıyı destekleyebilir ancak bu tetkiklerin tanısal duyarlılıkları sınırlıdır. Endobronşiyal ultrasonografi eşliğinde transbronşiyal iğne aspirasyonu (EBUS-TBNA) ise mediastinal lezyonların değerlendirilmesinde güvenli ve minimal invaziv bir yöntemdir. Bu yöntemle alınan sitolojik örnek ile çoğu zaman tanıya ulaşılabilir. Bununla birlikte sitolojik inceleme, benign ektopik tiroid dokusunu primer veya metastatik tiroid malignitelerinden her zaman güvenilir bir şekilde ayırt edilemeyebilir. Bu nedenle görüntüleme bulguları, tiroid fonksiyon testleri ve patolojik değerlendirme birlikte ele alınmalıdır.

Burada uzun süredir hipertansiyon ve hipotiroidi tanıları ile takip edilirken yakın zamanda membranöz glomerülopati tanısı almış, pelvik ve plevral sıvı nedeni ile malignite varlığı araştırılan 72 yaşındaki erkek hastada PET-CT'de 4R lokalizasyonunda kistik dejenerasyon alanları içeren, patolojik F-18 FDG tutulumu göstermeyen bir lezyon olarak saptanan, EBUS-TBNA ile tanısı konulan mediastinal ektopik tiroid dokusu olgusu sunulmaktadır. Mediastinal kitlelerin ayırıcı tanısında bu benign antitenin akılda tutulması, doğru tanı ve uygun tedavi planlamasında multidisipliner değerlendirme önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Ektopik tiroid dokusu, Mediastinal kitle, Endobronşiyal ultrason eşliğinde transbronşiyal iğne aspirasyonu, EBUS-TBNA, sitoloji.

A RARE CASE OF MEDIASTINAL ECTOPIC THYROID TISSUE DIAGNOSED BY ENDOBRONCHIAL ULTRASOUND-GUIDED TRANSBRONCHIAL NEEDLE ASPIRATION (EBUS-TBNA)

ABSTRACT

Mediastinal ectopic thyroid tissue is a rare condition caused by defective migration of the developing thyroid gland. This lesion is generally asymptomatic and most often detected incidentally or during the evaluation of suspected malignancy. As it may mimic metastatic lymph nodes and other mediastinal tumors, an appropriate diagnostic approach and accurate diagnosis are essential for optimal patient management. Surgical excision is recommended for symptomatic lesions or to establish a definitive diagnosis and provide treatment if malignancy is suspected, whereas conservative surveillance is an appropriate option for asymptomatic, euthyroid patients with small lesions after malignancy has been reasonably excluded.

Radiological modalities, including CT, thyroid scintigraphy, and PET/CT, may suggest a thyroid origin and support the diagnosis in selected cases; however, their diagnostic sensitivity is limited. Endobronchial ultrasound-guided transbronchial needle aspiration (EBUS-TBNA) is a safe and minimally invasive technique for the evaluation of mediastinal lesions, and cytological examination can often establish the diagnosis. Nevertheless, cytology may not reliably distinguish benign ectopic thyroid tissue from primary or metastatic thyroid malignancies. Therefore, imaging findings, thyroid function tests, and pathological evaluation should be interpreted in a multidisciplinary context.

Here we present the case of a 72-year-old man with a history of hypertension and hypothyroidism who was recently diagnosed with membranous glomerulopathy and underwent investigation for suspected malignancy because of pelvic and pleural effusions. PET/CT demonstrated a lesion in the 4R mediastinal lymph node station with cystic degeneration and no pathological FDG uptake. The lesion was diagnosed as mediastinal ectopic thyroid tissue by EBUS-TBNA. This case highlights the importance of considering this benign entity in the differential diagnosis of mediastinal masses and emphasizes the value of a multidisciplinary approach in establishing an accurate diagnosis and guiding appropriate patient management.

Keywords: Ectopic thyroid tissue, Mediastinal mass, Endobronchial ultrasound-guided transbronchial needle aspiration, EBUS-TBNA, cytology.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
428A6BF5

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0007-0639-4484

A NOVEL BEDSİDE DOPPLER ULTRASONOGRAPHİC PROTOCOL FOR THE DETECTİON AND SERİAL MONİTORİNG OF PORTAL VENOUS GAS İN SEPTİC CRİTİCALLY ILL PATİENTS: A PRACTİCAL METHOD TO INFORM ANTİMİCROBİAL DECİSİON-MAKİNG AND MORTALİTY RİSK STRATİFİCATİON

Arş. Gör. Arda AYTEN*[1], Öğr. Gör. Dr. Mehmet YILDIRIM[2]
[1] Hacettepe Tıp Fakültesi
[2] Hacettepe Universty
* Corresponding Author: Arda AYTEN
ardaayten886@gmail.com

ÖZET

Hepatic portal venous gas (PVG) consists of mobile, hyperechoic foci moving centrifugally within the main portal vein and intrahepatic branches, and has historically been regarded as an ominous radiologic sign with high mortality in surgical series. With the widespread adoption of point-of-care ultrasound (POCUS) in the intensive care unit (ICU), however, a broader spectrum of PVG has emerged, including transient forms related to mucosal injury, bowel distension, and gas-forming Enterobacterales translocation rather than frank mesenteric necrosis. Among septic ICU patients with suspected intraabdominal source, gram-negative bacteraemia is disproportionately frequent, yet the dynamic prognostic value of bedside-detected PVG, its temporal kinetics, and its ability to signal a gram-negative septic phenotype remain poorly defined. We therefore propose a standardised Doppler ultrasonographic protocol, the “Hacettepe PVG Sweep”, designed for early detection, grading, and serial monitoring of PVG at the bedside in critically ill septic patients. The protocol integrates three acoustic windows (subxiphoid, right intercostal, right subcostal oblique) with four ultrasound modes (B-mode, colour Doppler, spectral Doppler, colour M-mode) and summarises findings into a 0–4 categorical Hacettepe PVG Score, repeatedly assessed at predefined time points during the first 48–72 hours and thereafter. We hypothesise that this structured approach can (i) enhance early suspicion of gram-negative, intraabdominal-source sepsis, (ii) identify patients at higher mortality risk when PVG is persistent, progressive, or extrahepatic, and (iii) support both escalation and de-escalation of empirical antibiotic therapy when interpreted alongside clinical and biochemical trajectories. This abstract outlines the conceptual and technical framework underpinning an ongoing prospective observational study aimed at validating PVG as a dynamic bedside biomarker in septic ICU cohorts.

Anahtar Kelimeler: POCUS, ICU, Portal Venous Gas, Sepsis, Infection

A NOVEL BEDSIDE DOPPLER ULTRASONOGRAPHIC PROTOCOL FOR THE DETECTION AND SERIAL MONITORING OF PORTAL VENOUS GAS IN SEPTIC CRITICALLY ILL PATIENTS: A PRACTICAL METHOD TO INFORM ANTIMICROBIAL DECISION-MAKING AND MORTALITY RISK STRATIFICATION

ABSTRACT

Hepatic portal venous gas (PVG) consists of mobile, hyperechoic foci moving centrifugally within the main portal vein and intrahepatic branches, and has historically been regarded as an ominous radiologic sign with high mortality in surgical series. With the widespread adoption of point-of-care ultrasound (POCUS) in the intensive care unit (ICU), however, a broader spectrum of PVG has emerged, including transient forms related to mucosal injury, bowel distension, and gas-forming Enterobacterales translocation rather than frank mesenteric necrosis. Among septic ICU patients with suspected intraabdominal source, gram-negative bacteraemia is disproportionately frequent, yet the dynamic prognostic value of bedside-detected PVG, its temporal kinetics, and its ability to signal a gram-negative septic phenotype remain poorly defined. We therefore propose a standardised Doppler ultrasonographic protocol, the “Hacettepe PVG Sweep”, designed for early detection, grading, and serial monitoring of PVG at the bedside in critically ill septic patients. The protocol integrates three acoustic windows (subxiphoid, right intercostal, right subcostal oblique) with four ultrasound modes (B-mode, colour Doppler, spectral Doppler, colour M-mode) and summarises findings into a 0–4 categorical Hacettepe PVG Score, repeatedly assessed at predefined time points during the first 48–72 hours and thereafter. We hypothesise that this structured approach can (i) enhance early suspicion of gram-negative, intraabdominal-source sepsis, (ii) identify patients at higher mortality risk when PVG is persistent, progressive, or extrahepatic, and (iii) support both escalation and de-escalation of empirical antibiotic therapy when interpreted alongside clinical and biochemical trajectories. This abstract outlines the conceptual and technical framework underpinning an ongoing prospective observational study aimed at validating PVG as a dynamic bedside biomarker in septic ICU cohorts.

Keywords: POCUS, ICU, Portal Venous Gas, Sepsis, Infection

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
42E16283

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0003-1431-5663 | 0000-00001-5209-3569

TİROİD TESTLERİ NORMAL OLAN HİPOTİROİDİ HASTALARINDA YAŞAM KALİTESİ VE DEPRESYON: FT3/FT4 ORANININ ROLÜ

Uzm. Dr. Enver ÇİFTEL*[1], Uzm. Dr. Gulsah ALTUN*[1]
[1] Sivas Numune Hastanesi
* Corresponding Author: Enver ÇİFTEL
enver-ciftel@hotmail.com
* Corresponding Author: Gulsah ALTUN
md.altungulsah@gmail.com

ÖZET

Aşikâr hipotiroidide yaşam kalitesinin bozulması ve depresyon beklenen bulgulardır. Ancak levotiroksin (LT4) tedavisi altında tiroid testleri normale gelen hastaların bir bölümünün de belirtili kalabildiği yeterince fark edilmemektedir. LT4 monoterapisi serum tiroid uyarıcı hormonunu (TSH) normalleştirirken serbest triiyodotironin/serbest tiroksin (FT3/FT4) oranını düşürdüğünden, bu çalışmada biyokimyasal olarak ötiroid hipotiroidi hastalarında yaşam kalitesi ve duygudurumun bozulup bozulmadığı ile doku düzeyinde tiroid hormonu erişilebilirliğinin bir göstergesi olan FT3/FT4 oranının bu sonuçları TSH'dan daha iyi yansıtıp yansıtmadığı araştırıldı. Kesitsel tasarımlı çalışmaya 219 erişkin alındı: sağlıklı ötiroid kontroller (n=63), LT4 tedavisi alan Hashimoto tiroiditi hastaları (n=110) ve benign nedenle total tiroidektomi sonrası LT4 alan hipotiroidi hastaları (n=46). Yaşam kalitesi tiroide özgü ThyPRO-39, duygudurum ise Hastane Anksiyete ve Depresyon Ölçeği (HADS) ile değerlendirildi. Tüm ThyPRO-39 ve HADS sonuçları kontrolden Hashimoto'ya, oradan tiroidektomiye doğru basamaklı biçimde kötüleşti (tümü $p<0,001$; η^2 0,47–0,75). Çoğunluğu biyokimyasal olarak ötiroid olan Hashimoto grubu (ortanca TSH 3,1 mIU/L) kontrollere göre halihazırda belirgin biçimde bozuktu (HADS-depresyon 7'ye karşı 2; ThyPRO kompozit 28,6'ya karşı 8,4; her ikisi $p<0,001$). Olası depresyon sıklığı kontrollerde %0 iken Hashimoto'da %46, tiroidektomide %89 bulundu. FT3/FT4 oranı ThyPRO kompozit ($\rho=-0,764$) ve HADS-toplam ($\rho=-0,654$) ile güçlü negatif ilişki gösterirken, TSH hiçbir psikometrik sonuçla ilişkili değildi (tümü $p>0,05$). İki hasta grubunun TSH düzeyleri istatistiksel olarak ayırt edilemezken ($p=0,85$) FT3/FT4 oranları anlamlı farklıydı ($p<0,001$). Sonuç olarak, tiroid testlerini normalleştirmek iyilik hâlini geri kazandırmak için yeterli olmayabilir; belirtili kalan ve FT3/FT4 oranı düşük olan hastalar daha yakın izlem gerektirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Hipotiroidi, Yaşam Kalitesi, Depresyon, FT3/FT4 Oranı, Levotiroksin

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
42EAD71B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0009-9074-1163 | 0000-0003-1307-4538

GERİATRİK HASTALARDA POLİMİKROBİYAL VE MONOMİKROBİYAL İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARININ KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ: ETKEN DAĞILIMI, MİKROORGANİZMA KOMBİNASYONLARI VE ANTİMİKROBİYAL DİRENÇ PROFİLLERİ

Uzm. Dr. Serpil Semiha ÇUĞLAN*[1], Prof. Dr. Arzu İRVEM[1]
[1] Kanuni Sultan Süleyman Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Serpil Semiha ÇUĞLAN
cuglanserpils@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, hastanemiz polikliniklerine ayaktan başvuran geriatrik hastalarda monomikrobiyal ve polimikrobiyal idrar yolu enfeksiyonlarını; demografik özellikler, etken mikroorganizmaların dağılımı, birlikte izole edilen mikroorganizma kombinasyonları ve antimikrobiyal direnç özellikleri açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirmek amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya, 2021–2025 yılları arasında hastanemiz polikliniklerine başvuran, 65 yaş ve üzeri, üriner kateteri bulunmayan hastaların, ≥100.000 üremesi olan idrar kültürü sonuçları dahil edildi. Yoğun bakım ve serviste yatan hastalar çalışma dışı bırakıldı. Monomikrobiyal ve polimikrobiyal üreme saptanan olgular yaş, cinsiyet, etken mikroorganizmalar, birlikte izole edilen mikroorganizma kombinasyonları ve antimikrobiyal direnç özellikleri açısından karşılaştırıldı. İstatistiksel analizlerde Mann–Whitney U ve Ki-kare testleri kullanıldı; $p<0,05$ anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya toplam 350 hasta dahil edildi. Bunların 175'inde monomikrobiyal, 175'inde polimikrobiyal üreme saptandı. Cinsiyet dağılımı açısından gruplar arasında anlamlı fark bulunmazken ($p=0,666$), polimikrobiyal enfeksiyon saptanan hastaların yaş ortalaması anlamlı olarak daha yüksekti (78,3±... yıl vs. 74,0±... yıl; $p<0,001$).

En sık izole edilen mikroorganizmalar Escherichia coli (n=81), Klebsiella pneumoniae (n=29) ve Enterococcus faecalis (n=25) idi. En sık birlikte izole edilen mikroorganizma kombinasyonları Escherichia coli + Klebsiella pneumoniae (n=40), Enterococcus faecalis + Escherichia coli (n=29), Klebsiella pneumoniae + Pseudomonas aeruginosa (n=11) ve Enterococcus faecalis + Pseudomonas aeruginosa (n=9) olarak belirlendi.

Polimikrobiyal enfeksiyonlarda en az bir önemli direnç fenotipi bulunma oranı monomikrobiyal enfeksiyonlara göre anlamlı olarak daha yüksekti (84/175 vs. 58/175; $p=0,006$). Her iki grupta da en sık direnç fenotipi ESBL pozitifliği olup, karbapenem dirençli izolatlar yalnızca polimikrobiyal grupta saptandı.

Sonuç: Geriatrik hastalarda polimikrobiyal idrar yolu enfeksiyonları daha ileri yaş ile ilişkili olup, klinik açıdan önemli direnç fenotiplerini daha sık içermektedir. Birlikte izole edilen mikroorganizma kombinasyonlarının ve bölgesel direnç paternlerinin izlenmesi, ampirik tedavi seçiminde ve antimikrobiyal direnç yönetiminde yol gösterici olabilir.

Anahtar Kelimeler: Geriatri ,İdrar yolu enfeksiyonu , Polimikrobiyal enfeksiyon , Antimikrobiyal direnç

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
437942DA

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0004-6187-3486

SİYATİK SİNİR HASARI İLE İLGİLİ YOUTUBE VİDEOLARININ KALİTE, GÜVENİLİRLİK VE İZLEYİCİ ETKİLEŞİMİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Selin Betaş AKIN*[1], Dr. Dilara Çulhaoğlu GÖKÇEK[2]
[1] Afyonkarahisar Devlet Hastanesi, Afyonkarahisar Türkiye
[2] Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hastanesi, Afyonkarahisar Türkiye
* Corresponding Author: Selin Betaş AKIN
selin__betas@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, siyatik sinir hasarı ile ilgili YouTube videolarının kaynaklarına göre kalite, güvenilirlik ve izleyici etkileşimi açısından değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya toplam 41 YouTube videosu dahil edildi. Videolar kaynaklarına göre doktor, sağlık personeli ve internet kullanıcısı olarak sınıflandırıldı. Video süresi, izlenme sayısı, beğeni sayısı, yorum sayısı ve Video Güç İndeksi (VPI) kaydedildi. Video kalitesi ve güvenilirliği Modified DISCERN (mDISCERN) ve Global Quality Scale (GQS) ile değerlendirildi. Değerlendiriciler arası uyum Cohen kappa analizi ile hesaplandı. Gruplar arası karşılaştırmalarda Kruskal-Wallis testi, korelasyon analizlerinde Spearman testi kullanıldı. Çalışma halka açık YouTube videoları üzerinden yürütüldüğünden etik kurul onayı gerektirmemektedir.

Bulgular: Videoların 27'si (%65,9) doktorlar, 8'i (%19,5) sağlık personeli ve 6'sı (%14,6) internet kullanıcıları tarafından yüklenmişti. Videoların %61,0'ı yüksek, %26,8'i orta ve %12,2'si düşük kalite/güvenilirlik düzeyindeydi. Video kaynağına göre izlenme sayısı anlamlı farklılık gösterdi (p=0,011). Ayrıca mDISCERN ve GQS skorları doktor kaynaklı videolarda anlamlı olarak daha yüksekti (her ikisi için p<0,001). Video süresi ile mDISCERN (r=0,617; p<0,001) ve GQS (r=0,608; p<0,001) arasında pozitif korelasyon vardı. Değerlendiriciler arası uyum mDISCERN için κ=0,771, GQS için κ=0,817 idi.

Sonuç: Siyatik sinir hasarı ile ilgili YouTube videolarında doktor kaynaklı içerikler daha yüksek kalite ve güvenilirlik göstermektedir. İzlenme sayısı kaliteyi doğrudan yansıtmayabilir; bu nedenle hastaların video kaynağına dikkat etmeleri önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Siyatik sinir hasarı, YouTube, mDISCERN, GQS, video kalitesi, sağlık bilgisi

EVALUATION OF YOUTUBE VIDEOS ON SCIATIC NERVE INJURY IN TERMS OF QUALITY, RELIABILITY AND VIEWER ENGAGEMENT

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate YouTube videos on sciatic nerve injury according to their source in terms of quality, reliability, and viewer engagement.

Materials and Methods: A total of 41 YouTube videos were included. Videos were categorized according to source as physician, healthcare professional, or internet user. Video duration, number of views, likes, comments, and Video Power Index (VPI) were recorded. Video quality and reliability were assessed using the Modified DISCERN (mDISCERN) and Global Quality Scale (GQS). Inter-rater agreement was calculated using Cohen's kappa analysis. The Kruskal-Wallis test was used for group comparisons, and Spearman correlation analysis was used to evaluate relationships between variables. Since the study was conducted using publicly available YouTube videos, ethics committee approval was not required.

Results: Of the videos, 27 (65.9%) were uploaded by physicians, 8 (19.5%) by healthcare professionals, and 6 (14.6%) by internet users. Overall, 61.0% of the videos were classified as high, 26.8% as moderate, and 12.2% as low in quality/reliability. The number of views differed significantly according to video source (p=0.011). In addition, mDISCERN and GQS scores were significantly higher in physician-uploaded videos (p<0.001 for both). Video duration was positively correlated with mDISCERN (r=0.617; p<0.001) and GQS (r=0.608; p<0.001). Inter-rater agreement was κ=0.771 for mDISCERN and κ=0.817 for GQS.

Conclusion: Physician-uploaded YouTube videos on sciatic nerve injury demonstrated higher quality and reliability. View counts may not directly reflect content quality; therefore, patients should consider the source of videos when seeking health information online.

Keywords: Sciatic nerve injury, YouTube, mDISCERN, GQS, video quality, health information

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
43D84DA5

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-0198-7807 | 0000-0003-2585-9981 | 0009-0007-9620-708X

YETİŞKİN HASTADA FİBULADA EWİNG SARKOMU: 3 YILLIK İZLEM

Öğr. Gör. Damla Ünal ZİLCİOGLU*[1], Prof. Dr. Mehmet GEM[2], Dr. Mustafa KARAHAN[2]
[1] Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
[2] Özel Dünyapark Hastanesi
* Corresponding Author: Damla Ünal ZİLCİOGLU
damlaunal21@gmail.com

ÖZET

Küçük yuvarlak hücreli tümörlerin tanısı, benzer morfolojik ve immünofenotipik özellikleri nedeniyle zordur, ancak agresif davranışları nedeniyle doğru sınıflandırma kritik öneme sahiptir. 46 yaşında bir erkek hasta, sol bacağının yan tarafında bir yıldır devam eden şişlik ve hassasiyet şikayetiyle kliniğimize başvurdu. Fibulada ki kitlenin yerleşim yeri ve yapısı ilk başlangıçta osteokondromdan şüphelenmemize neden oldu. Bu nedenle, önceden insizyonel biyopsi veya ameliyat öncesi kemoterapi yapılmadan eksizyonel biyopsi gerçekleştirildi. Patolojik inceleme, malign küçük yuvarlak hücreli bir tümör olduğunu gösterdi; ancak immünohistokimyasal ve moleküler değerlendirmeye rağmen kesin sınıflandırma mümkün olmadı. Hastaya kemoterapi önerildi, ancak hasta komplikasyonlar nedeniyle tedaviyi bıraktı. Üç yıllık takipten sonra aynı bölgede lokal nüks tespit edildi. Geniş rezeksiyon yapıldı ve patolojik değerlendirme Ewing sarkomunu doğruladı. Bu vaka, benign görünümlü fibula lezyonlarında bile malignite ihtimalini göz önünde bulundurmak gerektiğini ve kesin cerrahi öncesinde insizyonel biyopsi yapılmasının önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ewing sarkom, Fibula, Küçük yuvarlak hücreli tümör, Erişkin, Rekürrens, Biyopsi

EWING SARCOMA OF THE FIBULA IN AN ADULT PATIENT: A THREE-YEAR FOLLOW-UP CASE REPORT

ABSTRACT

The diagnosis of small round cell tumors is challenging because of their overlapping morphological and immunophenotypic features, yet accurate classification is critical due to their aggressive behavior. A 46-year-old man presented with a one-year history of swelling and tenderness on the lateral aspect of the left leg. Imaging revealed a fibular mass whose location, long symptom duration, and relatively benign radiological appearance initially suggested a non-aggressive lesion. Therefore, excisional biopsy was performed without prior incisional biopsy or preoperative chemotherapy. Pathological examination demonstrated a malignant small round cell tumor; however, despite immunohistochemical and molecular evaluation, definitive classification was not possible. Chemotherapy was recommended, but the patient discontinued treatment because of complications. After three years of follow-up, local recurrence was detected. Wide resection was performed, and pathological evaluation confirmed Ewing sarcoma. This case highlights the need to consider malignancy even in benign-appearing fibular lesions and supports incisional biopsy before definitive surgery.

Keywords: Ewing sarcoma, fibula, small round cell tumor, adult patient, recurrence, biopsy.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4608F3B6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-0755-5338

ADÖLESAN VE ERİŞKİN GEBELİKLERDE MATERNAL VE PERİNATAL SONUÇLARIN KARŞILAŞTIRILMASI: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Deniz TAŞDEMİR*[1]
[1] Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Deniz TAŞDEMİR
tasdemir_deniz1982@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde takip ve doğumu gerçekleştirilen adölesan gebeliklerde maternal ve perinatal sonuçları değerlendirmek ve aynı merkezde izlenen erişkin gebeler ile karşılaştırmaktır. Yöntem: Bu retrospektif gözlemsel çalışmada, Ocak 2024 ile Ocak 2026 tarihleri arasında doğum yapan 15–19 yaş aralığında 88 adölesan gebe ile 20–34 yaş aralığında 88 erişkin gebe karşılaştırıldı. Demografik özellikler, obstetrik bulgular, maternal komplikasyonlar ve neonatal sonuçlar hastane elektronik kayıt sistemi üzerinden incelendi. Sürekli değişkenler ortalama ± standart sapma veya medyan (minimum–maksimum), kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak sunuldu. Gruplar arası karşılaştırmalarda uygun parametrik ve non-parametrik testler ile ki-kare analizi kullanıldı. Bulgular: Adölesan grubun ortalama yaşı 17.4 ± 1.2 yıl, erişkin grubun 27.8 ± 4.1 yıl idi ($p<0.001$). Adölesan gebelerde gravida ve parite anlamlı olarak daha düşük bulundu ($p<0.001$). Antenatal takip oranı erişkin grupta daha yüksek saptandı (%84.1 vs %69.3, $p=0.018$). Hemoglobin düzeyi adölesan gebelerde anlamlı olarak daha düşüktü (11.2 ± 1.4 vs 11.9 ± 1.3 g/dL, $p=0.002$). Maternal sonuçlarda anemi adölesan grupta daha yüksek bulundu (%33.0 vs %20.5, $p=0.048$). Preeklampsi ve postpartum hemoraji açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı. Preterm doğum, düşük doğum ağırlığı ve yenidoğan yoğun bakım ihtiyacı adölesan grupta daha yüksek oranlarda izlenmesine rağmen istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı ($p>0.05$). Ortalama doğum ağırlığı erişkin grupta anlamlı olarak daha yüksek bulundu (3105 ± 510 g vs 2935 ± 540 g, $p=0.021$). Sonuç: Adölesan gebelikler, özellikle maternal anemi ve daha düşük doğum ağırlığı ile ilişkili bulunmuştur. Preterm doğum ve neonatal yoğun bakım ihtiyacı açısından artış eğilimi olmakla birlikte istatistiksel anlamlılık saptanmamıştır. Bu bulgular, adölesan gebeliklerin yakın antenatal izlem, beslenme desteği ve risk odaklı obstetrik yaklaşım gerektiren bir grup olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Adölesan gebelik, maternal sonuçlar, perinatal sonuçlar, karşılaştırmalı çalışma, düşük doğum ağırlığı

MATERNAL AND PERINATAL OUTCOMES IN ADOLESCENT VERSUS ADULT PREGNANCIES: A SINGLE-CENTER RETROSPECTIVE STUDY

ABSTRACT

Objective: To evaluate maternal and perinatal outcomes in adolescent pregnancies and to compare these outcomes with those of adult pregnancies managed at the same center. Methods: In this retrospective observational study, 88 adolescent pregnant women aged 15–19 years and 88 adult pregnant women aged 20–34 years who delivered between January 2024 and January 2026 were included. Demographic characteristics, obstetric findings, maternal complications, and neonatal outcomes were retrieved from hospital electronic medical records. Continuous variables were presented as mean ± standard deviation or median (minimum–maximum), and categorical variables as number and percentage. Group comparisons were performed using appropriate parametric or non-parametric tests and chi-square analysis. Results: The mean maternal age was 17.4 ± 1.2 years in the adolescent group and 27.8 ± 4.1 years in the adult group ($p<0.001$). Gravidity and parity were significantly lower in adolescents ($p<0.001$). Antenatal follow-up was more frequent in the adult group (84.1% vs 69.3%, $p=0.018$). Hemoglobin levels were significantly lower in adolescents (11.2 ± 1.4 vs 11.9 ± 1.3 g/dL, $p=0.002$). Anemia was significantly more common in adolescents (33.0% vs 20.5%, $p=0.048$). There were no significant differences between groups regarding preeclampsia or postpartum hemorrhage. Although preterm birth, low birth weight, and NICU admission were more frequent in the adolescent group, these differences did not reach statistical significance ($p>0.05$). Mean birth weight was significantly higher in the adult group (3105 ± 510 g vs 2935 ± 540 g, $p=0.021$). Conclusion: Adolescent pregnancies are associated with higher rates of maternal anemia and lower birth weight. While trends toward increased preterm birth and NICU admission were observed, these did not reach statistical significance. These findings support the need for closer antenatal surveillance and targeted obstetric care in adolescent pregnancies.

Keywords: Adolescent pregnancy, maternal outcomes, perinatal outcomes, comparative study, low birth weight

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
488E9869

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9956-1788

YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE PERKÜTAN TRAKEOTOMİ UYGULANAN HASTALARIN KLİNİK ÖZELLİKLERİ, İŞLEM KOMPLİKASYONLARI VE KLİNİK SONUÇLARI

Uzm. Dr. Hasan ŞENAY*[1]
[1] Konya Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Hasan ŞENAY
drhasansenay@gmail.com

ÖZET

Amaç: Yoğun bakım ünitesinde perkütan trakeotomi uygulanan hastaların klinik özelliklerini, işlem komplikasyonlarını ve klinik sonuçlarını değerlendirmek; erken (≤7 gün) ve geç (>7 gün) trakeotomi gruplarını karşılaştırmaktır.

Gereç ve Yöntem: Konya Şehir Hastanesi Yoğun Bakım Kliniği'nde perkütan dilatasyonel trakeotomi uygulanan 64 hasta retrospektif olarak değerlendirildi (Etik Kurul Karar No: 2026/237). Hastalar entübasyon-trakeotomi süresine göre erken (≤7 gün, n=16) ve geç (>7 gün, n=48) olarak gruplandırıldı. Sürekli değişkenler dağılıma göre ortalama±standart sapma veya medyan (çeyrekler arası aralık) ile, kategorik değişkenler n (%) ile sunuldu. Gruplar arası karşılaştırmalarda t-testi/Mann-Whitney U testi ve ki-kare/Fisher'ın kesin testi kullanıldı.

Bulgular: Kohortun medyan yaşı 60.5 (44.0–80.2) olup %50'si erkekti. Erken ve geç trakeotomi grupları arasında yaş, BMI, Charlson komorbidite indeksi, APACHE II, SOFA ve GKS skorları açısından anlamlı fark saptanmadı (tüm p>0.05). Toplam mekanik ventilasyon süresi erken grupta anlamlı olarak daha kısaydı (17.0±4.4 gün vs 22.3±6.3 gün, p=0.003); yoğun bakım ve hastane yatış süreleri açısından fark bulunmadı. Periprosedürel hipotansiyon, hipoksemi, kanama, pnömotoraks ve kardiyak arrest oranları gruplar arasında benzerdi (tüm p>0.05). 28-günlük mortalite %59.4, 90-günlük mortalite %48.4 olup erken ve geç gruplar arasında anlamlı farklılık göstermedi (sırasıyla p=0.557, p=0.312).

Sonuç: Bazal risk profili benzer hastalarda erken trakeotomi, komplikasyon oranını artırmaksızın daha kısa toplam mekanik ventilasyon süresiyle ilişkili bulunmuştur. Tek merkezli, retrospektif ve sınırlı örneklem büyüklüğüne sahip bu çalışmanın bulguları, prospektif ve çok merkezli çalışmalarla desteklenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Perkütan trakeotomi, yoğun bakım, mekanik ventilasyon, komplikasyon, mortalite

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4897FC9E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0002-8133-9406 | 0000-0002-7723-3027

PERİ-İMPLANT SAĞLIK VE HASTALIĞA SAHİP BİREYLERİN ANLIK-SÜREKLİ DURUMLULUK KAYGI ENVANTERİ (STAI) VE MODİFİYE DENTAL ANKSİYETE ÖLÇEĞİ (MDAS) KULLANILARAK ANALİZ EDİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Tuğba ŞAHİN*[1], Prof. Dr. Ahmet GÜL[2]
[1] Bolu Abant İzzet Baysal Universitesi
[2] Ufuk Üniversitesi
* Corresponding Author: Tuğba ŞAHİN
sahintugba1432@gmail.com

ÖZET

Amaç: Anksiyetenin implant çevresi hastalıklarıyla ilişkisi hâlâ belirsizdir. Bu çalışma, implant çevresi sağlığı ve hastalığı bulunan bireylerde anksiyete düzeylerini değerlendirmeyi amaçlamıştır.
Yöntem: Çalışmaya 252 implant (126 kişi) dahil edilmiştir. Değerlendirmeler arasında plak indeksi, gingival indeksi (GI), sondalama cep derinliği (PPD), sondalamada kanama (BOP), diş eti çekilmesi (GR) ve klinik ataçman seviyesi yer almıştır. İmplantlar peri-implantitis, peri-implant sağlık ve peri-implant mukozitis gruplarına ayrılmıştır. Hastalar, Anlık Durumluluk Kaygı Envanteri (STAI-1) ve Sürekli Durumluluk Kaygı Envanteri (STAI-2) ile Modifiye Dental Kaygı Ölçeği'ni (MDAS) kullanılarak değerlendirilmiştir. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p < 0,05$ olarak belirlenmiştir.
Bulgular: Peri-implant durum, STAI-1 ($p=0,019$) ve STAI-2 ($p=0,010$) puanları ile ilişkili bulunmuştur. Ayrıca, STAI-1 ile gingival indeks ($r=-0,155$, $p=0,009$) ve MDAS ile sondalamada kanama ($r=-0,143$, $p=0,016$) arasında zayıf ancak istatistiksel olarak anlamlı negatif ilişkiler saptanmıştır.
Sonuç: Bu bulgulara göre, anksiyeteyle ilgili parametrelerin tanı ve tedavi süreçlerinde dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.
Anahtar Kelimeler: Anksiyete; diş implantları; periodontal indeksler

ANALYSIS OF ANXIETY IN PATIENTS WITH PERI-IMPLANT HEALTH AND DISEASE USING THE STATE–TRAIT ANXIETY INVENTORY AND MDAS

ABSTRACT

Objective: Anxiety's relationship with peri-implant disease remains unclear. This study aimed to assess anxiety levels in individuals with peri-implant health and disease.
Method: The study included 252 implants (126 people). Assessments included plaque index, gingival index (GI), probing pocket depth (PPD), bleeding on probing (BOP), gingival recession (GR), and clinical attachment loss. Patients were first categorized as having peri-implantitis, peri-implant health, or mucositis. Patients were examined using a state-trait anxiety inventory and a modified dental anxiety scale. The statistical significance level is $p<0.05$.
Results: Peri-implant status was associated with STAI-1 ($p=0.019$) and STAI-2 ($p=0.010$) scores. There were also weak but statistically significant negative relationships between STAI-1 and the gingival index ($r=-0.155$, $p=0.009$), and between MDAS and bleeding on probing ($r=-0.143$, $p=0.016$).
Conclusion: Based on these findings, it is believed that anxiety-related parameters should be taken into account in the diagnosis and treatment processes.
Keywords: Anxiety; dental implants; periodontal index

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
49370C67

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0000-0003-3183-086X

SANTRAL VENÖZ KATETER KANITA DAYALI HEMŞİRELİK UYGULAMALARI ÖZ-YETERLİK ÖLÇEĞİ: GELİŞTİRİLMESİ, GEÇERLİK VE GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI

YL Öğr. Nazli YAMAN*[1]
[1] Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
* Corresponding Author: Nazli YAMAN
nazliyaman380@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu araştırma, hemşirelerin Santral venöz kateter (SVK) bakım uygulamalarında kanıta dayalı hemşirelik uygulamalarına yönelik öz-yeterliklerini değerlendirmek amacıyla bir ölçme aracı geliştirmek ve geçerlik-güvenirliğini incelemek amacıyla yapılmıştır.
Yöntem: Metodolojik desende yürütülen araştırma, Ankara'da bir eğitim ve araştırma hastanesinde 210 hemşire ile gerçekleştirilmiştir. Veriler, Bilgi Formu ve Santral Venöz Kateter Kanıta Dayalı Hemşirelik Uygulamaları Öz-Yeterlik Ölçeği taslak formu kullanılarak toplanmıştır. Beşli Likert tipinde hazırlanan 91 maddelik madde havuzu uzman görüşüne sunulmuştur. Ölçeğin yapı geçerliğini değerlendirmek amacıyla açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri uygulanmış, güvenirlik Cronbach alfa katsayısı ile değerlendirilmiştir.
Bulgular: Madde analizleri sonucunda ölçek 24 madde ve dört boyutlu yapıya indirgenmiştir. Doğrulayıcı faktör analizi sonucunda 20 madde ve dört alt boyuttan oluşan modelin yeterli uyum gösterdiği belirlenmiştir. Faktör yükleri 0,521–0,814 arasında değişmekte olup toplam açıklanan varyans %50,3'tür. Ölçeğin toplam Cronbach alfa katsayısı 0,838, alt boyutlara ilişkin alfa katsayıları 0,610–0,771 arasında bulunmuştur.
Sonuç: Geliştirilen ölçek, hemşirelerin SVK uygulamalarında kanıta dayalı hemşirelik öz-yeterliklerini değerlendirmede geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olarak kullanılabilir.
Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Santral venöz kateter, kanıta dayalı hemşirelik, öz-yeterlik, geçerlik, güvenirlik, hemşirelik

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
49FB6611

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000000202800533

ATİPİK PULMONER TUTULUMLU BİR HEMORAJİK ATEŞ VE RENAL SENDROM (HFRS) OLGUSU: ERKEN AMPİRİK TEDAVİYE DRAMATİK YANIT

Uzm. Dr. Seda KUMBASAR*[1]
[1] Mersin Şehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Seda KUMBASAR
sedadabakoglu@hotmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Hantavirüsler; fare, sıçan ve tarla faresi gibi kemirgenlerin idrar, dışkı veya tükürük salgılarıyla temas ya da aerosol yoluyla bulaşan RNA virüsleridir.[1] Dünya çapında nispeten nadir görülen ve her yıl yaklaşık 10.000 ila 100.000 enfeksiyon bildirilen bu virüs iki hastalığa neden olur. İlki HFRS (Hemorajik Ateş ve Renal Sendrom), Avrupa ve Asya'da baskındır; öncelikle böbrekleri ve damar endotelini etkiler. İkincisi ise HCPS (Hantavirüs Kardiyopulmoner Sendromu), Amerika kıtasında baskındır; hızlı ilerleyen kardiyopulmoner yetmezlikle seyreder. Her iki formda da hastalık, yüksek ateş, baş ağrısı, sırt/vücut ağrısı gibi grip benzeri non-spesifik bir prodromal dönemle başlar. HCPS, akciğer ödemi, solunum yetmezliği ve kardiyojenik şoka ilerlerken; HFRS genellikle hafif semptomatik seyreder ve hastalar başlangıçtaki grip benzeri semptomlardan iyileşirler. Bununla birlikte, düşük tansiyona, kanamaya, böbrek yetmezliğine ve daha nadir olarak ölüme neden olabilir.[2,3] Bu bildiride; grip benzeri prodromu takiben akut böbrek hasarı, derin trombositopeni ve kolestatik sarılık ile karakterize bir HFRS tablosu sergileyen, atipik pulmoner tutulumun eşlik ettiği ve erken ampirik tedaviye dramatik yanıt veren nadir bir zoonoz olgusunun sunulması amaçlanmıştır. Olgu: Bilinen sistemik hastalık öyküsü bulunmayan 54 yaşında erkek hasta, acil servisimize 2-3 gündür devam eden yaygın vücut ağrısı ve hafif öksürük şikayetleri ile başvurdu; anamnezinde ateş ve balgam çıkarma öyküsü saptanmadı. Başvuru anındaki fizik muayenesinde genel durumu orta-iyi, oda havasında periferik oksijen satürasyonu (SpO_2) %99 olarak ölçüldü ve skleralarında belirgin ikter (sarılık) mevcuttu. Laboratuvar tetkiklerinde akut böbrek hasarı, derin trombositopeni ve belirgin kolestaz ile uyumlu olarak; üre: 134 mg/dL, kreatinin: 4.56 mg/dL, sodyum (Na): 131 mEq/L, hemoglobin (Hgb): 12.4 g/dL, trombosit (Plt): 22.000/µL, lökosit (WBC): 8.370/µL, C-reaktif protein (CRP): 284 mg/L, prokalsitonin: 2.79 ng/mL ve INR: 1.14 olarak saptandı; tam idrar tetkikinde ise +2 proteinüri mevcuttu. Karaciğer fonksiyon paneline bakıldığında total bilirubin: 5.29 mg/dL, direkt bilirubin: 4.29 mg/dL ve indirekt bilirubin: 1.0 mg/dL ölçüldü. Hastanın toraks bilgisayarlı tomografisinde, her iki akciğer üst loblarında belirgin amfizematöz havalanma artışı, her iki akciğer parankiminde yer yer belirgin buzlu cam dansitesinde görünümler (interstisyel akciğer hastalığı? / atipik enfektif infiltrasyon?) ve mediastinal alanda kısa aksı 1 cm'ye varan lenf nodları izlendi. Kültürleri ve Halk Sağlığı Müdürlüğü için spesifik zoonotik tetkikleri (Leptospira, Hantavirüs) alınan hastaya, yatışı sonrasında ampirik Sultamisilin (SAM) + Doksisiklin tedavisi başlandı. Tedavi altında hastanın genel durumu, böbrek fonksiyon testleri, trombositopenisi ve kolestaz markörleri hızla gerileyerek tamamen normale döndü. Serolojik tetkiklerde Leptospira negatif saptandı; Hantavirüs testi ise sınırda/ara değer (borderline) olarak raporlandı. Hasta şifa ile taburcu edildi. Sonuç: HFRS, etken olan Hantavirüs suşuna bağlı olarak hafif semptomatik seyredebileceği gibi; böbrek fonksiyonlarında bozulma, ciddi kanama eğilimi ve multiorgan yetmezliği ile de seyredebilen, mortalitesi %15'lere kadar ulaşabilen bir klinik tablodur. Toraks BT'de izlenen mozaik atenüasyon ve buzlu cam dansiteleri, HCPS pulmoner fazını andırsa da; HFRS suşlarında da sistemik kapiller sızıntı sendromuna ikincil geçici interstisyel infiltrasyonların gelişebileceği güncel literatürde yer almaktadır. Hantavirüs testinin ara değer (borderline) gelmesi, enfeksiyonun ilk günlerinde antikor titresinin henüz saptanabilir eşiğin altında kaldığı "serolojik pencere dönemi" ile uyumludur. Tanısal kesinlik için 2-4 hafta sonra çift serum örneğiyle takip önerilmektedir.[4] Hantavirüs enfeksiyonlarına spesifik bir antiviral tedavi bulunmamaktadır; yönetim tamamen solunum, kardiyak ve renal komplikasyonların yakın takibine ve destekleyici bakıma dayanır.[5,6] Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve güncel infeksiyoloji konsensüsleri, zoonotik veya kene/kemirgen kaynaklı hücre içi patojen şüphelerinde "terapötik gecikme" yaşanmaması adına, serolojik sonuçlar beklenmeksizin ampirik doksisiklin/tetrasiklin rejimlerinin başlanmasını net bir şekilde vurgulamaktadır. Hastamızda tedavi başlandıktan hemen sonra (24-48 saat içinde) tüm renal fonksiyonların, trombositopeninin ve kolestaz markörlerinin hızla gerilemesi, literatürde erken doksisiklin tedavisinin multiorgan yetmezliğini geri döndürücü ve mortaliteyi azaltıcı etkisiyle paralellik göstermektedir.[7]

Anahtar Kelimeler: Hantavirüs, Hemorajik Ateş ve Renal Sendrom (HFRS), Akut Böbrek Hasarı, Trombositopeni, Zoonoz, Doksisiklin

A CASE OF HEMORRHAGIC FEVER WITH RENAL SYNDROME (HFRS) WITH ATYPICAL PULMONARY INVOLVEMENT: DRAMATIC RESPONSE TO EMPIRICAL TREATMENT

ABSTRACT

Introduction and Aim: Hantaviruses are RNA viruses transmitted through contact with, or aerosolization of, the urine, feces, or saliva of rodents such as mice, rats, and voles. Relatively rare worldwide, with approximately 10,000 to 100,000 infections reported annually, this virus causes two diseases. The first is HFRS (Hemorrhagic Fever with Renal Syndrome), predominant in Europe and Asia, which primarily affects the kidneys and vascular endothelium. The second is HCPS (Hantavirus Cardiopulmonary Syndrome), predominant in the Americas, characterized by rapidly progressive cardiopulmonary failure. Both forms begin with a non-specific, flu-like prodromal period consisting of high fever, headache, and back/body pain. HCPS progresses to pulmonary edema, respiratory failure, and cardiogenic shock, whereas HFRS generally follows a mild symptomatic course, with patients recovering from the initial flu-like symptoms. Nevertheless, it can cause hypotension, hemorrhage, renal failure, and, more rarely, death. This report aims to present a rare zoonosis case exhibiting an HFRS picture characterized by acute kidney injury, profound thrombocytopenia, and cholestatic jaundice following a flu-like prodrome, accompanied by atypical pulmonary involvement, with a dramatic response to early empirical treatment. Case: A 54-year-old male patient with no known history of systemic disease presented to our emergency department with widespread body pain persisting for 2–3 days and mild cough; his history revealed no fever or sputum production. On physical examination at admission, his general condition was fair-to-good, peripheral oxygen saturation (SpO_2) on room air was measured at 99%, and marked scleral icterus (jaundice) was present. Laboratory findings were consistent with acute kidney injury, profound thrombocytopenia, and marked cholestasis: urea 134 mg/dL, creatinine 4.56 mg/dL, sodium (Na) 131 mEq/L, hemoglobin (Hgb) 12.4 g/dL, platelets (Plt) 22,000/µL, white blood cells (WBC) 8,370/µL, C-reactive protein (CRP) 284 mg/L, procalcitonin 2.79 ng/mL, and INR 1.14; urinalysis showed +2 proteinuria. On liver function testing, total bilirubin was 5.29 mg/dL,

direct bilirubin 4.29 mg/dL, and indirect bilirubin 1.0 mg/dL. Thoracic computed tomography revealed marked emphysematous hyperinflation in the upper lobes of both lungs , scattered ground-glass opacities in both lung parenchyma (interstitial lung disease? / atypical infective infiltration?), and mediastinal lymph nodes with a short axis of up to 1 cm. Cultures and specific zoonotic tests for the Public Health Directorate (Leptospira, Hantavirus) were obtained, and following admission the patient was started on empirical sultamicillin (SAM) + doxycycline treatment. Under treatment, the patient's general condition, renal function tests, thrombocytopenia, and cholestasis markers rapidly improved and returned completely to normal. Serological testing was negative for Leptospira; the Hantavirus test was reported as borderline/indeterminate. The patient was discharged in good health. Conclusion: Depending on the causative Hantavirus strain, HFRS may follow a mild symptomatic course, or it may present with deteriorating renal function, severe bleeding tendency, and multi-organ failure, with mortality reaching up to 15%. Although the mosaic attenuation and ground-glass opacities observed on thoracic CT resemble the pulmonary phase of HCPS, current literature indicates that transient interstitial infiltrates secondary to systemic capillary leak syndrome can also develop in HFRS strains. The borderline result of the Hantavirus test is consistent with the "serological window period," in which antibody titers remain below the detectable threshold during the early days of infection. For diagnostic certainty, follow-up with paired serum samples 2–4 weeks later is recommended. There is no specific antiviral treatment for Hantavirus infections; management relies entirely on close monitoring of respiratory, cardiac, and renal complications and on supportive care. The World Health Organization (WHO) and current infectious disease consensus guidelines clearly emphasize initiating empirical doxycycline/tetracycline regimens without waiting for serological results, in order to avoid "therapeutic delay" in suspected zoonotic or tick/rodent-borne intracellular pathogen infections. In our patient, the rapid resolution of all renal function abnormalities, thrombocytopenia, and cholestasis markers immediately (within 24–48 hours) after treatment initiation parallels findings in the literature regarding the reversing effect of early doxycycline treatment on multi-organ failure and its mortality-reducing effect.

Keywords: Hantavirus, Hemorrhagic Fever with Renal Syndrome (HFRS), Acute Kidney Injury, Thrombocytopenia, Zoonosis, Doxycycline

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4A0C93B5

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-0803-8735 | 0009-0007-5992-6456 | 0009-0009-7800-665X

ŞİDDETLİ DERİN KAPANIŞA SAHİP DENTAL SINIF II MALOKLÜZYONUN ŞEFFAF PLAKLARLA TEDAVİSİ: VAKA RAPORU

Dr. Öğr. Üyesi Saniye Merve CENGİZ*[1], Uzm. Dr. Ahmet Fatih CENGİZ[2], Arş. Gör. Şeyma Emren KARAKUŞ[3]

[1] Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Serbest Klinik
[3] Mersin Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Saniye Merve CENGİZ
mervecengiz@mersin.edu.tr

ÖZET

Bu vaka raporunun amacı, şiddetli derin kapanışa sahip dental Sınıf II maloklüzyonlu erişkin bir hastanın Invisalign® şeffaf plak sistemi ile tedavisini ve tedavi sırasında planlanan ekstrüzyon hareketinin yetersiz kaldığı durumda uygulanan buton destekli vertikal elastik mekaniğinin klinik etkinliğini sunmaktır. Kronolojik yaşı 28 yıl 6 ay olan erkek hasta, üst çenede çapraşıklık ve derin örtülü kapanış şikâyeti ile kliniğimize başvurmuştur. Klinik ve sefalometrik değerlendirmeler sonucunda hafif iskeletsel Sınıf II ilişki, dental Sınıf II kanin ve molar ilişki ile şiddetli derin kapanış tespit edilmiştir. Tedavi, Invisalign® şeffaf plak sistemi kullanılarak planlanmış; sagittal düzeltme amacıyla %33 sekanslı distalizasyon, vertikal düzeltme amacıyla ise frog sekans anterior intrüzyon mekaniği uygulanmıştır. Tedavi sırasında 22 numaralı dişte planlanan ekstrüzyon hareketinin yetersiz olduğu belirlenmiş ve ilgili dişe bukkal ve palatinal butonlar yerleştirilerek 1/8 inç medium vertikal elastik uygulanmıştır. Yardımcı mekanik 10 plak boyunca kullanılmış ve ardından tedavi yalnızca şeffaf plaklarla tamamlanmıştır. Tedavi sonunda Sınıf II dental ilişki düzeltilmiş, derin kapanış başarılı şekilde giderilmiş ve 22 numaralı dişte hedeflenen ekstrüzyon klinik olarak elde edilmiştir. İlave refinement plaklarına ihtiyaç duyulmadan fonksiyonel ve estetik açıdan tatmin edici bir oklüzyon sağlanmıştır. Şeffaf plaklarla şiddetli derin kapanışın başarılı şekilde tedavi edilebildiği görülmüştür. Planlanan anterior ekstrüzyonun yetersiz kaldığı durumlarda bukkal ve palatinal butonlar ile uygulanan vertikal elastiklerin etkili bir yardımcı biyomekanik olduğu ve ek plak gereksinimini azaltarak tedavi hedeflerine ulaşılmasına katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Şeffaf Plak, Deep Bite, Dental Sınıf II Maloklüzyon, Ekstrüzyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4A8DE82E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-3122-4675 | 0000-0002-9689-9537

ASEMPTOMATİK BİR HASTANIN MAKSİLLER SİNÜSÜNDE İNSİDENTAL OLARAK SAPTANAN DENTAL FREZ: BİLGİLENDİRİLMİŞ RET VE KONSERVATİF İZLEM ÜZERİNE BİR OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Rıdvan AKYOL*[1], Dr. Öğr. Üyesi Hami HAKİKİ[1]
[1] Nuh Naci Yazgan Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Rıdvan AKYOL
ridvanakyol10@gmail.com

ÖZET

Yabancı cisimlerin maksiller sinüse deplasmanı, nadir görülmekle birlikte literatürde iyi tanımlanmış iatrojenik bir komplikasyondur. Kronik sinüzit, oroantral fistül ve fungal süperenfeksiyon gelişimini önlemek amacıyla genellikle erken cerrahi müdahale önerilse de, asemptomatik vakaların yönetimi, özellikle hastanın aydınlatılmış ret hakkını kullandığı durumlarda halen tartışmalı bir konudur. Bu sunumun amacı, cerrahi müdahaleyi reddeden asemptomatik bir hastada maksiller sinüs tabanında insidental olarak saptanan dental frezin konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) destekli konservatif izlem sürecini değerlendirmek ve bu doğrultudaki klinik yönetim stratejisini tartışmaktır.
Bir yıl önce komplike bir diş çekimi geçirmiş olan 52 yaşındaki kadın hasta, sol maksiller birinci molar bölgesindeki kırık kök parçası şikayetiyle başvurmuştur. Alınan panoramik radyografi ve KIBT kesitlerinde maksiller sinüs tabanında insidental olarak dental frez saptanmış; Schneider membranında hafif kalınlaşma izlenmesine rağmen klinik olarak sinüzit bulgusuna rastlanmamıştır. Kapsamlı bilgilendirmenin ardından hasta sinüs cerrahisini reddetmiş ve yalnızca semptomatik kök ekstraksiyonuna onam vermiştir. Kök atravmatik olarak çekilmiş ve hasta uzun dönem takip altına alınmıştır. Mevcut durum itibarıyla hasta klinik olarak asemptomatiktir.
Uygun bilgilendirmeye rağmen cerrahi müdahaleyi reddeden asemptomatik hastalarda, periyodik KIBT kontrollerini içeren yapılandırılmış bir bekle ve gör yaklaşımı, acil cerrahiye etik açıdan kabul edilebilir bir alternatif sunabilir. Ancak hastalar, izlemin ömür boyu sürecek bir gereklilik olduğu ve herhangi bir sinonazal semptomun gelişmesi veya radyografik progresyon izlenmesi halinde acil cerrahi değerlendirmenin zorunlu olduğu konusunda kesinlikle bilinçlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Maksiller sinüs, yabancı cisimler, dental aletler, tedavi reddi, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi

INCIDENTAL DISCOVERY OF A RETAINED DENTAL BUR IN THE MAXILLARY SINUS OF AN ASYMPTOMATIC PATIENT: A CASE REPORT ON INFORMED REFUSAL AND CONSERVATIVE SURVEILLANCE

ABSTRACT

The displacement of foreign bodies into the maxillary sinus is an uncommon but well-documented iatrogenic complication. While early surgical retrieval is generally recommended to prevent chronic sinusitis, oroantral fistula, and fungal superinfection, management of asymptomatic cases remains a subject of debate, particularly when the patient exercises the right to informed refusal. The aim of this report is to evaluate the cone-beam computed tomography (CBCT)-guided conservative follow-up of a dental bur incidentally detected on the floor of the maxillary sinus in an asymptomatic patient who declined surgical intervention, and to discuss the corresponding clinical management strategy.
A 52-year-old female presented with a retained root fragment in the left maxillary first molar region following a complicated extraction one year prior. Incidental panoramic and CBCT imaging revealed a retained dental bur on the sinus floor, with mild Schneiderian membrane thickening but no clinical sinusitis. Following comprehensive counselling, the patient exercised informed refusal of sinus surgery and consented only to removal of the symptomatic root. The root was removed atraumatically, and the patient was enrolled in a long-term follow-up. The patient remains clinically asymptomatic at the time of this report.
In asymptomatic patients who decline surgical intervention despite appropriate counselling, a structured watchful-waiting protocol with periodic CBCT surveillance can represent an ethically sound alternative to immediate surgery. Patients must understand that surveillance is a lifelong commitment, and any onset of sinonasal symptoms or radiographic progression mandates immediate surgical re-evaluation.

Keywords: Maxillary sinus, foreign bodies, dental instruments, patient refusal of treatment, cone-beam computed tomography

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4C2F1C60

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5355-4654 | 0000-0002-4249-4016 | 0009-0006-5132-3100 | 0009-0006-4579-8687 | 0009-0007-8719-327X | 0009-0006-5511-8163 | 0009-0009-7485-7326

İNSAN KOLOREKTAL KANSER HÜCRELERİNDE SİKLOFOSFAMİD VE TİMOKİNONUN SİTOTOKSİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Ergül MUTLU ALTUNDAĞ*[1], Öğr. Gör. Dr. Hüseyin BEYAZ[1], Araştırmacı Elif Sude BİLGEN[1], Araştırmacı Güldem KOÇYİĞİT[1], Araştırmacı Kader VURĞUN[1], Araştırmacı Seda DEMİRCİ[1], Araştırmacı Zeynep RIZALAR[1]

[1] Doğu Akdeniz Üniversitesi
* Corresponding Author: Ergül MUTLU ALTUNDAĞ
ergul.altundag@emu.edu.tr

ÖZET

Konu ve Amaç: Kolorektal kanser (KRK), dünya çapında kansere bağlı ölümlerin önde gelen nedenlerinden biridir. Siklofosfamid (CPA) yaygın olarak kullanılan bir kemoterapötik ajanken, Nigella sativa(çörek otu) bitkisinden elde edilen biyoaktif bir bileşik olan timokinon (TQ) umut verici antikanser özellikler göstermiştir. Bu çalışmanın amacı, CPA ve TQ'nun HCT-116 insan kolorektal kanser hücreleri üzerindeki sitotoksik etkilerini in vitro ortamda değerlendirmek ve karşılaştırmaktır.

Yöntem: HCT-116 hücreleri, 24 ve 48 saat boyunca 10 ila 100 µM arasında değişen konsantrasyonlarda CPA veya TQ ile muamele edilmiştir. Hücre canlılığını ölçmek için MTT testi kullanılmıştır. Ayrıca, etkilenen fraksiyonu (Fa) ve korelasyon katsayılarını (r) belirlemekamacıyla CompuSyn yazılımı üzerinden Chou-Talalay medyan-etki denklemi kullanılarak doz-yanıt dinamikleri değerlendirilmiştir.

Bulgular: Her iki ajan için de hücre canlılığı doza ve zamana bağlı olarak azalmıştır. Ancak TQ, özellikle 48 saatlik inkübasyonun ardından daha güçlü bir sitotoksisite göstermiştir. Maksimum 100 µM dozda CPA, 0.524'lük bir Fa değerine (r=0.8773) ulaşırken; TQ, çok daha yüksek bir Fa değeri olan 0.683'e ve daha üstün bir model uyumuna (r=0.99029) ulaşmıştır.

Sonuç: Her iki bileşik de HCT-116 hücrelerine karşı toksisite gösterse de TQ; CPA'ya kıyasla daha yüksek etki gücü, daha iyi antikanser etkinlik ve daha güçlü bir doz-yanıt eğrisi ile öne çıkmaktadır. Bu nedenle TQ, KRK tedavisinde oldukça umut verici bir seçenek sunmaktadır. Gelecekteki araştırmalar, bu ajanların birlikte kullanımındaki sinerjistik potansiyeli incelemeli ve bu in vitro bulguları in vivo modellerde doğrulanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Kolorektal Kanser, Siklofosfamid, Timokinon, Sitotoksisite, Doz-Yanıt, MTT Testi

EVALUATION OF CYTOTOXIC EFFECTS OF CYCLOPHOSPHAMIDE AND THYMOQUINONE ON HUMAN COLORECTAL CANCER CELLS

ABSTRACT

Background and Aim: Colorectal cancer (CRC) is one of the leading causes of cancer-related mortality worldwide. Cyclophosphamide (CPA) is a commonly used chemotherapeutic agent, whereas thymoquinone (TQ), a bioactive compound derived from Nigella sativa, has shown promising anticancer properties. This study aimed to evaluate and compare the cytotoxic effects of CPA and TQ on HCT-116 human colorectal cancer cells.

Methods: In an in vitro setting, HCT-116 cells were treated with 10 to 100 µM of either CPA or TQ for 24 and 48 hours. The MTT assay was utilized to measure cell survival. Furthermore, dose-response dynamics were evaluated using the Chou-Talalay median-effect equation via CompuSyn software to determine the fraction affected (Fa) and correlation coefficients (r).

Findings: Cell survival decreased in a dose- and time-dependent fashion for both agents. However, TQ yielded stronger cytotoxicity, especially at the 48-hour mark. At the maximum dose of 100 µM, CPA reached a Fa of 0.524 (r=0.8773), while TQ achieved a notably higher Fa of 0.683 alongside a superior model fit (r=0.99029).Conclusion: While both compounds isplay toxicity toward HCT-116 cells, TQ stands out with higher potency, better anticancer efficacy, and a more robust dose-response curve compared to CPA. Therefore, TQ represents a highly promising therapeutic option for CRC. Future research should explore the combined synergistic potential of these agents and confirm these in vitro results in vivo models.

Keywords: Colorectal Cancer, Cyclophosphamide, Thymoquinone, Cytotoxicity, Dose-Response, MTT Assay

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4C506FBC
TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri
KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID: 0009-0009-1096-3699 | 0000-0002-2482-0359 | 0000-0001-7693-0958 | 0000-0002-4679-9079 | 0000-0002-1431-2385

MOTESANİBİN A2780 OVARYUM KANSERİ HÜCRE SERİSİNDE SIRT1/NRF2 SİNYAL YOLAĞI ÜZERİNDEKİ ETKİLERİNİN ARAŞTIRILMASI

Arş. Gör. Remzi Koray YURTSEVEN*[1], Prof. Dr. Arzu Zeynep KARABAY[1], Prof. Dr. Asuman SUNGUROĞLU[2], Doç. Dr. Aslı KOÇ[1], Doç. Dr. Tülin ÖZKAN[2]

[1] Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Biyokimya Ana Bilim Dalı
[2] Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Biyoloji Ana Bilim Dalı
* Corresponding Author: Remzi Koray YURTSEVEN
rkyurtseven@ankara.edu.tr

ÖZET

A2780, tedavi edilmemiş bir hastanın over endometrioid adenokarsinoma tümöründen oluşturulmuş bir ovaryum kanseri hücre hattıdır. Bu hücre hattı epitelyal morfolojiye sahiptir. Sirtuinler, NAD+ bağımlı deasetilaz sınıfına ait olup, yararlı etkileri olan enzimlerdir. SIRT1 deasetilasyon ile hücre farklılaşması, apoptoz, otofaji, metabolizma ve inflamasyon gibi patofizyolojik süreçleri etkiler. Nükleer faktör-eritroid 2 ilişkili faktör 2 (Nrf2), oksidatif stres tarafından aktive edilen ve bir dizi antioksidan koruyucu proteinin kodlanmasını arttıran ve hücrelerde redoks koşullarının düzenlenmesini destekleyen bir transkripsiyon faktörüdür. SIRT1'in kanserdeki rolü henüz net olarak anlaşılamamıştır. SIRT1, Nrf2'yi deasetile eder ve antioksidan enzimlerin üretimi yoluyla reaktif oksijen türlerini (ROT) azaltmasına katkıda bulunur. Motesanib, VEGFR-1, 2 ve 3, PDGFR ve Kit reseptörlerinin güçlü bir inhibitörüdür. Anti-anjiyojenik bir tirozin kinaz inhibitörüdür. Hem in vitro hem de in vivo ortamda güçlü bir antitümör etkisi sergiler. Kolorektal kanser, küçük hücreli olmayan akciğer kanseri, meme kanseri gibi kanserlerde etkisi belirlenmiştir. Çalışmamızda, motesanibin A2780 ovaryum kanseri hücre serisinde SIRT1/Nrf2 sinyal yolağı üzerindeki etkileri araştırılmıştır. A2780 ovaryum kanseri hücre serisinde, motesanib, 5-20µM konsantrasyon aralığında 72 saatlik inkübasyonun sonunda hücre canlılığını anlamlı olarak azalttığı MTT hücre canlılık testi ile belirlenmiştir. 0,625-2,5 µM konsantrasyon aralığında hücre canlılığını anlamlı olarak etkilememiştir. 10 µM ve 20 µM motesanibin 72 saatlik inkübasyonun ardından SIRT1 ve Nrf2 protein düzeyleri Elisa metodu ile değerlendirilmiş anlamlı bir etkisine rastlanılmamıştır. Redükte glutatyon düzeyleri GSH kolorimetrik assay metodu ile değerlendirilmiş ve anlamlı etkisine rastlanılmamıştır. Motesanib, 10 ve 20 µM konsantrasyonda SIRT1, SREBP1 ve SCD mRNA ekspresyonu üzerindeki etkisi RT-PCR metodu ile değerlendirilmiş 10 µM konsantrasyonda SCD ve SIRT1, 10 ve 20 µM konsantrasyonlarda SREBP1c mRNA ekspresyonunu anlamlı olarak azaltmıştır. Motesanibin 10 ve 20 µM dozlarda mitokondriyel kütle üzerindeki etkisi NAO spektroflorimetrik yöntemle değerlendirilmiş, mitokondriyel kütleyi her iki konsantrasyonda da anlamlı olarak azalttığı belirlenmiştir. Bu çalışma ileride yapılacak çalışmalar için yol gösterici olacaktır.

Anahtar Kelimeler: A2780, Ovaryum Kanseri, Motesanib, SIRT1, Nrf2, Deasetilasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4C7C9CE2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-3198-4706 | 0009-0001-9376-5656 | 0009-0001-8434-0541

İNTRAKRANİAL PRİMER MENENGOTELİYAL MELANOMA

Doç. Dr. Remzi ARSLAN*[1], Arş. Gör. Dr. Naz GEYİKÇİ[2], Arş. Gör. Ayşenur TEMTEK[3]
[1] Atatürk Üniversitesi
[2] Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi
[3] Atatürk Üniversitesi Tıbbi Patoloji ABD
* Corresponding Author: Remzi ARSLAN
remars1@hotmail.com

ÖZET

Primer meningeal melanositik neoplazmlar, leptomeninkslerde bulunan nöral krest kökenli melanositlerden köken alan ve tüm melanom olgularının yaklaşık %1'ini ve primer santral sinir sistemi tümörlerinin ise %0,07'sini oluşturan, nadir görülen bir tümördür. Leptomeningeal melanositlerde diffüz meningeal melanositoz, meningeal melanositom ve primer meningeal malign melanomu içeren bir spektrumda değerlendirilirler. Deri ve diğer organ melanomlarının metastazlarından ayırt edilmesi önem taşır.

Olgumuz, 62 yaşında erkek hasta baş ağrısı, bulantı, kusma ve şuur bulanıklığı şikayetleri ile acil servise başvurması üzerine çekilen BT'de sağ parietooksipital bölgede heterojen yapıda 54x44x35 mm boyutlarında kistik komponentli kitle saptanmıştır. Olguya acil operasyon planlanarak 23.06.2026 tarihinde sağ parietooksipial kraniyotomi yapılıyor. Kliniğimize gönderilen büyüğü 2.2.x1cm ölçülerde gri esmer renkte kanamalı görünümde doku parçalarının H&E incelemesinde; genellikle bir vasküler yapı etrafında belirgin nükleer irileşme, hiperkromazi ve yaygın eozinofilik makronükleol ve inklüzyon benzeri yapılar içeren yer yer kahverenkli melanin pigmenti içeren geniş eozinofilik sitoplazmalı atipik hücrelerden oluşan tümöral yapı izlendi. Tümöral yapı içerisinde yaygın nekroz alanları mevcuttu. Tümöral elemanlarda GFAP negatif, S-100 pozitif, SOX-10 pozitif, Melan A pozitif, HMB-45 negatif, PRAME pozitif olarak izlendi. Geriye dönük sorgulamada vücudun başka bir yerinde melanositik proliferasyona ait bulgu saptanmadığından olgu primer meningotial melanom olarak tanılandı.

Olgumuz, intrakranial diğer tümörlerden ayrımı ve nadir lokalizasyonu açısından sunuma değer görüldü.

Anahtar Kelimeler: İNTRAKRANİAL NEOPLASM, MENENGİAL MELANOMA, METASTATİK MELANOMA

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4DD077B0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID:

KOAH TEDAVİSİNDE TLR4 GENİNİ SUSTURMAK İÇİN FİTOSFİNGOZİN İÇEREN KATYONİK LİPOZOMAL SİRNA TAŞIYICI SİSTEMİN GELİŞTİRİLMESİ VE İN VİTRO DEĞERLENDİRİLMESİ

YL Öğr. Zübeyir ATİLA*[1], Doç. Dr. Yücel BAŞPINAR[1], Arş. Gör. Deniz ONAN[2]
[1] Ege Üniversitesi
[2] Çukurova Üniversitesi
* Corresponding Author: Zübeyir ATİLA
zbyr.ati@gmail.com

ÖZET

Amaç: Kronik Obstrüktif Akciğer Hastalığı (KOAH), ilerleyici hava yolu obstrüksiyonu ve kronik inflamasyon ile karakterize, dünya genelinde önemli morbidite ve mortaliteye neden olan kronik bir akciğer hastalığıdır. Hastalığın patogenezinde Toll-benzeri reseptör 4 (TLR4) aracılığıyla aktive edilen inflamatuvar sinyal yolları önemli rol oynamaktadır. Bu nedenle TLR4 gen ekspresyonunun baskılanması, KOAH tedavisinde hedefe yönelik yeni yaklaşımlar arasında değerlendirilmektedir. Bu tezin amacı, TLR4 sinyal yolağını gen düzeyinde susturarak KOAH tedavisine yönelik katyonik lipozom esaslı bir siRNA taşıyıcı sistem geliştirmek ve bu sistemin etkinliğini in vitro KOAH modeli üzerinde değerlendirmektir.

Yöntem: Tez kapsamında ince film hidrasyon yöntemiyle farklı formülasyonlarda katyonik lipozomlar hazırlanmış; partikül büyüklüğü, zeta potansiyeli, polidispersite indeksi (PDI) ve SEM morfolojisi ile karakterize edilmiştir. Lipozomların RNaz/serum varlığında koruma kapasitesi ve raf ömrü stabilitesi test edilmiştir. Lipozom–nükleik asit kompleksinin oluşumu ve hücre içi ortamı taklit eden koşullarda (SDS varlığında) salımı, siRNA'yı temsilen kullanılan floresan işaretli plazmid DNA (pDNA) ile jel elektroforezi yöntemiyle gösterilmiştir. Fare fibroblast L929 hücrelerinde sitotoksisite çalışmaları yapılmış; LPS ile indüklenen A549 hücrelerinde floresan işaretli pDNA kullanılarak transfeksiyon etkinliği değerlendirilmiştir. TLR4-siRNA/KLip kompleksinin gen susturma etkinliğinin mRNA düzeyinde qPCR, protein düzeyinde ise ELISA ve Western Blot yöntemleriyle değerlendirilmesi planlanmaktadır.

Bulgular: Hazırlanan formülasyonların hücre içine etkin transfeksiyon için gerekli koşulları (partikül boyutu <200 nm, zeta potansiyeli >+30 mV, PDI <0.4, SEM'de küresel morfoloji) sağladığı belirlenmiştir. Stabilite çalışmalarında formülasyonların 3 aylık raf ömrü boyunca fizikokimyasal özelliklerini koruduğu saptanmıştır. Etidyum bromürle boyanmış jel elektroforezi analizlerinde, lipozomların floresan işaretli pDNA ile verimli şekilde kompleks oluşturduğu ve SDS varlığında etkin bir şekilde salım gerçekleştirdiği gösterilmiştir. Sitotoksisite çalışmalarında, terapötik dozlarda hücre canlılığının %70'in üzerinde kaldığı belirlenmiştir. A549 hücrelerinde yapılan transfeksiyon denemelerinde floresan işaretli pDNA'nın hücre içine verimli şekilde aktarıldığı görüntülenmiştir. TLR4 protein düzeyinde susturmanın Western Blot ile, ilişkili enflamatuvar sitokinlerdeki (TNF-α, IL-1β, IL-6, IL-8) anlamlı ($p<0.05$) azalmanın ise ELISA ile gösterilmesi, tezin devam eden çalışmaları arasındadır.

Sonuç: Geliştirilen katyonik lipozomal sistemin akciğer sürfaktanı ile yapısal uyumu ve içerdiği fitosfingozinin literatürde bildirilen anti-enflamatuar özellikleri, siRNA etkisini sinerjik şekilde destekleme potansiyeli taşımaktadır. Bu sistem, siRNA'yı doğrudan alveolar bölgeye ulaştırarak düşük yan etkili ve yüksek gen düzenleme kapasitesine sahip yenilikçi bir tedavi stratejisi sunmaktadır. Bu çalışma, KOAH'ın moleküler tedavisinde stabilite ve hedeflendirme sorunlarına biyomimetik bir çözüm getirmeyi amaçlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: KOAH; TLR4; siRNA; Katyonik lipozom; Fitosfingozin; Gen susturma

DEVELOPMENT AND IN VITRO EVALUATION OF A PHYTOSPHINGOSINE-CONTAINING CATIONIC LIPOSOMAL SIRNA DELIVERY SYSTEM FOR SILENCING TLR4 GENE IN COPD TREATMENT

ABSTRACT

Purpose: Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) is a chronic lung disease characterized by progressive airway obstruction and chronic inflammation, causing significant morbidity and mortality worldwide. Inflammatory signaling pathways activated via Toll-like receptor 4 (TLR4) play an important role in the pathogenesis of the disease. Therefore, suppression of TLR4 gene expression is considered among the novel targeted approaches in COPD treatment. The aim of this thesis is to develop a cationic liposome-based siRNA delivery system to silence the TLR4 signaling pathway at the gene level for COPD treatment and to evaluate the efficacy of this system in an in vitro COPD model.

Method: Within the scope of the thesis, cationic liposomes were prepared in different formulations by the thin-film hydration method and characterized by particle size, zeta potential, polydispersity index (PDI), and SEM morphology. The protective capacity of the liposomes against RNase/serum and their shelf-life stability were tested. The formation of the liposome–nucleic acid complex and its release under conditions mimicking the intracellular environment (in the presence of SDS) were demonstrated by gel electrophoresis using fluorescently labeled plasmid DNA (pDNA) as a surrogate for siRNA. Cytotoxicity studies were performed on mouse fibroblast L929 cells, and transfection efficiency was evaluated in LPS-induced A549 cells using fluorescently labeled pDNA. The gene-silencing efficiency of the TLR4-siRNA/KLip complex is planned to be assessed at the mRNA level by qPCR and at the protein level by ELISA and Western Blot.

Results: The prepared formulations were found to meet the conditions required for effective cellular transfection (particle size <200 nm, zeta potential >+30 mV, PDI <0.4, spherical morphology by SEM). Stability studies showed that the formulations retained their physicochemical properties over a 3-month shelf life. Ethidium bromide-stained gel electrophoresis analyses demonstrated that the liposomes formed efficient complexes with fluorescently labeled pDNA and released it effectively in the presence of SDS. In cytotoxicity studies, cell viability remained above 70% at the therapeutic doses tested. Transfection assays in A549 cells showed that fluorescently labeled pDNA was efficiently delivered into the cells. Demonstration of TLR4 protein-level silencing by Western Blot and the significant ($p<0.05$) reduction in COPD-associated inflammatory cytokines (TNF-α, IL-1β, IL-6, IL-8) by ELISA remain among the ongoing studies of the thesis.

Conclusion: The structural compatibility of the developed cationic liposomal system with pulmonary surfactant, together with the anti-inflammatory properties of phytosphingosine reported in the literature, has the potential to synergistically support the effect of siRNA. This system offers an innovative therapeutic strategy with low side effects and high gene-editing capacity by delivering siRNA directly to the

alveolar region. This study aims to provide a biomimetic solution to the stability and targeting challenges in the molecular treatment of COPD.
Keywords: Keywords: COPD; TLR4; siRNA; Cationic liposome; Phytosphingosine; Gene silencing

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
4F5DDB3C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

PSA DÜZEYİ İLE GLEASON SKORU İLİŞKİSİ: TEK MERKEZ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Coşkun BOSTANCI* [1]
[1] Karabük Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Coşkun BOSTANCI
coskunbostanci@hotmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, transrektal prostat biyopsisi yapılan hastalarda serum prostat spesifik antijen (PSA) düzeyi ile Gleason skoru (GS) arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlandı. PSA değeri 2.5–30 ng/ml arasında olan ve ilk kez sistematik 12 kor transrektal prostat biyopsisi uygulanan 1068 hasta geriye dönük olarak incelendi. Hastalar PSA düzeylerine göre beş gruba ayrıldı (Grup 1: 2.5–4.0, Grup 2: 4.1–5.9, Grup 3: 6.0–9.9, Grup 4: 10.0–19.9, Grup 5: 20.0–30.0 ng/ml). Klinik anlamlı prostat kanseri (kaPK); GS ≥7 (Uluslararası Ürolojik Patoloji Derneği Derece Grubu [ISUP GG] ≥2) olarak tanımlandı. Toplam 450 (%42.1) hastada prostat kanseri (PK), 312 (%29.2) hastada ise kaPK saptandı. GS =6 (ISUP GG =1) oranları PSA grupları arasında benzer seyredip anlamlı fark göstermezken (p=0.254), GS =7 (3+4) (ISUP GG =2) oranları da PSA düzeylerinden bağımsız dağılım sergiledi (p=0.367). Buna karşın GS =7 (4+3) (ISUP GG =3) oranları PSA ≥6 ng/ml'den, GS ≥8 (ISUP GG =4 ve 5) oranları ise PSA ≥10 ng/ml'den itibaren belirgin artış gösterdi (p<0.001). Spearman korelasyon analizi (r=0.321, p<0.001) PSA düzeyi ile tümör agresifliği arasında anlamlı doğrusal ilişkiye işaret etmiştir. Bununla birlikte korelasyon katsayısının zayıf düzeyde kalması (r=0.321), PSA'nın bireysel düzeyde tümör agresifliğini öngörmedeki sınırlılığına işaret etmektedir. PSA'nın kaPK öngörüsündeki eğri altındaki alan (EAA) değeri 0.696 (eşik: 7.9 ng/ml; duyarlılık %58.6; özgüllük %73.1) hesaplanırken, prostat spesifik antijen dansitesi (PSAD) belirgin üstün tanısal performans gösterdi (EAA=0.848; eşik: 0.14 ng/ml/cc; duyarlılık %78.8; özgüllük %78.6). Sonuç olarak, PSA grup bazında tümör agresifliği ile ilişkili olsa da bireysel öngörü gücü sınırlıdır. Düşük dereceli PK (ISUP GG <3) PSA'dan bağımsız seyredebilirken, yüksek dereceli hastalık belirli PSA eşiklerinden itibaren belirginleşmektedir. kaPK öngörüsünde PSAD'ın PSA 'ya kıyasla daha üstün tanısal performans sergilediği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Prostat kanseri, PSA, Gleason skoru, ISUP derecelendirmesi, PSAD, klinik anlamlı prostat kanseri

THE RELATIONSHIP BETWEEN PSA LEVEL AND GLEASON SCORE: A SINGLE-CENTER RETROSPECTIVE STUDY

ABSTRACT

This study aimed to evaluate the relationship between serum prostate-specific antigen (PSA) levels and Gleason score (GS) in patients undergoing systematic transrectal prostate biopsy. A total of 1,068 patients with a PSA value between 2.5 and 30 ng/ml who underwent an initial systematic 12-core transrectal prostate biopsy were retrospectively analyzed. Patients were divided into five groups based on their PSA levels (Group 1: 2.5–4.0; Group 2: 4.1–5.9; Group 3: 6.0–9.9; Group 4: 10.0–19.9; and Group 5: 20.0–30.0 ng/ml). Clinically significant prostate cancer (csPCa) was defined as GS ≥7 or International Society of Urological Pathology Grade Group (ISUP GG) ≥2. Prostate cancer (PCa) was detected in 450 (42.1%) patients, and csPCa was identified in 312 (29.2%) patients. The rates of GS=6 (ISUP GG=1) were similar across PSA groups and showed no significant difference (p=0.254), while GS=7 (3+4) (ISUP GG=2) disease also demonstrated distribution independent of PSA levels (p=0.367). In contrast, the rates of GS=7 (4+3) (ISUP GG=3) significantly increased starting from a PSA ≥6 ng/ml, and GS ≥8 (ISUP GG =4 and 5) rates significantly increased from a PSA ≥10 ng/ml (p<0.001). Spearman correlation analysis (r=0.321; p<0.001) indicated a significant linear relationship between PSA levels and tumor aggressiveness. However, the weak correlation coefficient (r=0.321) reflects the limitation of PSA in predicting tumor aggressiveness at the individual level. While the area under the curve (AUC) value of PSA for predicting csPCa was 0.696 (cutoff: 7.9 ng/ml; sensitivity: 58.6%; specificity: 73.1%), prostate-specific antigen density (PSAD) demonstrated a significantly superior diagnostic performance (AUC=0.848; cutoff: 0.14 ng/ml/cc; sensitivity: 78.8%; specificity: 78.6%). In conclusion, although PSA is associated with tumor aggressiveness on a group-wide basis, its individual predictive power is limited. Low-grade PCa (ISUP GG <3) may run a course independent of PSA, whereas high-grade disease becomes prominent above specific PSA thresholds. PSAD provides a significantly superior diagnostic performance compared to PSA in predicting csPCa.

Keywords: Prostate cancer, PSA, Gleason score, ISUP grading, PSAD, clinically significant prostate cancer

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
505C3446

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000 0003 4776 4924 | 0000 0002 0853 4096

GENETİK KÖKENİN MEME KANSERİNDE KROMOZOMAL DİRENÇ BELİRTEÇLERİNİ BELİRLEMESİ: TCGA'DAN KOPYA SAYISI DEĞİŞİKLİĞİ ANALİZİ

Uzm. Dr. Fatih SARGIN*[1], Doç. Dr. İsmail BEYPINAR[2]
[1] Antalya Şehir Hastanesi
[2] Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
* Corresponding Author: Fatih SARGIN
sarginfatih@gmail.com

ÖZET

Konu/Amaç: Hassas tıp alanındaki ilerlemelere rağmen, meme kanseri sonuçlarında ırksal farklılıklar devam etmektedir. Biyolojik faktörler, özellikle dirençle ilişkili kromozomal değişiklikler, farklı soy grupları arasında yeterince karakterize edilmemiştir. Genetik soyun, tedavi direncine bağlı kromozomal değişikliklerle ilişkili olduğunu varsaydık.
Yöntemler: Kanser Genom Atlası (TCGA) PanCancer Atlası'ndan meme kanseri hastalarının kopya sayısı değişikliği (CNA) verilerini analiz ettik. Hastalar, ADMIXTURE yazılımı ile işlenmiş genom çapında SNP verileri kullanılarak Avrupalı (EUR >%80, n=304), Afrikalı (AFR >%80, n=39) ve karışık soy (n=46) olarak sınıflandırıldı. 8q (MYC), 17q (HER2/ERBB2), 11q (CCND1), 20q (AURKA/TPX2) ve 1q (MCL1) dahil olmak üzere dirençle ilişkili bölgelerin amplifikasyon frekansları, genel CNA yüküyle birlikte ölçüldü.
Bulgular: Afrika kökenli hastalarda 8q (MYC) amplifikasyon oranları, Avrupa kökenli hastalara göre daha yüksekti (%80,8'e karşı %49,6, p=0,0086); bu da %31,2'lik bir farka karşılık gelmektedir. Afrika kökenli hastalarda genomik instabilite daha yüksekti (hasta başına 14,13'e karşı 10,73 CNA olayı). Kromozom 20q amplifikasyonu, Afrika kökenli hastalarda daha yüksek frekansa doğru anlamlı olmayan bir eğilim gösterdi (%53,1'e karşı %32,6, p=0,068). HER2 amplifikasyonu gruplar arasında karşılaştırılabilir düzeydeydi (~%15-18). Kendilerini Siyah/Afro-Amerikalı olarak tanımlayan hastaların %54,2'si Afrika kökenli sınıflandırması için genetik eşiği karşılamamıştır; bu da kendi beyanlarına dayalı ırkın genomik bir gösterge olarak yetersizliğini vurgulamaktadır.
Sonuç: Genetik köken, meme kanserinde dirençle ilişkili kromozomal değişiklikleri etkiler. Afrika kökenli hastalarda daha yüksek MYC amplifikasyonu ve kromozomal instabilite yükü, bu popülasyonda gözlemlenen orantısız kemoterapi direncine neden olabilir.
Anahtar Kelimeler: meme kanseri, genetik köken, kopya sayısı değişiklikleri, MYC amplifikasyonu, kemoterapi direnci

GENETIC ANCESTRY DETERMINES CHROMOSOMAL RESISTANCE MARKERS IN BREAST CANCER: COPY NUMBER ALTERATION ANALYSIS FROM TCGA

ABSTRACT

Background: / Aim: Despite advances in precision medicine, racial disparities in breast cancer outcomes persist. Biological factors, particularly resistance-associated chromosomal alterations, remain poorly characterized across ancestral groups. We hypothesized that genetic ancestry is associated with chromosomal alterations linked to treatment resistance.
Methods: We analyzed arm-level copy number alteration (CNA) data from breast cancer patients from The Cancer Genome Atlas (TCGA) PanCancer Atlas. Patients were classified as Genetic European (EUR >80%, n=304), Genetic African (AFR >80%, n=39), and mixed ancestry (n=46) using genome-wide SNP data processed with ADMIXTURE software. Amplification frequencies of resistance-associated regions, including 8q (MYC), 17q (HER2/ERBB2), 11q (CCND1), 20q (AURKA/TPX2), and 1q (MCL1), were quantified alongside overall CNA burden.
Results: African patients showed higher rates of 8q (MYC) amplification than European patients (80.8% vs. 49.6%, p=0.0086), a 31.2% difference. African patients showed higher genomic instability (14.13 vs. 10.73 CNA events per patient). Chromosome 20q amplification showed a non-significant trend toward higher frequency in African patients (53.1% vs. 32.6%, p=0.068). HER2 amplification was comparable across groups (~15–18%). 54.2% of self-identified Black/African American patients did not meet the genetic threshold for African ancestry classification, underscoring the inadequacy of self-reported race as a genomic proxy.
Conclusion: Genetic ancestry influences resistance-associated chromosomal alterations in breast cancer. The higher MYC amplification and chromosomal instability burden in patients of African ancestry may underlie the disproportionate chemotherapy resistance observed in this population.
Keywords: breast cancer, genetic ancestry, copy number alterations, MYC amplification, chemotherapy resistance

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
50E10BBF

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-6093-3588

WİSTAR ALBİNO SIÇANLARINDA MERKURİ KLORİDE MARUZ KALAN BÖBREK DOKUSU ÜZERİNDE B-KARYOFİLİNİN ETKİSİ

Doç. Dr. Ahmed AYDIN*[1]
[1] İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi
* Corresponding Author: Ahmed AYDIN
ahmed.aydin@yeniyuzyil.edu.tr

ÖZET

Amaç: Merkuri klorid (ME), çoklu organ sistemlerini olumsuz etkileyerek insan sağlığı için potansiyel riskler oluşturan oldukça toksik bir ağır metal bileşiğidir. Bu çalışma, B-Karyofilenin (BE) Wistar albino sıçanlarında ME kaynaklı böbrek dokusu değişikliklerine karşı koruyucu etkisini araştırmayı amaçlamıştır. Yöntemler: Çalışmada, 130-150 g ağırlığında otuz beş Wistar albino sıçan rastgele seçilerek, her biri yedi sıçandan oluşan 5 gruba ayrıldı: kontrol (CO), zeytinyağı (OO), ME, BE ve ME+BE. Böbrek değişikliklerini değerlendirmek için tüm doku örneklerinde stereolojik ve histopatolojik analizler yapıldı. Sonuçlar: Stereolojik bulgularımız, ME grubunda CO grubuna kıyasla glomerül sayısında anlamlı bir azalmanın yanı sıra böbreğin ve böbrek medullanın ortalama hacimlerinde anlamlı bir artış olduğunu ortaya koymuştur ($p<0,05$). Aksine, ME grubuyla karşılaştırıldığında, ME+BE grubu anlamlı derecede daha yüksek glomerül sayısı ve anlamlı derecede daha düşük ortalama medulla ve böbrek hacimleri gösterdi ($p<0,05$). Histopatolojik incelemede CO grubunda sağlıklı yapısal böbrek dokuları gözlemlenirken, ME gruplarında nekrotik glomerül, vasküler konjesyon ve ödem saptandı. Bununla birlikte, bu histopatolojik değişiklikler ME+BE grubunda ME grubuna göre anlamlı derecede iyileşmişti. Sonuç: ME'ye maruz kalma böbrek dokusu üzerinde zararlı bir etkiye neden oldu ve BE uygulaması, ME kaynaklı böbrek değişikliklerine karşı potansiyel bir koruyucu rol oynayabilir.
Anahtar Kelimeler: B-Karyofillen, Böbrek, Merkuri Klorid, Sıçan

EFFECT OF B-CARYOPHYLLENE ON KIDNEY TISSUE EXPOSED TO MERCURY CHLORIDE IN WISTAR ALBINO RAT

ABSTRACT

Objective: Mercury chloride (ME) is a highly toxic heavy metal compound that poses potential risks to human health due to adversely impact on multiple organ systems. The present study was designed to investigate the protective effect of B-Caryophyllene (BE) on ME-induced alteration in kidney tissue of Wistar albino rat. Methods: Thirty-five Wistar albino rats, weighing between 130 and 150 g, were randomly selected and assigned into 5 groups of seven rats: control (CO), olive oil (OO), ME, BE, ME+BE. Stereological and histopathological analyses were performed on all tissue samples to evaluate renal alterations. Results: Our stereological finding revealed a significant decrease in the number of glomeruli, as well as a significant increase in the mean volume of kidney and the mean volume of medulla in the ME group compared to the CO group ($p<0.05$). On the contrary, compared to the ME group, the ME+BE group showed significantly higher glomerular number and significantly lower mean medulla and kidney volumes ($p<0.05$). The histopathological examination exhibited healthy structural renal tissues in the CO group, whereas we found necrotic glomerulus, vascular congestion, and oedema in the ME groups. However, these histopathological alterations were significantly improved in the ME+BE group than the ME group. Conclusion: Exposure to ME caused deleterious impact on kidney tissue, and BE administration may have a potential protective role against ME-induced renal alteration.
Keywords: B-Caryophyllene, Kidney, Mercury Chloride, Rat

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
512588C8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1422-158X | 0009-0008-1369-5362

KAROTİS ARTER STENTLEMESİNDE PERİ-PROSEDÜREL KOMPLİKASYONLARIN ANATOMİK BELİRLEYİCİLERİ: AORT ARK TİPİ Mİ, PLAK MORFOLOJİSİ Mİ?

Uzm. Dr. Eren ÖZGÜR*[1], Dr. Hicret BİBER[1]
[1] İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Eren ÖZGÜR
dr.erenozgr@gmail.com

ÖZET

Amaç: KAS'ta aort ark tipi, karotis tortüyozitesi ve plak morfolojisinin peri-prosedürel komplikasyonlarla ilişkisini incelemek ve anatomik zorluğun komplikasyona plak morfolojisi üzerinden mi (mediasyon) yoksa doğrudan mı yol açtığını değerlendirmek.
Gereç ve Yöntem: KAS uygulanan 80 ardışık hasta (ort. yaş 71,3±8,8; %74 erkek) retrospektif incelendi. Aort ark tipi (I–III), karotis tortüyozitesi (düz/tortüyozite/coiling/kinking) ve plak morfolojisi (soft/mix/kalsifik) kaydedildi. Sonlanımlar post-stent infarkt ve rescue trombektomi olarak ayrı değerlendirildi. Trend testi, χ^2 ve çok değişkenli lojistik regresyon kullanıldı.
Bulgular: Post-stent infarkt %35 (28/80), trombektomi %15 (12/80) izlendi. Aort ark tipi arttıkça her iki sonlanım da belirgin arttı (post-stent infarkt: Tip 1 %19, Tip 2 %33, Tip 3 %78; trend $p<0,001$). Karotis tortüyozitesinin bağımsız etkisi zayıftı ($p=0,13$ ve $p=0,069$). Plak morfolojisinde belirgin bir risk gradyanı izlenmedi (soft %48, kalsifik %54; χ^2 $p=0,037$; trombektomi için anlamsız). Kalsifik plak oranı aort tipiyle arttı (Tip 1 %4, Tip 3 %39). Çok değişkenli modelde yalnızca aort ark tipi bağımsız belirleyici kaldı (OR 3,60; %95 GA 1,78–7,27; $p<0,001$); tortüyozite ($p=0,70$) ve kalsifik plak (kaba OR 2,56; düzeltilmiş OR 0,85; $p=0,83$) anlamsızdı.
Sonuç: KAS'ta peri-prosedürel komplikasyonun baskın ve bağımsız anatomik belirleyicisi aort ark tipidir. Plak morfolojisi ve tortüyozite, aort tipi kontrol edildiğinde bağımsız katkı sağlamamakta; hipotezlenen anatomi→plak→komplikasyon zinciri desteklenmemektedir. Pre-operatif ark tipi değerlendirmesi risk katmanlaması için değerlidir. Tek merkezli retrospektif tasarım nedeniyle çok merkezli prospektif doğrulama gereklidir.
Anahtar Kelimeler: Karotis arter stentleme, aort ark tipi, tortüyozite, plak morfolojisi, peri-prosedürel komplikasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5127F53D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0005-3110-435X | 0000-0001-7577-5036 | 0009-0004-9894-8912 | 0009-0003-4871-2808

DİŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNİN KESİCİ-DELİCİ ALET YARALANMALARI VE ENFEKSİYON KONTROLÜ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Selin BIÇAKLIOĞLU*[1], Dr. Öğr. Üyesi Merve IŞIK AYDIN[1], Dt. Solin AHMETOĞLU[2], Dt. Şevval BÜLBÜL[2]
[1] Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Selin BIÇAKLIOĞLU
bseliiin@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, Türkiye'deki diş hekimliği fakültelerinde öğrenim gören 4. ve 5. sınıf öğrencilerinin kesici-delici alet (KDA) yaralanmaları ile enfeksiyon kontrolüne yönelik bilgi düzeyleri ve farkındalıklarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı ve kesitsel olarak planlanan bu anket çalışmasına Türkiye'nin farklı bölgelerindeki diş hekimliği fakültelerinde öğrenim gören 404 stajyer öğrenci dahil edildi. Araştırmacılar tarafından geliştirilen 18 soruluk çevrim içi anket ile katılımcıların demografik özellikleri, KDA yaralanma deneyimleri, enfeksiyon kontrolü uygulamaları ve bilgi düzeyleri değerlendirildi. Veriler Pearson Ki-kare, Fisher Exact ve Çoklu Ki-kare testleri kullanılarak analiz edildi ($p<0,05$).

Bulgular: Katılımcıların %48,3'ü klinik uygulamalar sırasında en az bir kez KDA yaralanması yaşadığını bildirdi. Yaralanmalar en sık enjektör iğnesi (%46,6), anestezi ampulü (%41,6), kesici/sivri el aletleri (%36,5) ve endodontik eğeler (%33,7) ile ilişkiliydi. Yaralanmalar çoğunlukla aletin kapatılması (%46,0) ve enstrümantasyon sırasında (%44,8) meydana geldi. Beşinci sınıf öğrencilerinde yaralanma oranı dördüncü sınıfa göre anlamlı düzeyde daha yüksekti ($p<0,001$). Üniversitelerin bulunduğu bölgelere göre enfeksiyon kontrolü eğitimi, aşılama yönlendirmesi ve bulaşıcı hastalıklara yönelik bilgi düzeylerinde anlamlı farklılıklar bulundu ($p<0,05$). Cinsiyet ile değerlendirilen değişkenler arasında anlamlı ilişki saptanmadı ($p>0,05$).

Sonuç: Diş hekimliği öğrencilerinde KDA yaralanmaları yaygın olup özellikle klinik deneyimin arttığı dönemlerde daha sık görülmektedir. Enfeksiyon kontrolü konusunda teorik bilgi düzeyi yüksek olmasına rağmen yaralanmaların devam etmesi, uygulamalı enfeksiyon kontrolü eğitimlerinin ve standartlaştırılmış güvenlik protokollerinin güçlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Diş hekimliği öğrencileri, Kesici-delici alet yaralanmaları, Enfeksiyon kontrolü, Mesleki maruziyet, Çapraz enfeksiyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5249F313

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID: 0000-0003-1677-5356

HT-29 HÜCRELERİNDE BROMELAİNİN ANTİMİGRATUVAR POTANSİYELİNİN ARAŞTIRILMASI

Ecz. Ceren Nur HAYRUŞLAR*[1], Dr. Öğr. Üyesi Tuba Taşkan SUSAM[2]
[1] Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Eczacılık Fakültesi
[2] Afyonkarahisar Sağlık Bilimleri Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Ceren Nur HAYRUŞLAR
hayruslarcerennur@gmail.com

ÖZET

Amaç: Kolorektal kanser, kolon ve rektumda oluşan malign hücresel proliferasyonları tanımlayan, multidisipliner yaklaşım gerektiren onkolojik bir hastalıktır. Genellikle adenokarsinom formunda ortaya çıkan bu kanser türünün riski; çevresel ve yaşam tarzı faktörlerinin yanı sıra genetik predispozisyonlarla önemli ölçüde artmaktadır. Bromelain, ananas sapından (Ananascomosus) elde edilen bir sistein proteazı, tiyol-endopeptidazdır. Yüksek biyolojik aktivite, düşük sistemik toksisite ve iyi absorbsiyon ile karakterize olan bromelainin; antiödem, antitrombotik, antiinflamatuvar özellikleri bilinmesine rağmen immünomodülatör olarak antiinvaziv, antitümoral aktivitesi kanıtlanabilmiş değildir. KRK hücrelerinde kemoterapiye duyarlılığın sınırlı olması ve hücrelerin migrasyon yetenekleri, tedavi başarısızlığının ve hastaların mortalitesinin en sık nedenlerindendir. Bu nedenle, KRK hücrelerinin migrasyonu ve invazyonunun altında yatan moleküler mekanizmaları açıklamak önemlidir. Bu çalışma kapsamında bromelain ve meselazinin kolorektal kanser hücreleri üzerindeki etkileri araştırılmıştır.

Yöntem: Sitotoksik etkilerin değerlendirilmesi amacıyla HT-29 kolorektal kanser hücreleri ile CCD-18Co sağlıklı kolon fibroblast hücrelerinde MTT analizi gerçekleştirildi. Hücrelere çeşitli dozlarda bromelain, meselazin ve kombinasyonları uygulandı. Bromelain ve meselazinin hücre migrasyonu üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla HT-29 hücre hattında gerçekleştirilen analizde, ilaçlar uygulandıktan sonra boşluk alanları mikroskopta görüntülenerek 0., 24., 36. ve 48. saatlerde fotoğrafları çekildi, ImageJ programı kullanılarak analiz edildi.

Bulgu: Yapılan sitotoksisite analizinde bromelainin, CCD-18Co hücrelerine kıyasla HT-29 hücrelerinde daha belirgin etki göstermesi, kanser hücrelerine karşı seçici bir potansiyele sahip olabileceğini düşündürmektedir. Migrasyon analizinde ise en düşük migrasyon oranı 60 µg/mL bromelain, 50 µg/mL bromelain ve 25 µg/mL bromelain + 15 mM mesalazin kombinasyon uygulamaları olmuştur.

Sonuç: Bu bulgular, bromelainin tek başına veya meselazin ile kombinasyon halinde kolorektal kanser tedavisinde potansiyel bir tamamlayıcı yaklaşım olabileceğini gösteriyor olabilir.

Anahtar Kelimeler: kolorektal kanser, bromelain, meselazin, migrasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
53335610

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0001-5545-9984

MEME KANSERİNDE NÖTROFİL/LENFOSİT ORANININ KLİNİK VE PATOLOJİK PARAMETRELERLE İLİŞKİSİ: 20 OLGULUK RETROSPEKTİF ANALİZ

Dr. Ilknur HARMANKAYA*[1]
[1] Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Ilknur HARMANKAYA
ilknurharmankaya@hotmail.com

ÖZET

Meme Kanseri, heterojen biyolojik davranış gösteren ve prognozu çok sayıda klinik ve patolojik faktöre bağlı olan bir malignitedir. Son yıllarda sistemik inflamasyon belirteçleri, kanser prognozunun öngörülmesinde giderek daha fazla önem kazanmıştır.Bu çalışmada, nötrofil/lenfosit oranının (NLR) meme kanseri hastalarında klinik ve patolojik özelliklerle ilişkisini değerlendirmek amaçlanmıştır.Bu retrospektif çalışmaya, 2022–2024 yılları arasında merkezimizde meme kanseri tanısı alan toplam 20 hasta dahil edildi. Hastaların demografik verileri, tümör boyutu, lenf nodu durumu ve moleküler alt tipleri kaydedildi.Tanı anındaki tam kan sayımı verilerinden NLR hesaplandı. Literatürle uyumlu olarak cut-off değeri 3 kabul edilerek hastalar: düşük NLR (<3), yüksek NLR (≥3) olarak iki gruba ayrıldı. Gruplar klinik ve patolojik parametreler açısından karşılaştırıldı. İstatistiksel analizde $p<0,05$ anlamlı kabul edildi. Hastaların ortalama yaşı 52,4±11,3 yıl olup, olguların %60'ı postmenopozal dönemdeydi. Histopatolojik incelemede en sık invaziv duktal karsinom saptandı. Yüksek NLR grubunda: Lenf nodu pozitifliği anlamlı derecede daha yüksek bulundu (%72'ye karşı %33; $p=0,04$) Ortalama tümör boyutu daha büyük saptandı (3,1 cm'ye karşı 2,2 cm) Triple negatif alt tip oranı daha yüksek izlendi. NLR ile lenf nodu pozitifliği arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptandı. Bu çalışmada NLR'nin meme kanserinde tümör yükü ve agresif biyolojik davranış ile ilişkili olduğu gösterilmiştir. Literatürde bildirilen çalışmalarla uyumlu olarak, yüksek NLR'nin daha kötü prognostik özelliklerle ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Kolay uygulanabilir ve düşük maliyetli bir parametre olan NLR, özellikle kaynakların sınırlı olduğu klinik ortamlarda prognostik değerlendirmeye katkı sağlayabilir. Ancak bu bulguların doğrulanması için daha geniş örneklemli ve prospektif çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Meme Kanseri, Nötrofil/Lenfosit Oranı , Sistemik inflamasyon, Prognostik belirteç, Lenf nodu metastazı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
54167FFC

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

TEKRARLAYAN SEZARYEN ÖYKÜSÜ OLAN HASTADA GELİŞEN İSTMOSEL GÖRÜNTÜLEME BULGULARI (SEZARYEN SKAR DEFEKTİ): OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Filiz TAŞÇI*[1]
[1] Rteü Tıp Fakültesi. EAH
* Corresponding Author: Filiz TAŞÇI
filiz.tasci@erdogan.edu.tr

ÖZET

Amaç: İstmosel (sezaryen skar defekti), sezaryen sonrası uterin ön duvarda gelişen miyometriyal defekt olup, anormal uterin kanama, pelvik ağrı ve infertilite ile ilişkilidir. Bu olgu sunumunda, çoklu sezaryen öyküsü bulunan bir hastada saptanan istmoselin klinik ve radyolojik özelliklerinin sunulması amaçlanmıştır. olgu Sunumu: Otuz iki yaşında, dört kez sezaryen doğum öyküsü bulunan kadın hasta, son bir yıldır devam eden ağrılı, düzensiz ve postmenstrüel kanama şikâyetleriyle başvurdu. Fizik muayene ve laboratuvar bulguları normaldi. Transabdominal ultrasonografide uterusun retroversiyon-retrofleksiyon pozisyonunda olduğu, anterior uterin korpusun inferiorunda servikse uzanan 32×16 mm boyutlarında anekoik kistik oluşum içerdiği izlendi. İleri değerlendirme amacıyla yapılan pelvik manyetik rezonans görüntülemede (MRG), anterior uterin korpus-serviks bileşkesindeki sezaryen skarı lokalizasyonunda, endometrial kavite ile ilişkili yaklaşık 20×9 mm boyutlarında hemorajik içerikli niş görünümü ve komşu miyometriumda belirgin incelme saptandı. Mevcut klinik ve radyolojik bulgularla hastaya istmosel tanısı konuldu. Tartışma ve Sonuç: İstmosel, sezaryen sonrası yetersiz yara iyileşmesine bağlı gelişen iyatrojenik bir patoloji olup, en önemli risk faktörlerinden biri tekrarlayan sezaryen doğumlardır. Tanıda ultrasonografi temel yöntem olmakla birlikte, MRG defekt boyutu ve rezidüel miyometriyal kalınlığın hassas değerlendirilmesinde önemli katkı sağlamaktadır. Sonuç olarak; çoklu sezaryen öyküsü olan hastalarda anormal uterin kanama ve pelvik ağrı varlığında istmosel mutlaka ayırıcı tanıda düşünülmelidir. Erken tanı ve uygun yönetim, semptom kontrolünü sağlayarak hastanın yaşam kalitesini artırır.

Anahtar Kelimeler: İstmosel, sezaryen skar defekti, uterin niş, sezaryen, pelvik ağrı.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
543CBA93

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0002-5733-6790

MESANE TAŞINA SAHİP KADIN HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mert Hamza ÖZBİLEN*[1]
[1] Uşak Üniversitesi
* Corresponding Author: Mert Hamza ÖZBİLEN
merthozbilen@hotmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Mesane taşları alt üriner sistemin en sık karşılaşılan taşlarıdır ve gelişmiş ülkelerde üriner sistem taş hastalığının %5'ini oluşturmaktadır.Mesane taşlarının yaklaşık %5'i kadınlarda görülür.Mesane taşları altta yatan bir sorunun belirtisi olduğundan,altta yatan anormalliğin araştırılması oldukça önemlidir.Bu çalışmada mesane taşına sahip kadın hastaların değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.Materyal- metod:Bu çalışmada 2013 ve 2025 yılları arasında mesane taşı nedeniyle cerrahi uygulanan hastanın verileri gözden geçirildi. 24 aydan uzun takip süresi olan kadın hastalar çalışmaya dahil edildi.18 yaş altı,daha önce üst üriner sistemde taş öyküsü olan,yabancı cisme bağlı mesane taşı olan hastalar çalışma dışı bırakıldı.Buna göre 14 kadın hastanın verileri incelendi.Bulgular:Çalışmamızda ortalama 96.7 aylık takip süresinde hiçbir hastada mesane taşı tekrarlamamıştır.Mesane taşlarının ortalama maksimum çapı 36 mm olup %64.3'ü tek taştır.Mesane taşlarına ilişkin uygulanan cerrahiyle ilgili olarak hastaların %71.4'üne endoürolojik,%28.6'sına açık cerrahi uygulanmıştır.Çalışmaya dahil edilen hastaların 1'inde semptomatik idrar yolları enfeksiyonu,3'ünde idrar retansiyonu,2'sinde ateş meydana gelmiştir. Takipte hastaların %71.4'üne ürodinami uygulanmış olup mesane taşı nedeniyle cerrahi uygulanan kadın hastaların %42.9'u temiz aralıklı katater,%21.4'ü daimi katatere ihtiyaç duymuştur.Sonuç:Kadınlarda mesane taşı erkek kıyasla nadiren karşılaşılmaktadır.Genel olarak mesane taşı için yabancı cisim gibi net bir etiyoloji yoksa taş oluşumunun nedenini bulmak için detaylı ürolojik değerlendirme yapılmalıdır.Uygun değerlendirme,tedavi ve takip ile uzun dönemde mesane taşının yeniden oluşmasının önüne geçilebilir.

Anahtar Kelimeler: kadın,mesane taşı

EVALUATION OF FEMALE PATIENTS WITH BLADDER STONES

ABSTRACT

Introduction and aim: Bladder stones are the most common stones of the lower urinary tract and account for 5% of urinary tract stone disease in developed countries.Approximately 5% of bladder stones occur in women.Since bladder stones are a result of an underlying problem, investigating the underlying abnormality is crucial.This study aims to evaluate female patients with bladder stones.Materials and methods:This study reviewed data from patients who underwent surgery for bladder stones between 2013 and 2025.Only female patients who had a follow-up period longer than 24 months were included in the study.Patients under 18 years of age,those with a history of upper urinary tract stones,those with bladder stones due to foreign bodies were excluded.Accordingly,data from 14 women were examined.Results:In our study,no patient experienced bladder stone recurrence during an average follow-up period of 96.7 months.The average maximum diameter of bladder stones was 36 mm,and 64.3% were single stones.Regarding the surgery performed for bladder stones,71.4% of the patients underwent endourological surgery,and 28.6% underwent open surgery.One patient in the study experienced symptomatic urinary tract infection,three experienced urinary retention, and two experienced fever.Urodynamics were performed on 71.4% of patients during follow-up,and of the female patients who underwent surgery for bladder stones,42.9% required clean intermittent catheterization and 21.4% required indwelling catheterization.Conclusion:Bladder stones are rarely encountered in women compared to men.In general,if there is no clear etiology such as a foreign body for bladder stones,a detailed urological evaluation should be performed to determine the cause of stone formation.With appropriate evaluation,treatment,and follow-up,the recurrence of bladder stones can be prevented in the long term

Keywords: women, bladder stone

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
54EB8017

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-0517-8612 | 0000-0002-0515-539x

WARFARİN KULLANAN HASTALARDA METALİK KAPAK REPLASMANININ ETKİSİ VE FARKLI KANAMA RİSK SKORLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Öğr. Gör. Dr. Doğaç Çağlar GÜRBÜZ*[1], Öğr. Gör. Hasan ATMACA[1]
[1] Üsküdar Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Doğaç Çağlar GÜRBÜZ
drdogacgurbuz@gmail.com

ÖZET

Giriş: Warfarin, atriyal fibrilasyon ve metalik kalp kapağı endikasyonlarında yaygın kullanılan ancak dar terapötik aralığı nedeniyle ciddi kanama riskleri taşıyan bir oral antikoagülandır. Bu çalışmanın amacı, warfarin kullanan hastalarda metalik kalp kapağı varlığının majör/minör kanama komplikasyonlarına etkisini değerlendirmek ve güncel kanama risk skorlarının (HAS-BLED, ATRIA, ORBIT, HEMORR2HAGES, HED-(EPA)2-B3) kanamayı öngörmedeki klinik geçerliliğini araştırmaktır.

Gereçler ve Yöntem: Retrospektif tasarımlı bu çalışmaya aktif olarak warfarin kullanan toplam 484 hasta dahil edilmiştir. Hastalar öncelikle klinik özelliklerine göre metalik kapak replasmanı olanlar (n=78) ve diğer endikasyonlarla antikoagülan alan kontrol grubu (n=406) olarak ikiye ayrılmıştır. İkinci aşamada ise tüm popülasyon, Uluslararası Tromboz ve Hemostaz Derneği (ISTH) kriterlerine göre klinik takiplerinde kanama komplikasyonu gelişenler (n=74) ve gelişmeyenler (n=410) olarak sınıflandırılmıştır. Hastalara ait klinik verilerle CHA2DS2-VASc tromboemboli skoru ve spesifik kanama risk skorları hesaplanarak istatistiksel analizler gerçekleştirilmiştir. Çalışma protokolü için yerel etik kurul onayı alınmış olup, araştırma Helsinki Bildirgesi prensiplerine uygun olarak yürütülmüştür.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 484 hastanın 78'i (%16) kapak replasmanı grubunu, 406'sı (%84) ise kontrol grubunu oluşturmuştur. Kapak replasmanı grubunda yaş ortalaması kontrol grubuna göre anlamlı düzeyde düşük izlenirken (57±11 vs 66±11; p<0,05); bu grupta hipertansiyon (%36 vs %65; p<0,001) ve koroner arter hastalığı (%13 vs %39; p<0,001) sıklığı istatistiksel olarak daha az saptanmıştır (Tablo I). Başvuru anındaki ortalama uluslararası düzeltilmiş oran (INR) değeri kapak replasmanı grubunda daha yüksek bulunmuş (2,2 vs 1,7; p<0,05), doz ayarlaması sonrası ortalama INR değerleri ise her iki grupta benzer izlenmiştir (2,3 vs 2,4; p=0,70). Toplam kanama sıklığı gruplar arasında istatistiksel fark yaratmamış (%19,2 vs %14,5; p=0,27) olmakla birlikte, majör kanama oranlarının kapak replasmanı uygulanan hastalarda anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu saptanmıştır (%10,2 vs %2; p<0,05) (Tablo II, Figür 1).

Tüm kohort kanama komplikasyonu gelişimi (n=74) açısından incelendiğinde; tromboembolik risk skoru olan CHA2DS2-VASc değerlerinde kanama olan ve olmayan gruplar arasında anlamlı bir fark izlenmemiştir (2,9±1,5 vs 2,64±1,6; p=0,21).Ancak kanama olan grupta spesifik kanama risk skorları olan HAS-BLED (2,85±0,96 vs 1,54±1,3; p=0,001), ATRIA (2,4±1,1 vs 1,1±1,0; p=0,001), ORBIT (2,19±0,75 vs 0,82±0,7; p=0,001), HEMORR2HAGES (3,5±1,0 vs 1,2±1,2; p=0,001) ve HED-(EPA)2-B3 (8,8±2,2 vs 5,5±1,2; p=0,008) anlamlı düzeyde daha yüksek bulunmuştur. Ek olarak, kanama komplikasyonu gelişen hastalarda başvuru INR (2,08±1,5 vs 1,71±1,1; p=0,03) ve ortalama INR (3,06±6 vs 2,26±1,1; p=0,043) değerlerinin istatistiksel olarak daha yüksek seyrettiği saptanmıştır. Günlük ortalama warfarin dozları açısından ise kanama olan ve olmayan gruplar arasında istatistiksel bir fark izlenmemiştir (4,3±1,5 vs 4,6±2,4 mg/gün; p=0,42) (Tablo III).

Tartışma ve Sonuç: Çalışmamızın bulguları, metalik kapak replasmanı uygulanan hastaların, kontrol grubuna kıyasla daha genç olmalarına ve daha az komorbidite (hipertansiyon, KAH) taşımalarına rağmen, majör kanama açısından anlamlı düzeyde daha yüksek risk altında olduğunu göstermektedir. Bu durum, metalik kapak varlığının ve buna bağlı uygulanan sıkı antikoagülasyon hedeflerinin başlı başına bağımsız bir hemorajik risk unsuru olduğunu vurgulamaktadır. Öte yandan, tüm kohort kanama olayları açısından incelendiğinde; günlük pratikte tromboembolik riski belirlemek için sıkça kullanılan CHA2DS2-VASc skorunun, kanama komplikasyonlarını öngörmede ayırt edici bir değere sahip olmadığı görülmüştür. Buna karşın HAS-BLED, ATRIA, ORBIT, HEMORR2HAGES ve güncel HED-(EPA)2-B3 skorlarının kanamayı yüksek doğrulukla öngörebildiği saptanmıştır.

Sonuç olarak; warfarin kullanan riskli popülasyonlarda güvenli bir klinik yönetim sağlamak için, iskemik risk değerlendirmesi kadar hemorajik riskin de spesifik skorlama sistemleri ile rutinde değerlendirilmesi elzemdir. Özellikle metalik kapaklı hastalar majör kanamalar açısından çok daha yakından izlenmeli ve INR hedefleri çoklu risk skorlamaları ışığında sıkı bir şekilde monitörize edilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Varfarin, Metalik kalp kapağı, Atriyal fibrilasyon, Kanama komplikasyonları, Risk skorlaması.

IMPACT OF MECHANICAL HEART VALVE REPLACEMENT AND COMPARISON OF DIFFERENT BLEEDING RISK SCORES IN PATIENTS RECEIVING WARFARIN THERAPY

ABSTRACT

Introduction: Warfarin is an oral anticoagulant widely used for indications such as atrial fibrillation and mechanical heart valves; however, it carries a significant risk of bleeding due to its narrow therapeutic index. This study aims to evaluate the impact of mechanical heart valve replacement on major and minor bleeding complications in patients receiving warfarin, and to investigate the clinical validity of current bleeding risk scores (HAS-BLED, ATRIA, ORBIT, HEMORR2HAGES, HED-(EPA)2-B3) in predicting hemorrhage.

Materials and Methods: This retrospective study included a total of 484 patients actively receiving warfarin therapy. The patients were initially divided according to their clinical characteristics into a mechanical valve replacement group (n=78) and a control group receiving anticoagulation for other indications (n=406). In the second phase, the entire cohort was classified according to the International Society on Thrombosis and Haemostasis (ISTH) criteria into those who developed bleeding complications during follow-up (n=74) and those who did not (n=410). The CHA2DS2-VASc thromboembolic score and specific bleeding risk scores were calculated using the patients' clinical data, and statistical analyses were performed. Local ethics committee approval was obtained for the study protocol, and the research was conducted in accordance with the principles of the Declaration of Helsinki.

Results: Of the 484 patients included in the study, 78 (16%) constituted the valve replacement group and 406 (84%) constituted the control group. While the mean age in the valve replacement group was significantly lower compared to the control group (57±11 vs. 66±11; p<0.05), the frequencies of hypertension (36% vs. 65%; p<0.001) and coronary artery disease (13% vs. 39%; p<0.001) were statistically lower in this group (Table I). The mean admission international normalized ratio (INR) value was higher in the valve replacement group (2.2 vs. 1.7; p<0.05), whereas the mean INR values after dose adjustment were similar between the two groups (2.3 vs. 2.4; p=0.70). Although the total

bleeding frequency did not create a statistical difference between the groups (19.2% vs. 14.5%; p=0.27), major bleeding rates were significantly higher in patients who underwent valve replacement (10.2% vs. 2%; p<0.05) (Table II, Figure 1).
When the entire cohort was evaluated for the development of bleeding complications (n=74), no significant difference was observed between the bleeding and non-bleeding groups in terms of the CHA2DS2-VASc thromboembolic risk score (2.9±1.5 vs. 2.64±1.6; p=0.21). However, specific bleeding risk scores including HAS-BLED (2.85±0.96 vs. 1.54±1.3; p=0.001), ATRIA (2.4±1.1 vs. 1.1±1.0; p=0.001), ORBIT (2.19±0.75 vs. 0.82±0.7; p=0.001), HEMORR2HAGES (3.5±1.0 vs. 1.2±1.2; p=0.001), and HED-(EPA)2-B3 (8.8±2.2 vs. 5.5±1.2; p=0.008) were significantly higher in the bleeding group. Additionally, admission INR (2.08±1.5 vs. 1.71±1.1; p=0.03) and mean INR (3.06±6 vs. 2.26±1.1; p=0.043) levels were statistically higher in patients who developed bleeding complications. There was no statistical difference between the bleeding and non-bleeding groups regarding daily mean warfarin doses (4.3±1.5 vs. 4.6±2.4 mg/day; p=0.42) (Table III).
Discussion and Conclusion: Our findings demonstrate that despite being younger and having fewer comorbidities (hypertension, CAD), patients with mechanical valve replacement are at a significantly higher risk for major bleeding compared to the control group. This highlights that the presence of a mechanical valve, and the associated strict anticoagulation targets, is an independent hemorrhagic risk factor in itself. On the other hand, when the entire cohort was analyzed for bleeding events, the CHA2DS2-VASc score—frequently used in daily practice to determine thromboembolic risk—did not have a discriminatory value in predicting bleeding complications. In contrast, the HAS-BLED, ATRIA, ORBIT, HEMORR2HAGES, and the novel HED-(EPA)2-B3 scores were found to predict bleeding with high accuracy.
As a result, in order to ensure safe clinical management in high-risk populations receiving warfarin, it is essential to routinely evaluate hemorrhagic risk using specific scoring systems alongside ischemic risk assessment. In particular, patients with mechanical valves should be monitored much more closely for major bleeding events, and INR targets should be strictly monitored in the light of multiple risk scores.
Keywords: Warfarin, Metallic heart valve, Atrial fibrillation, Bleeding complications, Risk scoring.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
55D598A7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ELEKTROMANYETİK ALAN MARUZİYETİNİN GENÇ VE YAŞLI RAT BÖBREK DOKUSU ÜZERİNDEKİ HİSTOPATOLOJİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Tansu KUŞAT*[1]
[1] Karabük Üniversitesi
* Corresponding Author: Tansu KUŞAT
tansukusat@karabuk.edu.tr

ÖZET

Elektromanyetik alan (EMA) maruziyeti, cep telefonları ve kablosuz iletişim sistemlerinin yaygınlaşmasıyla birlikte önemli bir çevresel faktör haline gelmiştir. Ancak EMA'nın böbrek dokusu üzerindeki etkileri ve yaşlanmanın bu etkilere katkısı henüz tam olarak açıklığa kavuşturulamamıştır. Bu çalışmada, 900 MHz EMA maruziyetinin genç ve yaşlı rat böbrek dokusunda oluşturduğu histopatolojik değişikliklerin değerlendirilmesi amaçlandı. Çalışmada toplam 32 erkek Wistar albino rat kullanıldı. Hayvanlar Genç Kontrol (GK), Genç Elektromanyetik Alan (GEMA), Yaşlı Kontrol (YK) ve Yaşlı Elektromanyetik Alan (YEMA) gruplarına ayrıldı (n=8). GEMA ve YEMA grupları, 21 gün boyunca günde 2 saat 900 MHz elektromanyetik alana maruz bırakıldı. Deney sonunda böbrek dokuları rutin histolojik işlemlerden geçirilerek Hematoksilen-Eozin ile boyandı ve ışık mikroskobunda incelendi. Histopatolojik bulgular yarı kantitatif böbrek hasar skoru (MHDS) ile değerlendirildi. GK grubunda normal glomerüler ve tübüler mimari gözlenirken, GEMA grubunda tübüler dejenerasyon, intratübüler döküntü oluşumu, konjesyon ve inflamatuvar hücre infiltrasyonu saptandı. YK grubunda yaşlanmaya bağlı olarak tübüler dejenerasyon, tübül dilatasyonu, interstisyel ödem ve glomerüler değişiklikler izlendi. YEMA grubunda ise yaygın tübüler hasar, belirgin inflamasyon, vasküler konjesyon ve ileri derecede glomerüler değişiklikler dikkati çekti. MHDS değerleri açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulundu ($P<0.05$). Bulgularımız, 900 MHz EMA maruziyetinin böbrek dokusunda histopatolojik hasara neden olduğunu ve yaşlanmanın bu hasarın şiddetini artırabileceğini düşündürmektedir. Elektromanyetik alanların yaşa bağlı renal etkilerinin moleküler düzeyde aydınlatılması için ileri çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Elektromanyetik alan, yaşlanma, böbrek, histopatoloji, rat.

HISTOPATHOLOGICAL EVALUATION OF THE EFFECTS OF ELECTROMAGNETIC FIELD EXPOSURE ON RENAL TISSUE IN YOUNG AND AGED RATS

ABSTRACT

Exposure to electromagnetic fields (EMFs) has become increasingly common due to the widespread use of mobile communication systems and wireless technologies. Nevertheless, the impact of EMF exposure on renal tissue and the contribution of aging to these effects remain incompletely understood. This study aimed to investigate the histopathological alterations induced by 900 MHz EMF exposure in the kidneys of young and aged rats. Thirty-two male Wistar albino rats were allocated into four groups: Young Control (YC), Young Electromagnetic Field (YEMF), Aged Control (AC), and Aged Electromagnetic Field (AEMF) (n=8 per group). Animals in the exposure groups were subjected to 900 MHz EMF for 2 hours daily over a period of 21 consecutive days. At the end of the experimental period, kidney tissues were harvested, processed routinely, stained with hematoxylin-eosin, and examined under light microscopy. Histopathological findings were additionally assessed using a semi-quantitative morphological damage scoring system. The YC group exhibited normal renal histoarchitecture. In contrast, the YEMF group demonstrated tubular degeneration, intratubular casts, vascular congestion, and inflammatory cell infiltration. The AC group showed age-associated structural alterations, including tubular degeneration, tubular dilatation, interstitial edema, and glomerular abnormalities. The most severe lesions were observed in the AEMF group, characterized by extensive tubular injury, marked inflammatory infiltration, pronounced vascular congestion, and advanced glomerular alterations. Histopathological damage scores differed significantly among the experimental groups ($P<0.05$). Exposure to 900 MHz electromagnetic fields induces notable histopathological injury in renal tissue, and aging appears to exacerbate these detrimental effects. Further molecular and biochemical investigations are warranted to elucidate the mechanisms underlying age-dependent renal susceptibility to electromagnetic field exposure.

Keywords: Electromagnetic field; aging; kidney; histopathology; rat.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
55E095BE

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0003-0278-9087 | 0009-0008-4203-9698

DİSPEPSİ TANISI ALMIŞ BİREYLERDE GLUTEN TÜKETİMİNİN YAŞAM KALİTESİNE ETKİSİNİN ARAŞTIRILMASI

Doç. Dr. Hakan GÜVELİ*[1], YL Öğr. Şerife EFE[1]
[1] Bahçeşehir Üniversitesi
* Corresponding Author: Hakan GÜVELİ
drhakanguveli@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, dispepsi tanısı almış bireylerde gluten tüketimi ile dispeptik semptomların şiddeti ve sağlıkla ilişkili yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Anket temelli çalışmaya, 18–64 yaşları arasında dispepsi tanısı bulunan 138 birey dahil edilmiştir. Katılımcıların sosyodemografik özellikleri, antropometrik verileri, beslenme alışkanlıkları ve gluten tüketim durumları sorgulanmış; dispeptik yakınmalar Dispepsi Semptom Şiddeti Ölçeği, yaşam kalitesi ise SF-36 Yaşam Kalitesi Ölçeği ile değerlendirilmiştir. İki grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi, üç ve daha fazla grup karşılaştırmalarında tek yönlü varyans analizi kullanılmış ve anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 43,2±12,6 yıl olup %65,9'u kadın, %59,4'ü fazla kiloluydu. En sık bildirilen yakınmalar yemek sonrası dolgunluk (%69,6), epigastrik yanma (%63,8) ve erken doyma (%39,9) olarak belirlendi. Katılımcıların %81,9'u glutenli gıda tükettiğini ve gluten tüketenlerin %57,5'i bu gıdaları her gün tükettiğini bildirdi. Gluten tüketen ve tüketmeyen bireyler arasında ağrı yoğunluğu, ağrı dışı semptomlar, doyum puanı ile SF-36 fiziksel ve mental boyut toplam puanları açısından anlamlı farklılık bulunmadı ($p>0,05$). Bununla birlikte, gluten tüketmeyen bireylerin fiziksel rol kısıtlılığı puanı gluten tüketenlerden daha yüksekti (84,00±20,26'ya karşı 71,02±34,32; $p=0,015$). Izgara yöntemini kullananlarda ağrı yoğunluğu daha yüksek bulundu (18,88±9,29'a karşı 15,11±10,00; $p=0,030$). Benzer şekilde ağrı yoğunluğu; tereyağı kullananlarda (19,05±9,66'ya karşı 15,34±9,07; $p=0,034$), margarin kullananlarda (23,65±3,12'ye karşı 16,89±9,98; $p<0,001$) ve ayçiçek yağı kullananlarda (22,88±6,50'ye karşı 16,76±9,84; $p<0,001$) anlamlı olarak daha yüksekti.
Sonuç: Gluten tüketimi, dispepsi semptom şiddeti veya genel fiziksel ve mental yaşam kalitesi ile doğrudan ilişkili bulunmamıştır. Buna karşılık kullanılan yağ türleri ve bazı pişirme yöntemleri ağrı şiddetiyle daha belirgin ilişkiler göstermiştir. Bulgular, dispepsili bireylerde rutin gluten kısıtlaması yerine kişisel semptom tetikleyicilerini, pişirme yöntemlerini ve diyetin genel bileşimini dikkate alan bireyselleştirilmiş beslenme yaklaşımlarının değerlendirilmesi gerektiğini düşündürmektedir.
Anahtar Kelimeler: dispepsi, gluten, beslenme, yaşam kalitesi, diyet

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF GLUTEN CONSUMPTION ON QUALITY OF LIFE IN INDIVIDUALS DIAGNOSED WITH DYSPEPSIA

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate the relationship between gluten consumption, dyspeptic symptom severity, and health-related quality of life in individuals diagnosed with dyspepsia.
Methods: This survey-based cross-sectional study included 138 individuals aged 18–64 years who had been diagnosed with dyspepsia. Participants' sociodemographic characteristics, anthropometric measurements, dietary habits, and gluten consumption were assessed using an online questionnaire. Dyspeptic symptoms were evaluated using the Severity of Dyspepsia Assessment, while health-related quality of life was assessed using the 36-Item Short Form Health Survey. Independent-samples t-tests were used for comparisons between two groups, and one-way analysis of variance was used for comparisons involving three or more groups. Statistical significance was set at $p<0.05$.
Results: The mean age of the participants was 43.2±12.6 years; 65.9% were women and 59.4% were overweight. The most commonly reported symptoms were postprandial fullness (69.6%), epigastric burning (63.8%), and early satiety (39.9%). Overall, 81.9% of participants reported consuming gluten-containing foods, and 57.5% of gluten consumers reported daily consumption. No significant differences were observed between gluten consumers and non-consumers in terms of pain intensity, non-pain symptoms, satisfaction scores, or the physical and mental component scores of the SF-36 ($p>0.05$). However, participants who did not consume gluten had a significantly higher role-physical score than those who consumed gluten-containing foods (84.00±20.26 vs. 71.02±34.32; $p=0.015$). Pain intensity was significantly higher among participants who preferred grilling as a cooking method (18.88±9.29 vs. 15.11±10.00; $p=0.030$). Pain intensity was also higher among those who consumed butter (19.05±9.66 vs. 15.34±9.07; $p=0.034$), margarine (23.65±3.12 vs. 16.89±9.98; $p<0.001$), and sunflower oil (22.88±6.50 vs. 16.76±9.84; $p<0.001$).
Conclusion: Gluten consumption was not significantly associated with overall dyspeptic symptom severity or the general physical and mental dimensions of quality of life. In contrast, certain dietary fat sources and cooking methods showed more pronounced associations with pain intensity. These findings suggest that routine gluten restriction may not be appropriate for all individuals with dyspepsia. Instead, individualized dietary strategies focusing on personal symptom triggers, cooking methods, fat sources, and overall dietary patterns may be more clinically relevant
Keywords: dyspepsia, gluten, nutrition, quality of life, diet

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5659145C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1841-1831

HİPOTİROİDİ HASTALARINDA SİSTEMİK İNFLAMASYON İNDEKSLERİ VE TİROİD OTOANTİKOR TİTRESİ İLİŞKİSİ

Uzm. Dr. Damla Çakır EROL*[1]
[1] Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Damla Çakır EROL
dr.damlacakir@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Tiroid otoantikor pozitifliği olan hastalarda sistemik inflamasyon belirteçlerinin (nötrofil-lenfosit oranı [NLO], trombosit-lenfosit oranı [PLO], sistemik immün-inflamasyon indeksi [SII]) sağlıklı kontrol grubuyla karşılaştırılması ve antikor titresi ile bu belirteçler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya tiroid otoantikor pozitifliği olan 94 hasta (80 kadın, 14 erkek; yaş ortalaması 45,98±12,48) ve 107 sağlıklı kontrol (89 kadın, 18 erkek; yaş ortalaması 39,86±12,04) dahil edildi. Anti-TPO, anti-Tg, TSH, CRP ve tam kan sayımı parametreleri retrospektif olarak tarandı; NLO, PLO ve SII hesaplandı. Gruplar arası karşılaştırmada Mann-Whitney U testi, hasta grubu içinde antikor titresi ile inflamasyon indeksleri arasındaki ilişki için Spearman korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Hasta grubunda anti-TPO (181,75±439,74 vs 51,32±212,80 kU/L), anti-Tg (51,21±157,28 vs 26,49±131,08 kU/L) ve TSH (5,32±5,94 vs 2,03±1,10 mIU/L) düzeyleri kontrol grubuna göre anlamlı olarak yüksek bulundu ($p<0,001$). CRP düzeyi sayısal olarak yüksek olmakla birlikte istatistiksel anlamlılığa ulaşmadı (7,25±13,34 vs 3,98±2,81 mg/L, $p=0,100$). NLO (1,78±0,72 vs 1,78±0,66), PLO (116,67±38,22 vs 116,71±35,56) ve SII (486,90±242,32 vs 472,87±212,38) açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı (sırasıyla $p=0,845$; $p=0,954$; $p=0,838$). Bununla birlikte hasta grubu içinde anti-TPO titresi ile PLO arasında istatistiksel olarak anlamlı pozitif korelasyon saptandı ($r=0,258$, $p=0,016$).

Sonuç: Standart hemogram temelli inflamasyon indeksleri, tiroid otoantikor pozitifliği olan hastaları sağlıklı kontrollerden ayırt etmede tek başına yeterli değildir. Ancak hasta grubu içinde anti-TPO titresi arttıkça PLO'nun da artması, trombosit aracılı inflamatuar sürecin kategorik pozitiflikten çok antikor yüküyle doz-bağımlı bir ilişki içinde olabileceğini düşündürmektedir. PLR, tiroid otoantikor pozitifliği olan hastalarda kolay ulaşılabilir ve pratik bir inflamatuvar belirteç olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: tiroid otoantikoru; anti-TPO; nötrofil-lenfosit oranı; trombosit-lenfosit oranı; sistemik inflamasyon

Anahtar Kelimeler: tiroid otoantikoru, anti-TPO, nötrofil-lenfosit oranı, trombosit-lenfosit oranı, sistemik inflamasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
57612FE8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-3393-0496

DOĞURGANLIK KRİZİNİN SAĞLIK ÜZERİNDEKİ ÇOK BOYUTLU ETKİLERİ: BİR LİTERATÜR DERLEMESİ

Arş. Gör. Dr. Nüket PANCAR*[1]
[1] Kırklareli Üniversitesi
* Corresponding Author: Nüket PANCAR
nkt_2807@hotmail.com

ÖZET

Doğurganlık hızlarında dünya genelinde ve Türkiye'de gözlenen düşüş, demografik yapının yanı sıra sağlık hizmetleri ve toplum sağlığı açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır. Bu derlemede, doğurganlık krizinin anne sağlığı, bebek ve çocuk sağlığı, üreme sağlığı hizmetleri ile sağlık sistemi ve halk sağlığı üzerindeki etkilerinin güncel literatür doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Güncel ulusal ve uluslararası çalışmalar, çocuk sahibi olmanın ileri yaşlara ertelenmesinin anne sağlığı açısından gebelik komplikasyonları, infertilite, yardımcı üreme tekniklerine başvuru gereksinimi ve ruh sağlığı sorunları ile ilişkili olabileceğini göstermektedir. Bebek ve çocuk sağlığı açısından ise ileri anne yaşı; preterm doğum, konjenital anomaliler, otizm spektrum bozukluğu ve çeşitli olumsuz perinatal sonuçlarla ilişkilendirilmekte, ancak bazı sonuçlara ilişkin kanıtların tutarlılığı farklılık gösterebilmektedir. Ayrıca doğurganlık krizinin, üreme sağlığı hizmetlerine yönelik gereksinimin değişmesine, infertilite bakımının önem kazanmasına ve bu hizmetlere erişimdeki eşitsizliklerin daha görünür hâle gelmesine katkıda bulunduğu bildirilmektedir. Uzun vadede ise nüfusun yaşlanması, kronik hastalık yükünün artması, uzun dönem bakım gereksinimi ve sağlık insan gücü planlamasına ilişkin güçlüklerin sağlık sistemleri üzerinde önemli etkiler oluşturacağı öngörülmektedir. Sonuç olarak doğurganlık krizi, yalnızca doğum oranlarındaki azalmayı ifade eden demografik bir olgu değil; bireysel sağlık, üreme sağlığı hizmetleri ve sağlık sistemini birlikte etkileyen çok boyutlu bir halk sağlığı sorunudur. Bu doğrultuda üreme haklarını temel alan, koruyucu sağlık hizmetlerini güçlendiren ve sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliğini destekleyen bütüncül politikaların geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Doğurganlık krizi, toplam doğurganlık hızı, ileri anne yaşı, üreme sağlığı, halk sağlığı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
579E3922

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID:

DUDAK-DAMAK YARIKLI BİREYLERDE ORTODONTİSTİN MULTİDİSİPLİNER TEDAVİ SÜRECİNDEKİ ROLÜ

Arş. Gör. Beyza Deniz TÜRKOĞLU*[1]
[1] Çukurova Üniversitesi
* Corresponding Author: Beyza Deniz TÜRKOĞLU
beyzadenizturkoglu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Dudak-damak yarığı (DDY), doğumdan erişkin döneme kadar uzanan, aşamalı ve multidisipliner bir tedavi süreci gerektiren kraniofasiyal bir anomalidir. Bu derlemenin amacı, DDY'li bireylerde ortodontistin erken dönem değerlendirme, büyüme-gelişim izlemi, alveolar kemik grefti öncesi ortodontik hazırlık, adölesan dönem ortodontik tedavi, ortognatik cerrahi hazırlığı ve erişkin dönem takibindeki rolünü güncel literatür doğrultusunda değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Bu derleme kapsamında DDY'li bireylerde ortodontik değerlendirme, nasoalveolar molding, maksiller ark genişletmesi, sekonder alveolar kemik grefti öncesi ve sonrası ortodontik yönetim, daimi dişlenme dönemi ortodontik tedavi, ortognatik cerrahi öncesi ve sonrası ortodontik yaklaşım ve retansiyon başlıkları altında güncel klinik rehberler, sistematik derlemeler ve klinik çalışmalar incelenmiştir.

Bulgular: Güncel bakım parametreleri, DDY'li bireylerde tedavinin interdisipliner ekip tarafından yürütülmesi ve ortodontik değerlendirmenin bebeklik, karma dişlenme-adölesan dönem ve genç erişkinlik/erişkinlik olmak üzere gelişimsel dönemlere göre planlanması gerektiğini vurgulamaktadır. ACPA 2024 parametrelerinde ortodontistin; nasoalveolar molding, büyüme-gelişim takibi, alveolar kemik grefti öncesi ortodontik hazırlık, greft sonrası diş hareketi, ortognatik cerrahi ve protetik rehabilitasyon planlamasında temel ekip üyesi olduğu belirtilmektedir. Klinik uygulama rehberleri, alveolar kemik grefti zamanlamasının kronolojik yaştan çok dental gelişim temelinde; özellikle kanin kök gelişimi ve lateral kesici varlığı dikkate alınarak ortodontist-cerrah iş birliğiyle belirlenmesini önermektedir. Greft öncesi maksiller ekspansiyonun yalnızca çapraz kapanışın düzeltilmesi amacıyla değil, ark formunun düzenlenmesi ve cerrahi erişimin kolaylaştırılması amacıyla da planlanabileceği bildirilmektedir. Sekonder alveolar kemik greftinin uygun dental gelişim evresinde planlanması, özellikle lateral kesici agenezisi olan olgularda ortodontik boşluk kapatma ve kemik korunumu açısından avantaj sağlayabilir; ancak kanin impaksiyonu riski nedeniyle düzenli radyografik takip gereklidir. Erişkin dönemde ise maksiller retrognati ve iskeletsel uyumsuzluk varlığında ortodontik-ortognatik cerrahi planlama; fonksiyon, estetik, konuşma ve velofaringeal fonksiyon açısından multidisipliner değerlendirme gerektirir.

Sonuç: DDY'li bireylerde ortodontist, yalnızca dental dizilimi düzenleyen bir klinisyen değil; erken tanıdan erişkin döneme kadar büyüme-gelişimi izleyen, cerrahi zamanlamayı destekleyen, alveolar kemik grefti ve ortognatik cerrahi süreçlerine rehberlik eden temel ekip üyesidir. Başarılı ve stabil tedavi sonuçları; kanıta dayalı zamanlama, hasta özelliklerine göre bireyselleştirilmiş planlama ve uzun dönem multidisipliner takip ile ilişkilidir.

Anahtar Kelimeler: Dudak-damak yarığı, ortodonti, multidisipliner tedavi, alveolar kemik grefti, ortognatik cerrahi

THE ROLE OF THE ORTHODONTIST IN THE MULTIDISCIPLINARY TREATMENT PROCESS OF INDIVIDUALS WITH CLEFT LIP AND PALATE

ABSTRACT

Aim: Cleft lip and palate (CLP) is a craniofacial anomaly that requires a long-term, staged, and multidisciplinary treatment process extending from birth to adulthood. The aim of this review is to evaluate the role of the orthodontist in individuals with CLP in early-stage assessment, growth and development monitoring, orthodontic preparation before alveolar bone grafting, adolescent orthodontic treatment, preparation for orthognathic surgery, and adult follow-up in light of the current literature.

Materials and Methods: In this review, current clinical guidelines, systematic reviews, and clinical studies were examined under the topics of orthodontic assessment, nasoalveolar molding, maxillary arch expansion, orthodontic management before and after secondary alveolar bone grafting, orthodontic treatment in the permanent dentition period, pre- and post-orthognathic orthodontic approaches, and retention in individuals with CLP.

Results: Current parameters of care emphasize that treatment in individuals with CLP should be conducted by an interdisciplinary team and that orthodontic assessment should be planned according to developmental periods, including infancy, mixed dentition-adolescence, and young adulthood/adulthood. The ACPA 2024 parameters state that the orthodontist is a key team member in nasoalveolar molding, growth and development monitoring, orthodontic preparation before alveolar bone grafting, post-graft tooth movement, orthognathic surgery, and prosthetic rehabilitation planning. Clinical practice guidelines recommend that the timing of alveolar bone grafting should be determined based on dental development rather than chronological age, particularly considering canine root development and the presence of the lateral incisor, in collaboration between the orthodontist and surgeon. Pre-graft maxillary expansion has been reported to be planned not only for the correction of crossbite but also for improving arch form and facilitating surgical access. Planning secondary alveolar bone grafting at an appropriate stage of dental development may provide advantages in terms of orthodontic space closure and bone preservation, especially in cases with lateral incisor agenesis; however, regular radiographic follow-up is required due to the risk of canine impaction. In adulthood, orthodontic-orthognathic surgical planning in the presence of maxillary retrognathia and skeletal discrepancy requires multidisciplinary assessment in terms of function, aesthetics, speech, and velopharyngeal function.

Conclusion: In individuals with CLP, the orthodontist is not merely a clinician responsible for dental alignment, but a key member of the multidisciplinary team who monitors growth and development from early diagnosis to adulthood, supports surgical timing, and guides alveolar bone grafting and orthognathic surgical processes. Successful and stable treatment outcomes are associated with evidence-based timing, individualized planning according to patient-specific characteristics, and long-term multidisciplinary follow-up.

Keywords: Cleft lip and palate, orthodontics, multidisciplinary treatment, alveolar bone grafting, orthognathic surgery.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
587045ED

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0001-7694-8365

BÜYÜK DİL MODELLERİNİN İLAÇ ALERJİSİ KONUSUNDAKİ BİLGİ DÜZEYLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Fatma DİNDAR ÇELİK*[1]
[1] Düzce Atatürk Devlet Hastanesi, İmmünoloji ve Alerji Hastalıkları
* Corresponding Author: Fatma DİNDAR ÇELİK
fatmadindar@gmail.com

ÖZET

Giriş ve Amaç: Yapay zeka, alerji alanında giderek daha yaygın biçimde kullanılmaktadır. Bu çalışmada, büyük dil modellerinin ilaç alerjisi konusundaki bilgi düzeylerinin ve sundukları kaynakların kalitesinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Güncel klinik kılavuzlar temel alınarak ilaç alerjisi ile ilgili 15 soru hazırlandı. Temmuz 2026'da sorular, her platformda bulunan geçici veya gizli sohbet modu kullanılarak ChatGPT 5.5 Fast, Claude Opus 4.8 High ve Gemini 3.5 Flash modellerine İngilizce olarak yöneltildi; tüm modellerde internet erişimi açık, genişletilmiş düşünme özelliği ise kapalı tutuldu. Üç model tarafından oluşturulan yanıtlar kaydedildi ve ardından analiz edildi. Her soru, her modele ayrı oturumlarda üç kez yöneltildi. Yanıtlar doğru veya yanlış olarak kodlandı ve sunulan kaynaklar 0 ile 2 arasında üç puanlı bir ölçekle değerlendirildi. Her soru için üç çalıştırmadan elde edilen medyan sonuçlar analiz edildi. Kaynak kalitesi puanları Friedman testi ile karşılaştırıldı; ikili karşılaştırmalarda Bonferroni düzeltmeli Wilcoxon işaretli sıralar testi kullanıldı.

Bulgular: Her üç model de 15 sorunun tamamını doğru yanıtladı ve her model için doğruluk oranı %100 olarak bulundu. Kaynak kalitesi puanlarının medyanı (IQR) ChatGPT için 2,0 (2,0–2,0), Claude için 2,0 (2,0–2,0) ve Gemini için 2,0 (1,0–2,0) idi. Kaynak kalitesi puanları modeller arasında anlamlı farklılık gösterdi (Friedman χ^2=8,00; p=0,018). Bonferroni düzeltmeli ikili karşılaştırmalarda ChatGPT'nin kaynak kalitesi puanları Gemini'den anlamlı olarak daha yüksekti (p=0,014); diğer karşılaştırmalarda anlamlı fark saptanmadı.

Sonuç: Her üç büyük dil modeli de ilaç alerjisi ile ilgili tüm soruları doğru yanıtlamış olmakla birlikte, sundukları destekleyici kaynakların kalitesi farklılık göstermiştir. Büyük dil modellerinden elde edilen bilgiler, atıf yapılan kaynaklarla birlikte eleştirel olarak gözden geçirilmeli ve nitelikli bir uzmana danışmanın yerine geçmemelidir.

Anahtar Kelimeler: büyük dil modelleri, yapay zeka, ilaç alerjisi, ChatGPT, Claude, Gemini

EVALUATION OF LARGE LANGUAGE MODELS' KNOWLEDGE OF DRUG ALLERGY

ABSTRACT

Background and Objective: Artificial intelligence is being increasingly used in the field of allergy. This study aimed to evaluate the knowledge of large language models regarding drug allergy and the quality of the references they provided.

Methods: Fifteen questions on drug allergy were developed based on current clinical guidelines. In July 2026, the questions were submitted in English to ChatGPT 5.5 Fast, Claude Opus 4.8 High, and Gemini 3.5 Flash using the temporary or private chat mode available within each platform, with internet access enabled and extended thinking disabled for all models. The responses generated by the three models were recorded and subsequently analyzed. Each question was submitted to each model three times in separate sessions. Responses were coded as correct or incorrect, and the references provided were rated on a three-point scale from 0 to 2. Median results across the three runs were analyzed for each question. Reference-quality scores were compared using the Friedman test, followed by Bonferroni-adjusted Wilcoxon signed-rank tests for pairwise comparisons.

Results: All three models correctly answered all 15 questions, yielding an accuracy rate of 100% for each model. Median reference-quality scores were 2.0 (IQR, 2.0–2.0) for ChatGPT, 2.0 (IQR, 2.0–2.0) for Claude, and 2.0 (IQR, 1.0–2.0) for Gemini. Reference-quality scores differed significantly among the models (Friedman χ^2=8.00; p=0.018). In Bonferroni-adjusted pairwise comparisons, ChatGPT achieved significantly higher reference-quality scores than Gemini (p=0.014), whereas the other comparisons were not significant.

Conclusion: Although all three large language models correctly answered all questions on drug allergy, the quality of their supporting references differed. Information obtained from large language models should be critically reviewed together with the cited sources and should not replace consultation with a qualified specialist.

Keywords: large language models, artificial intelligence, drug allergy, ChatGPT, Claude, Gemini

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
592A4A65

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID:

BİRİNCİ BASAMAKTA TİRZEPATİD İLE OBEZİTE, TİP 2 DİYABET MELLİTUS VE HEPATOSTEATOZ YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Dr. Dilara ULUSOY*[1]
[1] Department of Family Medicine, Istanbul University Faculty of Medicine
* Corresponding Author: Dilara ULUSOY
dilaraulusoy@istanbul.edu.tr

ÖZET

Giriş: Obezite ve tip 2 diyabet mellitus (T2DM), artmış kardiyovasküler ve metabolik risk ile ilişkili kronik hastalıklardır. Tirzepatid, son yıllarda kilo kaybı ve glisemik kontrol üzerindeki olumlu etkileri nedeniyle dikkat çeken tedavi seçeneklerinden biri haline gelmiştir. Bu olgu sunumunda, birinci basamakta takip edilen obezite, T2DM ve hepatosteatoz tanılı bir hastada tirzepatid tedavisi sonrasında elde edilen klinik sonuçların paylaşılması amaçlanmıştır.

Olgu: Sekiz yıldır tip 2 diyabet ve on yıldır hipertansiyon tanıları ile takip edilen 68 yaşındaki erkek hasta birinci basamakta değerlendirildi. Hastanın hepatosteatoz tanısı mevcut olup sigara kullanım öyküsü bulunmamaktaydı. Başlangıç değerlendirmesinde vücut ağırlığı 112 kg, boyu 179 cm, vücut kitle indeksi (VKİ) 35,0 kg/m² ve bel çevresi 112 cm olarak ölçüldü. Laboratuvar incelemelerinde açlık plazma glukozu 140 mg/dL, HbA1c %6,6, trigliserid 184 mg/dL, HDL kolesterol 34 mg/dL ve LDL kolesterol 68 mg/dL olarak saptandı. Kan basıncı 127/76 mmHg, istirahat nabzı ise dakikada 88–93 atım aralığındaydı.

Hastanın mevcut tedavisi olan metformin 1000 mg günde iki kez, valsartan/hidroklorotiyazid 160 mg günde bir kez ve asetilsalisilik asit 100 mg günde bir kez tedavilerine devam edildi. Hastaya günlük en az 50 gram protein tüketmesi ve günde yaklaşık 6000 adım yürümesi önerildi. Tirzepatid tedavisi 09.03.2026 tarihinde haftalık 2,5 mg dozunda başlandı. Tedavi dozu standart titrasyon şemasına uygun olarak her dört haftada bir artırılarak sırasıyla 5 mg, 7,5 mg ve 10 mg haftalık dozlara yükseltildi.

14.06.2026 tarihindeki kontrolde hastanın vücut ağırlığının 88 kg'a, VKİ'sinin 27,5 kg/m²'ye ve bel çevresinin 92 cm'ye gerilediği görüldü. Açlık plazma glukozu 83 mg/dL, HbA1c %5,8, trigliserid 151 mg/dL ve HDL kolesterol 36 mg/dL olarak ölçüldü. LDL kolesterol düzeyi 68 mg/dL olarak sabit kaldı. Kan basıncı 121/74 mmHg, istirahat nabzı ise dakikada 74–76 atım olarak değerlendirildi. On dört haftalık takip sürecinde toplam 24 kg ağırlık kaybı sağlandı ve bu değer başlangıç vücut ağırlığının %21,4'üne karşılık gelmekteydi. Takip boyunca klinik olarak anlamlı herhangi bir yan etki gözlenmedi.

Sonuç: Kısa süreli takipte vücut ağırlığında, bel çevresinde, açlık plazma glukozunda ve HbA1c düzeyinde belirgin iyileşme sağlanmıştır. Bu olgu, yaşam tarzı değişiklikleri ile birlikte uygulanan tirzepatid tedavisinin, birinci basamakta obezite ve tip 2 diyabet yönetiminde etkili ve iyi tolere edilen bir seçenek olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tirzepatid, Obezite, Tip 2 Diyabet Mellitus, Birinci Basamak Sağlık Hizmetleri, Hepatosteatoz

MANAGEMENT OF OBESITY, TYPE 2 DIABETES MELLITUS, AND HEPATIC STEATOSIS WITH TIRZEPATIDE IN PRIMARY CARE: A CASE REPORT

ABSTRACT

Background: Obesity and type 2 diabetes mellitus (T2DM) are chronic diseases associated with increased cardiovascular and metabolic risk. Tirzepatide has recently emerged as an effective therapeutic option for weight reduction and glycemic control. This case report describes the clinical outcomes of a patient with obesity, T2DM, and hepatic steatosis managed in a primary care setting.

Case Presentation: A 68-year-old male with an 8-year history of T2DM and a 10-year history of hypertension was followed in primary care. The patient had hepatic steatosis and no history of smoking. Baseline measurements revealed a body weight of 112 kg, height of 179 cm, body mass index (BMI) of 35.0 kg/m², and waist circumference of 112 cm. Laboratory evaluation demonstrated a fasting plasma glucose level of 140 mg/dL, HbA1c of 6.6%, triglycerides of 184 mg/dL, HDL cholesterol of 34 mg/dL, and LDL cholesterol of 68 mg/dL. Blood pressure was 127/76 mmHg and resting heart rate ranged between 88 and 93 beats per minute.

The patient was receiving metformin 1000 mg twice daily, valsartan/hydrochlorothiazide 160 mg once daily, and acetylsalicylic acid 100 mg once daily. Lifestyle recommendations included a minimum daily protein intake of 50 g and approximately 6000 steps per day. Tirzepatide treatment was initiated at a dose of 2.5 mg weekly on March 9, 2026. The dose was escalated every four weeks to 5 mg, 7.5 mg, and 10 mg weekly according to standard titration protocols.

At follow-up on June 14, 2026, body weight had decreased to 88 kg, BMI to 27.5 kg/m², and waist circumference to 92 cm. Fasting plasma glucose decreased to 83 mg/dL, HbA1c to 5.8%, triglycerides to 151 mg/dL, and HDL cholesterol increased to 36 mg/dL. LDL cholesterol remained stable at 68 mg/dL. Blood pressure was measured as 121/74 mmHg and resting heart rate ranged between 74 and 76 beats per minute. During the 14-week follow-up period, total weight loss reached 24 kg, corresponding to 21.4% of baseline body weight. No clinically significant adverse effects were observed.

Conclusion: Marked reductions in body weight, waist circumference, fasting plasma glucose, and HbA1c were achieved during a relatively short follow-up period. This case suggests that tirzepatide, when combined with lifestyle modification, may be an effective and well-tolerated option for the management of obesity and T2DM in primary care practice.

Keywords: Tirzepatide, Obesity, Type 2 Diabetes Mellitus, Primary Care, Hepatic Steatosis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5BE4861F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8490-3757

DİYABETİK AYAK ENFEKSİYONLARININ MİKROBİYOLOJİK EPİDEMİYOLOJİSİNDE DEĞİŞEN EĞİLİMLER: GRAM NEGATİF ETKENLERİN BASKINLIĞI

Dr. Öğr. Üyesi Meltem KARSLIOĞLU*[1]
[1] Samsun Üniversitesi
* Corresponding Author: Meltem KARSLIOĞLU
celikmltm@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Diyabetik ayak enfeksiyonları morbidite, hastaneye yatış ve amputasyon açısından önemli bir sağlık sorunudur. Bu çalışmada üçüncü basamak bir merkezde takip edilen diyabetik ayak enfeksiyonlu hastalarda mikrobiyolojik etkenlerin dağılımının değerlendirilmesi amaçlandı.
Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya diyabetik ayak enfeksiyonu nedeniyle izlenen hastalar dahil edildi. Demografik veriler, klinik özellikler ve yara kültürü sonuçları hasta dosyalarından elde edildi. Mikrobiyolojik etkenlerin dağılımı tanımlayıcı istatistiklerle değerlendirildi.
Bulgular: Çalışmaya toplam 293 hasta dahil edildi. Hastaların 57'sinde kültür alınmamış, 85'inde ise kültürde üreme saptanmamıştır. Kültür pozitif 151 hastanın değerlendirilmesinde en sık izole edilen mikroorganizmalar Escherichia coli (n=20, %13,2), Proteus mirabilis (n=20, %13,2), Streptococcus agalactiae (n=17, %11,3), Acinetobacter baumannii (n=15, %9,9), Morganella morganii (n=13, %8,6) ve metisiline duyarlı Staphylococcus aureus (n=12, %7,9) olarak bulundu. Metisiline dirençli Staphylococcus aureus 10 (%6,6) hastada izole edildi. Gram negatif bakteriler toplam izolatların büyük bölümünü oluşturdu.
Sonuç: Merkezimizde diyabetik ayak enfeksiyonlarında gram negatif etkenler baskın olup özellikle Escherichia coli, Proteus mirabilis ve Acinetobacter baumannii sık izole edilmiştir. Bu bulgular ampirik antibiyotik seçiminde lokal mikrobiyolojik verilerin dikkate alınmasının önemini göstermektedir. Diyabetik ayak enfeksiyonlarının yönetiminde merkezlere özgü etken dağılımlarının düzenli olarak izlenmesi uygun tedavi stratejilerinin belirlenmesine katkı sağlayacaktır.
Anahtar Kelimeler: Diabetik Ayak Enfeksiyonu,Gram negatif bakteri,Antimikrobiyal tedavi,Yara Kültürü

CHANGING TRENDS IN THE MICROBIOLOGICAL EPIDEMIOLOGY OF DIABETIC FOOT INFECTIONS: PREDOMINANCE OF GRAM-NEGATIVE PATHOGENS

ABSTRACT

Background: Diabetic foot infections (DFIs) are among the most serious complications of diabetes mellitus and are associated with substantial morbidity, prolonged hospitalization, and increased risk of amputation. Knowledge of local microbiological patterns is essential for appropriate empirical antimicrobial therapy. This study aimed to evaluate the distribution of causative microorganisms in patients with diabetic foot infections treated at a tertiary care center.
Methods: In this retrospective study, patients hospitalized with diabetic foot infections were evaluated. Demographic, clinical, and microbiological data were obtained from medical records. Wound culture results were analyzed, and the distribution of isolated microorganisms was assessed using descriptive statistics.
Results: A total of 293 patients with diabetic foot infections were included. Wound cultures were not obtained in 57 patients, while no microbial growth was detected in 85 patients. Among the 151 culture-positive patients, the most frequently isolated pathogens were Escherichia coli (n=20, 13.2%), Proteus mirabilis (n=20, 13.2%), Streptococcus agalactiae (n=17, 11.3%), Acinetobacter baumannii (n=15, 9.9%), Morganella morganii (n=13, 8.6%), and methicillin-susceptible Staphylococcus aureus (MSSA) (n=12, 7.9%). Methicillin-resistant Staphylococcus aureus (MRSA) was identified in 10 patients (6.6%). Gram-negative organisms accounted for the majority of isolates.
Conclusions: Gram-negative bacteria predominated among diabetic foot infection pathogens in our center, with E. coli, P. mirabilis, and A. baumannii being the most commonly isolated microorganisms. These findings highlight the importance of considering local microbiological epidemiology when selecting empirical antimicrobial therapy. Continuous surveillance of pathogen distribution may contribute to improved management strategies and clinical outcomes in patients with diabetic foot infections.
Keywords: Diabetic foot infection, microbiology, Gram-negative bacteria, antimicrobial therapy, wound culture

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5CAD22F8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0009-0006-6564-671X

YAŞLI BİREYLERDE KIRILGANLIK DÜZEYİ İLE DERİ ÖZELLİKLERİ VE DERİ BÜTÜNLÜĞÜ SORUNLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

YL Öğr. Gizem Nur TOSUN*[1]
[1] Erciyes Üniversitesi
* Corresponding Author: Gizem Nur TOSUN
gizemnrtsn22@gmail.com

ÖZET

Amaç: Dünya genelinde ve Türkiye'de yaşlı nüfusun artmasıyla birlikte kırılganlık, yaşlı bireylerde olumsuz sağlık sonuçlarıyla ilişkili önemli bir geriatrik sendrom olarak öne çıkmaktadır. Yaşlanma sürecinde deride meydana gelen yapısal ve fonksiyonel değişiklikler, deri bariyerinin bozulmasına ve deri bütünlüğü sorunlarının gelişme riskinin artmasına neden olmaktadır. Kırılganlığın derinin biyofiziksel özellikleri üzerindeki etkisinin objektif yöntemlerle değerlendirilmesi, risk altındaki bireylerin erken dönemde belirlenmesine ve kanıta dayalı hemşirelik bakımının geliştirilmesine katkı sağlayabilmektedir. Bu araştırma, yaşlı bireylerde kırılganlık düzeyi ile derinin biyofiziksel özellikleri ile deri bütünlüğü sorunları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılmıştır.

Gereç ve Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel desende yürütülen bu çalışmanın örneklemini, bir üniversite hastanesinin geriatri polikliniğine Kasım 2025–Mart 2026 tarihleri arasında başvuran 60 yaş ve üzeri 600 birey oluşturmuştur. Veriler; Yaşlı Değerlendirme Formu, Deri Özellikleri ve Deri Bütünlüğü Sorunları Formu ile Fried Kırılganlık Fenotipi Ölçeği kullanılarak toplanmıştır. Deri bütünlüğü sorunları, Deri Özellikleri ve Deri Bütünlüğü Sorunları Formu kapsamında; inkontinansla ilişkili dermatit için İnkontinansla Alakalı Dermatit Sınıflandırma Sistemi (GLOBIAD), deri sıyrılması için Deri Sıyrılması Sınıflandırma Sistemi (ISTAP) ve basınç yaralanması için NPUAP/EPUAP Basınç Yaralanması Sınıflandırma Sistemi kullanılarak deri bütünlüğü sorunları değerlendirilmiştir. Deri biyofiziksel özelliklerinden transepidermal su kaybı (TEWL), viskoelastikiyet ve sebum düzeyine bakılmıştır. Transepidermal su kaybı (TEWL), Tewameter TM 210, viskoelastikiyet Cutometer Dual MPA 580 ve sebum düzeyi Sebumeter SM 810 probları kullanılarak Courage + Khazaka Electronic GmbH deri analiz cihazı ile standart şartlar altında 21°C oda sıcaklığı ile %40-45 nemli ortamda, dorsal ön koldan ölçülmüştür. Araştırma verileri IBM SPSS Statistics 24 paket programında analiz edilmiş, uygun istatistiksel testler uygulanmış ve istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya katılan 600 yaşlı bireyin %14,3'ünde en az bir deri bütünlüğü sorunu saptanmıştır. Deri bütünlüğü sorunları incelendiğinde, inkontinansla ilişkili dermatitin %7,7, deri sıyrılmasının %6,0 ve basınç yaralanmasının %0,8 oranında görüldüğü belirlenmiştir. Kırılganlık ile deri bütünlüğü sorunu varlığı, inkontinansla ilişkili dermatit ve deri sıyrılması arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişki bulunmuştur (sırasıyla $p<0,001$; $p<0,001$ ve $p=0,002$). Basınç yaralanması ile kırılganlık arasında anlamlı ilişki saptanmamıştır ($p=0,080$). Kırılgan yaşlı bireylerde deri elastikiyeti (R2) ve deri sebum düzeylerinin, kırılgan olmayan bireylere göre anlamlı düzeyde daha düşük olduğu bulunmuştur (her ikisi için $p<0,001$). Buna karşın transepidermal su kaybı (TEWL) ve R6 elastikiyet parametresi açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$).

Sonuç: Araştırmanın bulguları, kırılganlığın yalnızca fonksiyonel kapasiteyi etkileyen bir geriatrik sendrom olmadığını, aynı zamanda derinin biyofiziksel özelliklerinde ölçülebilir değişiklikler ve deri bütünlüğü sorunları ile ilişkili olduğunu göstermiştir. Kırılgan yaşlı bireylerde deri elastikiyeti ve sebum düzeylerinin daha düşük, deri bütünlüğü sorunlarının ise daha sık görülmesi, deri değerlendirmesinin kapsamlı geriatrik değerlendirmenin bir parçası olarak ele alınmasının yararlı olabileceğini düşündürmektedir. Deri biyofiziksel özelliklerinin objektif yöntemlerle değerlendirilmesi, risk altındaki yaşlı bireylerin belirlenmesine ve koruyucu hemşirelik bakımının planlanmasına katkı sağlayabilir.

-Bu çalışma, birinci sırada yer alan yazarın Erciyes Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezinden üretilmiştir. Tez numarası: 10759538

Anahtar Kelimeler: Yaşlı, kırılganlık, deri biyofiziksel özellikleri, deri bütünlüğü sorunları, hemşirelik.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5CF9F95F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-7827-8115

INFLAMATUVAR BARSAK HASTALIĞINDA HEPATİK STEATOZ VE FİBROZİS DEĞERLENDİRMESİNDE NON-İNVAZİV SKORLARIN PERFORMANSI

Uzm. Dr. Hüseyin AYKUT*[1]
[1] Umraniye Egitim ve Arastirma Hastanesi
* Corresponding Author: Hüseyin AYKUT
huseyin.ayk@gmail.com

ÖZET

Giriş: İnflamatuvar barsak hastalığı(IBH), gastrointestinal sistemin genetik ve çevresel faktörlerle ilişkili, kronik, akut alevlenmeler ile seyreden hastalığıdır. Son yıllarda metabolik sendrom sıklığındaki artış trendi genel popülasyon kadar IBH hastalarında da görülmektedir. Aynı zamanda IBH' nın ekstraintestinal bir bulgusu olan hepatik steatozun IBH hastalarında görülme sıklığı da buna parallel artış eğilimdedir. Rutin pratikte kullanılan non-invaziv skorların, İBH hastalarında geçerliliği ile ilgili veriler sınırlı olup çalışmamızda, İBH hastalarında çeşitli non-invaziv steatoz ve fibrozis skorlarının Transient Elastografi (FibroScan) sonuçlarıyla uyumunun ve tanısal performanslarının araştırılması amaçlanmıştır.

Metod: Çalışmaya kliniğimiz İBH polikliniğinde 0cak 2025- Temmuz 2025 tarihleri arasında takip edilen, hepatik steatoz açısından poliklinik takibi sırasında ultrason ile değerlendirilmiş ve Transient Elastografi ile steatoz ve fibrosis açısından CAP ve LSM ölçümleri yapılmış İBH hastaları dahil edildi. Hastaların demografik verileri, USG raporları ve FibroScan ölçümleri ile eş zamanlı laboratuvar parametreleri kaydedildi. Steatozu öngörmek için HSI, FLI, Tyindex ve LAPScore; fibrozisi öngörmek için ise FIB-4, NAFLD Fibrozis Skoru, SAFE, APRI, BARD ve BAAT skorları hesaplandı. Referans standart olarak, karaciğer yağlanması için USG ve FibroScan CAP ölçümleri; karaciğer fibrozisi için ise FibroScan karaciğer sertlik ölçümleri (LSM) temel alındı. İstatistiksel analizde skorlar ve fibroscan ölçümleri arasındaki korelasyon değerlendirildi ve tanısal performansın belirlenmesi için ROC analizi yapıldı.

Sonuç: Toplam 118 hasta (%63 erkek, %53,4 Ü.kolit) çalışmaya dahil edildi. Yaş ortancası 47, steatoz oranı %44.9 idi. HSI, FLI, LAP skorları ve TyG indeksi CAP skoru ile koreleydi. Fib-4,NAFLD Fibrozis , SAFE, BAAT skorları LSM skoru ile zayıf koreleydi. BARD ve APRI skoru ile korelasyon izlenmedi. Steatoz açısından non-invaziv indeksler arasında en yüksek tanısal doğruluk oranına FLI (AUC: 0.792, $p<0.001$) sahipken, onu sırasıyla LAPScore (AUC: 0.732) ve TyGindex (AUC: 0.681) izledi; HSI skoru tanısal performansı yetersizdi($p=0.268$). Fibrozis öngörüsünde ise, genel popülasyonda yaygın olarak kullanılan FIB-4 (AUC: 0.598, $p=0.284$) ve APRI (AUC: 0.616, $p=0.248$) skorları dahil bütün non-invazive skorlar fibrozisi saptamada başarısız oldu.

Tartışma: Sonuç olarak, İBH hastalarında hepatik steatozun değerlendirilmesinde HSI dışında kalan non-invaziv skorlar kabul edilebilir tanısal performans göstermektedir ve rutin pratikte tarama amaçlı kullanılabilir. Fibrozis skorlarının anlamlı bulunmaması ise büyük olasılıkla fibrozisli hasta sayısının sınırlı olması ile ilişkili olup, bu bulguların doğrulanması için daha geniş örneklemli, prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: inflamatuvar barsak hastalığı, hepatosteatoz, fibrozis, fibroscan, non-invaziv skor

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5D4AEDA2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0002-9598-637X | 0000-0001-9258-053X | 0009-0005-3982-1994

KRANİYOTÜBÜLER DİSPLAZİ SPEKTRUMUNU DÜŞÜNDÜREN MAKSİLLOFASİYAL BİR OLGU

Arş. Gör. Nisa Yağmur BAĞIRSAKCI*[1], Doç. Dr. Hülya Çakır KARABAŞ[1], Arş. Gör. Buğra DOĞAN[1]
[1] İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Nisa Yağmur BAĞIRSAKCI
bagirsakci.ny@istanbul.edu.tr

ÖZET

Kraniyotübüler kemik displazileri, kraniyofasiyal kemiklerde hiperostoz ve skleroz ile kemik modellemesinde bozulmanın birlikte görülebildiği nadir iskelet displazilerini kapsar. Kraniometafizyal displazi (CMD), bu grup içinde kraniyofasiyal tutulumla birlikte uzun kemik metafizlerinde genişleme bulgusunun ön planda olduğu nadir bir tablodur. Otozomal dominant CMD çoğunlukla ANKH varyantlarıyla ilişkiliyken, otozomal resesif CMD olgularının bir kısmında GJA1 varyantları bildirilmiş; ancak genetik heterojenite söz konusudur. Bu bildiride, kesin genetik tanısı bulunmayan ancak maksillofasiyal görüntüleme bulguları kraniyotübüler displazi spektrumunu düşündüren bir olgunun diş hekimliği açısından değerlendirilmesi amaçlandı. Hastanın 14 yaşındayken elde edilen panoramik radyografisi ve üç boyutlu maksillofasiyal konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) görüntüleri değerlendirildi. Mandibulada belirgin kemik kalınlaşması, heterojen sklerotik alanlar ve normal trabeküler mimaride silikleşme/kabalaşma; maksillada yaygın kemik kalınlaşması ve paranazal sinüs pnömatizasyonunda belirgin azalma izlendi. Diş sayısında azalma, diastemalar ve dişlerin genişlemiş çene kemikleri içinde göreceli küçük görünümü, gerçek mikrodontiden çok kemik genişlemesine bağlı göreceli diş küçüklüğü şeklinde değerlendirildi. Bu görünüm, CMD'de bildirilen dental anomaliler ve panoramik görüntüleme bulgularıyla kısmen örtüşmektedir. Bununla birlikte, uzun kemik metafizlerine ilişkin bulgular, aile öyküsü ve moleküler testler kesin olarak ortaya konmamış olduğundan olguya kesin CMD tanısı konulmadı. Sonuç olarak, kraniyofasiyal hiperostoz ve dental anomalilerle başvuran olgularda kraniyotübüler displazi spektrumu akılda tutulmalı; tanısal yaklaşım klinik genetik, pediatri/ortopedi ve radyoloji iş birliğiyle yürütülmelidir.

Anahtar Kelimeler: Kraniyotübüler displazi, kraniometafizyal displazi, KIBT, kraniyofasiyal hiperostoz, dental anomaliler

A MAXILLOFACIAL CASE SUGGESTIVE OF THE CRANIOTUBULAR DYSPLASIA SPECTRUM

ABSTRACT

Craniotubular bone dysplasias comprise rare skeletal disorders in which craniofacial hyperostosis/sclerosis may coexist with abnormal bone modeling. Within this group, craniometaphyseal dysplasia (CMD) is a rare entity in which craniofacial involvement is accompanied by metaphyseal widening of the long bones. Autosomal dominant CMD is most commonly associated with ANKH variants, whereas GJA1 variants have been reported in some cases of autosomal recessive CMD; nevertheless, genetic heterogeneity remains possible. This report discusses, from a dental perspective, a patient without a definitive genetic diagnosis whose maxillofacial imaging findings were suggestive of the craniotubular dysplasia spectrum. Panoramic radiography and three-dimensional maxillofacial cone-beam computed tomography (CBCT) images obtained at 14 years of age were reviewed. The mandible showed marked osseous thickening, heterogeneous sclerotic areas, and blurring/coarsening of the normal trabecular architecture. The maxilla demonstrated diffuse osseous thickening with a marked reduction in paranasal sinus pneumatization. Reduced tooth number, diastemas, and the relatively small appearance of teeth within enlarged jaw bones were interpreted as relative tooth smallness secondary to jaw enlargement rather than true microdontia. These findings partially overlap with dental anomalies and panoramic imaging features reported in CMD. However, a definitive diagnosis of CMD was not established because long-bone metaphyseal findings, family history, and molecular testing were not conclusively documented. In conclusion, the craniotubular dysplasia spectrum should be considered in patients presenting with craniofacial hyperostosis and dental anomalies, and the diagnostic approach should involve collaboration among clinical genetics, pediatrics/orthopedics, and radiology.

Keywords: Craniotubular dysplasia, craniometaphyseal dysplasia, CBCT, craniofacial hyperostosis, dental anomalies

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5E17CE05

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID:

KRONİK KOKSİGODİNİDE GİRİŞİMSEL TEDAVİLERE İLİŞKİN TEMATİK ANALİZ

Uzm. Dr. Nevcihan ŞAHUTOĞLU BAL* [1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Nevcihan ŞAHUTOĞLU BAL
nevci_sahut@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Kronik koksigodini, konservatif tedaviye yanıt vermeyen hastalarda yaşam kalitesini belirgin şekilde etkileyebilen önemli bir muskuloskeletal ağrı sendromudur. Son yıllarda ganglion impar blok, pulsed radyofrekans (PRF), konvansiyonel radyofrekans (RF) ve koksigeal sinir girişimleri gibi farklı girişimsel tedavilere ilişkin çalışmalar artmış olmakla birlikte, mevcut kanıtların bütüncül olarak değerlendirildiği çalışmalar sınırlıdır. Bu derlemede kronik koksigodinide uygulanan girişimsel tedavilere ilişkin güncel literatürün tematik analiz yaklaşımıyla değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: PubMed veri tabanında kronik koksigodinide girişimsel tedavilere yönelik literatür taraması gerçekleştirildi. Klinik çalışmalar, randomize kontrollü araştırmalar, prospektif ve retrospektif gözlemsel çalışmalar, olgu serileri ile sistematik derlemeler değerlendirmeye alındı. Çalışmalar araştırma tasarımı, uygulanan girişimsel yöntem, görüntüleme rehberliği, takip süresi, klinik sonuçlar ve komplikasyonlar açısından incelendi. Ortak klinik özelliklere göre tematik kodlama yapılarak yedi ana tema oluşturuldu.

Bulgular: Literatürde en güçlü klinik kanıtın ganglion impar blok uygulamalarına ait olduğu görüldü. Çalışmaların büyük bölümünde kısa ve orta dönemde ağrı ve fonksiyonel sonuçlarda anlamlı iyileşme bildirildi. Ganglion impar PRF uygulamaları özellikle orta ve uzun dönem analjezi açısından umut verici sonuçlar gösterirken, konvansiyonel RF seçilmiş hastalarda uzun süreli ağrı kontrolü sağlayabilmektedir. Ultrason rehberliğinde uygulanan koksigeal sinir girişimleri yeni ve dikkat çekici bir yaklaşım olmakla birlikte mevcut kanıtlar sınırlıdır. Tedavi başarısını etkileyen başlıca prognostik faktörler uzun semptom süresi ve kalıcı koksigeal subluksasyon olarak öne çıkmıştır. Çalışmaların büyük bölümünde majör komplikasyon bildirilmemiştir.

Sonuç: Güncel literatür, konservatif tedaviye dirençli kronik koksigodinide ganglion impar blokun en güçlü klinik kanıta sahip girişimsel yöntem olduğunu desteklemektedir. PRF uygulamaları umut verici görünmekle birlikte, RF ve koksigeal sinir girişimlerinin etkinliğini ortaya koyacak, standart protokoller kullanan, çok merkezli ve uzun dönem takipli randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koksigodini; Ganglion impar blok; Pulsed radyofrekans; Radyofrekans termokoagülasyonu; Tematik analiz.

THEMATIC ANALYSIS OF INTERVENTIONAL TREATMENTS FOR CHRONIC COCCYDYNIA

ABSTRACT

Objective: Chronic coccydynia is a musculoskeletal pain syndrome that may substantially impair quality of life in patients who do not respond to conservative treatment. Although the number of studies evaluating interventional treatment options, including ganglion impar block, pulsed radiofrequency (PRF), conventional radiofrequency (RF), and coccygeal nerve interventions, has increased in recent years, comprehensive syntheses of the available evidence remain limited. This review aimed to evaluate the current literature on interventional treatments for chronic coccydynia using a thematic analysis approach.

Materials and Methods: A literature search was conducted primarily in the PubMed database. Clinical studies, randomized controlled trials, prospective and retrospective observational studies, case series, and systematic reviews evaluating interventional treatments for chronic coccydynia were included. The studies were systematically reviewed with respect to study design, interventional technique, imaging guidance, follow-up duration, clinical outcomes, and reported complications. The findings were subsequently coded according to shared clinical characteristics and categorized into seven major themes.

Results: Ganglion impar block emerged as the interventional technique supported by the strongest clinical evidence. Most studies reported significant improvements in pain intensity and functional outcomes during short- and mid-term follow-up. Ganglion impar PRF demonstrated promising results for sustained analgesia, whereas conventional RF appeared to provide long-term pain relief in selected patients. Ultrasound-guided coccygeal nerve interventions represent an emerging treatment option; however, the current evidence remains limited. Prolonged symptom duration and persistent coccygeal subluxation were identified as the principal prognostic factors associated with reduced treatment success. Major complications were rarely reported across the available studies.

Conclusion: Current evidence supports ganglion impar block as the interventional treatment with the strongest clinical evidence for patients with chronic coccydynia refractory to conservative management. Although PRF appears promising for prolonged pain relief, further multicenter randomized controlled trials with standardized treatment protocols and long-term follow-up are needed to better define the role of PRF, conventional RF, and coccygeal nerve interventions in clinical practice.

Keywords: Chronic coccydynia; Ganglion impar block; Pulsed radiofrequency; Radiofrequency thermocoagulation; Thematic analysis.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5E94473B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000 0003 3076 6063

UTERİN MEZENKİMAL TÜMÖRLERİN HİSTOPATOLOJİK DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Özgecan GÜNDOĞAR*[1]
[1] Sağlık Bilimleri Üniversitesi Gaziosmanpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Özgecan GÜNDOĞAR
ozgecankarahan@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Uterin düz kas tümörlerinin büyük çoğunluğunu benign leiomyom oluştururken, leiomyosarkom nadir görülen agresif bir malignitedir. Klinik seyir, tedavi ve takip farklılıkları nedeniyle histopatolojik ayrım kritik öneme sahiptir. Bu çalışmada merkezimizde tanı alan uterin mezenkimal tümörlerin işlem tipi, nodül sayısı, boyut, lokalizasyon, histolojik varyant ve eşlik eden patolojiler açısından tanımlanması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2021 – Ocak 2026 tarihleri arasında patoloji arşivimizde tanı alan 833 uterin mezenkimal tümör olgusu retrospektif olarak değerlendirildi. Olguların 627'sine histerektomi, 206'sına myomektomi uygulandı. Tanılar rutin hematoksilen-eozin kesitlerle konmuş; gerekli olgularda p16, SMA, desmin, Ki-67 ve p53 immünohistokimyasal belirteçlerinden yararlanılmıştır.

Bulgular: Olguların 826'sı (%99,2) leiomyom, 7'si (%0,8) leiomyosarkom idi. Leiomyomların %66'sı soliter, %34'ü multipl olup, multipl olgularda ortalama 4 (en fazla 19) nodül izlendi. Ortalama tümör çapı ~4 cm ölçüldü; olguların yaklaşık %10'unda çap ≥10 cm idi. En sık yerleşim intramural (%34,3) olup, bunu subserozal (%15,6) ve submukozal (%7,7) yerleşim izledi. Dejeneratif değişiklikler (n=162), sellüler (n=17), vasküler (n=5), atipik (n=5) leiomyom ve lipoleiomyom (n=4) saptandı. Adenomyozis (n=136), endometrial polip (n=116) ve endometriozis (n=83) sık eşlik eden bulgulardı; 47 olguda (%5,7) ayrı bir neoplazi izlendi. Leiomyosarkom olgularında tümör çapı 4,5–12 cm, mitotik aktivite 15–30/10 BBA olup çoğunda koagülatif tümör nekrozu mevcuttu; bir olguda myomektomi materyalinde okült leiomyosarkom saptandı.

Sonuç: Uterin düz kas tümörlerinde atipi, mitoz ve nekroz varlığının birlikte değerlendirilmesi benign-malign ayrımının temelini oluşturur. Myomektomi materyallerinde okült malignite olasılığı akılda tutulmalı, şüpheli olgular yeterli örneklemeyle titizlikle incelenmelidir.

Anahtar Kelimeler: Leiomyom, leiomyosarkom, uterin mezenkimal tümör

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
5F808A6E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-8447-3627 | 0000-0002-0439-3994

SEREBRAL VENÖZ TROMBOZUN DERİN ÖĞRENME İLE TESPİTİNDE DWI KAYNAKLI SENTETİK T2 AĞIRLIKLI MRG'NİN TANISAL DEĞERİ

Uzm. Dr. Habip Eser AKKAYA*[1], Dr. Öğr. Üyesi Önder POLAT[2]
[1] Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2] Gaziantep İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
* Corresponding Author: Habip Eser AKKAYA
habipeserakkaya@gmail.com

ÖZET

Amaç: Difüzyon ağırlıklı görüntüleme (DWI) b0 çekimlerinden T2 ağırlıklı MR görüntüleri sentezlemek için kademeli bir üretken düşman ağ (GAN) geliştirmek ve sentetik T2 görüntülerinin, ham DWI kanallarıyla karşılaştırıldığında, serebral venöz tromboz (CVT) sınıflandırması için gerçek T2 görüntülerine eşdeğer tanısal bilgi taşıyıp taşımadığını değerlendirmek.

Yöntem: 3 Tesla MR incelemesinde DWI ve T2 ağırlıklı MRG'leri bulunan 72 hasta (36 SVT pozitif, 36 SVT negatif) retrospektif olarak dahil edilmiştir. Örnek normalizasyonuna sahip basamaklı bir 3B UNet üreteci; L1, SSIM, gradyan, parlak bölge ve standart sapma sapma terimlerini içeren bileşik bir kayıp fonksiyonu kullanılarak iki aşamalı bir stratejiyle (denetimli ön eğitim ve ardından çekişmeli ince ayar) eğitilmiştir. Sentez kalitesi; yapısal benzerlik indeksi (SSIM), tepe sinyal-gürültü oranı (PSNR) ve ortalama mutlak hata (MAE) kullanılarak değerlendirilmiştir. Gerçek T2, sentetik T2, DWI b0 ve DWI TRACEW verilerini kullanan, bağımsız olarak eğitilmiş dört 3B DenseNet-121 modelinin SVT sınıflandırma performansı; AUC, doğruluk, duyarlılık ve özgüllük skorları için beş katlı çapraz doğrulama yöntemiyle karşılaştırılmıştır. Model tahminlerinin mekânsal açıklanabilirliğini değerlendirmek amacıyla ek olarak oklüzyon duyarlılık analizi yapılmıştır.

Bulgular: T2 sentezi ortalama 0,57±0,13 SSIM, 17,86±3,24 dB PSNR ve 0,144±0,046 MAE elde etti. Gerçek T2 sınıflandırması en yüksek AUC'yi (0,879±0,060) verdi. Sentetik T2 sınıflandırması, gerçek T2 performansına oldukça yaklaştı (AUC 0,866±0,075). Hem T2 tabanlı yaklaşımlar, DWI b0 (AUC 0.842±0.089) hem de TRACEW (AUC 0.760±0.091) sınıflandırıcılarından daha iyi performans gösterdi.

Sonuç: DWI'den türetilen sentetik T2 görüntüleri, CVT tespiti için tanısal olarak ilgili kontrast özelliklerini koruyarak gerçek T2 sınıflandırma performansına yaklaşır ve ham DWI kanallarından daha iyi performans gösterir. Bu yaklaşım, hızlı DWI ediniminin mümkün olduğu ancak T2 görüntülemenin mevcut olmadığı acil durumlarda klinik fayda sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Serebral venöz tromboz; Çekişmeli üretici ağ; MRG sentezi; difüzyon ağırlıklı görüntüleme; Derin öğrenme; T2 ağırlıklı görüntüleme.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
61480D5C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1409-7627 | 0000-0003-4731-6937

DİGOKSİN İNTOKSİKASYONUNA BAĞLI İLERİ SİNÜS BRADİKARDİSİNDE PERKÜSYON PACİNG İLE TRANSKÜTAN PACİNGE KÖPRÜ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Ali SEVGİLİ*[1], Uzm. Dr. Sinan DEĞİRMENCİOĞLU[2]
[1] Şanlıurfa Bozova Mehmet-Enver Yıldırım Devlet Hastanesi
[2] Konya Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Ali SEVGİLİ
sevgiliali123@gmail.com

ÖZET

Amaç: Digoksin intoksikasyonu, sinüs bradikardisinden tam atriyoventriküler bloğa kadar değişebilen ve yaşamı tehdit edebilen ritim bozukluklarına yol açabilir. Bu olguda, ileri sinüs bradikardisinde perküsyon pacing uygulamasının transkütan pacing'e kadar geçici köprü tedavisi olarak kullanımı sunuldu.

Olgu: Digoksin intoksikasyonu nedeniyle yoğun bakım ünitesinde entübe izlenen 65 yaşındaki hastada, elektrokardiyografi ve invaziv arter basıncı monitörizasyonu sırasında 25 atım/dakika hızında düzenli sinüs bradikardisi gelişti. Serum digoksin düzeyi 3,4 ng/mL idi. Her elektrokardiyografik kompleksle uyumlu arter dalgası ve palpabl nabız bulunması nedeniyle kardiyak arrest düşünülmedi. İnvaziv arteriyel kan basıncı 68/36 mmHg, ortalama arter basıncı 47 mmHg idi ve hemodinamik instabilite izlendi. Dopamin ve adrenalin infüzyonları sürdürülürken transkütan pacing hazırlığı başlatıldı.

Transkütan pacing hazırlığı sürerken perküsyon pacing amacıyla sternumun alt üçte ikilik bölümünden başlanarak seri ve ritmik darbeler uygulandı. Elektrokardiyografik yanıt alınana kadar uygulama noktası ve vuru şiddeti kademeli olarak değiştirildi. Sol üçüncü interkostal aralıkta, sternumun yaklaşık 2 cm lateralinde uygulanan darbelerle P dalgası oluştuğu gözlendi. Vuru şiddetinin artırılmasıyla her P dalgasını bir QRS kompleksinin izlediği elektriksel yakalama sağlandı. Darbe şiddetinin daha da artırılmasının ardından her elektrokardiyografik kompleksle eş zamanlı invaziv arter basınç dalgaları ve palpabl nabız elde edilerek mekanik yakalama ve dolaşım yanıtı doğrulandı.

Bulgular: Perküsyon pacing yaklaşık 35 dakika sürdürüldü ve yaklaşık 60 atım/dakika hızında elektriksel ve mekanik yakalama sağlandı. Her mekanik uyarıyı izleyen elektrokardiyografik kompleks, invaziv arter basınç dalgası ve palpabl nabız varlığı ile etkili dolaşım yanıtı doğrulandı. Arter basıncı 98/54 mmHg'ye, ortalama arter basıncı 69 mmHg'ye yükseldi. Transkütan pacing başlatılmasının ardından hemodinami hızla düzeldi ve dopamin ile adrenalin dozları kademeli olarak azaltıldı. İzlem sırasında kardiyak arrest gelişmedi.

Sonuç: Perküsyon pacing, digoksin intoksikasyonuna bağlı hemodinamik olarak instabil ileri sinüs bradikardisinde, transkütan pacing ve nedene yönelik tedaviye kadar etkili bir köprü yöntemi olabilir. Etkinlik elektrokardiyografik yanıtın yanı sıra invaziv arter dalgası, kan basıncı ve palpabl nabızla doğrulanmalı; yöntem kesin tedaviyi geciktirmemelidir.

Anahtar Kelimeler: Digoksin intoksikasyonu, ileri sinüs bradikardisi, perküsyon pacing, transkütan pacing, invaziv arter basıncı monitörizasyonu

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
61755780

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0002-4673-5515 | 0009-0008-1115-2612

İLACA BAĞLI ÇENE OSTEONEKROZUNUN ÖNLENMESİ VE CERRAHİ TEDAVİ STRATEJİLERİ

Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ*[1], Arş. Gör. Serhat GÜDÜL[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Mahmut ÇAVUŞ
mahmutcvs845@gmail.com

ÖZET

laca bağlı çene osteonekrozu (İBÇO), antirezorptif ve antianjiyojenik ilaçların kullanımıyla ilişkili ciddi bir komplikasyondur. Koruyucu ve tedavi edici yaklaşımlardaki gelişmelere rağmen, İBÇO'nun optimal yönetimi zorlu olmaya devam etmekte ve hastalık evresine, klinik özelliklere ve hastaya bağlı faktörlere göre değişmektedir. Bu derlemenin amacı, İBÇO'nun önlenmesi ve cerrahi tedavisine yönelik güncel stratejileri değerlendirmektir. Koruyucu yaklaşımlar; risk değerlendirmesine, yeterli ağız hijyeninin sağlanmasına, dental enfeksiyonların ortadan kaldırılmasına ve ilaç tedavisine başlamadan önce prognozu kötü olan dişlerin yönetimine odaklanmaktadır. Erken diş hekimliği değerlendirmesi ve koruyucu girişimler, İBÇO insidansının azaltılması açısından temel unsurlar olarak kabul edilmektedir. Hastalığı gelişmiş olan hastalarda, tedavi seçimi klinik bulgulara ve kemik tutulumunun kapsamına dayandırılmalıdır. Konservatif yaklaşımlar seçilmiş vakalarda semptom kontrolü sağlayabilse de; debridman, sekestrektomi, marjinal rezeksiyon ve segmental rezeksiyon gibi cerrahi prosedürler, özellikle ileri evrelerde önemli bir rol oynamaktadır. Cerrahi tedavi; nekrotik kemiğin uzaklaştırılmasını, enfeksiyonun kontrol altına alınmasını, semptomların giderilmesini ve hastaların yaşam kalitesinin artırılmasını amaçlamaktadır. Son çalışmalar ayrıca, iyileşme sonuçlarını iyileştirmeye yönelik destekleyici yöntemler olarak trombositten zengin fibrin (PRF) ve rejeneratif yaklaşımlar gibi ek tedavileri de araştırmıştır. Ancak bu yaklaşımların uzun vadeli etkinliğinin belirlenmesi ve standartlaştırılmış tedavi protokollerinin oluşturulması için daha fazla klinik çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır. Sonuç olarak, İBÇO yönetimi multidisipliner ve bireyselleştirilmiş bir yaklaşım gerektirmektedir. Koruyucu diş hekimliği bakımı, hastalık gelişimini azaltmada en etkili strateji olmaya devam etmekte; cerrahi tedavi ise seçilmiş hastalarda klinik sonuçları iyileştirerek, hastalık ilerlemesini kontrol altına alarak ve oral fonksiyonu geri kazandırarak önemli faydalar sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: İlaca Bağlı Çene Osteonekrozu, Bisfosfonatlar, Denosumab, Antirezorptif Ajanlar, Cerrahi Tedavi, Önleme

PREVENTION AND SURGICAL MANAGEMENT STRATEGIES OF MEDICATION-RELATED OSTEONECROSIS OF THE JAW

ABSTRACT

Medication-related osteonecrosis of the jaw (MRONJ) is a serious complication associated with the use of antiresorptive and antiangiogenic medications. Despite advances in preventive and therapeutic approaches, the optimal management of MRONJ remains challenging and depends on disease stage, clinical characteristics, and patient-related factors. This review aims to evaluate current strategies for the prevention and surgical management of MRONJ. Preventive approaches focus on risk assessment, maintaining adequate oral hygiene, elimination of dental infections, and management of teeth with poor prognosis before initiating medication therapy. Early dental evaluation and preventive interventions are considered essential for reducing the incidence of MRONJ. In patients with established disease, treatment selection should be based on clinical findings and the extent of bone involvement. Conservative approaches may provide symptom control in selected cases; however, surgical procedures such as debridement, sequestrectomy, marginal resection, and segmental resection play an important role, particularly in advanced stages. Surgical treatment aims to remove necrotic bone, control infection, relieve symptoms, and improve patients' quality of life. Recent studies have also investigated adjunctive therapies, including platelet-rich fibrin (PRF) and regenerative approaches, as supportive methods to enhance healing outcomes. However, further clinical studies are required to determine their long-term effectiveness and establish standardized treatment protocols. In conclusion, MRONJ management requires a multidisciplinary and individualized approach. Preventive dental care remains the most effective strategy for reducing disease development, while surgical management provides significant benefits in selected patients by improving clinical outcomes, controlling disease progression, and restoring oral function.

Keywords: Medication-Related Osteonecrosis of the Jaw, Bisphosphonates, Denosumab, Antiresorptive Agents, Surgical Management, Prevention

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
61ACBB26

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1558-8882 | 0000-0002-9730-2309

İNFLAMATUAR BAĞIRSAK HASTALARINDA UPADACİTİNİB KULLANIMI: RETROSPEKTİF GÜVENLİK ANALİZİ

Uzm. Dr. Oğuz ÖZTÜRK*[1], Prof. Dr. İlhami YÜKSEL[2]
[1] Oğuz
[2] Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Gastroenteroloji Bilim Dalı, Ankara, Türkiye
* Corresponding Author: Oğuz ÖZTÜRK
oguzozturk90@gmail.com

ÖZET

Seçici Janus Kinaz (JAK-1) inhibitörü Upadacitinib (UPA), konvansiyonel tedavilere ve biyolojik ajanlara dirençli İnflamatuar Bağırsak Hastalıklarının (İBH) tedavisinde güçlü bir moleküler alternatiftir. Bu çalışmanın amacı, merkezimizde Upadacitinib tedavisi alan Crohn Hastalığı (CH) ve Ülseratif Kolit (ÜK) vakalarındaki advers olay (yan etki) spektrumunu ve ilacın sistemik toleransını karşılaştırmalı olarak analiz etmektir. Klinik ve endoskopik olarak doğrulanmış İBH tanısı bulunan ve takip süreçlerinde en az bir doz Upadacitinib kullanmış olan 163 hastanın verileri retrospektif olarak kohorta dahil edilmiştir. Vakaların organ-spesifik advers olay dağılımları ve laboratuvar parametreleri tanı gruplarına (CH vs. ÜK) göre sınıflandırılarak analiz edilmiştir. Upadacitinib kullanan toplam 163 hastanın 83'ü CH, 74'ü ÜK ve 6'sı Diğer/İndetermine Kolit tanısına sahiptir. Toplam kohortta yan etki gelişme oranı %3,06 (5/163 vaka) gibi oldukça düşük bir düzeyde izlenmiştir. CH grubunda 2 hastada (%2,41) yan etki izlenirken (Cilt bulgusu %2,41, Artralji %1,20); ÜK grubunda 3 hastada (%4,05) yan etki (Artralji %2,70, Cilt %1,35, Bulantı %1,35, Karın Ağrısı %1,35) saptanmıştır. Hiçbir grupta tedavinin kesilmesine (diskontinüasyon) neden olacak ciddi sistemik komplikasyon, hepatotoksisite, pankreatit, anemi veya fırsatçı enfeksiyon saptanmamıştır. Upadacitinib, hem CH hem de ÜK tedavisinde marjinal düzeyde yan etki profili (%3,06) ile mükemmel bir klinik tolerans sergilemektedir. Majör organ toksisitesi riskinin bulunmaması, molekülün dirençli İBH olgularında uzun dönemli sürdürülebilirlik açısından son derece güvenilir olduğunu kanıtlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ülseratif kolit, Crohn Hastalığı, Upadacitinib, yan etki

UTILIZATION OF UPADACITINIB IN PATIENTS WITH INFLAMMATORY BOWEL DISEASE: A RETROSPECTIVE SAFETY ANALYSIS

ABSTRACT

The selective Janus kinase (JAK-1) inhibitor upadacitinib (UPA) represents a potent molecular alternative for the treatment of inflammatory bowel diseases (IBD) that are resistant to conventional therapies and biologics. The objective of this study is to undertake a comparative analysis of the spectrum of adverse events (side effects) and the systemic tolerability of the drug in cases of Crohn's Disease (CD) and Ulcerative Colitis (UC) treated with upadacitinib at our center. The present study retrospectively incorporated data from 163 patients with a confirmed diagnosis of IBD who had received at least one dose of Upadacitinib during their follow-up. This cohort was confirmed through clinical and endoscopic evaluations. The distribution of organ-specific adverse events and laboratory parameters was analyzed by classifying cases into diagnostic groups (CD vs. UC). Of the total 163 patients treated with Upadacitinib, 83 had been diagnosed with CD, 74 had been diagnosed with ulcerative colitis, and 6 had been diagnosed with other/indeterminate colitis. The incidence of adverse events in the total cohort was observed at a very low level of 3.06% (5/163 cases). In the CD group, adverse events were observed in two patients (2.41%), with skin findings accounting for 2.41% of these and arthralgia 1.20%. In the UC group, adverse effects were observed in three patients (4.05%), with arthralgia 2.70%, skin 1.35%, nausea 1.35%, and abdominal pain 1.35% accounting for these. No cases of serious systemic complications, hepatotoxicity, pancreatitis, anemia, or opportunistic infections requiring treatment discontinuation were observed in either group. UPA was demonstrated to exhibit excellent clinical tolerability, with a marginal adverse event profile (3.06%) in both CD and UC treatment. The absence of major organ toxicity risk demonstrates that the molecule is highly reliable for long-term sustainability in cases of refractory IBD.

Keywords: Ulcerative colitis, Crohn’s disease, Upadacitinib, advers event

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
61CCD43F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0001-5830-438X | 0000-0001-8100-318X

SAĞLIKLI YAŞLILARDA EL BECERİSİ, REAKSİYON ZAMANI VE ÜST EKSTREMİTE PROPRİOSEPSİYONU ÜZERİNE FARKLI ÇİFT GÖREVLERİN ETKİLERİ VE BU ETKİLERİN GÜNLÜK YAŞAM AKTİVİTELERİ İLE İLİŞKİLERİNİN İNCELENMESİ: ÖN ÇALIŞMA

Arş. Gör. Dr. Çağrı GÜLŞEN*[1], Öğr. Gör. Dr. Elvan Özcan GÜLŞEN[2]
[1] Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
[2] Anadolu Üniversitesi
* Corresponding Author: Çağrı GÜLŞEN
fztcagri@gmail.com

ÖZET

Amaç: Sağlıklı yaşlılarda el becerisi, reaksiyon zamanı ve üst ekstremite propriosepsiyonu üzerine farklı çift görevlerin etkilerini incelemek ve bu etkiler ile günlük yaşam aktiviteleri arasındaki ilişkiyi araştırmak amacıyla bu çalışma planlanmıştır.
Yöntem: El becerileri için Purdue Pegboard Testi (PPT), reaksiyon zamanı için Ruler Drop Testi (RDT), propriosepsiyonu değerlendirmek için Angle Reproduction Testi (ART), günlük yaşam aktivitelerini değerlendirmek için Lawton Enstrümental Günlük Yaşam Aktiviteleri Ölçeği (LEGYÖ) kullanılmıştır. PPT, RDT ve ART bir kez tek görev şeklinde, bir kez sözel akıcılık çift görevle ve bir kez de aritmetik çift görevle birlikte uygulanmıştır.
Sonuçlar: Ön sonuçlar için 17 sağlıklı yaşlının verileri analiz edilmiştir. Tüm PPT, RDT ve ART değerleri için aritmetik çift görev performansı, sözel akıcılık çift görev performansı ve tek görev performansı arasında anlamlı olarak fark olduğu bulunmuştur (hepsi için $p<0.05$). Tüm PPT, RDT ve ART değerleri için aritmetik çift görev performansı, sözel akıcılık çift görev performansı ve tek görev performansı ikili olarak karşılaştırıldığında ise PTT birleştirme puanları dışında tüm karşılaştırmalarda hem aritmetik çift görev performansı hem de sözel akıcılık çift görev performansının tek görev performansından anlamlı olarak daha düşük olduğu (hepsi için $p<0.017$), ancak aritmetik çift görev performansı ve sözel akıcılık çift görev performansı arasında fark olmadığı gözlenmiştir ($p>0.017$). PTT birleştirme puanlarında ise hem aritmetik çift görev performansı hem de sözel akıcılık çift görev performansının tek görev performansından anlamlı olarak daha düşük olduğu ($p<0.017$), ayrıca aritmetik çift görev performansının sözel akıcılık çift görev performansından da daha düşük olduğu belirlenmiştir ($p<0.017$). Çift görev yükleri açısından ise aritmetik çift görev yükü ve sözel akıcılık çift görev yükü arasında PTT birleştirme puanları dışında Tüm PPT, RDT ve ART değerleri için fark olmadığı bulunmuştur ($p>0.05$). PTT birleştirme puanlarında ise aritmetik çift görev yükünün, sözel akıcılık çift görev yükünden anlamlı olarak daha fazla olduğu görülmüştür ($p<0.05$). LEGYÖ ile tüm RDT ve ART çift görev yükü değerleri arasında anlamlı ilişki gözlenmemiştir ($p>0.05$). Ancak PPT dominant, non-dominant, iki el ve birleştirme puanlarına aritmetik ve sözel akıcılık çift görev yükleri ile LEGYÖ arasında orta dereceliden güçlüye değişen anlamlı ilişkiler gözlenmiştir ($p<0.05$).
Sonuç: Aritmetik ve sözel akıcılık çift görevler; reaksiyon zamanı ve üst ekstremite propriosepsiyonunu benzer olarak olumsuz etkilemektedir. El becerisinde ise; basit görevlerde bu olumsuz etki benzerken, kompleks görevlerde aritmetik çift görevin olumsuz etkisi daha fazladır. Her iki çift görevin el becerileri üzerine olumsuz etkisi ile günlük yaşam aktiviteleri arasında ilişki vardır.
Anahtar Kelimeler: Yaşlılar, Çift görev, El becerisi, Reaksiyon zamanı, Propriyosepsiyon, Günlük yaşam aktiviteleri

THE EFFECTS OF DIFFERENT DUAL TASKS ON HAND DEXTERITY, REACTION TIME, AND UPPER EXTREMITY PROPRIOCEPTION IN HEALTHY OLDER ADULTS AND THE RELATIONSHIP OF THESE EFFECTS WITH ACTIVITIES OF DAILY LIVING: A PRELIMINARY STUDY

ABSTRACT

Objective: This study was designed to examine the effects of different dual-tasks on hand dexterity, reaction time, and upper extremity proprioception in healthy older adults and to investigate the relationship between these effects and activities of daily living.
Method: The Purdue Pegboard Test (PPT) was used for hand dexterity, the Ruler Drop Test (RDT) for reaction time, the Angle Reproduction Test (ART) to assess proprioception, and the Lawton Instrumental Activities of Daily Living Scale (LIADL) to assess activities of daily living. The PPT, RDT, and ART were administered once as single-task, once with verbal fluency dual-task, and once with arithmetic dual-task.
Results: Preliminary results were obtained by analyzing data from 17 healthy older adults. Significant differences were found between all PPT, RDT, and ART values and the arithmetic dual-task performance, verbal fluency dual-task performance, and single-task performance ($p<0.05$ for all). When pairwise comparing arithmetic dual-task performance, verbal fluency dual-task performance, and single-task performance for all PPT, RDT, and ART values, it was observed that both arithmetic dual-task performance and verbal fluency dual-task performance were significantly lower than single-task performance in all comparisons, except for PTT assembly scores ($p<0.017$ for all), but there was no difference between arithmetic dual-task performance and verbal fluency dual-task performance ($p>0.017$). In PTT assembly scores, both arithmetic dual-task performance and verbal fluency dual-task performance were significantly lower than single-task performance ($p<0.017$), and arithmetic dual-task performance was also lower than verbal fluency dual-task performance ($p<0.017$). In terms of dual-task costs, no difference was found between arithmetic dual-task cost and verbal fluency dual-task cost for all PPT, RDT, and ART values except for PTT assembly scores ($p>0.05$). In PPT assembly scores, the arithmetic dual task cost was found to be significantly higher than the verbal fluency dual task cost ($p<0.05$). No significant relationship was observed between LIADL and all RDT and ART dual task cost values ($p>0.05$). However, moderate to strong significant relationships were observed between arithmetic and verbal fluency dual task costs on PPT dominant, non-dominant, both-hand, and assembly scores and LIADL ($p<0.05$).
Conclusion: Arithmetic and verbal fluency dual tasks similarly negatively affect reaction time and upper extremity proprioception. In hand dexterity, this negative effect is similar in simple tasks, while the negative effect of arithmetic dual task is greater in complex tasks. There is a relationship between the negative effects of both dual tasks on hand dexterity and daily living activities.
Keywords: Older adults, Dual task, Hand dexterity, Reaction time, Proprioception, Activities of daily living

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
625E7C5A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-7311-3258

WEB OF SCİENCE İNDEKSLİ TÜRKİYE ADRESLİ TIP DERGİLERİNİN HALK SAĞLIĞI ARAŞTIRMALARINA UYGUNLUĞU VE EDİTÖR KURULLARINDA HALK SAĞLIĞI UZMANLARININ TEMSİLİ: BİBLİYOMETRİK KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Osman Faruk BAYRAMLAR*[1]
[1] Yapı Kredi Banking Operations Center, Gebze, Kocaeli, Türkiye
* Corresponding Author: Osman Faruk BAYRAMLAR
obayramlar@gmail.com

ÖZET

Halk sağlığı; epidemiyoloji, koruyucu hekimlik, çevre sağlığı, iş sağlığı, ruh sağlığı, sağlık politikaları ve sağlık hizmetleri araştırmalarını kapsayan multidisipliner bir tıp disiplinidir ve araştırmaları farklı uzmanlık alanlarına ait dergilerde de yayımlanabilmektedir. Web of Science(WoS), akademik performans ve yükseltme süreçlerinde önemli bir ölçüt olarak kabul edilen başlıca bilimsel indekslerden biridir1. Bu çalışmanın amacı, Türkiye adresli WoS indeksli tıp dergileri arasında halk sağlığı araştırmalarına uygun dergileri belirlemek, editoryal kurullardaki halk sağlığı uzmanı temsilini incelemek ve temel bibliyometrik özelliklerini değerlendirmektir.
Bu bibliyometrik, tanımlayıcı ve kesitsel araştırmada Türkiye adresli WoS indeksli toplam 62 dergi değerlendirildi2. İnceleme; (i) dergilerin Aims & Scope metinlerinin halk sağlığı araştırmalarına uygunluğunun değerlendirilmesi, (ii) uygun bulunan dergilerin editoryal kurullarının incelenmesi ve (iii) editoryal kurullarda görev alan halk sağlığı uzmanlarının belirlenmesi olmak üzere üç aşamada gerçekleştirildi. Genel tıp dergileri ile Aims & Scope metinlerinde halk sağlığının temel çalışma alanlarını kapsayan veya halk sağlığı araştırmalarının gönderilebilmesine olanak sağlayan ifadeler bulunan dergiler uygun kabul edildi. Aims & Scope değerlendirmesi iki halk sağlığı uzmanı tarafından bağımsız olarak gerçekleştirildi; değerlendiriciler arası tam uyum sağlandı (Cohen's κ=1,00). Uygun bulunan dergilerde Aims & Scope anahtar kavramları, editoryal kurul özellikleri, Quartile, ImpactFactor ve halk sağlığı uzmanı editörlerin h-indeksleri değerlendirildi. Halk sağlığı uzmanı editörlerinin h-indeksleri ile dergilerin Quartile ve Impact Factor bilgileri herkese açık WoS Researcher Profile verilerinden elde edildi3. Çalışma yalnızca kamuya açık veriler kullanılarak gerçekleştirildiğinden etik kurul onayı gerektirmemektedir.
Toplam 62 Türkiye adresli WoS indeksli derginin 34'ü tıp ve halk sağlığı ile ilişkili sosyal bilim alanlarında yer aldığı için değerlendirmeye alındı. Bunların beşinde araştırmaların yalnızca çok spesifik alt alanlarla veya konu bazlı kısıtlamalarla sınırlandırıldığı ve bir derginin de yayın hayatına ara verildiği görüldü. Buna karşılık 28 dergi (%45,2), halk sağlığı araştırmalarının yayımlanmasına uygun olarak değerlendirildi. Uygun bulunan dergilerin medyan Quartile değeri Q3 (Q2-Q4), ortalama Impact Factor değeri ise 1,50±1,16 idi. Halk sağlığına ilişkin kapsam ifadesi veya halk sağlığı alanıyla ilişkili en az bir editör bulunan dergi sayısı 22 (%78,6) idi. Dergilerin 19'unda (%67,9) Aims & Scopemetinlerinde halk sağlığıyla ilişkili en az bir temel anahtar kavram yer almaktaydı. Dokuz derginin (%32,1) editoryal kurulunda halk sağlığı alanıyla ilişkili en az bir editör bulundu ve Impact Factordeğerleri 1,1–4,5 arasında olup Q1–Q4 kategorilerinde yer almaktaydı. Bunlardan birinde halk sağlığı hemşireliği alanından, birinde ise ikinci uzmanlık alanı halk sağlığı olan iki yabancı editör görev yapmaktaydı. Kalanların tamamı Türk üniversitelerinde öğretim üyesiydi (n=6) ve h-indeksleri 3–34 arasında değişmekteydi (medyan=17). Bir halk sağlığı uzmanının iki farklı dergide eş zamanlı editörlük yaptığı belirlendi. Halk sağlığının tüm temel çalışma alanlarından araştırmaların konu kısıtlaması olmaksızın gönderilebildiği dergiler iki adetti ve bunlar genel tıp dergileriydi. Bunlar dışında iki derginin Aims & Scope metninde doğrudan halk sağlığı terimine atıf yer almakta olup bunlardan yalnızca birinde halk sağlığı uzmanı editör bulunmaktaydı. Aims & Scope metinlerindekikavramlardan halk sağlığıyla ilişkili karşılaşılanlar; epidemiology, prevention, health promotion, environmental health, occupational health, mental health, health policy, health services research, health economics, social medicine, medical education, disease burden, health effects ve general medical sciences idi.
Türkiye adresli WoS indeksli dergiler arasında doğrudan halk sağlığı dergisi bulunmamaktadır. Halk sağlığının tüm temel çalışma alanlarından araştırmaların konu kısıtlaması olmaksızın gönderilebildiği dergi sayısı yalnızca iki olup, bunların her ikisi de genel tıp dergisidir. Bununla birlikte, halk sağlığı araştırmalarına uygun olduğu değerlendirilen 28 derginin belirlenmesi, akademik yükseltme süreçlerinde önem taşıyan WoS indeksli dergilerde halk sağlığı araştırmaları için göz ardı edilen önemli yayın olanaklarının bulunduğunu göstermektedir. Buna karşın, bu dergilerin yalnızca yaklaşık üçte birinde halk sağlığı alanıyla ilişkili editör bulunması, halk sağlığı araştırmalarının görünürlüğünü ve değerlendirilmesini sınırlıyor olabilir. Bu bulgular, WoS indeksli Türk dergilerinde halk sağlığı araştırmalarına yönelik yayın olanaklarının ve editoryal temsilin güçlendirilmesi gerektiğini; bu süreçte hem dergilere hem de halk sağlığı akademisyenlerine önemli sorumluluklar düştüğünü göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Halk Sağlığı; Web of Science; Bibliyometri; Editör Kurulları; Tıp Dergileri

SUITABILITY OF WEB OF SCIENCE-INDEXED TURKISH MEDICAL JOURNALS FOR PUBLIC HEALTH RESEARCH AND THE REPRESENTATION OF PUBLIC HEALTH SPECIALISTS ON EDITORIAL BOARDS: A BIBLIOMETRIC CROSS-SECTIONAL STUDY

ABSTRACT

Public health is a multidisciplinary medical specialty encompassing epidemiology, preventivemedicine, environmental health, occupational health, mental health, health policy, and health servicesresearch, and its research outputs may be published in journals from various medical specialties. Web of Science (WoS) is one of the principal scientific indexing databases widely recognized as an important benchmark for academic performance and promotion1. The aim of this study was to identifyTürkiye-based WoS-indexed medical journals suitable for publishing public health research, toevaluate the representation of public health specialists on their editorial boards, and to assess theirbasic bibliometric characteristics.
A total of 62 Web of Science (WoS)-indexed journals affiliated with Türkiye were evaluated in this bibliometric, descriptive, cross-sectional study2. The study was conducted in three stages: (i) evaluation of the suitability of the journals' Aims & Scope statements for public health research, (ii) assessment of the editorial boards of eligible journals, and (iii) identification of public healthspecialists serving on the editorial boards. General medical journals and journals whose Aims & Scope statements explicitly covered the core domains of public health or

permitted the submission of public health research were considered eligible. The Aims & Scope assessment was independentlyconducted by two public health specialists, with perfect inter-rater agreement (Cohen's κ=1.00). Forthe eligible journals, Aims & Scope keywords, editorial board characteristics, Quartile ranking, ImpactFactor, and the h-indices of public health specialist editors were evaluated. The h-indices of publichealth specialist editors and the journals' Quartile rankings and Impact Factors were obtained frompublicly available Web of Science Researcher Profile data3. As the study was conducted exclusivelyusing publicly available data, ethics committee approval was not required.Of the 62 Türkiye-basedWoS-indexed journals, 34 were identified as journals in medicine or public health-related socialsciences and were included for evaluation. Five journals were found to restrict submissions to highlyspecific public health subfields or topic-specific areas, and one journal had suspended publication. Incontrast, 28 journals (45.2%) were considered suitable for publishing public health research. Themedian Quartile ranking of the eligible journals was Q3 (Q2-Q4), and the mean Impact Factor was1.50±1.16. Twenty-two journals (78.6%) either contained public health-related scope statements orhad at least one editor affiliated with the field of public health. Nineteen journals (67.9%) included at least one core public health-related keyword in their Aims & Scope statements. Nine journals (32.1%) had at least one editor associated with the field of public health on their editorial boards. Their ImpactFactors ranged from 1.1 to 4.5, and they were distributed across Quartile categories Q1–Q4. Amongthese, one journal included only a public health nursing editor, while another included two international editors whose secondary specialty was public health. The remaining public health editors(n=6) were all faculty members at Turkish universities, with h-indices ranging from 3 to 34 (median=17). One public health specialist served simultaneously on the editorial boards of two different journals. Only two journals accepted submissions from all core public health disciplineswithout subject restrictions, both of which were general medical journals. In addition, two specialtyjournals explicitly referred to public health in their Aims & Scope statements, although only one had a public health specialist serving on its editorial board. The most frequently encountered public health-related terms in the Aims & Scope statements were epidemiology, prevention, health promotion, environmental health, occupational health, mental health, health policy, health services research, health economics, social medicine, medical education, disease burden, health effects, and general medical sciences.

There are no dedicated public health journals among Web of Science (WoS)-indexed journalsaffiliated with Türkiye. Only two journals accept submissions covering all core domains of publichealth without topic restrictions, and both are general medical journals. Nevertheless, the identificationof 28 journals considered suitable for public health research indicates that important publicationopportunities for public health researchers exist within WoS-indexed journals that play a key role in academic promotion, yet these opportunities are often overlooked. In contrast, the presence of publichealth-related editors on the editorial boards of only approximately one-third of these journals maylimit the visibility and evaluation of public health research. These findings suggest that publicationopportunities and editorial representation for public health research in WoS-indexed Turkish journalsshould be strengthened and that both journals and public health academics have importantresponsibilities in achieving this goal.

Keywords: Public Health; Web of Science; Bibliometrics; Editorial Boards; Medical Journals

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
6405C5D0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-0803-8735 | 0000-0002-2602-6415 | 0000-0001-6066-005X | 0009-0007-5298-5082 | 0009-0007-5992-6456

MAKSİLLER RETROGNATİ VE TRANSVERSAL DARLIĞIN SARPE, LE FORT I OSTEOTOMİSİ VE BİLATERAL SAGİTTAL SPLİT RAMUS OSTEOTOMİSİ İLE TEDAVİSİ: VAKA RAPORU

Dr. Öğr. Üyesi Saniye Merve CENGİZ*[1], Prof. Dr. Ahmet Emin DEMİRBAŞ[2], Doç. Dr. Gökhan ÇOBAN[2], Arş. Gör. Dr. Abdullah Kemal ZENGİN[1], Uzm. Dr. Ahmet Fatih CENGİZ[3]

[1] Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Erciyes Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[3] Serbest Klinik
* Corresponding Author: Saniye Merve CENGİZ
mervecengiz@mersin.edu.tr

ÖZET

Maksiller retrognati ve transversal maksiller darlık, erişkin bireylerde sıklıkla multidisipliner yaklaşım gerektiren kompleks dentofasiyal deformitelerdir. Bu vaka raporunun amacı, maksiller retrognati ve transversal maksiller darlığa sahip erişkin bir hastanın cerrahi destekli hızlı maksiller genişletme (SARPE), ortodontik dekompanzasyon ve çift çene ortognatik cerrahi ile tedavisini sunmaktır. İlk aşamada cerrahi destekli hızlı maksiller genişletme (SARPE) uygulanarak transversal yetersizlik giderilmiş, ardından çekimsiz sabit ortodontik tedavi ile dental dekompanzasyon gerçekleştirilerek hasta ortognatik cerrahiye hazırlanmıştır. Cerrahi aşamada Le Fort I osteotomisi ile maksiller advancement ve bilateral sagittal split ramus osteotomisi (BSSRO) ile mandibular setback uygulanarak sagittal iskeletsel uyumsuzluk düzeltilmiştir. Postoperatif ortodontik tedavi ile oklüzyon detaylandırılmış ve tedavi tamamlanmıştır. Tedavi sonucunda fonksiyonel Sınıf I oklüzyon, uygun overjet ve overbite ilişkisi, düzelmiş transversal uyum ve daha dengeli bir yüz profili elde edilmiştir. Bu vaka, erişkin bireylerde maksiller retrognati ve transversal maksiller darlığın tedavisinde SARPE ile kombine ortodontik ve çift çene ortognatik cerrahi yaklaşımının etkili ve öngörülebilir bir tedavi seçeneği olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Maksiller retrognati, Ortognatik cerrahi, SARPE

MANAGEMENT OF MAXILLARY RETROGNATHIA AND TRANSVERSE MAXILLARY DEFICIENCY WITH SARPE, LE FORT I OSTEOTOMY, AND BILATERAL SAGITTAL SPLIT RAMUS OSTEOTOMY: A CASE REPORT

ABSTRACT

Maxillary retrognathia and transverse maxillary deficiency are complex dentofacial deformities in adults that frequently require a multidisciplinary treatment approach. This case report presents the management of an adult patient with maxillary retrognathia and transverse maxillary deficiency using surgically assisted rapid palatal expansion (SARPE), orthodontic decompensation, and bimaxillary orthognathic surgery. In the first stage, the transverse deficiency was corrected with surgically assisted rapid palatal expansion (SARPE), followed by non-extraction fixed orthodontic treatment to achieve dental decompensation and prepare the patient for orthognathic surgery. Surgical correction consisted of maxillary advancement using a Le Fort I osteotomy combined with mandibular setback using bilateral sagittal split ramus osteotomy (BSSRO), thereby correcting the sagittal skeletal discrepancy. Postoperative orthodontic treatment was subsequently performed to finalize the occlusion. Treatment resulted in functional Class I occlusion, appropriate overjet and overbite relationships, correction of the transverse discrepancy, and improved facial profile. This case demonstrates that a combined approach involving SARPE, orthodontic decompensation, and bimaxillary orthognathic surgery is an effective and predictable treatment option for adult patients with maxillary retrognathia and transverse maxillary deficiency.

Keywords: Maxillary retrognathia, Orthognathic surgery, SARPE

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
65D90F83

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-3386-4206 | 0000-0003-4789-0875

KOLON ADENOKARSİNOMUNDA GENOMİK DEĞİŞİKLİKLERİN KLİNİKOPATOLOJİK ÖZELLİKLERLE İLİŞKİSİ: İKİ MERKEZLİ BİR NGS ÇALIŞMASI

Dr. Öğr. Üyesi Erdem ÇOMUT*[1], Dr. Öğr. Üyesi Ömer ATMIŞ[2]
[1] Pamukkale Üniversitesi
[2] Celal Bayar Üniversitesi
* Corresponding Author: Erdem ÇOMUT
comuterdem@gmail.com

ÖZET

Giriş: Kolon adenokarsinomu, dünya genelinde kansere bağlı morbidite ve mortalitenin önde gelen nedenlerinden biridir. Histopatolojik değerlendirme, prognostik değerlendirme ve tedavi kararlarının temelini oluşturmaya devam ederken, moleküler analizler kişiselleştirilmiş tedavi yaklaşımlarının yönlendirilmesinde giderek daha önemli hale gelmiştir. Kolon kanserde bazı genomik değişikliklerin prediktif veya prognostik önemi iyi tanımlanmış olmakla birlikte, rutin klinik uygulamada elde edilen kapsamlı yeni nesil dizileme (NGS) profillerinin klinikopatolojik yansımaları henüz yeterince ortaya konulamamıştır. Bu çalışmada, rutin klinik NGS verileri kullanılarak gen, yolak ve mutasyon profili düzeyinde klinikopatolojik ilişkilerin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif, iki merkezli çalışmaya Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Pamukkale Üniversitesi'nde klinik endikasyonla NGS uygulanmış 36 kolon adenokarsinomu olgusu dahil edildi. Değerlendirilen klinikopatolojik değişkenler; histolojik alt tip, tümör lokalizasyonu, tümör çapı, pT ve pN evresi, lenfovasküler invazyon, perinöral invazyon, ekstramural venöz invazyon, tümör depoziti, tümör tomurcuklanması, serozal tutulum ve DNA uyumsuzluk onarım (MMR) durumu idi. NGS bulguları gen, yolak ve mutasyon kombinasyonu düzeyinde değerlendirildi; ayrıca her olguda saptanan toplam varyant ve mutant gen sayıları hesaplandı. Kategorik değişkenler ki-kare testi, Fisher kesin testi veya uygun durumlarda Monte Carlo kesin testi ile analiz edildi. Sürekli değişkenler Mann–Whitney U testi, Kruskal–Wallis testi ve Spearman sıra korelasyon analizi ile değerlendirildi. İkili karşılaştırmalarda Bonferroni düzeltmesi uygulandı.

Bulgular: Çalışmaya 24'ü erkek, 12'si kadın olmak üzere toplam 36 hasta dahil edildi. Medyan yaş 69 yıl, medyan tümör çapı ise 3,25 cm idi. Histolojik olarak 28 olgu adenokarsinom, NOS, 8 olgu ise müsinöz adenokarsinom olarak sınıflandırıldı. En sık saptanan mutasyonlar KRAS ve APC genlerinde olup her biri olguların %69,4'ünde izlendi. Bunu %41,7 ile TP53 mutasyonları izledi. PI3K–AKT yolağı değişiklikleri olguların %11,1'inde saptandı. TP53 mutasyonları histolojik alt tip ile anlamlı ilişkili olup yalnızca adenokarsinom, NOS olgularında görüldü (p=0,011). PI3K–AKT yolağı değişiklikleri ise ekstramural venöz invazyon (p=0,010) ve yüksek tümör tomurcuklanması (p=0,041) ile anlamlı ilişki gösterdi. En az üç mutant gen taşıyan tümörler, daha az sayıda mutasyon içeren tümörlere göre daha büyük çaplıydı (p=0,034). Ayrıca mutant gen sayısı 0–1, 2 ve ≥3 olarak gruplandırıldığında tümör çapı gruplar arasında anlamlı farklılık gösterdi (p=0,003). Mutant gen sayısı ile diğer klinikopatolojik değişkenler arasında anlamlı ilişki saptanmadı.

Sonuç: Bulgularımız, rutin klinik uygulamada kullanılan NGS'nin kolon adenokarsinomunda moleküler değişiklikler ile histopatolojik özellikler arasındaki anlamlı ilişkileri ortaya koyabildiğini göstermektedir. Moleküler profillemenin rutin pratiğe giderek daha fazla entegre edilmesiyle birlikte, moleküler verilerin histopatolojik değerlendirme ile birlikte ele alınması tümör biyolojisi ve davranışının daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: kolon adenokarsinomu, patoloji, yeni nesil dizileme, morfolojik özellikler

CLINICOPATHOLOGICAL CORRELATES OF GENOMIC ALTERATIONS IN COLON ADENOCARCINOMA: A TWO-CENTER NGS STUDY

ABSTRACT

Background: Colon adenocarcinoma is one of the leading causes of cancer-related morbidity and mortality worldwide. Histopathological evaluation remains the cornerstone for prognostic assessment and therapeutic decision-making, while molecular profiling has become increasingly important in guiding personalized treatment. Although several genomic alterations have established predictive or prognostic roles in colorectal cancer, the clinicopathological correlations of comprehensive NGS (next-generation sequencing) profiles generated in routine clinical practice remain insufficiently explored. We aimed to evaluate clinicopathological associations at the gene, pathway, and mutation-profile levels using routine clinical NGS data.

Materials and Methods: This retrospective, two-center study included 36 patients with colon adenocarcinoma who underwent clinically indicated NGS at Manisa Celal Bayar University and Pamukkale University. Clinicopathological variables included histologic subtype, tumor location, tumor size, pT and pN stage, lymphovascular invasion, perineural invasion, extramural venous invasion, tumor deposits, tumor budding, serosal involvement, and mismatch repair status. NGS findings were analyzed at the gene, pathway, and mutation-combination levels, and the numbers of detected variants and mutated genes per case were calculated. Categorical variables were analyzed using the chi-square test, Fisher's exact test, or the Monte Carlo exact test, as appropriate. Continuous variables were analyzed using the Mann–Whitney U test, Kruskal–Wallis test, and Spearman's rank correlation. Bonferroni correction was applied for post hoc comparisons.

Results: The cohort comprised 36 patients (24 men and 12 women) with a median age of 69 years and a median tumor size of 3.25 cm. Histologically, 28 tumors were adenocarcinoma, NOS, and 8 were mucinous adenocarcinoma. KRAS and APC were the most frequently mutated genes (69.4% each), followed by TP53 (41.7%). PI3K–AKT pathway alterations were identified in 11.1% of cases. TP53 mutations were significantly associated with histologic subtype, occurring exclusively in adenocarcinoma, NOS (p=0.011). PI3K–AKT pathway alterations were significantly associated with extramural venous invasion (p=0.010) and high tumor budding (p=0.041). Tumors harboring ≥3 mutated genes were larger than those with fewer mutations (p=0.034), and tumor size differed significantly according to mutated gene count (0–1, 2, and ≥3 genes; p=0.003). No significant associations were observed between mutated gene count and other clinicopathological variables.

Conclusion: Our findings demonstrate that routine clinical NGS can uncover meaningful associations between molecular alterations and histopathological characteristics in colon adenocarcinoma. As molecular profiling becomes increasingly integrated into routine practice, combining molecular and morphological data may provide deeper insights into tumor biology and behavior.
Keywords: colon adenocarcinoma, pathology, next-generation sequencing, morphologic features

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
6782F65D

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0001-9180-9387 | 0000-0001-9912-6639

İLERİ YAŞTA GÖRÜLEN ODONTOJENİK KERATOKİST: VAKA SUNUMU

Arş. Gör. Hanife KARAKÖSE SEMİZ*[1], Öğr. Gör. Ruveyda BAKKAL[2]
[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi
[2] Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Hanife KARAKÖSE SEMİZ
hanifekarakose05@gmail.com

ÖZET

Giriş: Odontojenik keratokist (OKK), içerisi keratinize epitel ile döşeli oral kavitenin en agresif kistidir. Çene kistlerinin %5-15'ini oluşturur. Daha çok 10- 40 yaşlar arasında görülmesine rağmen her yaşta görülebilir. Erkeklerde görülme sıklığı kadınlara göre daha fazladır. En sık görüldüğü yer mandibula posteriorudur. OKK çene kemiğinin kortikal tabakalarında minimal ekspansiyon yaparak anteroposterior yönde büyüme eğilimindedir. Olgu Tanımlaması: 74 yaşında sistemik sağlıklı erkek hasta dış merkezden kliniğimize panoramik radyografide sağ mandibula korpusta görülen radyolusent lezyonun değerlendirilmesi için yönlendirildiği öğrenildi.Bulgular: İntraoral muayenede üst çene tam dişsiz hastanın 33 ve 34 nolu dişler kök olarak görüldü. Alınan panoramik radyografide mandibula sağ korpusundan başlayarak angulusu içine alan ve ramusa doğru uzanım gösteren, düzgün sınırlı, multiloküler görünümde geniş bir radyolüsent lezyon saptandı. Bölgedeki dişlerin eksik olduğu ve lezyonun alt çene sınırına kadar yaklaştığı görüldü.Lezyonun sınırlarını, çevre dokularla ilişkisini ve kortikal kemikte oluşturduğu destrüksiyonu daha detaylı incelemek amacıyla Konik Işınlı Bilgisayarlı Tomografi (KIBT) tetkiki yapıldı. KIBT aksiyel, koronal ve sagittal kesitlerinde lezyonun bukkal ve lingual kortikal kemikte ekspansiyona ve yer yer perforasyonlara yol açtığı net olarak izlendi. Klinik ve radyolojik bulgular ışığında OKK ve rezidüel kist ön tanısıyla biyopsi alınması için Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi kliniğine yönlendirildi. Alınan biyopsi sonucunda hastaya OKK teşhisi konuldu.Sonuç: Odontojenik keratokistler rutin muayene sırasında tesadüfen farkedilebilir. Küçük boyutlardaki lezyonlar genellikle asemptomatiktir ancak ileri yaşlarda büyük boyutlara ulaşabilir. Bu nedenle, klinik ve radyolojik muayenenin doğru yapılması lezyonun teşhisinde önem arz etmektedir. OKK'nın sınırlarını, kortikal kemikteki ekspansiyonunu ve rezorpsiyonunu, mandibular kanal ile ilişkisini belirlemede KIBT avantaj sağlar.

Anahtar Kelimeler: Odontojenik keratokist, mandibula, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi

ODONTOGENIC KERATOCYSTS IN ELDERLY AGE: CASE REPORT

ABSTRACT

Objective: Odontogenic keratocyst (OKC) is the most aggressive cyst of the oral cavity lined with keratinized epithelium (1). It accounts for 5–15% of all jaw cysts (2). Although it is predominantly diagnosed between the first and fourth decades of life, it can manifest at any age (3). The incidence is higher in males than in females (4). The most common site of occurrence is the posterior mandible (4, 5). OKCs tend to grow in an anteroposterior direction, causing minimal expansion in the cortical plates of the jawbone (6). Case Description: A 74-year-old systemically healthy male patient was referred to our clinic from an external center for the evaluation of a radiolucent lesion detected in the right mandibular corpus on a panoramic radiograph. Findings: Intraoral examination revealed maxillary edentulism, and teeth 33 and 34 were present as retained roots in the mandible. The panoramic radiograph demonstrated a large, well-demarcated, multilocular radiolucent lesion initiating from the right mandibular corpus, involving the angle, and extending toward the ramus. It was observed that the teeth in the relevant region were missing, and the lesion closely approached the inferior border of the mandible. Cone-beam computed tomography (CBCT) was performed to comprehensively evaluate the borders of the lesion, its relationship with the surrounding anatomical structures, and the extent of cortical bone destruction. Axial, coronal, and sagittal CBCT slices clearly revealed that the lesion caused expansion and localized perforations in both the buccal and lingual cortical plates. Based on the clinical and radiological findings, the patient was referred to the Department of Oral and Maxillofacial Surgery for a biopsy, with a provisional diagnosis of OKC and residual cyst. The histopathological analysis of the biopsy confirmed the diagnosis of OKC. Conclusion: Odontogenic keratocysts can be incidentally detected during routine examinations. While smaller lesions are typically asymptomatic, they can achieve extensive dimensions in advanced ages. Therefore, accurate clinical and radiological evaluations are of paramount importance in the diagnosis of the lesion. CBCT offers significant advantages in delineating the borders of the OKC, assessing cortical bone expansion and resorption, and determining its relationship with the mandibular canal.

Keywords: Odontogenic keratocyst, mandible, cone-beam computed tomography

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
6DDFDBB8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Veteriner Hekimliği

ORCID: 0000-0003-2758-5945 | 0000-0003-4728-0735 | 0000-0003-1975-0103

METANOL, ETANOL VE DMSO'NUN CMT-U27 KÖPEK MEME KANSERİ HÜCRE HATTI ÜZERİNDEKİ SİTOTOKSİK VE GEN İFADESİ PROFİLLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Nursen ŞENTÜRK[1], Hale ŞAMLI[2], Sebahat Dilara TAŞKIN[2], Duru Talya ŞAMLI[3], Berkay BOZKURT[4], Ali SORUCU[5], Huseyn BABAYEV[6], Sena ARDIÇLI[2,6]

[1]Bursa Uludağ Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı, Bursa, Türkiye
[2]Bursa Uludağ Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Genetik Anabilim Dalı, Bursa, Türkiye
[3]Yeditepe Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye
[4]İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Fen ve Mühendislik Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Biyoteknoloji ve Biyomühendislik Anabilim Dalı, İzmir, Türkiye
[5]Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Milas Veteriner Fakültesi, Farmakoloji ve Toksikoloji Anabilim Dalı, Muğla, Türkiye
[6]Zürih Üniversitesi, İsviçre Alerji ve Astım Araştırma Enstitüsü, Davos, İsviçre

* Corresponding Author: Sena ARDIÇLI
sardicli@uludag.edu.tr

ÖZET

Kanser araştırmalarının in vitro aşamalarında yaygın olarak kullanılan organik çözücüler DMSO, etanol ve metanolün, yapısal toksisite profilleri, deneysel sonuçlar üzerinde olumsuz etkiler yaratabilmektedir. Bu çalışmada, in vitro onkoloji araştırmalarında taşıyıcı olarak sıklıkla tercih edilen dimetil sülfoksit (DMSO), etanol ve metanolün, köpek meme karsinomu (CMT-U27) hücre hattı üzerindeki sitotoksik etkileri ve transkripsiyonel hücre ölümü profilleri sistematik olarak karşılaştırılmıştır. Deney kapsamında hücreler; 24, 48 ve 72 saatlik inkübasyon sürelerinde, %0,25 ile %5 arasında değişen dozlarda çözücülere maruz bırakılmıştır. Çözücülerin sitotoksik etkileri XTT analiziyle belirlenirken, hücresel ölüm mekanizmaları Hoechst 33342/Annexin V/PI üçlü floresan boyama yöntemiyle incelenmiştir. Ayrıca apoptotik (CASP3, BAX, PUMA, ATM, BID), anti-apoptotik (BCL2, MCL1) ve DNA hasarı/hücre döngüsü regülasyonu ile ilişkili (P53, P21, NOXA) genlerin ekspresyon düzeyleri RT-qPCR ile ölçülmüş; elde edilen veriler Isı Haritası (Heatmap) ve Temel Bileşen Analizi (PCA) ile haritalandırılmıştır. Elde edilen bulgular, DMSO'nun zamana ve doza bağımlı olarak ciddi bir sitotoksisiteye yol açtığını ve hücreleri ileri evre apoptoz ile sekonder nekroza sürüklediğini göstermiştir. Gen ekspresyonu düzeyinde DMSO; CASP3, BAX, PUMA, ATM ve BID genlerini anlamlı ölçüde indüklerken, BCL2 ve MCL1 genlerini baskılamıştır. Diğer taraftan, etanol ve metanol uygulamaları %5'lik en yüksek dozda bile hücre canlılığını %80'in üzerinde tutmayı başarmıştır. PCA verileri, çözücülerin hücresel etkilerinde net bir ayrışma ortaya koymuştur. Etanolün özellikle P53, P21 ve NOXA vektörleri üzerinden genotoksik stresi tetiklediği görülürken, metanol; kontrol grubuna en benzer transkripsiyonel profili sunarak minimal değişim göstermiştir. Araştırma sonuçları, CMT-U27 hücre hattıyla yapılan çalışmalarda, solvent kaynaklı istenmeyen apoptotik sinyalleri engellemek adına DMSO konsantrasyonunun %1'in altında sınırlandırılması gerektiğini net bir şekilde ortaya koymaktadır. Etanol düşük sitotoksik etkisiyle öne çıksa da DNA hasarı yolaklarını aktive etme eğilimindedir. Test edilen alternatifler arasında en güvenli sitotoksik ve transkripsiyonel profili sunan metanolün, CMT-U27 tabanlı in vitro modellerde en ideal taşıyıcı çözücü adayı olduğu değerlendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Köpek Meme Kanseri, CMT-U27, Sitotoksisite, DMSO, Ethanol, Methanol

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
6EF95A73

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0009-0001-4470-6035 | 0000-0003-4887-4818

GEBELİKTE KADINLARIN CİNSELLİĞE YÖNELİK TUTUMLARININ İNCELENMESİ

YL Öğr. Gonca PARLAK*[1], Doç. Dr. Selda Songur DAĞLI[1]
[1] Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
* Corresponding Author: Gonca PARLAK
parlakgonca6@gmail.com

ÖZET

Bu araştırma, gebelik sürecindeki kadınların cinselliğe yönelik tutum düzeylerini saptamak ve bu tutumların sosyodemografik, obstetrik ve sağlıkla ilişkili değişkenlerle olan çok yönlü etkileşimini incelemek amacıyla tanımlayıcı ve kesitsel nitelikte gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini, Ocak 2026 – Nisan 2026 tarihleri arasında Kırşehir Eğitim ve Araştırma Hastanesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Polikliniği'ne başvuran gebe kadınlar oluşturmuştur. Örneklem seçimi seçimi tam sayım yöntemiyle hedeflenmiş ve dahil edilme kriterlerine uyan, çalışmaya katılmayı gönüllü olarak kabul eden 368 gebe ile araştırma tamamlanmıştır. Verilerin toplanmasında "Kişisel Bilgi Formu" ile "Gebelikte Cinsel Tutumlar Ölçeği" kullanılmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra bağımsız değişkenlerin cinsel tutumlar üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla ikili lojistik regresyon analizi uygulanmıştır.

Araştırma bulgularına göre; gebelikte cinselliğe yönelik tutumların tek boyutlu olmadığı; kadının ve eşinin eğitim düzeyi, gelir durumu, çalışma statüsü, geçmiş obstetrik deneyimleri ve prenatal bilgi düzeyinden önemli ölçüde etkilendiği saptanmıştır. Lojistik regresyon analizi sonuçları, üniversite mezunu olan gebelerin ilkokul mezunlarına kıyasla gebelikte cinselliğe yönelik anlamlı düzeyde daha olumlu tutum sergilediğini ortaya koymuştur. İlk gebeliğini yaşayan (primipar) kadınların ve geçmişinde düşük/kürtaj öyküsü bulunmayan gebelerin cinselliğe dair kaygı puanlarının multipar kadınlara göre anlamlı düzeyde yüksek olduğu belirlenmiştir ($p<0,05$). Çalışmanın en dikkat çekici bulgusu olarak, prenatal dönemde cinselliğe yönelik hiçbir profesyonel bilgi almayan kadınların, gebelikte cinselliğe karşı olumlu tutum sergileyen grupta yer alma olasılığının anlamlı derecede düşük olduğu tespit edilmiştir ($p=0,007$). Sonuç olarak; gebelik döneminde kanıta dayalı ve profesyonel cinsel danışmanlık hizmetlerinin eksikliği, toplumsal mitlerin ve kaygıların kronikleşmesine neden olmaktadır. Bu doğrultuda, prenatal bakım süreçlerinde sağlık profesyonelleri tarafından yapılandırılmış ve çift odaklı cinsel danışmanlık programlarının entegre edilmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Cinsel Danışmanlık, Cinsel Tutum, Ebelik, Gebelik, Prenatal Bakım.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
72A5CB67

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2466-7435 | 0000-0001-9004-1794

MİDE KANSERİNDE VÜCUT KİTLE İNDEKSİ VE NEOADJUVAN KEMOTERAPİNİN PERİOPERATİF SONUÇLAR VE ÇIKARILAN LENF NODU SAYISI İLE İLİŞKİSİ

Uzm. Dr. Kenan TEKER*[1], Uzm. Dr. Hüseyin ESİN[2]
[1] Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2] Sağlık Bilimleri Üniversitesi, İzmir Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Kenan TEKER
ktekermd@gmail.com

ÖZET

Mide kanseri cerrahisinde çıkarılan lenf nodu sayısı, doğru patolojik evreleme ve onkolojik yeterliliğin önemli göstergelerindendir. Bu çalışmada, vücut kitle indeksi (VKİ) ve neoadjuvan kemoterapinin (NAKT) çıkarılan lenf nodu sayısı, kan transfüzyonu gereksinimi ve hastane içi mortalite ile ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlandı. Ocak 2015-Aralık 2020 tarihleri arasında açık teknikle gastrektomi ve D2 lenfadenektomi uygulanan 143 hasta retrospektif olarak incelendi. Hastalar NAKT durumuna göre iki gruba; VKİ değerlerine göre düşük (<18,5 kg/m²), normal (18,5-24,9 kg/m²) ve yüksek (≥25 kg/m²) VKİ gruplarına ayrıldı. Sürekli değişkenlerde, bağımsız grupların karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi ve ikiden fazla grubun karşılaştırmasında Kruskal–Wallis test ve post hoc Dunn's testi; kategorik değişkenlerde ise Pearson ki-kare veya Fisher'in kesin ki-kare testleri kullanıldı. Hastaların ortalama yaşı 62,6±11,6 (min:28, max:88) yıl, erkek oranı %69,9 (n=100) ve NAKT alan hastaların oranı %16,8 (n=24) idi. NAKT alan ve almayan hastalar arasında çıkarılan lenf nodu sayısı açısından istatisitksel olarak anlamlı farklılık yoktu [22,5 (18,0–36,8) ve 26,0 (19,0–36,5); p=0,427]. Kan transfüzyonu gereksinimi NAKT grubunda anlamlı olarak daha yüksekti (%37,5'e karşı %15,1; p=0,019). Düşük, normal ve yüksek VKİ gruplarında çıkarılan ortanca lenf nodu sayıları sırasıyla 39.0 (28.5–53.0), 25.0 (18.5–35.5) ve 23.0 (15.0–29.0) idi (p=0,018). Hastane içi mortalite NAKT durumu veya VKİ kategorisine göre anlamlı farklılık göstermedi. Sonuç olarak, NAKT çıkarılan lenf nodu sayısıyla anlamlı olarak ilişkili bulunmazken, düşük VKİ'ye sahip hastalarda daha fazla lenf nodu çıkarıldığı görüldü. Buna karşın NAKT, artmış kan transfüzyonu gereksinimiyle ilişkiliydi. Bu bulguların daha geniş ve çok merkezli çalışmalarla doğrulanması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mide kanseri, vücut kitle indeksi, neoadjuvan kemoterapi, lenfadenektomi.

ASSOCIATION OF BODY MASS INDEX AND NEOADJUVANT CHEMOTHERAPY WITH PERIOPERATIVE OUTCOMES AND LYMPH NODE YIELD IN GASTRIC CANCER

ABSTRACT

The number of retrieved lymph nodes in gastric cancer surgery is an important indicator of accurate pathological staging and oncological adequacy. This study aimed to evaluate the associations of body mass index (BMI) and neoadjuvant chemotherapy (NAC) with the number of retrieved lymph nodes, blood transfusion requirement, and in-hospital mortality. A total of 143 patients who underwent open gastrectomy with D2 lymphadenectomy between January 2015 and December 2020 were retrospectively evaluated. Patients were divided into two groups according to NAC status and into three groups according to BMI: low (<18.5 kg/m²), normal (18.5–24.9 kg/m²), and high (≥25 kg/m²). Continuous variables were compared using the Mann–Whitney U test for two independent groups and the Kruskal–Wallis test followed by Dunn's post hoc test for more than two groups. Categorical variables were analysed using Pearson's chi-square test or Fisher's exact test, as appropriate. The mean age of the patients was 62.6±11.6 years (range, 28–88 years), 69.9% were male (n=100), and 16.8% received NAC (n=24). There was no statistically significant difference in the number of retrieved lymph nodes between patients who received NAC and those who did not [22.5 (18.0–36.8) vs 26.0 (19.0–36.5), respectively; p=0.427]. The requirement for blood transfusion was significantly higher in the NAC group (37.5% vs 15.1%; p=0.019). The median numbers of retrieved lymph nodes in the low, normal, and high BMI groups were 39.0 (28.5–53.0), 25.0 (18.5–35.5), and 23.0 (15.0–29.0), respectively (p=0.018). In-hospital mortality did not differ significantly according to NAC status or BMI category. In conclusion, NAC was not significantly associated with the number of retrieved lymph nodes, whereas a greater number of lymph nodes was retrieved in patients with a low BMI. By contrast, NAC was associated with an increased requirement for blood transfusion. These findings should be confirmed in larger multicentre studies.

Keywords: Gastric cancer, body mass index, neoadjuvant chemotherapy, lymphadenectomy.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
74314B7E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0001-9735-1816 | 0000-0002-5562-553X

AŞIRI DİŞ ETİ GÖRÜNÜMÜNÜN OSTEOPLASTİ VE OSTEKTOMİ DESTEKLİ ESTETİK KRON BOYU UZATMA CERRAHİSİYLE TEDAVİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Hamza Gökhan KAYHAN*[1], Doç. Dr. Mustafa ÖZCAN[1]
[1] Çukurova Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Hamza Gökhan KAYHAN
hgkayhan@cu.edu.tr

ÖZET

Aşırı diş eti görünümü, klinik kronların kısa algılanmasına ve gülüş estetiğinin olumsuz etkilenmesine neden olabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, maksiller anterior bölgede aşırı diş eti görünümü bulunan genç bir hastada uygulanan estetik kron boyu uzatma cerrahisinin klinik sonuçlarını sunmaktır. Sistemik olarak sağlıklı ve sigara kullanmayan 22 yaşındaki kadın hasta, gülümseme sırasında diş etlerinin fazla görünmesi şikâyetiyle kliniğe başvurdu. Klinik değerlendirmede maksiller anterior dişlerde kısa klinik kronlar, düzensiz gingival sınırlar ve alveoler kemik konturları belirlendi. Lokal anestezi altında gingivektomi uygulanmasının ardından tam kalınlık mukoperiosteal flep kaldırıldı. Suprakrestal doku ataşmanı için uygun mesafenin oluşturulması amacıyla ostektomi, düzensiz alveoler kemik konturlarının düzenlenmesi amacıyla osteoplasti gerçekleştirildi. Flep planlanan seviyeye adapte edilerek 5-0 polipropilen sütürlerle primer olarak kapatıldı ve sütürler postoperatif 10. günde alındı. Üç aylık kontrolde klinik kron boylarının arttığı, gingival konturların simetrik hâle geldiği ve aşırı diş eti görünümünün belirgin biçimde azaldığı gözlendi. Hasta elde edilen estetik sonuçtan yüksek düzeyde memnuniyet bildirdi. Gingivektominin osteoplasti ve ostektomiyle kombine edilmesi, gingival marjin ile alveoler kemik arasındaki fizyolojik ilişkinin yeniden oluşturulmasına katkı sağlayarak daha stabil ve öngörülebilir estetik sonuçları destekleyebilir.

Anahtar Kelimeler: Aşırı diş eti görünümü, estetik kron boyu uzatma, gingivektomi, osteoplasti, ostektomi, gülüş estetiği

TREATMENT OF EXCESSIVE GINGIVAL DISPLAY WITH ESTHETIC CROWN LENGTHENING SUPPORTED BY OSTEOPLASTY AND OSTECTOMY

ABSTRACT

Excessive gingival display may cause the clinical crowns to appear short and adversely affect smile esthetics. This study aimed to present the clinical outcomes of esthetic crown lengthening surgery performed in a young patient with excessive gingival display in the maxillary anterior region. A systemically healthy, non-smoking 22-year-old female presented with the complaint of excessive gingival exposure during smiling. Clinical examination revealed short clinical crowns, irregular gingival margins, and uneven alveolar bone contours in the maxillary anterior region. Following gingivectomy under local anesthesia, a full-thickness mucoperiosteal flap was elevated. Ostectomy was performed to establish an appropriate dimension for the supracrestal tissue attachment, while osteoplasty was used to correct irregular alveolar bone contours. The flap was adapted to the planned level and primarily closed using 5-0 polypropylene sutures, which were removed on postoperative day 10. At the three-month follow-up, increased clinical crown length, symmetrical gingival contours, and a marked reduction in excessive gingival display were observed. The patient reported a high level of satisfaction with the esthetic outcome. Combining gingivectomy with osteoplasty and ostectomy may contribute to restoring the physiological relationship between the gingival margin and alveolar bone, thereby supporting more stable and predictable esthetic outcomes.

Keywords: Excessive gingival display, esthetic crown lengthening, gingivectomy, osteoplasty, ostectomy, smile esthetics

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
783BC82A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0009-0004-3784-1046 | 0000-0002-2158-5015 | 0000-0002-8332-7353 | 0000-0001-5922-295X | 0009-0001-3977-8237

ERKEK FERTİLİTESİNDE DİYET KALİTESİ ENDEKSLERİNİN SEMEN KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ: DERLEME

Arş.. Ecem KESKİN*[1], Doç. Dr. Şule AKTAÇ[2], Dr. Öğr. Üyesi Cihan ÇAKIR[3], Dr. Öğr. Üyesi Güleren SABUNCULAR[2], Arş. Havva YEŞİLLEME[3]

[1] Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı
[2] Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Beslenme ve Diyetetik Anabilim Dalı
[3] Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Ecem KESKİN
ecem.keskin97@gmail.com

ÖZET

Fertilite, klinik olarak gebelik oluşturabilme kapasitesi olarak tanımlanırken, infertilite düzenli ve korunmasız cinsel ilişkiye rağmen 12 ay veya daha uzun süre gebelik elde edilememesi durumu olarak ifade edilmektedir. Dünya genelinde infertilite önemli bir halk sağlığı sorunu olup, erkek faktörü infertilite olgularının yaklaşık yarısında tek başına veya kadın faktörü ile birlikte rol oynamaktadır. Erkek infertilitesinin etiyolojisinde genetik, hormonal, anatomik ve enfeksiyöz nedenlerin yanı sıra obezite, sigara kullanımı, alkol tüketimi, fiziksel aktivite düzeyi, çevresel toksinlere maruziyet ve beslenme alışkanlıkları gibi değiştirilebilir yaşam tarzı faktörleri de önemli yer tutmaktadır. Günümüzde yaşam tarzı değişiklikleri içerisinde beslenme, erkek üreme sağlığını iyileştirebilecek en önemli müdahale alanlarından biri olarak değerlendirilmektedir. Geçmiş yıllarda yapılan çalışmalar çoğunlukla tek tek besin ögeleri, vitaminler, mineraller veya antioksidanların semen kalitesi üzerindeki etkilerine odaklanırken, son yıllarda bireyin tüm beslenme örüntüsünü değerlendiren diyet kalitesi endeksleri ön plana çıkmıştır. Bu yaklaşım, besinlerin tek başına değil, bir bütün olarak tüketildiğinde oluşturduğu sinerjik etkilerin değerlendirilmesine olanak sağlamaktadır. Akdeniz Diyeti Skoru (Mediterranean Diet Score), Healthy Eating Index (HEI), Alternative Healthy Eating Index (AHEI), Dietary Inflammatory Index (DII) ve Dietary Approaches to Stop Hypertension (DASH) Diyeti Skoru gibi diyet kalite endeksleri, bireyin sağlıklı beslenme önerilerine uyumunu ve diyetin inflamatuvar potansiyelini değerlendirmede yaygın olarak kullanılan araçlar arasındadır. Beslenme örüntülerinin semen parametreleri, oksidatif stres, inflamasyon, hormonal denge ve spermatogenez üzerindeki olası etkilerinin araştırılması, erkek infertilitesinin önlenmesi ve tedavisinde beslenme temelli yaklaşımların geliştirilmesi açısından giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Diyet kalitesi endeksleri ile erkek fertilitesi arasındaki ilişkinin anlaşılması, semen kalitesini iyileştirmeye yönelik beslenme temelli stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlayabileceği vurgulanmıştır.

Anahtar Kelimeler: İnfertilite, Erkek İnfertilitesi, Diyet Kalite Endeksleri, Diyet Kalitesi, Üreme Sağlığı

EFFECT OF DIET QUALITY INDICES ON SEMEN QUALITY IN MALE FERTILITY: REVIEW

ABSTRACT

Fertility is clinically defined as the capacity to conceive, while infertility is defined as the inability to conceive after 12 months or more of regular, unprotected sexual intercourse. Globally, infertility is a significant public health problem, with male factor infertility playing a role, either alone or in combination with female factor in approximately half of cases. The etiology of male infertility includes genetic, hormonal, anatomical, and infectious causes, as well as modifiable lifestyle factors such as obesity, smoking, alcohol consumption, physical activity level, exposure to environmental toxins, and dietary habits. Currently, nutrition is considered one of the most important intervention areas for improving male reproductive health. While previous studies mostly focused on the effects of individual nutrients, vitamins, minerals, or antioxidants on semen quality, recent years have highlighted dietary quality indices that assess the individual's entire dietary pattern. This approach allows for the evaluation of synergistic effects created when nutrients are consumed as a whole, rather than in isolation. Dietary quality indices such as the Mediterranean Diet Score, Healthy Eating Index (HEI), Alternative Healthy Eating Index (AHEI), Dietary Inflammatory Index (DII), and Dietary Approaches to Stop Hypertension (DASH) are commonly used tools to assess an individual's adherence to healthy eating recommendations and the inflammatory potential of the diet. Investigating the potential effects of dietary patterns on semen parameters, oxidative stress, inflammation, hormonal balance, and spermatogenesis is gaining increasing importance in developing nutrition-based approaches to the prevention and treatment of male infertility. Understanding the relationship between dietary quality indices and male fertility has been highlighted as potentially contributing to the development of nutrition-based strategies to improve semen quality.

Keywords: Infertility, Male Infertility, Diet Quality Indices, Diet Quality, Reproductive Health

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
796B6E17

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Veteriner Hekimliği

ORCID: 0009-0007-0659-3301 | 0000-0003-4582-0195 | 0000-0002-9616-7053

FARKLI ORGANLARDAN ALJİNAT, SİLİKON, LATEKS VE POLİÜRETANDAN KALIP VE MODEL OLUŞTURULMASI İLE İLGİLİ KARŞILAŞTIRILMALI BİR ÇALIŞMA

Araştırmacı Ekrem KÖSE*[1], Araştırmacı Sermin SARI ÇABUK*[1], Prof. Dr. Emine Ümran ÖRSÇELİK[1]
[1] Kırıkkale Üniversitesi Veteriner Fakültesi
* Corresponding Author: Ekrem KÖSE
ek.ekremkose@gmail.com
* Corresponding Author: Sermin SARI ÇABUK
srmnsari@gmail.com,

ÖZET

Bu çalışmada, veteriner anatomi eğitimi için sürdürülebilir, erişilebilir ve tekrar kullanılabilir ders materyalleri geliştirmek amacıyla aljinat kalıplar kullanılarak farklı materyallerden (silikon, taş tozu, lateks, poliüretan reçine) organ modelleri üretilmesi ve karşılaştırılması hedeflenmiştir. Büyük ruminant böbreği ve beyni, küçük ruminant kalbi ve equidae piramit kemiği örnekleri çalışmalarda kullanılmıştır. Cavex CA37 aljinat ile kalıplar hazırlanmıştır. Organ modelleri ise 5-20 Shore RTV-2 silikon, taş tozu, lateks ve poliüretan reçine ile üretilmiştir. Materyaller işlenebilirlik, anatomik doğruluk, dayanıklılık, maliyet ve tekrar kullanılabilirlik açısından değerlendirilmiştir. Silikon modeller, özellikle düşük sertlikteki (5 Shore) materyal, karmaşık yüzeylerde esneklik ve yüksek anatomik doğruluk sağlamış; 20 Shore silikon daha dayanıklı ancak çıkarılması zor olmuştur. Taş tozu düşük maliyetli, hızlı sertleşen ve boya tutuculuğu yüksek bir alternatif olup, kırılgan yapısı nedeniyle ince detaylı organlarda hasar oluştuğu görülmüştür. Lateks ve poliüretan reçine denemeleri sonucunda her ikisinde de oluşturulan modelde zaman geçtikçe sararmalar, deformiteler ve küçülmeler gözlenmiş ve ayrıca lateksin kuruma süresi (≥1 hafta) çok uzun olduğu için başarısız bulunmuştur. Aljinat kalıplar nemli ortamda dahi 24-48 saat içinde küçülmüş ve şekil bütünlüğü kaybolmuştur. Kalıp ve model olarak kullanılan tüm materyallerde hava kabarcığı oluşumu gözlenmiştir. Sonuç olarak silikon ve taş tozunun, veteriner anatomi eğitiminde kullanılabilecek uygun modelleme materyalleri olduğu görülmüş olsa da organın anatomik karmaşıklığı, dayanıklılık gereksinimi ve maliyete göre seçim yapılmalıdır. Aljinat kalıplardan ise mümkün olan en fazla sayıda model üretilmesinin maliyet açısından önemli olduğu görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Veteriner anatomi, aljinat kalıp, silikon, taş tozu, modelleme, karşılaştırma.

A COMPARATIVE STUDY ON DEVELOPING CASTS AND MODELS FOR DIFFERENT ORGANS USING ALGINATE, SILICONE, LATEX AND POLYURETHANE

ABSTRACT

This study aimed to produce and compare organ models made from different materials (silicone, gypsum powder, latex, and polyurethane resin) using alginate casts in order to develop sustainable, accessible, and reusable educational materials for veterinary anatomy education. A bovine kidney and brain, an ovine heart, and the petrous part of the equine temporal bone (pars petrosa ossis temporalis) were used as specimens. Casts were prepared using Cavex CA37 alginate. Organ models were produced with RTV-2 silicone (5 and 20 Shore), gypsum powder, latex and polyurethane resin. The materials were evaluated in terms of workability, anatomical accuracy, durability, cost, and reusability.

Among the tested materials, silicone models, particularly those produced with 5 Shore RTV-2 silicone, provided excellent flexibility and high anatomical accuracy, especially for organs with complex surface structures. In contrast, 20 Shore silicone produced more durable models but made demolding more difficult. Gypsum powder was a low-cost, fast-setting material with good paint retention; however, its brittle nature resulted in damage when reproducing organs with delicate anatomical details. Both latex and polyurethane resin models exhibited yellowing, deformation, and shrinkage over time. In addition, latex was considered unsuitable because of its excessively long curing time (≥1 week). Alginate casts underwent noticeable shrinkage and lost their structural integrity within 24–48 hours, even when stored under moist conditions. Air bubble formation was observed in all casts and models regardless of the material used.

In conclusion, silicone and gypsum powder were found to be suitable materials for producing anatomical models for veterinary anatomy education. However, the choice of material should be based on the anatomical complexity of the organ, the required durability, and cost considerations. Furthermore, producing the maximum possible number of models from each alginate casts was found to be important for improving cost-effectiveness.

Keywords: Veterinary Anatomy, Alginate, Casts, Silicone, Gypsum Powder, Modeling, Comparison.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
79E6D766

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0003-1748-1392

MİDE KANSERİ CERRAHİSİ SONRASI KISA DÖNEM CERRAHİ VE ONKOLOJİK SONUÇLAR: TEK MERKEZ, TEK CERRAH DENEYİMİ

Doç. Dr. Hamza ÇINAR*[1]
[1] Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Bölümü
* Corresponding Author: Hamza ÇINAR
drhamzacinar@gmail.com

ÖZET

Amaç Yeterli lenfadenektomi ile birlikte küratif gastrektomi, rezeke edilebilir mide kanseri tedavisinin temel taşı olmaya devam etmektedir. Cerrahi tekniklerde ve perioperatif yönetimde kaydedilen ilerlemeler hasta sonuçlarını önemli ölçüde iyileştirmiş olsa da, mide kanseri ameliyatı hala önemli postoperatif morbidite ve mortalite ile ilişkilidir. Cerrahi kalitenin ölçülmesi ve hasta bakımının optimize edilmesi için kurumsal sonuçların sürekli değerlendirilmesi şarttır. Bu çalışma, üçüncü basamak sağlık merkezinde tek bir cerrah tarafından gerçekleştirilen küratif mide kanseri ameliyatı geçiren hastaların kısa vadeli cerrahi ve onkolojik sonuçlarını değerlendirmeyi amaçlamıştır. Yöntemler Bu retrospektif çalışma, Temmuz 2024 ile Temmuz 2026 tarihleri arasında tek bir üçüncü basamak sağlık merkezinde histopatolojik olarak doğrulanmış mide kanseri nedeniyle küratif gastrektomi geçiren ardışık hastaları içermiştir. Tüm işlemler aynı cerrah tarafından gerçekleştirilmiştir. Demografik özellikler, klinikopatolojik bulgular, tümör yeri, histopatolojik alt tip, cerrahi işlemler, patolojik sonuçlar, ameliyat sonrası komplikasyonlar, nüks, takip ve mortalite, kurum içi tutulan bir veri tabanından retrospektif olarak incelenmiştir. Bulgular Çalışma döneminde toplam 27 hastaya küratif mide kanseri ameliyatı uygulandı. Ortalama yaş 65,7 ± 12,7 yıl olup, 21 hasta (%77,8) erkekti. Ortalama vücut kitle indeksi 23,9 ± 3,2 kg/m² ve ortalama ASA skoru 2,81 ± 0,40 idi. En sık görülen tümör yerleşimleri antrum, küçük kurvatür ve kardiya iken, histopatolojik tanıda adenokarsinom baskındı. 21 hastaya (%77,8) total gastrektomi, 5 hastaya (%18,5) subtotal gastrektomi ve 1 hastaya (%3,7) laparoskopik subtotal gastrektomi uygulandı. Çıkarılan lenf nodu sayısı ortalama 22,7 ± 12,0 olup, 15 hastada lenf nodu metastazı saptandı; ortalama 5,6 pozitif lenf nodu belirlendi.Hastalarda anastomoz kaçağı gözlenmedi. Dört hastada (%14,8) cerrahi bölge enfeksiyonu, iki hastada (%7,4) akciğer komplikasyonları gelişti ve bir hasta (%3,7) yeniden ameliyat gerektirdi. Ortalama ameliyat sonrası hastanede kalış süresi 11 gün (ortalama 13,4 ± 7,1 gün) idi. 30 günlük ve 90 günlük mortalite oranları her ikisinde de %11,1 (3/27) idi. Ortalama 8,9 ± 6,9 aylık takip süresi boyunca bir hastada (%3,7) tümör nüksü tespit edildi. Sonuç Üçüncü basamak bir sağlık merkezinde tek bir cerrah tarafından gerçekleştirilen küratif mide kanseri cerrahisi sonuçları, kısa dönemli cerrahi ve onkolojik verilerde tatmin edici sonuçlar vermiştir. Anastomoz kaçağının olmaması, yeterli lenf düğümü çıkarılması, düşük yeniden ameliyat oranı ve düşük erken nüks oranı, deneyimli merkezlerde standartlaştırılmış mide kanseri ameliyatının güvenliğini ve uygulanabilirliğini desteklemektedir. Bu bulguları doğrulamak ve uzun vadeli onkolojik sonuçları değerlendirmek için daha uzun takip sürelerine sahip daha büyük çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Mide kanseri, gastrektomi, tek cerrah deneyimi

SHORT-TERM SURGICAL AND ONCOLOGICAL OUTCOMES AFTER GASTRIC CANCER SURGERY: A SINGLE CENTER, SINGLE SURGEON EXPERIENCE

ABSTRACT

Objective Curative gastrectomy with adequate lymphadenectomy remains the cornerstone of resectable gastric cancer treatment. While advances in surgical techniques and perioperative management have significantly improved patient outcomes, gastric cancer surgery is still associated with significant postoperative morbidity and mortality. Continuous evaluation of institutional outcomes is essential to benchmark surgical quality and optimize patient care. This study aimed to evaluate the short-term surgical and oncological outcomes of patients undergoing curative gastric cancer surgery performed by a single surgeon at a tertiary referral center. Methods This retrospective study included consecutive patients who underwent curative gastrectomy for histopathologically confirmed gastric cancer at a single tertiary referral center between July 2024 and July 2026. All procedures were performed by the same surgeon. Demographic characteristics, clinicopathological findings, tumor location, histopathological subtype, surgical procedures, pathological outcomes, postoperative complications, recurrence, follow-up, and mortality were retrospectively reviewed from a maintained institutional database. Results A total of 27 patients underwent curative gastric cancer surgery during the study period. The mean age was 65.7 ± 12.7 years, and 21 patients (77.8%) were male. The mean body mass index was 23.9 ± 3.2 kg/m² and the mean ASA score was 2.81 ± 0.40. The most common tumor locations were the antrum, lesser curvature, and cardia, while adenocarcinoma was predominant in the histopathological diagnosis. Total gastrectomy was performed in 21 patients (77.8%), subtotal gastrectomy in 5 patients (18.5%), and laparoscopic subtotal gastrectomy in 1 patient (3.7%). The mean number of harvested lymph nodes was 22.7 ± 12.0, and lymph node metastasis was detected in 15 of patients; an average of 5.6 positive lymph nodes were identified. No anastomotic leakage was observed in the study. Four patients (14.8%) developed surgical site infection, two patients (7.4%) developed pulmonary complications, and one patient (3.7%) required reoperation. The mean postoperative hospital stay was 11 days (mean 13.4 ± 7.1 days). The 30-day and 90-day mortality rates were both 11.1% (3/27). Tumor recurrence was detected in one patient (3.7%) during a mean follow-up period of 8.9 ± 6.9 months. Conclusion Curative gastric cancer surgery performed by a single surgeon at a tertiary referral center yielded satisfactory results in short-term surgical and oncological outcomes. The absence of anastomotic leakage, adequate lymph node removal, low reoperation rate, and low early recurrence rate support the safety and feasibility of standardized gastric cancer surgery in experienced centers. Larger studies with longer follow-up periods are needed to confirm these findings and evaluate long-term oncological outcomes.

Keywords: Gastric cancer; gastrectomy; single-surgeon experience

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO: 7A48FB23
TÜR / TYPE: Sözlü Bildiri
KONU / TOPIC: Cerrahi

ORCID: 0000-0002-1185-2546 | 0000-0002-5343-0747 | 0009-0000-9220-6644 | 0000-0002-1850-072X | 00-0003-3430-0215 | 0000-0002-9554-2501

ÖTİROİD HASTALARDA DİFERANSİYE TİROİD KARSİNOMUNUN ÖNGÖRÜCÜLERİ OLARAK PREOPERATİF TSH, FT4/FT3 ORANI VE SİSTEMİK İNFLAMATUVAR BELİRTEÇLER

Uzm. Dr. Bahattin BAYAR*[1], Doç. Dr. Gaye Ebru ŞEKER[1], Arş. Gör. Dr. Kaya KAYA[1], Uzm. Dr. M. Salih SÜER[1], Uzm. Dr. Serkan DEMİR[1], Uzm. Dr. Turgay SAYIN[1]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Bahattin BAYAR
drbahattinbayar@gmail.com

ÖZET

Amaç: Tiroid nodüllerinde preoperatif malignite riskinin belirlenmesi klinik karar verme sürecinde önemli bir yer tutmaktadır. Bu çalışmada, tiroidektomi uygulanan ötiroid hastalarda preoperatif tiroid uyarıcı hormon (TSH), serbest tiroksin/serbest triiyodotironin (fT4/fT3) oranı ve sistemik inflamatuvar belirteçlerin (NLR, PLR, SII) diferansiye tiroid karsinomu (DTK) ile ilişkisinin araştırılması amaçlandı. Yöntem: Bu retrospektif çalışmaya nodüler tiroid hastalığı nedeniyle tiroidektomi uygulanan 223 ötiroid hasta dahil edildi ve hastalar nihai histopatolojiye göre benign veya malign (diferansiye tiroid kanseri) olarak sınıflandırıldı. Preoperatif TSH, fT4/fT3 oranı, NLR, PLR ve SII değerlendirildi. Tanısal performans ROC analizi, bağımsız ilişkiler ise tek ve çok değişkenli lojistik regresyon ile incelendi ($p<0,05$ anlamlı). Bulgular: Hastaların 103'ü (%46,2) benign, 120'si (%53,8) DTK idi. TSH düzeyi DTK grubunda anlamlı yüksekti [1,80 (1,20–2,52) vs. 1,20 (0,60–1,70) mIU/L; $p<0,001$]; fT4/fT3 oranı da yüksekti ($p=0,006$). fT4, fT3, NLR, PLR ve SII açısından fark yoktu. TSH en yüksek tanısal performansı gösterdi (AUC=0,688; %95 GA 0,620–0,755). Çok değişkenli modelde yalnızca TSH bağımsız olarak maligniteyle ilişkili kaldı (düzeltilmiş OR 2,007; %95 GA 1,450–2,778; $p<0,001$). Malignite oranı en düşük TSH çeyreğinden (%33,9) en yüksek çeyreğe (%76,8) doğru kademeli arttı. Sonuç: Ötiroid hastalarda yüksek preoperatif TSH düzeyi DTK ile bağımsız olarak ilişkilidir ve fT4/fT3 oranı ile yaygın inflamatuvar indekslere kıyasla üstün ayırt edici performans göstermektedir. TSH, preoperatif malignite risk değerlendirmesinde basit, ucuz ve kolay ulaşılabilir bir biyobelirteç olarak değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: diferansiye tiroid karsinomu, tiroid uyarıcı hormon, ötiroid hastalar, tiroid nodülleri, fT4/fT3 oranı, sistemik inflamasyon

PREOPERATIVE TSH, FT4/FT3 RATIO, AND SYSTEMIC INFLAMMATORY MARKERS AS PREDICTORS OF DIFFERENTIATED THYROID CARCINOMA IN EUTHYROID PATIENTS

ABSTRACT

Aim: Determining the preoperative risk of malignancy in thyroid nodules plays an important role in clinical decision-making. This study investigated the association of preoperative thyroid-stimulating hormone (TSH), the free thyroxine/free triiodothyronine (fT4/fT3) ratio, and systemic inflammatory markers (NLR, PLR, SII) with differentiated thyroid carcinoma (DTC) in euthyroid patients undergoing thyroidectomy. Methods: This retrospective study included 223 euthyroid patients who underwent thyroidectomy for nodular thyroid disease, classified as benign or DTC according to final histopathology. Preoperative TSH, the fT4/fT3 ratio, NLR, PLR, and SII were assessed. Diagnostic performance was evaluated by ROC analysis and independent associations by univariable and multivariable logistic regression ($p<0.05$ significant). Results: Of 223 patients, 103 (46.2%) had benign disease and 120 (53.8%) DTC. TSH was significantly higher in DTC [1.80 (1.20–2.52) vs. 1.20 (0.60–1.70) mIU/L; $p<0.001$], as was the fT4/fT3 ratio ($p=0.006$); fT4, fT3, NLR, PLR, and SII did not differ. TSH showed the highest diagnostic performance (AUC=0.688; 95% CI 0.620–0.755). In multivariable analysis, only TSH remained independently associated with malignancy (adjusted OR 2.007; 95% CI 1.450–2.778; $p<0.001$). Malignancy rates rose progressively from the lowest TSH quartile (33.9%) to the highest (76.8%). Conclusion: Higher preoperative TSH levels were independently associated with DTC in euthyroid patients and demonstrated superior discriminative performance compared with the fT4/fT3 ratio and commonly used inflammatory indices. TSH may be considered a simple, inexpensive, and readily available biomarker for preoperative malignancy risk assessment.

Keywords: differentiated thyroid carcinoma, thyroid-stimulating hormone, euthyroid patients, thyroid nodules, fT4/fT3 ratio, systemic inflammation

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
7B65B677

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-6639-9593

GERİATRİK AKUT APPENDİSİT HASTALARINDA OKKÜLT APPENDİKS NEOPLAZİLERİ: CERRAHİ ONKOLOJİK FARKINDALIK GEREKTİREN BİR RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Yavuz Selim KAHRAMAN*[1]
[1] Kastamonu Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Cerrahi Onkoloji Bilim Dalı, , Kastamonu
* Corresponding Author: Yavuz Selim KAHRAMAN
dryavuzselim06@gmail.com

ÖZET

Amaç: Yaşlı hastalarda akut apandisit yalnızca inflamatuvar bir cerrahi durum olmayıp, apandiks neoplazisinin altta yatan ilk klinik bulgusu da olabilir. İleri yaşla birlikte apandiks tümörlerinin sıklığı artmasına karşın, hangi hastalarda malignite riski yüksek ve preoperatif dönemde hangi bulguların önemli olabileceği hâlâ net değildir. Bu nedenle, bu çalışmada geriatrik akut apandisit hastalarında okült apendiks neoplazilerinin sıklığını belirlemek ve preoperatif klinik, laboratuvar ve radyolojik prediktörleri cerrahi onkoloji perspektifiyle değerlendirmek amaçlanmıştır. Gereç ve Yöntem: Bu çalışmaya 65 yaş ve üzerindeki 143 akut apandisit hastası dahil edildi. Dahil edilen hastalar, appendiks neoplazisi saptanan ve saptanmayan olmak üzere iki gruba ayrıldı. Demografik özellikler, komorbiditeler, Charlson Komorbidite İndeksi, inflamatuvar belirteçler, ASA skoru, bilgisayarlı tomografi bulguları, operasyon özellikleri ve postoperatif sonuçlar karşılaştırıldı. Tanımlayıcı ve karşılaştırma analizlerine ek olarak, apandiks neoplazisini öngören faktörleri incelemek amacıyla çok değişkenli lojistik regresyon analizi ve ROC analizi yapıldı. Bulgular: Çalışmaya dahil edilen 143 hastanın 17'sinde (%11,9) apendiks neoplazisi saptandı. Neoplazi grubunda Charlson Komorbidite İndeksi anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur (p=0,002). Bilgisayarlı tomografide appendiks çapı neoplazi grubunda anlamlı olarak daha geniş ölçülmüştür (p=0,012). Appendiks neoplazisini öngörmede ROC analizinde Charlson Komorbidite İndeksi'nin orta düzeyde ayırt edici performans gösterdiği görülmüştür (AUC=0,726) ve ≥4 eşik değeri yüksek duyarlılık sağlamıştır. Apendiks neoplazisinin bağımsız prediktörü olarak çok değişkenli lojistik regresyonda Charlson Komorbidite İndeksi belirlenmiştir (OR=1,70; p=0,008). Neoplazi grubunda konversiyon, komplike apandisit ve postoperatif komplikasyon oranları anlamlı olarak daha yüksek bulunmuştur. Buna karşın maligniteyi öngörmede WBC, CRP, NLR ve CAR değerleri anlamlı bulunmamıştır. Sonuç: Yaşlı akut apandistit hastalarda apendiks neoplazisinin beklenenden yüksek oranda olduğu görülmüştür. Rutin inflamatuvar belirteçler maligniteyi ayırt etmede yetersiz kalırken, yüksek komorbidite yükü ve artmış apendiks çapı cerrah açısından altta yatan apendiks neoplazisini düşündürmesi gereken önemli preoperatif ipuçlarıdır. Bu nedenle, geriatrik akut apandisit yalnızca inflamatuvar bir cerrahi acil olarak değerlendirilmemelidir. Uygun hastalarda onkolojik farkındalıkla yönetilmesi gerekmektedir. Histopatolojik inceleme dikkatli yapılmalı ve gerektiğinde tamamlayıcı onkolojik değerlendirme planlanmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Geriatrik apandisit, apandiks neoplazisi, cerrahi onkoloji, okült malignite, Charlson Komorbidite İndeksi.

OCCULT APPENDICEAL NEOPLASMS IN GERIATRIC ACUTE APPENDICITIS: A RETROSPECTIVE STUDY REQUIRING SURGICAL ONCOLOGICAL AWARENESS

ABSTRACT

Objective: In elderly patients, acute appendicitis is not only an inflammatory surgical condition but may also be the first underlying clinical manifestation of appendiceal neoplasia. Although the frequency of appendiceal tumors increases with age, it is still unclear which patients have a high risk of malignancy and which findings may be important in the preoperative period. Therefore, this study aimed to determine the frequency of occult appendiceal neoplasms in geriatric acute appendicitis patients and to evaluate preoperative clinical, laboratory, and radiological predictors from a surgical oncology perspective. Materials and Methods: This study included 143 patients with acute appendicitis aged 65 years or older. The included patients were divided into two groups: those with and without detected appendiceal neoplasia. Demographic characteristics, comorbidities, Charlson Comorbidity Index, inflammatory markers, ASA score, computed tomography findings, operative characteristics, and postoperative outcomes were compared. In addition to descriptive and comparative analyses, multivariate logistic regression analysis and ROC analysis were performed to examine factors predicting appendiceal neoplasia. Findings: Appendiceal neoplasia was detected in 17 (11.9%) of the 143 patients included in the study. The Charlson Comorbidity Index was significantly higher in the neoplasia group (p=0.002). Appendiceal diameter was measured to be significantly larger in the neoplasia group on computed tomography (p=0.012). In ROC analysis, the Charlson Comorbidity Index showed moderate discriminative performance for predicting appendiceal neoplasia (AUC=0.726), and a threshold of ≥4 yielded high sensitivity. The Charlson Comorbidity Index was determined as an independent predictor of appendiceal neoplasia in multivariate logistic regression (OR=1.70; p=0.008). Conversion, complicated appendicitis, and postoperative complication rates were significantly higher in the neoplasia group. In contrast, WBC, CRP, NLR, and CAR values were not found to be significant predictors of malignancy. Conclusion: The incidence of appendiceal neoplasia in elderly patients with acute appendicitis was found to be higher than expected. While routine inflammatory markers are insufficient to differentiate malignancy, a high comorbidity burden and increased appendix diameter are important preoperative clues that should lead the surgeon to consider underlying appendiceal neoplasia. Therefore, geriatric acute appendicitis should not be considered solely as an inflammatory surgical emergency. It requires management with oncological awareness in appropriate patients. Histopathological examination should be performed carefully, and complementary oncological evaluation should be planned when necessary.

Keywords: Geriatric appendicitis, appendiceal neoplasia, surgical oncology, occult malignancy, Charlson Comorbidity Index.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
7CE1A97B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIMLA SKOPİ EŞLİĞİNDE İNTRATEKAL NUSİNERSEN UYGULAMASINDA ANESTEZİ YÖNETİMİ: SMA TİP 1 OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Emine Hilal ÇOBAN*[1]
[1] Çam ve Sakura Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Emine Hilal ÇOBAN
eminehilalcoban05@gmail.com

ÖZET

Giriş: Spinal Müsküler Atrofi (SMA)' de intratekal Nusinersen (Spinraza®) tedavisi, sağkalımı ve motor fonksiyonları anlamlı ölçüde iyileştiren tedavilerden biridir(1-3). SMA'da malign hipertermi riski kanıtlanmış olmamakla birlikte, nöromüsküler hastalık nedeniyle malign hipertermi riskine karşı hazırlıklı olmak gerekmektedir. Literatürde posterior spinal füzyon sonrası görüntüleme rehberliğinde intratekal Nusinersen uygulamalarına ilişkin sınırlı sayıda olgu ve olgu serisi bulunmakta olup, özellikle anestezi yönetimine odaklanan yayınlar oldukça azdır(3-5). Bu olgu ile multidisipliner ekip koordinasyonu, titiz perioperatif anestezi hazırlığı ve girişimsel radyoloji desteği ile yüksek riskli SMA hastalarında güvenli tedavi uygulamasının mümkün olduğunu göstermeyi amaçladık .

Olgu Sunumu

SMA Tip 1 tanılı hasta(8 yaş,35 kg) 25 gün önce posterior spinal füzyon ve torakolomber enstrümantasyon operasyonu geçirmişti. Rutin intratekal Nusinersen (Spinraza®) tedavisi Posterior spinal enstrümantasyon nedeniyle serviste standart yöntemle intratekal girişim gerçekleştirilemediği için multidisipliner olarak değerlendirildi. İşlem öncesinde olası perioperatif komplikasyonlara karşı yoğun bakım yatağı hazırlanarak ASA III olarak değerlendirildi. Anestezi hazırlığı kapsamında malign hipertermi riski nedeniyle volatil anestezik ajan kontaminasyonunu önlemek amacıyla anestezi cihazı üretici önerileri doğrultusunda temizlenerek kullanıma hazırlandı ve olası gereksinim durumunda kullanılmak üzere dantrolen temin edildi. Nöromüsküler hastalık varlığı nedeniyle volatil anestezik ajanlar ve depolarizan nöromüsküler blokerlerden kaçınılarak propofol-remifentanil bazlı total intravenöz anestezi (TIVA) tercih edildi. Derin sedoanaljezi altında rutin hemodinamik monitorizasyonla girişimsel radyoloji ünitesinde skopi rehberliğinde intratekal girişim başarıyla gerçekleştirildi . On beş dakika süren işlem sonrasında hemodinamik ve solunumsal açıdan stabil seyreden hasta komplikasyonsuz olarak evine taburcu edildi.

Tartışma: Özellikle propofol-remifentanil bazlı TIVA uygulanması, anestezi cihazının volatil ajanlardan arındırılarak hazırlanması, olası acil durumlar için dantrolenin hazır bulundurulması ve yoğun bakım desteğinin önceden planlanması yüksek riskli nöromüsküler hastalarda güvenli perioperatif yönetimin temel unsurlarıdır(6). Posterior spinal enstrümantasyon bulunan SMA Tip 1 hastalarında skopi rehberliğinde intratekal Nusinersen uygulaması, ayrıntılı preoperatif hazırlık, uygun anestezi yönetimi ve multidisipliner ekip yaklaşımı ile güvenli ve başarılı şekilde gerçekleştirilebilir.

Anahtar Kelimeler: SMA Tip 1, Nusinersen , total intravenöz anestezi, girişimsel radyoloji, multidisipliner yaklaşım

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
7F1327F6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

KAROTİS ARTER STENTLEMESİ SONRASI İKİ YILLIK KLİNİK OLARAK ANLAMLI İN-STENT RESTENOZ: 1450 HASTALIK TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm. Dr. Özgür ERTUĞRUL*[1]
[1] Gazi Yaşargil EAH
* Corresponding Author: Özgür ERTUĞRUL
stenoz@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Karotis arter stentlemesi (KAS), uygun hasta grubunda karotis endarterektomisine etkili ve güvenilir bir alternatif tedavi yöntemidir. Bununla birlikte uzun dönem takipte gelişen in-stent restenoz (İSR), yeniden girişim gerektirebilen önemli bir komplikasyondur. Bu çalışmanın amacı, tek merkezde karotis arter stentlemesi uygulanan hastalarda iki yıllık klinik olarak anlamlı (≥%70) İSR oranını, ilişkili klinik özellikleri ve yeniden girişim sonuçlarını değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Mart 2020 ile Ağustos 2023 tarihleri arasında merkezimizde karotis arter stentlemesi uygulanan 1450 ardışık hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Hastalar ilk iki yıl boyunca altı ay aralıklarla karotis Doppler ultrasonografi ile takip edildi. Doppler ultrasonografide ≥%70 İSR düşünülen hastalarda, kronik böbrek hastalığı bulunmayan olgularda bilgisayarlı tomografi anjiyografi ile doğrulama yapıldı. Kronik böbrek hastalığı olan hastalarda tanı, deneyimli radyologlar tarafından Doppler ultrasonografi bulgularına göre konuldu. Toplam 840 hastaya kapalı hücreli Wallstent, 610 hastaya açık hücreli Protégé stent implante edildi. Tüm olgularda distal emboli koruma filtresi kullanıldı. Primer sonlanım noktası iki yıllık klinik olarak anlamlı (≥%70) İSR gelişimiydi.

Bulgular: İki yıllık takip 1344 hastada (%92,7) tamamlandı. Klinik olarak anlamlı İSR 12 hastada (%0,89) saptandı. Wallstent grubunda İSR oranı %0,90 (7/776), Protégé grubunda ise %0,88 (5/568) olup gruplar arasında belirgin fark izlenmedi. Restenoz gelişen hastaların tamamı aktif sigara içicisiydi; 12 hastanın tamamında hiperlipidemi, 8'inde diyabet ve 3'ünde kronik böbrek hastalığı mevcuttu. Dört olguda restenoz 6. ayda, sekiz olguda ise 12. ayda tespit edildi. Dokuz olgu bilgisayarlı tomografi anjiyografi ile doğrulandı. Tüm restenoz olguları hibrit çift katmanlı karotis stenti ile yeniden tedavi edildi. Teknik başarı oranı %100 olup yeniden girişime bağlı majör komplikasyon gelişmedi. Otuz günlük takipte ölüm, majör inme ve geçici iskemik atak izlenmezken; 12 hastada minör inme, 4 hastada miyokard enfarktüsü ve 1 hastada kalıcı ipsilateral görme kaybı görüldü.

Sonuç: Karotis arter stentlemesi sonrası iki yıllık klinik olarak anlamlı in-stent restenoz oranı düşük (%0,89) bulunmuştur. Kapalı hücreli Wallstent ile açık hücreli Protégé stentler arasında restenoz açısından fark saptanmamıştır. Aktif sigara kullanımı restenoz gelişen tüm olgularda mevcut olup önemli bir risk belirteci olabileceğini düşündürmektedir. Hibrit çift katmanlı stentlerle yeniden stentleme güvenli ve yüksek teknik başarı oranına sahip etkili bir tedavi seçeneğidir.

Anahtar Kelimeler: Karotis darlık , instent restenoz , endovasküler tedavi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
7F75AF3C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9338-8141 | 0009-0005-7206-9167

45, X YÜKSEK RİSKLİ NIPT SONRASINDA PRENATAL TANIDA BASAMAKLI YAKLAŞIMIN ÖNEMİ: BİR OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Gonca Büşra ÇOKER*[1], Uzm. Dr. Nilay DÖNMEZ POLAT[2]
[1] T. C. Uzunköprü Devlet Hastanesi
[2] T. C. Sağlık Bakanlığı Bitlis Devlet Hastanesi
* Corresponding Author: Gonca Büşra ÇOKER
volkan_hamza@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Noninvaziv prenatal test (NIPT), fetal kromozomal anomalilerin taranmasında yüksek doğruluğa sahip olmakla birlikte tanısal bir yöntem değildir. Bu olgu sunumunda, 45,X açısından yüksek risk saptanan NIPT sonucunun invaziv prenatal tanı yöntemleri, sitogenetik ve moleküler analizler ile değerlendirilmesi sonucunda sağlıklı neonatal sonuca ulaşan prenatal tanı sürecinin sunulması amaçlanmıştır.

Olgu: Yirmi yedi yaşında, gravida 1, parite 0 olan gebede gebeliğin 11 hafta 1 günlük döneminde uygulanan NIPT'de Monozomi X (45,X) açısından yüksek risk saptandı. Genetik danışmanlık sonrası gebeliğin 16 hafta 2 günlük döneminde amniyosentez uygulandı. QF-PCR analizinde yaygın anöploidiler açısından patoloji izlenmedi. Konvansiyonel sitogenetik analizde 47,XX,+mar[4]/46,XX[96] karyotipi saptandı. Kromozomal mikroarray analizinde 15q13.3 bölgesinde klinik anlamı belirsiz varyant (VUS) gösterildi ve aynı varyasyonun annede de bulunduğu belirlendi. Prenatal takip boyunca majör fetal anomali izlenmedi. Gebelik 39 hafta 1 günde 3150 gram ağırlığında sağlıklı kız bebeğin doğumu ile sonuçlandı.

Sonuç: Bu olgu, yüksek riskli NIPT sonuçlarının kesin tanı olarak değerlendirilmemesi gerektiğini ve invaziv prenatal tanı yöntemleri, sitogenetik analiz, kromozomal mikroarray ile genetik danışmanlığın birlikte değerlendirilmesinin doğru gebelik yönetimi açısından kritik önem taşıdığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: NIPT, Monozomi X, Prenatal tanı, Kromozomal mikroarray, Genetik danışmanlık

THE IMPORTANCE OF A STEPWISE APPROACH TO PRENATAL DIAGNOSIS FOLLOWING HIGH-RISK 45, X NIPT RESULTS: A CASE REPORT

ABSTRACT

Objective: Non-invasive prenatal testing (NIPT) is a highly accurate screening tool for fetal chromosomal abnormalities; however, it is not a diagnostic test. This case report aims to present the prenatal diagnostic process and clinical management of a pregnancy with a high-risk Monosomy X NIPT result, highlighting how invasive prenatal diagnostic methods, cytogenetic and molecular analyses, and genetic counseling contributed to a favorable neonatal outcome.

Case: A 27-year-old gravida 1, para 0 pregnant woman was identified as having a high-risk result for Monosomy X (45,X) by NIPT performed at 11 weeks + 1 day of gestation. Following genetic counseling, amniocentesis was performed at 16 weeks + 2 days. QF-PCR analysis showed no evidence of common fetal aneuploidies. Conventional cytogenetic analysis revealed a 47,XX,+mar[4]/46,XX[96] karyotype. Chromosomal microarray analysis detected a variant of uncertain significance (VUS) involving the 15q13.3 region, which was subsequently identified in the maternal sample. No major structural fetal anomalies were detected during serial prenatal ultrasound examinations. The pregnancy resulted in the delivery of a healthy female infant weighing 3150 g at 39 weeks + 1 day of gestation.

Conclusion: High-risk NIPT results should be confirmed using invasive prenatal diagnostic methods. A stepwise multidisciplinary approach is essential for accurate diagnosis and optimal pregnancy management.

Keywords: NIPT, Monosomy X, Prenatal diagnosis, Chromosomal microarray, Genetic counseling

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
7FEB0704

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-1921-1495 | 0000-0002-9079-8524

PSİKİYATRİYE DİĞER KLİNİKLERDEN KONSÜLTASYON AMACIYLA YÖNLENDİRİLEN HASTALARIN KLİNİK VE SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ

Doç. Dr. İbrahim GÜNDOĞMUŞ*[1], Uzm. Dr. İbrahim Hakkı KARAKUŞ[2]
[1] İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Tıp Fakültesi
[2] Başakşehir Çam ve Sakura
* Corresponding Author: İbrahim GÜNDOĞMUŞ
dribrahim06@gmail.com

ÖZET

Genel hastanelerde psikiyatrik belirtiler sıklıkla fiziksel hastalıklarla birlikte görülmekte ve tanınmadığında tanı, tedavi süreci ile yaşam kalitesini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu nedenle diğer tıbbi branşlardan psikiyatriye yapılan konsültasyonlar, psikiyatrik bozuklukların erken tanınması, uygun tedavinin planlanması ve multidisipliner hasta yönetiminin güçlendirilmesi açısından önemli bir sağlık hizmeti bileşenidir. Konsültasyon istenen hastaların klinik ve sosyodemografik özelliklerinin belirlenmesi, konsültasyon-liyezon psikiyatrisi hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı, diğer kliniklerden psikiyatri konsültasyonu istenen hastaların klinik ve sosyodemografik özelliklerini incelemektir.

Bu kesitsel çalışmaya Kasım 2024-Mayıs 2025 tarihleri arasında Etlik Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniğine diğer branşlardan konsültasyon amacıyla yönlendirilen 73 hasta dahil edildi. Veriler hastalara uygulanan formlarla elde edildi. Sürekli değişkenler ortalama±standart sapma, kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak sunuldu.

Hastaların yaş ortalaması 35.7±15.1 yıl idi. Katılımcıların 46'sı (%63.0) kadın, 27'si (%37.0) erkekti. Hastaların 38'i (%52.1) bekâr, 35'i (%47.9) evliydi. Çalışan bireylerin oranı %52.1, kronik hastalık öyküsü bulunanların oranı %30.1, sigara kullananların oranı %39.7, alkol kullananların oranı ise %31.5 olarak belirlendi. Hastaların %20.5'inde ek psikiyatrik tanı, %47.9'unda daha önce psikiyatrik tedavi öyküsü, %26.0'ında ailede ruhsal hastalık ve %11.0'ında ailede intihar öyküsü mevcuttu. Konsültasyon istemlerinin en sık Nöroloji (%44.4), Gastroenteroloji (%16.7) ve Dermatoloji (%12.5) kliniklerinden yapıldığı görüldü. En sık konsültasyon nedenleri ise baş ağrısı (%26.6), vertigo (%14.1), karın ağrısı (%14.1) ve çarpıntı (%14.1) idi.

Bulgular: , psikiyatri konsültasyonlarının özellikle nöroloji başta olmak üzere farklı kliniklerde yaygın olarak gereksinim duyulduğunu göstermektedir. Konsültasyon-liyezon psikiyatrisi hizmetlerinin güçlendirilmesi, psikiyatrik belirtilerin erken tanınmasına ve bütüncül hasta bakımının geliştirilmesine önemli katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Psikiyatri konsültasyonu, Konsültasyon-liyezon psikiyatrisi, Genel hastane psikiyatrisi, Sosyodemografik özellikler, Klinik özellikler

CLINICAL AND SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS OF PATIENTS REFERRED FOR PSYCHIATRIC CONSULTATION FROM OTHER MEDICAL DEPARTMENTS

ABSTRACT

Psychiatric symptoms frequently accompany medical illnesses in general hospitals and may adversely affect diagnosis, treatment adherence, and quality of life if left unrecognized. Psychiatric consultation plays a crucial role in early identification of psychiatric disorders, appropriate treatment planning, and multidisciplinary patient care. Describing the characteristics of consultation patients may contribute to improving consultation-liaison psychiatry services. This study aimed to evaluate the clinical and sociodemographic characteristics of patients referred for psychiatric consultation from other medical departments.

This cross-sectional study included 73 patients referred to the Psychiatry Department of Etlik City Hospital between November 2024 and May 2025. Data was collected through forms administered to patients. Continuous variables were expressed as mean±standard deviation, whereas categorical variables were presented as frequencies and percentages.

The mean age was 35.7±15.1 years. Of the participants, 63.0% were female and 37.0% were male. Overall, 52.1% were single, 52.1% were employed, 30.1% had chronic medical illnesses, 39.7% reported smoking, and 31.5% reported alcohol use. Previous psychiatric treatment was reported by 47.9%, while 20.5% had a comorbid psychiatric disorder. Family history of psychiatric disorders and suicide was present in 26.0% and 11.0% of participants, respectively. Neurology (44.4%) was the leading referral department, followed by Gastroenterology (16.7%) and Dermatology (12.5%). The most common consultation complaints were headache (26.6%), vertigo (14.1%), abdominal pain (14.1%), and palpitations (14.1%).

Psychiatric consultation is frequently required across various medical specialties, particularly neurology. Strengthening consultation-liaison psychiatry services may facilitate early recognition of psychiatric symptoms and improve comprehensive patient care.

Keywords: Psychiatric consultation, Consultation-liaison psychiatry, General hospital psychiatry, Sociodemographic characteristics, Clinical characteristics

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
80139115

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1433-3431

PANKREATİK NÖROENDOKRİN NEOPLAZMLARIN KLİNİKOPATOLOJİK ÖZELLİKLERİ VE ERKEN CERRAHİ SONUÇLARI: TEK MERKEZ DENEYİMİ

Dr. Olgun ERDEM*[1]
[1] Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Olgun ERDEM
olgun.erdem@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Pankreatik nöroendokrin neoplazmlar (PanNEN), iyi diferansiye nöroendokrin tümörler (NET), kötü diferansiye nöroendokrin karsinomlar (NEC) ve mikst nöroendokrin-nonnöroendokrin neoplazmları (MiNEN) kapsayan heterojen bir tümör grubudur. Bu çalışmada, merkezimizde cerrahi tedavi uygulanan PanNEN olgularının klinikopatolojik özellikleri ile erken dönem cerrahi sonuçlarının değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: 1 Ocak 2017 ile 1 Ocak 2026 tarihleri arasında histopatolojik olarak PanNEN tanısı alan ve cerrahi rezeksiyon uygulanan hastalar retrospektif olarak incelendi. Hastaların demografik özellikleri, uygulanan cerrahi yöntem, Dünya Sağlık Örgütü (WHO) sınıflaması, histolojik grade, Ki-67 proliferasyon indeksi, mitotik aktivite, TNM evresi, lenf nodu durumu, lenfovasküler ve perinöral invazyon, cerrahi sınır durumu ile erken dönem cerrahi sonuçları değerlendirildi.

Bulgular: Toplam 18 hasta çalışmaya dahil edildi. Hastaların ortalama yaşı 61,4 yıl olup, 10'u (%55,6) kadındı. En sık uygulanan cerrahi yöntem Whipple prosedürü (%55,6) olup, bunu distal/subtotal pankreatektomi (%16,7), enükleasyon (%16,7), total pankreatektomi (%5,6) ve diğer pankreatik rezeksiyonlar (%5,6) izledi. WHO sınıflamasına göre olguların 15'i (%83,3) iyi diferansiye NET, 2'si (%11,1) NEC ve 1'i (%5,6) MiNEN olarak değerlendirildi. Histolojik grade dağılımı Grade 1 için %50,0, Grade 2 için %33,3 ve Grade 3 için %16,7 idi. On altı hastada (%88,9) R0 rezeksiyon sağlandı. Son takipte 15 hasta (%83,3) hayatta iken, 3 hasta (%16,7) eksitus olarak değerlendirildi.

Sonuç: PanNEN'ler klinik ve patolojik açıdan belirgin heterojenite gösteren nadir tümörlerdir. Cerrahi tedavi yüksek R0 rezeksiyon oranı ve kabul edilebilir erken dönem sonuçlar sağlamaktadır. Patolojik alt tip, tümör derecesi ve invazyon özelliklerinin dikkatle değerlendirilmesi, ameliyat sonrası risk sınıflaması ve hasta takibinde önemli rol oynamaktadır. Daha geniş, çok merkezli ve uzun dönem takip içeren çalışmalar prognostik faktörlerin daha iyi ortaya konmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Pankreatik nöroendokrin neoplazm, nöroendokrin tümör, pankreas cerrahisi, Whipple prosedürü, IPMN

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
80925E24

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0002-9021-2762 | 0000-0002-4100-8231 | 0000-0002-2483-4435

TÜRKİYE'NİN KÜRESEL OFTALMOLOJİ LİTERATÜRÜNDEKİ ROLÜNÜN BİBLİYOMETRİK BİLİMSEL HARİTALANMASI (2010–2025): EĞİLİMLER, İŞ BİRLİKLERİ VE TEMATİK GELİŞİM

Uzm. Dr. İdris SARIKAYA*[1], Dr. Öğr. Üyesi Tunahan AKYOL[2], Uzm. Dr. Emine Şeker ÜN[3]
[1] Servergazi Devlet Hastanesi
[2] Pamukkale Üniversitesi Göz Hastalıkları Bölümü
[3] Denizli Özel Egekent Hastanesi
* Corresponding Author: İdris SARIKAYA
sarikayaidris20@gmail.com

ÖZET

Amaç: Son 15 yılda oftalmoloji alanındaki bilimsel üretim, gelişen görüntüleme teknolojileri ve değişen klinik yaklaşımlarla önemli ölçüde artmıştır. Bu çalışmada, 2010–2025 yılları arasında Türkiye kaynaklı oftalmoloji yayınlarının bibliyometrik olarak analiz edilmesi; bilimsel üretkenlik, iş birliği ağları, tematik gelişim ve uluslararası etki düzeyinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Veriler, Web of Science (WoS) Core Collection veri tabanının "Ophthalmology" kategorisinden elde edildi. Çalışmaya, 2010–2025 yılları arasında yayımlanan ve sorumlu yazarı Türkiye'deki bir kurumda görev yapan yayınlar dahil edildi. Bibliyometrik analizler R tabanlı bibliometrix paketi kullanılarak gerçekleştirildi. Yayın performansı, kurumlar arası iş birliği ağları, anahtar kelime eş-oluşum analizleri ve merkeziyet ile yoğunluk ölçütlerine dayalı tematik haritalama analizleri yapıldı.

Bulgular: Toplam 2.210 yayın analiz edildi ve bunların %93,5'ini özgün araştırma makaleleri oluşturdu. Yayın başına ortalama atıf sayısı 24,76 olarak bulundu. En fazla yayın yapılan dergi International Ophthalmology idi. Kurumlar arası iş birliği ağında Sağlık Bilimleri Üniversitesi ile Ankara Ulucanlar Göz Eğitim ve Araştırma Hastanesi en önemli iş birliği merkezleri olarak öne çıktı. Tematik haritalama analizinde Optik Koherens Tomografi (OKT) temel araştırma teması olarak belirlenirken, Koroid Kalınlığı ve Keratokonus alanlarının yüksek gelişmişlik ve merkeziyet gösteren öncü araştırma temaları olduğu saptandı.

Sonuç: Türkiye kaynaklı oftalmoloji araştırmaları, güçlü akademik iş birlikleri ve güncel görüntüleme teknolojilerine odaklanan araştırma eğilimleriyle uluslararası literatüre önemli katkılar sunmaktadır. Bulgular, ulusal araştırma gündeminin klasik klinik değerlendirmelerden ileri oküler görüntüleme tekniklerine doğru belirgin bir dönüşüm geçirdiğini ve Türkiye'nin küresel oftalmoloji literatüründe etkin bir konuma sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Bibliyometri, Oftalmoloji, Optik Koherens Tomografi, Bilimsel Haritalama, Tematik Harita, Türkiye

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
80B3B62B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0001-4176-6091 | 0000-0003-0803-8735

TEK TARAFLI KOMPLET DUDAK-DAMAK YARIKLI YENİDOĞANDA CERRAHİ ÖNCESİ NAZOALVEOLER ŞEKİLLENDİRME: OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Aslıgül ÇELİKER*[1], Dr. Öğr. Üyesi Saniye Merve CENGİZ[2]
[1] Mersin Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Mersin Üniversitesi, Diş Hekimliği Fakültesi, Ortodonti Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Aslıgül ÇELİKER
asliceliker@mersin.edu.tr

ÖZET

Tek taraflı komplet dudak-damak yarıkları, yenidoğan döneminde yalnızca anatomik bir açıklık olarak değil; beslenme etkinliği, alveoler segment ilişkisi, nazolabial doku desteği ve primer cerrahiye hazırlık süreci üzerinde doğrudan etkileri olan çok boyutlu klinik tablolar olarak değerlendirilmelidir. Bu olgu sunumunda, sol taraflı komplet dudak, damak ve alveol yarığı bulunan bir yenidoğanda; beslenme plağı, dudak bantlaması ve nazoalveoler şekillendirme uygulamalarıyla yürütülen cerrahi öncesi ortopedik tedavi sürecinin klinik ve fonksiyonel sonuçları sunulmuştur.

Sekiz günlük, 3470 g ağırlığında kız bebek hasta, sol taraflı komplet dudak-damak ve alveol yarığı nedeniyle kliniğimize başvurmuştur. İlk klinik değerlendirmede alveoler yarık genişliği 13 mm olarak ölçülmüştür. Yenidoğan döneminde ağız içi ölçü alma işleminin solunum güvenliği açısından dikkat gerektirmesi nedeniyle hasta çocuk sağlığı ve hastalıkları birimi ile konsülte edilmiş; ölçü işlemi yenidoğan ambulansında, pulse oksimetri takibi altında ve sağlık ekibi eşliğinde silikon ölçü materyali kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Elde edilen ölçü doğrultusunda hazırlanan beslenme plağının ilk hafta yalnızca beslenme sırasında kullanılması önerilmiştir. Aynı dönemde dudak segmentleri arasındaki gerilimi azaltmak ve yumuşak doku adaptasyonunu desteklemek amacıyla dudak bantlamasına başlanmıştır. Plak kullanımına uyumun artması üzerine tedavi aktif nazoalveoler şekillendirme protokolüne dönüştürülmüş; apareyin gece dahil düzenli kullanımı planlanmıştır. Haftalık kontrollerde alveoler segment ilişkisi, plak stabilitesi, yumuşak doku yanıtı, dudak bantlamasına uyum, beslenme etkinliği, kilo alımı ve aile iş birliği izlenmiştir. Alveoler yarık genişliğinin 5–6 mm'ye gerilemesiyle nazal şekillendirme komponenti tedaviye eklenmiştir.

Üç aylık cerrahi öncesi ortopedik tedavi sonunda alveoler yarık genişliği 13 mm'den yaklaşık 3,5 mm'ye gerilemiştir. Tedavi süresince düzenli kilo alımı izlenmiş; belirgin mukozal irritasyon, solunum problemi veya aparey intoleransı gözlenmemiştir. Beslenme plağı, dudak bantlaması ve nazoalveoler şekillendirme uygulamalarının birlikte yürütülmesi, alveoler segmentlerin yaklaşmasına ve primer dudak onarımı öncesinde nazolabial doku desteğinin iyileştirilmesine katkı sağlamıştır. Bu olgu, yaşamın erken döneminde başlatılan ortodontik/ortopedik yaklaşımın, tek taraflı komplet dudak-damak yarıklı yenidoğanlarda fonksiyonel beslenme desteği ve cerrahi öncesi doku düzenlenmesi açısından değerli bir tedavi basamağı olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Dudak-damak yarığı, nazoalveoler şekillendirme, beslenme plağı, dudak bantlaması, cerrahi öncesi infant ortopedisi

PRESURGICAL NASOALVEOLAR MOLDING IN A NEWBORN WITH COMPLETE UNILATERAL CLEFT LIP AND PALATE: A CASE REPORT

ABSTRACT

Complete unilateral cleft lip and palate may affect feeding efficiency, alveolar segment relationship, nasolabial soft tissue support, and presurgical preparation from the neonatal period. This case report presents the clinical and functional outcomes of a presurgical orthopedic protocol involving a feeding plate, lip taping, and nasoalveolar molding in a newborn with complete left-sided cleft lip, palate, and alveolus.

An 8-day-old female newborn weighing 3470 g was referred to our clinic with complete left-sided cleft lip, palate, and alveolus. The initial alveolar cleft width was measured as 13 mm. Because intraoral impression taking in the neonatal period requires particular attention regarding aspiration and respiratory safety, pediatric consultation was obtained. The impression was taken using silicone impression material in a neonatal ambulance under pulse oximetry monitoring and with the assistance of a healthcare team. A feeding plate was fabricated and recommended for use only during feeding in the first week. Lip taping was initiated during the same period to reduce tension between the lip segments and support soft tissue approximation. After improvement in appliance tolerance, treatment was converted to an active nasoalveolar molding protocol, and continuous appliance wear, including nighttime use, was prescribed. Weekly follow-ups were performed to monitor alveolar segment relationship, plate stability, soft tissue response, compliance with lip taping, feeding efficiency, weight gain, and family cooperation. When the alveolar cleft width decreased to 5–6 mm, the nasal molding component was added.

After three months of presurgical orthopedic treatment, the alveolar cleft width decreased from 13 mm to approximately 3.5 mm. Regular weight gain was observed throughout treatment, and no significant mucosal irritation, respiratory problem, or appliance intolerance was detected. The combined application of a feeding plate, lip taping, and nasoalveolar molding contributed to alveolar segment approximation and improved nasolabial soft tissue support before primary lip repair. This case suggests that early presurgical orthopedic management may support feeding while improving alveolar and nasolabial tissue relationships in newborns with complete unilateral cleft lip and palate.

Keywords: Cleft lip and palate, nasoalveolar molding, feeding plate, lip taping, presurgical infant orthopedics

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
80E7DE8E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0009-0006-7874-6250 | 0000-0003-4191-1559

MADEN İŞÇİLERİNİN SAĞLIK OKURYAZARLIĞI DÜZEYİ İLE KENDİ KENDİNE TESTİS MUAYENESİ YAPMA İNANÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hemş. Yaren GÖK*[1], Prof. Dr. Hülya Kulakçı ALTINTAŞ[1]
[1] Bülent Ecevit Üniversitesi
* Corresponding Author: Yaren GÖK
yarenulasan55@icloud.com

ÖZET

Özet: Testis kanserinde erken tanı, tedavi başarısını belirleyen en kritik faktörlerden biri olup, kendi kendine testis muayenesi erken belirtilerin fark edilmesine katkı sağlayabilen etkili bir yöntem olarak önerilmektedir. Madencilik gibi ağır ve tehlikeli iş kollarında çalışan bireyler, kanser açısından daha yüksek risk grubunda yer almaktadır. Bu araştırma, maden işçilerinin sağlık okuryazarlığı düzeyi ile kendi kendine testis muayenesi yapma inançları arasındaki ilişkinin değerlendirilmesi amacıyla yürütüldü. İlişki arayıcı nitelikteki çalışma, Türkiye Taşkömürü Kurumu Kozlu Müessesesinde çalışan 275 yer altı maden işçisi ile gerçekleştirildi. Katılımcılar 20–39 yaş aralığında olup, %74,9'u evli, %49,8'i lise mezunu ve %89,5'i orta gelir düzeyindedir. Veriler, Katılımcı Bilgi Formu, Sağlık Okuryazarlığı Ölçeği ve Testis Kanseri ve Kendi Kendine Testis Muayenesi Bilgi Formu kullanılarak toplandı. Maden işçilerinin %44,4'ünün testis kanserini duyduğu, %3,6'sının kendi kendine testis muayenesini bildiği ve yalnızca %2,2'sinin kendi kendine testis muayenesini yaptığı saptandı. Sağlık İnançları Ölçeği alt boyut puan ortalamaları sırasıyla; duyarlılık için 11,18±4,31, ciddiyet için 26,61±8,54, yarar için 20,77±6,04, engeller için 22,85±6,45, öz-etkililik için 10,29±3,33 ve motivasyon için 8,79±2,35 olarak belirlendi. Bulgular doğrultusunda, yer altı maden işçilerinde kendi kendine testis muayenesi uygulamasının artırılmasına yönelik iş yeri temelli eğitim programlarının planlanması önerilmektedir. Özellikle hemşire liderliğinde yürütülecek eğitim ve danışmanlık uygulamalarının testis kanserinin erken dönemde tespit edilmesine katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Testis Kanseri, Kendi Kendine Testis Muayenesi, Sağlık Okuryazarlığı, Maden İşçisi.

THE RELATIONSHIP BETWEEN HEALTH LITERACY LEVELS AND BELIEFS REGARDING TESTICULAR SELF-EXAMINATION AMONG MINE WORKERS

ABSTRACT

Abstract: Early diagnosis is one of the most critical factors determining treatment success in testicular cancer, and testicular self-examination (TSE) is recommended as an effective method for detecting early signs of the disease. Individuals employed in hazardous occupations, such as mining, are at an increased risk of cancer. This study was conducted to evaluate the relationship between the health literacy levels of mine workers and their beliefs regarding performing testicular self-examination. This correlational study was conducted with 275 underground mine workers employed at the Kozlu Enterprise of the Turkish Hard Coal Institution. The participants were aged between 20 and 39 years; 74.9% were married, 49.8% had completed high school, and 89.5% had a moderate income. The Data were collected using the Participant Information Form, the Health Literacy Scale, and the Testicular Cancer and Testicular Self-Examination Information Form. It was found that 44.4% of the mine workers had heard of testicular cancer, 3.6% knew how to perform testicular self-examination, and only 2.2% had ever performed testicular self-examination. The mean sub-dimension scores of the Health Beliefs Scale were determined as follows: 11.18±4.31 for susceptibility, 26.61±8.54 for severity, 20.77±6.04 for benefits, 22.85±6.45 for barriers, 10.29±3.33 for self-efficacy, and 8.79±2.35 for motivation. Based on the findings, it is recommended to plan workplace-based training programs aimed at increasing the practice of self-examination of the testicles among underground mine workers. In particular, it is believed that education and counselling services provided by nurses could help detect testicular cancer at an early stage.

Keywords: Testicular Cancer, Testicular Self-Examination, Health Literacy, Mine Workers.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
82D23E88

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-1115-2612 | 0009-0002-4673-5515

ALVEOLAR KRET AUGMENTASYONU İÇİN KHOURY TEKNİĞİ: BİYOLOJİK PRENSİPLER, CERRAHİ YAKLAŞIM VE KLİNİK SONUÇLAR

Arş. Gör. Serhat GÜDÜL*[1], Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ[2]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Serhat GÜDÜL
gudul.sg@gmail.com

ÖZET

Dental implant tedavisinin uzun dönemli öngörülebilirliği, implantın yerleştirileceği bölgede yeterli hacim ve kalitede hem sert hem de yumuşak dokuların bulunmasına büyük ölçüde bağlıdır. Bir diş kaybedildiğinde alveolar kret zamanla rezorbe olma eğilimindedir; bu süreç genellikle ideal implant pozisyonlamasını engeller ve bu nedenle sıklıkla önceden bir kemik augmentasyonu gerektirir. Mevcut otojen augmentasyon seçenekleri arasında Khoury tekniği, hacim yetersizliği olan kretleri yeniden inşa etmek için ince kortikal kemik plakları ile partiküler otojen kemiği bir arada kullanması ve bu sırada greftin biyolojik bütünlüğünü koruması nedeniyle giderek artan bir ilgi görmektedir. Bu tekniğin temel amacı, protetik gereksinimler doğrultusunda implant yerleştirilmesini destekleyecek stabil bir kemik tabanı sağlamaktır. Bununla birlikte, bu yaklaşımla başarı elde etmek kolay değildir; dikkatli bir cerrahi planlama, yüksek düzeyde operatör becerisi ve hastanın ikinci bir cerrahi bölgeden greft alınmasını kabul etmesi gerekir. Bu bölümün amacı, güncel literatürdeki bulgulardan yararlanarak Khoury tekniğinin biyolojik temelini, klinik endikasyonlarını, adım adım cerrahi yaklaşımını, avantajlarını, dezavantajlarını ve günümüzdeki klinik kullanımını kapsamlı biçimde ele almaktır.

Anahtar Kelimeler: Khoury tekniği; alveolar kret augmentasyonu; otojen kemik grefti; horizontal alveolar kret yetersizliği; dental implant.

KHOURY TECHNIQUE FOR ALVEOLAR RIDGE AUGMENTATION: BIOLOGICAL PRINCIPLES, SURGICAL APPROACH, AND CLINICAL OUTCOMES

ABSTRACT

The long-term predictability of dental implant treatment depends heavily on having both hard and soft tissues of adequate volume and quality at the site where the implant is to be placed. Once a tooth is lost, the alveolar ridge tends to undergo ongoing resorption, a process that often interferes with ideal implant positioning and, as a result, frequently calls for some form of bone augmentation beforehand. Among the various autogenous augmentation options available, the Khoury technique has attracted growing interest, largely due to its use of thin cortical bone plates together with particulate autogenous bone to rebuild ridges that lack sufficient volume, all while maintaining the graft's biological integrity. At its core, the purpose of this technique is to provide a stable bony base that supports implant placement guided by prosthetic requirements. That said, achieving success with this approach is not straightforward; it demands careful surgical planning, a high level of operator skill, and a willingness on the part of the patient to undergo harvesting from a second surgical site. The aim of this chapter is to offer a thorough discussion of the biological basis, clinical indications, step-by-step surgical approach, benefits, drawbacks, and present-day clinical use of the Khoury technique, drawing on findings from recent literature in the field.

Keywords: Khoury technique; alveolar ridge augmentation; autogenous bone graft; horizontal alveolar ridge deficiency; dental implant.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
83D62C5E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID:

İKİNCİ TRİMESTER GEBELİK KAYBI SONRASINDA ANORMAL UTERİN KANAMA İLE PREZENTE OLAN PERSİSTAN RETANSİYONE FETAL KEMİKLER: ZORLU BİR HİSTEROSKOPİK OLGU

Uzm. Dr. Nisan Helin DÖNMEZ*[1]
[1] Göztepe Prof. Dr. Süleyman Yalçın Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Nisan Helin DÖNMEZ
nisanuzulmez@hotmail.com

ÖZET

Retansiyone fetal kemikler, ikinci trimester gebelik kaybının nadir komplikasyonlarından biri olup infertilite, pelvik ağrı ve daha nadir olarak anormal uterin kanama ile prezente olabilir. Otuz beş yaşında kadın hastaya, bakırlı rahim içi araç (Cu-RİA) varlığında konsepsiyon gerçekleşen 16 haftalık gebeliğinde gelişen preterm prematür membran rüptürü nedeniyle medikal terminasyon uygulanmış, inkomplet abortus sonrasında ultrasonografi eşliğinde dilatasyon ve küretaj gerçekleştirilmiştir. İki ay sonra yoğun uterin kanama ile yeniden başvuran hastada transvajinal ultrasonografide istmik bölgede lineer hiperekojen yapılar izlenmiş ve retansiyone fetal kemikler lehine değerlendirilmiştir. Histeroskopik incelemede çok sayıda fetal kemik fragmanı saptanmış ve rezektoskopik olarak çıkarılmıştır. Bu olgu, ikinci trimester abortus sonrasında persistan uterin kanama ile başvuran hastalarda retansiyone fetal kemik olasılığının akılda tutulması gerektiğini, vakum aspirasyon veya dilatasyon ve küretaj gibi uterin evakuasyon yöntemlerine rağmen retansiyone fetal kemiklerin persiste edebileceğini ve histeroskopinin hem tanının doğrulanmasında hem de tam uterin kavite temizliğinin sağlanmasında kritik öneme sahip olduğunu vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Retansiyone fetal kemikler; histeroskopi; anormal uterin kanama; gebelik kaybı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
84114077

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0009-0006-9208-1849 | 0000-0001-6532-7221

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA KAN BEYİN BARİYERİNİ GEÇEBİLEN LİPOZOM FORMÜLASYONU HAZIRLANMASI

Arş. Ece UĞURLU*[1], Prof. Dr. Şenay ŞANLIER[1]
[1] Ege Üniversitesi
* Corresponding Author: Ece UĞURLU
eceugurlu8@gmail.com

ÖZET

Otizm spektrum bozukluğu (OSB), henüz etkili bir tedavi protokolü bulunmayan nörogelişimsel bir bozukluktur. Kan-beyin bariyeri (KBB), OSB tedavisinde kullanılma potansiyeli olan ilaçların beyin dokusuna ulaşımını sınırlayan önemli engellerden bir tanesidir. Bu çalışmada, KBB geçiş potansiyelini artıracak nitelikte konjugat, risperidon ve kurkumin içeren lipozomal formülasyonun geliştirilmesi ve optimizasyonu amaçlanmıştır. Stearil amin ve β-hidroksibütirik asit, EDC/NHS aktivasyonu ile amid bağı üzerinden konjuge edilerek lipozoma eklenmiştir. Konjugat içeren lipozomlar, ince film hidrasyon yöntemi ile hazırlanmış ve farklı derişimlerde lipid fazına eklenerek optimizasyon çalışmaları yapılmıştır. Formülasyonların hidrodinamik boyutu, polidispersite indeksi (PDI) ve zeta potansiyeli Zetasizer cihazı ile ölçülmüş; optimum formülasyonun morfolojisi transmisyon elektron mikroskobu (TEM) ile incelenmiştir. Risperidon ve kurkumin, 1:1,5 (w/w) oranında lipozomal sisteme dahil edilmiş, enkapsülasyon verimi belirlemek amacıyla HPLC yöntemi validasyona tabi tutulmuştur. Farklı konjugat derişimleri arasında, 0,25 mg/mL derişiminde hazırlanan lipozomların tekli ve homojen bir zeta potansiyel dağılımı sergilediği, buna karşın daha düşük derişimlerde bimodal dağılım gözlendiği belirlenmiştir. TEM görüntülemesi ile hazırlanan lipozomların küresel veziküler morfolojiye sahip olduğunu doğrulamıştır. HPLC yöntem validasyon çalışmaları ile geliştirilen yöntemin doğrusallık, doğruluk ve kesinlik parametreleri açısından kabul edilebilir sınırlarda olduğunu göstermiştir. Elde edilen bulgular, stearil amin-β-hidroksibütirik asit konjugatı ile modifiye edilmiş, risperidon ve kurkumin içeren lipozomal formülasyonun, boyut ve yüzey yükü açısından KBB geçişine uygun fizikokimyasal özellikler sergilediğini göstermektedir. Bu formülasyon, OSB tedavisinde hedefe yönelik bir ilaç taşıma sistemi olarak potansiyel taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Otizm spektrum bozukluğu, lipozom, kan-beyin bariyeri, risperidon, kurkumin

PREPARATION OF A LIPOSOMAL FORMULATION CAPABLE OF CROSSING THE BLOOD-BRAIN BARRIER FOR THE TREATMENT OF AUTISM SPECTRUM DISORDER

ABSTRACT

Autism spectrum disorder (ASD) is a neurodevelopmental disorder for which no effective therapeutic protocol has yet been established. The blood-brain barrier (BBB) is one of the major obstacles limiting the delivery of therapeutic agents with potential for ASD treatment to brain tissue. In this study, it was aimed to develop and optimize a liposomal formulation containing a conjugate, risperidone, and curcumin with the potential to enhance BBB permeability. Stearyl amine and β-hydroxybutyric acid were conjugated via an amide bond using EDC/NHS activation and incorporated into the liposomal formulation. Conjugate-containing liposomes were prepared using the thin-film hydration method, and optimization studies were performed by incorporating different conjugate concentrations into the lipid phase. The hydrodynamic diameter, polydispersity index (PDI), and zeta potential of the formulations were measured using a Zetasizer, while the morphology of the optimum formulation was evaluated by transmission electron microscopy (TEM). Risperidone and curcumin were incorporated into the liposomal system at a 1:1.5 (w/w) ratio, and the HPLC method used to determine encapsulation efficiency was subjected to validation. Among the different conjugate concentrations evaluated, liposomes prepared with a conjugate concentration of 0.25 mg/mL exhibited a unimodal and homogeneous zeta potential distribution, whereas bimodal distributions were observed at lower concentrations. TEM imaging confirmed that the prepared liposomes possessed a spherical vesicular morphology. HPLC method validation demonstrated that the developed method met acceptable criteria in terms of linearity, accuracy, and precision. The obtained findings indicate that the stearyl amine-β-hydroxybutyric acid conjugate-modified liposomal formulation containing risperidone and curcumin exhibits physicochemical properties suitable for BBB penetration in terms of particle size and surface charge. This formulation has the potential to serve as a targeted drug delivery system for the treatment of ASD.

Keywords: Autism Spectrum Disorder, liposome, blood-brain barrier, risperidone, curcumin

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
84251BF2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

POSTPARTUM DÖNEMDE DEKOMPANSE HİPOKSİ İLE PREZENTE OLAN VE PULMONER EMBOLİ ARAŞTIRMASI SIRASINDA TANI ALAN SCİMİTAR SENDROMU: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Mustafa AY*[1]
[1] Antalya Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Mustafa AY
mustafaayidil@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Scimitar sendromu, sağ pulmoner venlerin vena cava inferiora anormal drenajı ile karakterize nadir bir parsiyel anormal pulmoner venöz dönüş formudur. Erişkin dönemde asemptomatik kalabilmekte ve sıklıkla tesadüfen tanı almaktadır. Gebelik ve postpartum dönemdeki hemodinamik değişiklikler latent olguların klinik olarak belirginleşmesine neden olabilir.

Olgu: Yirmi beş yaşında kadın hasta, postpartum dönemde gelişen hipoksi nedeniyle yoğun bakım ünitesine kabul edildi. Özgeçmişinde sol MCA enfarktı, derin ven trombozu, pulmoner emboli, polisitemia vera ve heterozigot Faktör V Leiden mutasyonu mevcuttu. Üç yaşında ASD operasyonu geçirmişti. Tromboembolik olaylar sırasında yapılan kontrastlı ekokardiyografide Valsalva ile atriyal geçiş saptanmıştı. Gebelik boyunca enoksaparin 2x0.6 mL kullanmıştı.

Anhidramniyoz nedeniyle gebelik terminasyonu sonrasında peroperatif ve postoperatif dönemde hipoksi gelişmesi üzerine yoğun bakıma alındı. Yüksek akım oksijen tedavisi uygulandı. Düşük doz inotrop desteği ertesi gün kesildi. Kültür sonuçlarının negatif olması üzerine ampirik antibiyotik tedavisi sonlandırıldı. Hastanın öyküsünde uzun süredir mevcut olan efor dispnesi bulunması, hipoksinin akut gelişimden çok kronik bir sürecin belirginleşmesi olabileceğini düşündürdü.

Yüksek akım oksijen tedavisi altında alınan arteriyel kan gazında persistan hipoksemi mevcuttu. Pulmoner emboli ön tanısıyla gerçekleştirilen toraks BT anjiyografide emboli saptanmadı. Ancak sağ alt hemitoraksta diyafram üzerinde vena cava inferiora uzanan anormal venöz yapı izlendi ve Scimitar sendromu tanısı konuldu.

Sonuç: Bu olgu, gebelik ve postpartum dönemin latent kardiyopulmoner anomalilerin klinik olarak belirginleşmesine neden olabileceğini göstermektedir. Pulmoner embolinin dışlandığı açıklanamayan hipoksilerde şant mekanizmaları ve nadir konjenital anomaliler akılda tutulmalıdır. Ayrıca erişkin yaşta Scimitar sendromu tanısının, farklı nedenlerle yapılan görüntülemeler sırasında tesadüfen konulabileceği unutulmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: Scimitar sendromu, postpartum hipoksi, parsiyel anormal pulmoner venöz dönüş, pulmoner emboli, yoğun bakım

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
86655069

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3283-3587 | 0000-0002-6699-5798

SEPTİK ŞOK TANISI ALAN HASTALARDA LAKTAT, CO_2 GAP, $SCVO_2$, BUN/CRE, ÜRİK ASİT, NLR, RDW, PDW VE NA DÜZEYLERİNİN MORTALİTEYE ETKİSİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Uzm. Dr. Yasemin BOZKURT TURAN*[1], Prof. Dr. Sait KARAKURT[2]
[1] Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Yoğun Bakım Bilim Dalı
[2] Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Yoğun Bakım Bilim Dalı
* Corresponding Author: Yasemin BOZKURT TURAN
jasembozkurt@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada yoğun bakım ünitesinde takip edilen septik şok tanılı hastalarda laktat, CO_2 GAP, santral venöz oksijen satürasyonu ($ScvO_2$), BUN/kreatinin oranı, ürik asit, nötrofil/lenfosit oranı (NLR), eritrosit dağılım genişliği (RDW), trombosit dağılım genişliği (PDW) ve serum sodyum düzeylerinin 28 günlük mortaliteyi öngörmedeki değerlerinin araştırılması ve bu parametrelerin günlük pratikte yaygın olarak kullanılan SOFA ve APACHE II skorları ile C-reaktif protein ve prokalsitonin düzeyleri ile karşılaştırılması amaçlandı.
Yöntem: Bu çalışma Kasım 2019-Kasım 2020 tarihleri arasında Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi yoğun bakım ünitesinde septik şok tanısıyla takip edilen 18 yaş ve üzeri hastalarda prospektif ve gözlemsel olarak yapıldı. Çalışmaya toplam 60 hasta dahil edildi. Mortaliteyi öngören bağımsız değişkenler çok değişkenli lojistik regresyon analizi ile değişkenlerin ayırt edicilik gücü ise ROC eğrisi analizi ile değerlendirildi.
Bulgular: Hastaların yaş ortalaması 67,7±13,2 yıl olup %60'ı erkekti. Yirmi sekiz günlük mortalite oranı %63,3 olarak saptandı. Mortalite gelişen hastalarda SOFA, APACHE II, laktat, BUN, kreatinin, ürik asit ve PDW değerleri anlamlı olarak daha yüksekti ($p<0,05$). Çok değişkenli lojistik regresyon analizinde solunum sisitemi kaynaklı tanı (OR=6,30; p=0,049), SOFA skoru (OR=1,40; p=0,005) ve laktat düzeyi (OR=1,44; p=0,045) mortalitenin bağımsız belirleyicileri olarak bulundu. ROC analizinde SOFA en yüksek ayırt edicilik gücünü gösterdi (AUC=0,861), bunu PDW (AUC=0,727), APACHE II (AUC=0,716) ve ürik asit (AUC=0,713) izledi. NLR, RDW, CRP, prokalsitonin ve sodyum mortalite sınıflandırmasında anlamlı bulunmadı ($p>0,05$).
Sonuç:
Yoğun bakım ünitesinde takip edilen septik şok tanılı hastalarda SOFA skoru, serum laktat düzeyi ve solunum sistemi kaynaklı tanı 28 günlük mortaliteyi bağımsız olarak öngören faktörlerdir. PDW, APACHE II skoru ve ürik asit birbirine yakın ve orta düzeyde ayırt edicilik gücü göstermiş olup, SOFA'dan sonra en güçlü ikinci basamak belirteçler olarak ön plana çıktılar. Septik şok ile ilgili çalışılan bu parametrelerin prognostik değerinin daha net ortaya konulabilmesi için daha geniş örneklemli, çok merkezli ve prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.
Anahtar Kelimeler: Septik şok, biyobelirteç, SOFA, laktat, ürik asit, CO_2 GAP

COMPARISON OF THE EFFECTS OF LACTATE, CO_2 GAP, $SCVO_2$, BUN/CREATININE RATIO, URIC ACID, NLR, RDW, PDW, AND SERUM SODIUM LEVELS ON MORTALITY IN PATIENTS WITH SEPTIC SHOCK

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to investigate the prognostic value of lactate, CO_2 gap, central venous oxygen saturation ($ScvO_2$), blood urea nitrogen-to-creatinine ratio (BUN/Cr), uric acid, neutrophil-to-lymphocyte ratio (NLR), red cell distribution width (RDW), platelet distribution width (PDW), and serum sodium levels in predicting 28-day mortality in patients with septic shock admitted to the intensive care unit (ICU). In addition, the predictive performance of these parameters was compared with that of the Sequential Organ Failure Assessment (SOFA) score, Acute Physiology and Chronic Health Evaluation II (APACHE II) score, C-reactive protein (CRP), and procalcitonin.
Methods: This prospective observational study was conducted between November 2019 and November 2020 in the intensive care unit of Marmara University Pendik Training and Research Hospital. Adult patients (≥18 years) diagnosed with septic shock were enrolled, and a total of 60 patients were included. Independent predictors of 28-day mortality were identified using multivariable logistic regression analysis, while the discriminative performance of the variables was assessed by receiver operating characteristic (ROC) curve analysis using the area under the curve (AUC).
Results: The mean age of the patients was 67.7 ± 13.2 years, and 60% were male. The 28-day mortality rate was 63.3%. Patients who died had significantly higher SOFA and APACHE II scores, as well as higher lactate, blood urea nitrogen, creatinine, uric acid, and PDW values than survivors (all $p<0.05$). Multivariable logistic regression analysis identified a respiratory tract source of infection (OR=6.30; p=0.049), SOFA score (OR=1.40; p=0.005), and serum lactate level (OR=1.44; p=0.045) as independent predictors of 28-day mortality. In ROC analysis, the SOFA score demonstrated the highest discriminative performance (AUC=0.861), followed by PDW (AUC=0.727), APACHE II score (AUC=0.716), and uric acid (AUC=0.713). NLR, RDW, CRP, procalcitonin, and serum sodium were not significant predictors of mortality (all $p>0.05$).
Conclusion: Among patients with septic shock admitted to the ICU, the SOFA score, serum lactate level, and a respiratory tract source of infection were independent predictors of 28-day mortality. PDW, the APACHE II score, and uric acid showed similar, moderate discriminative performance and emerged as the most informative secondary prognostic markers after the SOFA score. Larger multicenter prospective studies are needed to further clarify the prognostic value of these parameters in patients with septic shock.
Keywords: Septic shock; biomarkers; SOFA; lactate; uric acid; CO_2 gap.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
86D94606

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0002-7030-9279

TORAKOLOMBER VERTEBRA KIRIKLARININ CERRAHİ STABİLİZASYONU SONRASI NÖROLOJİK İYİLEŞME

Dr. Öğr. Üyesi Fahri ERYILMAZ*[1]
[1] Department of Neurosurgery, Faculty of Medicine, Yozgat Bozok University
* Corresponding Author: Fahri ERYILMAZ
drfahrier@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Torakolomber vertebra kırıkları spinal instabiliteye ve nörolojik bozukluğa neden olabilir. Cerrahi tedavinin amacı nöral yapıların dekompresyonunu sağlamak, spinal stabiliteyi yeniden oluşturmak ve nörolojik iyileşmeyi desteklemektir. Bu çalışmada, travmatik torakolomber vertebra kırıklarının cerrahi stabilizasyonu sonrasındaki erken nörolojik sonuçların değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Ocak 2021 ile Aralık 2025 tarihleri arasında travmatik torakolomber vertebra kırığı nedeniyle cerrahi stabilizasyon uygulanan 68 hasta retrospektif olarak incelendi. Demografik özellikler, kırık seviyesi, ameliyat öncesi nörolojik durum, yaralanmadan cerrahiye kadar geçen süre, stabilize edilen seviye sayısı, ameliyat sonrası komplikasyonlar ve hastanede kalış süresi kaydedildi. Nörolojik durum, ameliyat öncesinde ve taburculuk sırasında American Spinal Injury Association Impairment Scale kullanılarak değerlendirildi. Nörolojik iyileşme, en az bir derece artış olarak tanımlandı.

Bulgular: Çalışmaya yaş ortalaması 43,7±16,2 yıl olan 49 erkek ve 19 kadın hasta dahil edildi. T11–L2 arasındaki kırıklar olguların %73,5'ini oluştururken, en sık etkilenen vertebra L1 idi. Ameliyat öncesi nörolojik bozukluk 31 hastada (%45,6) mevcuttu. Bu hastaların 17'sinde (%54,8) taburculuk sırasında nörolojik iyileşme gözlendi. Nörolojik iyileşme, inkomplet nörolojik defisiti bulunan hastalarda komplet defisiti bulunanlara göre daha sık görüldü (%68,2'ye karşı %22,2; p=0,028). Nörolojik bozukluğu bulunan hastalar arasında, ilk 24 saat içinde ameliyat edilenlerin %72,2'sinde, daha geç ameliyat edilenlerin ise %30,8'inde iyileşme saptandı (p=0,031). Ameliyat sonrası komplikasyon 7 hastada (%10,3) gelişti ve 2 hasta (%2,9) yeniden ameliyat edildi. Ortanca hastanede kalış süresi 8 gündü.

Sonuç: Torakolomber vertebra kırığı nedeniyle cerrahi stabilizasyon uygulanan ve nörolojik bozuklukla başvuran hastaların yarısından fazlasında erken nörolojik iyileşme gözlendi. İnkomplet nörolojik defisit ve erken cerrahi, daha iyi erken nörolojik iyileşme ile ilişkili bulundu.

Anahtar Kelimeler: Torakolomber kırık; Nörolojik iyileşme; Cerrahi stabilizasyon; Spinal travma; Nöroşirürji

NEUROLOGICAL RECOVERY AFTER SURGICAL STABILIZATION OF THORACOLUMBAR VERTEBRAL FRACTURES

ABSTRACT

Background: Thoracolumbar vertebral fractures may result in spinal instability and neurological impairment. Surgical treatment aims to decompress neural structures, restore stability, and facilitate neurological recovery. This study evaluated early neurological outcomes after surgical stabilization of traumatic thoracolumbar vertebral fractures.

Methods: Sixty-eight patients who underwent surgical stabilization for traumatic thoracolumbar vertebral fractures between January 2021 and December 2025 were retrospectively reviewed. Demographic characteristics, fracture level, preoperative neurological status, time from injury to surgery, number of stabilized levels, postoperative complications, and length of hospital stay were recorded. Neurological status was assessed using the American Spinal Injury Association Impairment Scale before surgery and at discharge. Neurological improvement was defined as an increase of at least one impairment grade.

Results: The study included 49 men and 19 women, with a mean age of 43.7±16.2 years. Fractures between T11 and L2 accounted for 73.5% of cases, and L1 was the most frequently affected vertebra. Preoperative neurological impairment was present in 31 patients (45.6%). Neurological improvement at discharge was observed in 17 of these patients (54.8%). Improvement was more frequent in patients with incomplete neurological deficits than in those with complete deficits (68.2% vs 22.2%; p=0.028). Among patients with neurological impairment, improvement occurred in 72.2% of those operated on within 24 hours and in 30.8% of those operated on later (p=0.031). Postoperative complications occurred in 7 patients (10.3%), and 2 patients (2.9%) required reoperation. The median hospital stay was 8 days.

Conclusion: Neurological improvement was observed in more than half of the patients presenting with neurological impairment after surgical stabilization of thoracolumbar vertebral fractures. Incomplete preoperative deficits and earlier surgery were associated with better early neurological recovery.

Keywords: Thoracolumbar fracture; Neurological recovery; Surgical stabilization; Spinal trauma; Neurosurgery

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
889621FB

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-8981-171X

PRENATAL TANI SONRASI MULTİDİSİPLİNER YAKLAŞIMLA BAŞARILI ŞEKİLDE YÖNETİLEN FETAL GASTROŞİZİS OLGUSU

Dr. Öğr. Üyesi Filiz TAŞÇI*[1]
[1] Rteü Tıp Fakültesi, EAH, Radyoloji A.B.D.
* Corresponding Author: Filiz TAŞÇI
filiz.tasci@erdogan.edu.tr

ÖZET

Amaç: Gastroskizis, abdominal organların herniasyonu ile karakterize, nadir ve ciddi bir anterior abdominal duvar defektidir. Bu çalışmada, prenatal tanı alan ve multidisipliner ekip yaklaşımıyla başarıyla yönetilen bir gastroşizis olgusunun sunulması amaçlandı.
Olgu Sunumu: Otuz beş yaşında, gravida 2, para 0 olan 20 haftalık gebede yapılan ultrasonografide fetal anterior abdominal duvarda 24 mm defekt ve herniye barsak ansları saptanarak gastroşizis tanısı konuldu (Resim1). Ek anomali saptanmayan gebe; perinatoloji, yenidoğan ve çocuk cerrahisi ekiplerince takibe alındı. Gebeliğin 34+1. haftasında gerçekleştirilen doğum sonrası yenidoğana ilk stabilizasyon uygulandı. Çocuk cerrahisi tarafından gerçekleştirilen aşamalı redüksiyon ve abdominal duvar onarımı sonrasında yenidoğan yoğun bakımda izlenen bebek, postoperatif 20. günde sağlıklı şekilde taburcu edildi.
Resim 1
Tartışma ve Sonuç: Gastroskizis, neonatal cerrahi ve yoğun bakım gereksinimi yüksek bir anomalidir. Erken prenatal tanı, doğumun uygun üçüncü basamak merkezde planlanması, hızlı postnatal stabilizasyon ve zamanında cerrahi müdahale prognozu iyileştiren en önemli faktörlerdir. Sonuç olarak, prenatal dönemde başlayan multidisipliner ekip yaklaşımı, gastroşizis olgularında neonatal mortalite ve morbiditeyi azaltmada kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Gastroskizis, prenatal tanı, yenidoğan cerrahisi, multidisipliner yaklaşım

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
88A76B3E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1365-871X

ABDOMEN BT VE MR RAPORLARINDA BÜYÜK DİL MODELİ TARAFINDAN OLUŞTURULAN İZLENİM BÖLÜMÜNÜN DEĞERLENDİRİLMESİ: HALLÜSİNASYON VE EKSİKLİK ANALİZİ

Uzm. Dr. Duygu KARAHACİOGLU*[1]
[1] Koc Universitesi Tip Fakultesi Hastanesi
* Corresponding Author: Duygu KARAHACİOGLU
dkarahacioglu@kuh.ku.edu.tr

ÖZET

Amaç: Büyük dil modelleri (Large Language Models, LLM), radyoloji raporlamasında bulguların özetlenmesi ve izlenim (impression) bölümünün oluşturulması amacıyla giderek daha fazla kullanılmaktadır. Bu çalışmada, abdominal bilgisayarlı tomografi (BT) ve manyetik rezonans görüntüleme (MRG) raporlarının bulgular bölümünden otomatik olarak oluşturulan izlenimlerin doğruluğu, hallüsinasyon ve eksiklik örüntüleri açısından değerlendirilmiştir.
Yöntem: Gerçek günlük abdominal görüntüleme pratiğini yansıtacak şekilde, deneyimli bir radyolog tarafından Türkçe olarak hazırlanmış 50 kurgusal abdominal görüntüleme raporu (30 abdomen/pelvis BT ve 20 abdominal MRG), standart bir komut kullanılarak ChatGPT (GPT-5.5) modeline işlendi. Raporların yalnızca Bulgular (Findings) bölümü anonimleştirilerek modele sunuldu ve yalnızca bu bilgiler kullanılarak en fazla üç maddelik izlenim oluşturması istendi. Oluşturulan izlenimler, abdominal radyoloji konusunda deneyimli tek bir radyolog tarafından hallüsinasyon, görüntüleme bulgusunun eksik aktarılması, klinik yorumun eksik aktarılması, ayırıcı tanının aktarılmaması ve yönetim önerisinin aktarılmaması açısından değerlendirildi.
Bulgular: Elli olgunun hiçbirinde hallüsinasyon saptanmadı (%0; %95 Wilson güven aralığı: %0,0–7,1). Model, görüntüleme bulgularını genel olarak doğru ve öz şekilde özetledi. Buna karşın bazı olgularda enfeksiyon olasılığına ilişkin yorumlar, ayırıcı tanılar ve ileri görüntüleme, biyopsi veya yakın takip önerileri izlenim bölümüne aktarılmadı.
Sonuç: Standartlaştırılmış bir istem kullanıldığında LLM, abdominal BT ve MRG raporlarından hallüsinasyon oluşturmadan güvenilir izlenimler üretebilmektedir. Bununla birlikte, radyoloğun klinik yorumu ve hasta yönetimine yönelik önerilerini her zaman yansıtamadığından, oluşturulan izlenimlerin klinik kullanım öncesinde uzman radyolog tarafından gözden geçirilmesi gerekmektedir.
Anahtar Kelimeler: büyük dil modeli, yapay zekâ, abdomen BT, manyetik rezonans, radyoloji raporu, izlenim

EVALUATION OF LARGE LANGUAGE MODEL–GENERATED IMPRESSION SECTIONS IN ABDOMINAL CT AND MRI REPORTS: HALLUCINATION AND OMISSION ANALYSIS

ABSTRACT

Purpose: Large language models (LLMs) are increasingly being used to summarize radiology reports and automatically generate impression sections. This study evaluated hallucination and omission patterns in impressions generated from the findings of abdominal computed tomography (CT) and magnetic resonance imaging (MRI) reports.
Materials and Methods: Fifty fictional abdominal imaging reports (30 abdomen/pelvis CT and 20 abdominal MRI examinations), created in Turkish by an experienced radiologist to reflect real-world daily abdominal imaging practice, were processed using ChatGPT (GPT-5.5) with a standardized prompt. Only the Findings section of each report was anonymized and provided to the model. The model was instructed to generate an Impression section consisting of no more than three bullet points based solely on the information contained in the Findings section. A single abdominal radiologist evaluated the generated impressions for hallucinations, omission of imaging findings, omission of clinical interpretation, omission of differential diagnoses, and omission of management recommendations.
Results: No hallucinations were identified in any of the 50 reports (0%; 95% Wilson confidence interval, 0.0–7.1%). Imaging findings were summarized accurately in most cases. However, omissions primarily involved clinical interpretation, differential diagnoses, and recommendations for additional imaging, biopsy, or follow-up.
Conclusion: Using a standardized prompt, the LLM generated factually consistent impression sections without hallucinations. Nevertheless, clinically relevant interpretation and management recommendations were not consistently transferred to the impression, highlighting the continued need for radiologist oversight before clinical implementation.
Keywords: large language model, artificial intelligence, abdominal CT, magnetic resonance imaging, radiology report, impression

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8C51D759

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-7369-2593 | 0000-0002-6034-3131 | 0000-0003-3742-7748

RESTORATİF DİŞ HEKİMLİĞİNDE GÜNCEL TEDAVİ YAKLAŞIMLARININ KANITA DAYALI DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Ebru İrem TEKE*[1], Doç. Dr. Derya Gürsel SÜRMELİOĞLU[2], Dr. Öğr. Üyesi Görkem KERVANCIOĞLU[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Gaziantep Ünniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Ebru İrem TEKE
irem.tabakcioglu97@gmail.com

ÖZET

Restoratif diş hekimliği, son yıllarda biyomateryal teknolojilerindeki gelişmeler, adeziv sistemler ve minimal invaziv tedavi yaklaşımlarındaki ilerlemeler sayesinde hızlı bir dönüşüm geçirmiştir. Geleneksel tedavi anlayışı çürük dokunun tamamen uzaklaştırılmasına ve kaybedilen diş dokularının restoratif materyallerle yerine konulmasına odaklanırken, güncel yaklaşımlar biyolojik dokuların korunmasını esas alan daha konservatif stratejileri ön plana çıkarmaktadır. Bu doğrultuda, restoratif işlemlerde kullanılan izolasyon teknikleri, çürük uzaklaştırma protokolleri, dentin yönetimi, endodontik tedavi görmüş dişlerin restorasyonu, diş beyazlatma uygulamaları ve dentin hassasiyeti tedavisi gibi konular çok sayıda bilimsel çalışma ile ele alınmaktadır.

Rubber dam izolasyonu, adeziv restorasyonların klinik başarısını artırmada en önemli yöntemlerden biri olarak kabul edilmektedir. Yeterli nem kontrolünün bağlanma dayanımını artırdığı ve mikrosızıntıyı azalttığı bildirilmiştir. Bununla birlikte rubber dam uygulamasının hasta konforu, maliyet ve uygulama süresi açısından bazı dezavantajları bulunmaktadır. Derin dentin çürüklerinde ise seçici veya kademeli çürük uzaklaştırma tekniklerinin pulpa canlılığını koruma açısından daha başarılı olduğu gösterilmiştir. Endodontik tedavi görmüş dişlerin restorasyonunda ise kalan diş dokusu miktarı, ferrule etkisi ve uygun post seçimi tedavi başarısını doğrudan etkilemektedir.

Estetik diş hekimliği uygulamalarının artmasıyla birlikte diş beyazlatma yöntemleri klinik pratikte önemli bir yer edinmiştir. Güncel çalışmalar, düşük konsantrasyonlu beyazlatma ajanlarının daha az diş hassasiyeti oluşturduğunu göstermektedir. Dentin hassasiyeti tedavisinde ise potasyum nitrat, florür bileşikleri, adeziv ajanlar ve lazer uygulamaları etkili tedavi yöntemleri arasında değerlendirilmektedir. Bu tam metin çalışmanın amacı, restoratif diş hekimliğinde güncel tedavi yaklaşımlarını kanıta dayalı literatür ışığında kapsamlı bir şekilde değerlendirmek ve klinisyenlere güncel bilgiler sunmaktır.

Anahtar Kelimeler: Dentin hassasiyeti, Minimal invaziv yaklaşım, Restoratif diş hekimliği, Rubber dam

EVİDENCE-BASED EVALUATİON OF CURRENT TREATMENT APPROACHES İN RESTORATİVE DENTİSTRY

ABSTRACT

Restorative dentistry has undergone a rapid transformation in recent years due to advancements in biomaterial technologies, adhesive systems, and minimally invasive treatment approaches. While the traditional treatment concept focused on the complete removal of carious tissue and the replacement of lost tooth structures with restorative materials, contemporary approaches emphasize the preservation of biological tissues through more conservative treatment strategies. Accordingly, numerous scientific studies have focused on isolation techniques used in restorative procedures, caries removal protocols, dentin management, restoration of endodontically treated teeth, tooth whitening applications, and the treatment of dentin hypersensitivity.

Rubber dam isolation is considered one of the most important methods for improving the clinical success of adhesive restorations. It has been reported that adequate moisture control enhances bond strength and reduces microleakage. However, rubber dam application also has certain disadvantages related to patient comfort, cost, and application time. In deep dentin caries, selective or stepwise caries removal techniques have been shown to be more successful in preserving pulp vitality. In the restoration of endodontically treated teeth, the amount of remaining tooth structure, the ferrule effect, and appropriate post selection directly influence treatment success.

With the increasing popularity of esthetic dentistry applications, tooth whitening methods have gained an important place in clinical practice. Current studies indicate that low-concentration bleaching agents cause less tooth sensitivity. In the treatment of dentin hypersensitivity, potassium nitrate, fluoride compounds, adhesive agents, and laser applications are considered among the effective treatment methods.

The aim of this full-text paper is to comprehensively evaluate current treatment approaches in restorative dentistry in light of evidence-based literature and to provide clinicians with up-to-date information.

Keywords: Restorative dentistry, minimally invasive approach, rubber dam, dentin hypersensitivity

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8C6AEEA0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Acil Yardım ve Afet Yönetimi

ORCID: 0000-0003-4536-4580 | 0000-0001-9383-7165

PEDİATRİK OTOMATİK EKSTERNAL DEFİBRİLATÖR UYGULAMALARINDA ZARAR VERME KAYGISI: KANITA DAYALI YAKLAŞIMLAR VE EĞİTİM GEREKSİNİMLERİ

Öğr. Gör. Elif Buşra HAMZAOĞLU*[1], Dr. Ali DOĞAN[1]
[1] Gümüşhane Üniversitesi
* Corresponding Author: Elif Buşra HAMZAOĞLU
tekelielif902@gmail.com

ÖZET

Pediatrik kardiyak arrestlerde otomatik eksternal defibrilatörün (OED) erken kullanımı sağkalım açısından önem taşımaktadır. Buna karşın yanlış şok, yüksek enerji ve hatalı ped yerleşimiyle çocuğa zarar verme kaygısı müdahaleyi geciktirebilmektedir. Bu derlemede, pediatrik OED kullanımının güvenliği, ritim analiz algoritmalarının doğruluğu, enerji ve ped seçimi ile zarar verme kaygısını etkileyen etmenler incelenmiştir. Mevcut kanıtlar, pediatrik ritim analizinin güvenilir ve uygunsuz şok önerisinin seyrek olduğunu göstermektedir. Asıl güçlükler; bilgi ve uygulama eksikliği, cihazla yeterli aşinalığın bulunmaması, düşük öz-yeterlik ve hukuki sorumluluk algısıyla ilişkilidir. Bu nedenle eğitimlerin pediatrik senaryolar, doğru ped yerleşimi, uygun enerji seçimi ve tekrarlanan uygulamalarla desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Otomatik eksternal defibrilatör, pediatrik kardiyak arrest, defibrilasyon, zarar verme kaygısı, OED eğitimi,ritm analizi

CONCERNS ABOUT CAUSING HARM DURING PEDIATRIC AUTOMATED EXTERNAL DEFIBRILLATOR USE: EVIDENCE-BASED APPROACHES AND EDUCATIONAL NEEDS

ABSTRACT

Early use of an automated external defibrillator (AED) is important for survival in pediatric cardiac arrest. However, concerns about inappropriate shocks, excessive energy, and incorrect pad placement may delay intervention. This review examines the safety of pediatric AED use, the accuracy of rhythm-analysis algorithms, energy and pad selection, and factors contributing to concerns about causing harm. Available evidence indicates that pediatric rhythm analysis is reliable and inappropriate shock recommendations are uncommon. The main barriers are insufficient knowledge and practical experience, limited device familiarity, low self-efficacy, and perceived legal liability. Educational programs should therefore incorporate pediatric scenarios, correct pad placement, appropriate energy selection, and repeated hands-on practice.

Keywords: Keywords: Automated external defibrillator, pediatric cardiac arrest, defibrillation, fear of causing harm, AED training, rhythm analysis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8C975D90

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-4164-3374 | 0000-0002-7720-8833

HASTALIKLARDA EPİGENETİK MEKANİZMALAR: PATOFİZYOLOJİK ROLLERİ VE KLİNİK POTANSİYELİ

Ecz. MSc. Mohammad Turdi HAMEDI*[1], Prof. Dr. Sibel AKYOL[1]
[1] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Mohammad Turdi HAMEDI
m.hamedi@ogr.iuc.edu.tr

ÖZET

Epigenetik, DNA dizisinde herhangi bir değişiklik meydana gelmeden gen ifadesinin ve hücresel fonksiyonların düzenlenmesini sağlayan moleküler mekanizmaları ifade etmektedir. DNA metilasyonu, histon modifikasyonları (asetilasyon, metilasyon vb.) ve kodon dışı RNA'lar (miRNA, lncRNA) gibi temel epigenetik mekanizmalar, hücresel farklılaşma, embriyonik gelişim, hücre homeostazı ve çevresel uyaranlara adaptasyon süreçlerinde rol almaktadır. Son yıllarda yapılan çalışmalar, epigenetik mekanizmalardaki değişikliklerin farklı hastalıkların patogenezinde kritik rol aldığını göstermektedir.

Tümör baskılayıcı genlerin hipermetilasyon veya onkogenlerin hipometilasyon tümörogenezi doğrudan tetiklemektedir. Epigenetik değişiklikler sinaptik plastisiteyi, nöroinflamasyonu ve nöronal yaşam süresini etkileyerek nörodejeneratif hastalıkların progresyonunu hızlandırmaktadır. Ayrıca, çevresel faktörlerden kaynaklanan epigenetik sapmalar, insülin direncini, inflamasyon ve lipid metabolizmasını etkileyerek diyabet ve kardiyovasküler hastalıklara neden ola bilmektedir. DNA metilasyonu ve mikroRNA ekspresyonundaki değişiklikler immün toleransı bozarak romatoid artrit, sistemik lupus eritematozus ve multipl skleroz gibi otoimmün hastalıkların oluşmasına katkı sağladığı gösterilmiştir.

Epigenetik tedaviler(DNA metiltransferaz ve histon deasetilaz inhibitörleri) ve CRISPR/dCas9 tabanlı epigenom düzenleme yaklaşımları, özellikle hematolojik malignitelerde ve kişiselleştirilmiş tıp uygulamalarında umut verici sonuçlar sunmaktadır. Sonuç olarak epigenetik mekanizmalar, çevresel faktörler ile genetik yapı arasındaki etkileşimi düzenleyerek birçok hastalığın patogenezinde önemli rol oynamaktadır. Bu mekanizmaların aydınlatılması, erken tanı ve hedefe yönelik tedavi yaklaşımlarının geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Epigenetik, DNA Metilasyonu, Histon Modifikasyonu, Tümörogenez.

EPIGENETIC MECHANISMS IN DISEASES: PATHOPHYSIOLOGICAL ROLES AND CLINICAL POTENTIAL

ABSTRACT

Epigenetics refers to the molecular mechanisms that regulate gene expression and cellular functions without altering the underlying DNA sequence. The major epigenetic mechanisms, including DNA methylation, histone modifications (e.g., acetylation and methylation), and non-coding RNAs (such as microRNAs and long non-coding RNAs), play essential roles in cellular differentiation, embryonic development, maintenance of cellular homeostasis, and adaptation to environmental stimuli. Accumulating evidence has demonstrated that dysregulation of these epigenetic mechanisms plays a critical role in the pathogenesis of a wide range of human diseases.

Aberrant hypermethylation of tumor suppressor genes and hypomethylation of oncogenes directly contribute to tumorigenesis. In the nervous system, epigenetic alterations influence synaptic plasticity, neuroinflammation, and neuronal survival, thereby accelerating the progression of neurodegenerative disorders. Furthermore, environmentally induced epigenetic abnormalities can disrupt insulin signaling, inflammatory pathways, and lipid metabolism, thereby contributing to the development of diabetes mellitus and cardiovascular diseases. Altered DNA methylation patterns and dysregulated microRNA expression have also been shown to impair immune tolerance, thereby promoting the development of autoimmune diseases, including rheumatoid arthritis, systemic lupus erythematosus, and multiple sclerosis.

Emerging epigenetic therapeutic strategies, particularly DNA methyltransferase and histone deacetylase inhibitors, together with CRISPR/dCas9-based epigenome editing technologies, have shown considerable promise, especially in the treatment of hematological malignancies and the advancement of precision medicine. In conclusion, epigenetic mechanisms serve as a dynamic interface between genetic background and environmental factors, playing a pivotal role in the pathogenesis of numerous diseases. A deeper understanding of these mechanisms is expected to facilitate the identification of novel biomarkers for early diagnosis and the development of targeted therapeutic strategies.

Keywords: Epigenetics; DNA methylation; Histone modification; Tumorigenesis.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8CF9C32D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-4593-3990

NORMAL BİLİŞSEL YAŞLANMA İLE ALZHEİMER HASTALIĞININ AYIRICI TANISI: KLİNİK ÖZELLİKLER, NÖROPSİKOLOJİK DEĞERLENDİRME, NÖROGÖRÜNTÜLEME VE KAN TEMELLİ BIYOBELİRTEÇLERE İLİŞKİN GÜNCEL YAKLAŞIMLAR: BİR ANLATISAL LİTERATÜR DERLEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet GÖL*[1]
[1] Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Fizyoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Mehmet GÖL
fatih172@gmail.com

ÖZET

Amaç: Amaç: Alzheimer hastalığı (AH), belirgin bilişsel belirtilerin ortaya çıkmasından yıllar önce başlayabilen uzun bir preklinik dönem boyunca gelişir. Bu nedenle, normal bilişsel yaşlanmanın erken evre AH'den ayırt edilmesi önemli bir tanısal güçlük olmaya devam etmektedir. Bu anlatısal derlemenin amacı, sağlıklı bilişsel yaşlanmayı AH'den ayırt etmeye yönelik klinik, nöropsikolojik, biyobelirteç ve nörogörüntüleme yaklaşımlarını özetlemektir.
Yöntem: PubMed veri tabanı kullanılarak anlatısal bir literatür taraması gerçekleştirildi. Klinik özellikler, nöropsikolojik değerlendirme, kan/plazma biyobelirteçleri, beyin omurilik sıvısı (BOS) biyobelirteçleri ve manyetik rezonans görüntüleme (MRG)/pozitron emisyon tomografisine (PET) odaklanan önceden tanımlanmış beş ayrı tarama yapıldı. Sağlıklı yaşlanmanın AH'den ayırt edilmesiyle ilgili İngilizce yayımlanmış insan çalışmaları değerlendirildi. Başlangıçta 2018'den günümüze kadar olan dönem tarandı; yeterli sayıda ilgili yayına ulaşılamadığında tarama daha önceki yılları kapsayacak şekilde genişletildi. Temel olarak terapötik girişimleri, tedavi yanıtının öngörülmesini, AH dışındaki popülasyonları veya tanısal olmayan sonuçları ele alan çalışmalar dışlandı.
Bulgular: Tek bir klinik özellik, bilişsel test, biyobelirteç veya görüntüleme yöntemi, sağlıklı bilişsel yaşlanmayı AH'den tüm evrelerde güvenilir şekilde ayırt edememektedir. Montreal Bilişsel Değerlendirme gibi nöropsikolojik araçlar erken bilişsel bozukluğa duyarlıdır; ancak performansları eşik değerlerden ve test koşullarından etkilenmektedir. Kan temelli biyobelirteçler erken tarama için minimal invaziv bir yaklaşım sunmaktadır. MRG yapısal ve işlevsel bilgi sağlarken, amiloid PET serebral amiloid patolojisini gösterebilmektedir. BOS Aβ42 ve tau ile ilişkili biyobelirteçler yerleşik biyobelirteçler olmakla birlikte invaziv örnekleme gerektirmektedir. Radyomik, difüzyon MRG, EEG temelli belirteçler ve makine öğrenmesi gibi yeni yaklaşımlar tanısal ayırt ediciliği daha da artırabilir.
Sonuç: Sağlıklı bilişsel yaşlanmanın erken AH'den ayırt edilmesi multimodal ve aşamalı bir tanısal strateji gerektirir. Klinik ve nöropsikolojik değerlendirme ilk basamağı oluşturmalı, gerektiğinde kan biyobelirteçleri ve nörogörüntüleme ile devam edilmelidir. Ek biyolojik doğrulama gerektiğinde BOS biyobelirteçleri değerlendirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Alzheimer hastalığı, Biyobelirteç, Beyin omurilik sıvısı; Manyetik rezonans görüntüleme, Sağlıklı bilişsel yaşlanma, Pozitron emisyon tomografisi.

DIFFERENTIAL DIAGNOSIS OF NORMAL COGNITIVE AGING AND ALZHEIMER'S DISEASE: CURRENT PERSPECTIVES ON CLINICAL FEATURES, NEUROPSYCHOLOGICAL ASSESSMENT, NEUROIMAGING, AND BLOOD-BASED BIOMARKERS: A NARRATIVE LITERATURE REVIEW

ABSTRACT

Objective: Alzheimer's disease (AD) develops through a prolonged preclinical phase that may begin years before overt cognitive symptoms appear. Distinguishing normal cognitive aging from early AD therefore remains a major diagnostic challenge. This narrative review aimed to summarize clinical, neuropsychological, biomarker, and neuroimaging approaches for differentiating healthy cognitive aging from AD.
Methods: A narrative literature review was conducted using PubMed. Five predefined searches focused on clinical features, neuropsychological assessment, blood/plasma biomarkers, cerebrospinal fluid (CSF) biomarkers, and magnetic resonance imaging (MRI)/positron emission tomography (PET). English-language human studies relevant to differentiating healthy aging from AD were considered. The initial search period was 2018 to the present and was extended to earlier years when insufficient relevant publications were identified. Studies primarily addressing therapeutic interventions, treatment-response prediction, non-AD populations, or non-diagnostic outcomes were excluded.
Results: No single clinical feature, cognitive test, biomarker, or imaging modality can reliably distinguish healthy cognitive aging from AD across all stages. Neuropsychological tools such as the Montreal Cognitive Assessment are sensitive to early impairment, although performance is influenced by cut-off values and testing conditions. Blood-based biomarkers offer a minimally invasive approach to early screening. MRI provides structural and functional information, while amyloid PET demonstrates cerebral amyloid pathology. CSF Aβ42 and tau-related biomarkers remain well-established but require invasive sampling. Emerging approaches, including radiomics, diffusion MRI, EEG-based markers, and machine learning, may further improve diagnostic discrimination.
Conclusion: Differentiating healthy cognitive aging from early AD requires a multimodal, stepwise strategy. Clinical and neuropsychological assessment should form the initial approach, followed by blood biomarkers and neuroimaging when indicated. CSF biomarkers may be considered when additional biological confirmation is required.
Keywords: Alzheimer's disease; Biomarker; Cerebrospinal fluid; Healthy cognitive aging; Magnetic resonance imaging; Positron emission tomography.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8D45FE36

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2200-7097

VENÖZ TROMBOEMBOLİZM GEÇİREN ÜREME ÇAĞINDAKİ KADINLARIN JİNEKOLOJİK VE KONTRASEPTİF PROFİLİ: TEK MERKEZLİ RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Dr. Öğretim Üyesi Mehmet ADIYEKE*[1]
[1] Tepecik Research and Training Hospital
mehmetadiyeke@gmail.com

ÖZET

Amaç: Kombine hormonal kontraseptif kullanımı, venöz tromboembolizm (VTE) için bilinen bir risk faktörüdür. Bununla birlikte, polikistik over sendromu (PCOS) ve endometriozis gibi bazı jinekolojik hastalıkların da VTE gelişimiyle ilişkili olabileceği bildirilmektedir. Bu çalışmada, VTE nedeniyle hastaneye yatırılan üreme çağındaki kadınların jinekolojik ve obstetrik özelliklerinin, VTE geliştiği sırada kullandıkları kontraseptif yöntemlerin, VTE sonrası kontrasepsiyon tercihlerinin ve kontrasepsiyon danışmanlığı durumlarının değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif, tek merkezli çalışmaya, 1 Ocak 2020–31 Aralık 2025 tarihleri arasında Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde VTE nedeniyle hastaneye yatırılan 18–50 yaş arasındaki kadınlar dahil edildi. Hastaların demografik özellikleri, VTE tipi, jinekolojik ve obstetrik öyküleri, VTE geliştiği sırada kullandıkları kontraseptif yöntemler ve VTE sonrası kontrasepsiyon danışmanlığına ilişkin bilgiler elektronik hasta kayıtlarından elde edildi. Güncel kontraseptif kullanım durumları telefon görüşmesiyle değerlendirildi. Tekrarlayan gebelik kaybı, iki veya daha fazla gebelik kaybı öyküsü olarak tanımlandı.

Bulgular: Çalışmaya toplam 143 kadın dahil edildi. VTE geliştiği sıradaki ortalama yaş 37±7,1 yıl, ortalama vücut kitle indeksi 30±6,7 kg/m² idi. Hastaların %67'si obez veya morbid obezdi. Otuz altı hastada (%25,2) aktif veya geçmiş sigara kullanımı öyküsü mevcuttu.

Hastaların 46'sında (%32,2) izole derin ven trombozu, 71'inde (%49,7) izole pulmoner emboli ve 23'ünde (%16,1) derin ven trombozu ile pulmoner emboli birlikteliği saptandı. Birer hastada (%0,7) atipik lokalizasyonlu venöz tromboz, serebral venöz tromboz ve üst ekstremite venöz trombozu mevcuttu.

VTE geliştiği sırada 49 kadın (%34,3) kombine oral kontraseptif kullanmaktaydı. Kombine oral kontraseptif kullanımı sırasında VTE gelişen kadınların %62'sinde tromboembolik olay kullanımın ilk yılı içinde meydana gelmişti. Kullanım süresi bilinen kadınlarda ortalama kombine oral kontraseptif kullanım süresi 13,6±2,7 ay idi.

Hastaların 27'sinde (%18,9) PCOS, 8'inde (%5,6) endometriozis saptandı. PCOS tanılı kadınların VTE geliştiği sıradaki ortalama yaşının, PCOS tanısı olmayan kadınlara göre daha düşük olduğu gözlendi (sırasıyla 33±5,3 yıl ve 37±7,2 yıl). PCOS tanılı 27 kadının 17'si (%63,0) VTE geliştiği sırada kombine oral kontraseptif kullanırken, 11'inde (%40,7) izole derin ven trombozu saptandı.

Hastaların 80'inde (%55,9) en az bir gebelik öyküsü mevcuttu. On iki hastada (%8,4) iki veya daha fazla gebelik kaybı öyküsü bulunurken, bunların 8'inde iki, 4'ünde ise üç veya daha fazla gebelik kaybı vardı.

Elektronik hasta kayıtlarının incelenmesinde 143 hastanın 95'ine (%66,4) VTE sonrası kontrasepsiyon danışmanlığı verildiği görüldü. VTE sonrası ortalama izlem süresi 2,6±1,5 yıldı. Telefonla değerlendirme aşamasında 143 hastanın 115'ine (%80,4) ulaşıldı. Ulaşılan kadınların 1'i (%0,9) kombine oral kontraseptif, 12'si (%10,4) yalnız progestin içeren bir yöntem ve 37'si (%32,2) hormonal olmayan bir kontraseptif yöntem kullanmaktaydı. Kalan 65 kadın (%56,5) herhangi bir kontraseptif yöntem kullanmıyor veya menopoz, gebelik isteği ya da cinsel olarak aktif olmama gibi nedenlerle kontrasepsiyon gereksinimi bulunmadığını belirtiyordu.

Sonuç: VTE geçiren üreme çağındaki kadınlarda obezite, jinekolojik hastalıklar ve kontraseptif maruziyet sık karşılaşılan klinik özelliklerdi. Kadınların yaklaşık üçte birinin VTE geliştiği sırada kombine oral kontraseptif kullanıyor olması, kontraseptif yöntem seçimi öncesinde bireysel tromboembolik risk faktörlerinin dikkatle değerlendirilmesinin önemini göstermektedir. PCOS tanılı kadınlarda daha düşük ortalama VTE yaşı ve yüksek kombine oral kontraseptif kullanım oranı gözlenmesi, bu hasta grubunda hormonal, metabolik ve tromboembolik risk faktörlerinin birlikte ele alınması gerektiğini düşündürmektedir. Bununla birlikte, çalışmanın kontrol grubu içermemesi nedeniyle PCOS veya kombine oral kontraseptif kullanımının bağımsız etkileri değerlendirilememektedir. Hastaların yaklaşık üçte birine VTE sonrası kontrasepsiyon danışmanlığı verilmemiş olması ve güncel dönemde bir hastanın kombine oral kontraseptif kullanmaya devam etmesi, taburculuk sonrası multidisipliner kontrasepsiyon danışmanlığının güçlendirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Daha geniş örneklemli, kontrollü ve karşılaştırmalı çalışmalar, jinekolojik hastalıklar ile kontraseptif maruziyetin VTE geçiren genç kadınlardaki klinik önemini daha ayrıntılı ortaya koyabilir.

Anahtar kelimeler:
Venöz tromboembolizm, kombine oral kontraseptif, polikistik over sendromu, kontrasepsiyon
Anahtar Kelimeler: Venöz tromboembolizm, kombine oral kontraseptif, polikistik over sendromu, kontrasepsiyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8DD70064

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0002-1848-0666 | 0000-0002-1664-5634

APNEİK PENCERE SIRASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN TÜPSÜZ TRANSORAL ENJEKSİYON LARİNGOPLASTİSİNDE PERİOPERATİF ANESTEZİ YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Aycan KURTARANGİL DOĞAN*[1], Doç. Dr. Nurullah TÜRE[2]
[1] Kütahya Şehir Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
[2] Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Kulak Burun Boğaz Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Aycan KURTARANGİL DOĞAN
akurtarangil@gmail.com

ÖZET

Transoral enjeksiyon laringoplastisi, tek taraflı vokal kord paralizisinin tedavisinde etkili bir yöntem olmakla birlikte genel anestezi altında uygulandığında endotrakeal tüpün cerrahi görüş alanını daraltması önemli bir dezavantaj oluşturabilmektedir. Apneik pencere tekniği, tüpsüz bir cerrahi alan sağlayarak bu sorunu ortadan kaldırmayı amaçlamaktadır. Bu olgu sunumunda, lokal anesteziyi tolere edemeyen 55 yaşındaki kadın hastada apneik pencere sırasında gerçekleştirilen tüpsüz transoral enjeksiyon laringoplastisinin anestezi yönetimi sunulmuştur. Hastaya standart monitörizasyon uygulandıktan sonra %100 oksijen ile iki dakika preoksijenizasyon yapıldı. Premedikasyonda 0,02 mg/kg midazolam; indüksiyonda 2 mg/kg propofol, 75 µg fentanil, 0,9 mg/kg lidokain ve 0,6 mg/kg roküronyum uygulandı. İki dakikalık manuel ventilasyonu takiben hastaya 10 L/dk nazal kanül ile %100 oksijen verilerek apneik oksijenasyon sağlandı. İlk apneik pencere iki dakika, ikinci apneik pencere ise yaklaşık 50 saniye sürdü. İşlem boyunca endotrakeal entübasyon uygulanmadı ve periferik oksijen satürasyonu %97'nin altına düşmedi. Cerrahi yaklaşık 7 dakikada tamamlandı. Nöromüsküler blok sugammadeks ile antagonize edildi ve hasta komplikasyonsuz şekilde uyandırıldı. Bu olgu, uygun hasta seçimi, etkili preoksijenizasyon, planlı havayolu stratejisi ve deneyimli ekip varlığında, HFNO kullanılmaksızın yalnızca standart nazal kanül ile gerçekleştirilen apneik oksijenasyonun kısa süreli transoral enjeksiyon laringoplastisinde güvenli ve uygulanabilir bir seçenek olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Apneik pencere, apneik oksijenasyon, havayolu yönetimi, vokal kord paralizisi, laringoplasti.

PERIOPERATIVE ANESTHETIC MANAGEMENT OF TUBELESS TRANSORAL INJECTION LARYNGOPLASTY PERFORMED IN THE APNEIC WINDOW: A CASE REPORT

ABSTRACT

Transoral injection laryngoplasty is an effective treatment for unilateral vocal fold paralysis; however, when performed under general anesthesia, endotracheal intubation may significantly restrict the surgical field and interfere with precise injection. The apneic window technique aims to overcome this limitation by providing a tubeless operative field. We present the anesthetic management of a 55-year-old woman who underwent tubeless transoral injection laryngoplasty during an apneic window after failing to tolerate the procedure under local anesthesia. Following standard intraoperative monitoring, preoxygenation with 100% oxygen was performed for two minutes. Premedication consisted of intravenous midazolam (0.02 mg/kg). General anesthesia was induced with propofol (2 mg/kg), fentanyl (75 µg), lidocaine (0.9 mg/kg), and rocuronium (0.6 mg/kg). After two minutes of manual ventilation, apneic oxygenation was maintained using a standard nasal cannula delivering 100% oxygen at 10 L/min. The first apneic window lasted two minutes, followed by a second apneic period of approximately 50 seconds after an interval of manual ventilation and supplemental anesthetic administration. Endotracheal intubation was not required at any stage, and peripheral oxygen saturation remained above 97% throughout the procedure. The operation was completed within 7 minutes. Neuromuscular blockade was successfully reversed with sugammadex, and the patient recovered uneventfully without perioperative complications. This case demonstrates that, in carefully selected patients managed by an experienced multidisciplinary team, apneic oxygenation using a standard nasal cannula may represent a safe and feasible alternative for short-duration tubeless transoral injection laryngoplasty, even in the absence of high-flow nasal oxygen (HFNO) systems.

Keywords: Apneic window, apneic oxygenation, airway management, vocal cord paralysis, laryngoplasty.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8F033599

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Yönetimi

ORCID: 0009-0004-4979-5681 | 0000-0002-5912-9648 | 0000-0002-6990-1945 | 0000-0003-1139-4650

YAŞLI BİREYLERDE SAĞLIK HİZMETLERİNE ERİŞİMDE FİNANSAL ENGELLER VE HEKİME BAŞVURMA GECİKMESİ: TÜRKİYE'DE 1.070 KATILIMCI ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Zeliha KÖSE*[1], Doç. Dr. Nilay AKSOY[3], Doç. Dr. Kenan KIBICI[2], Doç. Dr. Orhan AKAY[4]
[1] Graduate School of Health Sciences, Health Management Phd Program, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
[2] Department of Neurosurgery, School of Medicine, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
[3] Department of Clinical Pharmacy, School of Pharmacy, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
[4] School of Medicine, Department of Biostatistics, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
* Corresponding Author: Zeliha KÖSE
zelihak24@gmail.com

ÖZET

Arka Plan: Sağlık hizmetlerine erişim, sağlıklı yaşlanmanın temel belirleyicilerinden biridir. Ancak finansal engeller, yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerinden zamanında yararlanmasını önleyerek hekime başvurma gecikmesine ve olumsuz sağlık sonuçlarına yol açabilmektedir.

Amaç: Bu araştırmanın amacı, Türkiye'de yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerine erişimde karşılaştıkları finansal engeller ile hekime başvurma gecikmesi arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Bu araştırma, İstanbul'un farklı bölgelerinde yaşayan 65 yaş ve üzerindeki 1.070 birey üzerinde gerçekleştirilen kesitsel bir anket çalışmasına dayanmaktadır. Veri toplama aracı kapsamlı literatür incelemesi temel alınarak geliştirilmiş; sosyo-demografik özellikler, sağlık hizmetlerine erişimde finansal engeller ve hekime başvurma davranışına ilişkin ifadeleri içermiştir. Uygulama öncesinde veri toplama aracı için beş alan uzmanından kapsam geçerliliği görüşü alınmış ve 30 katılımcı ile pilot uygulama yapılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla güvenirlik analizi yapılmış, veri toplama aracının temel yapısını incelemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi uygulanmıştır. Çalışma hipotezi, parametrik olmayan Mann–Whitney U testi ve ilişki katsayıları kullanılarak test edilmiştir.

Bulgular: Araştırmaya toplam 1.070 yaşlı birey katılmıştır; katılımcıların %48,2'si kadın olup, yaş ortalaması 71,8 ± 5,8 yıldır. Veri toplama aracı kabul edilebilir iç tutarlılık göstermiştir ve genel Cronbach alfa katsayısı α = 0,734 olarak bulunmuştur. Bulgular, finansal engeller ile hekime başvurma gecikmesi arasında anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymuştur. Finansal nedenlerle sağlık hizmetini erteleyen bireylerin hekime başvurma gecikmesi puanlarının, sağlık hizmetini ertelemeyen bireylere göre anlamlı düzeyde daha yüksek olduğu belirlenmiştir (U = 102599; Z = -8,116; p < 0,001). Ayrıca Eta katsayıları, finansal engeller ile hekime başvurma gecikmesi arasında zayıf-orta düzeyde pozitif bir ilişki bulunduğunu göstermiştir (η = 0,248–0,295).

Sonuç: Finansal engeller, yaşlı bireylerin sağlık hizmetlerine erişiminde önemli bir sorun oluşturmakta ve hekime başvurma sürecinde gecikmelere yol açmaktadır. Yaşlı nüfusun sağlık hizmetlerine eşit ve zamanında erişimini sağlamak amacıyla cepten yapılan sağlık harcamalarını azaltan ve finansal koruma mekanizmalarını güçlendiren politikaların önceliklendirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yaşlı bireyler, sağlık hizmetlerine erişim, finansal engeller, hekime başvurma gecikmesi, Türkiye

FINANCIAL BARRIERS TO HEALTHCARE ACCESS AND DELAYED HEALTHCARE-SEEKING BEHAVIOR AMONG OLDER ADULTS: EVIDENCE FROM A LARGE-SCALE SURVEY IN TÜRKIYE

ABSTRACT

Background: Access to healthcare services is a fundamental determinant of healthy aging. However, financial barriers may prevent older adults from timely utilization of healthcare services, leading to delayed healthcare-seeking behavior and adverse health outcomes.

Objective: This study aimed to examine the relationship between financial barriers to healthcare access and delayed healthcare-seeking behavior among older adults in Türkiye.

Methods: This cross-sectional survey was carried out among older adults (aged ≥65 years) recruited from diverse areas of İstanbul, Türkiye. The survey instrument was developed based on a comprehensive literature review and included socio-demographic characteristics, financial barriers to healthcare access, and healthcare-seeking behavior. Prior to administration, the survey instrument underwent content validation by five domain experts and pilot testing with 30 participants. Reliability analysis was performed to assess internal consistency, and exploratory factor analysis was conducted to examine the underlying structure of the survey instrument. The study hypothesis was evaluated using the non-parametric Mann–Whitney U test and measures of association.

Results: A total of 1,070 older adults participated in the study; 48.2% were female, and the mean age was 71.8 ± 5.8 years. The survey instrument demonstrated acceptable internal consistency, with an overall Cronbach's alpha (α) of 0.734. The findings revealed a significant association between financial barriers and delayed healthcare-seeking behavior. Older adults who reported postponing healthcare services for financial reasons exhibited significantly higher healthcare-seeking delay scores than those who did not postpone care (U = 102,599; Z = -8.116; p < 0.001). Furthermore, Eta coefficients indicated a weak-to-moderate positive relationship between financial barriers and healthcare-seeking delays (η = 0.248–0.295).

Conclusion: Financial barriers constitute an important obstacle to healthcare access among older adults and contribute to delays in seeking medical care. Policymakers should prioritize strategies that reduce out-of-pocket healthcare expenditures and improve financial protection mechanisms to promote equitable and timely access to healthcare services for older populations.

Keywords: Older adults, Healthcare access, Financial barriers, Delayed healthcare seeking, Türkiye

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8F37262E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-1622-2698 | 0000-0002-1272-5581

KALSİYUM SİLİKAT ESASLI PULPA KUAFAJ MATERYALLERİNİN BULK-FİLL KOMPOZİTE FARKLI ADEZİVLER İLE MAKASLAMA BAĞLANMA DAYANIMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Vasfiye IŞIK*[1], Doç. Dr. Soner ŞİŞMANOĞLU[2]
[1] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Diş Hekimliği Fakültesi Endodonti Anabilim Dalı
[2] İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Diş Hekimliği Fakültesi Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Vasfiye IŞIK
vasfiye86@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, dört farklı kalsiyum silikat esaslı pulpa kuafaj materyalinin üç farklı adeziv strateji kullanılarak bulk-fill kompozit rezine olan makaslama bağlanma dayanımını değerlendirmek ve adeziv stratejisinin etkisinin materyalin rezin içeriğine bağlı olup olmadığını belirlemektir.
Gereç ve Yöntem: Standart santral kavitelere sahip 144 akrilik blok, TheraCal PT, TheraCal LC, Biodentine ve NeoMTA2 ile doldurulmuştur (n=36). Her materyal, adeziv stratejiye göre üç alt gruba ayrılmıştır (n=12): Adper Single Bond 2 etch-and-rinse (SB2-ER), Single Bond Universal etch-and-rinse (SBU-ER) ve Single Bond Universal self-etch (SBU-SE). Bulk-fill kompozit rezin uygulanıp ışıkla polimerize edilen örnekler, 37 °C'de 24 saat bekletildikten sonra üniversal test cihazında 1 mm/dk çapraz kafa hızında test edilmiştir. Kırılma tipleri stereomikroskop altında değerlendirilmiş ve veriler iki yönlü ANOVA, Tukey HSD ve ki-kare testleri ile analiz edilmiştir (α=0,05).
Bulgular: Pulpa kuafaj materyali, makaslama bağlanma dayanımını anlamlı düzeyde etkilemiştir($p<0,001$). En yüksek bağlanma dayanımı TheraCal PT grubunda (24,3 MPa) elde edilirken, bunu TheraCal LC (16,6 MPa), Biodentine (14,6 MPa) ve NeoMTA2 (12,0 MPa) takip etmiştir. TheraCal PT ve TheraCal LC gruplarında SBU-SE uygulaması, SB2-ER uygulamasına göre anlamlı derecede daha düşük bağlanma dayanımı değerleri göstermiştir (sırasıyla $p=0,006$ ve $p=0,042$). Biodentine ve NeoMTA2 gruplarında ise adeziv stratejileri arasında anlamlı farklılık bulunmamıştır. Kırılma tipi dağılımları materyal grupları arasında anlamlı farklılık göstermiştir ($p<0,001$). Rezin içeren materyallerde ağırlıklı olarak adeziv ve miks kırılmalar görülürken, su bazlı kalsiyum silikat esaslı materyallerde koheziv kırılmalar görülmüştür.
Sonuç: Rezin modifiye kalsiyum silikat esaslı pulpa kuafaj materyalleri, özellikle TheraCal PT, bulk-fill kompozit rezine daha yüksek bağlanma dayanımı göstermiştir. Adeziv stratejisinin bağlanma dayanımı üzerindeki etkisi yalnızca rezin içeren materyallerde gözlenmiştir. Bu sonuçlar, yüzey asitlemesinin rezin içeren kalsiyum silikat esaslı materyallerde bağlanma performansını etkileyebileceğini, su bazlı materyallerde ise sınırlı bir role sahip olduğunu göstermektedir.
Anahtar Kelimeler: TheraCal PT, kalsiyum silikat, makaslama bağ dayanımı,bulk-fill kompozit, adeziv sistemler

SHEAR BOND STRENGTH OF CALCIUM SILICATE–BASED PULP CAPPING MATERIALS TO BULK-FILL COMPOSITE USING DIFFERENT ADHESIVE STRATEGIES

ABSTRACT

Aim: Bonding between the pulp capping material and the overlying restoration is critical for the long-term success of vital pulp therapy. This study evaluated the shear bond strength (SBS) of four calcium silicate–based pulp capping materials to a bulk-fill composite resin bonded with three adhesive strategies, and determined whether the effect of adhesive strategy depends on the resin content of the capping material.
Materials and Methods: One hundred forty-four acrylic blocks with a central cavity were prepared and filled with one of four capping materials: TheraCal PT, TheraCal LC, Biodentine, or NeoMTA2 (n = 36 each). Each material was subdivided (n = 12) according to adhesive strategy: Adper Single Bond 2 in etch-and-rinse mode (SB2-ER), Single Bond Universal in etch-and-rinse mode (SBU-ER), and Single Bond Universal in self-etch mode (SBU-SE). A bulk-fill composite was applied and light-cured. After 24 h of storage at 37 °C, SBS was measured on a universal testing machine at a crosshead speed of 1 mm/min, and failure modes were examined under stereomicroscopy. Data were analyzed by two-way ANOVA, Tukey HSD, and chi-square tests ($\alpha = 0.05$).
Results: Material significantly affected SBS ($p < 0.001$), with TheraCal PT showing the highest values (24.3 MPa), followed by TheraCal LC (16.6 MPa) and Biodentine (14.6 MPa), and NeoMTA2 the lowest (12.0 MPa). Adhesive strategy influenced SBS only in the resin-containing materials: for TheraCal PT and TheraCal LC, SBU-SE produced significantly lower values than SB2-ER ($p = 0.006$ and $p = 0.042$), whereas no adhesive effect was observed for Biodentine or NeoMTA2. Failure mode distribution differed significantly among materials ($p < 0.001$); resin-containing materials failed mostly in mixed or adhesive modes, while water-based materials failed predominantly cohesively within the material.
Conclusion: The resin-modified calcium silicates, particularly TheraCal PT, achieved superior bonding to bulk-fill composite. Adhesive strategy affected bond strength only when the capping material contained resin, indicating that surface etching is relevant primarily for resin-based materials and of limited benefit for water-based calcium silicates.
Keywords: TheraCal PT, calcium silicate, shear bond strength, bulk-fill composite, adhesive systems

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8F6C3CE8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009000929403472

ACİL SİSTEKTOMİ SONRASI GELİŞEN MULTİDİSİPLİNER KOMPLİKASYONLARIN YÖNETİMİ: BİR OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Beyzanur AYDOĞDU*[1]
[1] Başakşehir Devlet Hastanesi
* Corresponding Author: Beyzanur AYDOĞDU
beyzaaydogan7714@gmail.com

ÖZET

Giriş: T2+CIS mesane tümörü öyküsü olan hastalarda gelişen akut kanamalar, özellikle komorbiditesi yüksek geriatrik olgularda, acil cerrahi ve yoğun bakım süreçlerini karmaşık hale getirebilmektedir. Bu olguda, akut üretral kanama nedeniyle acil sistektomiye alınan ve postoperatif dönemde çok sayıda komplikasyon gelişen bir hastanın multidisipliner yönetimi sunulmuştur.
Olgu: Bilinen HT, DM, AF, hipotiroidi ve astım öyküsü olan 88 yaşındaki kadın hasta, genel durum bozukluğu ve üretral kanama ile acil servise başvurdu. Başvuru Hb değeri 3,4 g/dL olan hastaya eritrosit süspansiyonu replasmanı yapılarak acil şartlarda sistektomi uygulandı. Altı saat süren operasyonda yaklaşık 1000 cc kanama gözlendi; dilüsyonel koagülopatiyi önlemek amacıyla eritrosit süspansiyonu, taze donmuş plazma, fibrinojen ve kalsiyum replasmanı yapılarak hasta düşük doz inotrop destekle entübe halde yoğun bakıma alındı. Postoperatif dönemde hipotiroidi dekompansasyonu nedeniyle levotiroksin dozu kademeli olarak artırıldı; enfeksiyon parametrelerindeki yükselme üzerine ampirik antibiyoterapi düzenlendi. Takiplerde gelişen solunum sıkıntısı ve NIMV ihtiyacı üzerine hasta tekrar yoğun bakıma alındı; görüntülemede bilateral plevral efüzyon saptandı ve konservatif yaklaşımların yetersiz kalması üzerine plöreken uygulandı. Akciğer ultrasonografisi ve diyafragma kalınlık ölçümleri solunum yetmezliğinin değerlendirilmesinde yol gösterici oldu. Hasta kademeli klinik düzelme ile takip edilmektedir.
Tartışma: Sonuç: Bu olgu, geriatrik ve multimorbid hastalarda acil cerrahi sonrası gelişebilecek hemorajik, kardiyak, endokrin ve solunumsal komplikasyonların yönetiminde anesteziyoloji, üroloji, kardiyoloji, göğüs cerrahisi ve enfeksiyon hastalıkları bölümleri arasındaki koordineli multidisipliner yaklaşımın önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: masif transfüzyon, sistektomi, hipotiroidi, plevral efüzyon, geriatrik anestezi, akut böbrek hasarı

A MULTIDISCIPLINARY APPROACH TO COMPLICATIONS FOLLOWING EMERGENCY CYSTECTOMY: A CASE REPORT

ABSTRACT

Introduction: Acute hemorrhage occurring in patients with a history of T2+CIS bladder tumor can complicate emergency surgical and intensive care processes, particularly in geriatric patients with high comorbidity burden. In this case, we present the multidisciplinary management of a patient who underwent emergency cystectomy due to acute urethral bleeding and subsequently developed multiple postoperative complications.
Case: An 88-year-old female patient with a known history of hypertension, diabetes mellitus, atrial fibrillation, hypothyroidism, and asthma presented to the emergency department with general malaise and urethral bleeding. The patient, whose admission Hb value was 3.4 g/dL, underwent packed red blood cell replacement and was taken to emergency cystectomy. During the six-hour operation, approximately 1000 cc of blood loss was observed; to prevent dilutional coagulopathy, the patient received packed red blood cells, fresh frozen plasma, fibrinogen, and calcium replacement, and was transferred to the intensive care unit intubated and on low-dose inotropic support. In the postoperative period, the levothyroxine dose was gradually increased due to hypothyroid decompensation; empirical antibiotic therapy was arranged following a rise in infection parameters. Due to subsequent respiratory distress and the need for NIMV, the patient was readmitted to the intensive care unit; imaging revealed bilateral pleural effusion, and pleural catheter drainage was performed after conservative approaches proved insufficient. Lung ultrasonography and diaphragm thickness measurements guided the assessment of respiratory failure. The patient is being followed with gradual clinical improvement.
Discussion: Conclusion: This case highlights the importance of coordinated multidisciplinary collaboration among anesthesiology, urology, cardiology, thoracic surgery, and infectious diseases departments in managing the hemorrhagic, cardiac, endocrine, and respiratory complications that may develop following emergency surgery in geriatric and multimorbid patients.

Keywords: Massive transfusion, cystectomy, hypothyroidism, pleural effusion, geriatric anesthesia, acute kidney injury

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8FB0970F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 000-0001-5928-873X

KALP ŞEKLİNDE HİPOFİZ MAKROADENOMU

Dr. Öğr. Üyesi Damla TÜFEKÇİ*[1]
[1] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
* Corresponding Author: Damla TÜFEKÇİ
drtufekci@gmail.com

ÖZET

Giriş: Hipofiz adenomları, erişkinlerde sellar bölgenin en sık görülen kitleleri olup tüm intrakraniyal neoplazmların yaklaşık %10'unu oluşturur. Maksimum çapı 40 mm'nin üzerinde olan dev hipofiz adenomları nadir görülür ve tüm hipofiz adenomlarının yaklaşık %5'ini oluşturur. Bu olgu sunumunda, manyetik rezonans görüntülemede dikkat çekici kalp şeklinde görünüme sahip dev bir hipofiz makroadenomu sunulmaktadır.

Olgu: Yetmiş iki yaşındaki erkek hasta baş ağrısı ve görme bozukluğu şikâyetleriyle başvurdu. Hipofiz manyetik rezonans görüntülemesinde sella ve sfenoid sinüsü dolduran, sağ kavernöz sinüse invaze olan ve optik yapılar üzerinde hafif basıya neden olan 42 × 40 × 33 mm boyutlarında dev hipofiz makroadenomu saptandı. Fizik muayenede sağ gözde temporal görme alanı kaybı dışında patolojik bulgu yoktu. Hormonal değerlendirmede hipofiz yetmezliği veya hormonal hipersekresyon saptanmadı. Bir miligram deksametazon baskılama testinde yeterli baskılanma izlendi. İzole FSH yüksekliği nedeniyle klinik olarak sessiz gonadotrof adenom düşünüldü. Görme alanı kaybı ve optik yapılara bası bulguları nedeniyle hastaya endoskopik transsfenoidal debulking cerrahisi planlandı.

Sonuç: Hipofiz adenomlarının yaklaşık %25–35'i nonfonksiyoneldir ve çoğunlukla kitle etkisine bağlı semptomlarla başvurur. Literatürde kalp şeklinde radyolojik görünüm gösteren farklı tümörler bildirilmiş olmakla birlikte, bilgimiz dahilinde kalp şeklinde morfolojiye sahip dev hipofiz makroadenomu olgusu daha önce tanımlanmamıştır. Bu olgu, hipofiz adenomlarının alışılmadık radyolojik görünümler sergileyebileceğini göstermekte ve optik yapılarda bası bulunan hastalarda erken cerrahi değerlendirmenin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Hipofiz, makroadenom, kalp şeklinde görünüm

HEART-SHAPED PITUITARY MACROADENOMA

ABSTRACT

Introduction: Pituitary adenomas are the most common sellar tumors in adults and account for approximately 10% of all intracranial neoplasms. Giant pituitary adenomas, defined as tumors larger than 40 mm, are rare and represent approximately 5% of all pituitary adenomas. We present a rare case of a giant pituitary macroadenoma with a distinctive heart-shaped appearance on magnetic resonance imaging.

Case Description: A 72-year-old man presented with headache and progressive visual disturbance. Pituitary magnetic resonance imaging revealed a 42 × 40 × 33 mm giant pituitary macroadenoma occupying the sella turcica and sphenoid sinus, invading the right cavernous sinus, and causing mild compression of the optic apparatus. Physical examination revealed temporal visual field loss in the right eye. Endocrine evaluation demonstrated preserved pituitary function without evidence of hormonal hypersecretion. Adequate cortisol suppression was achieved following the 1-mg dexamethasone suppression test. Isolated elevation of follicle-stimulating hormone suggested a clinically silent gonadotroph adenoma. Because of visual field impairment and compression of the optic apparatus, endoscopic transsphenoidal debulking surgery was planned.

Conclusion: Approximately 25–35% of pituitary adenomas are nonfunctioning and usually present with symptoms related to mass effect. Although heart-shaped radiological appearances have been described in other diseases, to the best of our knowledge, this is the first reported case of a giant pituitary macroadenoma with this distinctive morphology. This case highlights that pituitary adenomas may exhibit unusual imaging features and emphasizes the importance of timely surgical evaluation in patients with optic apparatus compression.

Keywords: Heart-shaped, pituitary, macroadenoma

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
8FE8DC35

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

MEME REDDİ VE EMZİRME GREVİ İLE İLGİLİ TÜRKÇE YOUTUBE VİDEOLARININ KALİTESİ, GÜVENİLİRLİĞİ VE EĞİTSEL DEĞERİ: KESİTSEL BİR İÇERİK ANALİZİ

Uzm. Dr. Ayşe Esra TAPCI*[1]
[1] Sağlık Bakanlığı Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi: Saglik Bakanligi Ankara Egitim ve Arastirma Hastanesi
* Corresponding Author: Ayşe Esra TAPCI
esratapci@gmail.com

ÖZET

Bu çalışmada, meme reddi ve emzirme grevi ile ilgili Türkçe YouTube videolarının eğitsel içeriği, kalitesi ve güvenilirliğinin değerlendirilmesi amaçlandı. Kesitsel içerik analizi olarak tasarlanan çalışmada, YouTube'da meme reddi ve emzirme grevine ilişkin 10 Türkçe anahtar kelime ile arama yapıldı ve her arama için ilk 100 video tarandı. Türkçe, eğitici içerikli, 1-20 dakika süreli ve sesli anlatım içeren videolar dahil edildi. Videolar eğitim içeriği puanı, DISCERN, Global Quality Score ve JAMA kriterleri ile değerlendirildi. Toplam 1.000 video tarandı ve 130 video analize dahil edildi. Videoların %45,4'ü sağlık sektörü dışındaki yayıncılar, %29,2'si sağlık profesyonelleri tarafından yüklenmişti. Ortalama eğitim içeriği puanı 6,9±2,7, DISCERN puanı 45,8±12,2, GQS puanı 3,38±0,97 ve JAMA puanı 2,21±0,84 idi. Videoların %42,3'ü orta kalitedeydi. Sağlık profesyonelleri ve sağlık kurumları tarafından yüklenen videoların kalite puanları anlamlı olarak daha yüksekti ($p<0,001$). Sonuç olarak, Türkçe YouTube videolarının kalite ve güvenilirliği orta düzeydedir; özellikle alarm bulguları, alternatif beslenme yöntemleri ve profesyonel destek yönlendirmesi açısından içeriklerin geliştirilmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme reddi; Emzirme grevi; YouTube

QUALITY, RELIABILITY, AND EDUCATIONAL VALUE OF TURKISH YOUTUBE VIDEOS ON BREAST REFUSAL AND NURSING STRIKE: A CROSS-SECTIONAL CONTENT ANALYSIS

ABSTRACT

This study aimed to evaluate the educational content, quality, and reliability of Turkish YouTube videos on breast refusal and nursing strike. This cross-sectional content analysis was conducted using 10 Turkish search terms related to breast refusal and nursing strike on YouTube, and the first 100 videos for each term were screened. Turkish videos with educational content, audio narration, and a duration of 1-20 minutes were included. Videos were assessed using an educational content score, DISCERN, Global Quality Score, and JAMA criteria. A total of 1,000 videos were screened, and 130 videos were included in the final analysis. Overall, 45.4% were uploaded by non-healthcare publishers and 29.2% by healthcare professionals. The mean educational content score was 6.9±2.7, DISCERN score 45.8±12.2, GQS score 3.38±0.97, and JAMA score 2.21±0.84. In total, 42.3% of the videos were of moderate quality. Videos uploaded by healthcare professionals and healthcare institutions had significantly higher quality scores ($p<0.001$). In conclusion, Turkish YouTube videos on breast refusal and nursing strike have moderate quality and reliability; content should be improved, particularly regarding warning signs, alternative feeding methods, and referral to professional support.

Keywords: Breast refusal; Nursing strike; YouTube

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
91A292A2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0001-8911-2225

POLAND SENDROMLU BİR ÇOCUK HASTADA SİNDAKTİLİ ONARIMI İÇİN REJYONEL ANESTEZİ VE MALİGN HİPERTERMİ RİSKİNİN PERİOPERATİF YÖNETİMİ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Ahmet KACIROĞLU*[1]
[1] Bursa Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Ahmet KACIROĞLU
akaciroglu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Poland sendromu; pektoralis majör kasının sternokostal başının tek taraflı yokluğu ve aynı taraf üst ekstremite anomalileri ile karakterize, nadir görülen konjenital bir gelişim kusurudur. Toraks duvarı deformitesi ve restriktif solunum mekaniğinin yanı sıra, literatürde uzun yıllardır bildirilen ancak kanıt düzeyi tartışmalı olan malign hipertermi yatkınlığı nedeniyle anestezi açısından özen gerektiren bir hasta grubudur. Bu yazıda, sindaktili onarımı planlanan Poland sendromlu bir çocuk hastada tetikleyici ajanlardan kaçınmaya dayalı rejyonel anestezi deneyimi sunulmakta ve sendrom ile malign hipertermi ilişkisi güncel literatür ışığında eleştirel biçimde değerlendirilmektedir.
Olgu: İki yaşında, Poland sendromu tanılı kız hasta, sol elde 2.-3.-4.-5. parmaklar arasında tam sindaktili nedeniyle elektif cerrahiye alındı. Prematüre doğum, küvöz ve entübasyon öyküsü bulunan, çocuk kardiyolojisince mitral kapak prolapsusu ve patent foramen ovale saptanan hasta ASA III olarak değerlendirildi. Malign hipertermi riski ve genel anesteziye bağlı olası solunumsal güçlükler göz önüne alınarak, ultrasonografi ve sinir stimülatörü eşliğinde infraklaviküler brakiyal pleksus bloğu uygulandı; tetikleyici inhalasyon ajanı ve süksinilkolin kullanılmadı. Yaklaşık 2,5 saat süren cerrahi komplikasyonsuz tamamlandı.
Sonuç: Cerrahi alanın izin verdiği durumlarda rejyonel anestezi; tetikleyici ajanlardan tümüyle kaçınma, hava yolu manipülasyonunu en aza indirme ve etkin postoperatif analjezi gibi avantajları bir arada sunması nedeniyle, malign hipertermi açısından riskli kabul edilen Poland sendromlu çocuklarda güvenli bir seçenektir. Bununla birlikte, sendrom ile malign hipertermi arasındaki ilişkinin kanıt temeli zayıftır ve klinik kararlar bu belirsizlik dikkate alınarak verilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Poland sendromu; malign hipertermi; rejyonel anestezi; infraklaviküler blok; pediatrik anestezi; sindaktili.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
95C9994F

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0000-8546-0070

DİYABETİK KETOASİDOZDA ETİYOLOJİK ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ: DERİN BOYUN ABSESİ TANISI ALAN BİR OLGU

Dr. Öğr. Üyesi Selma Özlem ÇELİKDELEN*[1]
[1] SBÜ Konya Şehir SUAM
* Corresponding Author: Selma Özlem ÇELİKDELEN
drozlemkoc@hotmail.com

ÖZET

Giriş: Diyabetik ketoasidoz (DKA), diyabetes mellitusun akut ve yaşamı tehdit eden komplikasyonlarından biridir. Enfeksiyonlar DKA'nın en sık tetikleyicileri arasında yer almakta olup, metabolik tedavinin yanı sıra altta yatan nedenin belirlenmesi ve tedavi edilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu olguda DKA ile başvuran ve etiyolojik araştırma sonucunda multipl derin boyun apsesi saptanan bir hasta sunulmuştur. Olgu: Elli altı yaşında, tip 2 diyabetes mellitus tanılı erkek hasta boğaz ağrısı, yutma güçlüğü ve bulantı yakınmaları ile başvurdu. Laboratuvar incelemelerinde glukoz 544 mg/dL, pH 7,24, HCO_3 12 mmol/L, CRP 402 mg/L, prokalsitonin 27 ng/mL, lökosit 23.000/mm³ ve idrar ketonu pozitif saptandı. Diyabetik ketoasidoz tanısı ile hospitalize edildi. Belirgin inflamasyon bulgularına rağmen yapılan başlangıç değerlendirmelerinde enfeksiyon odağı saptanamadı. Persistan yüksek inflamasyon belirteçleri nedeniyle gerçekleştirilen ileri incelemelerde boyun bilgisayarlı tomografisinde bilateral parafarengeal ve retrofarengeal alanları tutan, torasik girişe kadar uzanan multipl derin boyun apseleri ve trakeaya dış bası saptandı. Hasta acil cerrahi drenaja alındı. Cerrahi tedavi ve antibiyoterapi sonrasında klinik ve metabolik düzelme sağlandı. Sonuç: DKA olgularında metabolik düzelmenin sağlanması, altta yatan nedenin ortaya konulduğu anlamına gelmemektedir. Özellikle belirgin inflamasyon bulguları bulunan hastalarda, başlangıç değerlendirmelerinde enfeksiyon odağı saptanamasa dahi derin boyun absesi gibi tanısı güç ve hayatı tehdit eden enfeksiyonlar akılda tutulmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Diyabetik ketoasidoz, derin boyun absesi, sepsis, enfeksiyon

THE IMPORTANCE OF ETIOLOGICAL INVESTIGATION IN DIABETIC KETOACIDOSIS: DEEP NECK ABSCESS AS THE UNDERLYING CAUSE

ABSTRACT

Introduction: Diabetic ketoacidosis (DKA) is an acute and potentially life-threatening complication of diabetes mellitus. Infections are among the most common precipitating factors of DKA, and identification and treatment of the underlying cause are essential in addition to metabolic management. We present a patient admitted with DKA who was subsequently diagnosed with multiple deep neck abscesses following an etiological investigation. Case: A 56-year-old man with known type 2 diabetes mellitus presented with sore throat, dysphagia, and nausea. Laboratory investigations revealed a glucose level of 544 mg/dL, pH 7.24, bicarbonate 12 mmol/L, C-reactive protein 402 mg/L, procalcitonin 27 ng/mL, a white blood cell count of 23,000/mm³, and positive urinary ketones. The patient was hospitalized with a diagnosis of DKA. Despite marked inflammatory findings, no infectious focus could be identified during the initial evaluation. Due to persistently elevated inflammatory markers, further investigations were performed. Computed tomography of the neck revealed multiple deep neck abscesses involving the bilateral parapharyngeal and retropharyngeal spaces, extending to the thoracic inlet and causing external compression of the trachea. The patient underwent urgent surgical drainage. Following surgical intervention and antibiotic therapy, both clinical and metabolic recovery were achieved. Conclusion: Resolution of metabolic abnormalities in DKA does not necessarily indicate that the underlying precipitating factor has been identified. In patients with prominent inflammatory findings, diagnostically challenging and potentially life-threatening infections, such as deep neck abscesses, should be considered even when no infectious focus is identified during the initial evaluation.

Keywords: Diabetic ketoacidosis, deep neck abscess, sepsis, infection

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
960FBBDC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

BARİATRİK ANESTEZİDE İLAÇ DOZLAMASI: AĞIRLIK SKALALARINA DAYALI GÜNCEL LİTERATÜR DERLEMESİ

ORCID:

Uzm. Dr. Sait Fatih ÖNER*[1]

[1] Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi

* Corresponding Author: Sait Fatih ÖNER

sfatihoner@gmail.com

ÖZET

Bariatrik cerrahi hastalarında obeziteye bağlı farmakokinetik ve farmakodinamik değişiklikler, anestezik ilaçların yalnızca total vücut ağırlığına göre dozlanmasını güvenli olmaktan çıkarabilmektedir. Bu derlemenin amacı, bariatrik cerrahide sık kullanılan propofol, rocuronium, remifentanil, fentanyl ve dexmedetomidine için ideal vücut ağırlığı, yağsız vücut ağırlığı, düzeltilmiş vücut ağırlığı ve total vücut ağırlığına dayalı dozlama yaklaşımlarını karşılaştırmak ve klinik uygulamaya yönelik pratik öneriler sunmaktır. Bu amaçla PubMed, Scopus ve Google Scholar veri tabanlarında 2000–2026 yılları arasında yayımlanan ilgili çalışmalar ve güncel kılavuzlar gözden geçirilmiştir. Erişkin obez, morbid obez ve bariatrik cerrahi hastalarında anestezik ilaç dozlamasını değerlendiren derleme, sistematik derleme, farmakokinetik çalışma, klinik çalışma ve kılavuzlar incelenmiştir. Literatür, propofol indüksiyonunda total vücut ağırlığına dayalı dozlamanın aşırı doz ve hipotansiyon riskini artırabileceğini, yağsız vücut ağırlığı temelli yaklaşımın ise daha güvenli bir seçenek olduğunu göstermektedir. Rocuronium için ideal vücut ağırlığına dayalı dozlama ve TOF monitörizasyonu ile nöromüsküler bloğun izlenmesi önerilmektedir. Remifentanilin yağsız vücut ağırlığına göre titre edilmesi uygun görülürken, fentanyl ve dexmedetomidine için yağsız veya düzeltilmiş vücut ağırlığına dayalı dikkatli titrasyon önerilmektedir. Sonuç olarak, bariatrik anestezide ilaç dozlaması yalnızca gerçek vücut ağırlığına göre planlanmamalı; ilaçların farmakolojik özellikleri, klinik hedefler ve hasta güvenliği dikkate alınarak uygun ağırlık skalası seçilmeli ve dozlama bireyselleştirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Bariatrik cerrahi, obezite, anestezi, ilaç dozlaması, yağsız vücut ağırlığı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
97F2A497

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5322-4081

HASTA GÜVENLİĞİ SORUNLARINI KİM DAHA İYİ SAPTIYOR: CHATGPT Mİ, HEKİMLER Mİ, HEMŞİRELER Mİ?

Dr. Öğr. Üyesi Veysel Karani BARIŞ*[1]
[1] Dokuz Eylül Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Veysel Karani BARIŞ
veyselkaranibaris@gmail.com

ÖZET

Hasta güvenliği sorunlarının doğru şekilde tanınması; hastaya açıklama yapılması ve olay bildirimi sistem iyileştirmeleri açısından temel öneme sahiptir. Bu çalışmada, tamamı ilaç ilişkili ve bilişsel hata türleri kapsamında tıbbi hataları temsil edecek şekilde hazırlanmış ve yayımlanmış 10 hasta güvenliği olgu senaryosu kullanılarak tanımlayıcı karşılaştırmalı bir analiz gerçekleştirilmiştir. Her senaryo, kaynak makalede kullanılan aynı üç standart soru ile ChatGPT'ye sunulmuştur: olayın bir hata mı? hastaya açıklanıp açıklanmalı mı? ve hastane komitesine bildirilip bildirilmeli mi? ChatGPT yanıtları, yüklenen veri setine göre kodlandı ve orijinal çalışmadaki hekim ve hemşire yanıtlarıyla karşılaştırıldı. Genel olarak ChatGPT, 10 hatanın 5'ini (%50,0) tanımlayarak hekimlerin (%78) ve hemşirelerin (%71) gerisinde performans gösterdi. Performans hata türüne göre farklılık gösterdi. ChatGPT, tüm ilaç hatalarını (4/4, %100) tanımladı ve bu açıdan hekimler (%96) ve hemşirelerle (%95) benzer sonuçlar gösterdi. Buna karşılık ChatGPT, 6 bilişsel hatanın yalnızca 1'ini (%16,7) tanımladı; bu oran hekimlerin (%66) ve hemşirelerin (%54) altındaydı. ChatGPT'nin hata olarak sınıflandırdığı olgular arasında, hastaya açıklama yapılmasını 5/5 olguda (%100) ve hastane komitesine bildirim yapılmasını 5/5 olguda (%100) önerdi. Karşılaştırıldığında, hekimler ve hemşireler hataları hastane komitesine bildirme konusunda daha düşük isteklilik bildirdi (sırasıyla %54 ve %68). Bu bulgular, ChatGPT'nin ilaç ilişkili hasta güvenliği sorunlarını tanıyabileceğini, ancak şiddetli olgular dahil olmak üzere bilişsel hasta güvenliği hatalarını belirgin ölçüde eksik tanımlayabileceğini düşündürmektedir. ChatGPT, bir hatayı tanıdıktan sonra bildirimi tutarlı biçimde destekliyor görünse de hataları tanımlayamaması önemli bir sınırlılık olmaya devam etmektedir. Gelecek çalışmalar, büyük dil modellerini daha geniş ve doğrulanmış hasta güvenliği senaryolarında değerlendirmelidir.

Anahtar Kelimeler: ChatGPT, Hasta Güvenliği, Doktorlar, Hemşireler

WHO PERFORMS BETTER AT IDENTIFYING PATIENT SAFETY PROBLEMS: CHATGPT, DOCTORS, OR NURSES?

ABSTRACT

Accurate recognition of patient safety problems is essential for disclosure, reporting, and systems improvement. We conducted a descriptive comparative analysis using 10 published patient-safety vignettes, all originally designed to represent medical errors across medication and cognitive error types. Each vignette was presented to ChatGPT using the same three standardized prompts used in the source manuscript: whether the event was an error, whether it should be disclosed to the patient, and whether it should be reported to a hospital committee. ChatGPT responses were coded according to the uploaded dataset and compared with physician and nurse responses from the original study. Overall, ChatGPT identified 5 of 10 errors (50.0%), performing below physicians (78%) and nurses (71%). Performance differed by error type. ChatGPT identified all medication errors (4/4, 100%), similar to physicians (96%) and nurses (95%). In contrast, ChatGPT identified only 1 of 6 cognitive errors (16.7%), lower than physicians (66%) and nurses (54%). Among cases ChatGPT classified as errors, it recommended disclosure to the patient in 5/5 cases (100%) and reporting to a hospital committee in 5/5 cases (100%). By comparison, physicians and nurses reported lower willingness to report errors to a hospital committee (54% and 68%, respectively). These findings suggest that ChatGPT may recognize medication-related safety problems but may substantially underidentify cognitive patient-safety errors, including severe cases. While ChatGPT appeared consistently supportive of reporting once an error was recognized, failure to identify errors remains an important limitation. Further studies should evaluate large language models across broader, validated patient-safety scenarios.

Keywords: ChatGPT, Patient Safety, Doctors, Nurses

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9849EA83

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9079-8524 | 0000-0002-1921-1495

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNİ YAŞAYAN BİREYLERDE TRAVMA BELİRTİ ŞİDDETİ İLE DİSSOSİYATİF BELİRTİLER ARASINDAKİ İLİŞKİ

Uzm. Dr. İbrahim Hakkı KARAKUŞ*[1], Doç. Dr. İbrahim GÜNDOĞMUŞ[2]
[1] Başakşehir Çam ve Sakura Şehir Hastanesi
[2] İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: İbrahim Hakkı KARAKUŞ
mdibrahimhakkikarakus@gmail.com

ÖZET

6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş merkezli meydana gelen depremler, geniş bir coğrafyayı etkileyerek yakın tarihin en yıkıcı doğal afetlerinden biri olmuştur. Deprem gibi kitlesel travmatik yaşantılar, bireylerde travma sonrası stres belirtileri başta olmak üzere çeşitli psikopatolojik sonuçlara yol açabilmektedir. Bu süreçte ortaya çıkan dissosiyatif belirtiler, travmatik yaşantılar karşısında gelişebilen psikolojik savunma mekanizmalarından biri olarak değerlendirilmekte ve travma belirti şiddeti, işlevsellik kaybı ve tedavi süreci ile yakından ilişkili olduğu bildirilmektedir. Her ne kadar travma belirtileri ile dissosiyasyon arasındaki ilişki farklı travma gruplarında gösterilmiş olsa da depremden etkilenen bireylerde bu ilişkinin incelendiği çalışmalar sınırlıdır. Bu araştırmanın amacı, Kahramanmaraş depremini yaşamış bireylerde posttravmatik belirti şiddeti ile dissosiyatif belirtiler arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Araştırmaya Kahramanmaraş depremini yaşamış ve değerlendirme sırasında Ankara'da ikamet eden 58 yetişkin birey dahil edilmiştir. Veriler Mart-Aralık 2025 tarihleri arasında Etlik Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniğinde toplanmıştır. Katılımcılara sosyodemografik bilgi formu, Olayların Etkisi Ölçeği-Revize Edilmiş Formu (OEÖ) ve Dissosiyatif Yaşantılar Ölçeği (DYÖ) uygulanmıştır. Travma belirti şiddeti ile dissosiyatif belirtiler arasındaki ilişki korelasyon analizleri kullanılarak değerlendirilmiştir.

Araştırma grubunun sosyodemografik özellikleri yaş (31.70±7.91 yıl), cinsiyet (%63.8 Kadın, n=37), medeni durum (%60.3 evli, n=35), eğitim yılı (12.98±2.31 yıl) ve çalışma durumu (%24.1 çalışıyor, n=14) açısından tanımlanmıştır. Korelasyon analizleri sonucunda DYÖ toplam puanı ile OEÖ toplam puanı arasında anlamlı pozitif yönde ilişki saptanmıştır ($r = 0.374$, $p=0.004$). Benzer şekilde DYÖ puanı ile OEÖ'nün yeniden yaşantılama ($r = 0.322$, $p=0.014$), ve aşırı uyarılmışlık ($r = 0.463$, $p<0.001$) alt boyutları arasında da istatistiksel olarak anlamlı pozitif korelasyonlar bulunmuştur. Bununla birlikte DYÖ puanı ile OEÖ kaçınma ($r =0.150$, $p=0.262$) arasında istatiksel anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

Elde edilen bulgular, depremi yaşayan bireylerde posttravmatik belirti şiddeti arttıkça dissosiyatif belirtilerin de arttığını göstermektedir. Bu sonuçlar, afet sonrası ruh sağlığı değerlendirmelerinde yalnızca travma belirtilerinin değil, dissosiyatif belirtilerin de rutin olarak değerlendirilmesinin klinik açıdan önemli olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kahramanmaraş Depremleri, Deprem, Travma Sonrası Stres Belirtileri, Dissosiyatif Belirtiler, Psikolojik Travma, Afet Ruh Sağlığı

RELATIONSHIP BETWEEN TRAUMA SYMPTOM SEVERITY AND DISSOCIATIVE SYMPTOMS AMONG SURVIVORS OF THE KAHRAMANMARAS EARTHQUAKES

ABSTRACT

The earthquakes centered in Kahramanmaras on February 6, 2023, affected a vast geographical area and became one of the most devastating natural disasters in Türkiye's recent history. Large-scale traumatic events such as earthquakes may lead to a wide range of psychological consequences, particularly posttraumatic stress symptoms. Dissociative symptoms, which may emerge as psychological defense mechanisms in response to overwhelming traumatic experiences, have been reported to be closely associated with trauma symptom severity, functional impairment, and treatment outcomes. Although the association between trauma-related symptoms and dissociation has been demonstrated across various trauma-exposed populations, studies examining this relationship among earthquake survivors remain limited. Therefore, the present study aimed to investigate the relationship between trauma symptom severity and dissociative symptoms among individuals who experienced the Kahramanmaras earthquakes.

The study included 58 adults who had experienced the Kahramanmaras earthquakes and were residing in Ankara at the time of assessment. Data were collected between March and December 2025 at the Psychiatry Clinic of Etlik City Hospital. Participants completed a sociodemographic data form, the Impact of Event Scale–Revised (IES-R), and the Dissociative Experiences Scale (DES). Correlation analyses were performed to examine the relationship between trauma symptom severity and dissociative symptoms.

The study sample was characterized in terms of age (31.70 ± 7.91 years), sex (63.8% female, $n = 37$), marital status (60.3% married, $n = 35$), years of education (12.98 ± 2.31 years), and employment status (24.1% employed, $n = 14$). Correlation analyses demonstrated a statistically significant positive association between DES total scores and IES-R total scores ($r = 0.374$, $p = 0.004$). Similarly, DES scores were positively correlated with the intrusion ($r = 0.322$, $p = 0.014$) and hyperarousal ($r = 0.463$, $p < 0.001$) subscales of the IES-R. However, no statistically significant association was found between DES scores and the avoidance subscale of the IES-R ($r = 0.150$, $p = 0.262$).

The findings suggest that greater trauma symptom severity is associated with increased dissociative symptoms among earthquake survivors. These results highlight the clinical importance of routinely assessing dissociative symptoms, in addition to posttraumatic stress symptoms, during post-disaster mental health evaluations to facilitate comprehensive assessment and individualized treatment planning.

Keywords: Kahramanmaras Earthquakes, Earthquake, Posttraumatic Stress Symptoms, Dissociative Symptoms, Psychological Trauma, Disaster Mental Health

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9943221B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0003-0278-9087 | 0009-0001-0095-1397

FİBROMİYALJİ TANILI BİREYLERDE AKDENİZ DİYETİNE UYUMUN HASTALIK ETKİSİ VE FİZİKSEL AKTİVİTE DÜZEYİYLE İLİŞKİSİ

Doç. Dr. Hakan GÜVELİ*[1], Arş.. Berke CENİKLİ[1]
[1] Bahçeşehir Üniversitesi
* Corresponding Author: Hakan GÜVELİ
drhakanguveli@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada, fibromiyalji tanılı bireylerin Akdeniz diyetine uyum düzeylerinin belirlenmesi ve diyet uyumunun fibromiyaljinin birey üzerindeki etkisi, vücut kitle indeksi ve fiziksel aktivite düzeyiyle ilişkisinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.
Yöntem: Kesitsel ve tanımlayıcı nitelikteki çalışmaya, hekim tarafından fibromiyalji tanısı konmuş 18–65 yaş aralığındaki 67 birey dahil edilmiştir. Veriler yüz yüze anket yöntemiyle toplanmıştır. Akdeniz diyetine uyum Akdeniz Diyeti Bağlılık Ölçeği (MEDAS), hastalığın birey üzerindeki etkisi Revize Edilmiş Fibromiyalji Etki Anketi (RFEA) ve fiziksel aktivite düzeyi Uluslararası Fiziksel Aktivite Anketi-Kısa Form (UFAA-KF) kullanılarak değerlendirilmiştir. Grup karşılaştırmalarında bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü varyans analizi, değişkenler arasındaki ilişkilerin değerlendirilmesinde Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.
Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 49,55±9,19 yıl olup %92,5'i kadındı. Katılımcıların %40,3'ü fazla kilolu, %16,4'ü obezdi. Katılımcıların %67,2'si düzenli egzersiz yapmadığını; %41,8'i fiziksel olarak inaktif olduğunu bildirdi. Akdeniz diyetine uyum puanı ortalaması 6,03±2,17 olarak bulundu. Katılımcıların %62,7'si Akdeniz diyetine uyum göstermiyor, %31,3'ü kabul edilebilir düzeyde uyum gösteriyor ve yalnızca %6,0'sı yüksek uyum gösteriyordu. Ortalama RFEA puanı 48,04±14,51 olup katılımcıların %52,2'sinde fibromiyaljinin orta, %20,9'unda ise şiddetli düzeyde etkisi bulundu. MEDAS puanı, fibromiyalji etkisi hafif, orta ve şiddetli olan gruplarda sırasıyla 8,06±2,07, 5,77±1,46 ve 4,07±1,69 olarak saptandı (p<0,001). RFEA puanı ise Akdeniz diyetine uyum göstermeyen, kabul edilebilir düzeyde uyum gösteren ve yüksek uyum gösteren gruplarda sırasıyla 54,29±10,75, 39,81±14,11 ve 25,70±6,80 olarak bulundu (p<0,001). UFAA-KF puanı Akdeniz diyetine uyumu olmayanlarda 641±347, kabul edilebilir düzeyde uyumu olanlarda 879±704 ve yüksek uyumu olanlarda 1544±543'tü (p=0,002). MEDAS ile RFEA arasında güçlü negatif ilişki (r=-0,678), MEDAS ile UFAA-KF arasında pozitif ilişki (r=0,441) ve RFEA ile UFAA-KF arasında negatif ilişki saptandı (r=-0,482; tümü için p<0,001).
Sonuç: Fibromiyalji tanılı bireylerde Akdeniz diyetine uyumun ve fiziksel aktivite düzeyinin düşük olduğu belirlenmiştir. Akdeniz diyetine daha yüksek uyum ve daha yüksek fiziksel aktivite düzeyi, fibromiyaljinin sağlık ve işlevsellik üzerindeki daha düşük etkisiyle ilişkili bulunmuştur. Bulgular, fibromiyalji yönetiminde beslenme düzenlemesi ile fiziksel aktivitenin birlikte ele alındığı multidisipliner yaklaşımların önemini desteklemektedir. Bununla birlikte, çalışmanın kesitsel tasarımı nedeniyle gözlenen ilişkiler nedensellik olarak yorumlanmamalıdır.

Anahtar Kelimeler: fibromiyalji, Akdeniz diyeti, fiziksel aktivite, beslenme, inflamasyon

THE ASSOCIATION OF MEDITERRANEAN DIET ADHERENCE WITH FIBROMYALGIA IMPACT AND PHYSICAL ACTIVITY LEVELS IN INDIVIDUALS WITH FIBROMYALGIA

ABSTRACT

Objective: This study aimed to determine adherence to the Mediterranean diet among individuals diagnosed with fibromyalgia and to evaluate its associations with fibromyalgia impact, body mass index, and physical activity levels.
Methods: This cross-sectional descriptive study included 67 individuals aged 18–65 years who had been diagnosed with fibromyalgia by a physician. Data were collected through face-to-face questionnaires. Adherence to the Mediterranean diet was assessed using the Mediterranean Diet Adherence Scale (MEDAS), fibromyalgia impact was evaluated using the Revised Fibromyalgia Impact Questionnaire (FIQR), and physical activity levels were assessed using the International Physical Activity Questionnaire–Short Form (IPAQ-SF). Independent-samples t-tests and one-way analysis of variance were used for group comparisons, while Pearson correlation analysis was performed to examine associations between variables.
Results: The mean age of the participants was 49.55±9.19 years, and 92.5% were women. Of the participants, 40.3% were overweight and 16.4% were obese. Moreover, 67.2% reported that they did not exercise regularly, while 41.8% were classified as physically inactive. The mean MEDAS score was 6.03±2.17. Overall, 62.7% of the participants had low adherence to the Mediterranean diet, 31.3% had moderate adherence, and only 6.0% had high adherence. The mean FIQR score was 48.04±14.51; fibromyalgia had a moderate impact in 52.2% and a severe impact in 20.9% of the participants. MEDAS scores were 8.06±2.07, 5.77±1.46, and 4.07±1.69 among participants with mild, moderate, and severe fibromyalgia impact, respectively (p<0.001). FIQR scores were 54.29±10.75, 39.81±14.11, and 25.70±6.80 among participants with low, moderate, and high Mediterranean diet adherence, respectively (p<0.001). IPAQ-SF scores were 641±347, 879±704, and 1544±543 in the low-, moderate-, and high-adherence groups, respectively (p=0.002). A strong negative correlation was observed between MEDAS and FIQR scores (r=-0.678). MEDAS scores were positively correlated with IPAQ-SF scores (r=0.441), whereas FIQR scores were negatively correlated with IPAQ-SF scores (r=-0.482; all p<0.001).
Conclusion: Individuals with fibromyalgia demonstrated generally low adherence to the Mediterranean diet and low physical activity levels. Greater adherence to the Mediterranean diet and higher physical activity levels were associated with a lower impact of fibromyalgia on health and functional status. These findings support the inclusion of nutritional strategies and physical activity within multidisciplinary approaches to fibromyalgia management. However, because of the cross-sectional design, the observed associations should not be interpreted as causal relationships.

Keywords: Fibromyalgia, Mediterranean diet, physical activity, nutrition, inflammation

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
995A7DF7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Acil Yardım ve Afet Yönetimi

ORCID: 0000-0002-2579-1932 | 0009 0008 0480 693X

BİYOLOJİK KBRN ACİL DURUMLARINDA ADLİ DELİL ZİNCİRİNİN YÖNETİMİ: TUNUS BİLİMSEL POLİSİ PERSPEKTİFİNDEN ÇOK DİSİPLİNLİ BİR ÇERÇEVE

Dr. Öğr. Üyesi Neslihan KÜLAHLIOĞLU*[1], Arş. Gör. Dr. Asma ATTAOUI[2]
[1] Ankara University, Department of Forensic Toxicology, Institute of Forensic Sciences
[2] Faculté De Pharmacie De Monastir, Tunis, Tunisia, Sub-Directorate of Scientific and Technical Laboratories – Tunisian Technical Police Nrbc Département, Tunusia
* Corresponding Author: Neslihan KÜLAHLIOĞLU
cbrn.neslihan@gmail.com

ÖZET

Giriş: Doğal salgınlar, laboratuvar kazaları veya kasıtlı biyolojik tehditler sonucu ortaya çıkan biyolojik acil durumlar, hızlı acil tıbbi müdahalenin yanı sıra adli delillerin eş zamanlı olarak korunmasını da gerektirir. Bu tür olaylarda biyolojik örnekler, çevresel numuneler ve kontamine materyaller; olayın kaynağının belirlenmesi, epidemiyolojik araştırmaların desteklenmesi ve olası adli soruşturmaların yürütülmesi açısından kritik öneme sahip deliller haline gelebilir. Ancak mevcut operasyonel yaklaşımlarda, adli delil zinciri (chain of custody) ilkelerinin biyolojik acil durum müdahale süreçlerine entegrasyonu yeterince ele alınmamaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, şüpheli biyolojik olaylarda adli delil zinciri uygulamalarını acil tıbbi yönetim süreçleriyle bütünleştiren, bilimsel polis, acil müdahale ekipleri, sağlık profesyonelleri ve halk sağlığı otoriteleri arasındaki koordinasyonu esas alan çok disiplinli kavramsal bir çerçeve geliştirmektir.

Yöntem: Çalışmada uluslararası KBRN müdahale rehberleri, biyogüvenlik önerileri, acil tıbbi yönetim ilkeleri, adli soruşturma standartları ve biyolojik olay yönetimine ilişkin uluslararası standartlar ve literatür incelenmiştir. Elde edilen bilgiler sentezlenerek acil müdahale ile adli delillerin korunmasının kesiştiği kritik operasyonel süreçler belirlenmiştir.

Bulgular: Önerilen çerçeve beş temel operasyonel alanı tanımlamaktadır: olayın erken tanınması ve olay yeri güvenliğinin sağlanması; biyogüvenlik esaslı acil tıbbi müdahale; biyolojik delillerin sistematik olarak toplanması ve korunması; hasta yönetimi ve laboratuvara transfer sürecinde adli delil zincirinin sürdürülmesi; acil sağlık hizmetleri, referans laboratuvarlar, bilimsel polis ve halk sağlığı kurumları arasında çok disiplinli koordinasyonun sağlanması. Çerçeve, önceden tanımlanmış operasyonel prosedürler sayesinde yaşam kurtarıcı tıbbi müdahaleleri geciktirmeden adli delil bütünlüğünün korunabileceğini ortaya koymaktadır.

Sonuç: Biyolojik acil durum yönetimine adli delil zinciri ilkelerinin entegre edilmesi, hem halk sağlığı hazırlığını hem de adli soruşturma kapasitesini güçlendirmektedir. Önerilen çok disiplinli çerçeve, kaynağı belirsiz veya kasıtlı biyolojik olaylarda kurumlar arası koordinasyonun ve operasyonel hazırlığın geliştirilmesine katkı sağlayabilecek uygulanabilir bir model sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Biyolojik Acil Durumlar; Delil Zinciri; Adli Bilimler; Acil Durum Yönetimi; KBRN; Bilimsel Polis

FORENSIC CHAIN-OF-CUSTODY DURING BIOLOGICAL EMERGENCIES: A MULTIDISCIPLINARY FRAMEWORK FOR THE TUNISIAN SCIENTIFIC POLICE AND EMERGENCY RESPONDERS

ABSTRACT

Background: Biological emergencies resulting from naturally occurring outbreaks, laboratory accidents, or deliberate biological threats require rapid emergency medical intervention while simultaneously preserving forensic evidence. In such incidents, biological specimens, environmental samples, and contaminated materials may become crucial evidence for determining the origin of the event, supporting epidemiological investigations, and facilitating potential criminal proceedings. However, the integration of forensic chain-of-custody principles into emergency biological response remains insufficiently addressed within existing operational frameworks.

Objective: This study aims to develop a multidisciplinary conceptual framework that integrates forensic chain-of-custody procedures with emergency medical management during suspected biological incidents, emphasizing coordinated actions among scientific police, emergency responders, healthcare professionals, and public health authorities.

Methods: A narrative review of international CBRN response guidance, biosafety recommendations, emergency medical management principles, forensic investigation standards, and biological incident management literature was conducted. Evidence from these sources was synthesized to identify operational interfaces between emergency response and forensic evidence preservation.

Results: The proposed framework identifies five operational domains: early recognition and scene safety; biosafety-based emergency medical response; systematic collection and preservation of biological evidence; maintenance of forensic chain-of-custody throughout patient management and laboratory transfer; and multidisciplinary coordination between emergency services, reference laboratories, scientific police, and public health agencies. The framework demonstrates that forensic integrity can be maintained without compromising life-saving medical interventions through predefined operational procedures.

Conclusion: Integrating forensic chain-of-custody into biological emergency management strengthens both public health preparedness and forensic investigation capacity. The proposed framework provides a practical model to improve interagency coordination and operational readiness for complex biological incidents involving uncertain or intentional origins.

Keywords: Biological Emergencies; Chain of Custody; Forensic Science; Emergency Management; CBRN; Scientific Police

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
995BA2E4

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-8976-7691

TOPLUM KÖKENLİ İDRAR YOLU ENFEKSİYONLARINDA KARBAPENEM DİRENÇLİ ENTEROBACTERALES YAYGINLIĞININ İRDELENMESİ

Uzm. Dr. Fatih ÇUBUK*[1]
[1] Sivas Devlet Hastanesi
fatih.cubuk.0587@gmail.com

ÖZET

Giriş: Amaç: Karbapenem dirençli Enterobacterales (CRE), dünya genelinde artan görülme sıklığı, sınırlı tedavi seçenekleri, yüksek sağlık hizmeti maliyetleri ve artmış morbidite ile mortalite ile ilişkili olmaları nedeniyle önemli bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilmektedir (1). Yoğun bakım ünitelerinde CRE insidansı %30 seviyesinde iken (2), idrar yolu enfeksiyonlarında özellikle üriner kateterizasyon yokluğunda oldukça düşük (%0.6) düzeylerde tespit edildiği bildirilmiştir (3).
Bu çalışmada acil servis ve poliklinik başvurularında gönderilen idrar örneklerinden izole edilen Enterobacterales takımı üyesi gram negatif basillerde CRE yaygınlığının araştırılması amaçlanmıştır.
Gereç ve Yöntem: Ocak 2025-Ocak 2026 tarihleri arasında Sivas Devlet Hastanesi Tıbbi Mikrobiyoloji Laboratuvarına gönderilen idrar kültürü sonuçları retrospektif olarak değerlendirildi. Acil servis ve poliklinik başvurusu olan hastalardan son 90 günde hastane yatış öyküsü veya son 30 günde girişimsel işlem öyküsü olanlara ait örnekler ile yoğun bakım ünitesi ve dahili/cerrahi servislerden gönderilen örnekler çalışma dışı bırakıldı. Aynı hastaya ait birden çok idrar örneğinde üreme olması halinde sadece ilk izolat çalışmaya dahil edildi.
Steril orta akım idrar örnekleri 10 µL'lik öze kullanılarak kanlı agar ve EMB agar besiyerlerine ekildi. 37 °C'de 24–48 saat inkübasyon sonrası ≥10^5 CFU/mL koloni sayısında tek bir mikroorganizma üremesi anlamlı kabul edildi. Bakteri tanımlamaları konvansiyonel yöntemler ve BD Phoenix 100 (Becton Dickinson, ABD) otomatize sistemi kullanılarak yapıldı. Antibiyotik duyarlılık testleri Kirby-Bauer disk difüzyon yöntemi ve BD Phoenix 100 (Becton Dickinson, ABD) otomatize sistemi ile çalışıldı ve sonuçlar EUCAST kriterlerine göre değerlendirildi. Ertapenem, meropenem ve imipenem antibiyotiklerinden en az birine dirençli olan izolatlar CRE olarak kabul edildi.
Bulgular: Çalışmaya 472'si (%74.1) Escherichia coli ve 125'i (%19.6) Klebsiella pneumoniae olmak üzere toplam 637 Enterobacterales takımı üyesi gram negatif basil izolatı dahil edildi. 24 (%3.8) gram negatif izolat CRE olarak kabul edildi. Bu oran Klebsiella pneumoniae izolatlarında %7.2 ve Escherichia coli izolatlarında ise %3.2 saptandı. Dirençten en fazla etkilenen antibiyotik ertapenem iken, sadece dört (%16.7) izolat meropenem dirençliydi.. CRE izole edilen hastalar 10-80 yaş aralığında idi ve bu hastaların 18'i (%75) kadın idi.
Sonuç: Ülkemizde 2020 yılında yapılan bir çalışmada toplum kökenli idrar yolu enfeksiyonlarında CRE prevalansı Escherichia coli izolatlarında <%1 ve Klebsiella pneumoniae izolatlarında ise %3-4 düzeyinde bildirilmiştir (4). Bu düşük direnç düzeyleri karbapenemlerin toplum kökenli enfeksiyonlarda sınırlı kullanımına bağlanabilir. Çalışmamızda Klebsiella pneumoniae izolatlarının %7.2'sinde ve Escherichia coli izolatlarının ise %3.2'sinde CRE tespit edilmiş olması dikkat çekicidir. Bu durum antimikrobiyal direnç yayılımının hastane ortamı ile sınırlı olmadığını ve toplum kaynaklı enfeksiyonlarda da dikkatle izlenmesi gerektiğini düşündürmektedir. Bu nedenle ayaktan hastalarda izole edilen Enterobacterales türlerinde karbapenem direncinin izlenmesi epidemiyolojik açıdan önem taşımaktadır. Her merkezin kendi direnç paternlerini düzenli izlenmesi ve ulusal ve uluslararası verilerle karşılaştırması tedavi süreçlerinin başarısını artırmanın yanı sıra antibiyotik direncinin kontrolü ve ilaca bağlı istenmeyen etkileri azaltmada etkili bir yol olacaktır.

Tablo 1. Enterobacterales takımı üyesi Gram negatif basillerde karbapenem direnç düzeyleri.

Mikroorganizmalar	Toplam	CRE	Ertapenem	Meropenem	İmipenem
			n (%)		
Escherichia coli	472 (74.1)	15 (3.2)	14 (93.3)	2 (13.3)	2 (13.3)
Klebsiella pneumoniae	125 (19.6)	9 (7.2)	8 (88.9)	2 (22.2)	3 (33.3)
Proteus mirabilis	19 (3.0)	-			
Citrobacter koseri	5 (0.8)	-			
Enterobacter cloacae	5 (0.8)	-			
Klebsiella aerogenes	5 (0.8)	-			
Klebsiella oxytoca	4 (0.6)	-			
Diğer*	2 (0.3)	-			
TOPLAM	637 (100.0)	24 (3.8)	22 (91.7)	4 (16.7)	5 (20.8)

CRE: Karbapenem dirençli Enterobacterales

Anahtar Kelimeler: Klebsiella pneumoniae, Escherichia coli, Karbapenem, idrar yolu enfeksiyonu

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
996887AB

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ÜÇÜNCÜ BASAMAK BİR OFTALMOLOJİ ACİL BİRİMİNE ANİ GÖRME AZLIĞI İLE BAŞVURAN OLGULARIN ETİYOLOJİK DAĞILIMI

Doç. Dr. Seda KARACA ADIYEKE*[1]
[1] İzmir Bakırçay Üniversitesi
* Corresponding Author: Seda KARACA ADIYEKE
skaracaadiyeke@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Üçüncü basamak bir göz hastalıkları merkezine ani görme azlığı yakınmasıyla başvuran olguların etiyolojik dağılımının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: 2025 ocak- 2026 ocak tarihleri aralığında göz hastalıkları acil polikliniğine ani görme azlığı yakınmasıyla başvuran olgular retrospektif olarak değerlendirildi. Olguların demografik verileri, ön segment ve fundus bakı bulguları, görüntüleme tetkikleri değerlendirildi.

Bulgu: Çalışmaya ani görme azlığı yakınmasıyla başvuran toplam 710 olgu dahil edildi. Olguların 381'i erkek (%53,7), 329'u kadın (%46,3) idi. Etiyolojik dağılım incelendiğinde, en sık nedenin travma ilişkili patolojiler olduğu görüldü ve bu grupta 211 olgu (%29,7) yer aldı. Travma ilişkili patolojileri sırasıyla retina damar tıkanıklıkları 168 olgu (%23,7), vitreus hemorajisi 122 olgu (%17,2), makula ilişkili patolojiler 71 olgu (%10,0) ve regmatojen retina dekolmanı 48 olgu (%6,8) izledi. Daha düşük sıklıkta akut açı kapanması glokomu 23 olgu (%3,2), NA-AION 23 olgu (%3,2), keratit 21 olgu (%3,0), üveit 18 olgu (%2,5), ekzojen endoftalmi 4 olgu (%0,6) ve endojen endoftalmi 1 olgu (%0,1) olarak saptandı.

Travma ilişkili patolojiler içinde en sık neden, travmaya bağlı göz kapağı ödemi/hematomu ve korneal abrazyon ilişkili görme azlığıydı ve 123 olguda (%17,3) izlendi. Diğer travma ilişkili nedenler travmatik hifema 43 olgu (%6,1), penetran glob yaralanması 32 olgu (%4,5), kommosyo retina 8 olgu (%1,1), foveayı içine alan koroid rüptürü 3 olgu (%0,4) ve travmatik optik nöropati 2 olgu (%0,3) olarak belirlendi.

Retinal damar tıkanıklıkları 168 olguda (%23,7) saptandı. Bu olguların 84'ü CRVO (%11,8), 72'si BRVO (%10,1) ve 12'si CRAO (%1,7) idi. Vitreus hemorajisi 122 olguda (%17,2) izlendi; bunların 105'i diyabetik vitreus hemorajisi (%14,8), 17'si retinal yırtığa bağlı vitreus hemorajisi (%2,4) olarak değerlendirildi.

Maküla ilişkili patolojiler 71 olguda (%10,0) saptandı. Bu grup içinde maküla deliği 31 olgu (%4,4), submaküler hemoraji 23 olgu (%3,2) ve santral seröz koryoretinopati 17 olgu (%2,4) olarak izlendi. Submaküler hemoraji olgularının 21'i yaşa bağlı maküla dejenerasyonu (%3,0), 2'si ise retinal makroanevrizma (%0,3) ile ilişkiliydi.

Sonuç: Ani görme azlığı ile başvuran olgularda en sık nedenler travma ilişkili patolojiler, retinal damar tıkanıklıkları ve vitreus hemorajisi olarak saptandı. Etiyolojinin geniş bir spektrum göstermesi, bu hastalarda hızlı ve sistematik oftalmolojik değerlendirmenin acil müdahale gerektiren durumların erken tanınması ve görme prognozunun korunması açısından önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ani görme azlığı; oftalmolojik aciller; oküler travma; retinal damar tıkanıklığı; vitreus hemorajisi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9A6B826B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9794-7775

CEZAEVİ KAYNAKLI 112 ÇAĞRILARINDA KLİNİK PROFİL VE NAKİL SONUÇLARININ BEŞ YILLIK DEĞİŞİMİ: İL GENELİ RETROSPEKTİF ANALİZ

Uzm. Dr. Sefer ÖZKAYA*[1]
[1] Karaman İl Sağlık Müdürlüğü
* Corresponding Author: Sefer ÖZKAYA
seferozkaya@gmail.com

ÖZET

Cezaevi popülasyonunun acil sağlık hizmetine erişimi büyük ölçüde 112 sistemi üzerinden gerçekleşir; ancak cezaevi kaynaklı ambulans çağrılarının özellikleri Türkiye'de az incelenmiştir. Bu çalışmada Karaman ilinde cezaevi kaynaklı 112 çağrılarının klinik ve operasyonel profilini ve nakil sonuçlarının zamansal değişimini tanımlamayı amaçladık. 2021–2025 dönemine ait il ambulans servisi komuta-kontrol kayıtları retrospektif olarak incelendi; 156.015 misyon içinden cezaevi kaynaklı, hasta temaslı 3.511 misyon analiz edildi. Nakil reddi oranları, ambulans-karar setinde (hastaneye nakil, eve nakil, tıbbi tetkik, red) cezaevi dışı çağrılarla karşılaştırıldı. Hastaların medyan yaşı 34 (çeyrekler arası aralık 27–43) olup %91,9'u erkekti; çağrıların %54,3'ü yeşil, yalnızca %0,3'ü kırmızı triyaj kodu aldı. Psikiyatrik tanı payı cezaevi çağrılarında toplumdan düşüktü (%4,8'e karşı %7,3; p<0,001). Çağrıların %80,7'si 12:00–24:00 aralığında yoğunlaştı. Beş yıl genelinde misyonların %46,1'i ambulansla hastaneye nakil, %37,6'sı kurum ring aracıyla nakil ve %14,2'si nakil reddiyle sonuçlandı. Kayıtlı red oranı 2021'de %60,8 ile toplum düzeyinin (%10,1) yaklaşık altı katıyken yıllar içinde düzenli biçimde azalarak 2025'te %8,3'e geriledi (toplum %11,5); aynı dönemde ring aracıyla nakil payı %24,3'ten %45,4'e yükseldi. Cezaevi kaynaklı çağrılar genç, erkek ağırlıklı, düşük öncelikli ve akşam yoğunluklu bir profil göstermektedir; reddeki keskin düşüş ve kurumsal araç naklinin artışı, cezaevi–112 ara yüzünde nakil organizasyonunun ve kayıt pratiğinin yeniden şekillendiğine işaret etmektedir ve bu ara yüz için standartlaştırılmış sonuç kodlaması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: cezaevi, hastane öncesi acil bakım, ambulans, nakil reddi, 112, triyaj

CLINICAL PROFILE AND FIVE-YEAR SHIFT IN TRANSPORT OUTCOMES OF PRISON-ORIGIN EMERGENCY MEDICAL SERVICE CALLS: A PROVINCE-WIDE RETROSPECTIVE ANALYSIS

ABSTRACT

Incarcerated individuals access emergency care largely through the national 112 system, yet prison-origin ambulance calls remain scarcely studied in Türkiye. We aimed to describe the clinical and operational profile of prison-origin 112 calls and the change in their transport outcomes in Karaman province. Provincial ambulance service dispatch records for 2021–2025 were reviewed retrospectively; of 156,015 missions, 3,511 prison-origin missions with patient contact were analyzed. Refusal rates were compared with non-prison calls within the ambulance-disposition set (transport to hospital, transport home, transport for medical examination, refusal). Median patient age was 34 years (interquartile range 27–43), and 91.9% were male; 54.3% of calls were triaged green and only 0.3% red. The proportion of psychiatric diagnoses was lower in prison-origin calls than in the community (4.8% vs 7.3%; p<0.001). Calls clustered between 12:00 and 24:00 (80.7%). Over five years, 46.1% of missions ended with ambulance transport to hospital, 37.6% with transport by the institution's own vehicle, and 14.2% with refusal. Documented refusal was 60.8% in 2021—about six times the community level (10.1%)—and declined steadily to 8.3% in 2025 (community 11.5%), while institutional-vehicle transport rose from 24.3% to 45.4%. Prison-origin calls show a young, male-predominant, low-acuity, evening-weighted profile; the sharp decline in documented refusal and the rise of institutional transport indicate a reshaped transport organization and documentation practice at the prison–EMS interface, which warrants standardized outcome coding.

Keywords: prison, prehospital emergency care, ambulance, transport refusal, emergency medical services, triage

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9AA11705

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8314-4314

ULTRA İŞLENMİŞ GIDA TÜKETİMİNİN BAĞIRSAK MİKROBİYOTASI ÜZERİNE ETKİLERİ

Araştırmacı Cansu CAN FİGEN*[1]
[1] Ordu Üniversitesi
* Corresponding Author: Cansu CAN FİGEN
dyt.cansucan@gmail.com

ÖZET

Ultra işlenmiş gıdalar (UİG), yüksek miktarda ilave şeker, doymuş yağ, tuz ve çeşitli katkı maddeleri içermeleri; buna karşın diyet lifi ve biyoaktif bileşenler açısından yetersiz olmaları nedeniyle son yıllarda sağlık üzerindeki etkileri bakımından dikkat çekmektedir. Artan UİG tüketimi, obezite, kardiyometabolik hastalıklar ve inflamasyon gibi olumsuz sağlık sonuçlarıyla ilişkilendirilmekte; bu ilişkinin altında yatan olası mekanizmalardan birinin bağırsak mikrobiyotasında meydana gelen değişiklikler olduğu düşünülmektedir. Bu derlemede, ultra işlenmiş gıda tüketiminin bağırsak mikrobiyotası üzerindeki etkilerinin ve bu etkilerin olası mekanizmalarının güncel literatür doğrultusunda değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Mevcut çalışmalar, UİG formülasyonlarında sık kullanılan emülgatörler, yapay tatlandırıcılar, renklendiriciler ve koruyucular ile yüksek rafine karbonhidrat ve yağ içeriğinin bağırsak mikrobiyotasının kompozisyonunu ve çeşitliliğini olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir. Bu değişimlerin, Akkermansia muciniphila ve Bifidobacterium gibi yararlı bakterilerde azalma, kısa zincirli yağ asitleri üretiminde düşüş, bağırsak bariyer bütünlüğünde bozulma, bağırsak geçirgenliğinde artış ve düşük dereceli inflamasyon ile ilişkili olabileceği bildirilmektedir. Mikrobiyotada meydana gelen bu değişimlerin, obezite, inflamatuvar bağırsak hastalıkları, irritabl bağırsak sendromu, tip 2 diyabet ve kolorektal kanser gibi çeşitli kronik hastalıkların gelişiminde rol oynayabileceği düşünülmektedir. Sonuç olarak, mevcut kanıtlar ultra işlenmiş gıda tüketiminin bağırsak mikrobiyotası üzerinde olumsuz etkiler oluşturabileceğini düşündürmektedir. Ancak bu ilişkinin mekanizmalarını ve uzun dönem sağlık sonuçlarını daha net ortaya koyabilmek için ileri düzey insan çalışmalarına ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Ultra-İşlenmiş Gıdalar, Mikrobiyota, Disbiyozis, Bağırsak Geçirgenliği

EFFECTS OF ULTRA-PROCESSED FOOD CONSUMPTION ON GUT MICROBIOTA

ABSTRACT

Ultra-processed foods (UPFs) have attracted increasing attention in recent years due to their high content of added sugars, saturated fats, salt, and various food additives, while being poor in dietary fiber and bioactive compounds. Increasing UPF consumption has been associated with adverse health outcomes such as obesity, cardiometabolic disorders, and inflammation, and alterations in the gut microbiota are considered one of the potential mechanisms underlying these effects. This review aims to evaluate the effects of ultra-processed food consumption on the gut microbiota and to discuss the potential mechanisms involved in light of the current literature. Current evidence suggests that emulsifiers, artificial sweeteners, colorants, and preservatives commonly used in UPF formulations, together with their high content of refined carbohydrates and fats, may adversely affect the composition and diversity of the gut microbiota. These alterations have been associated with a reduction in beneficial bacteria such as Akkermansia muciniphila and Bifidobacterium, decreased production of short-chain fatty acids, impairment of intestinal barrier integrity, increased intestinal permeability, and low-grade inflammation. Such microbiota-related changes may contribute to the development of various chronic diseases, including obesity, inflammatory bowel diseases, irritable bowel syndrome, type 2 diabetes, and colorectal cancer. In conclusion, current evidence suggests that ultra-processed food consumption may have detrimental effects on the gut microbiota. However, further well-designed human studies are needed to better elucidate the underlying mechanisms and long-term health consequences of this relationship.

Keywords: Ultra-Processed Foods, Microbiota, Dysbiosis, Gut Permeability

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9B092A43

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

SPİNAL SPONDİLODİSKİTTE MR TUTULUM PATERNİNE GÖRE CERRAHİ TEKNİK SEÇİMİ, SONUÇLAR VE REOPERASYON: TEK MERKEZ RETROSPEKTİF ÇALIŞMA

Doç. Dr. Mert ŞAHİNOĞLU*[1]
[1] Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Mert ŞAHİNOĞLU
msahinoglu09@gmail.com

ÖZET

Amaç: Spinal spondilodiskitte cerrahi karar ve teknik seçimi nörolojik defisit, instabilite ve bası paternine göre şekillenir. Manyetik rezonans görüntülemede (MRG) basının santral kanalda ya da lateral (foraminal/lateral reses) yerleşimi, dekompresyonun genişliği ve enstrümantasyon ihtiyacı açısından yönlendirici olabilir; ancak bu ilişki yeterince tanımlanmamıştır. Cerrahi uygulanan spinal spondilodiskit olgularında aksiyel MRG tutulum paterni ile uygulanan cerrahi teknik, sonuçlar ve reoperasyon arasındaki ilişkinin tanımlanması amaçlandı.
YÖNTEM VE BULGULAR: Tek merkezde cerrahi uygulanan 35 olgu retrospektif değerlendirildi (yaş ortancası 59; %60 erkek; %71,4 torakal). Bası, aksiyel kesitte santral kanal (b) ve sağ/sol lateral bölgeler (a/c) olarak kodlandı. Santral tutulum olguların %82,9'unda mevcuttu; %37,1'i sirkümferansiyel (a+b+c), %17,1'i izole lateraldi. Cerrahi teknik tutulum paternine göre seçilmiş görünmekteydi: posterior enstrümantasyon uygulanan 14 olgunun tamamında santral tutulum varken, izole lateral olguların hiçbirine enstrümantasyon uygulanmamış, ağırlıklı tek taraflı/bilateral hemilaminektomi tercih edilmişti. Başvuruda nörolojik defisit saptanan toplam 7 hastanın tamamında santral bölge tutulumu mevcuttu; bunların 5'i (%55,6) izole santral (b) tutuluma sahipti. Postoperatif deformite (n=2) ve reoperasyon (toplam 5; %14,3) yalnızca santral tutulumlu olgularda izlendi; izole lateral olguların hiçbirinde görülmedi. Reoperasyon ve deformite oranları teknikler arasında düşük ve benzerdi.
Sonuç: .Bulgular, tutulum paterninin hem klinik ağırlığı (santral basıda daha fazla defisit) hem de cerrahi genişliği belirlediğini ve paterne göre seçilen teknikle komplikasyon oranlarının düşük kaldığını düşündürmektedir. Sınırlı olay sayısı nedeniyle ilişkiler tanımlayıcı düzeyde yorumlanmalıdır. MRG tutulum paterni, spinal spondilodiskitte cerrahi tekniğin bireyselleştirilmesinde pratik bir yol gösterici olabilir: izole lateral tutulumda sınırlı dekompresyon, santral/sirkümferansiyel tutulumda daha geniş dekompresyon ± enstrümantasyon makul görünmektedir. Bulgular daha geniş serilerde doğrulanmalıdır

Anahtar Kelimeler: Spondilodiskit, spinal enfeksiyon, MRG, cerrahi teknik, reoperasyon, dekompresyon

SURGICAL TECHNIQUE SELECTION, OUTCOMES, AND REOPERATION BY MRI INVOLVEMENT PATTERN IN SPINAL SPONDYLODISCITIS: A SINGLE-CENTER RETROSPECTIVE STUDY

ABSTRACT

Aim: In spinal spondylodiscitis, the decision for surgery and the choice of technique depend on neurological deficit, instability, and the compression pattern. On axial magnetic resonance imaging (MRI), a central canal versus a lateral (foraminal/lateral recess) location of compression may guide the extent of decompression and the need for instrumentation; however, this relationship is not well defined. To describe the relationship between the axial MRI involvement pattern and the surgical technique used, outcomes, and reoperation in surgically treated patients with spinal spondylodiscitis.
METHOD AND RESULTS: Thirty-five surgically treated patients were retrospectively evaluated (median age 59 years; 60% male; 71.4% thoracic). Compression was coded on axial sections as central canal (b) and right/left lateral zones (a/c). Central involvement was present in 82.9% of patients; 37.1% were circumferential (a+b+c) and 17.1% were isolated lateral. The surgical technique appeared to be selected according to the involvement pattern: all 14 patients treated with posterior instrumentation had central involvement, whereas no isolated-lateral case received instrumentation, mostly being managed with unilateral/bilateral hemilaminectomy. Neurological deficit at admission was most frequent in the isolated-central group (b) (55.6%). Postoperative deformity (n=2) and reoperation (total 5; 14.3%) occurred only in central-involving disease and in none of the isolated-lateral cases. Reoperation and deformity rates were low and comparable across techniques.
CONCLUSİON: The findings suggest that the involvement pattern reflects both clinical severity (more deficit with central compression) and surgical extent, and that complication rates remained low when the technique was tailored to the pattern. Owing to the limited number of events, these associations should be interpreted descriptively. MRI involvement pattern may serve as a practical guide for individualizing the surgical technique in spinal spondylodiscitis: limited decompression for isolated lateral involvement and wider decompression ± instrumentation for central/circumferential involvement. These findings warrant confirmation in larger series.

Keywords: Spondylodiscitis, spinal infection, MRI, surgical technique, reoperation, decompression

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9BFAE5C5

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Veteriner Hekimliği

ORCID: 0000-0003-0183-2936 | 0000-0002-0077-9398

FARKLI GELİŞİM AŞAMALARINDAKİ KOBAYLARIN TİROİD BEZİNE YAŞIN ETKİSİ

Öğr. Gör. Omeed Akbar ALİ*[1], Prof. Dr. Idrees Khalaf THAMER[2]
[1] Tikrit University, College of Medicine, Department of Medical Biochemistry, Iraq
[2] Tikrit University, College of Medicine, Department of Anatomy and Histology, Iraq
* Corresponding Author: Omeed Akbar ALİ
omeed.aa@tu.edu.iq

ÖZET

Tiroid bezi, diğer endokrin organlar gibi, yaşlanma sürecinde önemli fonksiyonel değişikliklere uğrar. Bu bezin morfolojik değişiklikleri, yaşam boyunca normal ve anormal fonksiyonlarının anlaşılması açısından önemlidir. Kobaylarda tiroid bezinin histolojik yapıları farklı yaşlarda incelenmiştir. Hayvanlar, genç (12 ay), orta yaşlı (24 ay) ve yaşlı (36 ay) olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Histolojik incelemeler, yaş gruplarına bağlı olarak tiroid dokusunda önemli farklılıklar olduğunu göstermiştir. Erken dönemde, tiroid folikülleri küçüktü ve lobüller arasında gevşek bağ dokusu olan trabeküller bulunuyordu. Tiroid bezinin büyümesi, üçüncü grupta birinci ve ikinci gruplara göre daha fazla gözlemlenmiştir. Yaş artışıyla birlikte, köpüklü görünümlü kolloid içeren foliküllerin büyük boyutuyla tiroid folikülünün büyümesi fark edilmiştir. Bu sonuçlar, tiroid bezinin yaş boyunca değişken fizyolojik aktiviteye sahip olduğunu göstermektedir. Kobaylarda yaşla ilişkili spesifik bir tiroid hastalığının olup olmadığını belirlemek için daha fazla araştırmaya ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: tiroid bezi, tiroid folikülü, kobaylar

IMPACT OF AGE ON THE THYROID GLAND OF GUINEA PIG AT DIFFERENT STAGES

ABSTRACT

The thyroid gland, like other endocrine organs, undergoes significant functional changes during the progress of age. Morphological changes of this gland are essential in the knowledge of the normal and abnormal functions during life. The histological structures of the thyroid gland in guinea pigs have been studied at different ages. the animals were divided into three groups including young of ages (12 months), middle of ages (24 months), and oldest of age (36 months). Histological investigations showed significant differences in thyroid tissue depending on age groups. In the early period stage, the thyroid follicles were small, and the trabeculae were loose connective tissue between the lobules. The growth of the thyroid gland was observed in the third group more than the first and second groups. Enlarged of the thyroid follicle was noticed with increasing age through the great size of the follicles which has colloid of foamy appearance. These results indicated that the thyroid gland has variable physiological activity during age. More research is required to determine whether specific thyroid disease related to age in the guinea pigs.

Keywords: thyroid gland , thyroid follicle, guinea pigs

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9C11AB33

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8362-8861

İNTRAKARDİYAK UZANIM GÖSTEREN WİLMS TÜMÖRÜNDE DERİN HİPOTERMİK SİRKÜLATUVAR ARREST DESTEKLİ CERRAHİ TEDAVİ VE VENA KAVA İNFERİOR REKONSTRÜKSİYONU

Uzm. Dr. Ahmet Kuddusi İRDEM*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Ahmet Kuddusi İRDEM
drirdem@gmail.com

ÖZET

Amaç: Wilms tümöründe vena kava inferior (VCI) tümör trombüsü %4–10 oranında görülürken, sağ atriyuma uzanım ve venöz duvar invazyonu oldukça nadirdir. Bu olgularda güvenli tam cerrahi rezeksiyon ayrıntılı görüntüleme, doğru cerrahi planlama ve multidisipliner yaklaşım gerektirir. Bu olguda, VCI ve sağ atriyum duvar invazyonu gösteren Wilms tümörünün kardiyopulmoner bypass (KPB) ve kısa süreli derin hipotermik sirkülatuvar arrest (DHSA) eşliğinde cerrahi tedavisi sunulmuştur.

Olgu: Dört yaşında erkek hasta; sağ Wilms tümörü, bilateral pulmoner metastaz ve VCI boyunca sağ atriyuma uzanan tümör trombüsü nedeniyle neoadjuvan DD4A kemoterapisi aldı. Cerrahi planlama kontrastlı torakoabdominal bilgisayarlı tomografi, ekokardiyografi ve kardiyak manyetik rezonans görüntüleme bulguları doğrultusunda multidisipliner konseyde yapıldı. Sağ radikal nefrektomi ve adrenalektomiyi takiben median sternotomi ile KPB kuruldu. İntraoperatif değerlendirmede tümörün sağ renal ven–VCI bileşkesinde ve VCI–sağ atriyum bileşkesinde venöz duvara invaze olduğu görüldü. Sağ atriyotomi ve VCI venotomisi sonrasında, duvar invazyonunun güvenli değerlendirilmesi ve makroskopik tam rezeksiyon amacıyla kısa süreli DHSA uygulanarak güvenli eksplorasyon altında rezeksiyon gerçekleştirildi. İntrakardiyak ve intrakaviter tümör trombüsü tamamen çıkarıldı. VCI duvarında invazyon bulunan alanlarda parsiyel kaval duvar rezeksiyonu yapılarak oluşan defektler otolog perikardiyal yama ile rekonstrükte edildi. Hasta sorunsuz olarak KPB'den ayrıldı. Postoperatif ekokardiyografide rezidü intrakardiyak kitle saptanmadı. Kontrol bilgisayarlı tomografide VCI rekonstrüksiyonunun patent olduğu ve lokal nüks izlenmediği görüldü. Histopatolojik inceleme diffüz anaplazi içermeyen, neoadjuvan tedaviye belirgin yanıtlı Wilms tümörü ile uyumluydu.

Sonuç: İntrakardiyak uzanım ve VCI duvar invazyonu gösteren Wilms tümörlerinde ayrıntılı preoperatif görüntüleme ve multidisipliner planlama başarılı cerrahinin temelini oluşturmaktadır. DHSA desteğinde gerçekleştirilen sağ atriyotomi, VCI venotomisi, parsiyel kaval duvar rezeksiyonu ve otolog perikardiyal yama ile rekonstrüksiyon; intrakardiyak uzanım ve venöz duvar invazyonu bulunan seçilmiş Wilms tümörü olgularında güvenli ve uygulanabilir bir cerrahi seçenek olarak değerlendirilebilir. Literatürde nadir bildirilen bu cerrahi senaryo, VCI duvar invazyonunun eşlik ettiği intrakardiyak Wilms tümörü trombüsünde başarılı cerrahi yönetimin mümkün olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Wilms tümörü, vena kava inferior, sağ atriyum, derin hipotermik sirkülatuvar arrest, pediatrik kalp cerrahisi.

SURGICAL MANAGEMENT OF WILMS TUMOR WITH INTRACARDIAC EXTENSION USING DEEP HYPOTHERMIC CIRCULATORY ARREST AND INFERIOR VENA CAVA RECONSTRUCTION

ABSTRACT

Objective: Tumor thrombus involving the inferior vena cava (IVC) occurs in approximately 4–10% of patients with Wilms tumor; however, intracardiac extension with venous wall invasion is exceedingly rare. Complete surgical resection in these patients requires meticulous preoperative imaging, accurate surgical planning, and a multidisciplinary approach. We present the surgical management of a Wilms tumor with invasion of the IVC and right atrial wall using cardiopulmonary bypass (CPB) and short-duration deep hypothermic circulatory arrest (DHCA).

Case: A four-year-old boy with right-sided Wilms tumor, bilateral pulmonary metastases, and tumor thrombus extending through the IVC into the right atrium received neoadjuvant DD4A chemotherapy. Surgical planning was based on contrast-enhanced thoracoabdominal computed tomography, transthoracic echocardiography, and cardiac magnetic resonance imaging and was discussed at a multidisciplinary tumor board. Following right radical nephrectomy and adrenalectomy, CPB was established through a median sternotomy. Intraoperative assessment demonstrated tumor invasion at both the right renal vein–IVC junction and the IVC–right atrial junction. After right atriotomy and IVC venotomy, short-duration DHCA was instituted to facilitate safe assessment of venous wall invasion and complete macroscopic resection. The intracardiac and intravascular tumor thrombus was completely removed. Partial caval wall resection was performed at the sites of venous invasion, and the resulting defects were reconstructed using an autologous pericardial patch. The patient was successfully weaned from CPB without complications. Postoperative echocardiography demonstrated no residual intracardiac mass, while follow-up computed tomography confirmed a patent reconstructed IVC without local recurrence. Histopathological examination revealed a favorable response to neoadjuvant chemotherapy without diffuse anaplasia.

Conclusion: In Wilms tumor with intracardiac extension and IVC wall invasion, comprehensive preoperative imaging and multidisciplinary planning are essential for successful surgical management. DHCA-assisted right atriotomy, IVC venotomy, partial caval wall resection, and autologous pericardial patch reconstruction represent a safe and feasible surgical strategy in selected patients. This rare surgical scenario demonstrates that successful management of intracardiac Wilms tumor thrombus with concomitant caval wall invasion is achievable using advanced pediatric cardiovascular surgical techniques.

Keywords: Wilms tumor; inferior vena cava; right atrium; deep hypothermic circulatory arrest; pediatric cardiac surgery.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9CAB7D3E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Veteriner Hekimliği

ORCID: 0009-0008-0215-7016 | 0000-0001-9510-5734 | 0000-0003-1687-0062

PROBİYOTİK LAKTİK ASİT BAKTERİLERİ VE MAKROFAJ ETKİLEŞİMİ: İMMÜN REGÜLASYONDA YENİ YAKLAŞIMLAR

Arş. Fatma GÜRLER*[1], Artun YIBAR[2], Recep ÇIBIK[2]
[1] Bursa Uludağ Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Besin Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı
[2] Bursa Uludağ Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Besin Hijyeni ve Teknolojisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Fatma GÜRLER
fatmagurler34@gmail.com

ÖZET

Genel olarak güvenli kabul edilen (GRAS) statüsüne sahip ve metabolizmaları yoluyla laktik asit üretme yetenekleriyle karakterize edilen laktik asit bakterileri (LAB), probiyotik özellikleri sebebiyle beslenmede yaygın şekilde yer almaktadır. Bağırsak simbiyotik bakterilerinin çekirdek grubunu oluşturan LAB, başta makrofajlar olmak üzere bağışıklık hücreleriyle etkileşime girmekte olup bağırsak inflamasyonunu düzenlemede, enfeksiyonlara karşı savunmada ve bağışıklık sisteminin toleransını korumada çok önemli bir bileşen olarak görev almaktadır. Makrofajlar; doğuştan gelen birinci savunma hattının önemli bir parçası olup enfeksiyon, inflamasyon veya doku hasarı durumlarında kritik rol oynamaktadır. Gastrointestinal sistem en fazla makrofajın depolandığı alan olup makrofajlar, homeostazda fenotipik esneklik ve fonksiyonel değişkenlik gösterebilen oldukça çeşitli bir hücre popülasyonudur. Makrofajların kendi esnekliği ve heterojenliğiyle birleştiğinde LAB'ın bağırsak makrofajları üzerindeki immün düzenleyici işlevi, makrofajların aktivitesini düzenlemek ve buna bağlı olarak sistemik bağışıklık tepkisini etkilemektir. LAB söz konusu etkilerini, kendileri de makrofajlar tarafından tanınabilen önemli yapısal bileşenleri aracılığıyla sinyal yollarını etkili bir şekilde tetikleme yoluyla bağışıklık tepkisini aktive ederek gerçekleştirmektedir. LAB; makrofaj sayısını azaltarak, makrofaj aktivasyonunu uyararak, makrofajların patojenlere ve apoptotik hücrelere karşı fagositoz yeteneğini artırarak inflamatuar yanıtları inhibe edebilmektedir. LAB'ın immün sistem hücrelerinde özellikle makrofajlar üzerindeki etkilerini gösterdiği moleküler mekanizmalar sistematik olarak henüz aydınlatılamamıştır. Bu nedenle; LAB'ın fenotipi, fonksiyonları ve immün sistem üzerindeki etkilerinin derinlemesine analizi, mikrobiyal-bağışıklık etkileşiminin temel mekanizmalarını ortaya çıkararak bağışıklık müdahale fonksiyonlarına sahip yeni nesil hassas probiyotik preparatların geliştirilmesi için önemli bir bilimsel temel sağlayacaktır. Probiyotiklerin, özellikle laktik asit bakterilerinin makrofaj-bağırsak epitel hücresi etkileşimlerine dayalı olarak konakçı bağırsak üzerindeki immünomodülatör etkilerinin belirlenmesi, beslenme müdahale stratejilerinin geliştirilmesi bakımından önemli bir ihtiyaçtır. Bu çalışmada, laktik asit bakterilerinin makrofajlar üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesine yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Halk sağlığı, gıda güvenliği, süt, süt ürünleri

PROBIOTIC LACTIC ACID BACTERIA AND MACROPHAGE INTERACTION: NEW APPROACHES IN IMMUNE REGULATION

ABSTRACT

Lactic acid bacteria (LABs), which have a generally recognized as safe (GRAS) status and are characterized by their ability to produce lactic acid through their metabolism, are widely used in nutrition due to their probiotic properties. Forming the core group of intestinal symbiotic bacteria, LABs interact with immune cells, primarily macrophages, and play a crucial role in regulating intestinal inflammation, defending against infections, and maintaining immune system tolerance. Macrophages are an important component of the first line of innate defense and play a critical role in conditions such as infection, inflammation, or tissue damage. The gastrointestinal system is the area with the highest concentration of macrophages, which are a highly diverse cell population capable of exhibiting phenotypic flexibility and functional variability in homeostasis. Combined with the inherent flexibility and heterogeneity of macrophages, the immunoregulatory function of LABs on intestinal macrophages is to regulate macrophage activity and consequently influence the systemic immune response. LAB exerts its effects by activating the immune response through signaling pathways effectively via its key structural components, which are themselves recognizable by macrophages. LAB can inhibit inflammatory responses by reducing macrophage numbers, stimulating macrophage activation, and increasing the phagocytic ability of macrophages against pathogens and apoptotic cells. The molecular mechanisms by which LAB exerts its effects on immune system cells, particularly macrophages, have not yet been systematically elucidated. Therefore, an in-depth analysis of LAB's phenotype, functions, and effects on the immune system will provide a crucial scientific basis for the development of next-generation sensitive probiotic preparations with immune intervention functions by revealing the fundamental mechanisms of microbial-immune interaction. Determining the immunomodulatory effects of probiotics, especially LABs, on the host gut based on macrophage-intestinal epithelial cell interactions is a significant need for developing nutritional intervention strategies. This study evaluates the effects of lactic acid bacteria on macrophages.

Keywords: Probiotic, lactic acid bacteria, macrophage, immune system

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9E44213E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0009-0005-2196-9069

FİZYOTERAPİDE YAPAY ZEKÂNIN KLİNİK SINIRLARI: KLİNİK AKIL YÜRÜTME VE TERAPÖTİK ETKİLEŞİM ÜZERİNE BİR DERLEME

Arş. Gör. Nilgün ÇIRAK*[1]
[1] İstanbul Esenyurt Üniversitesi
* Corresponding Author: Nilgün ÇIRAK
nilguncirak@esenyurt.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu derlemenin amacı, yapay zekânın fizyoterapide klinik karar süreçlerine katkılarını mevcut literatür doğrultusunda incelemek ve algoritmik doğruluğun klinik akıl yürütme açısından tek başına yeterli olup olmadığını değerlendirmektir.

Yöntem: PubMed, Scopus ve Google Scholar veri tabanlarında yapay zekâ, fizyoterapi, rehabilitasyon, klinik akıl yürütme, terapötik dokunma ve insan denetimi ile ilişkili İngilizce yayınlar incelenmiştir. Son literatür taraması Haziran 2026'da gerçekleştirilmiştir. Konuyla doğrudan ilişkili özgün araştırmalar, derlemeler, nitel çalışmalar ve kavramsal yayınlar anlatımsal derleme yaklaşımıyla ele alınmıştır.

Bulgular: İncelenen çalışmalar, yapay zekânın hareket verilerinin çözümlenmesi, hasta takibi, fonksiyonel sonuçların öngörülmesi ve yapılandırılmış klinik senaryolarda öneri oluşturulması bakımından klinik süreçleri destekleyebildiğini göstermektedir. Bununla birlikte, rehabilitasyon süreci; ağrı, yorgunluk, korku, motivasyon, güven, hasta tercihleri ve tedavi sırasında değişen yanıtların birlikte yorumlanmasını gerektirmektedir. Terapötik dokunma, bedensel iletişim ve fizyoterapist-hasta etkileşimi de standart veri girdileriyle tam olarak temsil edilemeyen klinik bilgi kaynaklarıdır. Ayrıca açıklanabilirlik, veri gizliliği ve mesleki sorumluluk konuları güvenli klinik kullanım açısından önem taşımaktadır.

Sonuç: Yapay zekâ, fizyoterapistin klinik akıl yürütmesinin yerine geçen bağımsız bir karar verici olarak değil, insan denetimi altında kullanılan destekleyici bir araç olarak ele alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Fizyoterapi, Klinik Akıl Yürütme, Rehabilitasyon, Terapötik Dokunma.

CLINICAL LIMITS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN PHYSIOTHERAPY: A REVIEW OF CLINICAL REASONING AND THERAPEUTIC INTERACTION

ABSTRACT

Objective: This review aimed to examine the contributions of artificial intelligence to clinical decision-making processes in physiotherapy in light of the current literature and to determine whether algorithmic accuracy alone is sufficient for clinical reasoning.

Methods: English-language publications related to artificial intelligence, physiotherapy, rehabilitation, clinical reasoning, therapeutic touch, and human oversight were reviewed in PubMed, Scopus, and Google Scholar. The final literature search was conducted in June 2026. Original studies, reviews, qualitative research, and conceptual publications directly related to the topic were considered using a narrative review approach.

Results: The reviewed studies indicate that artificial intelligence may support clinical processes through movement data analysis, patient monitoring, prediction of functional outcomes, and recommendation generation in structured clinical scenarios. However, rehabilitation requires the combined interpretation of pain, fatigue, fear, motivation, confidence, patient preferences, and changing responses during treatment. Therapeutic touch, embodied communication, and physiotherapist–patient interaction also represent sources of clinical information that cannot be fully captured through standardised data inputs. In addition, explainability, data privacy, and professional responsibility remain important considerations for safe clinical use.

Conclusion: Artificial intelligence should be regarded not as an independent decision-maker that replaces physiotherapists' clinical reasoning, but as a supportive tool used under human oversight.

Keywords: Artificial Intelligence, Physiotherapy, Clinical Reasoning, Rehabilitation, Therapeutic Touch.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
9FC2672A

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9342-6710

PEDİATRİK ANESTEZİ TEZLERİNDE REJYONEL ANESTEZİ VE ULTRASONOGRAFİNİN YÜKSELİŞİ: 1979–2026 BİBLİYOMETRİK BİR ANALİZ

Uzm. Dr. Cihan Sedat AYTÜNÜR*[1]
[1] SBÜ, Bursa Yüksek İhtisas Eğitim ve Araştırma Hastanesi Anesteziyoloji ve Reanimasyon Kliniği
* Corresponding Author: Cihan Sedat AYTÜNÜR
dr.csa@msn.com

ÖZET

Amaç: Pediatrik anestezi, anatomik, fizyolojik ve farmakolojik farklılıkları nedeniyle özgün bir araştırma alanıdır. Bu çalışma, Türkiye'de pediatrik anestezi alanındaki lisansüstü tezlerde rejyonel anestezi tekniklerinin ve ultrasonografi (USG) kullanımının zaman içindeki değişimini incelemeyi amaçlamaktadır.

Yöntem: YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanı, pediatrik anestezi ile ilgili lisansüstü tezler açısından tarandı (1979–2026). Toplam 116 tez belirlendi; teknik içerik analizi, başlık ve künyesi sınıflandırılabilen 115 tez üzerinden yapıldı. Her tez iki eksende kodlandı: rejyonel anestezi tekniği içerip içermediği (kaudal, TAP, QLB, paravertebral, serratus vb.) ve ultrasonografinin yöntem olarak kullanılıp kullanılmadığı. Veriler 10'ar yıllık dönemlere ayrılarak oransal olarak değerlendirildi.

Bulgular: Belirlenen 116 tezin 101'i tıpta uzmanlık, 6'sı doktora, 6'sı yüksek lisans ve 3'ü diş hekimliği uzmanlık (DUS) tezidir. Rejyonel anestezi ve USG, ilk 40 yıl boyunca neredeyse hiç görülmezken, 2021–2026 döneminde belirgin biçimde öne çıkmıştır: bu dönemde 8/27 tez (%30) rejyonel anestezi, 10/27 tez (%37) ultrasonografi içermektedir. İlk USG temelli tez 2017'de ortaya çıkmıştır. Rejyonel teknikler nitelik de değiştirmiş; 1997–2015 arasında neredeyse yalnızca kaudal blok çalışılırken, son dönemde USG rehberliğinde QLB, paravertebral ve serratus gibi ileri bloklar tezlere girmiştir.

Sonuç: Türkiye'de pediatrik anestezi lisansüstü tezlerinde rejyonel anestezi ve ultrasonografi, 2021 sonrasında belirgin bir ivme kazanmıştır. Bu eğilim, ultrasonografinin pediatrik anestezi eğitiminde standart bir araç haline geldiğini ve rejyonel anestezinin akademik ilgi alanı olarak güçlendiğini düşündürmektedir.

!Beyan: Bu çalışmanın veri seti, farklı bir analitik perspektifle Hipokrat Kongresi'nde (Haziran 2026) de sunulmuştur; UTSAK'a sunulan bu bildiri aynı verinin rejyonel anestezi ve ultrasonografi ekseninde değerlendirilmesini içermektedir.

Anahtar Kelimeler: pediatrik anestezi, rejyonel anestezi, ultrasonografi, lisansüstü tez, bibliyometrik analiz

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A11F6378

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0003-4681-1987

GENÇ ERİŞKİNLERDE BÖLGESEL YAĞLANMA İLE ÜST EKSTREMİTE DİNAMİK STABİLİTESİ VE FONKSİYONEL PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİNİN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Dilek ÇOKAR*[1], Mısra Öykü ALAZ[1], Narin ÇİÇEK[1], Seda TUNÇER[1], Sümeyye Nur ŞENER[1]
[1] İstinye Üniversitesi
* Corresponding Author: Dilek ÇOKAR
cokardilek@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, genç erişkin bireylerde bölgesel yağlanma düzeyi ile üst ekstremite dinamik stabilitesi ve fonksiyonel performans parametreleri arasındaki ilişkinin incelenmesidir.
Yöntem: Çalışmaya yaş ortalaması 21.16±1.39 yıl olan toplam 32 genç erişkin birey dahil edildi. Katılımcıların demografik bilgileri kaydedildi. Bölgesel yağlanma değerlendirmesi skinfold yöntemi ile triseps, biseps, subskapular, suprailiac, abdomen, göğüs/pektoral ve bacak bölgelerinden alınan ölçümler kullanılarak yapıldı. Üst ekstremite performansı kapsamında Üst Ekstremite Y Balance Testi, sağlık topu fırlatma testi, Blazepod reaksiyon testi, Jamar el kavrama kuvveti testi, pinchmetre ve push-up performans testleri uygulandı. Değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile değerlendirildi.
Bulgular: Biceps skinfold kalınlığı ile sağ posterolateral Y Balance performansı arasında orta düzey negatif ilişki saptandı (r=-0.44, p=0.011). Benzer şekilde triseps (r=-0.40, p=0.022), abdomen (r=-0.38, p=0.034) ve suprailiac (r=-0.36, p=0.041) skinfold ölçümleri ile sağ posterolateral Y Balance performansı arasında negatif ilişkiler bulundu. Göğüs/pektoral skinfold ölçümü ile sağlık topu fırlatma performansı arasında orta düzey pozitif ilişki saptandı (r=0.43, p=0.015). Ayrıca bacak skinfold ölçümü ile sağlık topu fırlatma performansı arasında düşük-orta düzey pozitif ilişki bulundu (r=0.35, p=0.048).
Sonuç: Bulgular, bölgesel yağlanma artışının özellikle üst ekstremite dinamik stabilitesi üzerinde olumsuz etkiler oluşturabileceğini göstermektedir. Özellikle üst ekstremiteye yakın bölgelerdeki yağlanmanın Y Balance performansı ve skapular stabilite ile ilişkili olması, bölgesel vücut kompozisyonunun fonksiyonel performans üzerindeki önemini desteklemektedir.
Anahtar Kelimeler: Bölgesel yağlanma, üst ekstremite, dinamik stabilite, Y Balance, skapular stabilite, fonksiyonel performans

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A191B060

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-4026-170X

TEDAVİ NAİF KRONİK HEPATİT B HASTALARINDA HİSTOLOJİK AKTİVİTE İNDEKSİ İLE FİBROZİS EVRESİ ARASINDAKİ DİSKORDANS: KLİNİK VE BİYOKİMYASAL BELİRLEYİCİLER

Uzm. Dr. Sinan YANIK*[1]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Sinan YANIK
snnynk@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Kronik hepatit B (KHB) tedavi kararları, viral yük, alanin aminotransferaz (ALT) düzeyleri ile karaciğer biyopsisinde histolojik aktivite indeksi (HAİ) ve fibrozis evresine dayanır. Ancak nekroinflamatuvar aktivite ile fibrozis derecesi arasında klinik karar verme sürecini etkileyebilen uyumsuzluk sık görülmektedir. Bu çalışmada tedavi naif KHB hastalarında HAİ ile fibrozis evresi arasındaki uyumsuzluğun (discordans) sıklığını ve bu uyumsuzluğu öngören klinik ile biyokimyasal değişkenleri belirlemeyi amaçladık.

Yöntem: Tek merkezli, retrospektif olarak değerlendirilen 72 tedavi naif KHB hastasının demografik, biyokimyasal ve histopatolojik (modifiye Ishak HAİ ve Ishak fibrozis evresi) verileri analiz edildi. HAİ ≥6 anlamlı nekroinflamasyon; Ishak fibrozis ≥2 anlamlı fibrozis olarak tanımlandı. Bu iki ikili gösterge çapraz tablolanarak hastalar dört gruba ayrıldı: concordant-düşük, concordant-yüksek, HAİ-baskın discordant ve fibrozis-baskın discordant. Karşılaştırmalar Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis ve ki-kare testi ile yapıldı; bağımsız belirleyiciler tek ve çok değişkenli lojistik regresyon ile değerlendirildi; ALT, AST/ALT oranı, albümin ve gama-glutamil transferaz (GGT) için anlamlı fibrozisi tahmin etmek üzere ROC eğri analizi uygulandı.

Bulgular: Hastaların 32'sinde (%44,4) concordant-düşük, 8'inde (%11,1) concordant-yüksek, 26'sında (%36,1) fibrozis-baskın ve 6'sında (%8,3) HAİ-baskın paterni saptandı. Toplam uyumsuzluk oranı %44,4 idi. HAİ ile fibrozis evresi arasında zayıf ve istatistiksel olarak anlamlı olmayan korelasyon görüldü (Spearman ρ=0,175; p=0,141; Cohen's κ=0,08). Discordant hastalarda concordant gruba kıyasla trombosit sayısı anlamlı olarak daha yüksekti (251 vs 234 $\times 10^3/\mu L$; p=0,014) ve tek ile çok değişkenli analizlerde discordance'ın bağımsız belirleyicisiydi (OR=1,009; %95 CI 1,002-1,017; p=0,019). Anlamlı fibrozis (≥F2) için ALT (AUC=0,780), AST/ALT oranı (AUC=0,706), GGT (AUC=0,698) ve albümin (AUC=0,639) en yüksek diskriminasyon performansını gösterdi.

Sonuç: Tedavi naif KHB hastalarının yaklaşık yarısında HAİ ile fibrozis evresi arasında histolojik uyumsuzluk bulunmaktadır ve en sık görülen patern, düşük inflamatuvar aktiviteye rağmen anlamlı fibrozis varlığıdır. Bu bulgu, tek başına ALT ve viral yüke dayalı tedavi kararlarının özellikle ileri yaş ve normal/hafif yüksek ALT'li hastalarda anlamlı bir hasta grubunun gözden kaçırılmasına yol açabileceğini düşündürmektedir. Histolojik veya non-invaziv yöntemlerle fibrozisin doğrudan değerlendirilmesi, klinik kararlarda kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: kronik hepatit B, histolojik aktivite indeksi, fibrozis, Ishak skoru, uyumsuzluk, non-invaziv belirteçler

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A4D4AC3E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

BOTULİNUM TOKSİN TEDAVİSİNİN SERVİKAL DİSTONİ HASTALARINDA UYKU KALİTESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Uzm. Dr. Merve Melodi ÇAKAR* [1]
[1] Bursa Şehir Hastanesi
melodihacioglu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Servikal distoni, istemsiz kas kontraksiyonları, anormal baş postürü ve ağrının yanı sıra uyku kalitesini de olumsuz etkileyebilen bir hareket bozukluğudur. Bu çalışmada botulinum toksin (BoNT) tedavisinin servikal distoni hastalarında uyku kalitesi üzerine etkisinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Yöntem: Prospektif gözlemsel olarak planlanan çalışmaya primer servikal distoni tanısı bulunan 32 hasta dahil edildi. Tüm hastalarda BoNT uygulaması öncesinde ve tedaviden 6 hafta sonra Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi (PSQI) uygulandı. Distoni şiddeti Toronto Batı Spazmodik Tortikollis Derecelendirme Ölçeği (TWSTRS), ağrı şiddeti ise Görsel Analog Skala (VAS) ile değerlendirildi. Elde edilen veriler uygun istatistiksel yöntemler kullanılarak analiz edildi ve $p<0,05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların yaş ortalaması 53,4±10,8 yıl olup, %65,6'sı kadındı. BoNT tedavisi sonrasında PSQI toplam puanında anlamlı azalma saptandı (9,2±3,0'a karşı 5,9±2,5; $p<0,001$). Subjektif uyku kalitesi, uyku latansı, uyku bozuklukları ve gündüz işlev bozukluğu alt bileşenlerinde de anlamlı iyileşme izlendi (tümü $p<0,05$). Bunun yanında TWSTRS toplam puanı ile VAS ağrı skorlarında da anlamlı düzelme gözlendi (her ikisi için $p<0,001$). PSQI skorundaki değişim ile TWSTRS skorundaki değişim arasında orta düzeyde pozitif korelasyon bulundu ($r=0,44$; $p=0,012$).

Sonuç: Botulinum toksin tedavisi, servikal distoni hastalarında motor semptomlar ve ağrının yanı sıra uyku kalitesinde de anlamlı iyileşme sağlamaktadır. Bu bulgular, uyku kalitesinin servikal distoni hastalarının değerlendirilmesi ve tedavi yanıtının izlenmesinde dikkate alınması gereken önemli bir non-motor belirteç olduğunu düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Servikal distoni, botulinum toksin, uyku kalitesi, Pittsburgh Uyku Kalitesi İndeksi, ağrı, yaşam kalitesi.

THE EFFECT OF BOTULINUM TOXIN TREATMENT ON SLEEP QUALITY IN PATIENTS WITH CERVICAL DYSTONIA

ABSTRACT

Objective: Cervical dystonia is a movement disorder characterized by involuntary muscle contractions, abnormal head posture, pain, and impaired sleep quality. This study aimed to evaluate the effect of botulinum toxin (BoNT) treatment on sleep quality in patients with cervical dystonia.

Methods: In this prospective observational study, 32 patients with primary cervical dystonia were enrolled. The Pittsburgh Sleep Quality Index (PSQI) was administered before BoNT injection and six weeks after treatment. Disease severity was assessed using the Toronto Western Spasmodic Torticollis Rating Scale (TWSTRS), and pain severity was evaluated with the Visual Analog Scale (VAS). Data were analyzed using appropriate statistical methods, and a p value <0.05 was considered statistically significant.

Results: The mean age of the participants was 53.4±10.8 years, and 65.6% were female. Following BoNT treatment, the total PSQI score significantly decreased (9.2±3.0 vs. 5.9±2.5, $p<0.001$). Significant improvements were also observed in subjective sleep quality, sleep latency, sleep disturbances, and daytime dysfunction subdomains (all $p<0.05$). TWSTRS total scores and VAS pain scores improved significantly after treatment (both $p<0.001$). A moderate positive correlation was found between the changes in PSQI and TWSTRS scores ($r=0.44$, $p=0.012$).

Conclusion: Botulinum toxin treatment provides significant improvement not only in motor symptoms and pain but also in sleep quality in patients with cervical dystonia. Sleep quality should be considered an important non-motor outcome in the routine assessment and follow-up of these patients.

Keywords: Cervical dystonia, botulinum toxin, sleep quality, Pittsburgh Sleep Quality Index, pain, quality of life.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A8F1C9A4

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-1115-2612 | 0009-0002-4673-5515

İMPLANT DİŞ HEKİMLİĞİNDE KRET AYIRMA (RIDGE SPLIT) TEKNİĞİ: BİYOLOJİK TEMEL, CERRAHİ PRENSİPLER VE KLİNİK SONUÇLAR

Arş. Gör. Serhat GÜDÜL*[1], Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ[2]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Serhat GÜDÜL
gudul.sg@gmail.com

ÖZET

Dişsiz alveolar kretlerin dental implantlarla rehabilitasyonu, günümüzde en yaygın kullanılan yaklaşımlardan biri olarak kabul edilmektedir. Dental implantların yerleştirileceği bölgelerde yeterli kemik hacminin sağlanması, implant başarısı açısından büyük önem taşımaktadır. Dental implantların uygulanabilirliğini ve başarısını artırmak amacıyla literatürde otojen veya sentetik kemik grefti uygulamaları, distraksiyon osteogenezi, inferior alveolar sinirin reposizyonu, kemik greftleriyle birlikte sinüs lifting uygulaması, yönlendirilmiş kemik rejenerasyonu ve alveolar kret ayırma (ridge split) tekniği gibi birçok yöntem tanımlanmıştır. Alveolar kret ayırma tekniği, özellikle bukkolingual yönde alveolar kemik hacmini artırmak amacıyla etkin biçimde kullanılan bir yöntemdir ve alveolar kemikte gerçekleştirilen horizontal osteotomi sonrasında kemik segmentlerinin genişletilmesi prensibine göre uygulanmaktadır. Bu makalede, alveolar kret ayırma tekniği ve bu tekniğin diğer kemik augmentasyon yöntemleriyle karşılaştırılması ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Alveolar kemik kaybı; alveolar kret augmentasyonu; maksilla; mandibula; dental implantlar.

RIDGE SPLIT TECHNIQUE IN IMPLANT DENTISTRY: BIOLOGICAL BASIS, SURGICAL PRINCIPLES, AND CLINICAL OUTCOMES

ABSTRACT

Rehabilitation of edentulous alveolar ridges with dental implants is considered one of the most popular approaches in recent times. Ensuring sufficient bone volume in the regions where dental implants will be placed is crucial for the success of dental implants. In order to increase the applicability and success of dental implants, many methods have been described in the literature for bone augmentation, such as autogenous or synthetic bone graft applications, distraction osteogenesis, inferior alveolar nerve repositioning, sinus lift application combined with bone grafts, guided bone regeneration, and the alveolar ridge split technique. The alveolar ridge split technique is a technique that is effectively used especially to increase alveolar bone volume in the buccolingual direction, and it is applied according to the principle of expanding bone segments after horizontal osteotomy performed in the alveolar bone. In this article, the alveolar ridge split technique and the comparison of this technique with other bone augmentation techniques will be discussed.

Keywords: Alveolar bone loss; alveolar ridge augmentation; maxilla; mandible; dental implants.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A96599D2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

PERKÜTAN ANTEGRAD ÜRETERAL STENTLEME: TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm. Dr. Murat ÖZOĞUL*[1]
[1] İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Murat ÖZOĞUL
muratozogl@gmail.com

ÖZET

Amaç: Üreteral obstrüksiyon, böbrek fonksiyonlarını korumak ve hasta morbiditesini azaltmak için acil müdahale gerektiren önemli bir klinik zorluktur. İdrar drenajını yeniden sağlamaya yönelik geleneksel yöntem, Double-J stentin retrograd endoskopik olarak yerleştirilmesine dayansa da bu yaklaşım özellikle kompleks üreteral darlıkları, ileri evre pelvik maligniteleri veya değişmiş idrar yolu anatomisi olan hastalarda zaman zaman başarısız olabilir veya anatomik olarak imkansız hale gelebilir. Bu tür senaryolarda perkütan antegrad stent yerleştirilmesi çok önemli bir alternatif oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, perkütan antegrad Double J stent yerleştirilmesinin işlemsel etkinliğini, teknik güvenliğini ve genel hasta sonuçlarını kapsamlı bir şekilde değerlendirmektir.

Yöntem: Ocak 2024 ile Haziran 2026 tarihleri arasında Girişimsel Radyoloji kliniğimizde perkütan antegrad Double-J stent yerleştirilen hastalar üzerinde retrospektif bir analiz gerçekleştirilmiştir. Demografik özellikler ve tıbbi geçmişleri de dahil olmak üzere kapsamlı hasta verileri, kurumun elektronik tıbbi kayıtlarından sistematik olarak elde edilmiştir. Değerlendirilen birincil parametreler arasında üreteral obstrüksiyonun altında yatan etiyoloji, ayrıntılı işlem metrikleri, teknik başarı oranları ve perioperatif veya postoperatif komplikasyonların insidansı yer almaktadır.

Bulgular: Çalışma kohortu, 28 kadın (%58,3) ve 20 erkek (%41,7) olmak üzere toplam 48 hastadan oluşmuştur. Yaş ortalaması kadınlarda 62,2, erkeklerde ise 71,5 yıl olarak bulunmuştur. Çalışma süresi boyunca toplam 74 perkütan antegrad Double-J stentleme işlemi gerçekleştirilmiştir. İşlemlerin 70'inde teknik başarı elde edilerek %94,6'lık yüksek bir genel başarı oranı sağlanmıştır. Geriye kalan 4 vakada ise işlem, sadece kılavuz tel ile şiddetli üreteral obstrüksiyonların güvenli bir şekilde geçilememesi nedeniyle başarısız olmuştur. İşlem sonrası komplikasyonlar 6 hastada (%12,5) görülmüştür. Belgelenen spesifik komplikasyonlar arasında 3 hastada subkapsüler hematom, 1 hastada hematüri, 1 hastada akut piyelonefrit ve 1 hastada belirgin bel ağrısı yer almaktadır.

Sonuç: Double-J stentlerin perkütan antegrad yolla yerleştirilmesi son derece başarılı, güvenli ve minimal invaziv bir alternatiftir. Majör komplikasyon insidansının oldukça düşük olmasıyla birlikte mükemmel bir teknik başarı oranı sunar. Bu nedenle, retrograd ürolojik erişimin mümkün olmadığı veya daha önce başarısız olduğu durumlarda, girişimsel radyoloji tarafından gerçekleştirilen antegrad stentleme, idrar drenajını güvene almak adına güvenilir ve etkili bir terapötik strateji olarak önemle değerlendirilmelidir.

Anahtar Kelimeler: Double J stent, Perkütan nefrostomi, Üreteryal obstrüksiyon

PERCUTANEOUS ANTEGRADE URETERAL STENTING: A SINGLE CENTER EXPERIENCE

ABSTRACT

Objective: Ureteral obstruction is a significant clinical challenge that requires prompt intervention to preserve renal function and alleviate patient morbidity. While the conventional method for restoring urinary drainage relies on the retrograde endoscopic placement of a Double-J stent, this approach can occasionally be unsuccessful or anatomically impossible particularly in patients with complex ureteral strictures, advanced pelvic malignancies, or altered urinary tract anatomy. In such scenarios, percutaneous antegrade stent placement serves as a crucial alternative. The aim of this study is to comprehensively evaluate the procedural efficacy, technical safety, and overall patient outcomes of percutaneous antegrade Double-J stent placement.

Methods: A retrospective analysis was conducted on patients who underwent percutaneous antegrade Double-J stent placement at our Interventional Radiology clinic between January 2024 and June 2026. Comprehensive patient data, including demographic characteristics and medical histories, were systematically extracted from institutional electronic medical records. The primary parameters evaluated included the underlying etiology of the ureteral obstruction, detailed procedural metrics, technical success rates, and the incidence of perioperative or postoperative complications.

Results: The study cohort comprised a total of 48 patients, consisting of 28 females (58.3%) and 20 males (41.7%). The mean age was 62.2 years for the female demographic and 71.5 years for the male demographic. Over the study period, a total of 74 percutaneous antegrade Double-J stenting procedures were performed. Technical success was achieved in 70 of the procedures, yielding a high overall success rate of 94.6%. In the remaining 4 cases, the procedure was unsuccessful strictly due to the inability to safely traverse severe ureteral occlusions with the guidewire. Post-procedural complications were observed in 6 patients (12.5%). Specific complications documented included subcapsular hematoma in 3 patients, hematuria in 1 patient, acute pyelonephritis in 1 patient, and prominent lower back pain in 1 patient.

Conclusion: The percutaneous antegrade placement of Double-J stents is a highly successful, safe, and minimally invasive alternative. It provides an excellent technical success rate accompanied by a notably low incidence of major complications. Therefore, in cases where retrograde urological access is unfeasible or has previously failed, antegrade stenting performed by interventional radiology should be strongly considered as a reliable and effective therapeutic strategy to secure urinary drainage

Keywords: Double J stent, Percutaneous nephrostomy, Ureteral obstruction

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
A9C6B3C3

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-6750-2601

KALP YETERSİZLİĞİNDE PALBI SKORUNUN KLİNİK ÖNEMİ: TANIDAN PROGNOSTİK SINIFLANDIRMAYA

Dr. Öğr. Üyesi Görkem YILDIZ*[1]
[1] Yüksek İhtisas Üniversitesi
* Corresponding Author: Görkem YILDIZ
gorkem.yildiz@yuksekihtisas.edu.tr

ÖZET

Amaç: Kalp yetersizliği (KY), kronik inflamasyon ve ilerleyici çoklu organ disfonksiyonuyla seyreden kompleks, sistemik bir sendromdur. Esasen hepatik rezervi değerlendirmek amacıyla geliştirilen Trombosit-Albümin-Bilirubin (PALBI) skoru; nutrisyonel durumu, inflamatuar yükü ve kardiyo-hepatik konjesyonu bir araya getirir. Bu çok boyutlu patolojik süreçleri yansıtma potansiyeline rağmen, PALBI skorunun KY bağlamındaki tanısal faydası ve prognostik değeri tam olarak aydınlatılmamıştır.

Yöntem: Tek merkezli ve retrospektif tasarlanan bu çalışmaya Ocak 2023 - Aralık 2024 tarihleri arasında yatarak tedavi gören 3.227 hasta dahil edilmiştir. Çalışma kohortu; 1.417 KY hastası (tüm ejeksiyon fraksiyonu fenotiplerini içeren) ile yaş ve cinsiyet açısından eşleştirilmiş 1.810 sağlıklı kontrolden oluşmaktadır. Birincil sonlanım noktası 360 günlük tüm nedenlere bağlı mortalite olarak belirlenmiştir. PALBI skorunun bağımsız öngörücü değerini saptamak amacıyla çok değişkenli Cox regresyon ve alt grup analizleri uygulanmıştır.

Bulgular: PALBI skoru, KY hastalarında kontrol grubuna kıyasla anlamlı düzeyde daha yüksektir (-2.55 ± 0.29 vs. -5.52 ± 0.37; p<0.001). 360 günlük takip süresince KY grubundaki 321 hasta (%22,6) kaybedilmiştir. Eksitus olan hastaların PALBI skorları, sağ kalanlara oranla belirgin şekilde daha yüksek saptanmıştır (-2.04±0.33 vs. -2.83±0.36; p<0.001). ROC analizinde PALBI; C-reaktif protein ve nötrofil-lenfosit oranını geride bırakarak, KY tanısında 0,777 (GA %95: 0,69–0,87) ve mortalite öngörüsünde 0,742 (GA %95: 0,70–0,78) AUC değerleriyle üstün diagnostik ve prognostik performans sergilemiştir.

Sonuç: PALBI skoru; KY'nin hem tanısında hem de prognostik değerlendirmesinde güçlü, bağımsız ve klinik pratikte kolayca uygulanabilir bir biyobelirteçtir. Bulgularımız, PALBI'nin KY yönetimini optimize etmek ve hastaların risk stratifikasyonunu iyileştirmek amacıyla rutin pratiğe entegre edilebilecek oldukça etkili bir araç olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kalp Yetmezliği,PALBİ Skoru, İnflamasyon, Prognoz

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
AA420EEB

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Acil Yardım ve Afet Yönetimi

ORCID: 0000-0001-9383-7165 | 0000-0003-4536-4580

AFET YÖNETİMİNDE GÖRÜNMEYEN YÜZ: HASSAS GRUPLAR VE KAPSAYICI POLİTİKA GEREKSİNİMLERİ

Dr. Ali DOĞAN*[1], Öğr. Gör. Elif Buşra HAMZAOĞLU[1]
[1] Gümüşhane Üniversitesi
* Corresponding Author: Ali DOĞAN
ayayali102@gmail.com

ÖZET

Afetler, sadece sismik hareketler, meteorolojik ekstremumlar veya teknolojik kazalar gibi yalın doğa olaylarının bir sonucu değil; bu olayların tarihsel, toplumsal ve ekonomik kırılganlıklarla karşılaşmasının bir ürünüdür. Geleneksel afet yönetimi paradigmaları uzun yıllar boyunca yapısal mühendislik önlemlerine, lojistik hıza ve homojen kabul edilen bir genel nüfus tasarımına odaklanmıştır. Ancak bu yaklaşım, toplumun belirli kesimlerinin afet döngüsünün yapısal doğası gereği karşılaştığı asimetrik riskleri ve bariyerleri görünmez kılmaktadır.

Bu derleme makalesi; yaşlılar, çocuklar, hamileler, engelliler, kronik tıbbi bağımlılığı olanlar, sosyo-ekonomik açıdan dezavantajlılar ve göçmenler gibi hassas grupların afet öncesi, sırası ve sonrasındaki konumlarını derinlemesine analiz etmektedir. Çalışmada, bu grupların karşılaştığı fiziksel, kurumsal ve sosyo-kültürel bariyerler güncel literatür ve uluslararası çerçeve metinler eşliğinde incelenmekte; daha dirençli toplumlar inşa etmek için makro ve mikro düzeyde kapsayıcı afet politikası önerileri sunulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Afet Yönetimi, Hassas Gruplar, Toplumsal Kırılganlık, Kapsayıcılık, Kesişimsellik, Dirençlilik.

THE INVISIBLE FACE OF DISASTER MANAGEMENT: VULNERABLE GROUPS AND INCLUSIVE POLICY REQUIREMENTS

ABSTRACT

Disasters are not merely the consequences of pure natural phenomena such as seismic movements, meteorological extremes, or technological accidents; rather, they are the products of these events intersecting with historical, social, and economic vulnerabilities. For many years, traditional disaster management paradigms have focused on structural engineering measures, logistical speed, and a population design assumed to be homogeneous. However, this approach renders invisible the asymmetric risks and barriers that certain segments of society face due to the structural nature of the disaster cycle.

This review article deeply analyzes the positions of vulnerable groups such as the elderly, children, pregnant women, individuals with disabilities, those with chronic medical dependencies, the socio-economically disadvantaged, and migrants before, during, and after disasters. Grounded in current literature and international framework documents, this study examines the physical, institutional, and socio-cultural barriers these groups encounter, and presents macro- and micro-level inclusive disaster policy recommendations to build more resilient societies.

Keywords: Disaster Management, Vulnerable Groups, Social Vulnerability, Inclusivity, Intersectionality, Resilience

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
AA556DBC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0001-5735-3323 | 0009-0004-8125 -6952

ESTETİĞİN ÖTESİNDE: ORTODONTİK TEDAVİNİN FONKSİYONEL VE SİSTEMİK ETKİLERİ KONUSUNDA TOPLUM FARKINDALIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Esra Çifçi ÖZKAN*[1], Arş. Sezgin Lamia ALADAĞ*[2]
[1] Biruni Üniversitesi
[2] Biruni University
* Corresponding Author: Sezgin Lamia ALADAĞ
231114013@st.biruni.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, ortodontik tedavinin estetik, fonksiyonel ve sistemik etkileri konusundaki toplumdaki farkındalığı değerlendirmeyi ve demografik faktörlerin farkındalık düzeyleri üzerindeki etkisini incelemeyi amaçlamıştır.
Yöntem: Kesitsel nitelikteki anket çalışmasına 18–48 yaş aralığında toplam 301 birey katılmıştır. Katılımcılara 20 maddeden oluşan anket uygulanmış; yanıtlar doğru (1) veya yanlış/bilmiyorum (0) şeklinde puanlanarak toplam 0–20 arasında bir skor elde edilmiştir. Tanımlayıcı istatistikler hesaplanmıştır. Normal dağılım Shapiro–Wilk testi ile değerlendirilmiş ve nonparametrik testler kullanılmıştır. Grup karşılaştırmaları Mann–Whitney U ve Kruskal–Wallis testleri ile yapılmış, ardından Dunn–Bonferroni post hoc analizleri uygulanmıştır.
Bulgular: Toplam farkındalık puanının medyan değeri orta düzey bilgiye işaret etmiştir [9 (IQR: 7–12)]. Cinsiyetler arasında anlamlı fark bulunmamıştır ($p = 0.655$). Ortodontik tedavi öyküsü olan katılımcıların farkındalık puanları, öyküsü olmayanlara göre anlamlı derecede daha yüksek bulunmuştur ($p < 0.001$). Sağlık alanında çalışan katılımcıların farkındalık düzeyleri, sağlık dışı katılımcılara kıyasla daha yüksek saptanmıştır ($p < 0.001$). Eğitim düzeylerine göre istatistiksel olarak anlamlı fark gözlenmiştir ($p < 0.001$). Post hoc analizler, tüm eğitim grupları arasında anlamlı farklar olduğunu göstermiştir (tüm $p < 0.001$). Farkındalık en yüksek estetik (%89,7) ve ağız hijyeni (%85,7) ile ilgili maddelerde, orta düzeyde hava yolu ile ilişkili konularda ve daha düşük düzeyde sistemik alanlarda (%14,3–55,8) bulunmuştur.
Sonuç: Ortodontik tedaviye yönelik farkındalık, estetik ve temel fonksiyonel konularda görece yüksek olmakla birlikte, hava yolu ve sistemik etkiler açısından sınırlıdır. Eğitim düzeyi, mesleki arka plan ve önceki tedavi deneyimi farkındalığı anlamlı şekilde etkilemektedir. Bu bulgular, toplumun bilgi düzeyini artırmaya yönelik hedeflenmiş eğitim stratejilerine ihtiyaç olduğunu göstermektedir.
Anahtar Kelimeler: Ortodonti, Farkındalık, Sağlık Okuryazarlığı, Fonksiyonel Sonuçlar, Sistemik Etkiler

BEYOND ESTHETICS: EVALUATION OF PUBLIC AWARENESS ON FUNCTIONAL AND SYSTEMIC EFFECTS OF ORTHODONTIC TREATMENT

ABSTRACT

Objective: This study aimed to evaluate public awareness of the aesthetic, functional, and systemic effects of orthodontic treatment and examine the influence of demographic factors on awareness levels.
Methods: A total of 301 individuals aged 18–48 participated in this cross-sectional survey. A 20-item questionnaire assessed awareness, with responses scored as correct (1) or incorrect/"I don't know" (0), yielding a total score of 0–20. Descriptive statistics were calculated. Normality was tested using the Shapiro–Wilk test; non-parametric tests were applied. Group comparisons were performed using the Mann–Whitney U and Kruskal–Wallis tests, followed by Dunn–Bonferroni post-hoc analysis.
Results: The median total awareness score indicated moderate knowledge [9 (IQR: 7–12)]. No significant difference was found between genders ($p = 0.655$). Participants with a history of orthodontic treatment had significantly higher awareness scores than those without a history ($p < 0.001$). Healthcare professionals also demonstrated higher awareness levels than non-healthcare participants ($p < 0.001$). A statistically significant difference was observed across education levels ($p < 0.001$). Post-hoc analyses confirmed significant differences between all education groups (all $p < 0.001$). Awareness was highest in esthetic (89.7%) and oral hygiene-related items (85.7%), while awareness was moderate in airway-related aspects and lower in systemic domains (14.3–55.8%).
Conclusion: Awareness of orthodontic treatment is relatively high for esthetic and basic functional aspects but limited for airway and systemic effects. Education level, professional background, and prior treatment experience significantly influence awareness, highlighting the need for targeted educational strategies to improve public understanding.
Keywords: Orthodontics, Awareness, Health Literacy, Functional Outcomes, Systemic Effects

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
AC148317

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0005-2737-9588

VİABİLİTE SINIRINDA SAPTANAN ANHİDRAMNİYOSUN SPONTAN DÜZELMESİ SONRASI BAŞARILI PERİNATAL SONUÇ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Mehmet DEMİR*[1]
[1] Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Mehmet DEMİR
jinop48@gmail.com

ÖZET

İkinci trimesterde ortaya çıkan anhidramniyos ve fetal büyüme kısıtlılığı (FGR), yüksek perinatal morbidite ve mortalite ile ilişkili ciddi obstetrik durumlardır. Otuz yaşında, gravida 1 para 0 olan ve bilinen ek hastalığı bulunmayan gebe, amniyotik sıvı azalması ön tanısıyla perinatoloji kliniğine refere edildi. Birinci trimester kombine tarama testi ve noninvaziv prenatal test sonuçları düşük riskli olarak değerlendirilmişti. Ayrıntılı fetal anatomik incelemede majör yapısal anomali saptanmadı. İlk değerlendirmede amniyotik sıvı miktarı gebelik haftasına göre alt sınırda ölçülürken, prematür membran rüptürü açısından yapılan AmniSure testi negatif bulundu. İki hafta sonraki kontrolde fetal büyüme kısıtlılığı ve ilerleyici oligohidramniyos izlendi. Takip eden değerlendirmede amniyotik sıvı miktarı anhidramniyos düzeyine geriledi. Yaklaşık 24. gebelik haftasında olması ve olası intrauterin fetal kayıp riski nedeniyle hasta yatırılarak izleme alındı. Fetal akciğer maturasyonu amacıyla iki doz betametazon uygulanırken, nöroproteksiyon amacıyla magnezyum sülfat tedavisi verildi. Günlük fetal değerlendirmeler ve seri ultrasonografik incelemeler sırasında amniyotik sıvı miktarında progresif artış izlendi ve amniyotik sıvı düzeyinin normal sınırlara ulaştığı gözlendi. Fetal büyüme kısıtlılığı devam etmekle birlikte seri Doppler incelemeleri normal olarak değerlendirildi. Gebelik yakın perinatolojik takip altında sürdürüldü. Hasta 31 hafta 1 günlük gebelikte aktif vajinal sıvı gelişi, düzenli uterin kontraksiyonlar, serviksde 1 cm dilatasyon ve %40 efasman ile başvurdu. Non-reaktif non-stres test saptanması üzerine 23.05.2026 tarihinde sezaryen doğum gerçekleştirildi. Doğumda 1300 gram ağırlığında erkek bebek elde edildi. Apgar skorları 1. ve 5. dakikalarda sırasıyla 5 ve 9 olarak değerlendirildi. Yenidoğan prematüriteye bağlı solunum sıkıntısı nedeniyle üçüncü basamak yoğun bakım ünitesinde yaklaşık 10 gün entübe olarak takip edildi. Daha sonra ikinci ve birinci basamak yoğun bakım ünitelerine devredilen yenidoğanın klinik durumunun giderek düzeldiği ve taburculuğunun planlandığı öğrenildi. Bu olgu, viabilite sınırında saptanan anhidramniyos olgularında yakın takip ve uygun obstetrik yönetim ile gebelik süresinin uzatılabileceğini ve olumlu neonatal sonuçlar elde edilebileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Anhidramniyos, fetal büyüme kısıtlılığı, oligohidramniyos, prematür membran rüptürü, prematür doğum.

SPONTANEOUS RESOLUTION OF ANHYDRAMNIOS AT THE LIMIT OF VIABILITY RESULTING IN A FAVORABLE PERINATAL OUTCOME: A CASE REPORT

ABSTRACT

Anhydramnios and fetal growth restriction (FGR) diagnosed during the second trimester are associated with significant perinatal morbidity and mortality. A 30-year-old primigravid woman with no known comorbidities was referred to our perinatology clinic because of decreased amniotic fluid volume. First-trimester combined screening and non-invasive prenatal testing results were reported as low risk. Detailed fetal anatomical examination revealed no major structural abnormalities. Initial ultrasonographic evaluation demonstrated borderline amniotic fluid volume for gestational age, while the AmniSure test was negative for premature rupture of membranes. Two weeks later, progressive oligohydramnios and fetal growth restriction were detected. Subsequent assessment revealed anhydramnios. Given the gestational age of approximately 24 weeks and the risk of intrauterine fetal demise, the patient was hospitalized for close monitoring. Antenatal corticosteroids were administered for fetal lung maturation and magnesium sulfate was given for fetal neuroprotection. During hospitalization, serial ultrasonographic examinations demonstrated a gradual increase in amniotic fluid volume, eventually reaching normal limits. Although fetal growth restriction persisted, Doppler studies remained within normal ranges. The pregnancy was managed with close perinatal surveillance. At 31 weeks and 1 day of gestation, the patient presented with active leakage of amniotic fluid, regular uterine contractions, cervical dilatation of 1 cm, and 40% effacement. Due to a non-reactive non-stress test, cesarean delivery was performed on May 23, 2026. A male infant weighing 1300 g was delivered with Apgar scores of 5 and 9 at the first and fifth minutes, respectively. The neonate required intubation and intensive care because of respiratory distress related to prematurity. Clinical improvement was observed during follow-up, and discharge planning was underway. This case highlights that even in pregnancies complicated by anhydramnios at the limit of viability, prolonged gestation and favorable neonatal outcomes may be achieved through individualized management and close surveillance.

Keywords: Anhydramnios, fetal growth restriction, oligohydramnios, premature rupture of membranes, preterm birth.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
AC89A86C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-9020-9865

KRONİK KALP YETMEZLİĞİ HASTALARINDA İKİLİ GÖREV MALİYETİNİN DENGE VE YÜRÜME PARAMETRELERİ İLE İLİŞKİSİ

Fzt. Emine Burcu ÖZCAN*[1]
[1] Hacettepe Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Fakültesi, Ankara, Türkiye
* Corresponding Author: Emine Burcu ÖZCAN
ptburcuozcan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Kronik kalp yetmezliği, egzersiz intoleransı, denge bozukluğu ve bilişsel işlevlerde azalma ile ilişkili olup fonksiyonel mobiliteyi olumsuz etkileyebilmektedir. İkili görev maliyeti (İGM), bilişsel yük altında motor performanstaki değişimi yansıtarak günlük yaşamda karşılaşılan fonksiyonel zorlukların değerlendirilmesine katkı sağlayabilir. Bu çalışmanın amacı, kronik kalp yetmezliği hastalarında İGM ile yürüme performansı ve denge arasındaki ilişkiyi incelemektir. Yöntem: Çalışmaya Yaş ortalaması 54,50±9,07 yıl olan 22 kronik kalp yetmezliği hastası dahil edildi. İGM, Zamanlı Kalk Yürü Testi (ZKYT) ve İkili-ZKYT testlerinden hesaplandı. Yürüme performansı yürünen mesafe, yürüme hızı, adım uzunluğu, adım döngüsü ve tek ayak destek süresi ile değerlendirildi. Denge performansı Mini-BESTest denge bataryası kullanılarak değerlendirildi. Değişkenler arasındaki ilişkiler Spearman korelasyon analizi ile incelendi. Bulgu: İGM ile yürünen mesafe (ρ=0.224, p=0.316), yürüme hızı (ρ=0.223, p=0.318), adım uzunluğu (ρ=0.224–0.334, p>0.05), adım döngüsü (ρ=-0.139, p=0.537) ve tek ayak destek süresi (p>0.05) arasında anlamlı ilişki bulunmadı. Ancak, İGM ile Mini-BESTest toplam puanı arasında orta düzeyde negatif ilişki saptandı (ρ=-0.455, p=0.034).Sonuç: Kalp yetmezliği hastalarında İGM temel yürüme parametreleri ile ilişkili bulunmamış, ancak denge performansı ile anlamlı ilişki göstermiştir. İGM, kronik kalp yetmezliği hastalarında yalnızca yürüme performansındaki değişimi değil, bilişsel yük altında postüral kontrolün sürdürülebilirliğini de yansıtmaktadır. Bu nedenle İGM'nin, standart yürüme değerlendirmelerine ek olarak fonksiyonel dengeyi ve düşme riskini belirlemede tamamlayıcı bir değerlendirme aracı olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kalp yetmezliği, denge, yürüme, zamanlı kalk ve yürü testi.

RELATIONSHIP BETWEEN DUAL-TASK COST AND BALANCE AND GAIT PARAMETERS IN PATIENTS WITH CHRONIC HEART FAILURE

ABSTRACT

Aim: Chronic heart failure is associated with exercise intolerance, balance disorders, and decreased cognitive function, and can negatively impact functional mobility. Dual-task cost (DTC), reflecting the change in motor performance under cognitive load, can contribute to the assessment of functional challenges encountered in daily living. The aim of this study is to examine the relationship between dual-task cost and walking performance and balance in patients with chronic heart failure. Method: The study included 22 patients with chronic heart failure, with an average age of 54.50 ± 9.07 years. DTC was calculated using the Timed Up and Go (TUG) test and the Dual-Task TUG test. Gait performance was assessed by walking distance, gait speed, step length, gait cycle and single-limb support time. Balance performance was evaluated using the Mini-BESTest. Associations between variables were analyzed using Spearman's correlation analysis. Results: No significant correlations were found between DTC and walking distance (ρ=0.224, p=0.316), gait speed (ρ=0.223, p=0.318), step length (ρ=0.224–0.334, p>0.05), gait cycle (ρ=-0.139, p=0.537), or single-limb support time (p>0.05). However, a moderate negative correlation was observed between DTC and the Mini-BESTest total score (ρ=-0.455, p=0.034). Conclusion: In patients with chronic heart failure, DTC was not associated with basic gait parameters but showed a significant relationship with balance performance. DTC reflects not only changes in walking performance but also the sustainability of postural control under cognitive load in patients with chronic heart failure. Therefore, DTC is considered a complementary assessment tool in determining functional balance and fall risk, in addition to standard gait assessments.

Keywords: Heart failure, balance, gait, Timed Up and Go test.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
AE377920

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0009-0000-4684-0003

ANAFİLAKSİ HASTALARINDA ADRENALİN OTOENJEKTÖRÜ KULLANIM DAVRANIŞLARI, GÜNLÜK YAŞAM VE PSİKOLOJİK ETKİLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: TEK MERKEZLİ KESİTSEL ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Ezgi SÖNMEZ*[1]
[1] Ankara Eğitim ve Araştırma Hastanesi Allerji İmmunoloji Bölümü
* Corresponding Author: Ezgi SÖNMEZ
dr.esgidemirel@gmail.com

ÖZET

Amaç: Adrenalin otoenjektörleri anafilaksi tedavisinin temel basamağını oluşturmaktadır. Bununla birlikte hastaların otoenjektör taşıma ve kullanım davranışları ile günlük yaşam ve psikolojik etkilenimleri hakkındaki gerçek yaşam verileri sınırlıdır. Bu çalışmada anafilaksi hastalarında adrenalin otoenjektörü kullanım davranışları ile günlük yaşam ve psikolojik etkilerinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu çalışma tek merkezli, gözlemsel ve kesitsel olarak planlandı. Çalışmaya anafilaksi öyküsü bulunan ve adrenalin otoenjektörü reçete edilmiş toplam 110 erişkin hasta dahil edildi. Katılımcılara yüz yüze görüşme yöntemi ile yapılandırılmış anket uygulandı. Hastaların demografik özellikleri, anafilaksi etyolojileri, adrenalin otoenjektörü kullanım öyküsü, günlük yaşam etkisi ve psikolojik algıları değerlendirildi. İstatistiksel analiz IBM SPSS Statistics programı kullanılarak gerçekleştirildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların %53,6'sı erkek, %46,4'ü kadındı. Anafilaksi etyolojileri değerlendirildiğinde en sık neden ilaç reaksiyonlarıydı. Hastaların yaklaşık %90'ı adrenalin otoenjektörü bulundurmanın psikolojik olarak kendilerini daha güvende hissettirdiğini ifade etti. Bununla birlikte hastaların önemli bir kısmı otoenjektör bulundurmanın günlük yaşam üzerinde olumsuz veya kısıtlayıcı etkiler oluşturduğunu belirtti. Hastaların yaklaşık üçte biri daha önce adrenalin otoenjektörü kullandığını, yaklaşık beşte biri ise otoenjektör kullanımını gerektiren reaksiyon yaşadığını bildirdi.Anafilaksi tetikleyici grupları arasında kullanım davranışları ve hasta algısı açısından anlamlı farklılık saptanmadı ($p>0,05$).

Sonuç: Adrenalin otoenjektörleri anafilaksi hastalarında yalnızca acil tedavi aracı değil, aynı zamanda psikolojik güven hissi sağlayan önemli bir destek unsurudur. Bununla birlikte otoenjektör bulundurmanın günlük yaşam üzerinde olumsuz etkileri de olabilmektedir. Bu nedenle anafilaksi hastalarının yalnızca otoenjektör kullanımı açısından değil, psikolojik ve davranışsal açıdan da değerlendirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Anafilaksi, adrenalin otoenjektörü, hasta algısı, yaşam kalitesi, psikolojik etki

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B15E2F51

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

BERGAMOT (CİTRUS BERGAMİA RİSSO) POLİFENOLLERİNİN NON-ALKOLİK YAĞLI KARACİĞER HASTALIĞI ÜZERİNE ETKİLERİ

MSc. **Nilüfer ŞEN*** [1]
[1] *Gazi University, Institute of Health Sciences, Department of Nutrition and Dietetics, Ankara, Türkiye*
nilufer.sen@gazi.edu.tr

ÖZET

Alkol dışı yağlı karaciğer hastalığı (NAFLD), dünya genelinde en yaygın görülen kronik karaciğer hastalığı olup, günümüzde hastalığa özgü onaylanmış bir farmakolojik tedavi seçeneği bulunmamaktadır. Bu nedenle, diyet temelli yaklaşımlar ve nutrasötik bileşenler NAFLD'nin önlenmesi ve tedavisinde giderek daha fazla ilgi görmektedir. Narenciye türleri arasında en yüksek polifenol (flavonoid) içeriğine sahip endemik bir meyve olan bergamotun (Citrus bergamia Risso), özellikle Bergamot Polifenol Fraksiyonu (BPF), NAFLD tedavisindeki potansiyeli nedeniyle son yıllarda dikkat çeken nutrasötiklerden biri olarak öne çıkmaktadır. İn vitro çalışmalar, BPF'nin siklik adenozin monofosfat (cAMP) ve Protein Kinaz A (PKA) sinyal yolaklarını aktive ederek lipit damlacıklarının yıkımını uyardığını ve otofajiyi indükleyerek hücre içi lipit birikimini azalttığını göstermektedir. Deneysel hayvan modellerinde ise BPF uygulamasının glukoz, trigliserit ve düşük yoğunluklu lipoprotein (LDL) kolesterol düzeylerini azalttığı, hepatik steatoz gelişimini yavaşlattığı ve interlökin-6 (IL-6) ile tümör nekroz faktörü-alfa (TNF-α) düzeylerini baskılayarak hepatik inflamasyonu hafiflettiği bildirilmiştir.İnsanlarda gerçekleştirilen klinik çalışmalarda ise BPF takviyesinin karaciğer yağlanmasını [Kontrollü Atenüasyon Parametresi (CAP) skoru ve hepatorenal indeks], oksidatif stresi ve alanin aminotransferaz (ALT), aspartat aminotransferaz (AST) ve gama-glutamil transferaz (GGT) gibi karaciğer fonksiyon belirteçlerini anlamlı düzeyde iyileştirdiği gösterilmiştir.Yüksek flavonoid içeriği sayesinde BPF; antiinflamatuvar, antihiperlipidemik, antioksidan ve otofajiyi uyarıcı etkileriyle NAFLD'nin tedavisinde umut vadeden bir nutrasötik olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, klinik uygulamada optimal dozun, kullanım süresinin ve uzun dönem etkinliğinin belirlenebilmesi için diyet faktörlerinin de kontrol edildiği, iyi tasarlanmış randomize çift kör kontrollü klinik çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alkol dışı yağlı karaciğer hastalığı, bergamot, flavonoidler

EFFECTS OF BERGAMOT (CİTRUS BERGAMİA RİSSO) POLYPHENOLS ON NON-ALCOHOLİC FATTY LİVER

ABSTRACT

Non-alcoholic fatty liver disease (NAFLD) is the most prevalent chronic liver disease worldwide, and no specific pharmacological therapy has yet been approved for its treatment. Consequently, dietary interventions and nutraceutical approaches have gained increasing attention as promising therapeutic strategies. Bergamot (Citrus bergamia Risso), an endemic citrus fruit characterized by the highest polyphenol (flavonoid) content among citrus species, has recently emerged as a potential candidate for NAFLD management, particularly in the form of Bergamot Polyphenolic Fraction (BPF). Evidence from in vitro studies demonstrates that BPF activates the cyclic adenosine monophosphate (cAMP) and protein kinase A (PKA) signaling pathways, thereby promoting lipid droplet degradation and reducing intracellular lipid accumulation through the induction of autophagy. In experimental animal models, BPF supplementation has been shown to improve glucose metabolism, decrease triglyceride and low-density lipoprotein (LDL) cholesterol concentrations, attenuate hepatic steatosis, and suppress hepatic inflammation by reducing the expression of pro-inflammatory cytokines, including interleukin-6 (IL-6) and tumor necrosis factor-α (TNF-α). Clinical studies conducted in patients with NAFLD have further demonstrated that BPF supplementation significantly improves hepatic steatosis, as assessed by controlled attenuation parameter (CAP) scores and the hepatorenal index, while also reducing oxidative stress and improving liver function biomarkers, including alanine aminotransferase (ALT), aspartate aminotransferase (AST), and gamma-glutamyl transferase (GGT). Owing to its exceptionally high flavonoid content, BPF represents a promising nutraceutical for NAFLD management through its anti-inflammatory, antihyperlipidemic, antioxidant, and autophagy-inducing properties. Nevertheless, further well-designed randomized double-blind controlled trials, with careful control of dietary factors, are warranted to establish the optimal dosage, treatment duration, and long-term clinical efficacy of BPF in patients with NAFLD.

Keywords: Non-alcoholic fatty liver disease, bergamot, flavonoids

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B1A22309

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Acil Yardım ve Afet Yönetimi

ORCID:

AFET VE ACİL DURUMLARDA BEBEK DOSTU GİYİLEBİLİR GÜVENLİK DESTEK SİSTEMİ

Öğr. Gör. Nida SELVİ*[1]
[1] Mersin Üniversitesi
* Corresponding Author: Nida SELVİ
nidaslvi333@gmail.com

ÖZET

Konu: Bu proje, afet ve acil durum koşullarında (deprem, sel, yangın, savaş vb.) 0–1 yaş arası bebeklerin hayatta kalmasını desteklemek amacıyla geliştirilen bebek dostu giyilebilir güvenlik destek sistemini konu almaktadır.

Amaç: Bebekleri fiziksel darbe, hipotermi, yağış, rüzgâr ve diğer çevresel tehlikelere karşı koruyabilen, ebeveynlerin afet anında bebeği güvenli şekilde taşımasına olanak sağlayan, temel ihtiyaç malzemelerinin taşınmasını destekleyen ve arama-kurtarma ekipleri tarafından fark edilebilirliği artıran yenilikçi, çok fonksiyonlu ve modüler bir giyilebilir güvenlik sistemi geliştirmektir.

Yöntem: Çalışmada ulusal ve uluslararası literatür ile benzer patentler incelenmiş, mevcut sistemlerin sınırlılıkları değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda su geçirmez dış katman, darbe emici orta katman, antibakteriyel iç katman, hava yastığı modülü, baş ve omuz destek pedleri, reflektif uyarı sistemleri, acil durum ekipmanları ve modüler depolama alanlarından oluşan özgün bir tasarım geliştirilmiştir. Buluş, TürkPatent tarafından 2025/013049 başvuru numarası ile koruma altındadır.

Bulgular: Geliştirilen sistem; çok katmanlı koruyucu yapısı, darbe emici hava yastığı modülü, reflektör şeritleri, acil durum destek ekipmanları (ikaz lambası, el feneri, düdük, vb.), hava dolaşımını sağlayan file yapısı, ergonomik destek pedleri ve modüler depolama alanlarıyla farklı afet senaryolarına uyum sağlayabilecek bütüncül bir güvenlik çözümü sunmaktadır. Ayrıca ebeveyn güvenlik sistemlerine entegre edilebilecek şekilde tasarlanmıştır.

Sonuç: Bebek dostu giyilebilir güvenlik destek sisteminin; afetlerde bebeklerin güvenliğini ve hayatta kalma olasılığını artırması, çevresel risklere karşı koruma sağlaması, arama-kurtarma süreçlerini desteklemesi ve afet yönetimi ile akıllı tekstil teknolojileri alanında yenilikçi ve uygulanabilir bir çözüm sunması öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: afet yönetimi, akıllı tekstil, bebek güvenliği, giyilebilir teknoloji, koruyucu sistem

BABY-FRIENDLY WEARABLE SAFETY SUPPORT SYSTEM FOR DISASTERS AND EMERGENCIES

ABSTRACT

Subject: This project concerns a baby-friendly wearable safety support system developed to support the survival of infants aged 0–1 years during disasters and emergency situations (earthquakes, floods, fires, wars, etc.).

Objective: To develop an innovative, multifunctional, and modular wearable safety system that can protect infants against physical impacts, hypothermia, rain, wind, and other environmental hazards; enable parents to carry their babies safely during disasters; support the transportation of essential supplies and increase infants' visibility to search and rescue teams.

Method: In this study, national and international literature as well as similar patents were reviewed, and the limitations of existing systems were evaluated. Based on the findings, an original design was developed consisting of a waterproof outer layer, an impact-absorbing middle layer, an antibacterial inner layer, an airbag module, head and shoulder support pads, reflective warning systems, emergency equipment, and modular storage compartments. The invention is protected by the Turkish Patent and Trademark Office (TürkPatent) under application number 2025/013049.

Results: The developed system provides a comprehensive safety solution adaptable to various disaster scenarios through its multilayer protective structure, impact-absorbing airbag module, reflective strips, emergency support equipment (warning light, flashlight, whistle, etc.), mesh structure that ensures air circulation, ergonomic support pads, and modular storage compartments. It has also been designed to integrate with parental safety systems.

Conclusion: The baby-friendly wearable safety support system is expected to enhance infant safety and survival during disasters, provide protection against environmental risks, support search and rescue operations, and offer an innovative and practical solution in the fields of disaster management and smart textile technologies.

Keywords: disaster management, smart textiles, infant safety, wearable technology, protective system

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B27D0CE9

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0001-2156-8776 | 0000-0001-9258-053X | 0009-0005-3982-1994

ANDERSEN-TAWIL SENDROMU

Arş. Gör. Didem ÖZER*[1], Doç. Dr. Hülya Çakır KARABAŞ[1], Arş. Gör. Buğra DOĞAN[1]
[1] İstanbul Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Didem ÖZER
didem.ozer@istanbul.edu.tr

ÖZET

Andersen–Tawil sendromu; periodik paralizi, kardiyak aritmiler ve dismorfik özelliklerden oluşan klasik triad ile karakterize, nadir görülen otozomal dominant multisistemik bir kanalopatidir. Hastalık en sık, içe doğru doğrultucu potasyum kanalı Kir2.1'i kodlayan KCNJ2 genindeki fonksiyon kaybı mutasyonları ile ilişkilidir. Fenotipik değişkenlik ve inkomplet penetrans nedeniyle triadın tüm bileşenleri her hastada birlikte görülmeyebilir ve tanı güçleşebilir. Kraniofasiyal bulgular arasında geniş alın, düşük yerleşimli kulaklar, hipertelorizm, maksiller ve mandibular hipoplazi; dental bulgular arasında ise dental çapraşıklık, anormal dentisyon, mine hipoplazisi, hipodonti, hiperdonti, mikrodonti ve makrodonti bildirilmiştir. Bu olgu sunumunun amacı, Andersen–Tawil sendromu tanısı bulunan bir hastada izlenen dental ve radyografik bulguları sunarak, sendromun diş hekimliği pratiği açısından önemini vurgulamaktır. Kardiyoloji/nöroloji takibinde Andersen–Tawil sendromu tanısı bulunan 21 yaşındaki kadın hasta rutin dental muayene amacıyla kliniğimize başvurmuştur. İntraoral muayenede çoklu dental anomaliler, belirgin dental düzensizlik, ön bölgede şiddetli çapraşıklık, diş pozisyon anomalileri ve mine düzensizlikleri izlenmiştir. Panoramik radyografik değerlendirmede çoklu dental eksiklikler, sürme/pozisyon anomalileri ve restoratif-protetik tedavi gereksinimi saptanmıştır. Hastanın mevcut sistemik hastalık öyküsü nedeniyle dental işlemler planlanırken kardiyak risk ve medikal öykü dikkate alınmıştır. Sonuç olarak, Andersen–Tawil sendromlu hastalarda dental ve kraniofasiyal bulguların dikkatli değerlendirilmesi, nadir sendromik fenotiplerin tanınması ve dental tedavi planlamasında sistemik risklerin göz önünde bulundurulması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Andersen–Tawil sendromu, dental anomaliler, kraniofasiyal bulgular, kanalopati, dismorfik özellikler

ANDERSEN–TAWIL SYNDROME

ABSTRACT

Andersen–Tawil syndrome is a rare autosomal dominant multisystemic channelopathy characterized by a classic triad consisting of periodic paralysis, cardiac arrhythmias, and dysmorphic features. The disease is most commonly associated with loss-of-function mutations in the KCNJ2 gene, which encodes the inward rectifier potassium channel Kir2.1. Due to phenotypic variability and incomplete penetrance, all components of the triad may not be present in every patient, making diagnosis challenging. Reported craniofacial findings include broad forehead, low-set ears, hypertelorism, maxillary and mandibular hypoplasia, while dental findings include dental crowding, abnormal dentition, enamel hypoplasia, hypodontia, hyperdontia, microdontia, and macrodontia. The aim of this case report is to present the dental and radiographic findings observed in a patient diagnosed with Andersen–Tawil syndrome and to emphasize the relevance of this syndrome in dental practice. A 21-year-old female patient, who had been diagnosed with Andersen–Tawil syndrome and was being followed by cardiology and neurology departments, presented to our clinic for routine dental examination. Intraoral examination revealed multiple dental anomalies, marked dental irregularity, severe anterior crowding, tooth position anomalies, and enamel irregularities. Panoramic radiographic evaluation showed multiple dental deficiencies, eruption/position anomalies, and the need for restorative-prosthetic treatment. Due to the patient's systemic disease history, cardiac risk and medical history were considered during dental treatment planning. In conclusion, careful evaluation of dental and craniofacial findings in patients with Andersen–Tawil syndrome is important for recognizing rare syndromic phenotypes and for considering systemic risks during dental treatment planning.

Keywords: Andersen–Tawil syndrome, dental anomalies, craniofacial findings, channelopathy, dysmorphic features

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B3A9B04C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0009-0005-7206-9167 | 0000-0002-9338-8141

SENDROMİK BİR YENİDOĞANDA DOĞUM SALONUNDA TANI ALAN ÖZOFAGUS ATREZİSİ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Nilay DÖNMEZ POLAT*[1], Uzm. Dr. Gonca Büşra KIZILIRMAK[2]
[1] Bitlis Devlet Hastanesi
[2] Uzunköprü Devlet Hastanesi
* Corresponding Author: Nilay DÖNMEZ POLAT
nlydnmz67@gmail.com

ÖZET

Amaç: Özofagus atrezisi, erken tanı ve cerrahi tedavi gerektiren yaşamı tehdit eden konjenital bir anomalidir. Prenatal ultrasonografide polihidramnios ile birlikte mide kesesinin küçük izlenmesi veya izlenememesi tanıyı düşündürse de, özellikle distal trakeoözofageal fistül bulunan olgularda prenatal tanı güçleşebilmektedir. Bu olgu sunumunda, doğum salonunda tanı alan sendromik görünümlü bir yenidoğanda özofagus atrezisinin sunulması amaçlanmıştır.

Olgu: Preterm membran rüptürü nedeniyle hastaneye başvuran 37 hafta 5 günlük, takipsiz gebe doğum indüksiyonu planlanarak doğumhaneye yatırıldı. Prenatal takiplerinde birinci trimester kombine tarama testi, ikinci trimester üçlü tarama testi, gestasyonel diyabet taraması amacıyla oral glukoz tolerans testi (OGTT) ve ikinci trimester ayrıntılı obstetrik ultrasonografik incelemenin yapılmadığı, ancak rutin kontroller sırasında polihidramnios saptandığı öğrenildi. Travay sırasında yapılan obstetrik ultrasonografide fetal mide kesesi izlendi. Oksitosin ile doğum indüksiyonu sonrası 3350 g ağırlığında kız bebek spontan vajinal yolla doğurtuldu. Doğum salonunda hipotoni, solunum sıkıntısı ve sendromik fenotip saptanması üzerine yapılan değerlendirmede nazogastrik sondanın ilerletilemediği görüldü. Çekilen direkt grafide sondanın proksimal özofagus poşunda sonlandığı ve abdominal gaz varlığı izlendi. Hastanemizde çocuk cerrahisi ve tıbbi genetik birimlerinin bulunmaması nedeniyle yenidoğan ileri değerlendirme ve cerrahi tedavi amacıyla üçüncü basamak merkeze sevk edildi.

Sonuç: Bu olgu, prenatal dönemde mide kesesinin izlenmesinin özofagus atrezisini dışlamadığını göstermektedir. Özellikle polihidramnios bulunan gebeliklerde ayrıntılı fetal değerlendirme ve doğumun çocuk cerrahisi ve yenidoğan yoğun bakım bulunan merkezlerde planlanması erken tanı ve tedavi açısından önem taşımaktadır. Doğum salonunda sistematik yenidoğan değerlendirmesi ve nazogastrik sondanın rutin uygulanması, özofagus atrezisi gibi yaşamı tehdit eden konjenital anomalilerin erken tanınmasına ve uygun merkeze zamanında sevk edilmesine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Özofagus atrezisi, trakeoözofageal fistül, prenatal tanı, polihidramnios

DELİVERY ROOMDİAGNOSİS OF ESOPHAGEAL ATRESİA İN A SYNDROMİC NEONATE: A CASE REPORT

ABSTRACT

Objective: Esophageal atresia (EA) is a life-threatening congenital anomaly requiring early diagnosis and surgical treatment. Although prenatal ultrasonographic findings such as polyhydramnios accompanied by a small or absent fetal stomach may suggest the diagnosis, prenatal detection remains challenging, particularly in cases associated with distal tracheoesophageal fistula. This case report aims to present a syndromic neonate diagnosed with esophageal atresia in the delivery room.

Case: A 37-week-5-day pregnancy complicated by preterm rupture of membranes was admitted for labor induction. Despite the presence of polyhydramnios during the prenatal period, the fetal stomach was visualized on ultrasonography, and esophageal atresia was not suspected. Following oxytocin-induced vaginal delivery, a 3350-g female neonate was born. In the delivery room, hypotonia, respiratory distress, and syndromic features prompted further evaluation. Failure to advance a nasogastric tube raised suspicion for esophageal atresia. Thoracoabdominal radiography demonstrated findings consistent with esophageal atresia with distal tracheoesophageal fistula. The neonate was referred to a tertiary referral center for further evaluation and surgical management.

Conclusion: This case highlights that visualization of the fetal stomach does not exclude esophageal atresia, particularly in pregnancies complicated by polyhydramnios. Careful prenatal evaluation and systematic neonatal assessment in the delivery room are essential for the early diagnosis and timely referral of newborns with life-threatening congenital anomalies such as esophageal atresia.

Keywords: Esophageal atresia, tracheoesophageal fistula, prenatal diagnosis, polyhydramnios.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B45CBF13

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0009-7968-7880

KOLONOSKOPİ HAZIRLIĞI SONRASI GELİŞEN OLASI AKUT FOSFAT NEFROPATİSİ OLGUSU

Arş. Gör. Dr. Emre Kutlay SARITAŞ*[1]
[1] İstanbul Bağcılar Eğitim Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Emre Kutlay SARITAŞ
emresar06@hotmail.com

ÖZET

Akut fosfat nefropatisi, özellikle sodyum fosfat içeren bağırsak temizliği preparatları sonrası gelişebilen, nadir fakat klinik açıdan önemli bir akut böbrek hasarı nedenidir. Bu olguda, daha önce bilinen böbrek hastalığı olmayan 62 yaşındaki kadın hastada kolonoskopi hazırlığı sonrası gelişen akut böbrek hasarının sunulması amaçlandı. Hipertansiyon nedeniyle ramipril/hidroklorotiyazid kullanan hasta, demir eksikliği anemisi etiyolojisi araştırılırken planlanan kolonoskopi öncesinde oral sodyum fosfat içeren laksatif kullanmıştı. Hazırlık sürecinde bulantı nedeniyle sıvı alımının belirgin azaldığı, buna rağmen ilacın ikinci dozunu aldığı öğrenildi. İşlemden 48 saat sonra halsizlik, ağız kuruluğu, baş dönmesi ve idrar miktarında azalma şikâyetleriyle başvurdu. İşlem öncesi kreatinin 0,84 mg/dL, üre 31 mg/dL, eGFR 78 mL/dk/1,73 m², fosfor 3,4 mg/dL ve kalsiyum 9,3 mg/dL iken; başvuruda kreatinin 3,18 mg/dL, üre 92 mg/dL, eGFR 15 mL/dk/1,73 m², fosfor 6,9 mg/dL, kalsiyum 7,8 mg/dL, sodyum 146 mmol/L, potasyum 3,6 mmol/L ve bikarbonat 19 mmol/L saptandı. Tam idrar tetkikinde belirgin proteinüri veya hematüri izlenmedi. Renal ultrasonografide obstrüksiyon saptanmadı. Nefrotoksik ilaçlar ve renin-anjiyotensin sistemi blokajı kesildi; izotonik sıvı replasmanı, yakın elektrolit takibi ve fosfat kısıtlaması uygulandı. Diyaliz ihtiyacı gelişmedi. Kreatinin 7. günde 1,86 mg/dL'ye, 4. haftada 1,24 mg/dL'ye ve 12. haftada 1,03 mg/dL'ye geriledi. Bu olgu, kolonoskopi hazırlığı öncesinde riskli hastalarda ilaç öyküsü, hidrasyon durumu ve böbrek fonksiyonlarının dikkatle değerlendirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akut fosfat nefropatisi, kolonoskopi hazırlığı, hiperfosfatemi

ACUTE PHOSPHATE NEPHROPATHY AFTER COLONOSCOPY PREPARATION: AN OVERLOOKED CAUSE OF ACUTE KIDNEY INJURY

ABSTRACT

Acute phosphate nephropathy is a rare but clinically significant cause of acute kidney injury, particularly after bowel cleansing with sodium phosphate-containing preparations. We aimed to present a case of acute kidney injury developing after colonoscopy preparation in a 62-year-old woman with previously normal renal function. The patient, who was receiving ramipril/hydrochlorothiazide for hypertension, underwent bowel preparation with an oral sodium phosphate-containing laxative before colonoscopy planned for the evaluation of iron deficiency anemia. During preparation, her oral fluid intake markedly decreased due to nausea; however, she still took the second dose of the agent. Forty-eight hours after the procedure, she presented with fatigue, dry mouth, dizziness and decreased urine output. Her pre-procedural laboratory results were creatinine 0.84 mg/dL, blood urea nitrogen 31 mg/dL, eGFR 78 mL/min/1.73 m², phosphate 3.4 mg/dL and calcium 9.3 mg/dL. On admission, creatinine increased to 3.18 mg/dL, blood urea nitrogen to 92 mg/dL, while eGFR decreased to 15 mL/min/1.73 m². Serum phosphate was 6.9 mg/dL, calcium 7.8 mg/dL, sodium 146 mmol/L, potassium 3.6 mmol/L and bicarbonate 19 mmol/L. Urinalysis showed no significant proteinuria or hematuria. Renal ultrasonography revealed no obstruction. Nephrotoxic agents and renin-angiotensin system blockade were discontinued; isotonic fluid replacement, close electrolyte monitoring and phosphate restriction were initiated. Renal replacement therapy was not required. Serum creatinine decreased to 1.86 mg/dL on day 7, 1.24 mg/dL at week 4 and 1.03 mg/dL at week 12. This case highlights the importance of evaluating medication history, hydration status and renal function before colonoscopy preparation, especially in patients with potential risk factors.

Keywords: Acute phosphate nephropathy, colonoscopy preparation; Sodium phosphate, hyperphosphatemia

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B507697F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3523-8783 | 0000-0003-1175-3203

ENDOVASKÜLER TEDAVİ UYGULANAN AKUT İSKEMİK İNME HASTALARINDA GENEL ANESTEZİ VE SEDASYONUN KLİNİK SONUÇLARLA İLİŞKİSİ

Uzm. Dr. Yusuf Bozkurt ŞAHİN*[1], Uzm. Dr. Murat AKDOĞAN[1]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Yusuf Bozkurt ŞAHİN
bozkurt_yusuf42@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Akut iskemik inme nedeniyle endovasküler tedavi(EVT)uygulanan hastalarda en uygun anestezi stratejisi halen tartışmalıdır. Genel anestezi, daha güvenli hava yolu yönetimi ve işlem sırasında daha fazla stabilite sağlarken, sedasyon işlemle ilişkili gecikmeleri azaltabilir ve nörolojik değerlendirmenin kesintisiz sürdürülmesine olanak tanıyabilir. Bu çalışmada, akut iskemik inme nedeniyle EVT uygulanan hastalarda genel anestezi ile sedasyonun klinik, anjiyografik, işlemsel ve periprosedürel sonuçlar açısından sistematik olarak karşılaştırılması amaçlandı.

Yöntem: Bu tek merkezli retrospektif çalışmada, 12 aylık dönemde akut iskemik inme nedeniyle EVT uygulanan 120 hasta değerlendirildi. Hastalar başlangıçtaki anestezi stratejisine göre genel anestezi ve sedasyon gruplarına ayrıldı. Primer sonlanım noktası, 90. günde iyi fonksiyonel sonuç olarak tanımlanan modifiye Rankin Skalası (mRS) 0–2 idi. Seconder sonlanım noktaları başarılı reperfüzyon, semptomatik intrakraniyal kanama, mortalite ve işlemle ilişkili komplikasyonları içeriyordu. Ayrıca, 90. günde iyi fonksiyonel sonlanımın bağımsız belirleyicilerini saptamak amacıyla çok değişkenli lojistik regresyon analizi yapıldı.

Bulgular: Başlangıç klinik, demografik ve görüntüleme özellikleri çalışma grupları arasında istatistiksel olarak benzerdi. Başarılı reperfüzyon oranı (mTICI 2b-3), genel anestezi grubunda %84,6, sedasyon grubunda ise %79,4 olarak saptandı (p=0,469). Modifiye Rankin Skalası skorunun 0-2 olması şeklinde tanımlanan 90 günlük iyi fonksiyonel sonlanım oranları sırasıyla %42,3 ve %44,1 idi (p=0,843) Semptomatik intrakraniyal kanama (p=0,982), işlem sonrası pnömoni (p=0,412), hastane içi mortalite (p=0,561) ve 90 günlük mortalite (p=0,615) oranları açısından gruplar arasında anlamlı fark saptanmadı. Sedasyon grubundaki 5 hastada (%7,4) genel anesteziye geçiş gerekti. Çok değişkenli lojistik regresyon analizinde anestezi stratejisi, 90 günlük fonksiyonel sonlanımın bağımsız bir belirleyicisi değildi. Buna karşılık yaş (p=0,018), başlangıç NIHSS skoru (p=0,002), başlangıç ASPECTS skoru (p=0,014) ve başarılı reperfüzyon (p=0,022) iyi fonksiyonel sonucun bağımsız belirleyicileri olarak saptandı.

Sonuç: Bu tek merkezli retrospektif kohort çalışmada, akut iskemik inmede EVT sırasında genel anestezi ve sedasyon stratejileri arasında anjiyografik başarı, güvenlik sonlanımları ve 90 günlük fonksiyonel sonuçlar açısından anlamlı fark saptanmadı. Bulgularımız, tüm hastalarda tek bir anestezi yaklaşımının rutin olarak tercih edilmesinden ziyade; hava yolu riski, nörolojik durum ve işlemsel zorluk düzeyi dikkate alınarak bireyselleştirilmiş anestezi stratejisinin uygun bir yaklaşım olduğunu desteklemektedir.

Anahtar Kelimeler: Akut iskemik inme, endovasküler tedavi, genel anestezi, sedasyon, fonksiyonel sonuç

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B58525A8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

ACİL TIPTA SANAL GERÇEKLİK ARAŞTIRMALARININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: 1997–2026 YILLARI ARASINDAKİ KÜRESEL EĞİLİMLER

Dr. Öğr. Üyesi Abdul Samet ŞAHİN* [1]
[1] KTÜ
* Corresponding Author: Abdul Samet ŞAHİN
abdulsahin61@gmail.com

ÖZET

Amaç: Amaç: Sanal gerçeklik (VR), acil ve kritik bakım tıbbında hem eğitim hem hasta bakımı amacıyla giderek yaygınlaşan bir teknolojidir. Bu çalışma, 1997–2025 yılları arasında bu alandaki bilimsel literatürün bibliyometrik profilini, entelektüel yapısını, iş birliği ağlarını ve tematik evrimini ortaya koymayı amaçlamaktadır.
Yöntem: Web of Science Core Collection veri tabanında yürütülen aramada, kısmi olduğu için 2026 yılı dışlanarak 413 doküman elde edilmiştir. Veriler Bibliometrix R paketi ve biblioshiny arayüzü ile performans analizi ve bilim haritalama teknikleriyle incelenmiştir.
Bulgular: Yıllık bilimsel üretim 1997'de 1 iken 2025'te 86'ya ulaşmış; bileşik yıllık büyüme oranı yaklaşık %7,43 olarak hesaplanmıştır. Doküman başına ortalama atıf 25,66'tir. Academic Emergency Medicine en üretken ve en etkili dergidir (NP=17; h=15; TC=1106). Gaba (2004) 1294 atıfla köşe taşı çalışmadır. Tematik analizde "virtual reality", "simulation" ve "emergency medicine" motor temalar olarak; "critical care" ve "management" ise yükselen kavramlar olarak öne çıkmıştır.
Sonuç: Alan, çift odaklı (eğitim ve hasta deneyimi) ve dijitalleşme yönünde evrilen, hızla olgunlaşan bir yapı sergilemektedir. Türkiye'nin uluslararası iş birliklerini güçlendirmesi ve VR/yapay zekâ entegrasyonu ile pediatrik uygulamalara yönelmesi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sanal gerçeklik, acil tıp, bibliyometri, bilim haritalama, simülasyon

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF VIRTUAL REALITY RESEARCH IN EMERGENCY MEDICINE: GLOBAL TRENDS FROM 1997 TO 2026

ABSTRACT

Objective: Virtual reality (VR) is increasingly adopted in emergency and critical care medicine for both education and patient care. This study aims to reveal the bibliometric profile, intellectual structure, collaboration networks, and thematic evolution of the scientific literature in this field between 1997 and 2025.
Methods: A search of the Web of Science Core Collection yielded 413 documents after excluding the partial year 2026. Data were analyzed using the Bibliometrix R package and the biblioshiny interface through performance analysis and science-mapping techniques.
Results: Annual scientific production rose from 1 in 1997 to 86 in 2025, with a compound annual growth rate of approximately 7,43%. The average number of citations per document was 25,66. Academic Emergency Medicine was the most productive and influential source (NP=17; h=15; TC=1106). Gaba (2004) was the cornerstone work with 1294 citations. "Virtual reality", "simulation", and "emergency medicine" emerged as motor themes, while "critical care" and "management" appeared as rising concepts.
Conclusion: The field is a rapidly maturing, dual-focused (education and patient experience) domain evolving toward digitalization. Turkey is recommended to strengthen international collaborations and prioritize VR/AI integration and pediatric applications.

Keywords: Virtual reality, emergency medicine, bibliometrics, science mapping, simulation

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B858349C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-0964-940X

POST-COVID-19 DURUMLARLA İLİŞKİLİ EN ÇOK ATIF ALAN 50 YAYININ BİBLİYOMETRİK ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan ARIKAN*[1], Dr. Öğr. Üyesi Erhan ARIKAN[2]
[1] Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı
[2] Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Acil Tıp Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Nurcan ARIKAN
nurcan.arikan@bilecik.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, post-COVID-19 durumuna ilişkin en çok atıf alan 50 yayının bibliyometrik özelliklerini, metodolojik tasarımlarını ve araştırma temalarını ayrıntılı incelemektir. Web of Science Core Collection veri tabanı 9 Temmuz 2026 tarihinde "Post-COVID-19 Condition", "long COVID" ve "post-acute sequelae of SARS-CoV-2" terimleriyle tarandı. Yıl, dil, belge türü veya indeks kısıtlaması uygulanmadı. Sonuçlar toplam atıf sayısına göre azalan biçimde sıralandı; başlık ve özet uygunluğu değerlendirilerek en çok atıf alan 50 ilgili yayın seçildi. Yayınların toplam 19.570 atıf aldığı; yayın başına ortalama atıf sayısının 391,40, medyan atıf sayısının ise 245 olarak bulundu. Yayınların %50,0'si 2022 yılında yayımlanmış, %54,0'ü derleme veya kanıt sentezi olarak sınıflandırılmış. ABD ve İngiltere'nin bilimsel üretimde ilk iki sırada yer aldığı görüldü. Epidemiyoloji ve klinik özellikler, patofizyoloji ve biyolojik mekanizmalar ile risk faktörleri ve öngörü temaları sekizer yayınla öne çıktı. Sonuç olarak, en çok atıf alan çalışmaların büyük bölümü post-COVID-19 durumunun tanımlanmasına, olası mekanizmalarının açıklanmasına ve risk faktörlerinin belirlenmesine odaklanmış; tedaviye yönelik randomize kontrollü çalışmalar ise sınırlı sayıda kalmıştır.

Anahtar Kelimeler: Post-COVID-19 durumu, long COVID, bibliyometrik, atıf analizi, Web of Science

A BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE 50 MOST-CITED PUBLICATIONS ON POST-COVID-19 CONDITION

ABSTRACT

This study aimed to examine the bibliometric characteristics, methodological designs, and research themes of the 50 most-cited publications on post-COVID-19 condition. Web of Science Core Collection was searched on July 9, 2026 using "Post-COVID-19 Condition", "long COVID", and "post-acute sequelae of SARS-CoV-2". No restrictions were applied regarding year, language, document type, or index. Results were ranked by total citations in descending order, and the 50 most-cited relevant records were selected after title and abstract screening. The publications received 19,570 citations; the mean number of citations per publication was 391.40 and the median was 245. Half of the publications appeared in 2022, and 54.0% were classified as reviews or evidence syntheses. The United States and England were the leading contributing countries. Epidemiology and clinical characteristics, pathophysiology and biological mechanisms, and risk factors and prediction were the most common themes, with eight publications each. In conclusion, the highly cited literature was concentrated on case definition, mechanisms, and risk identification during the early development of the field, whereas randomized interventional research remained limited.

Keywords: Post-COVID-19 condition, long COVID, bibliometrics, citation analysis, Web of Science

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B8A0730B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-7369-2593 | 0000-0003-3742-7748

RESTORATİF DİŞ HEKİMLİĞİNDE AKIŞKAN KOMPOZİTLERİN KLİNİK KULLANIMINA İLİŞKİN GÜNCEL BAKIŞ AÇILARI

Arş. Gör. Ebru İrem TEKE*[1], Dr. Öğr. Üyesi Görkem KERVANCIOĞLU[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Ebru İrem TEKE
irem.tabakcioglu97@gmail.com

ÖZET

Akışkan kompozitler, estetik, minimal invaziv ve yapışkan restoratif yaklaşımlara yönelik artan talep nedeniyle modern restoratif diş hekimliğinde yaygın olarak kullanılan malzemeler haline gelmiştir. Başlangıçta bu malzemeler, düşük dolgu maddesi içeriği ve yetersiz mekanik özellikleri nedeniyle esas olarak astar olarak veya düşük gerilimli bölgelerde kullanımla sınırlıydı. Ancak nano dolgu maddesi teknolojisi, monomer sistemleri ve polimerizasyon mekanizmalarındaki gelişmeler, bu malzemelerin fiziksel ve mekanik özelliklerini önemli ölçüde iyileştirmiştir. Günümüzün akışkan kompozitleri, gelişmiş mekanik mukavemet, azalmış polimerizasyon büzülmesi ve iyileştirilmiş klinik performans sergilemekte olup, bu sayede klinik endikasyon yelpazesini genişletmektedir. Ayrıca, biyoaktif formülasyonların geliştirilmesi, bu malzemelerin sadece restoratif ajanlar olarak değil, aynı zamanda ağız ortamında biyolojik etkileşimleri teşvik edebilen malzemeler olarak da işlev görmesini sağlamıştır.

Akışkan kompozitlerin klinik performansı, rezin matrisi bileşimi, dolgu maddesi özellikleri, reolojik davranış, polimerizasyon özellikleri ve yapıştırıcı sistemlerle uyumluluk gibi birçok faktöre bağlıdır. Düşük viskoziteleri, kavite duvarlarına üstün bir uyum sağlar, iç boşluk oluşumunu en aza indirir ve polimerizasyon sırasında gerilimin emilmesine katkıda bulunur. Günümüzde akışkan kompozitler, Sınıf V restorasyonlar, servikal lezyonlar, çukur ve fissür sızdırmazlık maddeleri, minimal invaziv posterior restorasyonlar, toplu dolgu taban uygulamaları, restoratif onarım prosedürleri ve pediatrik restoratif tedaviler dahil olmak üzere çok çeşitli klinik uygulamalarda kullanılmaktadır. Özellikle, toplu dolgu akışkan kompozitler, derin kavitelerde tek aşamalı yerleştirmeye olanak tanıyarak önemli klinik avantajlar sağlar ve böylece operasyon süresini kısaltır. Bununla birlikte, aşınma direnci ve mekanik dayanıklılıkla ilgili sınırlamalar nedeniyle, geniş arka diş restorasyonları için genellikle akışkan malzemelerle birlikte hibrit kompozitlerin kullanılması önerilmektedir.

Sonuç olarak, malzeme bilimindeki gelişmeler, akışkan kompozitlerin çağdaş restoratif diş hekimliğinin önemli bileşenleri haline gelmesini sağlamıştır. Düşük elastik modülleri ve mükemmel adaptasyon özellikleri, bu malzemeleri minimal invaziv restoratif yaklaşımlarla son derece uyumlu kılmaktadır. Bununla birlikte, polimerizasyon büzülmesi, uzun vadeli aşınma direnci ve renk kararlılığı gibi sınırlamalar, klinik uygulamalar sırasında yine de dikkatle değerlendirilmelidir. Mevcut kanıtlar, uygun vaka seçimi, yapıştırma protokolleri ve polimerizasyon teknikleriyle birlikte kullanıldığında, akışkan kompozitlerin olumlu uzun vadeli klinik sonuçlar sağladığını göstermektedir. Nanoteknoloji ve biyoaktif dolgu sistemlerindeki gelecekteki gelişmelerin, bu restoratif malzemelerin hem biyolojik hem de mekanik performansını daha da iyileştirmesi beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Akışkan Kompozit, Restoratif Diş Hekimliği, Minimal invaziv restorasyon

CURRENT PERSPECTİVES ON THE CLİNİCAL USE OF FLOWABLE COMPOSİTES İN RESTORATİVE DENTİSTRY

ABSTRACT

Flowable composites have become widely used materials in modern restorative dentistry due to the increasing demand for esthetic, minimally invasive, and adhesive restorative approaches. Initially, these materials were mainly limited to use as liners or in low-stress areas because of their low filler content and insufficient mechanical properties. However, advancements in nanofiller technology, monomer systems, and polymerization mechanisms have significantly improved their physical and mechanical characteristics. Contemporary flowable composites demonstrate enhanced mechanical strength, reduced polymerization shrinkage, and improved clinical performance, thereby broadening their range of clinical indications. Furthermore, the development of bioactive formulations has enabled these materials to function not only as restorative agents but also as materials capable of promoting biological interactions within the oral environment.

The clinical performance of flowable composites depends on multiple factors, including resin matrix composition, filler characteristics, rheological behavior, polymerization properties, and compatibility with adhesive systems. Their low viscosity facilitates superior adaptation to cavity walls, minimizes internal void formation, and contributes to stress absorption during polymerization. Currently, flowable composites are used in a wide variety of clinical applications, including Class V restorations, cervical lesions, pit-and-fissure sealants, minimally invasive posterior restorations, bulk-fill base applications, restorative repair procedures, and pediatric restorative treatments. In particular, bulk-fill flowable composites provide significant clinical advantages by allowing single-increment placement in deep cavities, thereby reducing operative time. Nevertheless, due to limitations related to wear resistance and mechanical durability, the use of hybrid composites in combination with flowable materials is generally recommended for extensive posterior restorations.

In conclusion, advances in material science have established flowable composites as important components of contemporary restorative dentistry. Their low elastic modulus and excellent adaptation properties make them highly compatible with minimally invasive restorative concepts. However, limitations such as polymerization shrinkage, long-term wear resistance, and color stability should still be carefully considered during clinical application. Current evidence indicates that, when used with appropriate case selection, adhesive protocols, and polymerization techniques, flowable composites provide favorable long-term clinical outcomes. Future developments in nanotechnology and bioactive filler systems are expected to further improve both the biological and mechanical performance of these restorative materials.

Keywords: Flowable Composite, Restorative Dentistry, Minimally invasive restoration

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B952B1FB

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-1401-6102

APİKSABAN KULLANAN HASTADA İNTRAMÜSKÜLER B12 ENJEKSİYONU SONRASI GELİŞEN GLUTEAL HEMATOM VE BELİRGİN HEMOGRAM DÜŞÜŞÜ: GASTROİNTESTİNAL KANAMAYI TAKLİT EDEN BİR OLGU

Uzm. Dr. Emel Yılmaz KAYA*[1]
[1] SBÜ Konya Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Emel Yılmaz KAYA
dr.emely@gmail.com

ÖZET

Giriş: İntramüsküler enjeksiyonlar günlük klinik pratikte sık uygulanan ve genellikle düşük riskli kabul edilen girişimlerdir. Ancak antikoagülan tedavi kullanan hastalarda enjeksiyon bölgesinde hematom, ekimoz ve nadiren klinik olarak anlamlı kan kaybı gelişebilir. Güncel literatürde bu komplikasyonlar nadir bildirilmekle birlikte, derin kas dokusuna yapılan enjeksiyonlar sonrası gelişen hematomlar belirgin hemoglobin düşüşüne yol açabilir ve gastrointestinal sistem kanaması ile karışabilir. Bu olguda, apiksaban kullanımı sırasında intramüsküler B12 enjeksiyonu sonrası belirgin hemoglobin düşüşü ve gluteal hematom gelişen hasta sunulmaktadır.
Olgu: Seksen iki yaşında, atriyal fibrilasyon ve hipertansiyon tanıları olan kadın hasta acil servise halsizlik ve efor dispnesi şikayetleriyle başvurdu. Laboratuvar incelemelerinde yaklaşık 3 g/dL hemoglobin düşüşü saptanması üzerine kanama odağı araştırıldı. Gastrointestinal sistem kanaması gibi sık karşılaşılan akut kanama nedenleri araştırıldı. Hastada hematemez, melena veya hematokezya yoktu ve klinik değerlendirmede aktif gastrointestinal kanamayı destekleyen bulgu saptanmadı. Ayrıntılı öyküde atriyal fibrilasyon nedeniyle apiksaban kullandığı ve bir hafta önce intramüsküler B12 enjeksiyonu uygulandığı öğrenildi. Fizik muayenede enjeksiyon yapılan gluteal bölgede ağrı, hassasiyet, ekimoz ve hematom ile uyumlu görünüm izlendi. Enjeksiyon öncesi hemoglobin 9,5 g/dL iken başvuru hemoglobini 6,2 g/dL idi. Alt ekstremite BT anjiyografide gluteal bölge ve derin kas planları arasında hematom izlendi. Ortopedi konsültasyonunda kompartman sendromu düşünülmedi; dolaşım takibi, elevasyon ve soğuk uygulama önerildi. Semptomatik anemi ve transfüzyon ihtiyacı nedeniyle servis yatışı yapılan hastanın takiplerinde hemoglobin düşüşü devam etmedi.
Sonuç: Özellikle apiksaban gibi antikoagülan kullanan hastalarda B12 replasmanı planlanırken uygulama yolu bireyselleştirilmeli ve oral tedavi seçeneği değerlendirilmelidir. İntramüsküler uygulama zorunlu ise gluteal bölge gibi derin ve kompresyonu güç alanlardan kaçınılması, mümkünse kompresyon ve gözlemi kolay olan üst ekstremite kaslarının tercih edilmesi, ince iğne kullanılması, işlem sonrası yeterli süre lokal bası uygulanması ve hastanın hematom açısından bilgilendirilmesi önemlidir.

Anahtar Kelimeler: Apiksaban, intramüsküler enjeksiyon, B12 vitamini, gluteal hematom

GLUTEAL HEMATOMA WITH A SIGNIFICANT DECLINE IN HEMOGLOBIN FOLLOWING INTRAMUSCULAR VITAMIN B12 INJECTION IN A PATIENT RECEIVING APIXABAN: A CASE REPORT MIMICKING GASTROINTESTINAL BLEEDING

ABSTRACT

Introduction: Intramuscular injections are commonly performed procedures in daily clinical practice and are generally considered low risk. However, in patients receiving anticoagulant therapy, hematoma, ecchymosis, and rarely clinically significant blood loss may develop at the injection site. Although these complications are rarely reported in the current literature, hematomas occurring after injections into deep muscle tissue may lead to a marked decrease in hemoglobin levels and may mimic gastrointestinal bleeding. In this case, we present a patient who developed a significant decrease in hemoglobin level and a gluteal hematoma after an intramuscular vitamin B12 injection while receiving apixaban therapy.
Case: An 82-year-old female patient with a history of atrial fibrillation and hypertension presented to the emergency department with complaints of fatigue and exertional dyspnea. After laboratory tests revealed an approximately 3 g/dL decrease in hemoglobin level, the source of bleeding was investigated. Common causes of acute bleeding, such as gastrointestinal bleeding, were evaluated. The patient had no hematemesis, melena, or hematochezia, and clinical evaluation revealed no findings suggestive of active gastrointestinal bleeding. A detailed history revealed that she had been using apixaban for atrial fibrillation and had received an intramuscular vitamin B12 injection one week earlier. On physical examination, pain, tenderness, ecchymosis, and findings consistent with hematoma were observed in the gluteal region where the injection had been administered. Her hemoglobin level was 9.5 g/dL before the injection and 6.2 g/dL at admission. Lower extremity CT angiography demonstrated a hematoma in the gluteal region extending between the deep muscle planes. Orthopedic consultation did not suggest compartment syndrome; circulatory monitoring, elevation, and cold application were recommended. The patient was hospitalized due to symptomatic anemia and the need for transfusion. During follow-up, no further decrease in hemoglobin level was observed.
Conclusion: In patients receiving anticoagulant therapy, particularly with agents such as apixaban, the route of administration should be individualized when vitamin B12 replacement is planned, and oral treatment should be considered. If intramuscular administration is mandatory, deep and difficult-to-compress sites such as the gluteal region should be avoided. When possible, upper extremity muscles that allow easier compression and observation should be preferred. The use of a fine needle, adequate local pressure after the procedure, and informing the patient about the risk of hematoma are important preventive measures.

Keywords: Apixaban, intramuscular injection, vitamin B12, gluteal hematoma

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
BAB83DB0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ZİHİNSEL ENGELLİ ÇOCUKLARDA CİNSEL İSTİSMAR VE HEMŞİRENİN ROLÜ

ORCID:
Dr. Öğr. Üyesi Duygu KEMER*[1]
[1] Munzur Üniversitesi
* Corresponding Author: Duygu KEMER
dy.kemer@gmail.com

ÖZET

Zihinsel engelli çocukların istismar ile karşılaşma riski daha yüksektir. Bu derlememenin amacı; güncel literatür doğrultusunda zihinsel engelli çocuklarda cinsel istismar sıklığı, çocuklarda belirtileri ve hemşirelik yaklaşımı hakkında bilgi vermektir. Zihinsel engelli çocuklar ilgi ve sevgiyle karşılaştıklarında olumlu yanıtlar verirler. Ama algılama ve durumu değerlendirmede yeterli olamadıkları için cinsellikle ilgili bir yakınlaşmaya karşı zarar görebileceklerini anlayamazlar. Ayrıca bu çocuklar hangi davranışın 'istismar' olduğunu bilemeyebilir ve istismara uğrayıp uğramadıklarının farkında olmayabilirler Ebeveynler için; zihinsel engelli bir çocuğa sahip olmak zor bir durumken, çocuğun istismara uğraması ebeveyn ve çocuk için daha da zor bir durum haline gelir. Literatürde zihinsel engelli çocukların, normal çocuklar ve diğer engelli çocuklara göre daha fazla cinsel istismara uğradıkları bildirilmiştir. Cinsel istismarın belirti ve bulguları arasında; genital bölgede kötü koku, yaralar, kanama, irritasyon, ülser sayılabilir. İç çamaşırlarda kan bulunması, çamaşırların yırtılması ve kirli olması, çocuğun idrar yaparken ağrı hissetmesi, genital bölgede şişme, nonspesifik vajinitis, cinsel yolla bulaşan hastalıklar, peniste akıntı, yürümede ve oturmada güçlük, tekrarlayan üriner sistem enfeksiyonları cinsel istismar göstergesi olabilir. Cinsel istismarı durumunda, tüm sağlık profesyonellerinin sorunu tanılama ve bildirme konusunda yasal, tıbbi ve etik sorumlulukları bulunmaktadır. Sağlık profesyonelleri olarak hemşireler, zihinsel engelli çocuklarda istismarın önlenmesi, tanılanması ve müdahale edilmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Hemşire çocuğu ailesiyle bütüncül olarak değerlendirmeli, bakım verirken güven ilişkisi kurmalı ve destekleyici olmalıdır. Veri toplama, analiz, öykü alma, gözlem, iletişim, sorun saptama, girişimleri planlama, uygulama ve değerlendirme gibi bilimsel problem çözmeye yönelik, profesyonel hemşirelik sürecinde kullandığı tüm yöntemleri kullanmalıdır. Hemşireler cinsel istismara ilişkin belirti ve bulguları dikkatle değerlendirmeli, bu konuda yeterli bilgiye sahip olması, dikkatle çocuğun ayrıntılı öyküsünü alması ve fiziksel muayene etmesi, çocuğun uğradığı istismarı tanılamak ve tekrar mağduriyetini önlemek için oldukça önemlidir. Sonuç olarak, hemşireler, özellikle pediatri veya acil serviste çalışanlar, çocuk cinsel istismarında risk faktörleri, belirtileri, tanılama, önleme ve bildirmenin önemi konusunda yeterli bilgiye sahip olmalıdır.

Anahtar Kelimeler: zihinsel engelli çocuk, cinsel istismar, hemşire.

SEXUAL ABUSE OF CHILDREN WITH INTELLECTUAL DISABILITIES AND THE ROLE OF NURSES

ABSTRACT

Children with intellectual disabilities are at greater risk of abuse. This review aims to provide information, based on current literature, on the prevalence of sexual abuse among children with intellectual disabilities, its symptoms, and nursing approaches. Although children with intellectual disabilities respond positively to care and affection, their limited ability to fully understand and evaluate situations may prevent them from recognizing harmful sexual behaviors. Furthermore, they may lack awareness of which behaviors constitute abuse and may not recognize when abuse has occurred. For parents, raising a child with an intellectual disability can be challenging, and experiences of abuse further increase the burden on both the child and the family. The literature indicates that children with intellectual disabilities are at higher risk of sexual abuse compared with typically developing children and other children with disabilities. Signs and symptoms of sexual abuse may include foul odor, wounds, bleeding, irritation, and ulcers in the genital area. Additional indicators include bloodstained, torn, or soiled underwear; pain during urination; genital swelling; nonspecific vaginitis; sexually transmitted infections; penile discharge; difficulty walking or sitting; and recurrent urinary tract infections. In cases of sexual abuse, healthcare professionals have legal, medical, and ethical responsibilities for the identification and reporting of abuse. Nurses, in particular, play a crucial role in the prevention, recognition, and management of abuse among children with intellectual disabilities. Nurses should assess the child holistically within the family context, establish a trusting relationship, and provide supportive care. In the nursing process, scientific problem-solving methods such as data collection, analysis, history-taking, observation, communication, problem identification, planning, implementation, and evaluation should be used effectively. Careful assessment of the signs and symptoms of sexual abuse is essential, and adequate knowledge, detailed history-taking, and physical examination are critical for identifying abuse and preventing further victimization. In conclusion, nurses—especially those working in pediatric and emergency settings—should possess sufficient knowledge regarding the risk factors, symptoms, diagnosis, prevention, and reporting responsibilities related to child sexual abuse.

Keywords: children with intellectual disabilities, sexual abuse, nurse

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
BAE2C7EB

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009000749250261 | 0000000264169230 | 0000000159749129 | 0000000219924073

OBSTRÜKTİF UYKU APNESİ OLAN BİREYLERDE NÖROTRANSMİTTER DENGESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Hatice Gökçen BULUT*[1], Doç. Dr. Nazmiye BİTGEN[2], Doç. Dr. Nur Aleyna YETKİN[3], Dr. Öğr. Üyesi Bilal RABAHOĞLU[3]

[1] Erciyes Üniversitesi
[2] Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji Anabilim Dalı
[3] Erciyes Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Hatice Gökçen BULUT
haticebulut400@gmail.com

ÖZET

Obstrüktif uyku apnesi (OSA), uyku sırasında üst solunum yolunun tekrarlayan şekilde tıkanması sonucu gelişen ve yalnızca solunum sistemini değil, sinir sistemini de etkileyebilen yaygın bir hastalıktır. GABA (γ-aminobütirik asit) ve glutamat, beyin hücreleri arasındaki iletişimde de görev alan temel nörotransmitterlerdir. Bu çalışmada OSA tanılı bireylerde serum GABA ve glutamat düzeylerinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya OSA tanısı konulan 45 hasta ile yaş ve cinsiyet açısından benzer 30 sağlıklı gönüllü dahil edildi. Katılımcılardan alınan venöz kan örneklerinden elde edilen serumlarda GABA ve glutamat düzeyleri ticari ELISA kitleri kullanılarak ölçüldü. Verilerin normal dağılıma uygunluğu Shapiro–Wilk testi ile değerlendirildi. Normal dağılım göstermeyen veriler medyan (çeyrekler arası aralık) olarak ifade edildi ve gruplar arasındaki karşılaştırmalar Mann–Whitney U testi kullanılarak gerçekleştirildi. İstatistiksel analizler GraphPad Prism 9 yazılımı ile yapıldı ve $p<0.05$ değeri istatistiksel olarak anlamlı kabul edildi. OSA grubunda serum GABA düzeyi 59.76 (37.23–89.59) pg/mL, kontrol grubunda 55.08 (35.25–71.24) pg/mL olarak saptandı. Serum GABA düzeyleri bakımından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılık bulunmadı ($p=0.435$). Benzer şekilde, serum glutamat düzeyi OSA grubunda 32.60 (28.10–43.75) ng/mL, kontrol grubunda ise 32.84 (26.80–39.78) ng/mL olarak bulundu ve gruplar arasında glutamat düzeyleri açısından da anlamlı bir fark saptanmadı ($p=0.451$). Çalışmamızda OSA tanılı bireylerde serum GABA ve glutamat düzeyleri sağlıklı kontrollerden farklı bulunmamıştır. Bu bulgular, periferik dolaşımda ölçülen nörotransmitter düzeylerinin OSA'nın nörobiyolojik mekanizmalarını tek başına yansıtmayabileceğini düşündürmektedir. Daha geniş örneklem gruplarında, hastalık şiddeti, oksidatif stres belirteçleri ve GABA sentezinde rol oynayan gen ekspresyonlarının birlikte değerlendirileceği çalışmalar, OSA'nın moleküler patofizyolojisinin daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Anahtar kelimeler: Obstrüktif uyku apnesi, GABA, glutamat, nörotransmitter
Anahtar Kelimeler: Obstrüktif uyku apnesi, GABA, glutamat, nörotransmitter

EVALUATION OF NEUROTRANSMITTER BALANCE IN IMDIVIDUALS WITH OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA

ABSTRACT

Obstructive sleep apnea (OSA) is a common disorder caused by recurrent obstruction of the upper airway during sleep, affecting not only the respiratory system but also the nervous system. GABA (γ-aminobutyric acid) and glutamate are key neurotransmitters involved in communication between brain cells. This study aimed to evaluate serum GABA and glutamate levels in individuals diagnosed with OSA. The study included 45 patients diagnosed with OSA and 30 healthy volunteers matched for age and gender. Serum GABA and glutamate levels were measured using commercial ELISA kits obtained from venous blood samples. The normality of the data distribution was assessed using the Shapiro-Wilk test. Data that did not show a normal distribution were expressed as median (interquartile range), and comparisons between groups were performed using the Mann-Whitney U test. Statistical analyses were performed using GraphPad Prism 9 software, and a p-value < 0.05 was considered statistically significant. Serum GABA levels were found to be 59.76 (37.23–89.59) pg/mL in the OSA group and 55.08 (35.25–71.24) pg/mL in the control group. There was no statistically significant difference between the groups in terms of serum GABA levels ($p=0.435$). Similarly, serum glutamate levels were 32.60 (28.10–43.75) ng/mL in the OSA group and 32.84 (26.80–39.78) ng/mL in the control group, with no significant difference between the groups ($p=0.451$). In our study, serum GABA and glutamate levels in individuals diagnosed with OSA did not differ from those in healthy controls. These findings suggest that neurotransmitter levels measured in peripheral circulation may not alone reflect the neurobiological mechanisms of OSA. Studies that evaluate disease severity, oxidative stress markers, and gene expression involved in GABA synthesis in larger sample groups will contribute to a better understanding of the molecular pathophysiology of OSA.

Keywords: Obstructive sleep apnea, GABA, glutamate, neurotransmitter
Keywords: Obstructive sleep apnea, GABA, glutamate, neurotransmitter

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
BB63C040

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID: 0000-0002-1261-3942

PROBİYOTİK İÇEREN BAZI TİCARİ FORMÜLASYONLARDAKİ MİKROORGANİZMA SAYISININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğretim Üyesi Erkan RAYAMAN*[1]
[1] *Marmara Üniversitesi, Eczacılık Fakültesi, Farmasötik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye*
erayaman@marmara.edu.tr

ÖZET

Probiyotik mikroorganizmalar insan sağlığı açısından faydaları nedeni ile günümüzde oldukça yaygın olarak kullanılmaktadır bu ürünlere olan talep ve ürün çeşitliliği hızla artmaktadır. Oldukça yaygın tüketimine ve ürün çeşitliliğine rağmen bu ürünlerin etiketlerinde belirtilen mikroorganizma sayılarını sağlayıp sağlayamadığı belirli değildir. Bu amaçla, çalışmada ticari olarak satın alınabilen bazı probiyotik formülasyonlarındaki mikroorganizma sayılarının araştırılması amaçlanmıştır. Çalışmada 6 farklı üreticiye ait mikroorganizma olarak tek başına *Lactobacillus* spp. türlerini içeren 7 adet kapsül formundaki formülasyon çalışmaya dahil edilmiştir. Bu formülasyonların ürün bilgilerinde, 5 tanesinin *Lactobacillus acidophilus*, 1 tanesinin *Lactiplantibacillus plantarum* ve 1 tanesinin *Lactobacillus rhamnosus* içerdiği belirtilmiştir. Bu formülasyonlar temin edildikten sonra ambalajları aseptik koşullar altında açılarak 1 kapsül alınmış ve De Man, Rogosa ve Sharpe (MRS) Broth besiyerine aktarılmış, sulandırımları hazırlanarak, MRS Agar besiyerlerine aktarılarak, belirtilen mikroorganizmanın üreme koşullarına uygun olarak inkübe edilmiştir. Ayrıca ürünlerin *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Salmonella* spp. ve *Candida albicans* patojenlerini içerip içermediği uygun ayırt edici besiyerleri ve mikroorganizmalara uygun inkübasyon koşulları kullanılarak araştırılmıştır. Test edilen ürünlerden *L. acidoplhilus* içeren 1 üründe $3x10^6$ KOB/kapsül ve *L. rhamnosus* içeren üründe ise $2,7x10^6$ KOB/kapsül bakteri içerdiği diğer formülasyonlarda ise canlı bakteri bulunmadığı saptanmıştır. Test edilen ürünlerin hiçbirinde araştırılan patojen mikroorganizmalara rastlanmamıştır. Test edilen ürünlerden sadece 2 tanesinde canlı mikroorganizma saptanmış olup mikroorganizma sayısı değerlerinin ürün etiketlerinde belirtilen değerlerin oldukça altında olduğu saptanmıştır.
Anahtar Kelimeler: Probiyotik Bakteri, Formülasyon, Mikroorganizma Sayısı

EVALUATION OF THE MICROBIAL COUNT IN SOME COMMERCIAL PROBIOTIC FORMULATIONS

ABSTRACT

Probiotic microorganisms are widely used because of their beneficial effects on human health, and both the demand for these products and the diversity of commercially available formulations have increased rapidly. However, despite their widespread consumption and increasing product diversity, it remains unclear whether these products contain the viable microorganism counts declared on their labels. Therefore, the present study aimed to evaluate the viable microorganism counts of commercially available probiotic formulations. Seven capsule formulations produced by six different manufacturers, each containing a single Lactobacillus spp. strain, were included in the study. According to the product labels, five formulations contained *Lactobacillus acidophilus*, one contained *Lactiplantibacillus plantarum*, and one contained *Lactobacillus rhamnosus*. Following procurement, the capsules were aseptically opened, and the contents of one capsule were transferred into De Man, Rogosa and Sharpe (MRS) broth. Serial dilutions were prepared and inoculated onto MRS agar, followed by incubation under conditions appropriate for the growth of the declared microorganisms. In addition, the presence of *Staphylococcus aureus*, *Escherichia coli*, *Pseudomonas aeruginosa*, *Salmonella* spp., and *Candida albicans* was investigated using appropriate selective and differential culture media and incubation conditions suitable for each microorganism. Among the tested products, only one formulation containing *L. acidophilus* yielded 3×10^6 CFU/capsule, while the formulation containing *L. rhamnosus* yielded $2,7\times10^6$ CFU/capsule. No viable bacteria were detected in the remaining formulations. Furthermore, none of the tested products were positive for any of the investigated pathogenic microorganisms. Overall, viable microorganisms were detected in only two of the seven probiotic formulations, and the viable counts were considerably lower than those declared on the product labels.
Keywords: Probiotic Bacteria, Formulation, Microorganism Count

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
BE0B4AEC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0001-6819-5877 | 0000-0002-8111-117X

MAKSİLLA ANTERİORDA LOKALİZE SKUAMÖZ HÜCRELİ KARSİNOM: OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Yasemin ŞAHİN*[1], Prof. Dr. Peruze ÇELENK[1]
[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi
* Corresponding Author: Yasemin ŞAHİN
yasemincamlibel95@gmail.com

ÖZET

Amaç: Skuamöz hücreli karsinom (SHK), oral kavitenin en sık görülen malign tümörüdür. En sık dilin posterolateralinde görülmekte olup sert damakta nadirdir. Erken dönemde asemptomatik seyredebilmesi nedeniyle tanıda gecikmeler görülebilmektedir. Bu olgu sunumunun amacı, maksilla anterior bölgede yerleşim gösteren ve geç dönemde tanı alan bir oral skuamöz hücreli karsinom olgusunun klinik ve radyolojik bulgularını sunmaktır.

Olgu: 68 yaşında erkek hasta, maksilla anteriorda, yaklaşık 1 yıldır mevcut olan şişlik şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Medikal anamnezinde kronik bir hastalığı olmadığı ve sigarayı 20 yıl önce bıraktığı öğrenildi. İntraoral muayenede, maksilla anteriorda yerleşimli, düzensiz sınırlı, ekzofitik büyüme gösteren, lobüle yüzeyli, eritemli ve yer yer ülserasyon alanları içeren kitle lezyonu izlendi. Daha sonra hastadan panoramik radyografi, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) ve kontrastlı bilgisayarlı tomografi (BT) incelemeleri yapıldı. Kontrastlı BT incelemesinde maksilla anteriordan sert damağa ve çevre yumuşak dokulara uzanım gösteren, sert damakta destrüksiyona neden olan ve heterojen kontrastlanan malign karakterli kitle lezyonu saptandı. Alınan biyopsi sonucunda skuamöz hücreli karsinom tanısı konuldu.

Sonuç: Oral skuamöz hücreli karsinomun erken tanısı prognoz açısından büyük önem taşımaktadır. Özellikle uzun süre devam eden ve iyileşmeyen oral lezyonlarda malignite olasılığı göz önünde bulundurulmalıdır. Sunulan olguda yaklaşık bir yıldır mevcut olan lezyonun geç dönemde değerlendirilmiş olması, yaşlı ve tam dişsiz bireylerde rutin ağız muayenelerinin önemini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Skuamöz hücreli karsinom, ağız kanseri, maksilla

MAXILLARY ANTERIOR SQUAMOUS CELL CARCINOMA: A CASE REPORT

ABSTRACT

Aim: Oral squamous cell carcinoma (OSCC) is the most common malignant neoplasm of the oral cavity. It most frequently occurs on the posterolateral border of the tongue, whereas involvement of the hard palate is relatively uncommon. Because OSCC may remain asymptomatic during its early stages, diagnosis is often delayed. The aim of this case report is to present the clinical and radiological findings of an oral squamous cell carcinoma located in the anterior maxilla that was diagnosed at an
advanced stage. Case: A 68-year-old male patient was referred to our clinic with a complaint of swelling in the anterior maxillary region that had been present for approximately one year. His medical history was unremarkable, and he had quit smoking 20 years earlier. Intraoral examination revealed an irregularly bordered, exophytic mass with a lobulated surface, erythematous appearance, and focal ulcerated areas in the anterior maxilla. Panoramic radiography, cone-beam computed tomography (CBCT), and contrast-enhanced computed tomography (CT) were subsequently performed. Contrast-enhanced CT demonstrated a heterogeneously enhancing malignant mass extending from the anterior maxilla to the hard palate and adjacent soft tissues, with associated destruction of the hard palate. Histopathological examination of the incisional biopsy specimen confirmed the diagnosis of squamous cell carcinoma.

Conclusion: Early diagnosis of oral squamous cell carcinoma is essential for improving prognosis. Malignancy should always be considered in the differential diagnosis of persistent oral lesions that fail to heal. In the present case, the lesion had been present for approximately one year before diagnosis, highlighting the importance of routine oral examinations, particularly in elderly and edentulous individuals, to facilitate early detection of oral malignancies.

Keywords: Squamous cell carcinoma, oral cancer, maxilla

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C2009DF0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0009-0017-6261

YENİ TANI ALAN HIV HASTALARINDA TAF/FTC/BIC VE TDF/FTC/DTG REJİMLERİNİN ERKEN DÖNEM VİROLOJİK VE İMMÜNOLOJİK YANITLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Uzm. Dr. Elmas BEREKETLİ*[1], Doç. Dr. Gamze Kalın ÜNÜVAR[1]
[1] Erciyes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Anabilim Dalı, Kayseri, Türkiye
* Corresponding Author: Elmas BEREKETLİ
elmasklcoglu@gmail.com

ÖZET

HIV enfeksiyonu, etkin antiretroviral tedavi (ART) ile kronik olarak yönetilebilen bir hastalık haline gelmiştir. Güncel kılavuzlarda önerilen integraz inhibitörü temelli rejimlerin gerçek yaşam verilerindeki etkinliğinin değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Bu çalışmada yeni tanı alan HIV enfekte bireylerde TAF/FTC/BIC ve TDF/FTC/DTG rejimlerinin erken dönem virolojik ve immünolojik yanıtlarının karşılaştırılması amaçlandı.

Çalışmaya yaş ortalaması 38,4±11,6 yıl olan, 22'si (%84,6) erkek toplam 25 yeni tanı HIV enfeksiyonlu birey dahil edildi. Hastalar altı ay boyunca prospektif olarak izlendi. On dört hasta TAF/FTC/BIC, 11 hasta ise TDF/FTC/DTG rejimi kullandı. Her iki grupta HIV RNA, CD4 T lenfosit sayısı, CD4 yüzdesi ve CD4/CD8 oranı değerlendirildi.

TAF/FTC/BIC grubunda Log10 HIV RNA düzeyi tanı anındaki 5,284±0,306'dan birinci ayda 1,636±0,298'e düşerken ($p<0,001$), TDF/FTC/DTG grubunda 5,204±0,216'dan 1,840±0,210'a geriledi ($p<0,001$). Her iki rejimde de virolojik baskılanmanın hızlı ve anlamlı olduğu, ancak gruplar arasında HIV RNA düzeyleri açısından anlamlı fark bulunmadığı saptandı. TAF/FTC/BIC grubunda CD4 T lenfosit sayısı başlangıçta (409±53'e karşı 227±59 hücre/mm³; $p=0,031$) ve birinci ayda (529±68'e karşı 312±68 hücre/mm³; $p=0,036$) daha yüksek bulundu. Üçüncü ve altıncı aylarda CD4 sayıları ile CD4 yüzdesi ve CD4/CD8 oranı açısından gruplar arasında anlamlı fark izlenmedi.

Sonuç olarak, her iki ART rejimi de yeni tanı HIV enfeksiyonlu bireylerde erken dönemde etkili virolojik baskılanma sağlamış olup, virolojik ve immünolojik yanıtlar açısından benzer etkinlik göstermiştir.

Anahtar Kelimeler: Antiretroviral tedavi, CD4, HIV, İntegraz inhibitörü

COMPARISON OF EARLY VIROLOGICAL AND IMMUNOLOGICAL RESPONSES TO TAF/FTC/BIC AND TDF/FTC/DTG REGIMENS IN NEWLY DIAGNOSED HIV PATIENTS

ABSTRACT

HIV infection has become a chronic manageable disease with effective antiretroviral therapy (ART). Evaluating the effectiveness of integrase inhibitor-based regimens recommended in current guidelines using real-world data remains important. This study aimed to compare the early virological and immunological responses of TAF/FTC/BIC and TDF/FTC/DTG regimens in newly diagnosed HIV patients.

A total of 25 newly diagnosed HIV patients with a mean age of 38.4±11.6 years, including 22 (84.6%) males, were enrolled in the study. Patients were followed prospectively for six months. Fourteen patients received TAF/FTC/BIC, while eleven patients received TDF/FTC/DTG. HIV RNA levels, CD4 T-cell counts, CD4 percentages, and CD4/CD8 ratios were evaluated in both groups.

In the TAF/FTC/BIC group, mean Log10 HIV RNA decreased from 5.284±0.306 at baseline to 1.636±0.298 at month 1 ($p<0.001$). Similarly, in the TDF/FTC/DTG group, it decreased from 5.204±0.216 to 1.840±0.210 ($p<0.001$). Rapid and significant virological suppression was observed in both groups, with no significant difference between regimens regarding HIV RNA levels. CD4 T-cell counts were significantly higher in the TAF/FTC/BIC group at baseline (409±53 vs. 227±59 cells/mm³, $p=0.031$) and at month 1 (529±68 vs. 312±68 cells/mm³, $p=0.036$). No significant differences were observed between groups regarding CD4 counts at months 3 and 6, CD4 percentages, or CD4/CD8 ratios.

In conclusion, both ART regimens provided effective early virological suppression in newly diagnosed HIV patients and demonstrated comparable virological and immunological outcomes.

Keywords: Antiretroviral therapy, CD4, HIV, Integrase inhibitor

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C28E25F2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3741-8489

NEOADJUVAN TEDAVİ SONRASI MEME KARSİNOMLARINDA TÜMÖR YATAĞI İMMÜN YANITININ TEDAVİ YANITI VE MOLEKÜLER ALT GRUPLARLA İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Hanife Seda MAVİLİ*[1]
[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi
* Corresponding Author: Hanife Seda MAVİLİ
seda.mavili@cbu.edu.tr

ÖZET

Meme kanserinde neoadjuvan sistemik tedavi sonrası tümör yatağında gelişen immün mikroçevre değişikliklerinin tedavi yanıtı ile ilişkisi tam olarak aydınlatılamamıştır. Bu çalışmada tümör yatağı immün yanıt özelliklerinin tedavi yanıtı ve moleküler alt gruplarla ilişkisinin araştırılması amaçlandı. Neoadjuvan sistemik tedavi sonrası cerrahi rezeksiyon uygulanan 123 meme karsinomu olgusu retrospektif olarak incelendi. Tedavi yanıtı Rezidüel Kanser Yükü (RCB) sistemi ile değerlendirildi ve RCB 0–1 iyi yanıt, RCB 2–3 kötü yanıt olarak sınıflandırıldı. Tümör yatağında köpüklü makrofaj, hemosiderin yüklü makrofaj, plazma hücresi ve lenfoid agregat varlığı ile lenfositik, histiyositik ve total immün infiltrasyon değerlendirildi. Olguların %33,3'ünde RCB 0–1, %66,7'sinde RCB 2–3 saptandı. Yüksek histiyositik infiltrasyon (%22,0'a karşı %8,5; p = 0,037) ve yüksek total immün infiltrasyon (%43,9'a karşı %25,6; p=0,040) iyi tedavi yanıtı ile ilişkili bulundu. Hormon reseptör negatif tümörlerde hemosiderin yüklü makrofaj varlığı (p = 0,007), yüksek histiyositik infiltrasyon (p = 0,032) ve yüksek total immün infiltrasyon (p = 0,042) daha sık izlenirken, HER2 pozitif tümörlerde histiyositik infiltrasyon daha yüksekti (p = 0,046). Sonuç olarak, tümör yatağındaki yüksek histiyositik ve total immün infiltrasyon iyi tedavi yanıtı ile ilişkili olup tümör yatağı immün mikroçevresinin neoadjuvan tedavi etkinliğinin değerlendirilmesinde potansiyel bir biyobelirteç olabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Meme karsinomu, neoadjuvan tedavi, tümör yatağı, immün yanıt, histiyositik infiltrasyon, rezidüel kanser yükü

ASSOCIATION OF TUMOR BED IMMUNE RESPONSE WITH TREATMENT RESPONSE AND MOLECULAR SUBTYPES IN BREAST CARCINOMAS AFTER NEOADJUVANT THERAPY

ABSTRACT

In breast cancer, the relationship between immune microenvironment alterations within the tumor bed after neoadjuvant systemic therapy and treatment response remains incompletely understood. This study aimed to investigate the association of tumor bed immune response features with treatment response and molecular subtypes. A total of 123 breast carcinoma cases treated with neoadjuvant systemic therapy followed by surgical resection were retrospectively analyzed. Treatment response was assessed using the Residual Cancer Burden (RCB) system and classified as good (RCB 0–1) or poor (RCB 2–3). Foamy macrophages, hemosiderin-laden macrophages, plasma cells, lymphoid aggregate, and lymphocytic, histiocytic, and total immune infiltration within the tumor bed were evaluated. Good response (RCB 0–1) was observed in 33.3% of cases and poor response (RCB 2–3) in 66.7%. High histiocytic infiltration (22.0% vs. 8.5%, p = 0.037) and high total immune infiltration (43.9% vs. 25.6%, p = 0.040) were significantly associated with good treatment response. Hormone receptor-negative tumors more frequently demonstrated hemosiderin-laden macrophages (p = 0.007), high histiocytic infiltration (p = 0.032), and high total immune infiltration (p = 0.042), whereas HER2-positive tumors showed higher histiocytic infiltration (p=0.046). In conclusion, increased histiocytic and total immune infiltration within the tumor bed is associated with favorable treatment response and may serve as a potential biomarker for evaluating neoadjuvant treatment efficacy.

Keywords: Breast carcinoma, neoadjuvant therapy, tumor bed, immune response, histiocytic infiltration, residual cancer burden

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C342D5F2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0007-0887-9290

EREKTÖR SPİNAE PLAN BLOĞU LİTERATÜRÜNÜN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: GOOGLE SCHOLAR TABANLI BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Sevim Şenol KARATAŞ*[1]
[1] Elazig Fethi Sekin City Hospital
* Corresponding Author: Sevim Şenol KARATAŞ
drsevimkaratas@gmail.com

ÖZET

Erektör spinae plan bloğu (ESPB), ilk kez 2016 yılında tanımlanmasının ardından perioperatif analjezi ve kronik ağrı tedavisinde yaygın olarak kullanılan bölgesel anestezi tekniklerinden biri haline gelmiştir. Bu çalışmada, ESPB literatürünün bilimsel üretkenliğini ve atıf etkisini bibliyometrik yöntemlerle değerlendirmek amaçlandı. Google Scholar veri tabanında "erector spinae plane block" anahtar kelimesi kullanılarak elde edilen ve 2016–2026 yılları arasında yayımlanan ilk 1000 çalışma analiz edildi. Yayın yılı, toplam atıf sayısı, yıllık atıf oranı, yazar bilgileri, dergi özellikleri ve yayın türleri incelendi. Analiz sonucunda toplam 1000 yayının 39.536 atıf aldığı ve makale başına ortalama atıf sayısının 39,5 olduğu belirlendi. Yayın sayısında özellikle 2019 yılından sonra belirgin bir artış gözlenirken, en yüksek bilimsel üretkenlik 2022–2024 yılları arasında saptandı. En fazla atıf alan çalışma, 2016 yılında yayımlanan "The erector spinae plane block: a novel analgesic technique in thoracic neuropathic pain" başlıklı makale olup 2715 atıf almıştır. Yüksek atıf alan çalışmaların çoğunluğunun ESPB'nin anatomik mekanizmaları, klinik etkinliği ve sistematik derlemeleri üzerine odaklandığı görüldü. Sonuç olarak, ESPB literatürü tanımlandığı tarihten itibaren hızlı bir büyüme göstermiş olup, artan yayın ve atıf sayıları bu tekniğe yönelik akademik ilginin ve klinik kullanım alanlarının giderek genişlediğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Erektör spinae plan bloğu, bibliyometrik analiz, bölgesel anestezi, atıf analizi, Google Scholar

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF THE LITERATURE ON ERECTOR SPINAE PLANE BLOCK: A GOOGLE SCHOLAR-BASED STUDY

ABSTRACT

The erector spinae plane block (ESPB) has become one of the most widely used regional anesthesia techniques for perioperative analgesia and chronic pain management since its first description in 2016. This study aimed to evaluate the scientific productivity and citation impact of the ESPB literature using bibliometric methods. The first 1,000 publications identified in Google Scholar using the keyword "erector spinae plane block" and published between 2016 and 2026 were analyzed. Publication year, total citations, citations per year, authorship characteristics, journal sources, and publication types were evaluated. A total of 1,000 publications were included, accumulating 39,536 citations, with a mean of 39.5 citations per publication. A marked increase in publication output was observed after 2019, with the highest scientific productivity occurring between 2022 and 2024. The most cited article was "The erector spinae plane block: a novel analgesic technique in thoracic neuropathic pain" published in 2016, which received 2,715 citations. Highly cited studies primarily focused on the anatomical mechanisms, clinical efficacy, and systematic reviews of ESPB. Overall, the ESPB literature has demonstrated rapid growth since its introduction, and the increasing number of publications and citations reflects expanding academic interest and broader clinical applications of this regional anesthesia technique.

Keywords: Erector spinae plane block; Bibliometric analysis; Regional anesthesia; Citation analysis; Google Scholar

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C3DA74F1

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID:

ACİL SERVİS ENFEKSİYON HASTALIKLARI KONSÜLTASYONLARINDA POZİTİF KAN KÜLTÜRLERİ: GERÇEK BAKTERİYEMİ Mİ, KONTAMİNASYON MU?

Uzm. Dr. Feray Aycan YILMAZ*[1]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Feray Aycan YILMAZ
ferayaycan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Acil serviste alınan kan kültürlerinde üreme saptanması her zaman gerçek kan dolaşımı enfeksiyonunu göstermez; üreyen etkenin kontaminasyon mu yoksa gerçek bakteriyemi mi olduğunun ayırt edilmesi antibiyotik yönetimini doğrudan etkiler. Bu çalışmada, acil servisten enfeksiyon hastalıkları konsültasyonu istenen ve kan kültüründe üreme saptanan hastalarda gerçek bakteriyemi ile kontaminasyon oranını belirlemek ve bu üremelerin klinik pratik içinde nasıl değerlendirildiğini ortaya koymak amaçlandı.
Yöntem: Tek merkezli, retrospektif kesitsel çalışmaya Ocak 2026 döneminde acil servisten konsülte edilen, kan kültürü pozitif, ≥18 yaş 100 hasta alındı. Kan kültüründe üreyen mikroorganizma; hastanın klinik tablosu, etkenin enfeksiyon odağı ile uyumu, set/şişe pozitifliği ve başlanan tedaviye alınan yanıt birlikte değerlendirilerek gerçek bakteriyemi, kontaminasyon veya belirsiz olarak sınıflandırıldı.
Bulgular: Üremelerin %53'ü gerçek bakteriyemi/fungemi, %41'i kontaminasyon, %6'sı belirsiz olarak saptandı; olguların yaklaşık yarısı (%47) gerçek bakteriyemi dışı kabul edildi. Kontaminasyon grubunda koagülaz-negatif stafilokoklar baskındı ve üreyen etken hastanın mevcut enfeksiyon odağıyla uyumlu bir kan dolaşımı etkeni değildi. Prokalsitonin gerçek bakteriyemi grubunda anlamlı olarak yüksekti (medyan 6.0'a karşı 0.8 ng/mL; p<0.001); bu da kontaminasyon olgularındaki üremenin sistemik kan dolaşımı enfeksiyonunu yansıtmadığını destekledi.
Sonuç: Acil serviste alınan pozitif kan kültürlerinin önemli bir kısmının enfeksiyon odağı ile uyumsuz cilt florası olduğu görülmüştür; bu nedenle kan kültürü sonucunun tek başına değil, klinik tablo, enfeksiyon odağı ve tedavi yanıtı ile birlikte yorumlanması gerektiği düşünülmektedir.
Anahtar Kelimeler: Kan kültürü, kontaminasyon, bakteriyemi, enfeksiyon odağı, prokalsitonin.
Anahtar Kelimeler: Kan kültürü, kontaminasyon, bakteriyemi, enfeksiyon odağı, prokalsitonin

POSITIVE BLOOD CULTURES IN EMERGENCY DEPARTMENT INFECTIOUS DISEASES CONSULTATIONS: TRUE BACTEREMIA OR CONTAMINATION?

ABSTRACT

Aim: A positive blood culture obtained in the emergency department does not always indicate a true bloodstream infection; distinguishing whether the isolated organism represents contamination or true bacteremia directly affects antibiotic management. This study aimed to determine the proportion of true bacteremia versus contamination among patients referred from the emergency department for an infectious diseases consultation with a positive blood culture, and to describe how these growths were evaluated in clinical practice.
Methods: In this single-center, retrospective cross-sectional study, 100 patients aged ≥18 years with a positive blood culture who were referred from the emergency department in January 2026 were included. Each isolate was classified as true bacteremia, contamination, or indeterminate by jointly evaluating the patient's clinical presentation, the compatibility of the organism with the infection focus, set/bottle positivity, and the response to the initiated treatment.
Results: Of the isolates, 53% were classified as true bacteremia/fungemia, 41% as contamination, and 6% as indeterminate; approximately half of the cases (47%) were considered not to represent true bacteremia. Coagulase-negative staphylococci predominated in the contamination group, and the isolated organism was not a bloodstream pathogen compatible with the patient's existing infection focus. Procalcitonin was significantly higher in the true bacteremia group (median 6.0 vs 0.8 ng/mL; p<0.001), supporting that growth in contamination cases did not reflect a systemic bloodstream infection.
Conclusion: A substantial proportion of positive blood cultures obtained in the emergency department were skin flora incompatible with the infection focus; therefore, blood culture results should be interpreted not in isolation but together with the clinical presentation, the infection focus, and the treatment response.
Keywords: Blood culture, contamination, bacteremia, focus of infection, procalcitonin

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C49B9B8A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0001-5338-8641

AKTİF ALERJİK RİNİT HASTALARINDA NAZAL OBSTRÜKSİYON ŞİDDETİNİN AKILLI TELEFON BAĞIMLILIĞI, GÜNLÜK EKRAN SÜRESİ VE UYKU HİJYENİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: PROSPEKTİF BİR KLİNİK ÇALIŞMA

Dr. Öğr. Üyesi Fatih SAVRAN*[1]
[1] Üsküdar Üniversitesi
* Corresponding Author: Fatih SAVRAN
fatih.savran@uskudar.edu.tr

ÖZET

Amaç: Alerjik rinit (AR), nazal konjesyon, rinore ve aksırık gibi semptomlarla seyreden, hastaların uyku kalitesini, kognitif fonksiyonlarını ve genel yaşam konforunu primer olarak olumsuz etkileyen kronik inflamatuar bir hastalıktır. Nazal obstrüksiyonu olan hastaların özellikle gece döneminde uykuya dalma güçlüğü yaşadığı ve bu süreçte dijital cihazlara yöneldiği klinik bir gözlemdir. Bu çalışmada, KBB polikliniğine başvuran aktif AR hastalarında nazal obstrüksiyon şiddetinin, akıllı telefon bağımlılığı ve günlük ekran süreleri ile olan ilişkisini prospektif ve kontrollü olarak incelemeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya ARIA (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma) kriterlerine göre aktif semptomatik olan ve son 1 aydır tedavi almayan 16 AR hastası (Çalışma Grubu) ile benzer yaş ve cinsiyet dağılımına sahip, aktif nazal şikayeti bulunmayan 29 sağlıklı gönüllü (Kontrol Grubu) dahil edildi. Kronik sinüzit, nazal polipozis, adenoid hiperplazi, uyku apnesi sendromu (OSAS) tanısı olanlar ile aktif psikiyatrik ilaç veya sistemik steroid ve antihistaminik kullananlar çalışma dışı bırakıldı. Katılımcıların nazal obstrüksiyon düzeyleri "Nasal Obstruction Symptom Evaluation" (NOSE) skalası ile akıllı telefon bağımlılık düzeyleri ise geçerlilik ve güvenilirliği kanıtlanmış olan "Akıllı Telefon Bağımlılığı Ölçeği-Kısa Formu" (ATBÖ-KF) ile değerlendirildi. Ayrıca hastaların akıllı cihazlarından teyit edilerek günlük ortalama ekran süreleri ve yatakta uyku öncesi telefon kullanım alışkanlıkları kaydedildi. Elde edilen verilerin istatistiksel analizi IBM SPSS Statistics for Windows, Version 26.0 (IBM Corp., Armonk, N.Y., USA) programı kullanılarak gerçekleştirilmiştir.

Bulgular: Çalışmaya 16 alerjik rinitli hasta (Grup 1) ve 29 sağlıklı kontrol (Grup 2) olmak üzere toplam 45 katılımcı dahil edilmiştir. Gruplar arasında yaş (karşı yıl;) ve cinsiyet dağılımı (her iki grupta da üzeri kadın;) açısından istatistiksel olarak anlamlı bir fark saptanmamıştır. Her iki gruptaki hastaların tamamının uyumadan 30 dk önce telefon kullanımları olduğu görülmüştür.

Gruplar karşılaştırıldığında, günlük akıllı telefon kullanım süreleri () ve akıllı telefon kullanım ölçek puanları () açısından istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Buna karşın, alerjik rinitli grubun NOSE skorları, kontrol grubuna kıyasla istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek saptanmıştır [5.00 (3.00-10.75) karşı 1.00 (0.00-6.00);]. Yapılan Spearman korelasyon analizinde; günlük akıllı telefon kullanım süresi ile akıllı telefon kullanım ölçek puanı arasında pozitif yönlü, orta şiddette anlamlı bir ilişki saptanmıştır (). Ancak, NOSE skorlarının yaş, telefon kullanım süresi veya telefon ölçek puanı ile istatistiksel olarak anlamlı bir korelasyon göstermediği belirlenmiştir ()

Sonuç: Bu çalışmada, aktif alerjik rinit (AR) hastalarında nazal obstrüksiyon semptom şiddetinin sağlıklı kontrollere göre istatistiksel olarak anlamlı derecede yüksek olduğu gösterilmiştir. Ayrıca, mevcut klinik tablonun ve semptom şiddetinin, akıllı telefon bağımlılığı düzeyleri ve günlük ekran süreleri üzerinde doğrudan arttırıcı bir etkisi saptanmamıştır. Her iki gruptaki tüm katılımcıların uyku öncesi dönemde akıllı cihaz kullanma alışkanlığının bulunması, dijital ekran maruziyetinin rinit semptomlarından bağımsız olarak toplum genelinde yaygın bir uyku hijyeni riski oluşturduğuna işaret etmektedir. AR patofizyolojisinin, kronik semptom yükünün ve farklı mevsimsel varyasyonların uzun dönem dijital bağımlılık eğilimleri üzerindeki olası etkilerini daha net değerlendirebilmek için daha geniş hasta popülasyonlarına sahip, çok merkezli çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Alerjik rinit, Nazal obstrüksiyon, Akıllı telefon bağımlılığı, Uyku hijyeni

THE EFFECT OF NASAL OBSTRUCTION SEVERITY IN PATIENTS WITH ACTIVE ALLERGIC RHINITIS ON SMARTPHONE ADDICTION, DAILY SCREEN TIME AND SLEEP HYGIENE: A PROSPECTIVE CLINICAL STUDY

ABSTRACT

The Effect of Nasal Obstruction Severity in Patients with Active Allergic Rhinitis on Smartphone Addiction, Daily Screen Time and Sleep Hygiene: A Prospective Clinical Study

Objective: Allergic rhinitis (AR) is a chronic inflammatory condition characterised by symptoms such as nasal congestion, rhinorrhoea and sneezing, which primarily adversely affect patients' sleep quality, cognitive function and overall quality of life. It is a clinical observation that patients with nasal obstruction experience difficulty falling asleep, particularly at night, and tend to turn to digital devices during this time. In this study, we aimed to investigate, in a prospective and controlled manner, the relationship between the severity of nasal obstruction and smartphone addiction and daily screen time in patients with active AR attending an ENT outpatient clinic.

Materials and Methods: The study included 16 patients with allergic rhinitis (AR) (Study Group) who were actively symptomatic according to the ARIA (Allergic Rhinitis and its Impact on Asthma) criteria and had not received treatment in the past month, along with 29 healthy volunteers (Control Group) with a similar age and gender distribution who had no active nasal symptoms. Participants diagnosed with chronic sinusitis, nasal polyposis, adenoid hyperplasia or obstructive sleep apnoea syndrome (OSAS), as well as those currently taking active psychiatric medication, systemic steroids or antihistamines, were excluded from the study. Participants' levels of nasal obstruction were assessed using the 'Nasal Obstruction Symptom Evaluation' (NOSE) scale, whilst their levels of smartphone addiction were assessed using the 'Smartphone Addiction Scale – Short Form' (SAS-SF), which has proven validity and reliability. In addition, participants' average daily screen time and pre-sleep smartphone usage habits were recorded, as verified via their smart devices. Statistical analysis of the data was performed using IBM SPSS Statistics for Windows, Version 26.0 (IBM Corp., Armonk, N.Y., USA).

Results: A total of 45 participants were included in the study: 16 patients with allergic rhinitis (Group 1) and 29 healthy controls (Group 2). No statistically significant differences were observed between the groups in terms of age (34.50±8.94 versus 32.86±8.64 years; p=0.553) or gender distribution (over 75 per cent female in both groups; p=0.951). It was observed that all patients in both groups used their mobile phones 30 minutes before going to sleep.

When the groups were compared, no statistically significant difference was found in terms of daily smartphone usage duration (p=0.946) or smartphone usage scale scores (p=0.714). However, the NOSE scores of the group with allergic rhinitis were found to be statistically significantly higher than those of the control group [5.00 (3.00–10.75) versus 1.00 (0.00–6.00); p=0.004]. In the Spearman correlation analysis conducted, a positive, moderately strong and statistically significant relationship was found between daily smartphone usage duration and the smartphone usage scale score (r=0.467, p=0.001). However, it was found that NOSE scores did not show a statistically significant correlation with age, duration of smartphone use or smartphone scale score (p > 0.05).

Conclusion: This study demonstrated that the severity of nasal obstruction symptoms in patients with active allergic rhinitis (AR) was statistically significantly higher than in healthy controls. Furthermore, no direct exacerbating effect of the current clinical presentation or symptom severity on levels of smartphone addiction or daily screen time was detected. The fact that all participants in both groups had a habit of using smart devices before bedtime suggests that digital screen exposure poses a widespread risk to sleep hygiene across the general population, independent of rhinitis symptoms. Multicentre studies involving larger patient populations are required to assess more clearly the potential effects of AR pathophysiology, the chronic symptom burden and different seasonal variations on long-term trends in digital addiction.

Keywords: Allergic rhinitis, Nasal obstruction, Smartphone addiction, Sleep hygiene

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C532169C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2020-0192

AKUT PULMONER TROMBOEMBOLİDE TORAKS BT TABANLI OTOMATİK VASKÜLER VOLÜMETRİK ANALİZLERİN HASTANE İÇİ ERKEN MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: PİLOT ÇALIŞMA

Öğr. Gör. Ali Yavuz UZUN*[1]
[1] Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Ali Yavuz UZUN
aliyavuzuzun@gmail.com

ÖZET

Amaç: Akut pulmoner tromboemboli (PTE) hastalarında toraks bilgisayarlı tomografisinden elde edilen otomatik vasküler volümetrik ölçümlerin hastane içi erken mortalite ile ilişkisini değerlendirmektir.

Yöntem: Bu retrospektif pilot çalışmaya hastane içi erken mortalite gelişen 26 hasta ile mortalite gelişmeyen 26 hasta dahil edildi. Toraks BT görüntüleri 3D Slicer platformunda MONAI Auto3DSeg tabanlı otomatik segmentasyon yöntemi kullanılarak analiz edildi. Aort, truncus brachiocephalicus, bilateral subklavyen arterler, bilateral brakiyosefalik venler ve vena cava superior hacimleri hesaplandı. Ayrıca demografik özellikler, komorbiditeler, laboratuvar parametreleri ile PESI skorları değerlendirildi. Gruplar uygun parametrik ve parametrik olmayan testlerle karşılaştırıldı.

Bulgular: Mortalite grubunda yaş (p=0,017), kreatinin düzeyi (p=0,034), toplam PESI skoru (p<0,001) anlamlı olarak daha yüksekti. Atriyal fibrilasyon (p=0,034) ve serebrovasküler hastalık (p=0,011) mortalite grubunda daha sık izlendi. Vasküler volümetrik ölçümlerde ise aort, truncus brachiocephalicus, bilateral subklavyen arterler, bilateral brakiyosefalik venler ve vena cava superior hacimleri açısından gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı (tüm p>0,05).

Sonuç: Otomatik segmentasyon ile elde edilen torasik vasküler volümetrik ölçümler bu pilot seride erken hastane içi mortalite ile ilişkili bulunmamıştır. Buna karşın PESI skorları, yaş, kreatinin düzeyi ve bazı komorbiditeler mortalite ile güçlü ilişki göstermiştir. Daha geniş örneklemli prospektif çalışmalar vasküler volümetrik ölçümlerin prognostik değerini ortaya koyabilir.

Anahtar Kelimeler: 3D Slicer, Akut pulmoner tromboemboli, mortalite, MONAI Auto3DSeg, Vasküler hacim

ASSOCIATION BETWEEN THORACIC CT-BASED AUTOMATED VASCULAR VOLUMETRIC ANALYSES AND IN-HOSPITAL EARLY MORTALITY IN ACUTE PULMONARY EMBOLISM: A PILOT STUDY

ABSTRACT

Objective: To investigate the association between thoracic computed tomography (CT)-derived automated vascular volumetric measurements and in-hospital early mortality in patients with acute pulmonary embolism (PE).

Methods: This retrospective pilot study included 26 patients with in-hospital early mortality and 26 survivors. Thoracic CT images were analyzed using the MONAI Auto3DSeg automated segmentation framework within the 3D Slicer platform. Volumes of the aorta, brachiocephalic trunk, bilateral subclavian arteries, bilateral brachiocephalic veins, and superior vena cava were calculated. Demographic characteristics, comorbidities, laboratory parameters, and Pulmonary Embolism Severity Index (PESI) scores were also evaluated. Comparisons between groups were performed using appropriate parametric and non-parametric statistical tests.

Results: The non-survivor group had significantly higher age (p=0.017), serum creatinine levels (p=0.034), and total PESI scores (p<0.001). Atrial fibrillation (p=0.034) and cerebrovascular disease (p=0.011) were also more prevalent among non-survivors. No statistically significant differences were observed between the groups regarding the volumetric measurements of the aorta, brachiocephalic trunk, bilateral subclavian arteries, bilateral brachiocephalic veins, or superior vena cava (all p>0.05).

Conclusion: Automated thoracic vascular volumetric measurements were not associated with in-hospital early mortality in this pilot cohort. In contrast, PESI score, age, serum creatinine level, and selected comorbidities demonstrated significant associations with mortality. Larger prospective studies are warranted to determine the prognostic value of CT-based vascular volumetric measurements in patients with acute pulmonary embolism.

Keywords: 3D Slicer, Acute pulmonary embolism, MONAI Auto3DSeg, Mortality, Vascular volume

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C5BE43A2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Yönetimi

ORCID: 0000-0003-1286-903X

TÜRKİYE'DE DİYABETLİ BİREYLERDE SAĞLIK OKURYAZARLIĞI: WEB OF SCİENCE KAYNAKLI BİR KAPSAM DERLEMESİ (2016–2025)

Dr. Öğr. Üyesi Müjdat YEŞİLDAL*[1]
[1] Selçuk University
* Corresponding Author: Müjdat YEŞİLDAL
mujdatyesildal@gmail.com

ÖZET

Sağlık okuryazarlığı, yoğun öz-yönetim gerektiren diyabette tedavi başarısının temel belirleyicilerindendir. Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de diyabetli bireylerde sağlık okuryazarlığını inceleyen araştırmaları haritalamak; kullanılan ölçüm araçlarını, saptanan okuryazarlık düzeylerini ve sağlık çıktılarıyla ilişkilerini sentezlemektir. Çalışma kapsam derlemesi olarak tasarlanmıştır. Web of Science Core Collection veri tabanında Haziran 2026 tarihinde, "health literacy", Turkey OR Turkiye ve diabet* terimleriyle tarama yapılmış; 2016–2025 yılları, makale türü ve dil sınırlaması uygulanmıştır. Ulaşılan 28 kayıttan, sağlık okuryazarlığını ana odak almayan veya Türkiye örneklemi içermeyen 11 çalışma dışlanarak 17 makale dahil edilmiş, veriler standart bir formla çıkarılarak tematik olarak sentezlenmiştir. Bulgular, yayınların belirgin biçimde arttığını ve çalışmaların üçte birinin 2025'te yayımlandığını göstermiştir. Çoğunluk kesitsel desende olup yalnızca iki randomize kontrollü müdahale saptanmıştır. Ölçüm araçlarında standart bulunmamakta; HLS-EU, NVS ve S-TOFHLA gibi ölçekler kullanılmaktadır. Tip 2 diyabetli bireylerde yetersiz/sınırlı sağlık okuryazarlığı oranının %81,5'e ulaştığı bildirilmiştir. Sağlık okuryazarlığı en sık öz-bakım ve öz-yönetim davranışlarıyla ilişkilendirilmiş, öz-etkililiğin aracı rol üstlendiği gösterilmiştir; örneklemlerde ortalama HbA1c yaklaşık %7,8'dir. Başlıca belirleyiciler eğitim düzeyi, yaş ve gelirdir. Sonuç olarak, alan büyümekle birlikte kesitsel desenlerin baskınlığı ve ölçek standardı eksikliği karşılaştırılabilirliği sınırlamakta; müdahale çalışmalarının azlığı öncelikli araştırma boşluğu olarak öne çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık okuryazarlığı, diyabet, Türkiye, kapsam derlemesi, öz-yönetim

HEALTH LITERACY AMONG INDIVIDUALS WITH DIABETES IN TURKIYE: A SCOPING REVIEW BASED ON WEB OF SCIENCE (2016–2025)

ABSTRACT

Health literacy is one of the key determinants of treatment success in diabetes, a condition that requires intensive self-management. The aim of this study is to map research examining health literacy among individuals with diabetes in Turkey; to synthesize the measurement tools used, the identified literacy levels, and their relationships with health outcomes. The study was designed as a scoping review. A search was conducted in the Web of Science Core Collection database on June 2026 using the terms “health literacy,” “Turkey” OR “Turkiye,” and “diabetes*”; restrictions were applied to the years 2016–2025, article type, and language. Of the 28 records retrieved, 11 studies that did not focus primarily on health literacy or did not include a Turkish sample were excluded, leaving 17 articles. Data were extracted using a standardized form and synthesized thematically. The findings showed a marked increase in publications, with one-third of the studies published in 2025. The majority followed a cross-sectional design, with only two randomized controlled interventions identified. There is no standardization in measurement tools; scales such as the HLS-EU, NVS, and S-TOFHLA are used. It was reported that the rate of insufficient/limited health literacy among individuals with type 2 diabetes reached 81.5%. Health literacy was most frequently associated with self-care and self-management behaviors, and self-efficacy was shown to play a mediating role; the average HbA1c in the samples was approximately 7.8%. The main determinants are educational level, age, and income. In conclusion, while the field is growing, the predominance of cross-sectional designs and the lack of standardized scales limit comparability; the scarcity of intervention studies stands out as a priority research gap.

Keywords: Health literacy, diabetes, Turkiye, scoping review, self-management

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C7A585D8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Eczacılık

ORCID: 0000-0002-2175-1407 | 0000-0002-9194-3447 | 0000-0003-3228-598X

ANTHEMİS TRİCOLOR BOİSS. ÜZERİNDE FARMAKOGNOZİK ÇALIŞMALAR

Araştırmacı Başak Türkü KARADAĞ*[1], Prof. Dr. Helen SKALTSA[2], Doç. Dr. Burcu Sümer TÜZÜN[1], Dr. Öğr. Üyesi Christina BARDA[2]

[1] Ege Üniversitesi
[2] National and Kapodistrian University of Athens
* Corresponding Author: Başak Türkü KARADAĞ
karadagbt@gmail.com

ÖZET

Anthemis tricolor Boiss., Kıbrıs'a özgü, çok yıllık ve otsu yapıda endemik bir Anthemis türüdür. Anthemis cinsine ait türler, fenolik bileşikler, flavonoidler ve çeşitli sekonder metabolitler bakımından zengin olmaları nedeniyle farmakognozik ve fitokimyasal açıdan önem taşımaktadır. Bu çalışmada, A. tricolor'un sekonder metabolit profilinin araştırılması, majör bileşiklerinin izolasyonu ve biyolojik aktivite potansiyelinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Bitkinin toprak üstü kısımlarından elde edilen ekstrakt, sıvı-sıvı partisyon işlemlerinin ardından vakumlu sıvı kromatografisi (VLC) yöntemiyle fraksiyonlandırılmıştır. VLC fraksiyonlaması sonucunda elde edilen fraksiyonlar, TRI-A'dan TRI-I'e kadar kodlanarak toplam dokuz ana fraksiyon halinde sınıflandırılmıştır. Elde edilen fraksiyonlar ince tabaka kromatografisi (TLC), kolon kromatografisi (CC) ve preparatif TLC yöntemleri kullanılarak değerlendirilmiş ve saflaştırılmıştır. İzole edilen bileşiklerin yapıları NMR spektroskopik yöntemleriyle aydınlatılmıştır.

Fitokimyasal çalışmalar sonucunda 3,5-di-O-kafeoilkinik asit metil ester, klorojenik asit (3-O-kafeoilkinik asit), apigenin ve luteolin izole edilmiş ve yapıları tanımlanmıştır. Elde edilen bulgular, A. tricolor'un özellikle fenolik asitler ve flavonoidler bakımından dikkat çekici bir tür olduğunu göstermiştir.

Çalışma kapsamında ekstraktlar, fraksiyonlar ve izole edilen bileşikler üzerinde asetilkolinesteraz (AChE) ve bütirilkolinesteraz (BChE) inhibitör aktivite çalışmaları ile sitotoksik aktivite değerlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Referans bileşik olarak kullanılan galantamin, AChE üzerinde güçlü inhibitör etki gösterirken ($IC_{50} \approx 8–10$ µg/mL), BChE üzerinde daha zayıf aktivite sergilemiştir ($IC_{50} \approx 70–90$ µg/mL). Etil asetat ekstraktı her iki enzim üzerinde orta düzeyde inhibitör aktivite gösterirken, diğer ekstrakt daha düşük aktivite sergilemiştir. Bu bulgular, galantaminin AChE'ye selektif inhibitör özellik gösterdiğini ve ekstraktların kolinesteraz inhibitör aktivitelerinin çözücüye bağlı olarak değiştiğini ortaya koymaktadır.

Sonuç olarak bu çalışma, A. tricolor'un sekonder metabolit profilinin aydınlatılmasına katkı sağlamış, türün kemotaksonomik açıdan değerlendirilmesine yönelik yeni veriler sunmuş ve biyolojik aktivite potansiyelinin ileri çalışmalarla araştırılması için temel oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Anthemis tricolor, klorojenik asit, kolinesteraz inhibisyonu, sitotoksik aktivite, flavonoidler, fenolik bileşikler

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C8398389

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2432-7334

KÜRATİF REZEKSİYON UYGULANAN NON-METASTATİK KOLON KANSERİNDE PERİNÖRAL İNVAZYONUN REKÜRRENS İLE İLİŞKİSİ

Uzm. Dr. Adem ÖZCAN*[1], Uzm. Dr. Gizem GÜNEŞ[2]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi Cerrahi Onkoloji Kliniği, Ankara, Türkiye
[2] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Cerrahi Onkoloji Kliniği, Ankara, Türkiye
* Corresponding Author: Adem ÖZCAN
dr.ademozcan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Perinöral invazyon, kolorektal kanserde tümör biyolojisini yansıtan önemli histopatolojik özelliklerden biridir. Ancak klinik pratikte risk değerlendirmesi çoğunlukla tümör evresi ve lenf nodu tutulumu üzerinden yapılmaktadır. Bu çalışmada, küratif rezeksiyon uygulanan non-metastatik kolon kanseri hastalarında perinöral invazyonun rekürrens ile ilişkisi değerlendirildi.

Gereç ve Yöntem: Retrospektif veri setinden rektum yerleşimli tümörler, uzak metastazı olan hastalar ve R1 rezeksiyon yapılan olgular dışlandı. Nihai analiz, R0 rezeksiyon uygulanmış M0 kolon kanseri tanılı 145 hasta üzerinden yapıldı. Perinöral invazyon durumu patoloji raporlarına göre var veya yok olarak sınıflandırıldı. Birincil sonlanım rekürrens gelişimiydi. Gruplar rekürrens oranları açısından karşılaştırıldı; ayrıca T4 hastalık ve nodal pozitiflik dikkate alınarak sınırlı çok değişkenli lojistik regresyon analizi yapıldı.

Bulgular: Hastaların medyan yaşı 66 yıl idi. Perinöral invazyon 60 hastada (%41,4) saptandı. Toplam 23 hastada (%15,9) rekürrens gelişti. Perinöral invazyon bulunan hastalarda rekürrens oranı, perinöral invazyon bulunmayan hastalara göre belirgin olarak daha yüksekti (%30,0'a karşı %5,9; p<0,001). Sınırlı çok değişkenli analizde perinöral invazyon, T4 hastalık ve nodal pozitiflik ile birlikte değerlendirildiğinde de rekürrens ile bağımsız ilişkisini korudu (OR: 5,84; %95 GA: 1,69–20,19; p=0,005).

Sonuç: Küratif rezeksiyon uygulanan non-metastatik kolon kanserinde perinöral invazyon varlığı rekürrens riski ile güçlü şekilde ilişkilidir. Rutin patoloji raporlarında kolaylıkla değerlendirilebilen bu bulgu, postoperatif risk sınıflamasında klasik evreleme sistemlerine tamamlayıcı bilgi sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Kolon kanseri; perinöral invazyon; rekürrens; küratif rezeksiyon; prognostik faktör.

ASSOCIATION BETWEEN PERINEURAL INVASION AND RECURRENCE IN NON-METASTATIC COLON CANCER AFTER CURATIVE RESECTION

ABSTRACT

Objective: Perineural invasion is an important histopathological feature reflecting tumor biology in colorectal cancer. However, postoperative risk assessment is mainly based on tumor stage and lymph node involvement. This study evaluated the association between perineural invasion and recurrence in patients with non-metastatic colon cancer who underwent curative resection.

Methods: Patients with rectal tumors, distant metastasis, and R1 resection were excluded from a retrospective dataset. The final analysis included 145 patients with M0 colon cancer who underwent R0 resection. Perineural invasion was classified as present or absent according to pathological reports. The primary endpoint was recurrence. Recurrence rates were compared between groups, and a limited multivariable logistic regression model was performed by including T4 disease and nodal positivity.

Results: The median age was 66 years. Perineural invasion was detected in 60 patients (41.4%). Recurrence occurred in 23 patients (15.9%). The recurrence rate was significantly higher in patients with perineural invasion than in those without perineural invasion (30.0% vs 5.9%; p<0.001). In limited multivariable analysis, perineural invasion remained independently associated with recurrence after adjustment for T4 disease and nodal positivity (OR: 5.84; 95% CI: 1.69–20.19; p=0.005).

Conclusion: Perineural invasion is strongly associated with recurrence in patients with non-metastatic colon cancer after curative resection. This routinely reported pathological feature may provide complementary prognostic information for postoperative risk stratification beyond conventional staging.

Keywords: Colon cancer; perineural invasion; recurrence; curative resection; prognostic factor

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
C9F48A1E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0001-6819-5877 | 0000-0002-4388-7751

DENTİNOGENEZİS İMPERFEKTA İLE BİRLİKTE GÖRÜLEN OSTEOGENEZİS İMPERFEKTA TANILI HASTANIN KLİNİK, DENTAL VE RADYOLOJİK BULGULARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Yasemin ŞAHİN*[1], Prof. Dr. Ayşe Zeynep ZENGİN[1]
[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi
* Corresponding Author: Yasemin ŞAHİN
yasemincamlibel95@gmail.com

ÖZET

Amaç: Osteogenezis imperfekta (Oİ), tip I kollajen sentezini etkileyen mutasyonlara bağlı gelişen, kemik kırılganlığı, tekrarlayan kırıklar ve iskelet deformiteleri ile karakterize kalıtsal bir bağ dokusu hastalığıdır. Bu hastalarda dentinogenezis imperfekta ve mandibular prognatizm gibi dental bulgular da sık görülmektedir. Dentinogenezis imperfekta, Oİ'nin Tip I, III ve IV alt tiplerinde görülebilmekle birlikte, Tip III ve Tip IV olgularda görülme sıklığı ve şiddeti daha fazladır. Bu olgu sunumunda, dentinogenezis imperfekta ile birlikte görülen Oİ tanılı bir hastanın dental klinik ve radyolojik bulgularının sunulması amaçlanmıştır.

Olgu: Yirmi iki yaşındaki kadın hasta, sol alt birinci molar dişindeki ağrı şikayeti ile kliniğimize başvurdu. Sistemik anamnezinde Oİ tanısı nedeniyle intravenöz bifosfonat ilaç kullandığı öğrenildi. Ekstraoral muayenede gözlerde mavi sklera ve mandibular prognatizm tespit edildi. Dental anamnezinde sağ alt ikinci premolar dişinin yakın zamanda çekildiği öğrenildi. Intraoral muayenede anterior dişlerine estetik restorasyonlar yaptırdığı ve çekim bölgesinin iyileştiği görüldü. Radyolojik değerlendirme amacıyla sol alt 1. molar dişten periapikal radyografi, panoramik radyografi ve konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) alındı. Panoramik radyografide sol alt 1. molar dişte çürük, tüm dişlerde bülböz kronlar ve pulpa obliterasyonu olduğu, sağ üst ikinci premolar dişinin gömülü olduğu saptandı. Sağ mandibula korpus bölgesinde çekilen dişe ait lamina dura izlendi. KIBT cross-sectional kesitinde bülböz kron morfolojisi ve pulpa obliterasyonu ile birlikte gömülü dişte intrakoronal ve ekstrakoronal rezorpsiyon olduğu görüldü.

Sonuç: Oİ tanılı ve bifosfanat kullanan hastalarda ayrıntılı anamnez ile birlikte kapsamlı klinik ve radyolojik değerlendirme yapılması, eşlik eden dental ve maksillofasiyal bulguların belirlenmesi ve minimal invaziv yaklaşımla uygun tedavi planlamasının oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Osteogenezis imperfekta, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi, dental anomaliler

CLINICAL, DENTAL, AND RADIOLOGICAL FINDINGS IN A PATIENT WITH OSTEOGENESIS IMPERFECTA ASSOCIATED WITH DENTINOGENESIS IMPERFECTA: A CASE REPORT

ABSTRACT

Aim: Osteogenesis imperfecta (OI) is a hereditary connective tissue disorder caused by mutations affecting type I collagen synthesis and is characterized by bone fragility, recurrent fractures, and skeletal deformities. Dental manifestations, including dentinogenesis imperfecta and mandibular prognathism, are also frequently observed in affected individuals. Although dentinogenesis imperfecta may occur in OI types I, III, and IV, both its prevalence and severity are greater in patients with types III and IV. This case report aims to present the dental, clinical, and radiological findings of a patient with OI associated with dentinogenesis imperfecta

Case: A 22-year-old female patient presented to our clinic with pain in the left mandibular first molar. Her medical history revealed intravenous bisphosphonate therapy due to a diagnosis of OI. Extraoral examination demonstrated blue sclera and mandibular prognathism. The dental history revealed recent extraction of the right mandibular second premolar. Intraoral examination showed esthetic restorations in the anterior teeth and satisfactory healing of the extraction site. Periapical radiography of the left mandibular first molar, panoramic radiography, and cone-beam computed tomography (CBCT) wer obtained for radiological evaluation. Panoramic radiography revealed dental caries in the left mandibular first molar, bulbous crowns and generalized pulp obliteration affecting all teeth, and an impacted right maxillary second premolar. The lamina dura of the recently extracted tooth was also observed in the right mandibular corpus. Cross-sectional CBCT images demonstrated bulbous crownmorphology and pulp obliteration, as well as intracoronal and extracoronal resorption associated with the impacted tooth.

Conclusion: In patients with OI receiving bisphosphonate therapy, comprehensive clinical and radiological evaluation, together with a detailed medical history, is essential for identifying associated dental and maxillofacial manifestations and establishing an appropriate treatment plan based on a minimally invasive approach.

Keywords: Osteogenesis imperfecta, cone-beam computed tomography, dental anomalies

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CABAEDE2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

TÜRKÇE GEÇERLİK-GÜVENİRLİĞİ YAPILMIŞ SES ÖZ-DEĞERLENDİRME ÖLÇEKLERİNİN KLİNİK KULLANIM ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Güzide ATALIK*[1]
[1] Gazi Üniversitesi
* Corresponding Author: Güzide ATALIK
guzideuluskar86@gmail.com

ÖZET

Amaç: Ses bozukluklarının değerlendirilmesinde hasta temelli öz-değerlendirme ölçekleri (ÖDÖ), bireyin ses bozukluğunu algılama biçimini, yaşam kalitesi üzerindeki etkisini ve fonksiyonel kısıtlılıklarını belirlemede önemli araçlardır. Bu çalışmanın amacı, Türkçe geçerlik-güvenirliği yapılmış ses öz-değerlendirme ölçeklerini klinik uygulanabilirlik açısından karşılaştırmaktır.

Yöntem: Çalışmaya dahil edilecek ölçeklerin belirlenmesi; yayınlanmış bilimsel araştırmalar ve bilimsel internet aramaları (Google Scholar, PubMed) aracılığıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmaya; ses bozuklukları ile ilişkili olan, Türkçe geçerlik-güvenirlik çalışması yayımlanmış, öz-değerlendirme ölçeği niteliği taşıyan, hasta tarafından bağımsız olarak doldurulabilen ve erişilebilir tam metin yayını bulunan ölçekler dahil edilmiştir. Özel popülasyonlara özgü ölçekler çalışma dışında bırakılmıştır. Çalışmaya Ses Handikap Endeksi (SHE-10), Sesle İlişkili Yaşam Kalitesi Ölçeği (SİYKÖ), Ses Aktivite Ve Katılım Profili Türkçe Versiyonu (VAPP-TR), Ses Yorgunluğu Ölçeği (SYÖ), Glottal Fonksiyon İndeksi - Türkçe Versiyonu (GFI-T) ve Ses Yolu Rahatsızlığı Ölçeği (SYRÖ) dahil edilmiştir. Ölçekler; amaç, madde sayısı, alt boyutlar, puanlama sistemi, uygulama süresi, hedef popülasyon, çalışmada kullanılan örneklem özellikleri, psikometrik özellikler, cut-off değerleri ve klinik kullanım alanları açısından karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir.

Bulgu: Çalışmaya toplam 6 ses öz-değerlendirme ölçeği dahil edilmiştir. Ölçeklerin farklı klinik alanlara odaklandığı görülmüştür. SHE-10 ve SİYKÖ genel ses handikabı ve yaşam kalitesini değerlendirirken; VAPP-TR aktivite limitasyonu ve katılım kısıtlılığını değerlendiren ICF temelli ölçek olarak öne çıkmıştır. SYÖ'nün ses yorgunluğu semptomlarına, SYRÖ'nün ses yolu rahatsızlık semptomlarına, GFI-T'nin ise glottal fonksiyon semptomlarına özgül değerlendirme sağladığı görülmüştür.

Ölçeklerin tamamında yüksek iç tutarlılık ve güçlü test-tekrar test güvenirliği bildirilmiştir. Klinik uygulanabilirlik açısından GFI-T (4 madde), SHE-10 (10 madde) ve SİYKÖ (10 madde) kısa uygulama süreleri nedeniyle avantajlı bulunmuştur. VAPP-TR'nin aktivite ve katılım temelli yapısı nedeniyle ayrıntılı fonksiyonel değerlendirmede öne çıktığı görülmüştür. Ölçeklerin hepsi erişkin disfonik bireylere yönelik geliştirilmiştir.

Sonuç: Türkçe'de geçerlik-güvenirliği yapılmış ses öz-değerlendirme ölçekleri; değerlendirdikleri semptom alanı, hedef popülasyon ve klinik kullanım amaçları açısından farklılık göstermektedir. Klinik uygulamada ölçek seçiminin değerlendirilmek istenen semptom alanı ve klinik gereksinimler doğrultusunda yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ses bozuklukları, Öz-Değerlendirme ölçekleri, Algısal değerlendirme

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CAE5C264

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000000288229816 | 0000000234191728 | 0000000221444730

4-NONİLFENOLE BAĞLI KARACİĞER HASARINDA KROSİNİN KORUYUCU ETKİSİNİN HİSTOPATOLOJİK VE İMMÜNOHİSTOKİMYASAL OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş.. Sevda Haytan SAKA*[1], Prof. Dr. Meryem Akpolat FERAH[1], Doç. Dr. Mete KEÇECİ[1]
[1] Bülent Ecevit Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Sevda Haytan SAKA
sevdahaytan67@gmail.com

ÖZET

Amaç: 4-Nonilfenol (NP), endüstriyel kullanım alanı yaygın olan ve çevrede kalıcılığı nedeniyle canlılarda toksik etkilere yol açabilen bir endokrin bozucudur. Oksidatif stres ve inflamasyonu artırarak çeşitli organlarda doku hasarına neden olduğu bildirilmektedir. Safran (Crocus sativus) bitkisinin temel biyoaktif bileşeni olan krosin ise güçlü antioksidan ve antiinflamatuvar özelliklere sahiptir. Bu çalışmada, nonilfenole bağlı karaciğer hasarı üzerine krosinin olası koruyucu etkisinin histopatolojik ve immünohistokimyasal yöntemlerle araştırılması amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Çalışmada her grupta sekiz sıçan olacak şekilde kontrol, krosin, nonilfenol ve krosin+nonilfenol olmak üzere dört deney grubu oluşturuldu. Nonilfenol ve krosin+nonilfenol gruplarına 20 gün boyunca intraperitoneal yolla 100 mg/kg/gün nonilfenol uygulandı. Krosin ve krosin+nonilfenol gruplarına ise aynı süre boyunca intraperitoneal yolla 50 mg/kg/gün krosin verildi. Deney sonunda karaciğer dokuları alınarak hematoksilen-eozin boyaması ile histopatolojik inceleme yapıldı. Ayrıca TNF-α, α-SMA ve kaspaz-3 immünohistokimyasal boyamaları gerçekleştirildi ve boyanma düzeyleri H-skor yöntemiyle değerlendirildi.

Bulgular: Nonilfenol grubunda klasik karaciğer lobülünün tüm zonlarında, özellikle zon 1'de belirgin olmak üzere erken evre apoptotik hepatositler gözlendi. Ayrıca santral ven, portal alan ve sinüzoidlerde ile parankimde lenfositik inflamatuvar hücre infiltrasyonları dikkati çekti. Krosin+nonilfenol grubunda ise apoptotik hepatositlerin büyük ölçüde zon 1 ile sınırlı kaldığı, diğer zonlarda belirgin azaldığı gözlendi. İnflamatuvar hücre infiltrasyonunda da dikkat çekici bir azalma saptanmış olup yalnızca bir hayvanda parankimal infiltrasyon izlendi. İmmünohistokimyasal incelemede TNF-α, α-SMA ve kaspaz-3 H-skor medyan değerleri krosin+nonilfenol grubunda nonilfenol grubuna göre daha düşük bulunmasına rağmen gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı değildi ($p>0,05$).

Sonuç: Histopatolojik bulgular, krosin uygulamasının nonilfenole bağlı karaciğer hasarı, inflamasyon ve apoptotik değişiklikleri azaltma yönünde koruyucu bir eğilim oluşturduğunu düşündürmektedir. İmmünohistokimyasal değerlendirmelerde istatistiksel anlamlılık elde edilmemekle birlikte H-skor medyanlarındaki düşüş bu gözlemleri desteklemektedir. Daha büyük örneklem sayıları ve ek moleküler analizlerle yapılacak çalışmalar, krosinin nonilfenole bağlı hepatotoksisite üzerindeki potansiyel koruyucu etkisini daha net ortaya koyacaktır.

Anahtar Kelimeler: Nonilfenol, Krosin, Karaciğer, İmmünohistokimya

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CBD21F72

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0009-0004-0910-6538

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞU TANILI BİR ÇOCUKTA DUYUSAL BÜTÜNLEME TEMELLİ ERGOTERAPİ MÜDAHALESİNİN DUYUSAL REGÜLASYON VE OKUPASYONEL KATILIM ÜZERİNE ETKİSİ: OLGU SUNUMU

Araştırmacı Yağmur COŞKUN*[1]
[1] Biruni Üniversitesi
* Corresponding Author: Yağmur COŞKUN
coskunyagmur729@gmail.com

ÖZET

Bu olgu sunumu, Otizm Spektrum Bozukluğu (OSB) tanılı 6 yaşındaki bir erkek çocukta uygulanan duyusal bütünleme temelli ergoterapi müdahalelerinin duyusal işlemleme, aktivite katılımı ve günlük yaşam performansı üzerindeki etkilerini incelemektedir. Danışan; iletişim becerilerindeki yetersizlikler, sosyal etkileşim güçlükleri, duyusal hassasiyetler, besin seçiciliği, günlük yaşam aktivitelerinde yaşanan zorluklar ve parmak ucu yürüme davranışı nedeniyle ergoterapi değerlendirmesine yönlendirilmiştir. Değerlendirmelerde Dunn Duyu Profili, Kanada Aktivite Performans Ölçümü (KAPÖ) ve klinik gözlem kullanılmıştır. Müdahale programı 8 hafta boyunca haftada bir kez uygulanmış olup duyusal bütünleme temelli aktiviteler, dikkat ve aktivite sürdürme çalışmaları, motor planlama uygulamaları, postüralkontrol çalışmaları, parmak ucu yürüme davranışına yönelik duyusal-motor müdahaleler ve aile danışmanlığını içermiştir.Müdahale sonrasında duyusal işlemleme, aktivite katılımı ve okupasyonel performansta olumlu değişimler gözlenmiştir. Dunn Duyu Profili sonuçlarında işitsel işlem, vestibüler işlem, oral duyusal işlem ve çoklu duyusal işlem alanlarında gelişim görülmüş; tepki verme eşiği alanında "Kesin Fark" kategorisinden "Tipik Performans" kategorisine geçiş kaydedilmiştir.KAPÖ sonuçlarında kıyafet giyme-çıkarma, diş fırçalama ve belirlenen oyun alanında kalma aktivitelerinde performans ve memnuniyet puanlarında artış belirlenmiştir. Kıyafet giyme-çıkarma aktivitesinde performans puanı ortalaması 4'ten 7'ye, memnuniyet puanı ortalaması 3'ten 8'e yükselmiştir. Diş fırçalama aktivitesinde performans puanı ortalaması 3'ten 7'ye, memnuniyet puanı ortalaması 2'den 8'e yükselmiştir. Belirlenen oyun alanında kalma ve aktiviteyi sürdürme becerisinde performans puanı ortalaması 2'den 6'ya, memnuniyet puanı ortalaması 2'den 7'ye yükselmiştir.Klinik gözlemlerde görevde kalma süresinde artış, ortak dikkat ve göz temasında gelişim, yönerge takibinde iyileşme, aktivite organizasyonunda artış ve parmak ucu yürüme davranışında azalma gözlenmiştir.Bulgular, duyusal bütünleme temelli ergoterapimüdahalelerinin OSB tanılı çocuklarda duyusal işlemlemebecerilerini destekleyerek günlük yaşam aktiviteleri ve aktivite katılımında olumlu değişimler sağlayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Otizm Spektrum Bozukluğu, Ergoterapi, Duyu Bütünleme, Duyusal İşlemleme, Aktivite Katılımı.

THE EFFECTS OF SENSORY INTEGRATION-BASED OCCUPATIONAL THERAPY INTERVENTION ON SENSORY REGULATION AND OCCUPATIONAL PARTICIPATION IN A CHILD WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER: A CASE REPORT

ABSTRACT

This case report examines the effects of sensory integration-basedoccupational therapy interventions on sensory processing, activityparticipation, and daily living performance in a 6-year-old boy diagnosed with Autism Spectrum Disorder (ASD). The child wasreferred for occupational therapy evaluation due to deficits in communication skills, difficulties in social interaction, sensorysensitivities, food selectivity, challenges in activities of dailyliving, and toe-walking behavior. Assessments included the DunnSensory Profile, the Canadian Occupational Performance Measure(COPM), and clinical observation. The intervention program wasimplemented once a week for 8 weeks and included sensoryintegration-based activities, attention and task persistence training, motor planning activities, postural control exercises, sensory-motor interventions targeting toe-walking behavior, and parentcounseling.Following the intervention, positive changes wereobserved in sensory processing, activity participation, andoccupational performance. Results from the Dunn Sensory Profile demonstrated improvements in auditory processing, vestibularprocessing, oral sensory processing, and multisensory processing. Additionally, the response threshold domain improved from the"Definite Difference" category to the "Typical Performance" category.COPM results revealed improvements in performanceand satisfaction scores related to dressing and undressing, toothbrushing, and remaining engaged within a designated play area. Performance and satisfaction scores increased across all targetedactivities following the intervention.Clinical observationsindicated increased task persistence, improvements in jointattention and eye contact, enhanced ability to follow instructions, better activity organization, and a reduction in toe-walkingbehavior.The findings suggest that sensory integration-basedoccupational therapy interventions may support sensoryprocessing abilities and contribute to improvements in daily livingactivities and activity participation in children with ASD.

Keywords: Autism Spectrum Disorder, Occupational Therapy, Sensory Integration, Sensory Processing, Activity Participation.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CC503244

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3283-3587

YOĞUN BAKIM ÜNİTESİNDE TAKİP EDİLEN SEPSİS TANILI HASTALARDA C-REAKTİF PROTEİN/LENFOSİT ORANI, C-REAKTİF PROTEİN/PROKALSİTONİN ORANI VE NÖTROFİL/LENFOSİT ORANININ MORTALİTE İLE İLİŞKİSİ: RETROSPEKTİF BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Yasemin BOZKURT TURAN*[1]
[1] Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Anesteziyoloji ve Reanimasyon Anabilim Dalı, Yoğun Bakım Bilim Dalı
* Corresponding Author: Yasemin BOZKURT TURAN
jasembozkurt@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Sepsis, yoğun bakım ünitelerinde yatan hastalarda morbidite ve mortalitenin başlıca nedenlerinden biridir. Bu çalışmanın temel amacı, sepsis nedeniyle yoğun bakım ünitesinde takip edilen hastalarda C-reaktif protein/Lenfosit oranı (CLR), C-reaktif protein/Prokalsitonin oranı (CRP/PCT) ve Nötrofil/Lenfosit oranının (NLR) 28 günlük mortaliteyi öngörmedeki prognostik önemini değerlendirmektir.
Yöntem: Bu retrospektif çalışma, Marmara Üniversitesi Pendik Eğitim ve Araştırma Hastanesi yoğun bakım ünitesinde sepsis tanısıyla izlenen 18 yaş üstü hastalarda yapıldı. Çalışmaya toplam 126 hasta dahil edildi. Hasta verileri hastane kayıtlarından geriye dönük olarak taranarak elde edildi. Bağımsız prognostik belirteçleri saptamak amacıyla çok değişkenli lojistik regresyon analizi yapıldı. Ayırt edicilik gücü ROC eğrisi altında kalan alan (AUC) ile değerlendirildi.
Bulgular: Hastaların 28 günlük mortalite oranı %44,4 olarak kaydedildi. Eksitus grubunda yaş, SOFA skoru, APACHE II skoru, laktat ve prokalsitonin düzeyleri anlamlı olarak daha yüksek ($p<0,05$), Glasgow Koma Skalası ise anlamlı olarak daha düşüktü ($p<0,05$). Mortaliteyi öngörmede en yüksek ayırt edicilik SOFA skorunda saptandı (AUC=0,922). SOFA'yı Glasgow Koma Skalası (AUC=0,797), APACHE II (AUC=0,768), laktat (AUC=0,720), prokalsitonin (AUC=0,706) ve CRP/PCT oranı (AUC=0,690) izledi. NLR (AUC=0,611) ve CLR (AUC=0,604) mortalite ile ilişkili olmakla birlikte ayırt edicilik güçleri sınırlı bulundu. Çok değişkenli analizde yaş (OR=1,032; %95 GA:1,004–1,061; p=0,024) ve laktat (OR=1,290; %95 GA:1,093–1,522; p=0,003) bağımsız mortalite belirteçleri olarak saptandı.
Sonuç: Yoğun bakım ünitesine yatırılan sepsis hastaları arasında, 28 günlük mortaliteyi öngörmede SOFA skoru en yüksek ayırt edici performansı gösterirken, ileri yaş ve yüksek serum laktat düzeyleri mortalitenin bağımsız öngörücüleri olarak belirlendi. CRP/PCT oranı, NLR ve CLR mortalite ile ilişkili olmakla birlikte ayırt edicilik güçleri sınırlı bulundu. Bu enflamatuvar indekslerin prognostik değerinin daha net ortaya konulabilmesi için daha geniş örneklemli, çok merkezli ve prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.
Anahtar Kelimeler: Sepsis, yoğun bakım, C-reaktif protein/lenfosit oranı, C-reaktif protein/prokalsitonin oranı, nötrofil/lenfosit oranı, SOFA

ASSOCIATION OF THE C-REACTIVE PROTEIN-TO-LYMPHOCYTE RATIO, C-REACTIVE PROTEIN-TO-PROCALCITONIN RATIO, AND NEUTROPHIL-TO-LYMPHOCYTE RATIO WITH MORTALITY IN PATIENTS WITH SEPSIS ADMITTED TO THE INTENSIVE CARE UNIT: A RETROSPECTIVE STUDY

ABSTRACT

Objective: Sepsis is one of the leading causes of morbidity and mortality among patients admitted to intensive care units (ICUs). The primary aim of this study was to evaluate the prognostic value of the C-reactive protein-to-lymphocyte ratio (CLR), C-reactive protein-to-procalcitonin ratio (CRP/PCT), and neutrophil-to-lymphocyte ratio (NLR) in predicting 28-day mortality in patients with sepsis admitted to the ICU.
Methods: This retrospective study was conducted in adult patients (≥18 years) with sepsis who were admitted to the intensive care unit of Marmara University Pendik Training and Research Hospital. A total of 126 patients were included. Demographic, clinical, and laboratory data were retrospectively collected from hospital records. Multivariable logistic regression analysis was performed to identify independent prognostic factors associated with 28-day mortality. Discriminative performance was evaluated using the area under the receiver operating characteristic curve (AUC).
Results: The 28-day mortality rate was 44.4%. Compared with survivors, non-survivors had significantly higher age, SOFA score, APACHE II score, serum lactate, and procalcitonin levels, whereas Glasgow Coma Scale (GCS) scores were significantly lower (all $p<0.05$). The SOFA score demonstrated the highest discriminative performance for predicting mortality (AUC=0.922), followed by the Glasgow Coma Scale (AUC=0.797), APACHE II score (AUC=0.768), lactate (AUC=0.720), procalcitonin (AUC=0.706), and the CRP/PCT ratio (AUC=0.690). Although the NLR (AUC=0.611) and CLR (AUC=0.604) were associated with mortality, their discriminative performance was limited. In the multivariable logistic regression analysis, age (OR=1.032; 95% CI: 1.004–1.061; p=0.024) and serum lactate level (OR=1.290; 95% CI: 1.093–1.522; p=0.003) were identified as independent predictors of 28-day mortality.
Conclusion: Among patients with sepsis admitted to the ICU, the SOFA score showed the highest discriminative performance for predicting 28-day mortality, while advanced age and elevated serum lactate levels were identified as independent predictors of mortality. Although the CRP/PCT ratio, NLR, and CLR were associated with mortality, their discriminative performance was limited. Larger multicenter prospective studies are needed to further clarify the prognostic value of these inflammatory indices.
Keywords: Keywords: Sepsis; intensive care unit; C-reactive protein-to-lymphocyte ratio; C-reactive protein-to-procalcitonin ratio; neutrophil-to-lymphocyte ratio; SOFA.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CCCB9270

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID: 0000-0003-2804-047X

TERAPÖTİK AÇIDAN UMUT VADEDEN BİTKİ KAYNAKLI EKSOZOM BENZERİ NANOVEZİKÜLLERİN ZETA POTANSİYELİNİN RANDOM EFFECTS META-ANALİZİ

Dr. Öğr. Üyesi Burhan ERTEKİN*[1]
[1] Tokat Gaziosmanpasa Universitesi Tıp Fakültesi Biyofizik Ana Bilim Dalı
* Corresponding Author: Burhan ERTEKİN
burhan.ertekin@gop.edu.tr

ÖZET

Giriş ve Amaç: Bitki kaynaklı eksozom benzeri nanoveziküller (PDELN), yüksek biyouyumlulukları, düşük hücresel toksisiteleri ve endüstriyel uygulanabilirlikleri nedeniyle son yıllarda önemli ilgi görmektedir. Çok sayıda klinik öncesi çalışma ve sınırlı sayıdaki klinik çalışma, PDELN'in anti-kanser, anti-inflamatuvar, antioksidan ve nörokoruyucu etkiler gösterebildiğini ortaya koymuştur**.** Bu nanoveziküllerin yüzey yükünü yansıtan zeta potansiyeli, partikül stabilitesi, agregasyon eğilimi ve biyolojik etkileşimleri açısından önemli bir karakterizasyon parametresidir. Ancak farklı bitki türleri ve izolasyon yöntemleri nedeniyle literatürde bildirilen zeta potansiyeli değerlerinde önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu çalışmada, PDELN'in zeta potansiyel değerlerinin nicel olarak değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

Gereç ve Yöntem: Literatürde yer alan özgün araştırma makaleleri sistematik olarak incelenmiş ve zeta potansiyeli için ortalama değer, standart sapma ve örneklem sayısı bildiren çalışmalar meta-analize dahil edilmiştir. Meta-analiz ve istatistiksel değerlendirmeler Jamovi 2.7.32 yazılımı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Analizlerde çalışmalar arasındaki metodolojik ve biyolojik farklılıklar göz önünde bulundurularak random effects modeli uygulanmıştır. Birleştirilmiş etki büyüklüğü, %95 güven aralığı (CI), heterojenite düzeyi (I^2) ve istatistiksel anlamlılık değerlendirilmiştir.

Bulgular: Literatürde yer alan makaleler sistematik olarak incelenmiştir. Toplam 21 çalışma belirlenmiş, ancak zeta potansiyeline ilişkin ortalama değer, standart sapma ve örneklem sayısını birlikte raporlayan 13 çalışma meta-analize dahil edilmiştir. Random effects model sonucunda birleştirilmiş zeta potansiyeli değeri −17,97 mV olarak hesaplanmıştır (%95 CI: −23,96 ile −11,98 mV**;** $p < 0,001$**).** Elde edilen güven aralığının sıfırı içermemesi, genel etkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğunu göstermiştir. Çalışmalar arasında çok yüksek düzeyde heterojenite tespit edilmiştir **(**$I^2 = \%99,27$**).** Bu durum, bitki türleri ve kullanılan izolasyon yöntemleri arasındaki farklılıklardan kaynaklanan önemli değişkenliğe işaret etmektedir.

Sonuç: PDELN genel olarak negatif zeta potansiyeline sahiptir. Bununla birlikte, çalışmalar arasında gözlenen çok yüksek heterojenite, zeta potansiyelinin bitki kaynağı ve izolasyon yöntemlerinden önemli ölçüde etkilendiğini göstermektedir. Bu bulgular, PDELN'in karakterizasyonunda standart izolasyon ve analiz protokollerinin geliştirilmesinin gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Bitki kaynaklı eksozom benzeri nanoveziküller, zeta potansiyeli, meta-analiz, PDELN.

RANDOM EFFECTS META-ANALYSIS OF THE ZETA POTENTIAL OF THERAPEUTICALLY PROMISING PLANT-DERIVED EXOSOME-LIKE NANOVESICLES

ABSTRACT

Introduction and Aim: Plant-derived exosome-like nanovesicles (PDELNs) have attracted significant attention in recent years due to their high biocompatibility, low cellular toxicity, and industrial applicability. Numerous preclinical studies and a limited number of clinical trials have shown that PDELNs can exhibit anti-cancer, anti-inflammatory, antioxidant, and neuroprotective effects. The zeta potential, reflecting the surface charge of these nanovesicles, is an important characterization parameter in terms of particle stability, aggregation tendency, and biological interactions. However, significant differences exist in the zeta potential values reported in the literature due to different plant species and isolation methods. This study aims to quantitatively evaluate the zeta potential values of PDELNs.

Materials and Methods: Original research articles in the literature were systematically reviewed, and studies reporting mean, standard deviation, and sample size for zeta potential were included in the meta-analysis. Meta-analysis and statistical evaluations were performed using Jamovi 2.7.32 software. A random effects model was applied in the analyses, considering methodological and biological differences between studies. Combined effect size, 95% confidence interval (CI), level of heterogeneity (I^2), and statistical significance were evaluated.

Results: Articles in the literature were systematically reviewed. A total of 21 studies were identified, but only 13 studies that reported the mean, standard deviation, and sample size for zeta potential were included in the meta-analysis. The combined zeta potential value was calculated as −17.97 mV using a random effects model (95% CI: −23.96 to −11.98 mV; $p < 0.001$). The absence of zero in the confidence interval indicates that the overall effect is statistically significant. A very high level of heterogeneity was detected among the studies ($I^2 = 99.27\%$). This indicates significant variability stemming from differences in plant species and isolation methods used.

Conclusion: PDELNs generally exhibits a negative zeta potential. However, the very high heterogeneity observed among studies indicates that the zeta potential is significantly affected by the plant source and isolation methods. These findings highlight the need to develop standard isolation and analysis protocols for the characterization of PDELNs

Keywords: Plant-derived exosome-like nanovesicles, zeta potential, meta-analysis, PDELNs.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CE2925AF

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID:

ORTODONTİ EĞİTİMİNDE YAPAY ZEKÂ SOHBET BOTLARI: DİŞ HEKİMLİĞİ ÖĞRENCİLERİNDE KULLANIM, GÜVEN VE SINAV BAŞARISI İLİŞKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Esra AĞAOĞLU MOGUL*[1]
[1] Biruni Üniversitesi
* Corresponding Author: Esra AĞAOĞLU MOGUL
emogul@biruni.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, diş hekimliği öğrencilerinin ortodonti eğitiminde yapay zekâ (YZ) sohbet botlarını kullanma alışkanlıkları, bu araçlara duydukları güven düzeyi ile ortodonti sınav başarısı arasındaki ilişkiyi değerlendirmektir.

Gereç ve Yöntem: Kesitsel tasarımdaki bu araştırmaya 142 diş hekimliği öğrencisi (72 kadın, 70 erkek) katıldı. Veriler çevrimiçi anket (Google Formlar) aracılığıyla toplandı. Anket; demografik bilgiler, YZ sohbet botu kullanım alışkanlıkları, beşli Likert tipi güven ölçeği (5 madde; Cronbach α=0.844) ve algılanan akademik fayda ölçeği (4 madde; Cronbach α=0.903) bölümlerinden oluştu. Öğrencilerin ortodonti sınav notları (0–100) fakülte kayıtlarından öğrenci numarası ile eşleştirilerek elde edildi. Verilerin normal dağılmaması (Shapiro-Wilk, $p<0.05$) nedeniyle Spearman korelasyonu, Mann-Whitney U ve Kruskal-Wallis testleri ile çoklu doğrusal regresyon kullanıldı ($p<0.05$).

Bulgular: Öğrencilerin %93'ü daha önce YZ sohbet botu kullanmıştı ve en sık tercih edilen bot ChatGPT'ydi (%56). Güven (3.52±0.76) ve fayda algısı (3.55±0.90) puanları orta düzeyin üzerindeydi. Kullanım sıklığı ile sınav notu arasında pozitif ilişki saptandı ($r=0.227$, $p=0.007$); sınav notu kullanım sıklığı gruplarına göre anlamlı farklılaştı (Kruskal-Wallis, $p=0.048$). Algılanan fayda da sınav notuyla ilişkiliydi ($r=0.179$, $p=0.033$); ancak güven düzeyi ile sınav notu arasında anlamlı ilişki bulunmadı ($r=0.109$, $p=0.198$). Güven ile fayda algısı güçlü şekilde ilişkiliyken ($r=0.569$, $p<0.001$), güven arttıkça bilgilerin dış kaynaklardan doğrulanma sıklığı azaldı ($r=-0.239$, $p=0.004$). Cinsiyete göre anlamlı fark izlenmedi. Regresyon analizinde model anlamlıydı ($R^2=0.087$, $p=0.006$); ancak sınav notunun tek bağımsız öngörücüsü kullanım sıklığıydı ($\beta=2.93$, $p=0.045$).

Sonuç: YZ sohbet botlarının daha sık kullanılması daha yüksek ortodonti sınav notuyla ilişkilidir; ancak bota duyulan güven tek başına başarıyı öngörmemekte ve yüksek güven daha az doğrulama davranışıyla birlikte görülmektedir. Kesitsel tasarım nedeniyle nedensellik çıkarımı yapılamaz. Bulgular, YZ sohbet botlarının ortodonti eğitiminde yararlı bir destekleyici araç olabileceğini, ancak öğrencilerin edindikleri bilgileri eleştirel biçimde doğrulamaya teşvik edilmesi gerektiğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: yapay zekâ, sohbet botu, ortodonti eğitimi, diş hekimliği öğrencileri

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
CF4C7CAA

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID:

BÖBREK BİYOPSİSİ İLE TANI KONULAN ANCA İLİŞKİLİ GLOMERÜLONEFRİTLİ HASTALARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: TEK MERKEZ DENEYİMİ

Uzm. Dr. Zeki TOPRAK*[1]
[1] SBÜ. Ümraniye Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Zeki TOPRAK
zktprk@gmail.com

ÖZET

Amaç: ANCA ilişkili glomerülonefrit (AİGN), hızlı ilerleyen glomerülonefritin en önemli nedenlerinden biri olup ciddi böbrek fonksiyon kaybı ve mortalite ile ilişkilidir. Böbrek biyopsisi tanının doğrulanmasında ve histopatolojik sınıflamanın belirlenmesinde altın standart yöntemdir. Bu çalışmada merkezimizde böbrek biyopsisi ile AİGN tanısı alan hastaların demografik, klinik, laboratuvar ve histopatolojik özelliklerinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Merkezimizde böbrek biyopsisi ile AİGN tanısı doğrulanan 24 hastanın dosyaları retrospektif olarak incelendi. Hastaların demografik özellikleri, ANCA alt tipi, başlangıç ve takip laboratuvar bulguları, böbrek biyopsisi sonuçları, Berden histopatolojik sınıflaması, uygulanan tedaviler, renal replasman tedavisi (RRT) gereksinimi ve mortalite kayıtları değerlendirildi. Sayısal değişkenler ortalama±standart sapma veya medyan (IQR), kategorik değişkenler sayı ve yüzde olarak sunuldu.

Bulgular: Çalışmaya alınan 24 hastanın 13'ü kadın, 11'i erkek olup ortalama yaş 58,6±15,0 yıl idi. Hastaların 18'inde (%75) MPO-ANCA, 6'sında (%25) PR3-ANCA pozitifliği saptandı. En sık histopatolojik sınıf fokal Berden sınıfı (n=10) olarak belirlendi. Başvuru sırasında medyan serum kreatinin düzeyi 2,19 mg/dL, medyan eGFR 25,1 mL/dk/1,73 m², medyan proteinüri 2463,5 mg/gün idi. Takip sonunda medyan serum kreatinin 1,89 mg/dL, medyan eGFR 27,5 mL/dk/1,73 m² ve medyan proteinüri 467 mg/gün olarak bulundu. Hastaların 5'i (%20,8) takip sürecinde renal replasman tedavisine ihtiyaç duyarken, 6'sında (%25) mortalite gelişti. Tek değişkenli analizde ileri yaşın mortalite ile ilişkili olduğu gözlenirken, diğer klinik ve histopatolojik değişkenlerde istatistiksel olarak anlamlı ilişki saptanmadı.

Sonuç: Böbrek biyopsisi, ANCA ilişkili glomerülonefritin tanı ve sınıflandırılmasında vazgeçilmez bir yöntemdir. Hastalarımızda önemli oranda renal replasman tedavisi gereksinimi ve mortalite izlenmiştir. İleri yaş olumsuz prognoz açısından dikkat çekici bir risk faktörü olarak bulunmuştur. Daha geniş ve çok merkezli çalışmalarla histopatolojik bulguların uzun dönem renal sonlanımlar üzerindeki etkisinin araştırılması gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: ANCA ilişkili vaskülit, glomerülonefrit, böbrek biyopsisi, Berden sınıflaması, renal sonlanım

EVALUATION OF PATIENTS WITH BIOPSY-PROVEN ANCA-ASSOCIATED GLOMERULONEPHRITIS: A SINGLE-CENTER EXPERIENCE

ABSTRACT

Objective: ANCA-associated glomerulonephritis (AAGN) is a major cause of rapidly progressive glomerulonephritis and is associated with significant renal dysfunction and mortality. Renal biopsy remains the gold standard for diagnosis and histopathological classification. This study aimed to evaluate the demographic, clinical, laboratory, and histopathological characteristics of patients with biopsy-proven AAGN in a single tertiary center.

Methods: Twenty-four patients with biopsy-confirmed AAGN were retrospectively evaluated. Demographic characteristics, ANCA subtype, laboratory findings, renal biopsy results, Berden histopathological classification, treatment regimens, renal replacement therapy (RRT), and mortality were recorded. Continuous variables were expressed as mean±standard deviation or median (interquartile range), and categorical variables as number and percentage.

Results: The mean age was 58.6±15.0 years, and 54.2% of the patients were female. MPO-ANCA positivity was detected in 75%, whereas PR3-ANCA positivity was observed in 25%. The most frequent histopathological category was the focal Berden class (n=10). Median serum creatinine, eGFR, and proteinuria at diagnosis were 2.19 mg/dL, 25.1 mL/min/1.73 m², and 2463.5 mg/day, respectively. During follow-up, median serum creatinine decreased to 1.89 mg/dL, median eGFR increased to 27.5 mL/min/1.73 m², and median proteinuria decreased to 467 mg/day. Renal replacement therapy was required in 20.8% of patients, while the mortality rate was 25%. Advanced age was associated with mortality in univariate analysis.

Conclusion: Renal biopsy plays a pivotal role in the diagnosis and classification of AAGN. Despite current treatment strategies, a considerable proportion of patients developed renal replacement therapy requirement and mortality. Larger multicenter studies are warranted to better define prognostic factors affecting long-term renal outcomes.

Keywords: ANCA-associated vasculitis, glomerulonephritis, renal biopsy, Berden classification, renal outcome

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D056DCC7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-6059-4387

MÜLTECİ KADINLARDA GEBELİK VE DOĞUM İLİŞKİLİ 112 ÇAĞRILARININ ORANTISIZ YÜKÜ: KARAMAN İL GENELİ BEŞ YILLIK RETROSPEKTİF ANALİZ (2021–2025)

Uzm. Dr. Mustafa Önder GÖNEN*[1]
[1] Karaman İl Sağlık Müdürlüğü
* Corresponding Author: Mustafa Önder GÖNEN
onder03ster@gmail.com

ÖZET

Acil maternal bakımın önemli erişim noktalarından biri 112 sistemidir. Mülteci kadınlarda bu acil talebin ne kadarının gebelik ve doğumla ilişkili olduğu Türkiye'de az incelenmiştir. Bu çalışmada Karaman ilinde mülteci kadınlarda gebelik ve doğum ilişkili toplum-kaynaklı 112 çağrılarının payını ve klinik profilini ev sahibi toplumla karşılaştırarak tanımlamayı amaçladık. 2021–2025 dönemine ait il ambulans servisi komuta-kontrol kayıtları retrospektif incelendi. 156.015 misyondan hastaneler arası (ikincil) nakiller çıkarıldı; kalan toplum-kaynaklı çağrılarda kadın hastalara ait obstetrik çağrılar (ICD-10 O bölümü) belirlendi. Mülteci grubu uyruğa göre tanımlandı (ağırlıkla Suriye ve Afganistan uyruklu); bu kadınlar Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı kadınlarla karşılaştırıldı; payda olarak toplum-kaynaklı kadın çağrı havuzu alındı. Karşılaştırmalar ki-kare testiyle yapıldı; analiz birimi misyondur. Mülteci kadınlarda 153 obstetrik çağrı saptandı. Üreme çağındaki (15–49) kadınların çağrılarında obstetrik pay mültecilerde %18,9, vatandaşlarda %2,3 idi — yaklaşık sekiz kat (risk oranı 8,3; %95 GA 7,1–9,8; p<0,001). Tüm kadınlarda bu oran %12,7'ye karşı %1,0 idi. Mülteci obstetrik hastaların medyan yaşı 25 (çeyrekler arası aralık 21–30) idi. Triyaj dağılımları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmadı (sarı kod %85,6 ve %81,8; kırmızı kod %2,0 ve %1,3; p=0,34); mevcut verilerde mülteci çağrıları daha yüksek aciliyete işaret etmedi. Obstetrik çağrılar günün her saatine yayılmıştı ve bu yüksek pay beş yılın tümünde sürdü (yıllık %7,5–16,5). Sonuç olarak, Karaman'da mülteci kadınların acil 112 çağrılarının çok daha büyük bir bölümü gebelik ve doğum kaynaklıdır. Bu tablo, 112 çağrı yönetiminin ve saha ekiplerinin mülteci kadınlarda obstetrik acillere hazırlıklı olmasını gerektirir.

Anahtar Kelimeler: mülteci, gebelik, hastane öncesi acil bakım, maternal sağlık, ambulans, 112

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D0C49CA2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0003-3154-8477 | 0000-0002-2035-5330

BİLATERAL INTERNAL KAROTİD ARTER OKLÜZYONUNU TAKLİT EDEN KONJENİTAL BİLATERAL INTERNAL KAROTİD ARTER HİPOPLAZİSİ: BİLGİSAYARLI TOMOGRAFİ ANJİYOGRAFİ VE MANYETİK REZONANS GÖRÜNTÜLEME BULGULARI İLE BİR OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Aysun GÜNDÜZ USLU*[1], Prof. Dr. Veysel BURULDAY[2]
[1] Malatya Battalgazi Devlet Hastanesi
[2] İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Radyoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Aysun GÜNDÜZ USLU
gunduzaysun4@gmail.com

ÖZET

Amaç: Konjenital internal karotid arter (İKA) hipoplazisi oldukça nadir görülen bir serebrovasküler anomalidir. Bilateral tutulum ise çok daha seyrek olup kronik internal karotid arter oklüzyonu ile karışabilmektedir. Karotid kanal hipoplazisinin gösterilmesi konjenital hipoplazinin ayırıcı tanısında önemli bir radyolojik bulgudur (1). Bu olgu sunumunda, uzun yıllar bilateral İKA oklüzyonu olarak takip edilen, bilgisayarlı tomografi anjiyografi ve manyetik rezonans görüntüleme bulguları ile konjenital bilateral İKA hipoplazisi tanısı alan bir olgu sunulmuştur.

Olgu Sunumu: Altmış beş yaşında erkek hasta ilk olarak 2017 yılında baş dönmesi ve dengesizlik yakınmaları ile başvurdu. Yapılan dijital substraksiyon anjiyografide bilateral internal karotid arterlerde oklüzyon/diseksiyon şüphesi bildirildi ve hasta kronik bilateral İKA oklüzyonu ön tanısıyla takip edildi. İzlem sürecinde yapılan bilgisayarlı tomografi anjiyografi ve kontrastlı manyetik rezonans görüntüleme incelemelerinde bilateral internal karotid arter hipoplazisi, belirgin karotid kanal hipoplazisi, genişlemiş vertebral arterler, bilateral posterior kommunikan arterlerde belirgin kollateral dolaşım ve sol kavernöz internal karotid arterde fuziform anevrizmatik genişleme saptandı. Difüzyon ağırlıklı görüntülemede akut iskemi, beyin manyetik rezonans görüntülemesinde eski enfarkt bulgusu izlenmedi.

Sonuç: Konjenital bilateral internal karotid arter hipoplazisi kronik internal karotid arter oklüzyonunu taklit edebilir. Bilgisayarlı tomografi anjiyografide karotid kanal hipoplazisinin gösterilmesi konjenital hipoplazinin ayırıcı tanısında kritik öneme sahiptir. Bu olgu, uygun radyolojik değerlendirme ile yanlış tanının önlenebileceğini ve kollateral dolaşımın ayrıntılı olarak değerlendirilmesi gerektiğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: internal karotid arter, hipoplazi, bilgisayarlı tomografi anjiyografi, manyetik rezonans görüntüleme, karotid kanal.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D13AAAA1

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-7845-1974

İNTRAOPERATİF OLARAK DOĞRUDAN EKLEM İLİŞKİSİNİN GÖSTERİLDİĞİ TERMAL YANIKLA İLİŞKİLİ DİZ SEPTİK ARTRİTİ: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR DERLEMESİ

Uzm. Dr. Ahmet YİĞİTBAY*[1]
[1] İzmir Tepecik Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Ahmet YİĞİTBAY
ahmetyigitbay@gmail.com

ÖZET

Giriş: Septik artrit, tanı ve tedavisinde gecikme olması durumunda hızla eklem destrüksiyonuna yol açabilen ortopedik bir acildir. Yanık yarası enfeksiyonları sık görülmesine rağmen, termal yanık sonrası enfeksiyonun doğrudan eklem boşluğuna ilerleyerek septik artrit oluşturması son derece nadirdir.

Olgu Sunumu: Yirmi yaşındaki erkek hasta, diz ön yüzünde gelişen tam kat termal yanıktan bir hafta sonra sağ dizde şiddetli ağrı, şişlik, kızarıklık, ısı artışı ve üzerine basamama şikâyetleri ile başvurdu. Laboratuvar incelemelerinde belirgin inflamasyon saptanırken, ultrasonografide suprapatellar bölgede yoğun içerikli eklem efüzyonu izlendi. Eklem aspirasyonunda 30 mL pürülan sinovyal sıvı elde edilerek septik artrit tanısı doğrulandı. Acil cerrahi debridman sırasında yanık yarasından verilen kontrast maddenin floroskopi altında diz eklemine geçtiği gösterilerek yanık yarası ile eklem boşluğu arasındaki doğrudan iletişim ortaya konuldu. Geniş irrigasyon ve debridman sonrasında oluşan yumuşak doku defekti sağ inguinal bölgeden alınan tam kat deri grefti ile rekonstrükte edildi. Ameliyat sonrası dönemde enfeksiyon tamamen kontrol altına alındı, greft sorunsuz iyileşti ve hasta fonksiyonel olarak başarılı sonuç elde etti.

Sonuç: Termal yanık sonrası gelişen septik artrit son derece nadir ancak ciddi bir komplikasyondur. Diz çevresindeki yanıklarda artan ağrı, eklem efüzyonu ve üzerine basamama varlığında septik artrit mutlaka akılda tutulmalıdır. Bu olgu, erken tanı, acil cerrahi tedavi ve uygun yumuşak doku rekonstrüksiyonunun önemini göstermesinin yanı sıra, yanık yarası ile diz eklemi arasındaki doğrudan iletişimin intraoperatif kontrast uygulamasıyla gösterildiği nadir olgulardan biri olması nedeniyle literatüre katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Septik artrit, termal yanık, diz, komşuluk yoluyla yayılım, debridman, tam kat deri grefti

THERMAL BURN–ASSOCIATED SEPTIC ARTHRITIS OF THE KNEE WITH INTRAOPERATIVE DEMONSTRATION OF DIRECT JOINT COMMUNICATION: A CASE REPORT AND LITERATURE REVIEW

ABSTRACT

Background: Septic arthritis is an orthopedic emergency that may result in rapid joint destruction if diagnosis and treatment are delayed. Although burn wound infections are common, septic arthritis developing through direct extension from a thermal burn into a native joint is exceptionally rare.

Case Presentation: A 20-year-old man presented with severe right knee pain, swelling, erythema, warmth, and inability to bear weight one week after sustaining a full-thickness thermal burn over the anterior knee. Laboratory investigations demonstrated marked inflammatory response, and ultrasonography revealed a complex suprapatellar effusion. Diagnostic aspiration yielded 30 mL of purulent synovial fluid, confirming septic arthritis. Emergency surgical debridement was performed. Intraoperatively, contrast medium injected through the burn wound passed directly into the knee joint under fluoroscopic guidance, demonstrating communication between the burn wound and the joint cavity. Following extensive irrigation and debridement, the soft-tissue defect was reconstructed with a full-thickness skin graft harvested from the ipsilateral inguinal region. The postoperative course was uneventful, with complete graft take, resolution of infection, and satisfactory functional recovery.

Conclusion: Septic arthritis secondary to a thermal burn is an extremely uncommon but limb-threatening complication. Progressive pain, joint effusion, or inability to bear weight in patients with periarticular burns should prompt immediate evaluation for septic arthritis. This case highlights the importance of early diagnosis, urgent surgical management, and appropriate soft-tissue reconstruction. To our knowledge, this is one of the few reported cases demonstrating direct burn wound–joint communication by intraoperative contrast injection.

Keywords: Septic arthritis; thermal burn; knee; contiguous spread; debridement; skin graft

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D285EAB5

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0001-5487-5716

SÜPERWARFARİN (DIFENACOUM) İÇEREN KEMİRGEN ZEHİRİ ALIMI SONRASI GECİKMİŞ KOAGÜLOPATİ RİSKİ: OLGU SUNUMU

Uzm. Dr. Mücahit TAFLAN*[1]
[1] Rize Devlet Hastanesi
* Corresponding Author: Mücahit TAFLAN
mucahittaflan@gmail.com

ÖZET

Amaç: Difenacoum, ikinci nesil uzun etkili antikoagülan rodentisitler (süperwarfarinler) grubunda yer alan güçlü bir K vitamini antagonistidir. Yüksek lipofilisitesi ve uzun biyolojik yarı ömrü nedeniyle gecikmiş başlangıçlı ve uzamış koagülopatiye neden olabilmektedir. Bu olgu sunumunda, yüksek miktarda difenacoum içeren rodentisit ürün alımına rağmen klinik olarak anlamlı koagülopati gelişmeyen bir olgunun sunulması amaçlandı.

Olgu: Otuz iki yaşında erkek hasta, yaklaşık iki yıldır bipolar bozukluk tanısıyla takipli olup tedavi uyumunun düzensiz olduğu öğrenildi. Özgeçmişinde tekrarlayan özkıyım girişimleri mevcuttu. Hasta, özkıyım amacıyla yaklaşık 150 gram Ramorin® Tane Buğday adlı difenacoum içeren rodentisit zehirini oral yoldan aldıktan yaklaşık üç saat sonra acil servise başvurdu. Başvuru sırasında aktif kanama bulgusu saptanmadı. INR değeri 1,1 ve PT değeri 12,8 saniye olarak ölçüldü. Ulusal Zehir Danışma Merkezi önerisi doğrultusunda hasta yoğun bakım ünitesinde izleme alındı. Takip süresince seri koagülasyon parametreleri değerlendirildi. INR değeri izlem sırasında en yüksek 1,20 olarak saptandı ve klinik olarak anlamlı koagülopati gelişmedi. INR normal sınırlarda seyrettiği için profilaktik K vitamini tedavisi başlanmadı. Yetmiş iki saatlik yoğun bakım izleminin ardından hasta psikiyatri servisine devredildi ve yaklaşık 15 günlük psikiyatrik takip sonrasında taburcu edildi.

Sonuç: Süperwarfarin zehirlenmelerinde erken dönemde normal koagülasyon testleri gecikmiş kanama riskini dışlamamaktadır. Bununla birlikte INR normal veya minimal yüksek seyreden ve aktif kanaması bulunmayan hastalarda yakın klinik ve laboratuvar izlemi uygun bir yaklaşım olabilir. Bu olgu, profilaktik K vitamini kullanımının her hastada gerekli olmayabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Difenacoum, Süperwarfarin, Antikoagülan rodentisit, Özkıyım girişimi, Koagülopati

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D36A6364

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8961-8912

AMELİYATHANEDE ALERJİK REAKSİYON SONRASI KOUNİS SENDROMU

Uzm. Dr. Ruken Yağmur BULUTTEKİN*[1]
[1] Özel Medifema Hastanesi
* Corresponding Author: Ruken Yağmur BULUTTEKİN
ruken9121@hotmail.com

ÖZET

GİRİŞ: Kounis sendromu (KS) , mast hücrelerinin etkinleşmesi ile seyreden alerji, hipersensitivite, anaflaksi veya anaflaktoid reaksiyonlarla bağlı akut koroner sendrom (AKS) gelişmesi durumudur. KS' nun insidansı %0,002–%3,4 olarak tahmin edilmektedir. (1-2) Klinik-subklinik, akut veya kronik alerjik reaksiyona eşlik eden ve göğüs ağrısından başlayıp akut miyokart infarktüsüne (özellikle inferior duvarla ilişkili) kadar uzanan bir klinik spektruma sahiptir. (2) Çeşitli ilaçlar (analjezik, antibiyotik, antikoagulan, anestetik, antineoplastik, kontrast madde, glikokortikoidler, losartan, nonsteroid anti inflamatuar ilaçlar, proton pompa inhibitörleri), çevresel maruziyetler, gelofusin, latex, sistemik mastositoz ve mast hücre aktivasyon sendromları gibi bir çok tetikleyici neden olabilir. (3)
Tip I'de aterosklerotik risk faktörleri ve koroner arter hastalığı olmaksızın hastada alerjik mediyatörlerin neden olduğu koroner vazospazm mevcuttur.Tip II'de, aterosklerotik koroner arter hastalığı olan hastalarda mediyatörlerin tetiklediği koroner vazospazm, plak aşınması veya yırtılması sonucu gelişen AKS söz konusudur. Son dönemlerde ilaç salınımlı stent implantasyonu sonrası stentte oluşan trombus materyalinde eozinofil ve mast hücrelerinin bulunması hipersensitivite reaksiyonu Kounis sendromunun Tip III varyantı olarak kabul edilmektedir. (3)
Kounis sendromu tanısının en önemli basamağı göğüs ağrısına alerjik semptomların eşlik ettiği bir hastada bu tanıdan şüphelenmektir. EKG değişiklikleri st segment elevasyonları veya depresyonlarından, herhangi bir derecedeki kalp blokları ve kardiyak aritmilere kadar değişiklik göstermektedir. (2)
Anaflaksi ile seyreden Kounis sendromlu olgularda hasta önce steroid, antihistaminikler, parenteral sıvı, oksijen ve gerekirse epinefrin ile stabilize edilmelidir. Ancak kardiyak belirtileri tedavi etmek için verilen ilaçlar alerjiyi kötüleştirebilir veya alerji semptomları için verilen ilaçlar kardiyak fonksiyonları kötüleştirebilir. Ridella ve ark.'nın Kounis sendromu olgu bildirilerini değerlendirdikleri bir çalışmada, klinisyenlerin tedavide en çok steroidler, H1 ve H2 blokerleri, nitrogliserinden yararlandığı, aspirin ve epinefrin kullanımından ise çekindikleri görülmüştür. Epinefrin, anaflakside hayat kurtarıcı bir ajandır ancak AKS ile seyreden olgularda oksijen tüketimini, vazospazmı ve aritmi riskini arttırabilir. Kullanımı zorunlu olan hastalarda intramüsküler uygulaması tercih edilmelidir.(4)
Biz bu olguyu Kounis sendromu farkındalığı arttırmak, bu belirti ve bulguları gösteren hastalarda bu sendromdan şüphelenilmesini sağlamak ve hızlı müdahale bulunabilmek amacıyla sunuyoruz.
OLGU SUNUMU
31 yaşında ek hastalığı ve alerjisi olmayan kadın hasta, kolesistektomi amacıyla ameliyathaneye alındı ve rutin monitörizasyon ardından premedikasyon amaçlı 2 mg midozolam uygulandı. Sedasyonun ardından hasta kendini kötü hissettiğini ifade etti. Hastanın göğüs ağrısı şikayeti yoktu. Kan basınçları labil seyretti ve monitörde belirgin st elevasyonu izlendi. Çekilen ekg de prekordiyal derivasyonlarda st depresyonu ve d1-avl de hafif st elevasyonu mevcuttu ve durumula ilgili kardiyolojiye konsülte edildi. Hastanın operasyonu iptal edilerek koroner yoğun bakıma gözleme alındı. Hastanın troponin I takibi yapıldı ve troponin düzeylerinde artış görüldü. Yapılan ekokardiyografi anterior septumun hipokinetik olduğu ve EF'nin de %50 olduğu raporlandı. Aspirin ve klopidogrel olarak medikal tedavisi düzenlendi ve kısa süre içinde ekg bulguları geriledi. EKO bulgularının olması ve trop yüksekliği nedeni ile koroner anjiyografi için ileri merkeze sevk edildi. Dış merkezde yapılan tetkikler sonucunda hastaya kounis sendromu tanısı konuldu.
TARTIŞMA: Klinik farkındalığın az olması, sık yanlış teşhis konulması ve klasik akut koroner sendromlarla örtüşmesi nedeniyle, KS'nin gerçek insidansı muhtemelen olduğundan düşük tahmin edilmektedir. Nadir bir hastalık olmamasına rağmen, teşhis edilmesi nadir görülen bir durum olduğu için kolayca gözden kaçabilir
Kounis sendromu çoğunlukla Güney Avrupa'da , özellikle Türkiye, Yunanistan, İtalya ve İspanya'da rastlanmaktadır.(2) Bu bağlamda, ayırıcı tanıda daha fazla dikkat etmemiz gerekmektedir.
Ameliyathanelerde introperatif kounis sendromu vakası daha az belgelenmiştir. Anestezi uygulamalarında anaflaksinin klasik belirtilerinin maskelenmesi nedeniyle tanı koymada ve müdahalede gecikmelere neden olup olumsuz sonuçlara neden olabilmektedir. Marcoux ve ark.'larının olgusunda genel anestezi sonrası hastanın steril örtülerle örtülmesi sonucu ürtikeryal döküntünün görülememesi nedeniyle ekg ve solunumsal bulgular ortaya çıktıktan sonra müdahale edilmiştir.(5) Bizim vakamızda söz konusu olmasa da, özellikle cilt döküntüsü gibi alerji belirtileri görüldüğünde Kounis sendromu dikkate alınmalı ve Akdeniz ülkelerinde bu konuda farkındalık yaratılmalıdır.

KAYNAKLAR

1. Desai R, Parekh T, Patel U, Fong, H.K, Samani S, Patel C, Savani S, Doshi R, Kumar G, Sachdeva R. Epidemiology of acute coronary syndrome co-existent with allergic/hypersensitivity/anaphylactic reactions (Kounis syndrome) in the United States: A nationwide inpatient analysis. Int. J. Cardiol. 2019, 292, 35–38.
2. Kounis N.G. Kounis syndrome: An update on epidemiology, pathogenesis, diagnosis and therapeutic management. Clin. Chem. Lab. Med. 2016, 54, 1545–1559.
3. Ceasovschih A, Kounis N.G, Markos S, Ejubovic M, Cherska M, Barkas F, Ristovski V, Corlateanu A, Sivapalan P, Kotlyarov S, Sorodoc V, Sorodoc L. Kounis Syndrome Features in Special Populations.Med Sci (Basel). 2026,14(2):218.
4. Ridella M, Bagdure S, Nugent K, et al. Kounis syndrome following beta-lactam antibiotic use: review of literature. Inflamm Allergy Drug Targets.2009;8:11–16.
5. Marcoux V, Nosib S, Bi H, Brownbridge B. Intraoperative myocardial infarction: Kounis syndrome provoked by latex allergy. BMJ Case Rep.2013.

Anahtar Kelimeler: Kounis Sendromu,allerji

KOUNIS SYNDROME AFTER ALLERGIC REACTION IN THE OPERATION ROOM

ABSTRACT

INTRADUCTION: Kounis syndrome (KS) is a condition in which acute coronary syndrome (ACS) develops due to allergic, hypersensitivity, anaphylaxis, or anaphylactoid reactions resulting from mast cell activation. The incidence of KS is estimated to be 0.002%–

3.4%. (1-2) It has a clinical spectrum that accompanies a clinical-subclinical, acute or chronic allergic reaction, starting from chest pain to acute myocardial infarction (especially associated with the inferior wall). (2) It can cause many triggers such as various drugs (analgesic, antibiotics, anticoagulant, anesthetic, antineoplastic, contrast agent, losartan, nonsteroidal anti-inflammatory drugs, proton pump inhibitors), environmental exposures, gelofucin, latex, systemic mastocytosis and mast cell activation syndromes. (3)

In type I, there is coronary vasospasm caused by allergic mediators in the patient without atherosclerotic risk factors and coronary artery disease. In Type II, the condition involves acute coronary syndrome (ACS) resulting from mediator-triggered coronary vasospasm, plaque erosion, or plaque rupture in patients with atherosclerotic coronary artery disease.Recently, the presence of eosinophils and mast cells in the thrombus material formed in the stent after drug-release stent implantation is considered as a type III variant of hypersensitivity reaction Kounis syndrome. (3)

The most important step in the diagnosis of Kounis syndrome is to suspect this diagnosis in a patient with allergic symptoms accompanying chest pain. ECG changes vary from st segment elevations or depressions to cardiac blocks and cardiac arrhythmias of any degree. (2)

In cases with Kounis syndrome with anaphylaxis, the patient should first be stabilized with steroids, antihistamines, parenteral fluid, oxygen and, if necessary, epinephrin. However, medications given to treat cardiac symptoms can worsen allergy, or medications given for allergy symptoms can worsen cardiac function. In a study evaluating the Kounis syndrome case reports of Ridella et al., it was seen that clinicians used steroids, H1 and H2 blockers, nitroglycerin the most in treatment, and were afraid of the use of aspirin and epinephrin. Epinephrine is a life-saving agent in anaphylaxis, but it can increase the risk of oxygen consumption, vasospasm and arrhythmia in patients with AKS. Intramuscular application should be preferred in patients whose use is mandatory.(4)

We present this phenomenon to raise awareness of Kounis syndrome, to suspect patients with these signs and symptoms and to be able to intervene quickly.

CASE PRESENTATION: A 31-year-old female patient without additional disease and allergy was taken to the operating room for cholecystectomy and 2 mg midosolam was administered for premedication after routine monitoring. After sedation, the patient expressed that he felt bad. The patient had no chest pain. Blood pressures levels were labile and significant st elevation was observed on the monitor. The ECG showed ST depression in the precordial derivations and slight ST elevation in D1-AVL, and the patient was referred to cardiology for further examination.The patient's operation was canceled and he was taken to coronary intensive care. The patient was followed by troponin I and an increase in troponin levels was observed.Echocardiography revealed that the anterior septum was hypokinetic and the ejection fraction (EF) was 50%. Medical therapy with aspirin and clopidogrel was initiated, and the ECG findings resolved shortly thereafter. She was referred to the forward center for coronary angiography due to the presence of ECHO findings and high tropic. Following examinations at an external center, the patient was diagnosed with Kounis syndrome.

Discussion: Due to low clinical awareness, frequent misdiagnosis, and overlap with classic acute coronary syndromes, the true incidence of KS is probably underestimated. Although it is not a rare disease, it can easily be overlooked because it is rare to be diagnosed.

Kounis syndrome is mostly found in Southern Europe, especially in Turkey, Greece, Italy and Spain.(2) In this context, we need to pay more attention to the differential diagnosis.

Intraoperative counis syndrome cases are less documented in operating rooms. Due to the masking of the classic symptoms of anaphylaxis in anesthesia applications, it may cause delays in diagnosis and intervention and cause negative results. In the case of Marcoux et al., intervention was made after the appearance of ecg and respiratory findings due to the inability to see urtiarial rash as a result of the patient's covering with sterile covers after general anesthesia.(5) Although not in our case, kounis syndrome should be considered, especially when it comes to allergy symptoms such as skin rash, and this awareness should be created in Mediterranean countries.

REFERENCES

1. Desai R, Parekh T, Patel U, Fong, H.K, Samani S, Patel C, Savani S, Doshi R, Kumar G, Sachdeva R. Epidemiology of acute coronary syndrome co-existent with allergic/hypersensitivity/anaphylactic reactions (Kounis syndrome) in the United States: A nationwide inpatient analysis. Int. J. Cardiol. 2019, 292, 35–38.

2. Kounis N.G. Kounis syndrome: An update on epidemiology, pathogenesis, diagnosis and therapeutic management. Clin. Chem. Lab. Med. 2016, 54, 1545–1559.

3. Ceasovschih A, Kounis N.G, Markos S, Ejubovic M, Cherska M, Barkas F, Ristovski V, Corlateanu A, Sivapalan P, Kotlyarov S, Sorodoc V, Sorodoc L. Kounis Syndrome Features in Special Populations.Med Sci (Basel). 2026,14(2):218.

4. Ridella M, Bagdure S, Nugent K, et al. Kounis syndrome following beta-lactam antibiotic use: review of literature. Inflamm Allergy Drug Targets.2009;8:11–16.

5. Marcoux V, Nosib S, Bi H, Brownbridge B. Intraoperative myocardial infarction: Kounis syndrome provoked by latex allergy. BMJ Case Rep.2013.

Keywords: Kounis syndrome, allergy

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D372E2E7

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID:

KRONİK KAS-İSKELET SİSTEMİ AĞRISINDA AĞRI KATASTROFİZASYON ÖLÇEĞİ KISA FORMU VE TAMPA KİNEZYOFOBİ ÖLÇEĞİ KISA FORMUNUN TÜRKÇE VERSİYONLARININ GEÇERLİK VE GÜVENİRLİĞİ

Dr. Öğr. Üyesi Yasemin MİRZA*[1], Dr. Öğr. Üyesi Meltem KOÇ[2]
[1] Necmettin Erbakan Üniversitesi
[2] Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
* Corresponding Author: Meltem Koç
yakkubak@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı, kronik kas-iskelet sistemi ağrısı (KKS-A) olan bireylerde Ağrı Katastrofizasyon Ölçeği–5 (AKÖ-5) ve Tampa Kinezyofobi Ölçeği–6'nın (TKÖ-6) Türkçe versiyonlarının geçerlik ve güvenirliğini değerlendirmektir.
Yöntem: Çalışmaya toplam 174 katılımcı (115 kadın, 59 erkek; ortalama yaş: 43,69 ± 14,76 yıl) dahil edildi. Ölçeklerin iç tutarlılığı, test-tekrar test güvenirliği, yapı geçerliği ve ölçüt geçerliği değerlendirildi.
Bulgular: AKÖ-5 iyi düzeyde iç tutarlılık (Cronbach α = 0,802), orta düzeyde test-tekrar test güvenirliği (ICC = 0,729) ve toplam varyansın %56,6'sını açıklayan tek faktörlü bir yapı göstermiştir. TKÖ-6'nın ise ilk analizlerde 6. maddesinin negatif ICC değeri ve düşük madde-toplam korelasyonu nedeniyle düşük güvenirlik gösterdiği belirlenmiştir. Bu maddenin çıkarılmasının ardından beş maddelik versiyon (TKÖ-5) yeniden analiz edilmiştir. TKÖ-5 kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık (α = 0,700), orta düzeyde güvenirlik (ICC = 0,675) ve toplam varyansın %35,7'sini açıklayan tek faktörlü bir yapı sergilemiştir. Ölçüt geçerliği analizlerinde anlamlı pozitif korelasyonlar saptanmıştır. AKÖ-5, AKÖ-13 (ρ = 0,698), TKÖ-17 (ρ = 0,441) ve Korku Kaçınma İnançları Anketi–Fiziksel Aktivite alt ölçeği (FABQ-FA) (ρ = 0,359) ile orta düzeyde korelasyon göstermiştir. TKÖ-5 ise AKÖ-13 (ρ = 0,547) ve TKÖ-17 (ρ = 0,530) ile orta düzeyde, FABQ-FA (ρ = 0,383) ile düşük düzeyde korelasyon göstermiştir.
Sonuç: AKÖ-5 ve TKÖ-5'in Türkçe versiyonları, kronik kas-iskelet sistemi ağrısı olan bireylerde ağrı katastrofizasyonu ve kinezyofobinin değerlendirilmesinde geçerli ve güvenilir ölçüm araçlarıdır. TKÖ'nün 6. maddesinin çıkarılması ölçeğin psikometrik özelliklerini iyileştirmekte olup, klinik uygulamalar ve araştırmalarda beş maddelik versiyonun kullanılması önerilmektedir.
Anahtar Kelimeler: Ağrı katastrofizasyonu, kinezyofobi, kronik kas-iskelet sistemi ağrısı, geçerlik, güvenirlik

VALIDITY AND RELIABILITY OF THE TURKISH VERSIONS OF THE PAIN CATASTROPHIZING SCALE AND TAMPA KINESIOPHOBIA SCALE SHORT FORMS IN CHRONIC MUSCULOSKELETAL PAIN

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to evaluate the validity and reliability of the Turkish versions of the Pain Catastrophizing Scale–5 (PCS-5) and the Tampa Scale of Kinesiophobia–6 (TSK-6) in individuals with chronic musculoskeletal pain (CMP).
Methods: A total of 174 participants (115 females, 59 males; mean age: 43.69 ± 14.76 years) were included in the study. Internal consistency, test–retest reliability, construct validity, and criterion validity of the scales were assessed.
Results: The PCS-5 demonstrated good internal consistency (Cronbach's α = 0.802), moderate test–retest reliability (ICC = 0.729), and a unidimensional structure explaining 56.6% of the total variance. For the TSK-6, initial analyses revealed poor reliability due to a negative ICC value and low item-total correlation for Item 6. After removing this item, the five-item version (TSK-5) was reanalyzed. The TSK-5 demonstrated acceptable internal consistency (α = 0.700), moderate reliability (ICC = 0.675), and a single-factor structure explaining 35.7% of the total variance. Criterion validity analyses revealed significant positive correlations. The PCS-5 showed moderate correlations with the PCS-13 (ρ = 0.698), TSK-17 (ρ = 0.441), and the Fear-Avoidance Beliefs Questionnaire–Physical Activity subscale (FABQ-PA) (ρ = 0.359). The TSK-5 showed moderate correlations with the PCS-13 (ρ = 0.547) and TSK-17 (ρ = 0.530), and a low correlation with the FABQ-PA (ρ = 0.383).
Conclusions: The Turkish versions of the PCS-5 and TSK-5 are valid and reliable instruments for assessing pain catastrophizing and kinesiophobia in individuals with chronic musculoskeletal pain. Removal of Item 6 from the TSK improves its psychometric properties, and the use of the five-item version is recommended in both clinical practice and research settings.
Keywords: Pain catastrophizing, kinesiophobia, chronic musculoskeletal pain, validity and reliability

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D5DFCCF0

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0003-4787-9860 | 0000-0002-9907-2551

OBEZİTE TEDAVİSİ İÇİN BAŞVURAN HASTALARDA BARİATRİK CERRAHİYE İLİŞKİN BİLGİ VE TUTUMLARIN DEĞERLENDİRİLMESİ: KESİTSEL BİR ÇALIŞMA

Uzm. Dr. Şule BIÇAKCI AY*[1], Uzm. Dr. Yasemin KOÇYİĞİT[1]
[1] Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Şule BIÇAKCI AY
sulebicakci89@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, üçüncü basamak bir obezite merkezine obezite tedavisi amacıyla başvuran erişkinlerde bariatrik cerrahi ve obezite tedavi seçeneklerine ilişkin bilgi düzeyini ve tutumları değerlendirmeyi amaçlamıştır.
Yöntem: Tanımlayıcı kesitsel tasarımdaki bu çalışmada, Aralık 2023 ile Şubat 2024 tarihleri arasında merkeze başvuran 249 erişkin katılımcı, literatür ve uzman görüşleri doğrultusunda geliştirilen yapılandırılmış bir anketi tamamlamıştır. Anket; sosyodemografik özellikler, bariatrik cerrahi farkındalığı, tedavi seçeneklerine ilişkin bilgi düzeyi, cerrahi beklentiler ve ameliyat sonrası bakım bilgisi alanlarını değerlendirmiştir. Uygulama öncesinde anketin pilot çalışması yapılmıştır. Anket tamamlandıktan sonra psikiyatrik değerlendirmeler deneyimli psikiyatristler tarafından gerçekleştirilmiştir.
Bulgular: Katılımcıların yarısından fazlası bariatrik cerrahiden haberdar olduğunu bildirmiştir; ancak cerrahi prosedürler ve ameliyat sonrası yönetim konusundaki bilgi düzeyinin sınırlı olduğu görülmüştür. Yalnızca 14 katılımcı (%5,6) önerilen tüm obezite tedavi yaklaşımlarını doğru şekilde tanımlayabilmiştir. Eğitim düzeyi, seçili bilgi göstergeleri ile zayıf ancak anlamlı ilişkiler göstermiştir; buna karşın cinsiyet çoğu sonuç değişkeni ile anlamlı ilişki göstermemiştir. Cerrahiyi düşünme nedenleri arasında en sık bildirilen gerekçeler sağlıkla ilişkili sorunlar ve günlük işlevsellikte bozulma olmuştur.
Sonuç: Obezite tedavisi için başvuran erişkinlerin bariatrik cerrahi ve ameliyat sonrası gereklilikler konusundaki bilgi düzeyleri sınırlıdır. Yapılandırılmış ameliyat öncesi eğitim ve psikososyal değerlendirme; multidisipliner obezite bakımı ve cerrahi hazırlık süreçleri içinde bariatrik cerrahi adaylarında bilgilendirilmiş karar vermeyi, gerçekçi beklentilerin geliştirilmesini ve uzun dönem ameliyat sonrası uyumu destekleyebilir.

Anahtar Kelimeler: obezite, obezite tedavisi, bariatrik cerrahi, obezite merkezi

KNOWLEDGE OF AND ATTITUDES TOWARD BARIATRIC SURGERY AMONG TREATMENT-SEEKING PATIENTS WITH OBESITY: A CROSS-SECTIONAL STUDY

ABSTRACT

Purpose: This study evaluated knowledge of and attitudes toward bariatric surgery and obesity treatment options among adults seeking obesity treatment at a tertiary obesity center.
Methods: In this descriptive cross-sectional study, 249 adults attending the center between December 2023 and February 2024 completed a structured questionnaire developed from the literature and expert opinion. The questionnaire assessed sociodemographic characteristics, awareness of bariatric surgery, knowledge of treatment options, surgical expectations, and postoperative care knowledge. It was pilot-tested before implementation. Psychiatric evaluations were conducted by experienced psychiatrists after questionnaire completion.
Results: More than half of the participants reported awareness of bariatric surgery; however, knowledge of surgical procedures and postoperative management was limited. Only 14 participants (5.6%) correctly identified all recommended obesity treatment approaches. Educational level showed weak but significant associations with selected knowledge indicators, whereas gender was not significantly associated with most outcomes. Health-related problems and impaired daily functioning were the most frequently reported reasons for considering surgery.
Conclusions: Adults seeking obesity treatment had limited knowledge of bariatric surgery and postoperative requirements. Structured preoperative education and psychosocial assessment may support informed decision-making, realistic expectations, and long-term postoperative adherence among bariatric surgery candidates within multidisciplinary obesity care and surgical preparation processes in practice.

Keywords: obesity, obesity treatment, bariatric surgery, obesity center

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D6A1FD0A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-3105-0081 | 0000-0002-8518-5969 | 0000-0003-4914-4593 | 0009-0008-7770-220X

BÖBREK NAKLİNDE AMELİYAT ÖNCESİ VE SONRASI AĞRI KESİCİLERİN EVRİMİ

Dr. Öğr. Üyesi Aleksandra GAVRİLOVSKA BRZANOV*[1], Prof. Dr. Marija JOVANOVSKİ SRCEVA[2], Doç. Dr. Nikola BRZANOV[3], Dr. Öğr. Üyesi Viktor STANKOV[4], Uzm. Dr. Martina AMBARDJİEVA[4], Dr. Ivana PAVLOVA[3]

[1] TOAURILC
[2] 1university Clinic for Traumatology, Orthopedic Diseases, Anesthesiology, Reanimation, Intensive Care Medicine and Emergency Department, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
[3] University Clinic for Traumatology, Orthopedic Diseases, Anesthesiology, Reanimation, Intensive Care Medicine and Emergency Department, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
[4] University Clinic for Urology, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia
* Corresponding Author: Aleksandra GAVRİLOVSKA BRZANOV
gavrilovska.aleksandra@gmail.com

ÖZET

Böbrek nakli, son dönem böbrek yetmezliği olan uygun hastalar için tercih edilen tedavi yöntemidir ve uzun süreli diyalize kıyasla üstün sağkalım, yaşam kalitesi ve maliyet etkinliği sağlar. Cerrahi teknik, immünosupresyon ve perioperatif bakımda kaydedilen ilerlemelere rağmen, böbrek nakli alıcılarında ağrı yönetimi zorlu olmaya devam etmektedir çünkü böbrek fonksiyon bozukluğu, çeşitli analjeziklerin farmakokinetiğini değiştirir, advers ilaç etkilerine karşı duyarlılığı artırır ve greft perfüzyonunun dikkatli bir şekilde korunmasını gerektirir. Tarihsel olarak, böbrek naklinde perioperatif analjezi esas olarak sistemik opioidlere dayanıyordu. Bununla birlikte, opioid bazlı rejimler, böbrek fonksiyon bozukluğu olan hastalarda solunum depresyonu, ileus, ameliyat sonrası bulantı ve kusma, gecikmiş mobilizasyon, deliryum ve aktif metabolitlerin birikmesi ile ilişkili olabilir. Bu nedenle, güncel uygulama, dikkatli opioid seçimi, asetaminofen, nonsteroid antiinflamatuar ilaçlardan kaçınma veya son derece seçici kullanım ve ultrason rehberliğinde bölgesel tekniklerin artan kullanımı ile opioidden tasarruf sağlayan, çok modlu analjeziye doğru kaymıştır. Bölgesel yaklaşımlar arasında, transversus abdominis düzlem bloğu böbrek transplantasyonunda en gelişmiş kanıt tabanına sahipken, quadratus lumborum bloğu, erector spinae düzlem bloğu, ilioinguinal-iliohipogastrik blok ve yara infiltrasyonu veya kateter teknikleri umut vadeden ancak daha az kesin olarak yerleşmiş yöntemlerdir. Bu anlatısal inceleme, böbrek transplantasyonunda perioperatif analjezinin tarihsel evrimini özetlemekte ve hasta merkezli, greft koruyucu ağrı yönetimi için mevcut kanıtları, sınırlamaları ve gelecekteki yönleri tartışmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Böbrek nakli; ameliyat öncesi ve sonrası ağrı yönetimi; çok yönlü ağrı yönetimi; opioid kullanımını azaltan ağrı yönetimi; bölgesel anestezi; ağrı

EVOLUTION OF PERIOPERATIVE ANALGESIA IN KIDNEY TRANSPLANTATION

ABSTRACT

Kidney transplantation is the treatment of choice for suitable patients with end-stage kidney disease, providing superior survival, quality of life, and cost-effectiveness compared with long-term dialysis. Despite advances in surgical technique, immunosuppression, and perioperative care, pain management in kidney transplant recipients remains challenging because renal dysfunction alters the pharmacokinetics of several analgesics, increases vulnerability to adverse drug effects, and requires careful preservation of graft perfusion. Historically, perioperative analgesia in kidney transplantation relied mainly on systemic opioids. However, opioid-based regimens may be associated with respiratory depression, ileus, postoperative nausea and vomiting, delayed mobilization, delirium, and accumulation of active metabolites in patients with impaired renal function. Contemporary practice has therefore shifted toward opioid-sparing, multimodal analgesia combining careful opioid selection, acetaminophen, avoidance or highly selective use of nonsteroidal anti-inflammatory drugs, and increasing use of ultrasound-guided regional techniques. Among regional approaches, transversus abdominis plane block has the most developed evidence base in kidney transplantation, while quadratus lumborum block, erector spinae plane block, ilioinguinal-iliohypogastric block, and wound infiltration or catheter techniques remain promising but less definitively established. This narrative review summarizes the historical evolution of perioperative analgesia in kidney transplantation and discusses current evidence, limitations, and future directions for patient-centered, graft-protective pain management.

Keywords: Kidney transplantation; perioperative analgesia; multimodal analgesia; opioid-sparing analgesia; regional anesthesia; pain.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D810CD1F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0009-0004-6028-5797 | 0009-0004-5039-5466

SEREBRAL PALSİLİ ÇOCUKLARDA ÜST EKSTREMİTE REHABİLİTASYONU İÇİN LEAP MOTİON CONTROLLER TABANLI SANAL GERÇEKLİĞİN ETKİNLİĞİ: BİR KAPSAM DERLEMESİ

Öğr. Gör. Duaa ABUALKHAİR*[1], Arş. Salam ALRUZ[2]
[1] An Najah National University
[2] Istanbul University-Cerrahpasha
* Corresponding Author: Duaa ABUALKHAİR
d.abualkair@najah.edu

ÖZET

Arka Plan: Serebral palsi (SP), çocukluk çağının en yaygın motor engellilik nedenidir ve sıklıkla üst ekstremite bozuklukları ile birlikte görülerek günlük yaşam aktivitelerinde bağımsızlığı ve katılımı kısıtlar. Leap Motion Controller (LMC) gibi sanal gerçeklik (VR) teknolojileri, motor öğrenmeyi ve tedaviye uyumu artırabilecek etkileşimli ve motive edici rehabilitasyon ortamları sunmaktadır.

Amaç: Bu derlemenin amacı, LMC tabanlı VR müdahalelerinin serebral palsili çocuklarda üst ekstremite fonksiyonlarını iyileştirmedeki etkinliğini değerlendirmek ve fizyoterapi uygulamaları ile eğitimi açısından etkilerini tartışmaktır.

Yöntem: PubMed, Google Scholar ve Cochrane Library veri tabanlarında bir anlatı (narrative) derlemesi gerçekleştirilmiştir. 2015–2025 yılları arasında yayımlanan çalışmalar "Leap Motion," "Sanal Gerçeklik," "Serebral Palsi," "Üst Ekstremite" ve "Rehabilitasyon" anahtar kelimeleri kullanılarak taranmıştır. Serebral palsili çocuklarda LMC tabanlı müdahaleleri inceleyen çalışmalar dahil edilmiştir.

Bulgular: Serebral palsili 114 çocuğu içeren toplam altı çalışma analiz edilmiştir; bunların dördü (%67) randomize kontrollü çalışmadır. Beş çalışmada (%83) kavrama, görsel-motor entegrasyon ve ince motor beceriler dahil olmak üzere ince motor fonksiyonlarda anlamlı iyileşmeler bildirilmiştir. Dört çalışmada (%67) kavrama ve pinç kuvvetinde artış saptanırken, iki çalışmada (%33) fonksiyonel el kullanımında iyileşme rapor edilmiştir. Karşılaştırmalı çalışmaların üçünde (%75) LMC tabanlı müdahaleler geleneksel rehabilitasyona göre daha üstün bulunmuş, bir çalışmada (%25) benzer sonuçlar elde edilmiştir. Terapötik faydaların unilateral SP'li çocuklarda (%75) bilateral SP'ye (%50) göre daha belirgin olduğu görülmüştür. El bileği hareket açıklığında ise sınırlı gelişmeler rapor edilmiştir. Ayrıca kullanıcı geri bildirimleri, VR tabanlı rehabilitasyon sırasında yüksek motivasyon, eğlence ve tedaviye uyum sağlandığını göstermiştir.

Sonuç: LMC tabanlı VR rehabilitasyonunun, özellikle ince motor beceriler ve el kuvveti açısından, serebral palsili çocuklarda geleneksel tedaviye etkili ve motive edici bir tamamlayıcı yöntem olabileceği görülmektedir. Ayrıca fizyoterapi eğitimi ve klinik uygulamalara yenilikçi dijital rehabilitasyon teknolojilerinin entegrasyonu için önemli fırsatlar sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Serebral Palsi; Leap Motion Denetleyicisi; Sanal Gerçeklik; Üst Ekstremite Rehabilitasyonu; Pediatrik Nörorehabilitasyon.

THE EFFECTIVENESS OF LEAP MOTION CONTROLLER-BASED VIRTUAL REALITY FOR UPPER LIMB REHABILITATION IN CHILDREN WITH CEREBRAL PALSY: A SCOPING REVIEW

ABSTRACT

Background: Cerebral palsy (CP) is the most common cause of childhood motor disability and is frequently associated with upper extremity impairments that restrict independence and participation in daily activities. Virtual reality (VR) technologies, such as the Leap Motion Controller (LMC), provide interactive and motivating rehabilitation environments that may enhance motor learning and treatment adherence.

Objective: To evaluate the effectiveness of LMC-based VR interventions for improving upper extremity function in children with CP and to discuss their implications for physiotherapy practice and education.

Methods: A scoping review was conducted using PubMed, Google Scholar, and the Cochrane Library. Studies published between 2015 and 2025 were identified using the keywords "Leap Motion," "Virtual Reality," "Cerebral Palsy," "Upper Extremity," and "Rehabilitation." Studies investigating LMC-based interventions in children with CP were included.

Results: Six studies involving 114 children with CP were included, of which four (67%) were randomized controlled trials. Significant improvements were reported in fine motor function, including grasping, visual-motor integration, and manual dexterity, in five studies (83%). Four studies (67%) demonstrated gains in grip and pinch strength, while two studies (33%) reported improved functional hand use. Compared with conventional rehabilitation, LMC-based interventions were superior in three of four comparative studies (75%) and produced comparable outcomes in one study (25%). Benefits were more pronounced in children with unilateral CP (75%) than in those with bilateral CP (50%). Improvements in wrist range of motion were limited. Additionally, studies reporting user feedback demonstrated high levels of motivation, enjoyment, and adherence during VR-based rehabilitation.

Conclusions: LMC-based VR rehabilitation appears to be an effective and engaging adjunct to conventional therapy for improving upper limb function in children with CP, particularly fine motor skills and hand strength. It also offers valuable opportunities for integrating innovative digital rehabilitation technologies into physiotherapy education and clinical practice.

Keywords: Cerebral Palsy; Leap Motion Controller; Virtual Reality; Upper Extremity Rehabilitation; Pediatric Neurorehabilitation.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D81CAC47

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

OLGU EŞLİĞİNDE GRANÜLOMA ANNULARE: ETİYOPATOGENEZ, KLİNİK VARYANTLAR VE GÜNCEL TEDAVİ YAKLAŞIMLARI

Prof. Dr. Havva ERDEM*[1]
[1] Ordu Üniversitesi
* Corresponding Author: Havva ERDEM
drhavvaerdem@gmail.com

ÖZET

Granüloma Annulare (GA), etyolojisi tam olarak aydınlatılamamış, benign (iyi huylu) ve kronik inflamatuar bir dermatozdur. İlk kez 1895 yılında Thomas Colcott Fox tarafından "halka şeklindeki döküntüler" olarak tanımlanmıştır.Histopatolojik olarak dejenere kollajen odakları (nekrobiyoz) ve bunu çevreleyen palizadik histiyosit infiltrasyonu ile karakterize non-infeksiyöz granülomatöz bir hastalıktır. Genellikle kendi kendini sınırlayan bir seyir izlese de, yaygın formları tedaviye dirençlidir. Burada 56 yaşında kadın hasta sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Granüloma Annulare, granülom, nekrobiyoz.

GRANULOMA ANNULARE: A CASE REPORT – ETIOPATHOGENESIS, CLINICAL VARIANTS, AND CURRENT TREATMENT APPROACHES

ABSTRACT

Granuloma Annulare (GA) is a benign, chronic inflammatory dermatosis with an incompletely elucidated etiology. It was first described by Thomas Colcott Fox in 1895 as "ring-shaped eruptions." Histopathologically, it is a non-infectious granulomatous disease characterized by foci of degenerated collagen (necrobiosis) surrounded by a palisading histiocytic infiltrate. Although it generally follows a self-limiting course, generalized forms are resistant to treatment.

Here, a 56-year-old female patient is presented.

Keywords: Granuloma Annulare, granuloma, necrobiosis.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D81CBA49

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ŞİZOFRENİ HASTALIĞINDA MİTOKONDRİYAL DEĞİŞİMLER

ORCID:
Doç. Dr. Sevgi KARABULUT UZUNÇAKMAK*[1]
[1] Bayburt University
* Corresponding Author: Sevgi KARABULUT UZUNÇAKMAK
skarabulut@bayburt.edu.tr

ÖZET

Şizofreni küresel toplumun %1'lik kısmını etkileyen bilişsel ve algısal yetersizlikler ile kendini gösteren tahrip edici ve ekonomik yükü ağır olan psikiyatrik bir hastalıktır. Yapılan çok sayıda çalışma şizofrenin tek yönlü ya da tek genli bir hastalık olmadığını hücre içerisindeki çok sayıda patolojinin sonucu olarak meydana geldiğini göstermektedir. Bu patolojileri destekleyen ya da onların bir parçası olan mitokondriyal düzensizlikler de şizofreni hastalığına katkı sunan önemli etkenlerden biridir. Gerek sinir sistemindeki yüksek enerji ihtiyacı, gerek nöronların sahip oldukları çok sayıdaki mitokondrinin ortama sunabileceği yüksek miktardaki reaktif oksijen türleri (ROS), gerek hücrenin kaderini değiştirebilecek hücre ölüm yolaklarının aktivasyonu mitokondrilerin sinir siteminde fizyolojik ve morfolojik değişimleri tetikleyebilecek güçte olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın amacı da şizofreni hastalığının moleküler alt yapısı çerçevesinde mitokondriyal değişimlerin önemini açığa çıkarmaktır. Mitokondri mutasyonlara açık DNA yapısıyla yeterince korunmayan genetik bir bilgiye sahiptir, bu korunaksız gen kitlesi şizofrenide çokça çalışılmıştır. Hücresel enerjideki rolü mitokondriyi hücrelerin canlılığı için kaçınılmaz kılarken yine aynı organel tarafından üretilen ROS şizofreni hastalığında hücre ölümünün tetikleyicisi olabilmektedir. Şizofreni hastalığında çeşitli sebepler ile ortaya çıkan mitokondriyal disfonksiyon özellikle sinir sistemindeki laktat düzeyini yükseltebilmektedir. Mitokondriye ait önemli bir görev olan kalsiyum tamponlanma görevi şizofreni hastalığında mitokondrinin verimli bir şekilde gerçekleştiremediği bir ödev halindedir. ETS sistemine ait protein grupları ya da bu gruplarda bulunan alt ünitelere ait protein ekspresyonları da şizofreni hastalığında sağlıklı bireylere göre daha düşük ekspresyon göstermektedir. Şizofreni hastalığında mitokondriyal disfonksiyon örnekleri arttırılabilir. Bu da mitokondrinin sinir sitemi için oldukça önemli bir organel olduğunu göstermektedir. Sinir sitemi hücrelerinin ihtiyaç duyduğu yüksek düzeydeki enerji mitokondri sayısının bu hücrelerde yüksek olmasına ve olası mitokondriyal fonksiyon kusurunda ise nöronların bundan hızlı ve nispi olarak daha fazla etkilenmesine sebep olmaktadır. Birçok hastalığın da temelinde bulunan mitokondriyal disfonksiyon şizofrenide de nöronal sağ kalım, proliferasyon, sinaptik bağlantı oluşumu, dendritik uzantıların artması gibi çok sayıda nöronal sürecin bir parçası olarak karşımıza çıkmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mitokondri, şizofreni, ETS, mitokondriyal disfonksiyon, sinir sistemi

MITOCHONDRIAL CHANGES IN SCHIZOPHRENIA

ABSTRACT

Schizophrenia is a destructive and economically burdensome psychiatric illness affecting 1% of the global population, manifesting as cognitive and perceptual impairments. Numerous studies have shown that schizophrenia is not a unidirectional or single-gene disease, but rather the result of multiple intracellular pathologies. Mitochondrial dysregulation, which supports or is part of these pathologies, is one of the important factors contributing to schizophrenia. The high energy demand of the nervous system, the high amount of reactive oxygen species (ROS) that the numerous mitochondria in neurons can release into the environment, and the activation of cell death pathways that can alter the fate of the cell all demonstrate that mitochondria have the power to trigger physiological and morphological changes in the nervous system. The aim of this study is to reveal the importance of mitochondrial changes within the molecular framework of schizophrenia. Mitochondria possess genetic information that is not adequately protected by its DNA structure, which is susceptible to mutations; this vulnerable gene pool has been extensively studied in the context of schizophrenia. While mitochondria play an indispensable role in cellular energy and are essential for cell viability, ROS (reactive oxidase) produced by this organelle can trigger cell death in schizophrenia. Mitochondrial dysfunction, which arises for various reasons in schizophrenia, can particularly increase lactate levels in the nervous system. Calcium buffering, a crucial function of mitochondria, is not efficiently performed by mitochondria in schizophrenia. Protein expression of protein groups belonging to the electron transport chain (ETS) or subunits within these groups is also lower in schizophrenic individuals compared to healthy individuals. Many more examples of mitochondrial dysfunction in schizophrenia could be given. This demonstrates the crucial importance of mitochondria for the nervous system. The high energy requirements of nervous system cells necessitate a high number of mitochondria in these cells, and any potential mitochondrial dysfunction leads to neurons being affected more quickly and relatively more significantly. Mitochondrial dysfunction, which underlies many diseases, also manifests in schizophrenia as part of numerous neuronal processes such as neuronal survival, proliferation, synaptic junction formation, and increased dendritic extensions

Keywords: Mitochondria, schizophrenia, ETS, mitochondrial dysfunction, nervous system

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D917D7B8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0003-2177-7065 | 0000-0002-1787-2142

GASTREKTOMİ SONRASI ANASTOMOZ KAÇAĞININ ERKEN ÖNGÖRÜSÜNDE POSTOPERATİF CRP TRENDİNİN TANISAL DEĞERİ

Uzm. Dr. Emre TUNÇ*[1], Uzm. Dr. Onur COŞKUN[2]
[1] Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi
[2] Şanlıurfa Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Emre TUNÇ
emretunc90@gmail.com

ÖZET

Amaç: Anastomoz kaçağı (AK), gastrektomi sonrası en ciddi cerrahi komplikasyonlardan biridir; klinik ve radyolojik bulgular genellikle geç ortaya çıktığından erken ve objektif bir biyobelirteç ihtiyacı sürmektedir. Bu çalışmada, postoperatif 1–3. gün (POD1–3) C-reaktif protein (CRP) trendinin anastomoz kaçağını öngörmedeki tanısal değerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem: Ankara Etlik Şehir Hastanesi Cerrahi Onkoloji Kliniği'nde Ocak 2023 – Ocak 2025 arasında mide kanseri nedeniyle gastrektomi uygulanan 100 ardışık hastanın verileri retrospektif olarak incelendi. Cerrahi yaklaşımından (açık/laparoskopik/robotik) ve rezeksiyon kapsamından (subtotal/total) bağımsız tüm hastalar, neoadjuvan tedavi alan ve almayanlar dahil olacak şekilde çalışmaya alındı. POD1–3 CRP değerleri kaydedildi; birincil sonlanım noktası klinik/radyolojik doğrulanmış ve Clavien-Dindo sınıflamasına göre raporlanan anastomoz kaçağıydı. Gruplar arası karşılaştırmalar Mann-Whitney U testi ile (medyan/IQR), tanısal doğruluk ise ROC eğrisi altında kalan alan (AUC; 2000 tekrarlı bootstrap ile %95 güven aralığı) ve Youden indeksi ile değerlendirildi. Karşılaştırma amacıyla nötrofil/lenfosit oranı (NLR), platelet/lenfosit oranı (PLR) ve CRP/albümin oranı (CAR) da hesaplandı.

Bulgular: Kohort, yaş ortalaması 63,2±12,6 yıl olan 100 hastadan oluşuyordu (%72 erkek; %52 total, %45 subtotal gastrektomi; %29 neoadjuvan tedavi almış). Genel anastomoz kaçağı oranı %13 (13/100) olarak saptandı; bu oran total gastrektomi grubunda %19,2, subtotal gastrektomi grubunda ise %2,2 idi (Odds Oranı=10,5; p=0,0095). POD1 ve POD2 CRP değerleri kaçak açısından anlamlı ayrışma göstermezken (sırasıyla p=0,218 ve p=0,062), POD3 CRP değeri kaçak gelişen hastalarda anlamlı derecede yüksekti (medyan 276 vs 153 mg/L; p=0,0004). POD3 CRP için AUC 0,797 (%95 GA 0,638–0,926) hesaplandı; Youden indeksine göre optimal kesme değeri >267 mg/L olup bu değerde duyarlılık %58, özgüllük %92 idi. Karşılaştırmalı analizde NLR (AUC 0,782) ve CAR (AUC 0,784) benzer performans gösterirken, PLR (AUC 0,743) en düşük ayırt ediciliğe sahip belirteçti.

Sonuç: POD3 CRP >267 mg/L, gastrektomi sonrası anastomoz kaçağı açısından yüksek özgüllüğe sahip klinik bir alarm eşiği olarak kullanılabilir; ancak orta düzeydeki duyarlılığı nedeniyle tek başına kaçak tanısını dışlamak için yeterli değildir. Bu eşiğin üzerindeki hastalarda yakın klinik izlem ve gerekirse erken kontrastlı bilgisayarlı tomografi önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mide Kanseri, Gastrektomi, Anastomoz Kaçağı, C-Reaktif Protein, ROC Analizi

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D95EC907

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-4072-7349

ONKOLOJİK TEDAVİDE GONADOTOKSİSTE VE ONKOFERTİLİTE

Dr. Öğr. Üyesi Ayfer KÖRKOCA*[1]
[1] Muş Alparsalan Üniversitesi
* Corresponding Author: Ayfer KÖRKOCA
a.korkoca@alparslan.edu.tr

3

Onkolojik tedavilerde sağkalım oranlarının artmasıyla birlikte modern onkoloji, yalnızca hastalığın kontrolünü değil, tedavi sonrası yaşam kalitesi ve fertilitenin korunmasını da hedeflemektedir. Özellikle çocukluk çağı, adölesan ve genç erişkin (AYA) kanser hastalarında tedaviye bağlı gonadotoksisite fertilite kaybına yol açarak üreme potansiyelini olumsuz etkilemektedir. Onkofertilite; onkoloji ile üreme tıbbını bir araya getiren, onkolojik tedavilere bağlı fertilite kaybının önlenmesini amaçlayan multidisipliner bir bilim alanıdır.

Bu derlemede, onkolojik tedavilerin over, testis ve germ hücreleri üzerindeki gonadotoksik etkileri ile fertilite korumaya yönelik güncel onkofertilite yaklaşımları, multidisipliner yönetim ve Türkiye'deki uygulamalar değerlendirilmiştir. Ayrıca ASCO, ESMO, ESHRE ve ASRM rehberleri doğrultusunda sperm, oosit, embriyo ve gonadal doku kriyoprezervasyonu, GnRH analogları ile random-start overyan stimülasyonuna ilişkin güncel kanıtlar incelenmiştir. Türkiye'de fertilite koruma yöntemleri uygulanabilmekle birlikte, standardize onkofertilite ağlarının, etkin sevk sistemlerinin ve ulusal veri kayıt mekanizmalarının güçlendirilmesine gereksinim bulunmaktadır. Psikolojik yük, finansal ve lojistik güçlükler ile tedavi sonrası fertilite, gebelik zamanlaması ve yasal düzenlemelere ilişkin belirsizlikler, hastaların fertilite koruma karar sürecini doğrudan etkilemektedir.

Bulgular: , uygun hasta seçimi ve zamanında uygulanan onkofertilite yaklaşımlarıyla sperm, oosit, embriyo, over dokusu ve testis dokusu kriyoprezervasyonunun üreme potansiyelinin korunmasında etkili yöntemler olduğunu göstermektedir. Fertilite koruma başarısı; erken danışmanlık, doğru risk değerlendirmesi ve multidisipliner yaklaşım ile yakından ilişkilidir. Buna karşın zaman kısıtlılığı, farkındalık eksikliği ve uygun merkezlere zamanında yönlendirmedeki gecikmeler ve onkofertilite hizmetlerinin etkin sunumu yetersizliği başlıca engellerdir.

Sonuç: Onkofertilite, gonadotoksisiteye bağlı fertilite kaybının önlenmesinde kanıta dayalı fertilite koruma yöntemlerini multidisipliner yaklaşımla bütünleştiren modern onkolojik bakımın vazgeçilmez bir bileşenidir. Erken danışmanlık, uygun hasta seçimi ve zamanında uygulanan kriyoprezervasyon stratejileri üreme potansiyelinin korunmasında temel rol oynamaktadır. Türkiye'de hasta merkezli onkofertilite hizmetlerinin güçlendirilmesi için standardize sevk sistemlerinin, ulusal veri kayıt mekanizmalarının ve mevcut yasal düzenlemelerin bilimsel kanıtlar doğrultusunda geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Onkofertilite; fertilite korunması; kanser; gonadotoksisite; kriyoprezervasyon; AYA kanserleri

ABSTARCT

With increasing cancer survival rates, modern oncology has shifted its focus beyond disease control to include the preservation of post-treatment quality of life and fertility. Treatment-related gonadotoxicity, particularly in childhood, adolescent, and young adult (AYA) cancer patients, adversely affects reproductive potential by causing fertility loss. Oncofertility is a multidisciplinary field that integrates oncology and reproductive medicine to prevent treatment-related fertility impairment.

This review evaluates the gonadotoxic effects of oncological treatments on the ovaries, testes, and germ cells, current oncofertility strategies for fertility preservation, multidisciplinary management, and current practices in Türkiye. In addition, current evidence regarding sperm, oocyte, embryo, and gonadal tissue cryopreservation, gonadotropin-releasing hormone (GnRH) analogs, and random-start ovarian stimulation was reviewed in accordance with the ASCO, ESMO, ESHRE, and ASRM guidelines. Although fertility preservation techniques are available in Türkiye, there remains a need to strengthen standardized oncofertility networks, effective referral pathways, and national data registries. Psychological burden, financial and logistical challenges, together with uncertainties regarding post-treatment fertility, pregnancy timing, and legal regulations, directly influence patients' fertility preservation decision-making.

The findings indicate that timely implementation of oncofertility strategies and appropriate patient selection make sperm, oocyte, embryo, ovarian tissue, and testicular tissue cryopreservation effective approaches for preserving reproductive potential. The success of fertility preservation is closely associated with early counseling, accurate risk assessment, and a multidisciplinary approach. However, limited time, lack of awareness, delays in timely referral to specialized centers, and insufficient delivery of oncofertility services remain the major barriers.

Conclusion: Oncofertility is an indispensable component of modern cancer care that integrates evidence-based fertility preservation strategies with a multidisciplinary approach to prevent gonadotoxicity-related fertility loss. Early counseling, appropriate patient selection, and timely implementation of cryopreservation strategies play a pivotal role in preserving reproductive potential. Strengthening standardized referral systems, national data registries, and evidence-based legal regulations is essential for improving patient-centered oncofertility care in Türkiye.

Keywords: Oncofertility; Fertility preservation; Cancer; Gonadotoxicity; Cryopreservation; Adolescent and Young Adult (AYA) cancers.
Anahtar Kelimeler: Anahtar Kelimeler: Onkofertilite; fertilite korunması; kanser; gonadotoksisite; kriyoprezervasyon; AYA kanserleri

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO	TÜR / TYPE	KONU / TOPIC
D9AA71F5	Sözlü Bildiri	Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-3105-0081 | 0000-0003-3068-4987 | 0000-0002-8518-5969 | 0000-0003-4914-4593 | 0009-0008-7770-220X | 0009-0002-5583-5489

DAİLY CİGARETTE CONSUMPTİON AND POSTOPERATİVE RESPİRATORY COMPLİCATİONS İN SMOKERS UNDERGOİNG UROLOGİCAL SURGERY

Dr. Öğr. Üyesi Aleksandra Gavrilovska BRZANOV*[1], Prof. Dr. Marija Jovanovski SRCEVA[2], Prof. Dr. Svetozar ANTOVİC[3], Dr. Öğr. Üyesi Nikola BRZANOV[2], Dr. Öğr. Üyesi Viktor STANKOV[4], Uzm. Dr. Martina AMBARDJİEVA[5], Dr. Haris SULEJMANİ[6]

[1] TOAURILC

[2] University Clinic for Traumatology, Orthopedic Diseases, Anesthesiology, Reanimation, Intensive Care Medicine and Emergency Department, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia

[3] University Clinic for Digestive Surgery, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia

[4] University Clinic for Urology, Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia

[5] Phı University Clinic for Surgical Diseases "st. Naum Ohridski-Skopje"

[6] Faculty of Medicine, University "ss. Cyril and Methodius", Skopje, North Macedonia

* Corresponding Author: Aleksandra Gavrilovska BRZANOV

gavrilovska.aleksandra@gmail.com

ABSTRACT

Background: Smoking is associated with an increased risk of postoperative respiratory complications, but the influence of daily cigarette consumption among active smokers is less clearly defined.

Methods: This single-center observational study included 60 consecutive active smokers undergoing elective urological surgery under general anesthesia. Daily cigarette consumption was recorded preoperatively, and clinically relevant postoperative respiratory complications were assessed during hospitalization and within 30 days after discharge.

Results: Postoperative respiratory complications occurred in 19 patients (31.7%). Patients with complications smoked significantly more cigarettes per day than those without complications (38.9 ± 8.1 vs 18.8 ± 7.1; $p < 0.001$). Daily cigarette consumption showed a strong positive association with postoperative respiratory complications ($r = 0.79$, $p < 0.001$).

Conclusion: Higher daily cigarette consumption was associated with an increased occurrence of postoperative respiratory complications in active smokers undergoing urological surgery. Daily smoking intensity may provide additional information during preoperative risk assessment.

Keywords: cigarette consumption; postoperative respiratory complications; smoking; urological surgery.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
D9F5DD71

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Yönetimi

ORCID: 0000-0002-6765-715X | 0000-0002-6990-1945 | 0000-0003-1139-4650

AĞIZ VE DİŞ SAĞLIĞI HİZMETLERİNE ALGILANAN ERİŞİLEBİLİRLİK İLE HASTA MEMNUNİYETİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: İSTANBUL'DA KESİTSEL BİR ARAŞTIRMA

Arş. Ayşegül ERKOÇ*[1], Doç. Dr. Nilay AKSOY[2], Doç. Dr. Orhan AKAY[3]
[1] Altınbaş Üniversitesi
[2] Department of Clinical Pharmacy, School of Pharmacy, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
[3] Department of Biostatistics, School of Medicine, Altınbaş University, İstanbul, Türkiye
* Corresponding Author: Ayşegül ERKOÇ
dtaysegulerkoc@gmail.com

ÖZET

Arka Plan: Sağlık hizmetlerine erişilebilirlik, hasta memnuniyetini belirleyen temel faktörlerden biridir. Ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde algılanan erişilebilirliğin hasta memnuniyeti üzerindeki etkisinin ortaya konulması, hizmet kalitesinin geliştirilmesi açısından önem taşımaktadır.

Amaç: Bu çalışmanın amacı, ağız ve diş sağlığı hizmetlerine algılanan erişilebilirlik ile hasta memnuniyeti arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Yöntem: Araştırma, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinden yararlanan katılımcılar üzerinde gerçekleştirilen kesitsel bir çalışmadır. Algılanan erişilebilirlik, Sağlık Kuruluşu Olanakları ve Erişilebilirlik boyutu ile; hasta memnuniyeti ise Sağlık Hizmetlerinin Kalitesi ve Hasta–Hizmet Etkileşimi boyutu ile değerlendirilmiştir. Ölçeklerin yapı geçerliliği açımlayıcı faktör analizi ile doğrulanmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkinin büyüklüğü Eta katsayısı ile, ilişkinin yönü ve istatistiksel anlamlılığı ise Spearman sıra korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Bulgular: Araştırmaya yaş ortalaması 42,73 ± 16,17 yıl olan 1.070 kişi katılmıştır. Katılımcıların 580'i (%54,8) kadın, 487'si (%45,0) erkek ve 3'ü (%0,2) cinsiyetini belirtmek istememiştir. Eta katsayısı, algılanan erişilebilirlik ile hasta memnuniyeti arasında orta düzeyde bir ilişki olduğunu göstermiştir ($\eta = 0.413$; $\eta^2 = 0.171$). Spearman sıra korelasyon analizi sonucunda, Sağlık Kuruluşu Olanakları ve Erişilebilirlik ile Sağlık Hizmetlerinin Kalitesi ve Hasta Hizmet Sunucu Etkileşimi arasında zayıf ile orta düzey arasında, pozitif ve istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($\rho = 0.387$, $p < 0.001$). Bu bulgular, ağız ve diş sağlığı hizmetlerine erişilebilirlik algısı arttıkça hasta memnuniyetinin de arttığını göstermektedir.

Sonuç: Araştırma sonuçları, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinde algılanan erişilebilirliğin hasta memnuniyetini etkileyen önemli faktörlerden biri olduğunu ortaya koymaktadır. Sağlık kuruluşlarının fiziksel olanaklarının geliştirilmesi, çalışma saatlerinin hasta ihtiyaçlarına uygun hale getirilmesi ve hizmetlere erişimin kolaylaştırılması, hasta memnuniyetinin artırılmasına katkı sağlayabilir. Elde edilen bulgular, ağız ve diş sağlığı hizmetlerinin planlanması ve sağlık politikalarının geliştirilmesi açısından yol gösterici niteliktedir.

Anahtar Kelimeler: Ağız ve Diş Sağlığı Hizmetleri, Hasta Memnuniyeti, Sağlık Hizmetlerine Erişilebilirlik, Eta Katsayısı, Spearman Korelasyonu

THE RELATIONSHIP BETWEEN PERCEIVED ACCESSIBILITY TO ORAL AND DENTAL HEALTHCARE SERVICES AND PATIENT SATISFACTION: A CROSS-SECTIONAL STUDY IN ISTANBUL, TURKIYE

ABSTRACT

Background: Accessibility to healthcare services is one of the key factors determining patient satisfaction. Identifying the impact of perceived accessibility in oral and dental health services on patient satisfaction is important for improving service quality.

Aim: The aim of this study is to examine the relationship between perceived accessibility to oral and dental health services and patient satisfaction.

Method: This research is a cross-sectional study conducted on participants who benefited from oral and dental health services. Perceived accessibility was evaluated using the Healthcare Facility and Accessibility dimension; patient satisfaction was evaluated using the Quality of Healthcare Services and Patient-Service Interaction dimension. The construct validity of the scales was confirmed by exploratory factor analysis. The magnitude of the relationship between the variables was examined using the Eta coefficient, and the direction and statistical significance of the relationship were examined using Spearman rank correlation analysis Findings: The study included 1,070 participants with an average age of 42.73 ± 16.17 years. Of the participants, 580 (54.8%) were female, 487 (45.0%) were male, and 3 (0.2%) did not wish to specify their gender. The eta coefficient showed a moderate relationship between perceived accessibility and patient satisfaction ($\eta = 0.413$; $\eta^2 = 0.171$). Spearman rank correlation analysis revealed a weak to moderate, positive, and statistically significant relationship between Healthcare Facility and Accessibility and Healthcare Quality and Patient-Service Provider Interaction ($\rho = 0.387$, $p < 0.001$). These findings indicate that as the perceived accessibility to oral and dental health services increases, patient satisfaction also increases.

Conclusion: The research results reveal that perceived accessibility in oral and dental health services is one of the important factors affecting patient satisfaction. Improving the physical facilities of healthcare facilities, adapting working hours to patient needs, and facilitating access to services can contribute to increasing patient satisfaction. The findings are guiding in terms of planning oral and dental health services and developing health policies.

Keywords: Oral and Dental Health Services, Patient Satisfaction, Accessibility to Health Services, Eta Coefficient, Spearman Correlation

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
DA9EFB75
TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri
KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0009-0007-5597-2199 | 0000-0001-8213-4747

NÖRAL TÜP DEFEKTLİ FETÜSLERE AİT PLASENTALARDA HİSTOPATOLOJİK BULGULARIN NORMAL PLASENTALARLA KARŞILAŞTIRILMASI

Uzm. Dr. Hatice Kübra ŞİLE*[1], Dr. Öğr. Üyesi Evren UZUN[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Şahinbey Araştırma ve Uygulama Hastanesi
* Corresponding Author: Hatice Kübra ŞİLE
kubranurlu@gmail.com

ÖZET

Amaç: Nöral tüp defektleri (NTD), embriyonik dönemde nöral tüpün kapanmasındaki bozukluk sonucu ortaya çıkan, santral sinir sisteminin en sık görülen konjenital anomalileri arasında yer almaktadır. Bu defektler; anensefali, spina bifida ve ensefalosel gibi geniş bir klinik spektrumu kapsar ve hem fetal mortalite hem de uzun dönem morbidite açısından önemli sonuçlara yol açar. Bu bağlamda, çalışmamızda NTD'li fetüslere ait plasentaların histopatolojik özelliklerinin sistematik olarak değerlendirilmesi ve normal gebelik plasentaları ile karşılaştırılması amaçlanmıştır. Bu karşılaştırma ile NTD gelişiminde plasental patolojilerin olası rolünün ortaya konulması ve potansiyel patofizyolojik mekanizmaların aydınlatılması hedeflenmektedir.

Gereç ve Yöntem: Çalışmaya nöral tüp defekti tanısı nedeniyle gebeliği sonlandırılan 83 olguya ait plasenta ile kontrol grubu olarak 100 normal gebelik plasentası dahil edildi. Nöral tüp defektleri olguları anensefali, spina bifida, ensefalosel ve kraniyorakişizis olarak sınıflandırıldı. Hasta yaşı, gebelik sayısı ve benzeri bilgiler hasta bilgi sisteminden elde edildi. Plasentalar villöz ödem, perivillöz fibrin artışı, koryoamnionit, kalsifikasyon, sebebi bilinmeyen villit, intervillozit, desidual vaskülopati, fetal damar trombozu, koranjiozis, sinsityal knot artışı ve umblikal kord anomalileri açısından değerlendirildi. Ayrıca plasenta ağırlıkları kaydedildi. Gruplar arasındaki farklar istatistiksel olarak analiz edildi.

Bulgular: Olgular gruplara ayrıldığında 39 olgu spina bifida, 26 olgu anensefali, 17 olgu ensefalosel ve 1 olgu kraniyokişizis tanısı aldı. Hastaların ortalama yaşı 30±5.4 iken kontrol grubunda ortalama 26±3.2 idi. Yaş ortalaması NTD grubunda anlamlı şekilde yüksekti ($p<0.05$). Gebelik sayısı incelendiğinde NTD grubunda ortalama 3±1.7 iken normal plasenta grubunda 2±0.8 idi. NTD grubunda ortalama plasenta ağırlığı 410 ± 65 g iken kontrol grubunda 492 ± 58 g olarak saptandı ve NTD grubunda plasenta ağırlığı daha düşük bulundu ($p<0.05$). Histopatolojik incelemede NTD plasentalarında villöz ödem, desidual vaskülopati, sinsityal knot artışı ve fetal damar trombozu gibi bulguların kontrol grubuna kıyasla daha yüksek oranlarda görüldüğü saptandı (Tablo-1). Nöral tüp defektleri alttipleri arasında ise histopatolojik verilerde anlamlı farklılık bulunmadı .

Sonuç: Bu çalışmada elde edilen bulgular, NTD ile plasental patoloji arasında potansiyel bir ilişki olduğunu desteklemektedir. Özellikle maternal vasküler malperfüzyon bulgularındaki artış, uteroplasental dolaşımın bozulduğunu ve fetal gelişim sürecinde kronik hipoksinin rol oynayabileceğini düşündürmektedir. Erken embriyogenez döneminde meydana gelen hipoksik ortamın nöral tüp kapanmasını olumsuz etkileyebileceği bilinmektedir. Bu nedenle plasental perfüzyon bozuklukları, NTD patogenezinde dolaylı bir rol oynayabilir. NTD'li gebeliklerde plasental patolojinin değerlendirilmesi, hastalığın patogenezinin anlaşılmasına katkı sağlayabilir.

Tablo-1: Nöral tip defektli ve normal plasentalarda histopatolojik bulgular

Histopatolojik bulgu
NTD
Normal
Villöz ödem
32 (%38.6)
8 (%8.0)
Koryoamnionit
21 (%25.3)
8 (%8.0)
Sinsityal knot artışı
29 (%34.9)
10 (%10.0)
Desidual vaskülopati
26 (%31.3)
5 (%5.0)
Fetal damar trombozu
18 (%21.7)
3 (%3.0)
Kalsifikasyon
35 (%42.2)
15 (%15.0)
Koryangiozis
8 (%9.8)
5 (%5.0)
Villitis of unknown etiology
14 (%16.9)
4 (%4.0)
İntervillozitis
9 (%10.8)
2 (%2.0)

Perivillöz fibrin artışı
41 (%49)
12 (%12)
Umbilikal kord anomalisi
12 (%14.5)
3 (%3.0)
Anahtar Kelimeler: Nöral tüp defekti, plasenta, histopatoloji, maternal vasküler malperfüzyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
DB2BBE9E

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0002-1185-2546

TİROİDEKTOMİ UYGULANAN HASTALARDA BETHESDA V–VI TİROİD SİTOLOJİSİ İLE İLİŞKİLİ KLİNİK FAKTÖRLER: RETROSPEKTİF BİR ANALİZ

Uzm. Dr. Bahattin BAYAR*[1]
[1] Ankara Etlik Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Bahattin BAYAR
drbahattinbayar@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bethesda sistemi ile raporlanan ince iğne aspirasyon sitolojisi, tiroid nodüllerinin risk sınıflandırılmasının temelini oluşturmaktadır. Bethesda V (malignite şüphesi) ve VI (malign) kategorileri en yüksek malignite riskini taşımakta ve genellikle cerrahi tedavi gerektirmektedir. Bu çalışmada, tiroidektomi uygulanan hastalarda postoperatif maligniteden ziyade yüksek riskli sitoloji (Bethesda V–VI) ile ilişkili rutin olarak değerlendirilebilen preoperatif klinik faktörlerin belirlenmesi amaçlandı. Yöntem: Tek merkezde iki yıllık dönemde tiroidektomi uygulanan ardışık 438 hasta retrospektif olarak incelendi. Bethesda I (tanısal olmayan) olgular dışlandıktan sonra 415 hasta analize dahil edildi. Sonlanım noktası yüksek riskli sitoloji (Bethesda V–VI) ile Bethesda II–IV kategorilerinin karşılaştırılması olarak belirlendi. Yaş, cinsiyet, nodül boyut kategorisi, tek veya bilateral tutulum, toksik fonksiyonel durum ve servikal lenfadenopati (LAP) değişkenleri tek değişkenli ve çok değişkenli lojistik regresyon analizleri ile değerlendirildi. Duyarlılık analizinde sonlanım noktası yalnızca Bethesda V olgularıyla sınırlandırıldı (Bethesda VI hariç). Bulgular: Hastaların 151'inde (%36,4) yüksek riskli sitoloji saptandı. Çok değişkenli analizde toksik fonksiyonel durumun (olasılık oranı [OR]=0,20; %95 güven aralığı [GA]: 0,07–0,54; p=0,002) ve daha büyük nodül boyut kategorisinin (OR=0,21; %95 GA: 0,15–0,30; p<0,001) yüksek riskli sitoloji olasılığını azalttığı bulundu. Buna karşın servikal lenfadenopati varlığı yüksek riskli sitoloji ile bağımsız olarak ilişkiliydi (OR=4,17; %95 GA: 1,87–9,31; p<0,001). Erkek cinsiyet bağımsız olarak ilişkili değildi (OR=1,87; %95 GA: 0,97–3,62; p=0,063); yaş ve bilateral tutulum da düzeltme sonrasında anlamlılığını korumadı. Model yüksek ayırt edicilik gösterdi (AUC=0,90; %95 GA: 0,87–0,93) ve yeterli kalibrasyona sahipti (Hosmer–Lemeshow p=0,37). İç doğrulama analizinde iyimserlik düzeyi minimal olup düzeltilmiş AUC değeri 0,90 ve 10 katlı çapraz doğrulama AUC değeri 0,89 olarak bulundu. Duyarlılık analizinde (Bethesda V ve Bethesda II–IV karşılaştırması) toksik fonksiyonel durum (OR=0,07; p=0,009) ve nodül boyutu (OR=0,25; p<0,001) ile ilişkiler devam ederken, servikal lenfadenopati ile ilişki zayıfladı ve istatistiksel anlamlılığını kaybetti (OR=2,39; %95 GA: 0,91–6,29; p=0,078). Sonuç: Tiroidektomi uygulanan tiroid nodülü hastalarında toksik fonksiyonel durum, yüksek riskli sitoloji olasılığında belirgin bir azalma ile bağımsız olarak ilişkili bulunmuştur ve bu ilişki Bethesda VI olguları dışlandıktan sonra da devam etmiştir. Servikal lenfadenopati yüksek riskli sitoloji ile bağımsız olarak ilişkili bulunmuş ve sitolojik spektrumun malign ucunu işaret ediyor görünmüştür. Nodül boyutu ile gözlenen ters ilişki ise opere edilmiş hasta grubunun özellikleri nedeniyle dikkatle yorumlanmalıdır. Bu bulgular preoperatif risk değerlendirmesi ve hasta danışmanlığı süreçlerine katkı sağlayabilir; sonuçların doğrulanması için histopatolojik sonuçlarla ilişkilendirilmiş prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Tiroid nodülü; Bethesda sistemi; tiroid sitolojisi; toksik guatr; servikal lenfadenopati; tiroidektomi

CLINICAL FACTORS ASSOCIATED WITH BETHESDA V–VI THYROID CYTOLOGY IN PATIENTS UNDERGOING THYROIDECTOMY: A RETROSPECTIVE ANALYSIS

ABSTRACT

Background: . Fine-needle aspiration cytology, reported with the Bethesda system, is the cornerstone of thyroid nodule risk stratification. Categories V (suspicious for malignancy) and VI (malignant) carry the highest implied risk and usually prompt surgery. We examined which routinely available preoperative clinical factors are associated with high-risk cytology (Bethesda V–VI) in patients undergoing thyroidectomy, rather than with postoperative malignancy. Methods. We retrospectively analyzed 438 consecutive patients who underwent thyroidectomy over two years at a single center. After excluding Bethesda I (non-diagnostic) cases, 415 patients were analyzed. The outcome was high-risk cytology (Bethesda V–VI) versus Bethesda II–IV. Age, sex, nodule size category, uni-/bilateral involvement, toxic functional status, and cervical lymphadenopathy (LAP) were assessed using univariable and multivariable logistic regression. A sensitivity analysis restricted the outcome to Bethesda V (excluding VI). Results. High-risk cytology was present in 151 patients (36.4%). In the multivariable model, toxic functional status (odds ratio [OR] 0.20, 95% confidence interval [CI] 0.07–0.54; p=0.002) and larger nodule size category (OR 0.21, 95% CI 0.15–0.30; p<0.001) were associated with lower odds of high-risk cytology, whereas cervical LAP was associated with higher odds (OR 4.17, 95% CI 1.87–9.31; p<0.001). Male sex was not independently associated (OR 1.87, 95% CI 0.97–3.62; p=0.063), and neither age nor bilateral involvement remained significant after adjustment. The model showed strong discrimination (AUC 0.90, 95% CI 0.87–0.93) and adequate calibration (Hosmer–Lemeshow p=0.37), with minimal optimism on internal validation (optimism-corrected AUC 0.90; 10-fold cross-validated AUC 0.89). In the sensitivity analysis (Bethesda V vs II–IV), the associations with toxic functional status (OR 0.07; p=0.009) and nodule size (OR 0.25; p<0.001) persisted, whereas the association with cervical LAP attenuated and was no longer significant (OR 2.39, 95% CI 0.91–6.29; p=0.078). Conclusions. In an operated thyroid nodule population, toxic functional status was independently associated with a substantially lower likelihood of high-risk cytology, an association that persisted after excluding overtly malignant (Bethesda VI) cases. Cervical LAP was independently associated with high-risk cytology and appeared to mark the malignant end of the cytological spectrum, while the inverse association with nodule size should be interpreted with caution given the operated cohort. These findings may complement preoperative risk assessment and counseling; prospective, histopathology-linked studies are warranted to validate them.

Keywords: Thyroid nodule; Bethesda system; thyroid cytology; toxic goiter; cervical lymphadenopathy; thyroidectomy

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
DBD8C780

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5812-9892

KAHRAMANMARAŞ DEPREMİNDE YOĞUN BAKIMDA TAKİP EDİLEN ERİŞKİN HASTALARDAKİ ENFEKSİYÖZ ETKENLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Uzm. Dr. Büşra TANIR*[1]
[1] Elazığ Fethi Sekin Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Büşra TANIR
mdbp_44@hotmail.com

ÖZET

Türkiye Kahramanmaraş'ta 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen 7.7 ve 7.6 büyüklüğünde iki deprem 11 ili etkilemiş, çok sayıda kişi hayatını kaybetmiş veya yaralanmıştır; yaralılar çeşitli hastanelerde tedavi altına alınmıştır(1). Çalışmamızda depremden sonra hastanemize kendi imkanları ile başvuran veya çevre illerden sevki yapılan, yoğun bakımda takip edilen 38 erişkin hastanın verilerinin retrospektif olarak incelenmesi amaçlandı. Hastaların yaş ortalaması 39,71(min:18 max:83),20(%52,6)'si kadındı.34(%89,4)'ü crush sendromu, 3(%8,8)'si deprem sebebiyle yüksekten düşme vb sebepler, 1(%2,6)'i deprem sonrasında Kahramanmaraş'taki hastanelerde oluşan yoğunluk sebebiyle yoğun bakım ihtiyacı olduğu için hastanemize başvurmuştu. Hastaların 25(%65,7)'i Malatya'dan, 9(%23,6)'u Adıyaman'dan, 2(%5,7)'si Kahramanmaraş'tan, 1(%2,6)'i Hatay'dan, 1(%2,6)'i Elazığ'dan gelmişti. Hastaların 32(%84,3)'sinden en az bir kültür alınmıştı, 12(%31,5)'sinde en az bir kültürde üreme olmuştu. Hastalardan alınan 14 yara kültürünün 10(%71,4)'unda, 14 kan kültürünün 1(%7,1)'inde, 9 kateter kan kültürünün 2(%22,2)'sinde, 26 idrar kültürünün 4(%15,4)'ünde,2 endotrakeal aspirat kültürünün 2'sinde(%100) üreme oldu; 1 plevral sıvı kültüründe üreme olmadı. Yara kültürlerinin 8(%80)'inde Acinetobacter baumannii, 1(%10)'inde Burkholderia cepacia, 1(%10)'inde Escherichia coli üremesi oldu; 3(%30) kültürde A. baumannii yanında 2. etken olarak Enterococcus faecium, Klebsiella pneumoniae, Enterobacter cloacae üremişti. 1(%7,1)kan kültüründen Staphylococcus hominis, 1(%11,1)'er kateter kan kültüründen S. hominis ve E. cloacae üredi. İdrar kültürlerinin 2(%50)'sinde K. Pneumoniae,1(%25)'inde Enterobacter cloacae complex, 1(%25)'inde A. baumannii ve E. coli üredi. 2 aspirat kültüründe(%100) A. Baumannii üremesi oldu.

Coğrafi yakınlık sebebiyle en çok başvuru Malatya'dan(%23,6) olmuştur. Çakın Ö ve ark.(2) tarafından yapılan tek merkez verilerinin incelendiği çalışmada, başvurudan 48 saat sonra; Kaya E.K. ve ark. (3) tarafından yapılan çok merkezli çalışmada ise başvuru sonrası 72 saat içinde alınan yara, idrar ve trakeal aspirat kültürlerinde, çalışmamızda saptanan etkenlerin saptandığı görülmüştür.

Sonuç olarak deprem sonrasında yoğun bakımda takibine başlanan hastalarda karşılaşılabilecek olası etkenler ve antibiyotik duyarlılık paternleri hakkında önceden yapılan araştırmalar aracılığı ile bilgi sahibi olmak, felaket sonrası kriz yönetimini kolaylaştıracak, uygun müdahalelerin hızlı yapılmasını sağlayacak, mortalite ve morbiditenin azaltılmasında katkı sağlayacaktır.

1.Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı. Kahramanmaraş Depremleri Hakkında Basın Bülteni [Internet]. Ankara: T.C. İçişleri Bakanlığı; Mart 21, 2023.[erişim Temmuz 13, 2026]

2. Çakın Ö, Yüce Aktepe M, Acar S, İbze S. Kahramanmaraş-Pazarcık Earthquake 2023: Characteristics of Patients Presented to the Emergency Department of a Tertiary Hospital Far from the Region and Infection Characteristics in Hospitalized Patients. Prehospital and Disaster Medicine. 2024;39(1):25-31. doi:10.1017/S1049023X24000062

3. Kaya, E.K., Halacli, B., Guven, G. et al. Infections among adults hospitalized in intensive care after the 2023 earthquake in the southeastern part of Türkiye: a multi-center observational study. BMC Infect Dis 25, 35 (2025). https://doi.org/10.1186/s12879-024-10416-x

Anahtar Kelimeler: deprem, bakteri,kültür,yoğun bakım

EVALUATION OF INFECTIOUS AGENTS IN ADULT PATIENTS HOSPITALIZED IN THE INTENSIVE CARE UNIT DURING THE KAHRAMANMARAS EARTHQUAKE

ABSTRACT

Two earthquakes with magnitudes of 7.7 and 7.6, which occurred in Kahramanmaras, Turkey, on February 6, 2023, affected 11 provinces, resulting in numerous fatalities and injuries; the injured were treated at various hospitals(1). Our study aimed to retrospectively analyze data from 38 adult patients admitted to the intensive care unit (ICU) following the earthquake—either by their own means or via transfer from neighboring provinces. The mean age of the patients was 39.71 years (range: 18–83), and 20 (52.6%) were female. Regarding the reasons for admission, 34 patients (89.4%) presented with crush syndrome, 3 (8.8%) due to causes such as falls from heights associated with the earthquake, and 1 (2.6%) due to the need for intensive care resulting from the patient overload at hospitals in Kahramanmaras. The patients originated from the following provinces: Malatya (n=25; 65.7%), Adiyaman (n=9; 23.6%), Kahramanmaras (n=2; 5.7%), Hatay (n=1; 2.6%), and Elazig (n=1; 2.6%). At least one culture sample was obtained from 32 patients (84.3%), and microbial growth was detected in at least one culture for 12 patients (31.5%). Growth was observed in 10 of 14 wound cultures (71.4%), 1 of 14 blood cultures (7.1%), 2 of 9 catheter blood cultures (22.2%), 4 of 26 urine cultures (15.4%), and both endotracheal aspirate cultures (100%); no growth was detected in the single pleural fluid culture. Wound cultures yielded growth of *Acinetobacter baumannii* in 8 (80%) samples, *Burkholderia cepacia* in 1 (10%), and *Escherichia coli* in 1 (10%); in 3 (30%) cultures, *Enterococcus faecium*, *Klebsiella pneumoniae*, or *Enterobacter cloacae* grew as a secondary pathogen alongside *A. baumannii*. *Staphylococcus hominis* was isolated from 1 (7.1%) blood culture, while *S. hominis* and *E. cloacae* were isolated from 1 (11.1%) catheter blood culture each. Urine cultures yielded growth of *K. pneumoniae* in 2 (50%) samples, *Enterobacter cloacae* complex in 1 (25%), and *A. baumannii* and *E. coli* in 1 (25%). *A. baumannii* grew in 2 (100%) aspirate cultures.

The highest number of admissions (23.6%) originated from Malatya due to geographical proximity. Pathogens similar to those identified in our study were detected in wound, urine, and tracheal aspirate cultures—collected 48 hours post-admission in a single-center study by Çakin Ö. et al., and within 72 hours post-admission in a multicenter study by Kaya E.K. et al.

In conclusion, having prior knowledge—gained through research—regarding the potential pathogens and antibiotic susceptibility patterns likely to be encountered in patients admitted to intensive care following an earthquake will facilitate post-disaster crisis management, enable rapid and appropriate interventions, and contribute to reducing mortality and morbidity.

Keywords: earthquake, bacteria, culture, intensive care

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
DCE59B69

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık ve Spor Bilimleri

ORCID: 0009-0005-7864-3297 | 0000-0001-8914-7479

AKTİF KADINLARDA DÜŞÜK DOZLARDA KAFEİN ALIMININ EGZERSİZDEKİ YAĞ OKSİDASYONU ÜZERİNE ETKİSİ

Arş. Hüseyin KAHLEOĞULLARI*[1], Prof. Dr. Gülbin RUDARLI[1]
[1] Ege Üniversitesi
* Corresponding Author: Hüseyin KAHLEOĞULLARI
93230000134@ogrenci.ege.edu.tr

ÖZET

Bu çalışmanın amacı düşük dozlarda (<3 mg/kg) kafein alımının aktif kadınlarda egzersizde yağ oksidasyonu üzerine etkisini araştırmaktır. Araştırma randomize, dengeli, çift kör, plasebo kontrollü bir tasarımla yürütülmüştür. Antropometrik ölçümlerin ardından katılımcılar maksimal oksijen tüketimi (VO2maks) testini tamamlamış ve ardından 3 deneysel seansa katılmıştır. Test protokolü VO2maks'ın 3 aşamalı ölçümünü içermektedir: submaksimal test, VO2pik testi ve doğrulama testi. Seanslar en az 3 gün arayla ve katılımcıların menstrüel döngülerinin orta luteal fazında gerçekleştirilmiş. Katılımcılar 1 mg/kg kafein, 2 mg/kg kafein ve plasebo ile üç özdeş egzersiz denemesi yapmışlardır. Kafein veya plasebo testlerden 60 dakika önce kapsül formunda uygulanmıştır. Egzersizler, bisiklet ergometresi (894E, Monark) ile gerçekleştirilmiş ve solunum gaz değişimleri bir gaz analizörü (Quark b2 COSMED) kullanılarak ölçülmüştür. Egzersiz sırasında enerji harcaması ve substrat oksidasyonu (yağ ve karbonhidrat oranları), protein dışı solunum katsayısına (≥0,7 ve ≤1,0) dayalı hesaplamalarla belirlenmiştir. Maksimum yağ oksidasyon hızı (MFO), kademeli artan egzersiz yoğunluğu sırasında ölçülmüş ve MFO'nun elde edildiği egzersiz yoğunluğu Fatmax olarak tanımlanmıştır. Katılımcıların egzersiz sırasında algıladıkları yorgunluk seviyesi, BORG skalasıyla değerlendirilmiştir.

Yağ ve karbonhidrat oksidasyonu, enerji harcanması, kalp atım hızı, algılanan zorluk düzeyi ve solunum değişim oranı değerleri için yapılan iki yönlü tekrarlı ölçümlerin ANOVA sonuçları, plasebo ile 1 mg·kg^{-1} ve 2 mg·kg^{-1} kafein koşulları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık olmadığını göstermiştir. MFO, FATmax, toplam yağ ve karbonhidrat oksidasyonu ile toplam enerji harcaması için yapılan tek yönlü tekrarlı ölçümlerin ANOVA sonuçlarına göre koşullar arasında anlamlı bir fark bulunamadı.

Bu sonuçlar, egzersiz öncesi verilen kafeinin substrat oksidasyonu, enerji metabolizması ve algısal yük üzerinde anlamlı bir değişim yaratmadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Kafein, yağ oksidasyonu, VO2max, kadın sporcu

EFFECT OF LOW DOSES OF CAFFEINE INTAKE ON EXERCISE-INDUCED FAT OXIDATION IN ACTIVE WOMEN

ABSTRACT

The aim of this study was to investigate the effects of low-dose caffeine intake (<3 mg/kg) on fat oxidation during exercise in active women. The study was conducted using a randomized, counterbalanced, double-blind, placebo-controlled design. Following anthropometric assessments, participants completed a maximal oxygen uptake (VO_2max) test and subsequently took part in three experimental sessions. The testing protocol included a three-stage assessment of VO_2max: a submaximal test, a VO_2peak test, and a verification test. The sessions were conducted at least three days apart and during the mid-luteal phase of the participants' menstrual cycles. Participants completed three identical exercise trials under the following conditions: 1 mg/kg caffeine, 2 mg/kg caffeine, and placebo. Caffeine or placebo was administered in capsule form 60 minutes prior to each test. Exercise trials were performed on a cycle ergometer (Monark 894E), and respiratory gas exchange was measured using a metabolic gas analyzer (Quark b2, COSMED). Energy expenditure and substrate oxidation (fat and carbohydrate rates) during exercise were calculated based on non-protein respiratory exchange ratio values (≥0.7 and ≤1.0). Maximum fat oxidation rate (MFO) was determined during a graded incremental exercise test, and the exercise intensity eliciting MFO was defined as Fatmax. Perceived exertion during exercise was assessed using the Borg scale.

Two-way repeated-measures ANOVA results for fat and carbohydrate oxidation, energy expenditure, heart rate, perceived exertion level, and respiratory exchange ratio showed no statistically significant differences between the placebo and the 1 mg·kg^{-1} and 2 mg·kg^{-1} caffeine conditions. One-way repeated-measures ANOVA results for MFO, FATmax, total fat and carbohydrate oxidation, and total energy expenditure showed no significant differences between the conditions. These results indicate that pre-exercise caffeine administration does not significantly alter substrate oxidation, energy metabolism, or perceived load.

Keywords: Caffeine, fat oxidation, VO2 max, female athlete

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E0F2AA97

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9831-3627

TİP 2 DİYABETES MELLİTUS HASTALARINDA SGLT2 İNHİBİTÖRÜ EKLENMESİNİN KISA DÖNEM GLİSEMİK SONUÇLARI: TEK MERKEZLİ GERÇEK YAŞAM VERİLERİNİN RETROSPEKTİF ANALİZİ

Uzm. Dr. Egemen KONAK*[1]
[1] Trabzon Ahi Evren Göğüs Kalp ve Damar Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Egemen KONAK
egemenkonak@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Tip 2 Diyabetes Mellitus (T2DM), uzun dönem mikrovasküler ve makrovasküler komplikasyonların önlenebilmesi için etkin glisemik kontrol gerektiren kronik bir metabolik hastalıktır. Sodyum-glukoz kotransporter-2 (SGLT2) inhibitörleri, insülinden bağımsız etki mekanizmasıyla glisemik kontrol sağlamanın yanı sıra kardiyovasküler ve renal yararlar da sunmaktadır. Bu çalışmada, mevcut antidiyabetik tedaviye SGLT2 inhibitörü eklenmesinin kısa dönem glisemik parametreler üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi amaçlandı.

Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif, tek merkezli gerçek yaşam verisi analizine farklı antidiyabetik tedavi rejimleri kullanan toplam 15 Tip 2 Diyabetes Mellitus hastası dahil edildi. Hastaların SGLT2 inhibitörü başlanmadan önce ölçülen açlık plazma glukozu ve HbA1c değerleri kaydedildi. Tedavi başlangıcından yaklaşık üç ay sonra elde edilen takip açlık plazma glukozu ve HbA1c değerleri değerlendirildi. Sürekli değişkenler ortalama ± standart sapma olarak sunuldu. Başlangıç ve takip verileri eşleştirilmiş örneklem t-testi ile karşılaştırıldı. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0,05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Çalışmaya dahil edilen hastaların yaş ortalaması 59,8±10,7 yıl olup hastaların %60'ı kadındı. Ortalama vücut kitle indeksi 30,6±2,6 kg/m² idi. SGLT2 inhibitörü tedavisinden üç ay sonra HbA1c düzeylerinde anlamlı azalma saptandı (8,56±1,18%'den 7,40±0,91%'e; ortalama değişim 1,16%; $p=0,001$). Benzer şekilde açlık plazma glukozu düzeyleri de anlamlı olarak azaldı (185,4±62,9 mg/dL'den 143,8±32,2 mg/dL'ye; ortalama değişim 41,6 mg/dL; $p=0,017$).

Sonuç: Mevcut antidiyabetik tedaviye SGLT2 inhibitörü eklenmesi, üç aylık takip sürecinde HbA1c ve açlık plazma glukozu düzeylerinde istatistiksel olarak anlamlı iyileşme ile ilişkilendirildi. Bulgularımız, SGLT2 inhibitörlerinin gerçek yaşam koşullarında kısa dönemde glisemik kontrolün sağlanmasında etkili bir tedavi seçeneği olabileceğini düşündürmektedir. Bulguların doğrulanması için daha geniş örneklemli ve prospektif çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: Tip 2 diyabetes mellitus, SGLT2 inhibitörü, gerçek yaşam verisi, HbA1c, glisemik kontrol

SHORT-TERM GLYCEMIC OUTCOMES FOLLOWING THE ADDITION OF AN SGLT2 INHIBITOR IN PATIENTS WITH TYPE 2 DIABETES MELLITUS: A SINGLE-CENTER RETROSPECTIVE ANALYSIS OF REAL-WORLD DATA

ABSTRACT

Objective:
Type 2 diabetes mellitus (T2DM) is a chronic metabolic disorder that requires effective glycemic control to prevent long-term microvascular and macrovascular complications. Sodium-glucose cotransporter-2 (SGLT2) inhibitors provide glycemic control through an insulin-independent mechanism of action while also offering cardiovascular and renal benefits. This study aimed to evaluate the short-term effects of adding an SGLT2 inhibitor to existing antidiabetic therapy on glycemic parameters in patients with T2DM.

Materials and Methods:
This retrospective, single-center real-world data analysis included a total of 15 patients with T2DM receiving various antidiabetic treatment regimens. Baseline fasting plasma glucose (FPG) and glycated hemoglobin (HbA1c) levels measured before initiation of SGLT2 inhibitor therapy were recorded. Follow-up FPG and HbA1c values obtained approximately three months after treatment initiation were evaluated. Continuous variables were expressed as mean ± standard deviation. Baseline and follow-up measurements were compared using the paired-samples t-test. A p-value of <0.05 was considered statistically significant.

Conclusion:
The addition of an SGLT2 inhibitor to the existing antidiabetic therapy was associated with statistically significant improvements in HbA1c and fasting plasma glucose levels over the three-month follow-up period. These findings suggest that SGLT2 inhibitors may represent an effective therapeutic option for achieving short-term glycemic control in real-world clinical practice. Larger prospective studies are warranted to confirm these findings.

Keywords: Type 2 diabetes mellitus, SGLT2 inhibitor, real-world data, HbA1c, glycemic control.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E15670EA

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID:

AZOT DESTEKLİ VE ORTAM HAVASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN POLİMERİZASYON PROTOKOLLERİNİN ÜÇ BOYUTLU YAZICI İLE ÜRETİLEN OKLÜZAL SPLİNT MATERYALİNİN YÜZEY SERTLİĞİ VE DÖNÜŞÜM DERECESİ ÜZERİNE ETKİSİ

Dr. Öğr. Üyesi Dalndushe ABDULAİ*[1], Doç. Dr. Rafat SASANY[1], Dr. Öğr. Üyesi Mehran MOGHBEL[1], Dr. Öğr. Üyesi Musab QAMHEYA[2], Dr. Öğr. Üyesi Raghib SURADİ[1]

[1] Biruni Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Arab American Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Dalndushe ABDULAİ
dyshedyshe@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu in vitro çalışmanın amacı, farklı sürelerde uygulanan azot destekli ve ortam havasında gerçekleştirilen polimerizasyon protokollerinin üç boyutlu (3B) yazıcı ile üretilen oklüzal splint materyalinin dönüşüm derecesi ve Vickers mikrosertliği üzerindeki etkilerini değerlendirmektir.

Yöntem: Çalışmada, üç boyutlu yazdırılabilir oklüzal splint rezininden (KeySplint Hard; Keystone Industries, Myerstown, PA, ABD) 10 mm çapında ve 2 mm kalınlığında toplam 60 disk şeklinde örnek hazırlanmıştır. Örnekler, polimerizasyon ortamı ve süresine göre azot destekli polimerizasyon (NP-5, NP-10, NP-20) ve ortam havasında polimerizasyon (AP-5, AP-10, AP-20) olmak üzere altı gruba ayrılmış ve 5, 10 ve 20 dakika süreyle son polimerizasyona tabi tutulmuştur. Dönüşüm derecesi Fourier dönüşümlü kızılötesi spektroskopisi (FTIR) ile, yüzey sertliği ise Vickers mikrosertlik cihazı kullanılarak değerlendirilmiştir. Veriler iki yönlü varyans analizi (ANOVA) ve Bonferroni düzeltmeli çoklu karşılaştırma testleri ile analiz edilmiş, anlamlılık düzeyi α=0,05 olarak kabul edilmiştir.

Bulgular: Son polimerizasyon ortamı, polimerizasyon süresi ve bu iki faktörün etkileşimi hem dönüşüm derecesini hem de Vickers mikrosertlik değerlerini anlamlı düzeyde etkilemiştir ($p<0,001$). En yüksek dönüşüm derecesi NP-20 grubunda (89,97 ± 2,38), ikinci en yüksek değer ise AP-20 grubunda (84,44 ± 2,38) elde edilmiş ve her iki grup da 5 ve 10 dakikalık gruplardan anlamlı derecede yüksek değerler göstermiştir ($p<0,05$). Benzer şekilde, en yüksek Vickers mikrosertlik değeri NP-20 grubunda (20,97 ± 0,95), ikinci en yüksek değer ise AP-20 grubunda (18,42 ± 0,50) belirlenmiştir. Son polimerizasyon süresinin uzaması hem dönüşüm derecesini hem de Vickers mikrosertliğini artırmış, azot destekli son polimerizasyon ise özellikle 20 dakikalık uygulamada ortam havasında gerçekleştirilen son polimerizasyona kıyasla daha yüksek değerler göstermiştir ($p<0,05$).

Sonuç: Azot destekli polimerizasyon ve son polimerizasyon süresinin uzatılması, test edilen 3B yazıcı ile üretilen oklüzal splint materyalinin dönüşüm derecesini ve Vickers mikrosertliğini artırmıştır. En başarılı sonuçlar 20 dakikalık azot destekli polimerizasyon protokolünde elde edilmiş olup, son polimerizasyon atmosferinin kontrol edilmesinin polimerizasyon etkinliğini artırarak materyalin mekanik özelliklerini iyileştirebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Üç boyutlu yazıcı, oklüzal splint, azot destekli polimerizasyon, dönüşüm derecesi, Vickers mikrosertliği, eklemeli üretim

EFFECT OF NITROGEN-ASSISTED AND AMBIENT-AIR POST-CURING PROTOCOLS ON SURFACE HARDNESS AND THE DEGREE OF CONVERSION OF A 3D-PRINTED OCCLUSAL SPLINT MATERIAL

ABSTRACT

Objective: This in vitro study aimed to evaluate the effects of nitrogen-assisted and ambient-air post-curing protocols applied for different durations on the degree of conversion and Vickers hardness of a three-dimensional (3D)-printed occlusal splint material.

Methods: Sixty disc-shaped specimens (10 mm × 2 mm) were fabricated from a 3D-printable occlusal splint resin (KeySplint Hard; Keystone Industries, Myerstown, PA, USA). The specimens were randomly allocated into six groups according to the post-curing atmosphere and duration: nitrogen-assisted post-curing (NP-5, NP-10, NP-20) and ambient-air post-curing (AP-5, AP-10, AP-20), performed for 5, 10, and 20 min. The degree of conversion was determined using Fourier transform infrared spectroscopy (FTIR), whereas surface hardness was measured using a Vickers microhardness tester. Data were analyzed using two-way analysis of variance (ANOVA) and Bonferroni-adjusted post hoc tests ($\alpha = 0.05$).

Results: Post-curing atmosphere, post-curing duration, and their interaction significantly influenced both the degree of conversion and Vickers hardness ($p < 0.001$). The NP-20 group demonstrated the highest degree of conversion (89.97 ± 2.38), followed by the AP-20 group (84.44 ± 2.38), with both groups showing significantly higher values than the 5- and 10-min groups ($p < 0.05$). Similarly, the highest Vickers hardness was observed in the NP-20 group (20.97 ± 0.95), followed by the AP-20 group (18.42 ± 0.50). Longer post-curing durations significantly increased both the degree of conversion and Vickers hardness, while nitrogen-assisted post-curing produced superior results compared with ambient-air post-curing, particularly after 20 min ($p < 0.05$).

Conclusion: Nitrogen-assisted post-curing and extended post-curing duration significantly improved the degree of conversion and Vickers hardness of the tested 3D-printed occlusal splint material. A 20-min nitrogen-assisted post-curing protocol provided the most favorable outcomes, indicating that controlling the post-curing atmosphere may enhance polymerization efficiency and improve the mechanical performance of 3D-printed occlusal splint materials.

Keywords: 3D printing; occlusal splint; nitrogen-assisted post-curing; degree of conversion; Vickers hardness; additive manufacturing

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E2F7114A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-1115-2612 | 0009-0002-4673-5515

İMPLANT DİŞ HEKİMLİĞİNDE HORİZONTAL KRET AUGMENTASYONU: YÖNLENDİRİLMİŞ KEMİK REJENERASYONU, KHOURY TEKNİĞİ VE KRET AYIRMA TEKNİĞİNİN KARŞILAŞTIRMALI DERLEMESİ

Arş. Gör. Serhat GÜDÜL*[1], Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ[2]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
[2] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi Ağız Diş ve Çene Cerrahisi Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Serhat GÜDÜL
gudul.sg@gmail.com

ÖZET

Horizontal kret augmentasyonu, protetik açıdan uygun implant yerleştirilmesi ve uzun dönemli osseointegrasyon için yeterli alveolar kemik hacminin ön koşul olması nedeniyle, implant diş hekimliğinde en sık gereksinim duyulan işlemlerden biri olmaya devam etmektedir. Bu derleme, hemostaz, inflamasyon, proliferasyon ve remodelizasyonu içeren kemik grefti iyileşmesinin biyolojik prensiplerini; başarılı kret rejenerasyonunu yöneten osteogenez, osteoindüksiyon, osteokondüksiyon ve anjiyogenez kavramlarını ele almaktadır. Bu biyolojik çerçeve temel alınarak, yönlendirilmiş kemik rejenerasyonu (GBR), Khoury tekniği ve kret ayırma (alveolar kret splitting/ekspansiyon) tekniği; cerrahi prensipleri, endikasyonları, beklenen klinik sonuçları ve ilişkili komplikasyonları açısından tartışılmıştır. Üç tekniğin biyolojik özellikleri, biyomateryal gereksinimleri, cerrahi karmaşıklığı, klinik endikasyonları ile avantaj ve sınırlılıkları karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Bulgular, hiçbir tekniğin evrensel olarak üstün olmadığını; tedavi seçiminin defekt morfolojisi, mevcut kemik kalitesi, protetik gereksinimler, hastaya özgü faktörler ve cerrahın deneyimine göre yönlendirilmesi gerektiğini göstermektedir. Bu tekniklerin biyolojik ve cerrahi farklarının kapsamlı biçimde anlaşılması, horizontal kret augmentasyonunda kanıta dayalı klinik karar verme süreci için gereklidir.

Anahtar Kelimeler: Horizontal kret augmentasyonu; yönlendirilmiş kemik rejenerasyonu; Khoury tekniği; kret ayırma tekniği; dental implantlar; kemik grefti.

KHOURY TECHNIQUE FOR ALVEOLAR RIDGE AUGMENTATION: BIOLOGICAL PRINCIPLES, SURGICAL APPROACH, AND CLINICAL OUTCOMES

ABSTRACT

The long-term predictability of dental implant treatment depends heavily on having both hard and soft tissues of adequate volume and quality at the site where the implant is to be placed. Once a tooth is lost, the alveolar ridge tends to undergo ongoing resorption, a process that often interferes with ideal implant positioning and, as a result, frequently calls for some form of bone augmentation beforehand. Among the various autogenous augmentation options available, the Khoury technique has attracted growing interest, largely due to its use of thin cortical bone plates together with particulate autogenous bone to rebuild ridges that lack sufficient volume, all while maintaining the graft's biological integrity. At its core, the purpose of this technique is to provide a stable bony base that supports implant placement guided by prosthetic requirements. That said, achieving success with this approach is not straightforward; it demands careful surgical planning, a high level of operator skill, and a willingness on the part of the patient to undergo harvesting from a second surgical site. The aim of this chapter is to offer a thorough discussion of the biological basis, clinical indications, step-by-step surgical approach, benefits, drawbacks, and present-day clinical use of the Khoury technique, drawing on findings from recent literature in the field.

Keywords: Khoury technique; alveolar ridge augmentation; autogenous bone graft; horizontal alveolar ridge deficiency; dental implant.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E312F1C8

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-8908-9464

AKCİĞER ADENOKARSİNOMUNDA EPHX2'Yİ HEDEFLEYEN ADAY MİRNA'LARIN ENTEGRE BİYOİNFORMATİK YAKLAŞIMLA BELİRLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Şebnem Yıldırımcan KADIÇEŞME*[1]
[1] Kafkas Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Tıbbi Biyoloji ABD
* Corresponding Author: Şebnem Yıldırımcan KADIÇEŞME
sebnem.yildirimcan@kafkas.edu.tr

ÖZET

Akciğer adenokarsinomu (LUAD), yüksek mortalite oranı ve moleküler heterojenitesi nedeniyle yeni tanısal ve prognostik biyobelirteçlerin belirlenmesini gerektiren önemli bir malignitedir. Araşidonik asit metabolizmasının önemli düzenleyicilerinden biri olan EPHX2'nin farklı kanser türlerinde tümör biyolojisi ile ilişkili olduğu bildirilmesine karşın, LUAD'da EPHX2'yi hedefleyebilecek mikroRNA'lar (miRNA) ve bu ilişkinin biyolojik önemi henüz yeterince ortaya konulamamıştır. Bu çalışmada, EPHX2'yi hedefleyebilecek aday miRNA'ların entegre biyoinformatik yaklaşımla belirlenmesi ve bu adayların LUAD'daki ekspresyon profilleri, prognostik değerleri ve EPHX2 ile olan ilişkilerinin değerlendirilmesi amaçlandı. Aday miRNA'lar, miRDB, TargetScan ve miRTarBase veri tabanlarında gerçekleştirilen bağımsız analizlerden elde edilen sonuçların entegre değerlendirilmesi sonucunda belirlendi. Aday miRNA'ların ekspresyon ve genel sağkalım analizleri UALCAN platformunda gerçekleştirildi; genel sağkalım ile anlamlı ilişki gösteren miRNA'lar Kaplan–Meier Plotter platformunda bağımsız olarak doğrulandı. Aday miRNA'lar ile EPHX2 arasındaki korelasyon ise ENCORI (starBase) platformunda değerlendirildi. Entegre analizler sonucunda hsa-miR-130b-5p, hsa-miR-29b-3p ve hsa-miR-600 aday miRNA'lar olarak belirlendi. hsa-miR-130b-5p'nin LUAD dokularında anlamlı düzeyde yüksek eksprese olduğu ($p < 0.001$) ve EPHX2 ekspresyonu ile anlamlı negatif korelasyon gösterdiği ($r = -0.297$, $p < 0.001$) saptandı. hsa-miR-29b-3p'nin de LUAD dokularında anlamlı düzeyde yüksek eksprese olduğu ($p < 0.001$) ve EPHX2 ile anlamlı ancak zayıf düzeyde pozitif korelasyon gösterdiği belirlendi ($r = 0.133$, $p = 0.003$). hsa-miR-600'ün de LUAD dokularında anlamlı düzeyde yüksek eksprese olduğu ($p < 0.001$) belirlendi. Bununla birlikte, hsa-miR-600 yalnızca UALCAN platformunda gerçekleştirilen genel sağkalım analizinde anlamlı ilişki gösterirken ($p = 0.022$), bu bulgu Kaplan–Meier Plotter platformunda gerçekleştirilen bağımsız doğrulama analizinde doğrulanmadı (HR = 1.20, %95 CI: 0.61–2.36; $p = 0.59$). Elde edilen bulgular, hsa-miR-130b-5p'nin LUAD'da EPHX2'nin potansiyel post-transkripsiyonel düzenleyicisi olabileceğini düşündürmektedir. Bununla birlikte, bu ilişkinin moleküler düzeyde doğrulanabilmesi için ileri deneysel çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Akciğer adenokarsinomu, EPHX2, hsa-miR-130b-5p, miRNA, biyoinformatik analiz

IDENTIFICATION AND EVALUATION OF CANDIDATE MIRNAS TARGETING EPHX2 IN LUNG ADENOCARCINOMA USING AN INTEGRATED BIOINFORMATICS APPROACH

ABSTRACT

Lung adenocarcinoma (LUAD) is a major malignancy characterized by high mortality and molecular heterogeneity, highlighting the need for novel diagnostic and prognostic biomarkers. Although EPHX2, a key regulator of arachidonic acid metabolism, has been implicated in the biology of various cancers, the microRNAs (miRNAs) targeting EPHX2 and their biological significance in LUAD remain poorly understood. This study aimed to identify candidate miRNAs targeting EPHX2 using an integrated bioinformatics approach and to evaluate their expression profiles, prognostic value, and association with EPHX2 in LUAD. Candidate miRNAs were identified through the integrated evaluation of the results obtained from independent analyses performed using the miRDB, TargetScan, and miRTarBase databases. Expression and overall survival analyses were performed using UALCAN, while candidate miRNAs showing a significant association with overall survival were independently validated using the Kaplan–Meier Plotter platform. Correlation analyses between candidate miRNAs and EPHX2 were conducted using ENCORI (starBase). Integrated analyses identified hsa-miR-130b-5p, hsa-miR-29b-3p, and hsa-miR-600 as candidate miRNAs. hsa-miR-130b-5p was significantly upregulated in LUAD tissues ($p < 0.001$) and showed a significant negative correlation with EPHX2 expression ($r = -0.297$, $p < 0.001$). hsa-miR-29b-3p was also significantly upregulated in LUAD tissues ($p < 0.001$) and showed a significant but weak positive correlation with EPHX2 ($r = 0.133$, $p = 0.003$). hsa-miR-600 was also significantly upregulated in LUAD tissues ($p < 0.001$). Although hsa-miR-600 showed a significant association in the overall survival analysis performed using the UALCAN platform ($p = 0.022$), this finding was not validated in the independent validation analysis performed using the Kaplan–Meier Plotter platform (HR = 1.20, 95% CI: 0.61–2.36; $p = 0.59$). These findings suggest that hsa-miR-130b-5p may be a potential post-transcriptional regulator of EPHX2 in LUAD. However, further experimental studies are needed to validate this relationship at the molecular level.

Keywords: Lung adenocarcinoma, EPHX2, hsa-miR-130b-5p, miRNA, bioinformatics analysis

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E3992FE7

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID:

ÇOCUK HASTADA ÇOKLU TRAVMATİK DİŞ YARALANMALARININ YÖNETİMİ VE GEÇİCİ ESTETİK REHABİLİTASYONU: BİR OLGU SUNUMU

Dt. Nuran GÖKDOĞAN*[1]
[1] Gaün
* Corresponding Author: Nuran GÖKDOĞAN
nurangokdogan27@gmail.com

ÖZET

Dental travmalar, çocukluk ve adölesan dönemde en sık karşılaşılan acil dental yaralanmalar arasında yer almakta olup; estetik, fonksiyon ve psikososyal açıdan önemli sonuçlara yol açabilmektedir. Çoklu diş yaralanmalarında tedavi planlaması, her dişin pulpal durumu, kırık tipi, kök gelişimi ve uzun dönem prognozu dikkate alınarak bireyselleştirilmelidir.

12 yaşındaki kadın hasta, dental travma sonrası kliniğimize başvurdu. Klinik ve radyografik değerlendirmede maksiller ve mandibular sol bölgede çoklu travmatik diş yaralanmaları saptandı. Klinik muayenede; 22 numaralı dişte kök-kron kırığı, 23 numaralı dişte mine kırığı, 32 numaralı dişte mine-dentin kırığı ve 33 numaralı dişte komplike mine-dentin kırığı tespit edildi.

Tedavi planlaması, her dişin prognozu ve restoratif gereksinimleri göz önünde bulundurularak yapıldı. Derin subgingival kırık hattı nedeniyle 22 numaralı diş restoratif açıdan prognozu elverişsiz kabul edildi ve submerge edilerek fizyolojik rezorbsiyona bırakıldı. Aynı seansta estetik ve fonksiyonun korunması amacıyla fiber destekli Maryland adeziv köprü uygulandı. 23 numaralı diş herhangi bir restoratif tedavi gerektirmedi. 32 numaralı diş, direkt kompozit rezin restorasyon ile tedavi edildi. 33 numaralı dişe ise kök kanal tedavisini takiben fiber post uygulandı ve estetik strip kron ile restore edildi.

İki aylık takipte, 22 numaralı diş bölgesindeki fiber destekli Maryland restorasyonunda kırık meydana geldi. Bunun üzerine hastaya estetik ve fonksiyonun devamlılığını sağlamak amacıyla Schwarz (SX) plak üzerine akrilik diş ilave edilerek geçici hareketli estetik aparey hazırlandı.

Sonuç: Çoklu travmatik diş yaralanmalarında tedavi planı, her dişin prognozu ve gelişim durumu ayrı ayrı değerlendirilerek bireyselleştirilmelidir. Büyüme ve gelişim dönemindeki hastalarda estetik ve fonksiyonun korunmasına yönelik konservatif ve geçici tedavi seçenekleri, daimi protetik rehabilitasyona kadar başarılı bir ara çözüm sunabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: dental travma, maryland fiber köprü, mine-dentin kırığı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E3E8589D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-5222-5936

TRİMETİLAMİNİN İZOLE SIÇAN İLEUMU FONKSİYONEL YANITLARI ÜZERİNE ETKİLERİ

Dr. Öğr. Üyesi Mert Can ONGUN*[1]
[1] Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi Tıbbi Farmakoloji Anabilim Dalı
* Corresponding Author: Mert Can ONGUN
mertcanongun55@gmail.com

ÖZET

Amaç: Trimetilamin (TMA), kolin ve L-karnitinin bağırsak mikroorganizmaları tarafından metabolize edilmesiyle oluşan bir metabolittir. TMA'nın sıçan aortunda vazokonstriktör etkisi olduğu saptanmıştır. Ancak, bu metabolitin gastrointestinal sistem dokuları üzerindeki fonksiyonel etkilerini inceleyen bir araştırmaya literatürde rastlanmamıştır. Bu çalışmanın amacı TMA'nın izole sıçan ileum kasılma yanıtları üzerindeki etkilerinin ve bu etkinin olası mekanizmalarının incelenmesidir.

Yöntem: Erkek Wistar Albino sıçanlardan ileum segmentleri izole edildi. Segmentler izole organ banyolarında süspanse edildi ve izometrik kasılma yanıtları kaydedildi. İlk olarak, TMA'nın dokular üzerindeki doğrudan etkilerini saptamak amacıyla kümülatif konsantrasyon–yanıt eğrileri elde edildi. Daha sonra etkinin olası mekanizmalarını incelemek için TMA ile indüklenen kasılma yanıtları, verapamil, atropin, prazosin, ketanserin, indometazin, lidokain ve kalsiyum içermeyen Krebs çözeltisi varlığında yeniden kaydedildi.

Bulgular: TMA, sıçan ileum segmentlerinde konsantrasyon bağımlı kasılmaya yol açtı ($-\log EC_{50} = 1.76 \pm 0.02$). TMA kasılma yanıtları, verapamil varlığında ve Ca^{2+} içermeyen ortamda neredeyse tamamen ortadan kalktı ($p<0,0001$). Ayrıca, atropin ve indometazin varlığında kasılma yanıtları istatistiksel olarak anlamlı azaldı (sırasıyla $p=0,005$, $p=0,04$). Lidokain, 10^{-4} M konsantrasyonda TMA ile indüklenen kasılma yanıtlarını istatistiksel olarak anlamlı azaltırken ($p < 0,0001$), $10^{-5,5}$ M konsantrasyonda anlamlı bir etki göstermedi ($p = 0,74$); benzer şekilde, ketanserinin de kasılma yanıtları üzerinde anlamlı etkisi saptanmadı ($p = 0,23$).

Sonuç: Bu çalışma, TMA'nın izole sıçan ileumunda konsantrasyona bağımlı kasılmaya neden olduğunu göstermektedir. Bu yanıtlar, L-tipi Ca^{2+} kanalları aracılığıyla gerçekleşen hücre dışı Ca^{2+} girişine bağımlı olup, kısmen muskarinik reseptörler ve prostanoidler aracılığıyla gerçekleşmektedir. 10^{-4} M lidokain ile gözlenen inhibisyon, TMA yanıtlarında lidokain duyarlı bir enterik nöral bileşenin varlığını da düşündürmektedir. Sonuçlar, disbiyozis, metabolik bozukluklar, böbrek yetmezliği gibi TMA'nın arttığı durumlarda, bağırsak düz kas aktivitesinin değişebileceğini ve bunun bağırsak motilite bozuklukları açısından önem taşıyabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Trimetilamin, izole sıçan ileumu, L-tipi kalsiyum kanalları, izole organ banyosu

EFFECTS OF TRIMETHYLAMINE ON FUNCTIONAL RESPONSES OF ISOLATED RAT ILEUM

ABSTRACT

Effects of Trimethylamine on Functional Responses of Isolated Rat Ileum

Aim:

Trimethylamine (TMA) is a metabolite formed by gut microbiota through the metabolism of choline and L-carnitine. TMA was found to exert vasoconstriction in rat aorta. However, no study has investigated the functional effects of this metabolite on gastrointestinal tissues. The aim of this study was to evaluate the effects of TMA on contractile responses of isolated rat ileum and to determine underlying mechanisms.

Methods:

Ileum segments were isolated from male Wistar Albino rats. The segments were suspended in organ baths and isometric contractions were recorded. First, cumulative concentration–response curves of TMA were obtained to assess its direct effects on tissues. Subsequently, to investigate possible mechanisms, TMA induced contractions were reobtained in the presence of verapamil, atropine, prazosin, ketanserin, indomethacin, lidocaine, and Ca^{2+}-free Krebs solution.

Results:

TMA induced concentration-dependent contractions in rat ileum segments ($-\log EC_{50} = 1.76 \pm 0.02$). TMA-induced responses were almost completely abolished in the presence of verapamil and under Ca^{2+}-free conditions ($p < 0.0001$). In addition, contractions were significantly reduced in the presence of atropine and indomethacin ($p = 0.005$ and $p = 0.04$, respectively). Lidocaine significantly reduced TMA-induced contractile responses at 10^{-4} M ($p < 0.0001$), but not at $10^{-5.5}$ M ($p = 0.74$); similarly, ketanserin had no significant effect ($p = 0.23$).

Conclusion:

This study demonstrates that TMA induces concentration-dependent contractions in isolated rat ileum. These responses depend on extracellular Ca^{2+} influx via L-type Ca^{2+} channels and are partly mediated through muscarinic receptors and prostanoids. The inhibition at 10^{-4} M lidocaine also suggests a lidocaine-sensitive enteric neural component. The results indicate that under conditions of increased TMA, such as dysbiosis, metabolic disorders or renal failure, intestinal smooth muscle activity might be altered, which could have implications for bowel motility disorders.

Keywords: Trimethylamine, isolated rat ileum, L-type calcium channels, isolated organ bath

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E3EF0932

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0001-8296-3158 | 0000-0003-2550-7791

KALP YETMEZLİĞİNDE EGZERSİZE İLİŞKİN YOUTUBE VİDEOLARININ GÜVENİLİRLİĞİNİN VE KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Merve FIRAT*[1], Dr. Öğr. Üyesi Zeliha ÇELİK[2]
[1] Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu
[2] Amasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
* Corresponding Author: Merve FIRAT
mervefirat@ahievran.edu.tr

ÖZET

Amaç: Kalp yetmezliğinde (KY) egzersiz intoleransı, karmaşık santral ve periferik mekanizmalardan kaynaklanmaktadır. Hastaların endişelerine rağmen, düzenli fiziksel aktivite ve yapılandırılmış egzersiz, stabil kalp yetmezliği için genellikle güvenli ve faydalıdır. Son yıllarda YouTube gibi dijital platformlar, sağlık bilgisine ve öz yönetim önerilerine ulaşmak amacıyla yaygın olarak kullanılan kaynaklar hâline gelmiştir. Bu platformlar kolaylık ve geniş erişilebilirlik sağlamakla birlikte, KY hastalarına yönelik egzersiz içeriklerinin kalitesi, doğruluğu ve güvenliği önemli ölçüde değişkenlik göstermektedir. Bu çalışmanın amacı, KY hastalarında egzersizle ilgili YouTube videolarının güvenilirliğini ve kalitesini değerlendirmektir. Yöntem: YouTube videoları, "kalp yetmezliğinde egzersiz" ve "kalp yetmezliğinde egzersiz eğitimi" anahtar kelimeleri kullanılarak belirlendi ve arama sonuçlarında yer alan ilk 55 video incelendi. Konuyla ilişkili olmayan, yinelenen, İngilizce olmayan ve 120 saniyeden kısa videolar çalışma dışı bırakıldı. Her video için süre, yüklenme tarihi, görüntülenme sayısı, beğeni ve beğenmeme sayıları gibi özellikler kaydedildi. Etkileşim oranı, ((beğeni−beğenmeme)/toplam görüntülenme)×100 formülü kullanılarak hesaplandı. Videoların güvenilirliği ve kalitesi, iki bağımsız değerlendirici tarafından modifiye DISCERN (mDISCERN), Global Quality Scale (GQS) ve Journal of the American Medical Association (JAMA) puanlama sistemi kullanılarak değerlendirildi. mDISCERN ve GQS puanlarına son şeklinin verilmesi amacıyla iki değerlendirici arasında uzlaşı toplantıları gerçekleştirildi. Değerlendiriciler arası uyum düzeyi, sınıf içi korelasyon katsayısı (ICC) kullanılarak belirlendi. Bulgular: İlk 55 videonun incelenmesi sonucunda, konuyla ilişkili olmayan 11 video, yinelenen 3 video, İngilizce olmayan 1 video ve 120 saniyeden kısa 11 video çalışma dışı bırakıldı. Böylece analize 29 video dâhil edildi. mDISCERN ve GQS değerlendirmeleri, videoların genel olarak orta düzeyde güvenilirlik ve kaliteye sahip olduğunu gösterdi. Medyan mDISCERN skoru 3 (ÇAA: 3–4), medyan GQS skoru ise 4 (ÇAA: 3–4,5) olarak bulundu. Medyan JAMA skorunun 3 (ÇAA: 3–3) olması da videoların orta düzeyde kaliteye sahip olduğunu gösterdi. GQS değerlendirmesine göre videoların %62,1'i yüksek, %20,7'si orta ve %17,2'si düşük kalitedeydi. mDISCERN değerlendirmesine göre videoların %44,8'i yüksek, %44,8'i orta ve %10,3'ü düşük güvenilirliğe sahipti. Değerlendiriciler arası güvenilirlik yüksek olup, ICC değerleri mDISCERN için 0,940 ve GQS için 0,922 olarak bulundu. Sonuç: KY hastalarında egzersizle ilgili YouTube videoları genel olarak orta düzeyde güvenilirlik ve kalite göstermektedir. Bu videolar erişilebilir olmaları ve hastaların öz yönetimini geliştirme potansiyeli taşımaları açısından yararlı olmakla birlikte, içerik kalitesindeki tutarsızlıklar, egzersiz programına başlamadan önce profesyonel tıbbi görüş alınmasının önemini ortaya koymaktadır. Güvenli ve etkili egzersiz katılımını desteklemek amacıyla sağlık profesyonelleri, KY hastalarının gereksinimlerine uygun, doğru ve kanıta dayalı görsel-işitsel materyallerin hazırlanmasına ve yaygınlaştırılmasına öncelik vermelidir.

Anahtar Kelimeler: Kalp yetmezliği, Egzersiz, YouTube, Video kalitesi

ASSESSING THE RELIABILITY AND QUALITY OF YOUTUBE VIDEOS REGARDING EXERCISE IN HEART FAILURE

ABSTRACT

Aim: Exercise intolerance in heart failure (HF) arises from complex central and peripheral mechanisms. Despite patient concerns, regular physical activity and structured exercise are generally safe and beneficial for stable HF. In recent years, digital platforms such as YouTube have emerged as widely used sources of health information and self-management guidance. Although these platforms provide convenience and wide accessibility, the quality, accuracy, and safety of exercise-related content for patients with HF vary considerably. This study aims to assess the reliability and quality of YouTube videos concerning exercise in patients with HF. Methods: YouTube videos were identified and evaluated using the keywords "exercise in heart failure" and "exercise training in heart failure", and the first 55 videos from searches were reviewed. Exclusion criteria included videos unrelated to the topic, duplicate entries, non-English videos, and those shorter than 120 seconds. For each video, characteristics such as duration, upload date, view count, and the number of likes and dislikes were documented. Interaction rate was determined using the formula: ((likes-dislikes)/total views)×100. Two independent reviewers assessed the reliability and quality of the videos using the modified DISCERN (mDISCERN), Global Quality Scale (GQS), and Journal of the American Medical Association (JAMA) scoring system. Consensus meetings between the two reviewers were used to finalize mDISCERN and GQS scores. The degree of inter-rater agreement was quantified using the intraclass correlation coefficient (ICC). Results: Screening of the initial 55 videos excluded 11 off-topic videos, 3 duplicates, 1 non-English videos, and 11 shorter than 120 seconds, yielding 29 videos for the final analysis. mDISCERN and GQS evaluations indicated that the videos were of moderate reliability and quality overall, with median scores of 3 (IQR:3–4) and 4 (IQR:3–4.5), respectively. A median JAMA score of 3 (IQR:3–3) reflected the moderate quality of the videos. GQS evaluation indicated that 62.1% of videos were of high, 20.7% were of moderate, and 17.2% of were of low quality. Based on mDISCERN, 44.8% of videos had high, 44.8% moderate, and 10.3% low reliability. Inter-rater reliability was high, with ICCs of 0.940 for mDISCERN and 0.922 for GQS. Conclusions: YouTube videos related to exercise in patients with HF exhibit an overall moderate level of reliability and quality. Despite their accessibility and potential to enhance patient self-management, the inconsistency in content quality highlights the importance of seeking professional medical advice before beginning an exercise program. To promote safe and effective exercise participation, healthcare professionals should prioritize the creation and dissemination of accurate, evidence-based audiovisual materials tailored to individuals with HF.

Keywords: Heart failure, Exercise, YouTube, Video quality

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E4750DF6

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0003-1389-2397 | 0000-0003-3742-7748

DERİN ÇÜRÜK LEZYONLARININ TEDAVİSİNDE BİYOSERAMİK MATERYALLER: GÜNCEL YAKLAŞIM

Arş. Gör. Ebru İrem TEKE*[1], Dr. Öğr. Üyesi Ayşenur Güngör BORSÖKEN[1], Dr. Öğr. Üyesi Görkem KERVANCIOĞLU[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Ebru İrem TEKE
irem.tabakcioglu97@gmail.com

ÖZET

Derin çürük lezyonları, pulpa dokusuna çok yakın olmaları nedeniyle restoratif diş hekimliğinde klinik açıdan önemli durumlardır ve önemli tanı ve tedavi zorlukları ortaya çıkarırlar. Güncel tedavi yaklaşımlarında birincil amaç, sadece çürümüş dokunun çıkarılması değil, aynı zamanda pulpa canlılığının korunması ve dentin-pulpa kompleksinin biyolojik bütünlüğünün sürdürülmesidir. Bu nedenle son yıllarda, geleneksel tam çürük kazıma yaklaşımları, biyolojik iyileşmeyi destekleyen minimal invaziv tedavi stratejileriyle kademeli olarak yer değiştirmiştir. Bu çalışmanın amacı, derin çürük tedavisinde güncel biyolojik yaklaşımları değerlendirmek ve canlı pulpa tedavilerinde kullanılan biyoseramik malzemelerin klinik etkinliğini gözden geçirmektir.

Bu çalışmada, dentin-pulpa kompleksinin biyolojisi, dentinogenez süreçleri ve derin çürük lezyonlarında gelişen biyolojik savunma mekanizmaları kapsamlı bir şekilde ele alınmıştır. Pulpanın, reaktif ve onarıcı dentin oluşumu yoluyla çevresel uyaranlara adaptif yanıtlar üretebildiği vurgulanmıştır; bu nedenle, tedavi planlaması sırasında sadece lezyon derinliği değil, pulpanın biyolojik durumu da dikkate alınmalıdır. Ayrıca, reaktif dentin sklerozu, tersiyer dentin oluşumu ve pulpa savunma mekanizmalarının, derin çürük lezyonlarının ilerlemesini sınırlamada önemli roller oynadığı bildirilmiştir.

Günümüzde derin çürük tedavisinde, seçici çürük temizleme ve aşamalı kazma gibi biyolojik temelli minimal invaziv yaklaşımlar giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bu teknikler, pulpa maruz kalma riskini azaltma, ameliyat sonrası hassasiyeti düşürme ve pulpanın doğal iyileşme kapasitesini destekleme yetenekleri nedeniyle güncel literatürde yaygın olarak önerilmektedir. Ayrıca, dolaylı ve doğrudan pulpa kapama prosedürlerinin biyolojik ilkeleri, klinik endikasyonları ve başarı kriterleri de değerlendirilmiştir.

Çalışmanın önemli bir kısmı, canlı pulpa tedavilerinde kullanılan biyoseramik malzemelere odaklanmıştır. Kalsiyum hidroksit, biyolojik faydaları nedeniyle geleneksel olarak altın standart olarak kabul edilse de, yüksek çözünürlük, dentine zayıf yapışma ve düzensiz dentin köprüsü oluşumu gibi çeşitli dezavantajlar da sergilemektedir. Bu sınırlamaları aşmak için geliştirilen mineral trioksit agregatı (MTA) ve Biodentine gibi kalsiyum silikat bazlı malzemelerin, yüksek biyouyumlulukları, antibakteriyel özellikleri, biyolojik sızdırmazlık yetenekleri ve üçüncül dentin oluşumunu uyarma kapasiteleri sayesinde olumlu klinik sonuçlar sağladığı bildirilmiştir. Güçlü biyolojik etkilerine rağmen, MTA'nın uzun sertleşme süresi, zor kullanım özellikleri ve renk değişimi potansiyeli gibi belirli dezavantajları vardır. Öte yandan Biodentine, daha kısa sertleşme süresi ve dentin benzeri mekanik özellikleri sayesinde önemli klinik avantajlar sunmaktadır.

TheraCal LC gibi rezin ile modifiye edilmiş kalsiyum silikat malzemelerin, kullanım kolaylığı ve restorasyonların tek seansta tamamlanabilmesi açısından avantajlar sağladığı bildirilmiştir. Bununla birlikte, rezin içeriğiyle ilgili biyolojik sınırlamaları da vurgulanmıştır. Özellikle, polimerize olmamış monomerlerin potansiyel sitotoksik etkileri nedeniyle, bu malzemeler pulpanın geniş ölçüde açığa çıktığı vakalarda dikkatli bir şekilde kullanılmalıdır. Güncel sistematik derlemeler ve meta-analizler, MTA ve Biodentine'in canlı pulpa tedavilerinde yüksek ve öngörülebilir başarı oranları sağladığını göstermiştir. Ayrıca, Amerikan Pediatrik Diş Hekimliği Akademisi tarafından yayınlanan son kılavuzlar, bu malzemelerin hem süt dişlerinde hem de daimi dişlerde güvenle kullanılabileceğini belirtmektedir.

Anahtar Kelimeler: Derin çürük lezyonları, canlı pulpa tedavisi, biyoseramik malzemeler, mineral trioksit agregatı, Biodentine, dentin-pulpa kompleksi

CURRENT USE OF BİOCERAMİC MATERİALS İN DEEP CARİES MANAGEMENT

ABSTRACT

Deep carious lesions are clinically significant conditions in restorative dentistry due to their close proximity to the pulp tissue, posing important diagnostic and therapeutic challenges. In contemporary treatment concepts, the primary objective is not only the removal of carious tissue but also the preservation of pulp vitality and maintenance of the biological integrity of the dentin–pulp complex. Therefore, in recent years, traditional complete caries excavation approaches have gradually been replaced by minimally invasive treatment strategies that support biological healing. The aim of this study is to evaluate current biological approaches in deep caries management and to review the clinical effectiveness of bioceramic materials used in vital pulp therapies.

The biology of the dentin–pulp complex, dentinogenesis processes, and the biological defense mechanisms developing in deep carious lesions were comprehensively discussed in this study. It was emphasized that the pulp is capable of generating adaptive responses to environmental stimuli through the formation of reactionary and reparative dentin; therefore, not only lesion depth but also the biological status of the pulp should be considered during treatment planning. In addition, reactive dentin sclerosis, tertiary dentin formation, and pulpal defense mechanisms were reported to play important roles in limiting the progression of deep carious lesions.

In contemporary deep caries management, biologically based minimally invasive approaches such as selective caries removal and stepwise excavation have gained increasing importance. These techniques are widely recommended in the current literature due to their ability to reduce the risk of pulp exposure, decrease postoperative sensitivity, and support the natural healing capacity of the pulp. In addition, the biological principles, clinical indications, and success criteria of indirect and direct pulp capping procedures were evaluated.

A substantial part of the study focused on bioceramic materials used in vital pulp therapies. Although calcium hydroxide has traditionally been regarded as the gold standard due to its biological benefits, it also exhibits several disadvantages, including high solubility, weak adhesion to dentin, and irregular dentin bridge formation. Calcium silicate–based materials such as mineral trioxide aggregate (MTA) and Biodentine, developed to overcome these limitations, have been reported to provide favorable clinical outcomes owing to their high biocompatibility, antibacterial properties, biological sealing ability, and capacity to stimulate tertiary dentin formation. Despite its strong biological effects, MTA has certain disadvantages, including prolonged setting time, difficult handling properties, and discoloration potential. Biodentine, on the other hand, offers important clinical advantages due to its shorter setting time and dentin-like mechanical properties.

Resin-modified calcium silicate materials such as TheraCal LC have been reported to offer advantages in terms of ease of use and the ability to complete restorations in a single session. However, their biological limitations related to resin content have also been emphasized. In

particular, due to the potential cytotoxic effects of unpolymerized monomers, these materials should be used cautiously in cases involving extensive pulp exposure. Current systematic reviews and meta-analyses have demonstrated that MTA and Biodentine provide high and predictable success rates in vital pulp therapies. Furthermore, recent guidelines published by the American Academy of Pediatric Dentistry indicate that these materials can be safely used in both primary and permanent teeth.

Keywords: Deep caries lesions, vital pulp therapy, bioceramic materials, mineral trioxide aggregate, Biodentine, dentin-pulp complex

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E5258F03

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

BOYUN KİLİDİNE BAĞLI ÖLÜMCÜL KOMPRESYON: BİR OTOPSİ OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Dr. Berna DOĞAN ÖZDEMİR*[1], Dr. Öğr. Üyesi Ahmet DEPRELİ[2], Uzm. Dr. Muhammed Said MEKE[3]
[1] Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
[2] Selçuk Üniversitesi Tıp Fakültesi
[3] Konya Adli Tıp Grup Başkanlığı
* Corresponding Author: Berna DOĞAN ÖZDEMİR
berna.dogan@gop.edu.tr

ÖZET

Boyun kilidi, boyun bölgesindeki vasküler yapılar, hava yolu ve çevre yumuşak dokular üzerinde kompresyona neden olabilen bir kontrol tekniği olup, nadir olgularda ölümcül mekanik asfiksi ile sonuçlanabilmektedir. Bu çalışmada, boyun kilidine bağlı gelişen ölüm olgusunun otopsi bulgularının anatomik açıdan değerlendirilmesi ve derin servikal yapıların tanısal öneminin ortaya konulması amaçlandı. Olgu, 173 cm boyunda ve 67 kg ağırlığında erişkin bir erkek olup, harici muayenesinde boynun sağ lateralinde yüzeyel abrazyon, bilateral dirsek çevresinde, ön kollarda, omuz kuşağında ve sol el bileği lateralinde çok sayıda ekimoz ve abrazyon saptandı. Bu lezyonlar, boyun kilidi sırasında gelişen savunma hareketleri ve fiziksel mücadele ile uyumlu olarak değerlendirildi. Kafa açılımında scalp altında verteks ve temporal bölgelerde peteşiyal hemoraji alanları izlendi. Beyin, toraks ve batın organlarında ölüm nedenini açıklayabilecek belirgin travmatik patoloji saptanmadı. Katmanlı boyun diseksiyonunda musculus sternoidomastoideus'un sternoclavicular tutunma bölgelerinde bilateral intramusküler hemoraji, sağ musculus thyrohyoideus içerisinde belirgin hemorajik infiltrasyon, regio submentalis yumuşak dokularında ve os hyoideum çevresinde belirgin hemorajik değişiklikler izlendi. Ayrıca, cartilago thyroidea'nın sağ superior cornu'sunda vital kanamalı kırık, sol superior cornu'da hipoplazi saptandı. Servikal vertebralar ve medulla spinaliste travmatik patoloji izlenmedi. Harici muayenede sınırlı travmatik bulgular bulunmasına karşın, ölüm mekanizmasını ortaya koyan temel lezyonların yalnızca ayrıntılı katmanlı boyun diseksiyonu ile gösterilmiş olması dikkat çekicidir. Bu olgu, boyun kompresyonu şüphesi bulunan adli otopsilerde derin servikal kaslar, hyoid-laryngeal kompleks ve laringeal kıkırdakların sistematik anatomik değerlendirilmesinin, vital travma bulgularının ortaya konulması ve ölüm mekanizmasının doğru yorumlanması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Boyun kilidi, mekanik asfiksi, boyun diseksiyonu, tiroid kartilaj kırığı, adli otopsi.

FATAL COMPRESSION ASSOCIATED WITH NECK RESTRAINT: AN AUTOPSY CASE REPORT

ABSTRACT

Neck restraint is a control technique that may cause compression of the vascular structures, airway, and surrounding soft tissues of the neck and, in rare cases, may result in fatal mechanical asphyxia. The aim of this study was to anatomically evaluate the autopsy findings of a fatal case associated with neck restraint and to demonstrate the diagnostic importance of the deep cervical structures. The case was an adult male measuring 173 cm in height and weighing 67 kg. External examination revealed a superficial abrasion on the right lateral aspect of the neck, as well as multiple ecchymoses and abrasions involving both elbows, the forearms, the shoulder girdle, and the lateral aspect of the left wrist. These lesions were considered consistent with defensive movements and physical struggle during the application of the neck restraint. At cranial examination, petechial hemorrhagic areas were observed beneath the scalp over the vertex and temporal regions. No significant traumatic pathology capable of explaining the cause of death was identified in the brain, thoracic organs, or abdominal organs. Layered neck dissection revealed bilateral intramuscular hemorrhages at the sternoclavicular attachments of the sternocleidomastoid muscles, marked hemorrhagic infiltration within the right thyrohyoid muscle, and prominent hemorrhagic changes in the submental soft tissues and around the hyoid bone. In addition, a fracture of the right superior horn of the thyroid cartilage with vital hemorrhage and hypoplasia of the left superior horn were identified. No traumatic pathology was observed in the cervical vertebrae or spinal cord. Despite the presence of only limited traumatic findings on external examination, it was noteworthy that the principal lesions underlying the mechanism of death could only be demonstrated through meticulous layered neck dissection. This case underscores the importance of systematic anatomical evaluation of the deep cervical muscles, the hyoid-laryngeal complex, and the laryngeal cartilages in forensic autopsies involving suspected neck compression for the identification of vital traumatic findings and the accurate interpretation of the mechanism of death.

Keywords: Neck restraint; mechanical asphyxia; neck dissection; thyroid cartilage fracture; forensic autopsy.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E70C8818

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Dahili Bilimler

ORCID: 0000-0002-0045-7735 | 0000-0003-0554-6718

POSTPARTUM DÖNEMDE GELİŞEN VİRİLİZASYONUN NADİR BİR NEDENİ: FONKSİYONEL ADRENAL KİTLE OLGUSU

Uzm. Dr. Elif Nazlı SERİN*[1], Doç. Dr. Ceren GÜR[1]
[1] Bağcılar Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Elif Nazlı SERİN
doktorelif.0127@gmail.com

ÖZET

Amaç: Adrenokortikal karsinom (AKK), nadir görülen ancak agresif seyirli bir adrenal korteks malignitesidir. Fonksiyonel tümörlerde kortizol ve androjen fazlalığına bağlı klinik bulgular tanıda önemli ipuçları sağlar. Bu olguda, doğum sonrası dönemde gelişen hiperandrojenizm ve hiperkortizolizm bulguları ile başvuran fonksiyonel dev adrenal kitle sunulmuştur.

Olgu: Yirmi altı yaşında, üç ay önce doğum yapmış kadın hasta; doğum sonrası başlayan saç dökülmesi, yüzde akne, yaygın kıllanma artışı, amenore ve aralıklı karın ağrısı nedeniyle değerlendirilmiştir. Görüntülemede sol adrenal bezde yaklaşık 9 cm boyutunda heterojen, kistik alanlar içeren kitlesel lezyon saptanmıştır. Fizik muayenede abdominal obezite, mor strialar, alopesi ve akne mevcuttu. Laboratuvar incelemelerinde DHEAS, total testosteron, 24 saatlik idrar serbest kortizol ve 1 mg deksametazon supresyon testi sonrası kortizol düzeyleri yüksek bulunurken, plazma metanefrin ve normetanefrin düzeyleri normal saptanmıştır. Klinik, biyokimyasal ve radyolojik bulgular birlikte değerlendirilerek kortizol ve androjen salgılayan fonksiyonel adrenokortikal tümör ön tanısıyla cerrahi tedavi planlanmıştır.

Sonuç: Doğum sonrası dönemde görülen saç dökülmesi, akne ve kıllanma artışı fizyolojik değişiklikler olarak değerlendirilse de hızlı ilerleyen hiperandrojenizm bulgularında adrenal kaynaklı tümörler akılda tutulmalıdır. Büyük boyutlu fonksiyonel adrenal kitlelerde ayrıntılı hormonal değerlendirme ve uygun görüntüleme yöntemleri erken tanı açısından büyük önem taşımaktadır. Bu olgu, postpartum dönemde gelişen virilizasyon bulgularının nadir ancak yaşamı tehdit edebilen adrenokortikal karsinomun ilk bulgusu olabileceğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Adrenokortikal karsinom * Cushing sendromu * Hiperandrojenizm * Adrenal kitle * Virilizasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E849E668

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Hemşirelik

ORCID: 0009-0006-2588-5855 | 0000-0003-2443-6397

GEBELİKTE ENDOKRİN BOZUCU KİMYASALLARIN MATERNAL SAĞLIK ÜZERİNE ETKİLERİ

Arş. Kezban Nur AK*[1], Dr. Öğr. Üyesi Özge TOPSAKAL[1]
[1] Manisa Celal Bayar Üniversitesi
* Corresponding Author: Kezban Nur AK
kezbannurak34@gmail.com

ÖZET

Endokrin bozucu kimyasallar (EBK), endokrin sistemin işlevlerini bozabilen; doğal hormonların sentezini, salınımını, taşınmasını, bağlanmasını veya biyolojik etkilerini taklit eden ya da engelleyen sentetik veya doğal kaynaklı bileşiklerdir. Gebelik, hormonal duyarlılığın en yüksek olduğu ve çevresel maruziyetlere karşı kritik bir dönem olarak kabul edilmektedir. Plastik ambalajlar, kozmetik ürünler, pestisitler ve içme suyu gibi birçok günlük kaynakta yaygın olarak bulunan bu maddeler, gebelik sürecinde annenin hormonal dengesini ve fizyolojik işlevlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Bu derlemede, prenatal EBK maruziyetinin maternal sağlık üzerine etkileri ile ilgili çalışmalar incelenmiştir. PubMed, Web of Science, Scopus ve Google Scholar veritabanları aracılığıyla yapılan taramalarda "endocrine disrupting chemicals", "pregnancy", "maternal health", "gestational diabetes", "preeclampsia", "thyroid", "depression" ve "anxiety" anahtar kelimeleri kullanılmıştır. 2016–2026 yılları arasında yayımlanan ve gebe kadınlarda EBK maruziyetinin maternal sağlık sonuçlarını değerlendiren ve araştırma kriterlerini karşılayan 30 çalışma derlemeye dahil edilmiştir. Çalışmalar incelendiğinde, gebelikte EBK maruziyetinin maternal sağlık üzerinde çeşitli olumsuz etkiler oluşturabildiği görülmektedir. Araştırmalar, maruziyetin türü, dozu ve gebelik dönemine bağlı olarak etkilerin değişkenlik gösterebildiğini ortaya koymaktadır. Gebelikte EBK maruziyeti; metabolik bozukluklar, hipertansif komplikasyonlar, tiroid fonksiyon değişiklikleri ve ruh sağlığı sorunları ile ilişkilendirilmektedir. Elde edilen bulgular, prenatal dönemde EBK'lara maruziyetin maternal ve fetal sağlık üzerinde önemli etkileri olabileceğini göstermektedir. Bu nedenle gebelik döneminde EBK maruziyetine ilişkin farkındalığın artırılması ve maruziyetin azaltılmasına yönelik koruyucu yaklaşımların geliştirilmesi önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Endokrin Bozucu Kimyasallar, Gebelik, Maternal Sağlık

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E95476E2

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0002-5883-3545

FEOKROMASİTOMALI HASTALARDA TÜMÖR HACMİ İLE KATEKOLAMİN METABOLİTLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Uzm. Dr. Gulsum KARAAHMETLİ*[1]
[1] Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Endokrinoloji ve Metabolizma Hastalıkları Kliniği, Ankara
* Corresponding Author: Gulsum KARAAHMETLİ
gulsumgedik85@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışma, Ankara Bilkent Şehir Hastanesi'nde 2020-2026 yılları arasında feokromasitoma tanısı alan hastalarda tümör hacmi ile biyokimyasal profil (metanefrin ve normetanefrin) arasındaki ilişkiyi kapsamlı bir şekilde değerlendirmeyi amaçlamıştır.
Gereç ve Yöntem: Bu retrospektif çalışmada 85 hastanın (ortalama yaş: 50,9±13,8 yıl; 43 kadın, 42 erkek) verileri analiz edilmiştir. Tümör hacimleri standart elipsoid formülü () kullanılarak hesaplanmıştır. Doz-yanıt ilişkisini araştırmak amacıyla hastalar, hesaplanan tümör hacimlerine göre Küçük (1.072–17.153 mm³), Orta (18.154–38.500 mm³) ve Büyük (39.584–322.537 mm³) olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Metabolik salgılanmaya ilişkin istatistiksel ilişkiler ve gruplar arası farklar, Spearman korelasyon analizi ve Kruskal-Wallis testi kullanılarak değerlendirilmiştir.
Bulgular: İstatistiksel analizler, tümör hacmi ile hem 24 saatlik idrar hem de plazma normetanefrin düzeyleri arasında pozitif ve anlamlı bir korelasyon olduğunu ortaya koymuştur (). Tümör hacmine göre gruplandırıldığında, "Büyük" grup hem 24 saatlik idrar () hem de plazma () normetanefrin düzeylerinde anlamlı derecede daha yüksek değerler sergilemiş ve tümör boyutuyla ilişkili net bir artış eğilimi göstermiştir. Buna karşılık, tümör hacmi ile metanefrin düzeyleri (idrar ; plazma) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki veya gruplar arası fark saptanmamış olup, bu durum iki metabolit arasında farklı bir metabolik profil olduğunu vurgulamaktadır.
Tartışma ve Sonuç: Bulgularımız, feokromasitoma olgularında normetanefrin sekresyonunun tümör yükü arttıkça doğru orantılı olarak arttığını ve normetanefrinin toplam tümör kitlesini değerlendirmede daha güvenilir bir belirteç olduğunu göstermektedir. Metanefrin ile benzer bir korelasyonun bulunmaması, PNMT enzim aktivitesinin tümör boyutundan bağımsız çalışabileceğini veya noradrenerjik fenotipli tümörlerin daha stabil, hacme bağımlı bir metabolik çıktı sergilediğini düşündürmektedir. Sonuç olarak, normetanefrin düzeyleri feokromasitoma hastalarının klinik takibinde tümör yükünü ve biyolojik aktiviteyi izlemek için daha sağlam ve stabil bir biyobelirteç görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler: Feokromasitoma, Tümör Hacmi, Normetanefrin, Katekolaminler, Biyobelirteçler

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
E9ABDD58

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000000187364269 | 0000000218610558

ENFEKSİYÖZ/İNFLAMATUAR SÜREÇ GÖRÜNÜMÜNDE UZUN SÜRE İZLENEN İNGUİNOPERİNEAL EPİTELOİD SARKOM: TANISAL BİR TUZAK

Uzm. Dr. Bilge Konuk DEMİRÖZ*[1], Doç. Dr. Selim Yiğit YILDIZ[1]
[1] Kocaeli Şehir Hastanesi
* Corresponding Author: Bilge Konuk DEMİRÖZ
dr.bilgekonuk@gmail.com

ÖZET

GİRİŞ: Epiteloid sarkom (ES), tüm yumuşak doku sarkomlarının %1'inden azını oluşturan, INI1/SMARCB1 kaybıyla karakterli nadir ve agresif bir tümördür. Yavaş seyri ve iyi huylu/enfeksiyöz görünümü nedeniyle sıklıkla kronik inflamasyon, apse veya granülomatöz süreçle karıştırılır. Özellikle proksimal (pelvis, perine, inguinal) yerleşimli olgular önemli tanısal güçlük yaratır.

OLGU: Yirmi beş yaşında kadın hasta, inguinal bölgede açık yara ile başvurdu. Öyküsünde çocukluk döneminde düşme, 15 yaşından itibaren aynı bölgede tekrarlayan şişlik ve akıntı, son yıllarda birden fazla debridman ve herhangi bir malignite tanısının bulunmaması dikkat çekiciydi. Manyetik rezonans görüntülemede sağ iskiyal/pubik kemik düzeyinde ve perineogluteal alana uzanan, enfektif fistülize değişikliklerle uyumlu bulgular saptandı; radyolojik ön tanı enfeksiyöz süreç yönündeydi. Histopatolojik incelemede apseleşen inflamasyon ve fistül traktı içeren dermis ile subkütan yağ dokuda, geniş eozinofilik sitoplazmalı, epiteloid ve yer yer iğsi morfolojide, belirgin — yer yer bizar — atipi gösteren, nodüler yapılanan neoplastik hücre proliferasyonu; nodül merkezlerinde düzensiz nekroz ve artmış mitotik aktivite izlendi. İmmünhistokimyasal olarak tümör hücreleri PanCK, EMA ve CD34 ile pozitif; p53 ile diffüz güçlü, Ki67 ile yüksek proliferasyon gösterdi ve INI1 ile nükleer ekspresyon kaybı saptandı. CD68, CD163, Faktör XIIIa, S100, SOX10, HMB45, desmin, MyoD1, myogenin, SMA, SMMS1, CD10, CD31, HHV8, CD45, SALL4, ALK1 ve p63 ile negatiflik; TLE1 ve SS18-SSX ile negatif ekspresyon izlendi. Bulgular morfolojik olarak proksimal tip ile uyumlu epiteloid sarkom olarak değerlendirildi.

Sonuç: Genç hastalarda kronik, tedaviye dirençli, fistülize inguinoperineal lezyonlar enfeksiyöz/inflamatuar süreçleri taklit ederek ES tanısını yıllarca geciktirebilir. CD34 pozitifliği ve hastanın yaşı malign rabdoid tümörü, TLE1/SS18-SSX negatifliği sinovyal sarkomu, ALK1 negatifliği inflamatuar miyofibroblastik tümörü dışlamada değerlidir. INI1 dahil geniş immünhistokimyasal panelle desteklenen erken ve yeterli biyopsi, bu tanısal tuzağın aşılmasında kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: epiteloid sarkom, INI1/SMARCB1, proksimal tip, tanısal tuzak, inguinal fistül

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EA263A57

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0003-0951-9602

AZALMIŞ SES TOLERANSINDA GÜNCEL DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMLARI: DERLEME

Arş. Gör. Öykü ÖZBAŞ KES*[1]
[1] Sağlık Bilimleri Üniversitesi
* Corresponding Author: Öykü ÖZBAŞ KES
oykuu.ozbas@gmail.com

ÖZET

Azalmış ses toleransı, hiperakuzi, mizofoni ve fonofobi gibi klinik olarak birbirinden farklı problemleri içeren, öznel doğası ve hastanın yaşamı üzerindeki çok yönlü etkileri nedeniyle tanı ve tedavi sürecinde özel bir yaklaşım gerektiren önemli bir klinik problemdir. Sesin fiziksel şiddetine karşı gelişen tahammülsüzlükten, sesin anlamına ve bağlamına yönelik duygusal tepkilere kadar uzanan geniş bir semptom yelpazesi, bu tabloyu tek bir ölçüm yöntemiyle açıklanamayacak kadar karmaşık hale getirmektedir. Günümüzde gürültülü çevresel koşulların artması, dijital cihaz kullanımının yaygınlaşması ve işitsel duyarlılığa bağlı klinik tabloların daha sık fark edilir olması, azalmış ses toleransı vakalarının artmasına neden olmaktadır. Bu durum yalnızca işitsel bir rahatsızlıkla sınırlı kalmayıp, sosyal izolasyon, anksiyete, günlük yaşam aktivitelerinde kısıtlanma ve tinnitus gibi komorbid tablolarla iç içe geçebilen ciddi psikososyal sonuçlara yol açabilmektedir. Geleneksel tanı yaklaşımları sıklıkla odyometrik ölçümlere dayanmaktayken, güncel klinik anlayış, objektif ve subjektif verilerin birlikte değerlendirildiği bütüncül tanı protokollerini ön plana çıkarmaktadır. Gelişen psikoakustik test yöntemleri, standardize öz bildirim ölçekleri ve ayrıntılı klinik öykü sayesinde, hastanın semptomlarının hem fizyolojik hem de duygusal-sosyal boyutlarının eş zamanlı olarak ortaya konması önerilmektedir. Özellikle rahatsız edici ses seviyesi ve dinamik aralık analizi gibi objektif ölçümler, akustik refleks testleriyle desteklendiğinde, hiperakuzinin rekruitment fenomeninden ayırt edilmesinde etkili sonuçlar sunmaktadır. Ayrıca hiperakuzi, mizofoni, fonofobiyı ayrı ayrı tanılamayı hedefleyen güncel tarama ölçekleri yaygınlaşmaktadır. Bu derlemenin amacı, azalmış ses toleransı olan bireylerde güncel objektif ve subjektif değerlendirme yöntemlerini mevcut literatür ışığında değerlendirmektir. Güncel yaklaşımlar, doğru sınıflandırmayı ve uzun dönem klinik başarıyı hedefleyen hasta odaklı, bütüncül değerlendirme stratejilerinin önemini vurgulamaktadır.

Anahtar Kelimeler: : Azalmış Ses Toleransı, Hiperakuzi, Mizofoni, Rahatsız Edici Ses Seviyesi, Öz Bildirim Ölçekleri

CURRENT APPROACHES TO THE ASSESSMENT OF DECREASED SOUND TOLERANCE: A REVIEW

ABSTRACT

Decreased sound tolerance is a significant clinical problem encompassing distinct entities such as hyperacusis, misophonia, and phonophobia, and it requires a specialized approach to diagnosis and management due to its subjective nature and multifaceted impact on patients' lives. The broad spectrum of symptoms—ranging from intolerance to the physical intensity of sound to emotional reactions triggered by the meaning or context of sound—renders this condition too complex to be explained by a single measurement method. Today, the increasing prevalence of noisy environmental conditions, the widespread use of digital devices, and greater recognition of clinical presentations related to auditory sensitivity have contributed to a rise in the number of decreased sound tolerance cases. This condition is not limited to auditory discomfort alone; it may also lead to serious psychosocial consequences, often intertwined with comorbid conditions such as social isolation, anxiety, restriction of daily life activities, and tinnitus. While traditional diagnostic approaches have predominantly relied on audiometric measurements, current clinical understanding emphasizes holistic diagnostic protocols that integrate both objective and subjective data. Advances in psychoacoustic testing methods, standardized self-report scales, and detailed clinical history-taking now enable the simultaneous assessment of both the physiological and emotional-social dimensions of a patient's symptoms. In particular, objective measures such as loudness discomfort level and dynamic range analysis, when supported by acoustic reflex testing, provide effective results in distinguishing hyperacusis from the recruitment phenomenon. Furthermore, current screening scales aimed at differentiating hyperacusis, misophonia, and phonophobia from one another are becoming increasingly widespread. The aim of this review is to evaluate current objective and subjective assessment methods, as well as the contributions of clinical examination, in patients with decreased sound tolerance in light of the existing literature. Current approaches emphasize the importance of patient-centered, holistic assessment strategies aimed at accurate classification and long-term clinical success.

Keywords: Decreased Sound Tolerance, Hyperacusis, Misophonia, Loudness Discomfort Level, Self-Report Scales

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EA45B619

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0002-4673-5515 | 0009-0008-1115-2612

TEMPOROMANDİBULAR EKLEM BOZUKLUĞUNDA NONİNVAZİV TEDAVİ GİRİŞİMLERİ

Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ*[1], Arş. Gör. Serhat GÜDÜL[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Mahmut ÇAVUŞ
mahmutcvs845@gmail.com

ÖZET

Amaç: Temporomandibular bozukluklar (TMB), temporomandibular eklemi (TME) etkileyen karmaşık ve çok faktörlü durumlardır ve sıklıkla ağrı, fonksiyonel bozukluk ve yaşam kalitesinde azalmaya yol açar. Bu derlemenin amacı, TME disfonksiyonunun yönetiminde kullanılan noninvaziv tedavi yaklaşımlarının etkinliğini değerlendirmek ve güvenlik ile fonksiyonel iyileşmeyi ön planda tutan hasta merkezli bir tedavi çerçevesinin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.

Yöntem: PubMed, Google Scholar, ScienceDirect ve Medline veri tabanları aracılığıyla saptanan toplam 1.500 çalışma taranmış, önceden belirlenen dahil edilme kriterlerini karşılayan 22 çalışma ayrıntılı analiz için seçilmiştir.

Bulgular: Dahil edilen çalışmalar, TMB'nin heterojen doğasını ortaya koymuş ve fizik tedavi, lazer uygulamaları, ultrason tedavisi, elektriksel stimülasyon, oklüzal splint tedavisi, enjeksiyon tabanlı tedaviler ve artrosentez dahil olmak üzere farklı tedavi yöntemlerine karşı değişken klinik yanıtları vurgulamıştır. Yüzeyel elektromiyografi gibi objektif değerlendirme yöntemleriyle desteklenen doğru tanısal değerlendirmenin önemi ve bireyselleştirilmiş tedavi planlamasının gerekliliği ortaya konmuştur. Transkütanöz elektriksel sinir stimülasyonu ve düşük düzey lazer tedavisi gibi bazı yöntemlerin belirli hasta gruplarında sınırlı klinik faydalar sağlayabileceği; buna karşın manuel terapi, hasta eğitimi/danışmanlığı ve oklüzal splint tedavisini birleştiren kombine yaklaşımların ağrının azaltılmasında ve anksiyete-depresyon ile ilişkili psikososyal sonuçlarda daha tutarlı iyileşmeler sağladığı görülmüştür.

Sonuç: Bulgular, invaziv girişimler değerlendirilmeden önce konservatif ve hasta odaklı tedavi stratejilerinin önceliklendirilmesini desteklemektedir. Bununla birlikte, TMB yönetimi için daha standartlaştırılmış, kanıta dayalı protokollerin oluşturulması ve hasta sonuçlarının optimize edilmesi amacıyla daha uzun vadeli ve yüksek kaliteli klinik çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Temporomandibular Bozukluklar, Temporomandibular Eklem Disfonksiyonu, Noninvaziv Tedavi, Konservatif Tedavi, Fizik Tedavi, Oklüzal Splint Tedavisi

NON-INVASIVE THERAPEUTIC INTERVENTIONS FOR TEMPOROMANDIBULAR JOINT DISORDER

ABSTRACT

Objective: Temporomandibular disorders (TMD) are complex and multifactorial conditions affecting the temporomandibular joint (TMJ), often resulting in pain, functional impairment, and reduced quality of life. This review aimed to evaluate the effectiveness of non-invasive treatment approaches used in the management of TMJ dysfunction and to contribute to the development of a patient-centered therapeutic framework emphasizing safety and functional improvement.

Method: A total of 1,500 studies identified through PubMed, Google Scholar, ScienceDirect, and Medline databases were screened, and 22 studies meeting the predefined inclusion criteria were selected for detailed analysis.

Results: The included studies demonstrated the heterogeneous nature of TMD and highlighted variable clinical responses to different therapeutic modalities, including physical therapy, laser applications, ultrasound therapy, electrical stimulation, occlusal splint therapy, injection-based treatments, and arthrocentesis. The findings emphasized the importance of accurate diagnostic evaluation, supported by objective assessment methods such as surface electromyography, and highlighted the need for individualized treatment planning. Certain modalities, including transcutaneous electrical nerve stimulation and low-level laser therapy, appeared to provide limited clinical benefits in specific patient groups, whereas combined therapeutic approaches incorporating manual therapy, patient education/counseling, and occlusal splint therapy demonstrated more consistent improvements in pain reduction and psychosocial outcomes, including anxiety and depression-related symptoms.

Conclusion: The findings support the prioritization of conservative and patient-oriented treatment strategies before considering invasive interventions. However, further long-term and high-quality clinical studies are required to establish more standardized, evidence-based protocols for the management of TMD and to optimize patient outcomes.

Keywords: Temporomandibular Disorders, Temporomandibular Joint Dysfunction, Non-invasive Treatment, Conservative Therapy, Physical Therapy, Occlusal Splint Therapy

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EA6C2137

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Çevre ve Sağlık

ORCID: 0009-0003-8260-3621 | 0000-0001-7752-605X

SAĞLIK ÇALIŞANLARI İÇİN KLİNİK ORTAMDA ÇEVRE DOSTU DAVRANIŞ ÖLÇEĞİNİN (SÇKOÇDDÖ) GELİŞTİRİLMESİ VE PSİKOMETRİK ÖZELLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hemş. Nazire Şevval CANSIZ*[1], Prof. Dr. Saime EROL[1]
[1] Marmara Üniversitesi
* Corresponding Author: Nazire Şevval CANSIZ
sevvalcansiz@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Bu çalışmanın amacı; klinik ortamda görev yapan sağlık çalışanlarının çevre dostu davranışlarını değerlendirmeye yönelik bir ölçüm aracı geliştirmek ve psikometrik özelliklerini test etmektir.
Yöntem: Bu araştırma, metodolojik tasarım ile Kasım 2025–Ocak 2026 tarihleri arasında İstanbul'da bir eğitim ve araştırma hastanesinde klinik ortamda çalışan 300 sağlık profesyoneli ile yürütüldü. Veriler anket uygulama tekniği ile 19 maddeli sosyodemografik özellikler formu ve 27 maddeli taslak ölçek formu kullanarak toplandı. Ölçek geliştirme süreci madde havuzu oluşturma, kapsam geçerliği, pilot uygulama ve psikometrik değerlendirme aşamalarını içerdi. Ölçeğin kapsam geçerliği Davis tekniği ile yapı geçerliği ise açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizleri ile değerlendirildi. Ölçeğin güvenirliği, iç tutarlılık, ikiye bölme ve test-tekrar test analizleri ile test edildi. Çalışma yürütülebilmesi için etik kurul, kurum izni ve katılımcılardan aydınlatılmış onam alındı.
Bulgular: Ölçeğin kapsam geçerlik indeksi .952 bulundu. Açımlayıcı faktör analizi sonucunda ölçeğin üç alt boyutlu ve 20 maddeli yapıda olduğu belirlendi. Ölçeğin madde faktör yükleri .58 ile .85 arasında değişti. Elde edilen faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile değerlendirildiğinde; X2/df=2.44, CFI=.932, SRMR=.053, RMSEA=.055 bulunarak modelin iyi uyum gösterdiği belirlendi. Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı .955, alt boyutları sırası ile F1=.88, F2=.91, F3=.84 bulundu. Spearman Brown katsayısı ile değerlendirilen iki yarı güvenirliği .883 olarak saptandı. Ölçekten alınabilecek toplam puan 100, en düşük ise 20'dir.
Sonuç: Ölçeğin 20 maddeli, üç alt boyutlu yapıya sahip geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu belirlendi.
.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Çalışanları, Klinik Ortam, Çevre Dostu Davranış, Ölçek Geliştirme

DEVELOPMENT AND PSYCHOMETRIC VALIDATION OF THE CLINICAL ENVIRONMENTALLY FRIENDLY BEHAVIOR SCALE FOR HEALTHCARE PROFESSIONALS

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to develop the Clinical Environmentally Friendly Behavior Scale for Healthcare Professionals and to evaluate its psychometric properties.
Method: This methodological research was conducted between November 2025 and January 2026 with 300 healthcare professionals working in a clinical setting at a training and research hospital in Istanbul. Data were collected using a questionnaire technique consisting of a 19-item sociodemographic characteristics form and a 27-item draft scale form. The scale development process included item pool creation, content validity, pilot application, and psychometric evaluation stages. The content validity of the scale was calculated using the Davis technique, and the construct validity was evaluated using exploratory and confirmatory factor analyses. The reliability of the scale was evaluated using internal consistency, split-half, and test-retest analyses. Ethics committee approval, institutional permission, and informed consent from the participants were obtained prior to the study.
Results: The content validity index of the scale was found to be .952. Exploratory factor analysis revealed that the scale has a 3-subdimensional, 20-item structure. Item factor loadings ranged from .58 to .85. Confirmatory factor analysis of the resulting factor structure demonstrated a good fit c2/df=2.44, CF1=.932, , SRMR=.053, and RMSEA=.055. The Cronbach's alpha internal consistency coefficient was .955, and the sub-dimensions were F1=.88, F2=.91, F3=.84, respectively. The split-half reliability, as assessed using the Spearman-Brown coefficient, was found to be .88. The highest possible total score on the scale is 100, and the lowest is 20.
Conclusion: The Clinical Environmentally Friendly Behavior Scale for Healthcare Professionals was found to be a valid and reliable instrument consisting of 20 items and three sub-dimensions.

Keywords: Healthcare Professionals, Clinical Setting, Environmentally Friendly Behavior, Scale Development

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EAB9BF6B

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0002-4673-5515 | 0009-0008-1115-2612

MAKSİLLOFASİYAL CERRAHİDE PREDİKTİF YAPAY ZEKÂNIN KLİNİK UYGULAMALARI

Arş. Gör. Mahmut ÇAVUŞ*[1], Arş. Gör. Serhat GÜDÜL[1]
[1] Gaziantep Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Mahmut ÇAVUŞ
mahmutcvs845@gmail.com

ÖZET

Bu derlemenin amacı, maksillofasiyal cerrahide prediktif yapay zekâ (YZ) uygulamalarının güncel durumunu değerlendirmek ve bu uygulamalara ilişkin kapsamlı bir genel bakış sunmaktır. Bu doğrultuda, maksillofasiyal cerrahide YZ tabanlı prediktif modelleri konu alan çalışmalar; güncel uygulamaları, klinik katkıları ve bu hızla gelişen alandaki ortaya çıkan eğilimleri belirlemek amacıyla incelenmiştir. Bulgular, prediktif YZ sistemlerinin özellikle ameliyat öncesi tıbbi görüntüleme verileri kullanılarak postoperatif sonuçların öngörülmesinde umut verici uygulamalar sunduğunu ve birçok çalışmanın yüksek prediktif doğruluk düzeyleri bildirdiğini göstermektedir. Ayrıca YZ tabanlı yaklaşımlar; tedavi planlamasını desteklemek, cerrahi karar verme sürecini kolaylaştırmak ve olası ileri cerrahi girişim ihtiyacını öngörmek amacıyla da kullanılmıştır. Prediktif YZ'nin maksillofasiyal cerrahiye entegrasyonu; klinik iş akışı verimliliğini artırma, tedavi planlamasını iyileştirme ve klinisyenlerin iş yükünü azaltma potansiyeline sahiptir. Cerrahi tedaviye ihtiyaç duyması muhtemel hastaların erken tanımlanması; zamanında müdahaleyi kolaylaştırabilir, daha etkili risk değerlendirmesini mümkün kılabilir ve klinisyen-hasta iletişimini güçlendirebilir. Sonuç olarak, mevcut kanıtlar; prediktif yapay zekânın, klinik karar verme sürecini destekleyerek ve hasta yönetimini optimize ederek maksillofasiyal cerrahide değerli bir destekleyici araç olma konusunda önemli bir potansiyele sahip olduğunu göstermektedir. YZ teknolojilerindeki sürekli gelişmelerin, titiz klinik doğrulama çalışmalarıyla birlikte, kişiselleştirilmiş ve kanıta dayalı cerrahi bakımdaki rollerini daha da genişletmesi beklenmektedir

Anahtar Kelimeler: Yapay Zekâ, Maksillofasiyal Cerrahi, Ortognatik Cerrahi, Derin Öğrenme, Prediktif Model

CLINICAL APPLICATIONS OF PREDICTIVE ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MAXILLOFACIAL SURGERY

ABSTRACT

The aim of this review was to evaluate the current state of predictive artificial intelligence (AI) applications in maxillofacial surgery and to provide a comprehensive overview of their clinical applications. To this end, studies investigating AI-based predictive models in maxillofacial surgery were examined to identify current applications, clinical contributions, and emerging trends within this rapidly evolving field. The findings indicate that predictive AI systems offer promising applications, particularly in forecasting postoperative outcomes using preoperative medical imaging data, with many studies reporting high levels of predictive accuracy. Furthermore, AI-based approaches have been utilized to support treatment planning, facilitate surgical decision-making, and predict the potential need for future surgical interventions. The integration of predictive AI into maxillofacial surgery has the potential to enhance clinical workflow efficiency, improve treatment planning, and reduce the workload of clinicians. Early identification of patients who are likely to require surgical management may facilitate timely intervention, enable more effective risk assessment, and strengthen communication between clinicians and patients. Overall, the current evidence suggests that predictive artificial intelligence has considerable potential to serve as a valuable adjunctive tool in maxillofacial surgery by supporting clinical decision-making and optimizing patient management. Continued advances in AI technologies, together with rigorous clinical validation, are expected to further expand their role in personalized and evidence-based surgical care.

Keywords: Artificial Intelligence, Maxillofacial Surgery, Orthognathic Surgery, Deep Learning, Predictive Model

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
ECBE4D33

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0001-9180-9387 | 0000-0001-9912-6639

UNİLATERAL KONDİLER HİPERPLAZİ: OLGU SUNUMU

Arş. Gör. Hanife KARAKÖSE SEMİZ*[1], Öğr. Gör. Ruveyda BAKKAL[2]
[1] Ondokuz Mayıs Üniversitesi
[2] Ondokuz Mayıs Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Hanife KARAKÖSE SEMİZ
hanifekarakose05@gmail.com

ÖZET

GİRİŞ: Kondiler hiperplazi (KH), mandibular kondilin aşırı büyümesiyle karakterize, belirgin fasiyal asimetriye, malokluzyona ve temporomandibular eklem (TME) disfonksiyonuna yol açan patolojik bir durumdur. KH nadir görülmekle beraber sıklıkla tek taraflı görülür. KH'nin etiyolojisi tartışmalıdır ancak genetik, travmatik, fonksiyonel, hormonal ve tümör kaynaklı olabileceğini bildiren çalışmalar mevcuttur. KH' nin tanısında fasiyal asimetri ve malokluzyon önemli bir kriter olsa da kesin tanı için radyolojik değerlendirme esastır.
Olgu Tanımlaması: 27 yaşında erkek hasta yüzündeki asimetri şikâyeti ile kliniğimize başvurdu. Sistemik olarak sağlıklı olan hastanın 12 yaşında çenesinin sağ tarafına travma aldığı öğrenildi. Ekstraoral muayenede belirgin fasiyal asimetri ve alt çenenin sola deviye olduğu görüldü. İntraoral muayenede sol posterior açık kapanış izlendi. Alınan panoramik radyografta sağ kondil başının sol kondile göre boyutlarında belirgin artış mevcuttu. Konik ışınlı bilgisayarlı tomografi (KIBT) sagital kesit görüntülerinde sağ TME kondilinin genişliği 15.7 mm, sol TME kondilinin genişliği 5.5 mm, aksiyel kesitte antero-posterior yönde sağ kondilin genişliği 19.3 mm sol kondilin genişliği 5.7 mm olarak ölçüldü. Bu sonuçlara göre istenen Single Photon Emission Computed Tomography (SPECT) tetkikinde sağ mandibula kondilinde simetriğine oranla osteoblastik aktivite artışı olduğu görüldü. Hasta sağ mandibular kondil hiperplazisine bağlı gelişen fasiyal asimetri tedavisi için Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi kliniğine yönlendirildi.
Sonuç: KH görülen hastalar çoğunlukla fasiyal asimetri ve buna bağlı gelişen estetik kaygılar nedeniyle kliniğe başvurmaktadır. Klinik ve radyolojik muayene, teşhis ve tedavi planlamasında önemli bir rol oynamaktadır. KIBT ve SPECT gibi ileri görüntüleme yöntemleri cerrahi planlamada klinisyenlere önemli avantaj sağlamaktadır.
Anahtar Kelimeler: Fasiyal asimetri, kondiler hiperplazi, konik ışınlı bilgisayarlı tomografi

UNILATERAL CONDYLAR HYPERPLASIA: A CASE REPORT

ABSTRACT

Introduction: Condylar hyperplasia (CH) is a pathological condition characterized by the overgrowth of the mandibular condyle, leading to prominent facial asymmetry, malocclusion, and temporomandibular joint (TMJ) dysfunction. Although CH is rare, it is frequently unilateral. The etiology of CH remains controversial; however, studies have reported that it may be linked to genetic, traumatic, functional, hormonal, and tumor-related factors. Although facial asymmetry and malocclusion are crucial criteria in the diagnosis of CH, radiological evaluation is essential for a definitive diagnosis. Case Description: A 27-year-old male patient presented to our clinic with a complaint of facial asymmetry. The patient, who was systemically healthy, reported a history of trauma to the right side of his jaw at the age of 12. Extraoral examination revealed significant facial asymmetry and a deviation of the mandible to the left. Intraoral examination demonstrated a left posterior open bite. The panoramic radiograph revealed a marked increase in the dimensions of the right condylar head compared to the left condyle. In the sagittal slice images of cone-beam computed tomography (CBCT), the width of the right TMJ condyle was measured as 15.3 mm, and the left TMJ condyle as 6.1 mm; in the axial slice, the anteroposterior width of the right condyle was measured as 19.3 mm, and the left condyle as 5.7 mm. Based on these results, a requested Single-Photon Emission Computed Tomography (SPECT) scan demonstrated an increase in osteoblastic activity in the right mandibular condyle compared to its contralateral counterpart. The patient was referred to the Department of Oral and Maxillofacial Surgery for the treatment of facial asymmetry secondary to right mandibular condylar hyperplasia. Conclusion: Patients presenting with CH mostly apply to clinics due to facial asymmetry and consequent aesthetic concerns. Clinical and radiological examinations play a major role in diagnosis and treatment planning. Advanced imaging modalities, such as CBCT and SPECT, provide substantial advantages to clinicians in surgical planning.
Keywords: Facial asymmetry, condylar hyperplasia, cone-beam computed tomography

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
ECC809FE

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0002-8536-385X | 0000-0002-1303-079X

YOZGAT İLİNDE OKUL ÖNCESİ ÇOCUKLARDA AĞIZ SAĞLIĞININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Aysima DARICI*[1], Dr. Öğr. Üyesi Fatma Dilara BAYSAN[1]
[1] Yozgat Bozok Üniversitesi
* Corresponding Author: Aysima DARICI
aysimaturan@hotmail.com

ÖZET

Çalışmada Yozgat ilinde yaşayan 4-5 yaş çocukların ağız ve diş sağlığının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışmaya 48'i kız, 37'si erkek olmak üzere 85 çocuk dahil edilmiştir. Çalışmaya dahil edilen çocukların %4,7'sinin sistemik hastalığı olduğu belirlenmiştir. Ağız diş bakımı ebeveyn ya da bakıcı tarafından yapılan çocukların oranının %63,5 olduğu görülürken, çocuklardan %2,4'ünün kendine ait diş fırçası olmadığı belirlenmiştir. Çürük durumları değerlendirildiğinde kız çocuklarının ortalama dmft değerinin 2,73 (±3,266), erkek çocuklarının dmft değerinin 2,84 (±3,476) olduğu görülmekte olup, cinsiyetler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (p=0,861). Daha önce diş hekimine giden çocukların oranı %37,6'dır ve başvuru amacı ağrı olan çocuklar ise bu grubun %15,3'ünü oluşturmaktadır. Yapılan tarama verilerinde Yozgat ilinde 4-5 yaş grubu çocukların yüksek dmft değerine sahip olduğu görülse de, diş hekimine ulaşım oranlarının çok düşük olduğu görülmektedir. Bu veriler, Yozgat ilinde okul öncesi dönem için koruyucu uygulamaların ve ebeveyn eğitim programlarının geliştirilmesi gerekliliğini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: diş çürüğü, ağız sağlığı, çocuklar, okul öncesi

EVALUATION OF ORAL HEALTH IN PRESCHOOL CHILDREN IN YOZGAT PROVINCE

ABSTRACT

The aim of this study was to evaluate the oral health status of 4–5-year-old children living in Yozgat Province. A total of 85 children, including 48 girls and 37 boys, were enrolled in the study. It was determined that 4.7% of the children had a systemic disease. While 63.5% of the children received oral hygiene care from a parent or caregiver, 2.4% were found not to have their own toothbrush. When dental caries status was evaluated, the mean dmft score was 2.73 (±3.266) for girls and 2.84 (±3.476) for boys, with no statistically significant difference between genders (p = 0.861). The proportion of children who had previously visited a dentist was 37.6%, and among these children, 15.3% had attended due to dental pain. Although the screening data indicated that children aged 4–5 years in Yozgat Province had relatively high dmft scores, access to dental care was found to be considerably low. These findings highlight the need for the development of preventive oral health programs and parent education initiatives targeting preschool children in Yozgat Province.

Keywords: dental decay, oral health, children, preschool

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
ECD5853F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-5516-0747

ATOPİK DERMATİTLİ GENÇ BİR HASTADA DUPİLUMAB İLİŞKİLİ OKÜLER YÜZEY HASTALIĞI: OLGU SUNUMU VE LİTERATÜR İNCELEMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Yavuz Kemal ARIBAŞ* [1]
[1] Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göz Hastalıkları
* Corresponding Author: Yavuz Kemal ARIBAŞ
ykemal89@hotmail.com

ÖZET

Dupilumab, orta-ağır atopik dermatit tedavisinde IL-4 ve IL-13 sinyal yolaklarını inhibe eden etkili bir biyolojik ajandır. Bununla birlikte, özellikle atopik dermatit endikasyonuyla dupilumab kullanan hastalarda konjonktivit, blefarit, kuru göz, keratit ve keratokonjonktivit gibi oküler yüzey komplikasyonları bildirilmektedir. Bu klinik tablo literatürde "dupilumab ilişkili oküler yüzey hastalığı" olarak tanımlanmaktadır.

On dokuz yaşında erkek hasta, atopik dermatit nedeniyle dupilumab tedavisi almakta iken her iki gözde yanma, batma, çapaklanma ve rahatsızlık hissi yakınmalarıyla değerlendirildi. Şikâyetlerinin dupilumab tedavisi sonrasında başladığı ve tekrarlayıcı bir seyir gösterdiği öğrenildi. İlk muayenesinde görme keskinliği her iki gözde tamdı. Ön segment muayenesinde bilateral posterior blefarit, konjonktival papiller reaksiyon ve oküler yüzey inflamasyonu izlendi. Forniks derinlikleri doğal olup belirgin florescein tutulumu saptanmadı. Mevcut klinik bulgular dupilumab ilişkili oküler yüzey hastalığı ile uyumlu değerlendirildi.

Başlangıç tedavisi olarak lubrikan damlalar, kapak hijyeni, sıcak pansuman ve kısa süreli topikal loteprednol önerildi. İki hafta sonraki takip muayenesinde oküler yüzey inflamasyonunun devam etmesi üzerine tedaviye topikal siklosporin eklendi. Birinci ay kontrolünde sağ gözde daha belirgin olmak üzere bilateral punktat epiteliyopati izlenmesi nedeniyle topikal siklosporin dozu artırıldı ve oral tetrasiklin tedavisine başlandı. İkinci ay kontrolünde klinik bulgularda gerileme olduğu görüldü. Hastaya lubrikasyon, kapak hijyeni ve topikal siklosporin tedavisi ile devam edilmesi önerildi. Altıncı ay muayenesinde oküler yüzey hastalığı stabil izlenmekle birlikte hastada posterior subkapsüler katarakt gelişmeye başladığı saptandı. En iyi düzeltilmiş görme keskinliği sağ gözde 0,2, sol gözde ise 0,8 düzeyine gerilemişti. Bu bulgular üzerine katarakt cerrahisi öncesinde oküler yüzey stabilizasyonunu sağlamak amacıyla yeniden doksisiklin tedavisi başlandı ve hasta katarakt cerrahisi açısından planlandı.

Dupilumab ilişkili oküler yüzey hastalığı, atopik dermatit tedavisi alan hastalarda diğer dupilumab endikasyonlarına kıyasla daha sık bildirilen bir yan etkidir. Klinik çalışmalarda atopik dermatit nedeniyle dupilumab kullanan hastalarda konjonktivit oranlarının yaklaşık %8,6–22,1 arasında değiştiği bildirilmiştir. Klinik spektrum yalnızca konjonktivit ile sınırlı olmayıp blefarit, kuru göz, keratit, perioküler dermatit, punktat epiteliyopati ve daha nadiren sikatrizan konjonktivit gibi farklı ön segment bulgularını içerebilir. Patogenez tam olarak açıklanamamış olmakla birlikte, IL-13 blokajına bağlı konjonktival goblet hücre fonksiyonunda azalma, müsin üretiminde bozulma, gözyaşı film instabilitesi ve oküler yüzey bariyer disfonksiyonu öne sürülen mekanizmalar arasındadır. Ayrıca atopik dermatitin kendisi de oküler yüzey inflamasyonu, kapak tutulumu ve kuru göz açısından yatkınlık oluşturabilir. Önceden var olan oküler yüzey hastalığı, ağır atopik dermatit, yüz ve kapak tutulumu ile atopik keratokonjonktivit öyküsü risk faktörleri arasında bildirilmektedir.

Bu olguda dupilumab tedavisi sonrasında başlayan tekrarlayıcı yanma, batma ve çapaklanma yakınmalarına posterior blefarit, papiller konjonktival reaksiyon ve sağ gözde daha belirgin punktat epiteliyopatinin eşlik etmesi, literatürde tanımlanan dupilumab ilişkili oküler yüzey hastalığı ile uyumludur. Literatürde hafif olgularda lubrikan tedavi, kapak hijyeni, sıcak pansuman ve antialerjik damlalar önerilirken; inflamatuvar veya dirençli olgularda kısa süreli topikal kortikosteroidler, topikal siklosporin veya takrolimus gibi immünmodülatör tedavilerin kullanılabileceği bildirilmektedir. Bizim olgumuzda da basamaklı olarak lubrikan tedavi, kapak hijyeni, sıcak pansuman, kısa süreli topikal antiinflamatuvar tedavi, topikal siklosporin ve blefarit/meibomian bez disfonksiyonu nedeniyle oral doksisiklin uygulanmış; buna rağmen hastalık kronik ve alevlenmelerle seyreden bir karakter göstermiştir.

Sonuç olarak, dupilumab kullanan atopik dermatit hastalarında yanma, batma, çapaklanma, kızarıklık, kuruluk ve görme bulanıklığı gibi oküler semptomlar dikkatle sorgulanmalıdır. Ön segment muayenesinde posterior blefarit, papiller reaksiyon, kuru göz bulguları ve punktat epiteliyopati varlığı dupilumab ilişkili oküler yüzey hastalığı açısından uyarıcı olmalıdır. Tedavide lubrikanlar, kapak hijyeni, sıcak pansuman, topikal siklosporin ve gerektiğinde kısa süreli antiinflamatuvar ajanlar basamaklı şekilde kullanılabilir.

Anahtar Kelimeler: Dupilumab; atopik dermatit; oküler yüzey hastalığı; keratokonjonktivit; posterior blefarit; punktat epiteliyopati; kuru göz

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
ED5E9456

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID:

COMPLEXITY-DEPENDENT PERFORMANCE GRADIENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENDOMETRIOSIS MANAGEMENT: A GUIDELINE-CONCORDANCE STUDY

Dr. Ezgi DARİCİ*[1]
[1] Bahçeci Ivf Center
* Corresponding Author: Ezgi DARİCİ
ezgidarici@hotmail.com

ÖZET

Objective: The aim of this study was to evaluate how closely artificial intelligence (AI) generated clinical recommendations correspond with established international guidelines in the management of endometriosis, using structured clinical scenarios.
Methods: This study assessed the consistency of AI-generated responses with the 2022 ESHRE Endometriosis Guideline. Fifteen predefined clinical scenarios were designed to reflect the main areas of endometriosis management. Each scenario was submitted using a standardized prompt to ensure consistency. AI responses were evaluated using predefined guideline-based assessment matrices to determine concordance and to explore performance differences across clinical domains.
Results: A total of 45 AI-generated responses across 15 predefined clinical scenarios were evaluated, with each scenario submitted three times under standardized conditions. Overall concordance with ESHRE guideline–based reference answers was 93.3% (42/45), indicating strong alignment with evidence-based recommendations. Performance varied across clinical domains ($p = 0.041$; Cramér's $V = 0.29$). Diagnostic scenarios demonstrated high accuracy (88.9%), while medical management, surgical/multidisciplinary, and high-risk scenarios all achieved complete concordance (100%). Fertility-related scenarios showed comparatively lower accuracy (83.3%), representing the primary source of observed errors. Inter-run analysis demonstrated high stability, with complete consistency in 86.7% of scenarios, and variability limited to only two cases.
Conclusion: Artificial intelligence systems show meaningful alignment with evidence-based guidance in fundamental aspects of endometriosis management. However, variability in complex scenarios reveals important limitations. Although AI tools may offer supportive value for education or as an adjunct in clinical decision-making, they cannot replace expert clinical judgment in specialized gynecologic care.

Anahtar Kelimeler: Endometriosis; Artificial Intelligence; Evidence-Based Medicine

COMPLEXITY-DEPENDENT PERFORMANCE GRADIENT OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN ENDOMETRIOSIS MANAGEMENT: A GUIDELINE-CONCORDANCE STUDY

ABSTRACT

Objective: The aim of this study was to evaluate how closely artificial intelligence (AI) generated clinical recommendations correspond with established international guidelines in the management of endometriosis, using structured clinical scenarios.
Methods: This study assessed the consistency of AI-generated responses with the 2022 ESHRE Endometriosis Guideline. Fifteen predefined clinical scenarios were designed to reflect the main areas of endometriosis management. Each scenario was submitted using a standardized prompt to ensure consistency. AI responses were evaluated using predefined guideline-based assessment matrices to determine concordance and to explore performance differences across clinical domains.
Results: A total of 45 AI-generated responses across 15 predefined clinical scenarios were evaluated, with each scenario submitted three times under standardized conditions. Overall concordance with ESHRE guideline–based reference answers was 93.3% (42/45), indicating strong alignment with evidence-based recommendations. Performance varied across clinical domains ($p = 0.041$; Cramér's $V = 0.29$). Diagnostic scenarios demonstrated high accuracy (88.9%), while medical management, surgical/multidisciplinary, and high-risk scenarios all achieved complete concordance (100%). Fertility-related scenarios showed comparatively lower accuracy (83.3%), representing the primary source of observed errors. Inter-run analysis demonstrated high stability, with complete consistency in 86.7% of scenarios, and variability limited to only two cases.
Conclusion: Artificial intelligence systems show meaningful alignment with evidence-based guidance in fundamental aspects of endometriosis management. However, variability in complex scenarios reveals important limitations. Although AI tools may offer supportive value for education or as an adjunct in clinical decision-making, they cannot replace expert clinical judgment in specialized gynecologic care.

Keywords: Endometriosis; Artificial Intelligence; Evidence-Based Medicine

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EDF8421F

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0009-0008-8360-8797 | 0000-0002-2550-7129

ORTOGNATİK CERRAHİDE HIZLANDIRILMIŞ İYİLEŞME PROTOKOLLERİ (ERAS) VE OPIOİDSİZ ANESTEZİ: GÜNCEL YAKLAŞIMLAR VE KLİNİK SONUÇLAR

Arş. Gör. Rukiye Melal YEŞİLYURT*[1], Dr. Öğr. Üyesi Kadriye Ayça DERE[1]
[1] Süleyman Demirel Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi
* Corresponding Author: Rukiye Melal YEŞİLYURT
rukiyeyesilyurt@sdu.edu.tr

ÖZET

Ortognatik cerrahi, postoperatif ağrı, bulantı-kusma, opioid kullanımına bağlı yan etkiler ve fonksiyonel iyileşmede gecikme ile ilişkili majör cerrahi girişimler arasında yer almaktadır. Bu derlemenin amacı, ortognatik cerrahide Hızlandırılmış İyileşme Sonrası Cerrahi (Enhanced Recovery After Surgery, ERAS) protokolleri ile opioidsiz anestezi (opioid-free anesthesia, OFA) uygulamalarına ilişkin güncel literatürü değerlendirmek ve bu yaklaşımların klinik sonuçlarını ortaya koymaktır. Çalışmada, ERAS protokolleri ve opioidsiz veya opioid azaltıcı anestezi uygulamalarını inceleyen güncel ulusal ve uluslararası yayınlar kapsamlı olarak gözden geçirilmiş, elde edilen veriler karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Literatür bulguları; hasta eğitimi, multimodal analjezi, opioid kullanımının azaltılması, erken mobilizasyon ve optimize edilmiş perioperatif bakım uygulamalarını içeren ERAS protokollerinin postoperatif iyileşmeyi desteklediğini göstermektedir. Ayrıca deksmedetomidin, ketamin, intravenöz lidokain ve magnezyum gibi ajanların yer aldığı multimodal anestezi yaklaşımlarının postoperatif ağrı kontrolünü iyileştirdiği, opioid gereksinimini ve postoperatif bulantı-kusma sıklığını azalttığı bildirilmektedir. Bununla birlikte mevcut çalışmaların heterojen yapısı, örneklem büyüklüklerinin sınırlı olması ve standart protokollerin bulunmaması nedeniyle mevcut kanıtların dikkatli yorumlanması gerekmektedir. Sonuç olarak ERAS ve opioidsiz veya opioid azaltıcı anestezi stratejileri ortognatik cerrahide hasta konforunu ve iyileşme sürecini geliştirme potansiyeline sahip görünmekte olup, bu yaklaşımların etkinliğini doğrulamak amacıyla standartlaştırılmış protokollerle yürütülecek geniş ölçekli prospektif çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ortognatik cerrahi, ERAS, opioidsiz anestezi, multimodal analjezi, postoperatif iyileşme, opioid azaltıcı anestezi

ENHANCED RECOVERY AFTER SURGERY (ERAS) PROTOCOLS AND OPIOID-FREE ANESTHESIA IN ORTHOGNATHIC SURGERY: CURRENT APPROACHES AND CLINICAL OUTCOMES

ABSTRACT

Orthognathic surgery is a major surgical procedure frequently associated with postoperative pain, nausea and vomiting, opioid-related adverse effects, and delayed functional recovery. This review aims to evaluate the current literature on Enhanced Recovery After Surgery (ERAS) protocols and opioid-free anesthesia (OFA) in orthognathic surgery and to summarize their reported clinical outcomes. Current national and international studies investigating ERAS pathways and opioid-free or opioid-sparing anesthetic strategies were comprehensively reviewed, and the available evidence was comparatively evaluated. The literature indicates that ERAS protocols, incorporating patient education, multimodal analgesia, reduced opioid use, early mobilization, and optimized perioperative care, contribute to improved postoperative recovery. Furthermore, multimodal anesthetic regimens including dexmedetomidine, ketamine, intravenous lidocaine, and magnesium have been shown to improve postoperative pain control while reducing opioid requirements and the incidence of postoperative nausea and vomiting. However, the available evidence remains limited by heterogeneous study designs, relatively small sample sizes, and the lack of standardized protocols. In conclusion, ERAS pathways and opioid-free or opioid-sparing anesthesia appear to be promising strategies for improving recovery and patient comfort following orthognathic surgery. Nevertheless, well-designed prospective studies using standardized protocols are required to establish their clinical effectiveness.

Keywords: Orthognathic surgery, Enhanced Recovery After Surgery, opioid-free anesthesia, multimodal analgesia, postoperative recovery, opioid-sparing anesthesia

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EE184B7D

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9095-7567

MALİGN NEDENLERLE OLUŞAN ÜST GASTROİNTESTİNAL SİSTEM KANAMALARINDA MORTALİTE

Dr. Öğr. Üyesi Soner ÖNEM*[1]
[1] Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Soner ÖNEM
soneronem@hotmail.com

ÖZET

Üst gastrointestinal sistem tümörleri, üst gastrointestinal kanama vakalarının %3'ünden daha azını oluşturmaktadır. Üst gastrointestinal sistemdeki malign tümörlere bağlı kanaması olan hastaların prognozu kötüdür ve hastaların büyük çoğunluğu 12 ay içinde hayatını kaybeder. Bu çalışmanın amacı, üst gastrointestinal sistem kanaması nedeniyle başvuran hastalarda benign ve malign etyolojiler arasında 30 günlük mortalite açısından fark olup olmadığını değerlendirmektir.

Çalışmamızda 2022-2025 yılları arasında üst gastrointestinal sistem kanaması nedeniyle gastroskopi yapılmış hastalar retrospektif olarak incelendi. Hastaların kanama etyolojisine göre benign ve malign sebepler olarak ikiye ayrıldı. Malign sebepleri özefagus, mide, duodenumda bulunan patolojik değerlendirme ile doğrulanmış kanserler oluşturmaktaydı. Malign ve benign etyolojiler ile oluşan kanamalar arasında 30 günlük mortalitede fark olup olmadığı çalışmanın birincil sonlanım noktasıydı. Malign- benign grupta ve mortalite olan-olmayan gruplarda yaş-cinsiyet, başvuru anında hemoglobin, platelet değerlerinin karşılaştırılması çalışmanın sekonder sonlanım noktasını oluşturmaktaydı.

Çalışmaya toplamda 688 hasta dahil edildi. Hastaların 430'ü (62.5%) erkek, 258'i (37.5%) kadındı. Ortalama yaş 74.2 ± 11 idi. Kanama etyolojisine bakıldığında 630 (91.6%) hasta benign sebepler, 58 hasta (%8.4) malign sebepler kanamaya yol açmıştı. 30 günlük mortalite benign sebeplerde 42 (6.7%) iken malign sebeplerde 13 hastada (22.4%) saptandı. Malign etyolojiye bağlı kanamalarda 30 günlük mortalite istatistiksel olarak anlamlı olarak daha yüksekti (p< 0.001).

Malign etyolojide başvuru anında hemoglobin düzeyi daha düşüktü (7.5± 2.2 vs. 8.7± 2.5)(p=0.001).

Tablo 1. Malign- benign etyolojilerin karşılaştırılması

Malign etyoloji (n,%) (n=58, 8.4%)	Benign etyoloji (n,%) (n=630, 91.6%)	Mortalite
13 (22.4%)	42 (6.7%)	p< 0.001
Yaş		
74.88 ± 9.6	74.18± 12	p=0.6
Cinsiyet		
Erkek: 36 Kadın: 22	Erkek: 394 Kadın: 236	p=0.9
Hemoglobin (g/dL)		
7.5 ± 2.2	8.7 ± 2.5	p=0.001
Platelet (µL)		
180 ± 146	159 ± 138	p=0.2

688 hastada toplam mortalite 55 (7.99%) idi. Mortalite grubunda gelişmeyenlere göre ortalama hemoglobin değeri başlangıçta daha düşüktü (P=0.007). Diğer parametreler arasında fark saptanmadı.

Üst gastrointestinal sistem malign kanamalarında 30 günlük mortalite, benign etyolojilere göre anlamlı olarak yüksektir. Bu hasta grubunda başlangıç hemoglobin düşüklüğü de kötü prognoz ile ilişkilidir. Endoskopik tedavilerin malign sebeplerle oluşan kanamalarda yeri sınırlıdır. Bu nedenle malign kanama olgularında erken risk sınıflaması ve multidisipliner yaklaşım (tıbbı onkoloji, cerrahi, radyasyon onkolojisi) kritik öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Üst gastrointestinal sistem kanaması, malign etyoloji, mortalite

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
EF7D703C

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-6578-3371

TİROİD HORMON DİSREGÜLASYONUNUN ÜREME BİYOLOJİSİNE ETKİSİ: TSH, T3, T4 DÜZEYLERİ VE SEMEN PARAMETRELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Emrah ZAYMAN*[1]
[1] Malatya Turgut Özal Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Histoloji ve Embriyoloji Anabilim Dalı, Malatya, Türkiye
* Corresponding Author: Emrah ZAYMAN
emrah.zayman@ozal.edu.tr

ÖZET

Tiroid hormonları, Sertoli hücrelerinin olgunlaşmasını, Leydig hücrelerinin steroidogenezini ve spermatozoonların enerji metabolizmasını düzenleyerek erkek üreme biyolojisini etkileyebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, serum tiroid uyarıcı hormon (TSH), triiyodotironin (T3) ve tiroksin (T4) düzeyleri ile semen hacmi, sperm konsantrasyonu, progresif ve progresif olmayan motilite, toplam motilite ve hareketsizlik arasındaki ilişkileri incelemektir. Malatya Eğitim ve Araştırma Hastanesi Androloji Laboratuvarı'na başvuran ve son üç ay içinde biyokimyasal verileri kaydedilmiş 120 erkeğe ait kayıtlar değerlendirildi. Çalışma, Malatya Turgut Özal Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulunun 02.07.2026 tarihli ve 405624-2026/285 sayılı onayıyla yürütüldü. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu Kolmogorov-Smirnov testiyle, değişkenler arasındaki ilişkiler ise Spearman sıra korelasyon analiziyle değerlendirildi. İstatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edildi. TSH ile T3 ($r=-0.214$; $p=0.043$) ve T4 ($r=-0.249$; $p=0.012$) arasında negatif, T3 ile T4 arasında pozitif korelasyon saptandı ($r=0.201$; $p=0.048$). TSH, T3 ve T4 ile semen hacmi arasında anlamlı ilişki bulunmadı (tümü $p>0.05$). TSH ile sperm konsantrasyonu negatif yönde ilişkiliydi ($r=-0.211$; $p=0.048$). T3, sperm konsantrasyonuyla pozitif ($r=0.250$; $p=0.045$); progresif olmayan motilite ($r=-0.233$; $p=0.048$) ve toplam motiliteyle ($r=-0.237$; $p=0.045$) negatif, hareketsizlikle ise pozitif yönde ilişkiliydi ($r=0.239$; $p=0.043$). T4, sperm konsantrasyonuyla pozitif ($r=0.220$; $p=0.041$); progresif ($r=-0.224$; $p=0.047$), progresif olmayan ($r=-0.216$; $p=0.043$) ve toplam motiliteyle ($r=-0.259$; $p=0.042$) negatif, hareketsizlikle ise pozitif yönde ilişkiliydi ($r=0.260$; $p=0.041$). Bulgular, tiroid hormonlarının sperm üretim kapasitesi ve motilite fenotipiyle farklı yönlerde ilişkilenebileceğini düşündürmekte; ancak nedensellik göstermemektedir.

Anahtar Kelimeler: Tiroid hormonları, erkek infertilitesi, sperm konsantrasyonu, sperm motilitesi, semen parametreleri

EFFECT OF THYROID HORMONE DYSREGULATION ON REPRODUCTIVE BIOLOGY: THE RELATIONSHIP BETWEEN TSH, T3, T4 LEVELS AND SEMEN PARAMETERS

ABSTRACT

Thyroid hormones may influence male reproductive biology by regulating Sertoli cell maturation, Leydig cell steroidogenesis and sperm energy metabolism. This study aimed to examine the associations of serum thyroid-stimulating hormone (TSH), triiodothyronine (T3) and thyroxine (T4) levels with semen volume, sperm concentration, progressive and non-progressive motility, total motility and immotility. Records from 120 men who admitted to the Andrology Laboratory of Malatya Training and Research Hospital and had biochemical data recorded within the previous three months were evaluated. The study was conducted with the approval of the Malatya Turgut Özal University Health Sciences Scientific Research Ethics Committee (date: July 2, 2026; no.: 405624-2026/285). Normality was assessed using the Kolmogorov-Smirnov test, and relationships between variables were evaluated using Spearman rank correlation analysis. Statistical significance was set at $p<0.05$. TSH was negatively correlated with T3 ($r=-0.214$; $p=0.043$) and T4 ($r=-0.249$; $p=0.012$), whereas T3 was positively correlated with T4 ($r=0.201$; $p=0.048$). No significant relationship was found between TSH, T3 or T4 and semen volume (all $p>0.05$). TSH was negatively associated with sperm concentration ($r=-0.211$; $p=0.048$). T3 was positively associated with sperm concentration ($r=0.250$; $p=0.045$), negatively associated with non-progressive motility ($r=-0.233$; $p=0.048$) and total motility ($r=-0.237$; $p=0.045$), and positively associated with immotility ($r=0.239$; $p=0.043$). T4 was positively associated with sperm concentration ($r=0.220$; $p=0.041$), negatively associated with progressive ($r=-0.224$; $p=0.047$), non-progressive ($r=-0.216$; $p=0.043$) and total motility ($r=-0.259$; $p=0.042$), and positively associated with immotility ($r=0.260$; $p=0.041$). The findings indicate that thyroid hormones may be associated differently with sperm production capacity and motility phenotype; however, they do not establish causality.

Keywords: Thyroid hormones, male infertility, sperm concentration, sperm motility, semen parameters

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
F1F3A6ED

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID:

TOTAL LAPAROSKOPİK HİSTEREKTOMİ SONRASI GECİKMİŞ TANI ALAN PARSİYEL ÜRETER YARALANMASI: OLGU SUNUMU

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet KAGITCI* [1]
[1] Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Tıp Fakültesi
* Corresponding Author: Mehmet KAGITCI
mehmetkagitci1@hotmail.com

ÖZET

Amaç: Üreter yaralanmaları, özellikle histerektomi operasyonları sırasında ortaya çıkabilen, jinekolojik cerrahilerin nadir ancak ciddi komplikasyonları arasında yer almaktadır. Histerektomi sırasında üreter yaralanması insidansının %0,02 ile %0,78 arasında değiştiği bildirilmektedir (1,2). Total laparoskopik histerektomi (TLH) sırasında üreter yaralanmaları termal hasar, ligasyon, klempleme veya sütürasyona bağlı olarak gelişebilmektedir. Bu yaralanmaların önemli bir kısmı intraoperatif dönemde fark edilememekte ve klinik bulgular ameliyattan günler hatta haftalar sonra ortaya çıkabilmektedir (2,3). Gecikmiş tanı, hidronefroz, üriner fistül gelişimi, böbrek fonksiyonlarında bozulma ve ciddi morbidite ile sonuçlanabilmektedir (3). Bu olgu sunumunda, TLH sonrası gelişen ve JJ üreteral stent ile konservatif olarak başarılı bir şekilde tedavi edilen gecikmiş parsiyel distal üreter yaralanması sunulmaktadır.

Olgu Sunumu: Endometriyal hiperplazi nedeniyle total laparoskopik histerektomi ve bilateral salpingo-ooforektomi uygulanan hastanın postoperatif dönemi sorunsuz seyretmiş ve hasta komplikasyonsuz olarak taburcu edilmiştir.Ameliyattan yaklaşık 17 gün sonra hasta sağ yan ağrısı ve üriner inkontinans şikayetleri ile tekrar başvurmuştur. Bu döneme kadar hastada ateş, dizüri, işeme güçlüğü veya başka herhangi bir üriner semptom gelişmemiştir. Üriner sistem bilgisayarlı tomografisinde sağ böbrekte grade 2 hidronefroz saptanmıştır (Şekil 1). Bunun üzerine ileri değerlendirme amacıyla sistoskopi ve tanısal üreterorenoskopi planlanmıştır.

30 Ocak tarihinde gerçekleştirilen sistoskopi ve tanısal üreterorenoskopide distal sağ üreter duvarında parsiyel bütünlük kaybı ve ayrışma izlenmiştir (Şekil 2). Tam obstrüksiyon veya belirgin üriner ekstravazasyon bulgusu bulunmaması nedeniyle cerrahi rekonstrüksiyon yerine konservatif yaklaşım tercih edilmiş ve hastaya JJ üreteral stent yerleştirilmiştir.

Üç aylık takip sonrasında gerçekleştirilen kontrol üreterorenoskopisinde üreter bütünlüğünün tamamen sağlandığı, lümenin açık olduğu ve yaralanan segmentin tamamen iyileştiği gözlenmiştir. Daha sonra JJ stent çıkarılmış ve hasta şifa ile taburcu edilmiştir.

Tartışma: Jinekolojik cerrahiler sırasında gelişen üreter yaralanmaları en sık distal üreter segmentini etkilemektedir. Laparoskopik histerektomi sırasında kullanılan enerji cihazlarına bağlı gelişen termal hasarlar intraoperatif dönemde fark edilmeyebilir ve klinik olarak gecikmiş dönemde bulgu verebilir (2,4). Bu nedenle postoperatif dönemde ortaya çıkan açıklanamayan yan ağrısı, üriner inkontinans, hidronefroz veya böbrek fonksiyonlarında bozulma varlığında üreter yaralanması mutlaka akılda tutulmalıdır (3,5).

Bu olguda semptomların ameliyattan yaklaşık 17 gün sonra ortaya çıkması, üreter yaralanmalarının yalnızca erken postoperatif dönemde değil, gecikmiş dönemde de klinik bulgu verebileceğini göstermektedir. Avrupa Üroloji Derneği (EAU) kılavuzları, gecikmiş tanı alan seçilmiş üreter yaralanması olgularında JJ stent veya perkütan nefrostomi ile üriner diversiyonu önermektedir (6). Bizim olgumuzda da yalnızca JJ stent uygulaması ile rekonstrüktif cerrahiye ihtiyaç duyulmaksızın tam iyileşme sağlanmıştır. Bu durum, uygun seçilmiş olgularda konservatif yaklaşımın etkinliğini göstermektedir.

Sonuç: Total laparoskopik histerektomi sonrasında gelişen yan ağrısı, üriner inkontinans ve hidronefroz varlığında üreter yaralanması mutlaka ayırıcı tanıda düşünülmelidir. Bu yaralanmalar erken postoperatif dönemde asemptomatik seyredebilir ve haftalar sonra klinik olarak ortaya çıkabilir. Uygun seçilmiş parsiyel üreter yaralanması olgularında JJ stent uygulaması, cerrahi rekonstrüksiyona ihtiyaç duyulmaksızın başarılı iyileşme sağlayabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Total laparoscopic hysterectomy; ureteral injury; hydronephrosis; JJ stent; delayed complication.

DELAYED DIAGNOSIS OF PARTIAL URETERAL INJURY FOLLOWING TOTAL LAPAROSCOPIC HYSTERECTOMY: A CASE REPORT

ABSTRACT

Introduction: Ureteral injuries are rare but serious complications of gynecological surgery, particularly during hysterectomy procedures. The reported incidence of ureteral injury during hysterectomy ranges from 0.02% to 0.78% (1,2). During total laparoscopic hysterectomy (TLH), ureteral injuries may occur secondary to thermal damage, ligation, clamping, or suturing. A considerable proportion of these injuries remain unrecognized intraoperatively and may present clinically days or even weeks after surgery (2,3). Delayed diagnosis may lead to hydronephrosis, urinary fistula formation, renal function impairment, and significant morbidity (3). Herein, we present a case of delayed partial distal ureteral injury following TLH that was successfully managed with conservative treatment using JJ ureteral stenting.

Case Presentation: A female patient underwent total laparoscopic hysterectomy and bilateral salpingo-oophorectomy for the treatment of endometrial hyperplasia. The postoperative course was uneventful, and the patient was discharged without complications.

Approximately 17 days after surgery, the patient presented with right flank pain and urinary incontinence. She had experienced no fever, dysuria, voiding difficulty, or other urinary symptoms until that time. Computed tomography of the urinary tract demonstrated grade 2 hydronephrosis of the right kidney (Figure 1). Consequently, further evaluation with cystoscopy and diagnostic ureterorenoscopy was planned.

On January 30, cystoscopy and diagnostic ureterorenoscopy revealed partial disruption and separation of the distal right ureteral wall (Figure 2). As there was no evidence of complete obstruction or significant urinary extravasation, conservative management was preferred over surgical reconstruction, and a JJ ureteral stent was inserted.

At the three-month follow-up, repeat ureterorenoscopy demonstrated complete restoration of ureteral integrity with a patent lumen and full healing of the injured segment. The JJ stent was subsequently removed, and the patient was discharged in good condition.

Discussion: Ureteral injuries during gynecological surgery most commonly involve the distal ureter. Thermal damage caused by energy devices used during laparoscopic hysterectomy may remain undetected during surgery and present with delayed clinical manifestations (2,4). Therefore, unexplained postoperative flank pain, urinary incontinence, hydronephrosis, or deterioration in renal function should prompt suspicion of ureteral injury (3,5).

In the present case, the onset of symptoms approximately 17 days after surgery highlights that ureteral injuries may present not only in the immediate postoperative period but also in a delayed fashion. Current European Association of Urology (EAU) guidelines recommend urinary diversion with JJ stenting or percutaneous nephrostomy in selected patients with delayed diagnosis of ureteral injury (6). In our patient, JJ stenting alone resulted in complete healing without the need for reconstructive surgery, demonstrating the effectiveness of conservative management in carefully selected cases.

Conclusion: Ureteral injury should always be considered in the differential diagnosis of patients presenting with flank pain, urinary incontinence, and hydronephrosis following total laparoscopic hysterectomy. Such injuries may remain asymptomatic in the early postoperative period and become clinically evident weeks later. In selected cases of partial ureteral injury, JJ stenting may provide successful healing without the need for surgical reconstruction.

Keywords
Total laparoscopic hysterectomy; ureteral injury; hydronephrosis; JJ stent; delayed complication.

References

Vakili B, Chesson RR, Kyle BL, et al. The incidence of urinary tract injury during hysterectomy: a prospective analysis based on universal cystoscopy. Am J Obstet Gynecol. 2005;192(5):1599-1604.
Manoucheri E, Cohen SL, Sandberg EM, et al. Ureteral injury in laparoscopic gynecologic surgery. Rev Obstet Gynecol. 2012;5(2):106-111.
Smith AP, Bazinet A, Liberman D. Iatrogenic ureteral injury after gynecological surgery. Can Urol Assoc J. 2019 Jun;13(6 Suppl4):S51-S55. doi: 10.5489/cuaj.5936. PMID: 31194927; PMCID: PMC6565405.
Liapis A, Bakas P, Creatsas G. Ureteral injuries during gynecological surgery. Int Urogynecol J Pelvic Floor Dysfunct. 2001;12(6):391-394.
Patil SB, Guru N, Kundargi VS, et al. Post-hysterectomy ureteric injuries: presentation and outcome of management. Urol Ann. 2017;9(1):4-8.
European Association of Urology Guidelines Panel. EAU Guidelines on Urological Trauma. Arnhem, The Netherlands: European Association of Urology; 2025.

Keywords: Total laparoscopic hysterectomy; ureteral injury; hydronephrosis; JJ stent; delayed complication.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
F32C0837

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Sağlık Bilimleri

ORCID: 0000-0001-8314-4314

GIDA EMÜLGATÖRLERİ VE BAĞIRSAK MİKROBİYOTASI

Araştırmacı Cansu CAN FİGEN*[1]
[1] Ordu Üniversitesi
* Corresponding Author: Cansu CAN FİGEN
dyt.cansucan@gmail.com

ÖZET

Gıda emülgatörleri; karboksimetilselüloz (CMC), polisorbat 80 (P80) ve karragenan gibi katkı maddeleri olup, ultra işlenmiş gıdalarda ürünün kıvamını iyileştirmek, stabilitesini artırmak ve raf ömrünü uzatmak amacıyla yaygın olarak kullanılmaktadır. Son yıllarda yapılan deneysel ve klinik çalışmalar, bu bileşiklerin bağırsak mikrobiyotası ve bağırsak bariyeri üzerinde olumsuz etkiler oluşturabileceğini göstermektedir. Bu derlemenin amacı, gıda emülgatörlerinin bağırsak mikrobiyotası, bağırsak bariyeri ve metabolik sağlık üzerine etkilerine ilişkin güncel bilimsel kanıtları değerlendirmektir.

Literatür bulguları, emülgatörlerin bağırsak mikrobiyotasının çeşitliliğini azalttığını, Faecalibacterium prausnitzii ve Akkermansia muciniphila gibi yararlı bakterilerin miktarını düşürürken fırsatçı ve proinflamatuvar mikroorganizmaların çoğalmasını desteklediğini göstermektedir. Bunun yanı sıra koruyucu mukus tabakasının incelmesi, sıkı bağlantı (tight junction) proteinlerinin bozulması ve bağırsak geçirgenliğinin artması sonucunda bakteriyel ürünlerin dolaşıma geçişi kolaylaşmakta, kronik düşük dereceli inflamasyon gelişmektedir. Bu süreç; obezite, metabolik sendrom, tip 2 diyabet, inflamatuvar bağırsak hastalıkları ve kolorektal kanser gibi birçok kronik hastalıkla ilişkilendirilmektedir. Ayrıca emülgatör tüketiminin kısa zincirli yağ asitleri üretimini azalttığı ve bağırsak mikrobiyotasının metabolik fonksiyonlarını olumsuz etkilediği bildirilmektedir. Klinik çalışmalar, emülgatör kısıtlı diyetlerin özellikle inflamatuvar bağırsak hastalarında klinik belirtileri azaltabileceğini; liften zengin beslenme, prebiyotik ve probiyotikler ile fermente gıdaların bağırsak bariyerinin korunmasına katkı sağlayabileceğini göstermektedir.

Sonuç olarak, mevcut kanıtlar gıda emülgatörlerinin bağırsak mikrobiyotası ve bağırsak bariyeri üzerinde olumsuz etkiler oluşturabileceğini desteklemektedir. Emülgatör tüketiminin azaltılması ve doğal, liften zengin beslenme modellerinin benimsenmesi bağırsak sağlığının korunmasında önemli bir yaklaşım olabilir. Bununla birlikte, bu ilişkilerin uzun dönem etkilerini ortaya koymak için daha geniş örneklemli ve iyi tasarlanmış klinik çalışmalara ihtiyaç vardır.

Anahtar Kelimeler: GIDA EMÜLGATÖRLERİ, DİSBİYOZİS, MİKROBİYOTA, İNFLAMASYON

FOOD EMULSIFIERS AND THE GUT MICROBIOTA

ABSTRACT

Food emulsifiers, including carboxymethylcellulose (CMC), polysorbate 80 (P80), and carrageenan, are widely used as food additives in ultra-processed foods to improve texture, enhance stability, and extend shelf life. Recent experimental and clinical studies have suggested that these compounds may exert adverse effects on the gut microbiota and intestinal barrier. The aim of this review is to evaluate the current scientific evidence regarding the effects of food emulsifiers on the gut microbiota, intestinal barrier integrity, and metabolic health.

Current evidence indicates that food emulsifiers reduce gut microbial diversity by decreasing the abundance of beneficial bacterial species, such as Faecalibacterium prausnitzii and Akkermansia muciniphila, while promoting the proliferation of opportunistic and pro-inflammatory microorganisms. Furthermore, emulsifier consumption has been associated with thinning of the protective mucus layer, disruption of tight junction proteins, and increased intestinal permeability, thereby facilitating the translocation of bacterial components into the systemic circulation and triggering chronic low-grade inflammation. These alterations have been linked to the development of obesity, metabolic syndrome, type 2 diabetes mellitus, inflammatory bowel diseases, and colorectal cancer. In addition, food emulsifiers have been reported to reduce the production of short-chain fatty acids (SCFAs) and impair the metabolic functions of the gut microbiota. Clinical studies have demonstrated that emulsifier-restricted diets may alleviate clinical symptoms, particularly in patients with inflammatory bowel disease, while dietary strategies rich in fiber, prebiotics, probiotics, and fermented foods may contribute to the preservation of intestinal barrier integrity and restoration of microbial homeostasis.

In conclusion, current evidence supports the hypothesis that food emulsifiers adversely affect the gut microbiota and intestinal barrier function. Reducing dietary exposure to emulsifiers and adopting dietary patterns rich in minimally processed, fiber-rich foods may represent effective strategies for maintaining intestinal health. However, further large-scale, well-designed clinical studies are required to clarify the long-term health consequences and underlying mechanisms of emulsifier consumption.

Keywords: FOOD EMULSIFIERS, DYSBIOSIS, MICROBIOTA, INFLAMMATION

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
F5223A3A

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID: 0000-0001-6012-6930

YAPAY ZEKA SOHBET BOTLARI ORTODONTİK RETANSİYON SORUNLARINDA GÜVENLİ YÖNLENDİRME YAPABİLİYOR MU? SENARYO TEMELLİ KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Hakan Gurcan GUREL*[1]
[1] Biruni University, Faculty of Dentistry, Department of Orthodontics
* Corresponding Author: Hakan Gurcan GUREL
hgurel@biruni.edu.tr

ÖZET

Amaç: Ortodontik retansiyonla ilişkili hasta senaryolarına üç erişilebilir yapay zeka sohbet botu tarafından verilen yanıtları klinik kalite, güvenlik, yönlendirme uygunluğu ve okunabilirlik açısından karşılaştırmak.
Gereç ve Yöntem: Hasta diliyle hazırlanmış 35 ortodontik retansiyon senaryosu, public/free/default ayarlarda ChatGPT, Gemini ve Copilot'a soruldu ve toplam 105 yanıt elde edildi. Yanıtlar tek bir ortodontist tarafından 5 puanlı Global Quality Score, altı adet 0-2 klinik domain (doğruluk, güvenlik, triyaj/aciliyet, yönlendirme, uygulanabilirlik ve retansiyon bilgisi) ve altı ikili güvenlik bayrağı kullanılarak skorlandı. Rastgele seçilmiş bir alt grup tekrar skorlandı ve intra-examiner consistency 0.90'ın üzerinde bulundu. Yanıt uzunluğu ve okunabilirlik için Flesch Reading Ease, Flesch-Kincaid Grade Level, Gunning Fog, SMOG, Coleman-Liau ve Automated Readability Index hesaplandı. Sürekli değişkenler Friedman testiyle, ikili güvenlik sonuçları Cochran Q testiyle karşılaştırıldı.
Bulgular: Ortalama GQS skorları chatbotlar arasında farklıydı (ChatGPT 4.09, Gemini 4.57, Copilot 4.51; p=0.002). Ortalama toplam klinik skorlar sırasıyla 11.09, 11.46 ve 11.83 idi (p=0.004). Kendi kendine müdahale önerisi ChatGPT'de 8/35 (22.9%), Gemini'de 4/35 (11.4%) ve Copilot'ta 2/35 (5.7%) oranında saptandı (p=0.018). Okunabilirlik anlamlı farklılık gösterdi: Gemini en yüksek Flesch Reading Ease değerine (61.95) ve en düşük Flesch-Kincaid Grade Level değerine (9.35) sahipken, ChatGPT en düşük Flesch Reading Ease (48.67) ve en yüksek Flesch-Kincaid Grade Level (13.09) değerlerini gösterdi.
Sonuç: Yapay zeka sohbet botları genel olarak klinik açıdan kabul edilebilir retansiyon önerileri sağladı; ancak özellikle kendi kendine müdahale önerileri gibi güvenlik açısından önemli hatalar devam etti. Okunabilirlik indeksleri hasta iletişiminde önemli farklılıklar gösterdi. Ortodontik retansiyon senaryolarında yalnızca genel kalite skorları yeterli olmayabilir; güvenlik odaklı değerlendirme gereklidir.
Anahtar Kelimeler: yapay zeka; ortodontik retansiyon; sohbet botu

CAN AI CHATBOTS SAFELY ADVISE PATIENTS ON ORTHODONTIC RETENTION PROBLEMS? A SCENARIO-BASED COMPARATIVE EVALUATION

ABSTRACT

Purpose: To compare the clinical quality, safety, referral appropriateness, and readability of responses generated by three publicly accessible AI chatbots to orthodontic retention-related patient scenarios.
Materials and Methods: Thirty-five patient-style orthodontic retention scenarios were submitted to ChatGPT, Gemini, and Copilot using public/free/default settings, producing 105 responses. Responses were scored by a single orthodontist using a 5-point Global Quality Score, six 0-2 clinical domains (accuracy, safety, triage/urgency, referral, actionability, and retention understanding), and six binary safety flags. A randomly selected subset was re-scored to assess intra-examiner consistency, which exceeded 0.90. Automated indices were calculated for response length and readability, including Flesch Reading Ease, Flesch-Kincaid Grade Level, Gunning Fog, SMOG, Coleman-Liau, and Automated Readability Index. Continuous outcomes were compared using Friedman tests, and binary safety outcomes using Cochran's Q tests.
Results: Mean GQS differed among chatbots (ChatGPT 4.09, Gemini 4.57, Copilot 4.51; p=0.002). Mean total clinical scores were 11.09, 11.46, and 11.83, respectively (p=0.004). Self-treatment advice was identified in 8/35 (22.9%), 4/35 (11.4%), and 2/35 (5.7%) (p=0.018). Readability differed significantly: Gemini had the highest Flesch Reading Ease (61.95) and the lowest Flesch-Kincaid Grade Level (9.35), whereas ChatGPT showed the lowest Flesch Reading Ease (48.67) and highest Flesch-Kincaid Grade Level (13.09).
Conclusion: AI chatbots generally provided clinically acceptable retention advice, but safety-relevant errors, particularly self-treatment recommendations, remained present. Readability indices showed important differences in patient-facing communication. Safety-focused evaluation is necessary because global quality scores alone may not capture clinically relevant risks in orthodontic retention scenarios.
Keywords: artificial intelligence; orthodontic retention; chatbots

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
F53D94BD

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0002-0465-8753

PANKREATİK DUKTAL ADENOKARSİNOMDA NEOADJUVAN TEDAVİNİN PATOLOJİK YANIT VE ERKEN DÖNEM CERRAHİ SONUÇLARA ETKİSİ

Öğr. Gör. Dr. Samet YIĞMAN*[1]
[1] Koç Üniversitesi Hastanesi
* Corresponding Author: Samet YIĞMAN
sametyigman@hotmail.com

ÖZET

Pankreatik duktal adenokarsinom (PDA), agresif biyolojik davranışı ve yüksek mortalitesi nedeniyle en kötü prognozlu gastrointestinal malignitelerden biridir. Son yıllarda neoadjuvan tedavi (NAT), özellikle sınırda rezektabl olgularda standart yaklaşım haline gelmiş ve rezektabl hastalarda da giderek daha sık uygulanmaya başlanmıştır. Bu çalışmada, PDA nedeniyle pankreatikoduodenektomi veya total pankreatektomi uygulanan hastalarda NAT ile upfront cerrahinin patolojik bulgular ve erken dönem cerrahi sonuçlar açısından karşılaştırılması amaçlandı. Merkezimizde Ocak 2025-Haziran 2026 tarihleri arasında pankreas cerrahisi uygulanan 151 hasta retrospektif olarak değerlendirildi. Distal/subtotal pankreatektomi uygulanan hastalar ile PDA dışındaki patolojiler çalışma dışı bırakıldı. PDA nedeniyle pankreatikoduodenektomi veya total pankreatektomi uygulanan 69 hasta NAT (n=17) ve upfront cerrahi (n=52) gruplarına ayrıldı. Demografik özellikler, preoperatif CEA ve CA19-9 düzeyleri, ameliyat süresi, patolojik tümör boyutu, çıkarılan toplam ve pozitif lenf nodu sayısı, lenf nodu oranı, pN0 oranı ve Clavien-Dindo ≥III komplikasyon oranları karşılaştırıldı. Medyan ameliyat süresi NAT ve upfront cerrahi gruplarında benzerdi (440 [260-820] dk ve 430 [235-795] dk). Patolojik tümör boyutu NAT grubunda daha küçüktü (25 [15-55] mm ve 37,5 [21-110] mm). NAT grubunda çıkarılan toplam lenf nodu sayısı daha yüksek (33 ve 26), pozitif lenf nodu sayısı daha düşük (2 ve 4), pN0 oranı ise daha yüksekti (%29,4 ve %19,2). Lenf nodu oranları benzerdi (0,105 ve 0,109). Clavien-Dindo ≥III komplikasyon oranları sırasıyla %17,6 ve %7,7 idi. Bulgular, NAT'ın patolojik tümör boyutu ve lenf nodu tutulumu açısından olumlu sonuçlar sağlayabileceğini ve erken dönem cerrahi sonuçları değiştirmeden uygulanabileceğini düşündürmektedir.

Anahtar Kelimeler: Pankreatik duktal adenokarsinom, Neoadjuvan tedavi, Cerrahi Sonuç

IMPACT OF NEOADJUVANT THERAPY ON PATHOLOGICAL FINDINGS AND EARLY SURGICAL OUTCOMES IN PANCREATIC DUCTAL ADENOCARCINOMA

ABSTRACT

Pancreatic ductal adenocarcinoma (PDAC) is one of the most lethal gastrointestinal malignancies due to its aggressive biological behavior and high mortality rate. In recent years, neoadjuvant therapy (NAT) has become the standard treatment for borderline resectable disease and has increasingly been adopted in patients with resectable tumors. This study aimed to compare the pathological findings and early surgical outcomes of patients undergoing pancreaticoduodenectomy or total pancreatectomy for PDAC following NAT or upfront surgery. A total of 151 patients who underwent pancreatic surgery at our center between January 2025 and June 2026 were retrospectively evaluated. Patients who underwent distal/subtotal pancreatectomy and those with pathologies other than PDAC were excluded. A total of 69 patients who underwent pancreaticoduodenectomy or total pancreatectomy for PDAC were included and divided into the NAT (n=17) and upfront surgery (n=52) groups. Demographic characteristics, preoperative CEA and CA19-9 levels, operative time, pathological tumor size, total and positive lymph node counts, lymph node ratio (LNR), pN0 rate, and Clavien-Dindo grade ≥III complication rates were compared. The median operative time was similar between the NAT and upfront surgery groups (440 [260–820] min vs. 430 [235–795] min). The pathological tumor size was smaller in the NAT group (25 [15–55] mm vs. 37.5 [21–110] mm). The NAT group had a higher median total lymph node count (33 vs. 26), a lower median positive lymph node count (2 vs. 4), and a higher pN0 rate (29.4% vs. 19.2%). The lymph node ratio was similar between the groups (0.105 vs. 0.109). The Clavien-Dindo grade ≥III complication rates were 17.6% and 7.7% in the NAT and upfront surgery groups, respectively. These findings suggest that NAT may provide favorable pathological outcomes in terms of tumor size and lymph node involvement without altering early surgical outcomes.

Keywords: Keywords: Pancreatic ductal adenocarcinoma, Neoadjuvant therapy, Surgical Outcomes

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FA18ABEC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Cerrahi

ORCID: 0000-0002-1306-7584 | 0000-0002-9599-0013

ORBİTA TÜMÖRLERİNE ORBITOFRONTOSPHENOIDAL YAKLAŞIM

Dr. Tuğçe ANDAÇ*[1], Doç. Dr. Ümit KOCAMAN[1], Doç. Dr. Durmuş Oğuz KARAKOYUN[1]
[1] İzmir Bakırçay Üniversitesi Çiğli Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Tuğçe ANDAÇ
andactugce4@gmail.com

ÖZET

Amaç: Orbital tümörlerin cerrahi tedavisi, orbitanın karmaşık anatomisi ile görme fonksiyonunun, göz ve göz kapağı hareketlerinin korunması gerekliliği nedeniyle cerrahi koridorun anatomik ve fonksiyonel hedeflere göre belirlenmesini gerektirir. Bu çalışmada, globun posteriorunda ve optik sinirin lateralinde yerleşimli intraorbital tümörü olan üç olguluk serimizi sunarak, orbitofrontosfenoidal yaklaşımın bu bölge lezyonlarına ulaşmadaki yararını değerlendirmeyi amaçladık.

Gereç ve Yöntemler: Tüm hastalara orbitofrontosfenoidal yaklaşım ile cerrahi tedavi uygulandı. Preoperatif dönemde kraniyal bilgisayarlı tomografi ve kontrastlı kraniyal manyetik rezonans görüntüleme ile tanı konuldu ve cerrahi planlama yapıldı. Peroperatif olarak nöronavigasyon sistemleri kullanıldı. Orbitofrontosfenoidal yaklaşım ile orbitaya süperior bakış açısı sağlandı. Bu yaklaşımda lateral rektus kası lateralde, levator palpebrae kası ve süperior rektus kası medialde bırakılarak kaslar arası doğal cerrahi koridor kullanıldı. Böylece optik sinirin lateralindeki lezyonlara kontrollü ve optimal ulaşım sağlandı. Hastalar rezeksiyon derecesi, görme, göz ve göz kapağı hareketleri, alın bölgesi hissiyatı, enoftalmi, yara yeri ve kraniyotomi komplikasyonları ile kozmetik sonuçlar açısından değerlendirildi.

Bulgular: 2024–2026 yılları arasında kurumumuzda intraorbital tümör tanısı ile opere edilen üç kadın hasta incelendi. Hastaların yaşları 38, 40 ve 48 olup ortalama yaş 42 idi. Tüm olgularda lezyonlar globun posteriorunda ve optik sinirin lateralinde yerleşimliydi. Üç hastanın tamamında tümör total olarak çıkarıldı. Histopatolojik tanılar kavernöz hemanjiyom, schwannom ve inflamatuvar psödotümör/idiopatik sklerozan inflamasyon idi. Ek görme kaybı gelişmezken, üç hastada da görme keskinliğinde anlamlı düzelme saptandı. Göz hareketlerinde kayıp, enoftalmi, beyin omurilik sıvısı fistülü, kanama, enfeksiyon veya yara yeri komplikasyonu izlenmedi. Ortalama 12 aylık takipte hiçbir hastada nüks saptanmadı.

Sonuç: Orbitofrontosfenoidal yaklaşım, globun posteriorunda ve optik sinirin lateralinde yerleşimli intraorbital tümörlerde güvenli bir cerrahi koridor sağlar. Süperior orbital bakış açısı ve kaslar arası doğal planın kullanılması, total rezeksiyonu kolaylaştırırken görme, göz hareketleri ve kozmetik sonuçların korunmasına katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Orbitofrontosfenoidal yaklaşım; intraorbital tümör; orbita cerrahisi; kaslar arası koridor

ORBITOFRONTOSPHENOIDAL APPROACH TO THE ORBIT: A NEUROSURGICAL ORBIT TUMOR CASES

ABSTRACT

Objective: Because of complex orbital anatomy and the need to preserve visual function, ocular motility, and eyelid movements, surgical treatment of orbital tumors requires an anatomically and functionally appropriate corridor. We present our three-case series of intraorbital tumors posterior to the globe and lateral to the optic nerve, and evaluate the usefulness of the orbitofrontosphenoidal approach.

Materials and Methods: All patients underwent surgery via the orbitofrontosphenoidal approach. Preoperative diagnosis and surgical planning were performed with cranial computed tomography and contrast-enhanced cranial magnetic resonance imaging. Neuronavigation was used intraoperatively. This approach provided a superior orbital view. The lateral rectus muscle was left laterally, and the levator palpebrae and superior rectus muscles medially, allowing use of the natural intermuscular corridor and controlled optimal access to lesions lateral to the optic nerve. Patients were evaluated for resection extent, vision, ocular and eyelid movements, forehead sensation, enophthalmos, wound site and craniotomy-related complications, and cosmetic outcome.

Results: Three female patients operated on for intraorbital tumors between 2024 and 2026 were reviewed. The patients were 38, 40, and 48 years old, with a mean age of 42 years. All lesions were posterior to the globe and lateral to the optic nerve. Total tumor removal was achieved in all patients. Histopathological diagnoses were cavernous hemangioma, schwannoma, and inflammatory pseudotumor/idiopathic sclerosing inflammation. No additional visual loss occurred, and clinically significant improvement in visual acuity was detected in all patients. No ocular motility loss, enophthalmos, cerebrospinal fluid fistula, bleeding, infection, or wound site complication was observed. During mean 12-month follow-up, no recurrence was detected.

Conclusion: The orbitofrontosphenoidal approach provides a safe corridor for intraorbital tumors posterior to the globe and lateral to the optic nerve. Its superior orbital view and natural intermuscular plane may facilitate total resection while preserving vision, ocular motility, and cosmetic outcomes.

Keywords: Orbitofrontosphenoidal approach; intraorbital tumor; orbital surgery; intermuscular corridor

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FCFED678

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Diş Hekimliği

ORCID:

KOMBİNE ENDODONTİK TEDAVİ: DERLEME VE OLGU SUNUMU

Dt. Nuran GÖKDOĞAN*[1]
[1] Gaün
* Corresponding Author: Nuran GÖKDOĞAN
nurangokdogan27@gmail.com

ÖZET

İmmatür daimi dişlerin endodontik tedavisi, ince dentin duvarları ve açık apeks nedeniyle önemli zorluklar içerir. Vital pulpalı dişlerde vital pulpa tedavileri, pulpa nekrozunda ise geleneksel olarak apeksifikasyon tercih edilmektedir. Ancak apeksifikasyon yalnızca apikal bariyer oluşumunu sağlar; kök gelişimini ve dentin duvarlarının kalınlaşmasını desteklemediği için diş kırılganlığını artırabilir. Buna karşın rejeneratif endodontik prosedürler (REP), kanal içerisinde oluşturulan kan pıhtısını biyolojik bir iskele olarak kullanarak kök gelişiminin devamını, dentin duvarlarının kalınlaşmasını ve bazı olgularda pulpa duyarlılığının yeniden kazanılmasını hedefler.

Çok köklü immatür daimi dişlerde ise her kökün gelişim düzeyi ve pulpal durumu farklılık gösterebilir. Özellikle mandibular molarlarda mezial, maksiller molarlarda ise bukkal köklerin daha erken apeks kapanışı göstermesi nedeniyle aynı dişte hem açık hem de kapalı apeksli kökler birlikte bulunabilir. Bu durum, her kökün biyolojik durumuna göre farklı tedavi yaklaşımlarının uygulanmasını gerektirir. Literatürde bu seçici ve kombine tedavi yaklaşımını bildiren olgu sayısı ise oldukça sınırlıdır.

Olgu 1

9,5 yaşındaki erkek hasta, mandibular birinci molar dişinde ağrı şikâyetiyle kliniğimize başvurdu. Klinik ve radyografik değerlendirme sonucunda pulpa nekrozu tanısı konuldu. Mezial kanallara konvansiyonel kök kanal tedavisi, açık apeksli distal kanala ise rejeneratif endodontik tedavi uygulandı. 12 aylık takipte, periapikal radyolusensinin tamamen iyileştiği, distal kökte apeks gelişiminin devam ettiği ve kök maturasyonunun desteklendiği gözlendi.

Olgu 2

11,5 yaşındaki erkek hasta, şiddetli ağrı şikâyetiyle kliniğimize başvurdu. Amputasyon kavitesi açıldığında palatinal kanalda hemostaz sağlanamazken, diğer kanallarda sağlıklı pulpa dokusu izlendi. Bu nedenle palatinal köke kök kanal tedavisi uygulanırken, diğer kanallarda daimi pulpotomi gerçekleştirildi. Bir yıllık klinik ve radyografik takipte herhangi bir patoloji veya semptom saptanmadı.

Sonuç:

Bu iki olgu, immatür çok köklü daimi dişlerde her kökün ayrı değerlendirilerek biyolojik durumuna uygun tedavi planlanmasının başarılı klinik sonuçlar sağlayabileceğini göstermektedir. Özellikle kök gelişimi devam eden kanallarda konservatif yaklaşımların tercih edilmesi, kök maturasyonunun sürdürülmesine ve dişin uzun dönem prognozunun iyileştirilmesine katkı sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: Kombine endodontik tedavi, immatür daimi molar, rejeneratif endodontik tedavi,amputasyon

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FE3FA091

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0002-9910-6336 | 0009-0001-8377-6706

KORONER ARTER HASTALARINDA YÜKSEK YOĞUNLUKLU ARALIKLI ANTRENMANIN KARDİYOVASKÜLER ETKİLERİ: GÜNCEL KANITLARIN DERLENMESİ

Fzt. Yaren KUŞCU*[1], Dr. Öğr. Üyesi Nurel BELLUR*
[1] Tarsus Üniversitesi
* Corresponding Author: Yaren KUŞCU
kuscuyaren@gmail.com

ÖZET

Amaç: Koroner arter hastalığı (KAH), azalmış egzersiz kapasitesi ve yaşam kalitesi ile ilişkili önemli bir kardiyovasküler hastalıktır. Bu derlemenin amacı, kardiyak rehabilitasyonda yüksek yoğunluklu aralıklı antrenmanın (HIIT) KAH'lı bireylerde kardiyovasküler etkilerini ve klinik uygulama prensiplerini güncel kanıtlar doğrultusunda değerlendirmektir.
Yöntem: Son yıllarda yayımlanan sistematik derlemeler, meta-analizler ve randomize kontrollü çalışmalar incelenerek HIIT'in kardiyorespiratuvar uygunluk, egzersiz kapasitesi, vasküler fonksiyon ve güvenlik profiline ilişkin bulguları değerlendirilmiştir.
Bulgular: Güncel kanıtlar, HIIT'in orta şiddetli sürekli egzersize kıyasla kardiyorespiratuvar uygunluk ve fonksiyonel kapasitede daha fazla iyileşme sağladığını göstermektedir. Özellikle maksimal oksijen tüketiminde ortalama 1,39–1,42 mL/kg/dk ek artış bildirilmiştir. Ayrıca HIIT'in endotel fonksiyonunu iyileştirdiği, egzersize kardiyovasküler yanıtı olumlu etkilediği ve uygun hasta seçimi ile klinik izlem altında güvenli biçimde uygulanabildiği gösterilmiştir. Klinik uygulamada genellikle maksimal kalp hızının %85–95'inde gerçekleştirilen kısa süreli egzersiz aralıkları ve aktif toparlanma periyotlarından oluşan protokoller tercih edilmektedir.
Sonuç: Mevcut kanıtlar, HIIT'in uygun hasta seçimi ve yakın klinik izlem koşullarında kardiyak rehabilitasyon programlarına güvenle entegre edilebileceğini ve fonksiyonel kapasite ile yaşam kalitesinin geliştirilmesinde etkili bir egzersiz yaklaşımı olduğunu desteklemektedir. Optimal egzersiz dozunun belirlenmesine yönelik geniş örneklemli randomize kontrollü çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır.
Anahtar Kelimeler: Koroner arter hastalığı, yüksek yoğunluklu aralıklı antrenman, kardiyak rehabilitasyon, egzersiz.

CARDIOVASCULAR EFFECTS OF HIGH INTENSITY INTERVAL TRAINING IN CORONARY ARTERY PATIENTS: COMPILATION OF CURRENT EVIDENCE

ABSTRACT

bjective: Coronary artery disease (CAD) is a major cardiovascular disorder associated with reduced exercise capacity, impaired quality of life, and increased morbidity and mortality. This review aimed to evaluate the cardiovascular effects, safety, and clinical application principles of high-intensity interval training (HIIT) in patients with CAD based on current evidence.
Methods: Recent systematic reviews, meta-analyses, and randomized controlled trials investigating the effects of HIIT on cardiorespiratory fitness, exercise capacity, vascular function, and safety in patients with CAD were reviewed and synthesized.
Results: Current evidence indicates that HIIT provides greater improvements in cardiorespiratory fitness and functional capacity than moderate-intensity continuous training (MICT). In particular, HIIT has been associated with an additional increase of 1.39–1.42 mL/kg/min in maximal oxygen uptake (VO_2max). Furthermore, HIIT has been shown to improve endothelial function, optimize cardiovascular responses to exercise, and can be safely implemented under appropriate patient selection and clinical supervision. Typical protocols consist of short bouts performed at 85–95% of maximal heart rate, interspersed with periods of active recovery.
Conclusion: Current evidence supports the safe integration of HIIT into cardiac rehabilitation programs for appropriately selected patients under close clinical supervision. HIIT appears to be an effective exercise strategy for improving functional capacity and quality of life in individuals with CAD. Further large-scale randomized controlled trials are needed to establish the optimal exercise prescription and long-term clinical outcomes.
Keywords: Coronary artery disease; high-intensity interval training; cardiac rehabilitation; exercise; cardiorespiratory fitness.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FEFB7154

TÜR / TYPE
Poster

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9615-5012 | 0000-0003-3159-6663 | 0000-0003-1359-5026 | 0000-0002-1444-5022 | 0000-0001-6560-7696

ALZHEİMER HASTALARI İLE TİP 2 DİABETES MELLİTUSLU HASTALARIN SOSYODEMOGRAFİK ÖZELLİKLERİ, BİREYLERİN YAŞAM TARZI VE KLİNİK ÖZELLLİKLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Bio. Mustafa PÜR*[1], Prof. Dr. Zehra SAFİ ÖZ[1], Prof. Dr. Taner BAYRAKTAROĞLU[2], Doç. Dr. Esra ACIMAN DEMİREL[3], Dr.Öğr. Üyesi Furüzan KÖKTÜRK[4]

[1] Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Tıbbi Biyloji Anabilim Dalı
[2.] **Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Endokrinoloji ve Metabolik Hastalıklar Bilim Dalı**
[3.]**Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Nöroloji Anabilim Dalı**
[4]**Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı**

* Corresponding Author: Mustafa PÜR
mustafa.pur@beun.edu.tr

ÖZET

Alzheimer hastalığı (AH), yaşlı nüfusta en sık görülen nörodejeneratif hastalıklardan biri olup ilerleyici bilişsel yıkım, hafıza kaybı, davranış değişiklikleri ve günlük yaşam aktivitelerinde azalma ile karakterize edilmektedir. Dünya genelinde yaşam süresinin uzamasıyla birlikte Alzheimer hastalığının görülme sıklığı giderek artmakta ve önemli bir halk sağlığı sorunu haline gelmektedir. Son yıllarda yapılan çalışmalar, Tip 2 Diabetes mellitus (T2DM) ile Alzheimer hastalığı arasında güçlü bir ilişki bulunduğunu ortaya koymuştur. Tip 2 Diabetes mellitus; insülin direnci, hiperglisemi ve metabolik bozukluklarla karakterize kronik bir metabolik hastalık olup dünya çapında milyonlarca insanı etkilemektedir. Bu çalışma, 2025–2026 yılları arasında Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi Hastanesi'ne çeşitli şikâyetlerle başvuran Tip 2 Diabetes mellitus (n=45), Alzheimer hastalığı (n=19) ve Tip 2 Diabetes mellitus ile birlikte Alzheimer hastalığı tanısı bulunan (n=11) hastaların demografik özelliklerinin karşılaştırmalı olarak değerlendirilmesi amacıyla planlanmıştır. Nöroloji ve Endokrinoloji polikliniğine başvuran bireylerin sosyodemografik özelllikleri (yaş, cinsiyet, medeni durum, gelir düzeyi, eğitim düzeyi, meslek) ve bireylerin yaşam tarzı, ağız sağlığı ve klinik özellikleri (sigara ve alkol kullanımı, aile öyküsü, beslenme alışkanlığı, fiziksel aktivite, uyku düzeni, uyku apnesi, ağız hijyeni, diş fırçalama sıklığı, son diş muayene tarihi, sitolik,diyastolik kan basıncı, açlık kan şekeri, HbA1c, boy, kilo, bel çevresi) özellikleri değerlendirilmiştir.

T2DM'li hastaların yaş ortalaması 56,26 ± 13.80'dır. Bu bireylerin 13'ü erkek, 32'si kadın olup 34'ü evlidir. Üniversite mezunu olanlar 13'dür. AD'li hastaların yaş ortalaması 77.52 ±12.01'dir. Bu bireylerin 7'si erkek, 12'si kadın olup 4'ü evlidir. Üniversite mezunu olanlar 1'dir. T2DM+AD'li hastaların yaş ortalaması 72.27 ±6.32'dir. Bu bireylerin 5'i erkek, 6'sı kadın olup 1'i evlidir. Üniversite mezunu ise bulunmamaktadır.T2DM'li hastaların 17si, AD'li hastaların 6'sı ve T2DM+AD'li hastaların ise 4'ü sigara kullanmaktadır.T2DM 24, AD'de 5 ve T2DM+AD'de 4 kişi günde 2 kere dişlerini fırçalamaktadır. Açlık kan şekeri T2DM'de 194± 68.17, AD'de 116.40 ± 34.21 ve T2DM+AD'de 174.2 ± 82.54 'dır. T2DM'li hastaların 6'sı alkol kullanırken, AD'li ve T2DM+AD'li hastalar alkol kullanmamaktadır.

Bulgularımız, gruplar arasında sosyodemografik özellikler ile yaşam tarzı ve klinik özellikler açısından farklılıklar bulunduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, Tip 2 Diabetes mellitus ve Alzheimer hastalarının demografik ve klinik profillerinin birbirinden farklılık gösterdiği, Tip 2 Diabetes mellitus'a eşlik eden Alzheimer hastalarının ise her iki hastalığa ait özellikleri yansıtan kendine özgü bir profil sergilemektedir

Anahtar Kelimeler: Alzheimer, Tip 2 Diabetes Mellitus, sosyodemografik değerlendirme.

COMPARISON OF SOCIODEMOGRAPHIC CHARACTERISTICS, LIFESTYLE AND CLINICAL FEATURES OF ALZHEIMER'S PATIENTS AND TYPE 2 DIABETES MELLITUS PATIENTS

ABSTRACT

Alzheimer's disease (AD) is one of the most common neurodegenerative diseases in the elderly population, characterized by progressive cognitive decline, memory loss, behavioral changes, and decreased performance in daily living activities. With the increase in life expectancy worldwide, the incidence of Alzheimer's disease is steadily increasing, becoming a significant public health problem. Recent studies have revealed a strong association between Type 2 Diabetes mellitus (T2DM) and Alzheimer's disease. T2DM is a chronic metabolic disease characterized by insulin resistance, hyperglycemia, and metabolic disorders, affecting millions of people worldwide. This study was planned to comparatively evaluate the demographic characteristics of patients diagnosed with T2DM (n=45), Alzheimer's disease (n=19), and both T2DM and Alzheimer's disease (n=11) who presented to Zonguldak Bülent Ecevit University Hospital with various complaints between 2025 and 2026. The sociodemographic characteristics (age, gender, marital status, income level, education level, occupation) and lifestyle, oral health, and clinical characteristics (smoking and alcohol use, family history, dietary habits, physical activity, sleep patterns, sleep apnea, oral hygiene, frequency of toothbrushing, date of last dental examination, systolic and diastolic blood pressure, fasting blood glucose, HbA1c, height, weight, waist circumference) of individuals who applied to the Neurology and Endocrinology outpatient clinic were evaluated.

The mean age of patients with T2DM is 56.26 ± 13.80 years. Of these individuals, 13 are male and 32 are female, and 34 are married. Thirteen of them are university graduates. The average age of patients with AD is 77.52 ± 12.01 years. Of these individuals, 7 are male and 12 are female, and 4 are married. One of them is a university graduate. The average age of patients with T2DM+AD is 72.27 ± 6.32 years. Of these individuals, 5 are male and 6 are female, and 1 is married. None of them are university graduates. Seventeen of the T2DM patients, six of the AD patients, and four of the T2DM+AD patients smoke. Twenty-four T2DM patients, five AD patients, and four T2DM+AD patients brush their teeth twice a day. Fasting blood glucose levels were 194 ± 68.17 in T2DM, 116.40 ± 34.21 in AD, and 174.2 ± 82.54 in T2DM+AD. Six of the T2DM patients consumed alcohol, while AD and T2DM+AD patients did not consume alcohol. Our findings indicate differences between the groups in terms of sociodemographic characteristics, lifestyle, and clinical features. In conclusion, the demographic and clinical profiles of patients with T2DM and Alzheimer's disease differ, and Alzheimer's disease patients with comorbid T2DM exhibit a unique profile reflecting characteristics of both diseases.

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FF585FFD

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-9908-0503 | 0000-0001-8561-7736

KRONİK LATERAL EPİKONDİLİTTE KİNEZYO BANTLAMA İLE KORTİKOSTEROİD ENJEKSİYONU: RETROSPEKTİF KARŞILAŞTIRMALI KOHORT ÇALIŞMASI

Uzm. Dr. Mehmet Ali BOZCA*[1], Uzm. Dr. Yusuf ALTUNTAŞ[2]
[1] İstanbul Bakırköy Dr Sadi Konuk Egitim ve Arastirma Hastanesi: Istanbul Bakirkoy Dr Sadi Konuk Egitim ve Arastirma Hastanesi
[2] İstanbul Şişli Hamidiye Etfal Eğitim ve Araştırma Hastanesi
* Corresponding Author: Mehmet Ali BOZCA
md.bozca@gmail.com

ÖZET

Giriş: Kortikosteroid enjeksiyonu, başlangıçtaki rahatlamanın ardından görülen nükslere rağmen lateral epikondilit (LE) tedavisinde yaygın olarak kullanılmaktadır; kinezyo bantlama (KB) ise karşılaştırmalı verisi sınırlı, düşük riskli bir alternatiftir.

Amaç: Kronik LE'de KB ile kortikosteroid enjeksiyonunu tedavi başarısızlığı açısından karşılaştırmak.

Yöntemler: Ocak 2018–Aralık 2025 arasında tek merkezde LE nedeniyle tedavi edilen hastalar incelendi. Semptom süresi ≥6 hafta olan, lateral epikondil hassasiyeti ve dirençli el bileği ekstansiyonunda ağrı bulunan hastalar uygun kabul edildi; geçirilmiş dirsek cerrahisi, son 6 ayda enjeksiyon, servikal radikülopati, inflamatuvar artropati veya aynı taraf üst ekstremitede eşlik eden hastalık dışlanma nedeniydi. Başlangıç tedavisi KB (Y-şerit, %15–25 gerim, bir hafta içinde üç uygulama) veya tek doz 40 mg metilprednizolon asetat enjeksiyonuydu. Birincil sonlanım tedavi başarısızlığıydı (6 ay içinde herhangi bir ek veya ileri tedavi); ikincil sonlanımlar 3. ay VAS, başarısızlığa kadar geçen süre ve cerrahiydi.

Bulgular: Uygun bulunan 184 hastanın 101'ine KB, 83'üne enjeksiyon uygulandı; 78 eşleştirilmiş çift analiz edildi (tüm standartlaştırılmış ortalama farklar <0,1). Tedavi başarısızlığı %21,8'e karşı %37,2 idi (risk farkı: −%15,4; %95 GA: −%29,5 ile −%1,3; hazard oranı: 0,54; %95 GA: 0,30–0,97). Üçüncü ay VAS skoru KB ile 0,7 puan daha düşüktü (%95 GA: −1,2 ile −0,2); cerrahi gereksinimi %2,6'ya karşı %6,4 idi. Ortanca takip süresi 9,2 aydı.

Sonuç: KB, kortikosteroid enjeksiyonuna kıyasla daha düşük tedavi başarısızlığı ve klinik eşiğin altında kalan bir ağrı farkı ile ilişkiliydi. Bu ilişkiler nedensellik veya terapötik eşdeğerlik göstermez.

Anahtar Kelimeler: Lateral epikondilit; Tenisçi dirseği; Kinezyo bantlama; Glukokortikoidler; Eğilim skoru; Tedavi başarısızlığı

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
FF69B0CC

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Tıp Bilimleri

ORCID: 0000-0001-6066-7059 | 0000-0002-8069-7586

KENDİNE ZARAR VERME DAVRANIŞI VE MOTİVASYONLARINDA DİSTRES TOLERANSI İLE PROBLEMLİ AKILLI TELEFON KULLANIMININ ROLÜ

Doç. Dr. Gizem GERDAN*[1], Uzm. Dr. Armağan ARAL[2]
[1] İzmir Demokrasi Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Psikoloji Bölümü, Klinik Psikoloji Anabilim Dalı
[2] İzmir Şehir Hastanesi, Çocuk ve Ergen Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Birimi
* Corresponding Author: Gizem GERDAN
gizemgerdan@gmail.com

ÖZET

Günümüzde dijital teknolojilerin yaygınlaşmasıyla birlikte akıllı telefonların aşırı ve işlevsel olmayan kullanımı artarken bu durum çeşitli olumsuz psikolojik çıktılarla ilişkilendirilmektedir. Distres (sıkıntı) toleransı ise bireylerin olumsuz duygusal yaşantılarla baş etmesinde belirleyici olan ve işlevsel olmayan baş etme davranışlarına yönelim açısından önemli bir kırılganlık faktörüdür. Son yıllarda problematik teknoloji kullanımı, düşük distres toleransı ve bunlarla ilişkili ruh sağlığı çıktıları giderek daha fazla dikkat çekmektedir. Kendine zarar verme davranışı da özellikle yoğun duygusal yaşantılarla işlevsel olmayan bir şekilde baş etmeyi içeren nispeten yaygın bir klinik durum olarak öne çıkmaktadır. Öte yandan kendine zarar verme davranışları; yardım çağrısı, ilgi talebi ve kişilerarası iletişim kurma gibi kişilerarası motivasyonların yanı sıra, içsel sıkıntıyı azaltma ve kendini cezalandırma gibi birey içi motivasyonlarla da ortaya çıkabilmektedir. Bu doğrultuda mevcut çalışma kapsamında problemli akıllı telefon kullanımı ve distres toleransının kendine zarar verme davranışı ve kendine zarar verme motivasyonları ile ilişkisini incelenmektedir. Çalışmanın örneklemi, yaş ortalaması 25.03 ± 8.29 olan 229 gönüllü katılımcıdan oluşmakta olup, katılımcıların 107'si son bir yıl içinde kendine zarar verme davranışı bildirmiştir. Problematik akıllı telefon kullanımı, distres toleransı, kendine zarar verme davranışı ve motivasyonları özbildirime dayalı ölçümler ile değerlendirilmiştir. Bulgular, kendine zarar verme davranışı gösteren bireylerin daha düşük distres toleransına ve daha yüksek problemli akıllı telefon kullanımı düzeylerine sahip olduğunu göstermiştir. Ayrıca, birey içi motivasyonlara sahip bireylerin kişilerarası motivasyonlara sahip bireylere kıyasla daha yüksek problemli akıllı telefon kullanımı ve daha düşük distres toleransı düzeylerine sahip olduğu görülmüştür. Bununla birlikte, distres toleransının kendine zarar verme davranışını; problemli akıllı telefon kullanımı ve distres toleransının ise kendine zarar verme motivasyon türünü anlamlı düzeyde yordadığını bulunmuştur. İlgili bulgular, distres toleransının kendine zarar verme davranışıyla ilişkili klinik açıdan anlamlı değişkenlerden biri olabileceğini gösterirken, problemli akıllı telefon kullanımının özellikle kişinin kendi içsel yaşantılarına yönelik motivasyonlarla ilişkili olan kendine zarar verme davranışlarında daha belirgin olabileceğine işaret etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Kendine zarar verme davranışı, kendine zarar verme motivasyonları, distres toleransı, problemli akıllı telefon kullanımı

DISTRESS TOLERANCE AND PROBLEMATIC SMARTPHONE USE IN RELATION TO SELF-HARM BEHAVIOR AND SELF-HARM MOTIVES

ABSTRACT

With the widespread use of digital technologies in recent years, excessive and dysfunctional smartphone use has increasingly been associated with various adverse psychological outcomes. Distress tolerance, on the other hand, is considered an important vulnerability factor influencing individuals' ability to cope with negative emotional experiences and their tendency to engage in maladaptive coping behaviors. In recent years, problematic technology use, low distress tolerance, and their associated mental health outcomes have received growing attention. Self-harm behavior has also emerged as a relatively common clinical phenomenon involving maladaptive attempts to cope with intense emotional experiences. Moreover, self-harm behaviors may arise not only from interpersonal motivations such as help-seeking, attention-seeking, and communication with others, but also from intrapersonal motivations such as reducing internal distress and self-punishment. Accordingly, the present study aimed to examine the relationships of problematic smartphone use and distress tolerance with self-harm behavior and self-harm motivations. The study sample consisted of 229 voluntary participants with a mean age of 25.03 ± 8.29, of whom 107 reported self-harm behavior within the past year. Problematic smartphone use, distress tolerance, self-harm behavior, and self-harm motivations were assessed using self-report measures. Findings indicated that individuals with a history of self-harm reported lower distress tolerance and higher problematic smartphone use compared to those without self-harm history. In addition, individuals with intrapersonal self-harm motivations demonstrated higher problematic smartphone use and lower distress tolerance levels compared to those with interpersonal motivations. Furthermore, distress tolerance significantly predicted self-harm behavior, whereas both problematic smartphone use and distress tolerance significantly predicted the type of self-harm motivation. Findings suggest that distress tolerance may represent a clinically meaningful variable associated with self-harm behavior, while problematic smartphone use may be particularly pronounced in self-harm behaviors characterized by intrapersonal motivations.

Keywords: Self-harm behavior, self-harm motivations, distress tolerance, problematic smartphone use

BİLDİRİ NO / SUBMISSION NO
B410A B42

TÜR / TYPE
Sözlü Bildiri

KONU / TOPIC
Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon

ORCID: 0000-0002-9910-6336 | 0009-0001-8377-6706

UZUN SÜRELİ OTURMA DAVRANIŞI OLAN BİREYLERDE BEL AĞRISI İLE ANTERİOR PELVİK TİLT VE LOWER CROSSED SENDROMU ARASINDAKİ İLİŞKİ

Dr. Öğr. Üyesi Nurel BELLUR[1] Fzt. Muhammet Yusuf ANDIRIN[1], Fzt. Ayça Nida AKSU[1], Fzt. Ayça Nida AKSU[1]
[1] Tarsus Üniversitesi Fizyoterapi ve Rehabilitasyon Bölümü
* Corresponding Author: Nurel BELLUR
nrlbllr@gmail.com

ÖZET

Amaç: Bel ağrısı, özellikle uzun süre oturan bireylerde sık görülen ve fonksiyonel yetersizlik ile yaşam kalitesinde azalmaya yol açan önemli bir kas-iskelet sistemi problemidir. Bu çalışma, uzun süreli oturma davranışı olan bireylerde bel ağrısı ile anterior pelvik tilt (APT) ve lower crossed sendromu bileşenleri arasındaki ilişkiyi değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Yöntem: Bu kesitsel gözlemsel çalışmaya, 18–35 yaş aralığında, günde en az 4 saat oturan 30 sedanter gönüllü dahil edildi. Ağrı şiddeti Sayısal Derecelendirme Ölçeği (NRS), fonksiyonel yetersizlik Oswestry Engellilik İndeksi (ODI) ile değerlendirildi. APT, Kinovea yazılımı kullanılarak yan fotoğraflar üzerinden analiz edildi. Lower crossed sendromu bileşenleri Thomas testi ve alt karın kası dayanıklılık testi ile değerlendirildi. Veriler SPSS programında analiz edildi ve anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edildi.

Bulgular: Katılımcıların yaş ortalaması 22.43±1.36 yıl olup günlük oturma süresi 8.00±1.78 saatti. Tüm katılımcılar bel ağrısı bildirirken, ODI sonuçlarına göre %46.7'sinde minimal, %33.3'ünde orta ve %20'sinde şiddetli engellilik saptandı. Sağ Thomas testi katılımcıların %60'ında pozitif bulundu. Postür analizi yapılan bireylerde en sık baş/servikal anterior tilt (%57.1) gözlenirken, servikal lordoz ve APT (%42.9) bunu izledi. Cinsiyet karşılaştırmalarında yalnızca pelvik tilt açısı (PTA) açısından anlamlı fark saptandı; kadınların PTA değerleri erkeklere göre daha yüksekti ($U=34.000$, $p=0.004$).

Sonuç: Uzun süreli oturma davranışı, bel ağrısı ile birlikte anterior pelvik tilt, kalça fleksör kısalığı ve çoklu postüral bozukluklarla ilişkilidir. Bulgular, erken fizyoterapi değerlendirmesi, ergonomik düzenlemeler ve postüral egzersiz programlarının önleyici ve tedavi edici yaklaşımlarda önemli rol oynayabileceğini göstermektedir.Anahtar Kelimeler: Koroner arter hastalığı, yüksek yoğunluklu aralıklı antrenman, kardiyak rehabilitasyon, egzersiz.
Anahtar Kelimeler: Bel ağrısı, anterior pelvik tilt, lower crossed sendromu, sedanter davranış, postür, fizyoterapi

ABSTRACT

Objective: Low back pain is a common musculoskeletal disorder, particularly among individuals who spend prolonged periods sitting, and is associated with functional limitations and reduced quality of life. This study aimed to investigate the relationship between low back pain, anterior pelvic tilt (APT), and the components of lower crossed syndrome in individuals with prolonged sitting behavior.
Methods: This cross-sectional observational study included 30 sedentary volunteers aged 18–35 years who reported sitting for at least 4 hours per day. Pain intensity was assessed using the Numeric Rating Scale (NRS), and functional disability was evaluated with the Oswestry Disability Index (ODI). APT was analyzed from lateral photographs using Kinovea software. Components of lower crossed syndrome were assessed using the Thomas test and the lower abdominal muscle endurance test. Statistical analyses were performed using SPSS, with the level of significance set at $p<0.05$.
Results: The participants had a mean age of 22.43±1.36 years and an average daily sitting time of 8.00±1.78 hours. All participants reported low back pain. According to the ODI, 46.7% had minimal disability, 33.3% had moderate disability, and 20.0% had severe disability. The right Thomas test was positive in 60.0% of the participants. Postural analysis revealed that forward head/cervical tilt (57.1%) was the most common postural abnormality, followed by cervical lordosis and anterior pelvic tilt (42.9%). Gender comparisons demonstrated a significant difference only in pelvic tilt angle (PTA), with females exhibiting higher PTA values than males ($U=34.000$, $p=0.004$).
Conclusion: Prolonged sitting behavior is associated with low back pain, anterior pelvic tilt, hip flexor tightness, and multiple postural abnormalities. These findings highlight the importance of early physiotherapy assessment, ergonomic interventions, and postural exercise programs in the prevention and management of low back pain.

Keywords: Low back pain; anterior pelvic tilt; lower crossed syndrome; sedentary behavior; posture; physiotherapy